

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	3
1.1	Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu.....	6
1.2	Podstawa prawna i struktura Gminnego Programu Rewitalizacji	9
1.3	Logika prac nad GPR	10
1.4	Ocena dotychczasowego procesu rewitalizacji	11
2.	Charakterystyka Miasta Stoczek Łukowski.....	27
3.	Metodologia delimitacji obszar zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	29
4.	Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	48
4.1	Sfera społeczna.....	49
5.1.1.	Zmiana liczby mieszkańców i ruchy naturalne	49
5.1.2	Struktura wieku mieszkańców	57
5.1.3	Bezrobocie	64
5.1.4	Ubóstwo, wykluczenie społeczne i uzależnienia	74
5.1.5	Stan zdrowia mieszkańców i niepełnosprawność	93
5.1.6	Poziom edukacji	98
5.1.7	Poziom uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim	106
5.1.8	Stan bezpieczeństwa publicznego	112
5.2	Sfera gospodarcza.....	118
5.3	Sfera środowiskowa.....	127
5.4	Sfera techniczna	142
5.5	Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	156
5.6	Analiza lokalnych potencjałów	166
5.	Część planistyczna	170
5.1	Wizja i cele rewitalizacji	172
5.1.1	Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji	172
5.1.2	Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań.....	174
5.2	Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	188
5.2.1	Lista planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	191
5.2.2	Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	287
5.3	Szacunkowe ramy finansowe	316
5.3.1	Indykatywne ramy finansowe GPR.....	316
5.3.2	Potencjalne źródła finansowania GPR	323
5.4	Komplementarność i mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych	329
5.4.1	Komplementarność przestrzenna	330
5.4.2	Komplementarność problemowa.....	330
5.4.3	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	334
5.4.4	Komplementarność w zakresie ustawy z 19 lipca 2019 roku o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	336

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

5.4.5	Komplementarność międzyokresowa	336
5.4.6	Komplementarność źródeł finansowania	339
5.4.7	Kompleksowość	340
5.4.8	Realizacja zasady partnerstwa i partycypacji	344
5.4.9	Mechanizmy integrowania działań	344
6.	Część zarządcza	347
6.1	Opis struktury zarządzania GPR	348
6.2	System monitoringu i ewaluacji GPR	357
6.3	Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR	358
6.3.1	Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	374
6.3.2	System wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu/wyniki ewaluacji programu	375
6.3.3	Harmonogram realizacji GPR	377
6.3.4	Koszty zarządzania GPR	377
7.	Powiązanie GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	379
7.1	Spójność dokumentu w skali makro	379
7.2	Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi miasta	389
8.	Opis procesu partycypacji społecznej w ramach tworzenia i wdrażania GPR	393
8.1	Partycypacja społeczna na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	394
8.2	Partycypacja społeczna na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji	398
8.3	Partycypacja społeczna na etapie wdrażania GPR	407
8.4	Partycypacja społeczna na etapie oceny GPR	411
9.	Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz dokumentów	412
9.1	Specjalna Strefa Rewitalizacji	412
9.2	Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	412
9.2.1	Niezbędne zmiany w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	412
9.2.2	Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	413
9.3	Określenie niezbędnych zmian w uchwałach o których mowa w art. 21 ust 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz.725)	414
9.4	Zapewnienie zgodności z regulacjami prawnymi w zakresie prawa wodnego, ochrony przeciwpożarowej i ochrony przyrody	414
9.4.1	Prawo wodne	414
9.4.2	Ochrona przeciwpożarowa	416
9.4.3	Ochrona środowiska	417
9.4.4	Transport kolejowy	421
10.	Podsumowanie	422
10.1	Opiniowanie GPR przez właściwe organ	422
10.2	Ocena oddziaływania na środowisko	433
10.3	Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	433
Załącznik nr 1 Mapa zawierająca podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski		435

1. Wprowadzenie

Jak wskazuje projekt *Krajowej Polityki Miejskiej 2030 na obszarach miejskich zjawiska i problemy o różnym charakterze (gospodarcze, społeczne, infrastrukturalne, przestrzenne, środowiskowe i inne) przenikają się i wpływają na siebie, tworząc nie tylko skomplikowaną strukturę, ale także różnorodną siłę wzajemnych zależności*. Problem degradacji dotyczy istotnej części terenów zurbanizowanych w polskich miastach. W głównej mierze czynnikami degradacji są negatywne zjawiska społeczno-gospodarcze skutkujące segregacją społeczną i dziedziczeniem biedy oraz niekorzystne zmiany infrastrukturalno-przestrzenne (dekapitalizacja tkanki miejskiej, ułomna struktura urbanistyczna), występujące najczęściej w historycznych śródmieściach. Jednym z najskuteczniejszych narzędzi przeciwdziałania ww. degradacji jest rewitalizacja.

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej wdrażanie w zakresie właściwości miasta jest zadaniem własnym, które ma wprowadzić charakter dobrowolny, ale jest dowodem na odpowiedzialne planowanie, rozwijanie i zarządzanie jednostką samorządu terytorialnego.

Celem rewitalizacji jest pełne przywrócenie do życia konkretnego obszaru, ale przede wszystkim dążenie do poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz pomoc w zakresie odzyskania przez słabsze grupy społeczne zdolności do reintegracji na rynku pracy i uczestnictwa w sferze usług publicznych i konsumpcji. Aby w pełni zrozumieć pojęcie rewitalizacji należy przede wszystkim zauważyć integralny związek procesów społecznych z procesami i działaniami gospodarczymi, technicznymi, środowiskowymi czy przestrzenno-funkcjonalnymi, które wpływają na wszystkie sfery rozwoju danej jednostki. Prowadzona w sposób przemyślany i zsynchronizowany rewitalizacja to najtrafniejsza odpowiedź na wieloaspektowy kryzys związany z problemami społecznymi, gospodarczymi, środowiskowymi czy też przestrzennymi, których natężenie i kumulacja na danym obszarze są najwyższe w skali miasta. Zintegrowanie wielu działań na konkretnym, wyodrębnionym na podstawie obiektywnych kryteriów terytorium, umożliwi bardziej efektywną interwencję w różnych sferach funkcjonowania danej jednostki samorządu terytorialnego.

Pierwszym dokumentem odnoszącym się do kwestii niezbędności prowadzenia procesu rewitalizacji na terenie Miasta Stoczek Łukowski był przyjęty na podstawie Uchwały Nr XXVI/140/2017 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 26 kwietnia 2017 r., *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017-2023*. Dokument został opracowany na podstawie „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 zatwierdzonych w dniu 3 lipca 2015 r. przez Ministra Infrastruktury”. Program rewitalizacji został wpisany do „Wykazu gminnych programów rewitalizacji województwa lubelskiego” Uchwałą Nr CXCVI/3938/2017 Zarządu Województwa

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lubelskiego z dnia 10 lipca 2017 r. W ww. wykazie znajdują się programy rewitalizacji, które zostały uchwalone w gminach/miastach województwa lubelskiego, przedłożone do oceny w Departamencie Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym UMWL, a następnie pozytywnie zweryfikowane przez członków Zespołu do spraw rewitalizacji. Umieszczenie projektu w wykazie stanowiło warunek ubiegania się o środki na projekty rewitalizacyjne w ramach RPO WL 2014-2020. Program rewitalizacji stanowił podstawę do podjęcia kompleksowych działań rewitalizacyjnych na zdegradowanym obszarze Miasta Stoczek Łukowski wymagających szczególnego wsparcia. Ponadto umożliwił efektywne pozyskiwanie dofinansowania do projektów ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2014–2020. Przedmiotowy dokument nie stanowi Gminnego Programu Rewitalizacji w rozumieniu ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U.2024 poz. 278), zawiera jednak informacje w zakresie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz wykaz działań i przedsięwzięć kwalifikujących się do objęcia wsparciem rewitalizacji w ramach RPO WL na lata 2014-2020.

Zgodnie z art. 52 ww. ustawy o rewitalizacji włącznie do dnia 31 grudnia 2023 r. dopuszcza się realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, przyjmowanego uchwałą rady gminy/miasta, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji. Ustawa uznaje przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy/miasta stanowi zadanie własne gminy/miasta. Jednakże jest ona zadaniem fakultatywnym, co oznacza, że nie każda gmina/miasto ma obowiązek jego wykonywania, lecz decyzja o jego podjęciu zależy od występowania na obszarze gminy/miasta specyficznych problemów zdefiniowanych w ustawie.

Mając na uwadze fakt zbliżającego się zakończenia obowiązywania ww. dokumentu oraz przeprowadzoną analizę stopnia wdrożenia założeń „*Lokalnego Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017-2023*” podjęto decyzję o kontynuacji działań rewitalizacyjnych na terenie miasta. W tym celu w okresie: kwiecień – sierpień 2023 przeprowadzono diagnozę obszaru miasta i delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W okresie tym zbierano niezbędne informacje i dane oraz podano je wnikliwej analizie. Delimitacja przeprowadzono została na podstawie szczegółowych badań mających wpływ na rozwój poszczególnych części miasta oraz wyników badań prowadzonych wśród mieszkańców. Dla skutecznego przeprowadzenia procesu wykorzystano podział miasta na wyodrębnione jednostki analityczne. Następnie dokonano analizy porównawczej w obrębie wyłonionych jednostek, co umożliwiło wskazanie obszaru znajdującego się w szczególnie trudnej sytuacji ze względu na odnotowywane negatywne zjawiska społeczne, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Przyjęte założenia metodologiczne pozwoliły na delimitację obszaru kryzysowego. Jego powierzchnia i kształt wynikają z jednej strony z przeprowadzonej diagnozy,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

z drugiej są efektem ograniczeń określonych w ustawie o rewitalizacji, precyzujących maksymalną liczbę ludności (30%) i powierzchni gminy/miasta (20%), którymi może zostać objęty obszar rewitalizacji. W dniach: 18 lipca – 18 sierpnia 2023 r. przeprowadzono konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie granic, sposobu wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Stoczek Łukowski.

Ostateczny kształt obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji został wyznaczony *Uchwałą Nr LII/342/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski*. Zgodnie z wymogami ustawowymi kolejnym krokiem było podjęcie stosownej uchwały ws. przystąpienia do opracowania GPR. Prace nad opracowaniem niniejszego dokumentu zostały podjęte na podstawie *Uchwały Nr LIII/348/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 28 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.*

Niniejszy dokument prezentuje *Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.* zwany dalej GPR. Dokument został sporządzony na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U.2024 poz. 278). Dokument stanowi wieloletni program działań miasta w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do jego zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. GPR jest dokumentem, zawierającym kompleksową identyfikację i określenia skali problemów społecznych i rozwojowych Miasta Stoczek Łukowski, ich analizę i diagnozę oraz rozwiązania opracowane by problemy te zniwelować lub rozwiązać. Procesy i działania opisane w nim będą służyć przeciwdziałaniu fragmentaryzacji przestrzeni miasta, wyprowadzać wyznaczone obszary z sytuacji kryzysowej, prowadzić do spadku intensywności zjawisk o charakterze dysfunkcyjnym, jak również ograniczania obszarów kryzysowych na terenie Miasta Stoczek Łukowski. GPR wskazuje ponadto najbardziej efektywne narzędzia mające na celu przywrócenie spójności społecznej i zrównoważenie procesów rozwojowych.

Program został przygotowany z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej. W trakcie jego opracowywania zapewniono szeroki udział partnerów społecznych, gospodarczych oraz podmiotów pozarządowych. W prace nad GPR zaangażowani byli przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy:

- mieszkańcy miasta, w tym obszaru rewitalizacji;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze miasta działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze miasta działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- organy władzy publicznej.

Szczególną uwagę poświęcono zapewnieniu kompleksowego i zintegrowanego podejścia do realizacji projektów, przy optymalizacji i koncentracji zasobów finansowych, materialnych i organizacyjnych, a także komplementarności tych projektów, służących wzmocnieniu ich efektów.

Bardzo ważnym elementem GPR jest jego komplementarność międzyokresowa rozumiana jako kontynuowanie działań (projektów) z wykorzystaniem źródeł finansowania z różnych programów operacyjnych na te same cele. Takie podejście prowadzi do zachowania ciągłości procesów rewitalizacyjnych mających już swoją historię, a także umożliwia wykorzystanie dotychczasowego dorobku rewitalizacyjnego.

W trakcie opracowywania GPR stosowano następujące zasady, których podstawowym zadaniem było zapewnienie skuteczności realizacji programu:

- ✓ kompleksowość przeprowadzanych działań rewitalizacyjnych,
- ✓ zapewnienie udziału społeczeństwa w pracach na etapie powstawania GPR i tworzenia projektów,
- ✓ przejrzystość i rzetelność przy tworzeniu procedur kwalifikacji wniosków i wyboru projektów dotyczących rewitalizacji,
- ✓ ocena spójności i racjonalności planowanych działań rewitalizacyjnych wpisanych do GPR w odniesieniu do innych strategii, programów oraz planów obowiązujących i dotyczących rozwoju miasta,
- ✓ ocena efektywności działań rewitalizacyjnych realizowanych na zdegradowanym obszarze w zakresie zapewnienia trwałych efektów rozwojowych tego obszaru.

1.1 Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu

Niżej zaprezentowana terminologia związana z rewitalizacją, pochodzi z ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U.2024 poz. 278).

- ❖ **Rewitalizacja** – stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.
- ❖ **Stan kryzysowy** – Stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240),

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
  - środowiskowej – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
  - przestrzenno-funkcjonalnej – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
  - technicznej – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
- ❖ **Obszar zdegradowany** – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia stanu kryzysowego na każdym z podobszarów.
- ❖ **Obszar rewitalizacji** - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Niezamieszkałe tereny poprzemysłowe, w tym poportowe i powydobywcze, tereny powojenne albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.
- ❖ **Interesariusze rewitalizacji** - są nimi w szczególności:

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- podmioty, inne niż organy władzy publicznej, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Gminny Program Rewitalizacji pełni funkcję strategii instrumentu terytorialnego, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Jednym z elementów realizacji takiej strategii jest konieczność włączenia partnerów społecznych i gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji na etapie jej realizacji. Stosownie do zapisów ustawy o rewitalizacji ww. partnerzy zostali włączeni w proces opracowania, wdrażania, monitoringu i ewaluacji GPR.

- ❖ **Partycypacja społeczna** - przygotowanie, prowadzenie i ocena procesu rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji, polegające w szczególności na:
  - poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
  - prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
  - inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
  - zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

1.2 Podstawa prawna i struktura Gminnego Programu Rewitalizacji

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. Dz. U.2024 poz. 278), zwana dalej „ustawą” w art. 15 ust. 1 wskazuje wymagany zakres zawartości Gminnego Programu Rewitalizacji.

Program taki zawiera w szczególności:

- 1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru;
- 2) opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych;
- 3) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;
- 4) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1;
- 5) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym lub technicznym, w tym:
  - a. listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania,
  - b. charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, o których mowa w pkt 4;
- 6) mechanizmy integrowania działań, o których mowa w pkt 4, oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- 7) szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych;

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- 8) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;
- 9) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji;
- 10) określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 725);
- 11) określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3;
- 12) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mowa w art. 25, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
- 13) wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
  - a. wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
  - b. wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
  - c. w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu;
- 14) załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Niniejszy Gminny Program Rewitalizacji zachowuje w pełni strukturę wskazaną w Ustawie, jako zalecaną.

1.3 Logika prac nad GPR

Proces wdrożenia poprzedniego dokumentu dot. rewitalizacji, tj. *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017-2023* przyniósł wymierne efekty w postaci znaczącej liczby zrealizowanych przedsięwzięć i osiągniętych rezultatów. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w granicach miasta istnieją jeszcze spore obszary wymagające rewitalizacji, niezbędne jest skuteczne prowadzenie działań rewitalizacyjnych. Kończący się okres obowiązywania

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

dotychczasowego dokumentu stanowiącego podstawę prowadzenia procesu rewitalizacji na terenie Miasta Stoczek Łukowski stanowił kolejną przesłankę decydującą o konieczności podjęcia prac weryfikujących poziom wdrożenia pierwotnych założeń oraz dokonania aktualizacji podstawy prowadzonych działań.

Wobec powyższego pierwszym krokiem prowadzącym do rozpoczęcia procesu opracowywania zaktualizowanego dokumentu, na podstawie którego prowadzony będzie proces rewitalizacji, było podjęcie decyzji o aktualizacji granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na mocy *Uchwały Nr LII/342/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski*. Delimitacja nowych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została przeprowadzona na podstawie szczegółowej diagnozy obszaru całego miasta w oparciu o weryfikowalne oraz obiektywne wskaźniki, które pozwoliły na uwzględnienie uwarunkowań miasta przy jednoczesnym ujawnieniu negatywnych zjawisk oraz deficytów występujących na jego terenie.

Decyzja o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski została sformalizowana na podstawie *Uchwały Nr LIII/348/2023 RADY MIASTA STOCZEK ŁUKOWSKI z dnia 28 września 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.*

Przedmiotowy Gminny Program Rewitalizacji określa ramy procesu rewitalizacji na nowo zdefiniowanym obszarze rewitalizacji, łącząc elementy różnych polityk jednostki samorządu terytorialnego, a także doświadczenia z realizowanego dotychczas *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017-2023*. Przyjęto zasadę, że istotą procesu rewitalizacji są zarówno działania inwestycyjne, jak i działania społeczne czy działania o charakterze organizacyjnym, których celem jest osiągnięcie jak najlepszych wzajemnie skorelowanych efektów. Złożono również, że kontynuacji działań i zamierzeń LPR o ile będzie ona prowadzić do efektywności interwencji w obszarach istotnych z punktu widzenia realizacji wyznaczonych w nim celów procesu rewitalizacji.

1.4 Ocena dotychczasowego procesu rewitalizacji

Miasto Stoczek Łukowski posiada doświadczenie w realizacji procesu rewitalizacji. Do końca 2023 r. trwała realizacja założeń *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017-2023*, który w roku 2016 zidentyfikował kluczowe problemy społeczne i infrastrukturalne miasta i wskazał sposoby ich rozwiązania w ramach zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W ramach LPR wyznaczono podobszary, gdzie występowała kumulacja negatywnych zjawisk w sferze społecznej współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w sferze gospodarczej, środowiskowej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej. Biorąc pod uwagę analizę problemów

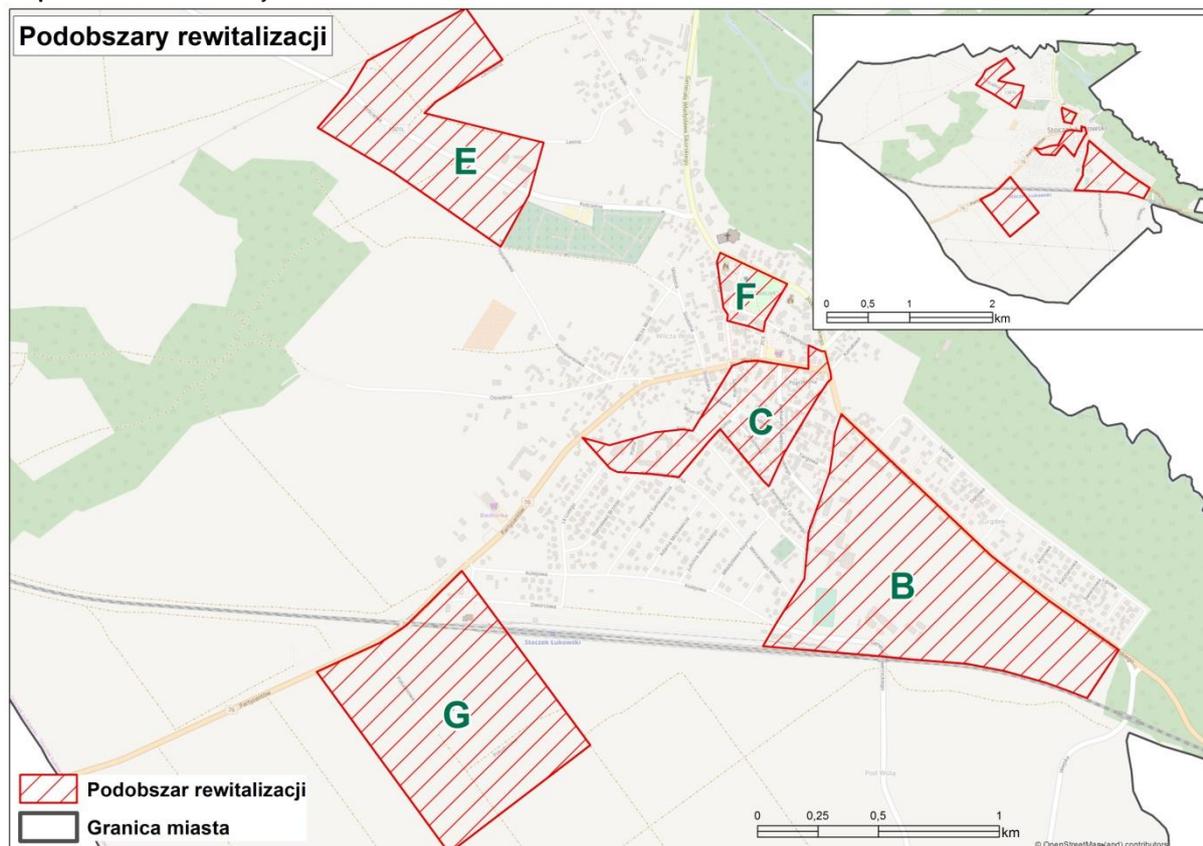
Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

występujących w poszczególnych okręgach, zapisy w dokumentach strategicznych i planistycznych Miasta oraz plany inwestycyjne władz Miasta Stoczek Łukowski, wyznaczono obszar rewitalizacji i w jego obrębie podobszary:

- **PODOBSZAR B** – obejmuje ulice: Dwernickiego, Piłsudskiego, Wiejska, linia kolejowa, Dwernickiego w kierunku ul. Piłsudskiego.
- **PODOBSZAR C** – obejmuje ulice: Wyzwolenia, Piłsudskiego, 1 Maja, Cicha, Sienkiewicza, Witosa, Polna, skrzyżowanie Szkolna- Wyzwolenia.
- **PODOBSZAR E** – obejmuje tereny przemysłowe na południowy zachód od ul. Kościelnej oraz teren targowiska miejskiego i ZGK.
- **PODOBSZAR F** – obejmuje okolice Placu Kościuszki.
- **PODOBSZAR G** – obejmuje teren wokół zabudowań przy ul. Południowej.

Tak wyznaczony obszar rewitalizacji obejmował powierzchnię 98,8 ha (co stanowiło 10,8% powierzchni ogółem Miasta) oraz był zamieszkały przez 550 osób (co stanowi 20,5% ludności ogółem Miasta).

Mapa 1 Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Stoczek Łukowski

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017-2023

Obszary te cechowały się wysoką koncentracją negatywnych zjawisk społecznych i występowaniem co najmniej jednego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer. Każda jednostka

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

stworzyła oddzielny podobszar rewitalizacji. Poniżej zawarto krótką charakterystykę tychże podobszarów.

- 1) **PODOBSZAR B** - na podobszarze występuje szereg negatywnych zjawisk społecznych, w tym m.in. wysoki udział osób bezrobotnych, duża liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, obniżony poziom bezpieczeństwa (duża liczba patroli i interwencji policyjnej), niska aktywność społeczna. Na podobszarze współwystępują też inne negatywne zjawiska: niski poziom przedsiębiorczości, obniżona jakość środowiska (duża ilość wyrobów azbestowych), niższy udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, zły stan infrastruktury drogowej. Zlokalizowany jest tu budynek Miejskiego Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej, wymagające prac remontowych. Znajduje się tu też park miejski Chojniak, wymagający zagospodarowania i uatrakcyjnienia.
- 2) **PODOBSZAR C** - na podobszarze występuje szereg negatywnych zjawisk społecznych, w tym m.in. wysoki udział osób bezrobotnych, duża liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, obniżony poziom bezpieczeństwa (duża liczba patroli i interwencji policyjnej), niska aktywność społeczna. Na podobszarze współwystępują też inne negatywne zjawiska: niski poziom przedsiębiorczości, obniżona jakość środowiska (duża ilość wyrobów azbestowych), niższy udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, zły stan infrastruktury drogowej. Zlokalizowane są tu budynek dawnej kotłowni oraz budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej (nie wpisujący się architekturę terenu pod względem estetycznym i funkcjonalnym z istniejącymi budynkami), planowane do remontu i przystosowania do pełnienia funkcji Centrum Integracji Społecznej.
- 3) **PODOBSZAR E** - na podobszarze występuje szereg negatywnych zjawisk społecznych, w tym m.in. wysoki udział osób bezrobotnych, ubóstwo, duża liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, niska aktywność społeczna. Na podobszarze współwystępują też inne negatywne zjawiska: niski poziom przedsiębiorczości, obniżona jakość środowiska (duża ilość wyrobów azbestowych), niższy udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, zły stan infrastruktury drogowej. Zlokalizowane jest tu targowisko miejskie wymagające prac modernizacyjnych.
- 4) **PODOBSZAR F** - na podobszarze występuje szereg negatywnych zjawisk społecznych, w tym m.in. wysoki udział osób bezrobotnych, ubóstwo, duża liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, obniżony poziom bezpieczeństwa (duża liczba patroli i interwencji policyjnej). Na podobszarze współwystępują też inne negatywne zjawiska: niski poziom przedsiębiorczości, obniżona jakość środowiska (duża ilość wyrobów azbestowych), niższy udział ludności

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

korzystającej z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, zły stan infrastruktury drogowej. Zlokalizowany jest tu skwer miejski wymagający prac rewitalizacyjnych.

- 5) **PODOBSZAR G** - na podobszarze występuje szereg negatywnych zjawisk społecznych, w tym m.in. wysoki udział osób bezrobotnych, ubóstwo, duża liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, obniżony poziom bezpieczeństwa (duża liczba patroli i interwencji policyjnej), niska aktywność społeczna. Na podobszarze współwystępują też inne negatywne zjawiska: niższy udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, zły stan infrastruktury drogowej. Jest to teren, gdzie skupia się działalność gospodarcza a jednocześnie występują duże luki w infrastrukturze technicznej utrudniające rozwój przedsiębiorczości i stanowiące bariery rozwojowe w sferze gospodarczej.

Wyznaczony obszar rewitalizacji ma istotne znaczenie dla polepszenia sytuacji życiowej mieszkańców, rozwoju przedsiębiorczości i ożywienia gospodarczego, poprawy jakości korzystania z przestrzeni publicznej i obiektów użyteczności. Przeprowadzenie kompleksowego procesu rewitalizacji we wskazanych podobszarach wpłynie na poprawę zidentyfikowanych problemów, przyczyni się do polepszenia jakości życia lokalnej społeczności oraz wzrost atrakcyjności i konkurencyjności regionu. Proces ten jest niezbędny dla zrównoważonego rozwoju całego Miasta Stoczek Łukowski.

W ramach LPR 2017-2023 wyznaczono trzy główne cele rewitalizacyjne i odpowiadające im kierunki działań.

Tabela 1 Matryca celów rewitalizacyjnych i kierunków działań LPR 2017-2023

Cele główne rewitalizacji	Kierunki działań
1. Znaczne ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych (bieda, bezrobocie) i zahamowanie procesów ich rozprzestrzeniania się na teren całego Miasta	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie istniejącej infrastruktury do funkcji społecznych. • Rozwój oferty edukacyjnej i podnoszącej kwalifikacje zawodowe skierowanej do grup marginalizowanych. • Aktywizacja i integracja różnych grup mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez rozwijanie oferty usług społecznych i kulturalnych oraz aktywnych form spędzania czasu, opartej o zrewitalizowane elementy infrastruktury. • Popularyzacja i wykorzystanie aktywności mieszkańców do poprawy jakości otoczenia na obszarach rewitalizacji. • Zaangażowanie mieszkańców do realizacji projektów rozwojowych na obszarach rewitalizacji. • Pobudzenie lokalnych inicjatyw społecznych i wspieranie aktywności obywatelskiej mieszkańców obszarów rewitalizacji.
2. Zwiększenie poziomu aktywności gospodarczej i poprawa atrakcyjności Miasta	<ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie i rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” wraz z otoczeniem, jako miejsca służącego rekreacji i aktywności. • Zagospodarowanie obiektu biblioteki i dawnej kotłowni jako Centrum Integracji Społecznej, jako miejsca zorientowanego na aktywizację zawodową, społeczną, kulturalną. • Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej - rewitalizacja zdegradowanych budynków publicznych (Przedszkole, Zespół Oświatowy,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej).
3. Likwidacja barier rozwojowych w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu lokalnej infrastruktury (infrastruktura drogowa, techniczna, ochrony środowiska). • Wykorzystanie terenów publicznych zlokalizowanych na obszarach rewitalizacji do podniesienia ich atrakcyjności oraz stworzenia miejsc przyjaznym rozwojowi przedsiębiorczości (targowisko miejskie).

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017-2023

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółową informację w zakresie stanu realizacji zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

Tabela 2 Szczegółowe zestawienie zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość i źródło finansowania	Stan realizacji/opis zrealizowanego zakresu
Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych				
1.	Zagospodarowanie i rewitalizacja parku miejskiego „Chojniak” oraz terenów sportowych wraz z otoczeniem w Stoczku Łukowskim	2018-2022	<ol style="list-style-type: none"> 1. Całkowita wartość zadania 99 691,50zł w tym, 99 691,50zł środki PFRON 2. Całkowita wartość zadania: 47 940,99 zł w tym: 28 146,00zł środki PROW oraz 19 794,99 zł środka własne budżetu 3. Całkowita wartość zadania 110 874,51 zł w tym: 66 175,0 zł środki PROW oraz 44 699,51zł środki własne budżetu 4. Całkowita wartość zadania 110 874,51 zł w tym: 66 175,0 zł środki PROW oraz 44 699,51zł środki własne budżetu 5. Całkowita wartość zadania: 5 109 937,99 zł w tym: 4 426 893,00 zł – środki Programu Rządowego Funduszu Polski Ład oraz 683 044,99zł środki własne. 	<p>W okresie wdrażania LPR nie udało się pozyskać środków w ramach RPO WL 2014-2020 na realizację przedsięwzięcia polegającego na kompleksowej rewitalizacji parku miejskiego „Chojniak”. Uzyskując różne dofinansowania zrobiono jedynie mały zakres z zaplanowanego kompleksowego przedsięwzięcia. W latach 2018-2022 udało się zrealizować następujące przedsięwzięcia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowy siłowni zewnętrznej w parku miejskim „Chojniak”. Zadanie zrealizowane z dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Modułu IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Zakres rzeczowy projektu: zakupu i montażu 7 urządzeń: wyciąg, wyciskanie, trener ramion, biegacz, wioślarz, jeździec, twister. Całkowita wartość zadania 99 691,50zł w tym, 99 691,50zł środki PFRON. 2. Urządzenie siłowni zewnętrznej w parku miejskim „Chojniak”. Zadanie zostało zrealizowane przy współudziale środków pochodzących z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zakres rzeczowy: dostawa i montaż urządzeń siłowni (biegacz, wyciskanie siedząc, wyciąg górny, zestaw twister + motyl, wioślarz, odbitek, wahadło), wykonania zieleńca i trawnika, ogrodzenia panelowego siłowni oraz chodnika z kostki betonowej. Całkowita wartość zadania: 47 940,99 zł w tym: 28 146,00zł środki PROW oraz 19 794,99 zł środka własne budżetu. 3. Stacja rekreacji lokalnej w parku miejskim „Chojniak” Zadanie zostało zrealizowane przy współudziale środków pochodzących z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Stacja rekreacji lokalnej składa się z urządzeń siłowni zewnętrznej i podłoża z trawy naturalnej.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

				<p>Całkowita wartość zadania 110 874,51 zł w tym: 66 175,0 zł środki PROW oraz 44 699,51zł środki własne budżetu.</p> <p>4. Budowa ciągów spacerowych i oświetlenia w parku miejskim „Chojniak” Zadanie zrealizowane zostało ze środków Programu Rządowego Funduszu Polski Ład. Zadanie zrealizowane na odcinku 0,358 km w zakresie budowy ciągu spacerowego z kostki brukowej na podbudowie oraz budowie oświetlenia ciągu spacerowego z oprawami LED. Całkowita wartość zadania 477 069,71 zł w tym: 398 520,00 zł środki Programu Rządowy Fundusz Polski i 78 549,71 zł środki własne budżetu.</p> <p>5. Tereny sportowe Stoczku Łukowskim- zadanie współfinansowane było ze środków Programu Rządowego Funduszu Polski Ład.</p> <p>W ramach zadania wykonano prace polegające na budowie parku sportu- powstało boisko do piłki nożnej z bieżnią; w zakresie wykonania nawierzchni z kostki brukowej jako ciągi komunikacyjne, drogi wewnętrzne i parking, obiekty sportowe w tym pełnowymiarowe boisko z trawy naturalnej do piłki nożnej, bieżnia z poliuretanu. Ponadto wykonano drenaż boisk, kanalizację deszczową grawitacyjną, instalacje zraszaczy boiska, oświetlenie boiska i monitoring. Zakupiono wyposażenie do utrzymania porządku w tym: dmuchawę do liści, kosiarkę spalinową samojezdną oraz wózek do malowania linii boisk sportowych. Teren boiska bezpośrednio sąsiaduje z parkiem miejskim. Kompleks znajduje się poza aktualnie wyznaczonym obszarem rewitalizacji ale bezpośrednio przylega do jego granic. Całkowita wartość zadania: 5 109 937,99 w tym: 4 426 893,00 zł – środki Programu Rządowego Funduszu Polski Ład oraz 683 044,99zł środki własne.</p> <p>W związku z brakiem kompleksowego charakteru przeprowadzonych działań (wykonano jedynie niewielki zakres niezaspokajający znacznej części potrzeb przestrzeni publicznej) przedsięwzięcie zostało przeniesione do kontynuacji w ramach GPR.</p>
--	--	--	--	---

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

<p>2.</p>	<p>Zagospodarowanie rynku</p>	<p>2017-2021</p>	<p>1720 681,52 w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 462 579,29 środki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 • 258 102,23 zł środki własne budżetu 	<p>Przedsięwzięcie zostało zrealizowane w ramach projektu pn. „Rewitalizacja zdegradowanych terenów miasta Stoczek Łukowski” współfinansowanego ze środków EFRR oraz budżetu państwa w ramach RPO WL 2014-2020 (Działanie: 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich). Zagospodarowanie rynku stanowiło jeden z elementów ww. projektu rewitalizacyjnego. Zakres rzeczowy obejmował: wykonania robót rozbiórkowych, utwardzenia terenu tj. chodniki, schody i pochylnię małą architekturę (ławeczki, kosze), replikę studni, zegar słoneczny, fontannę, plac zabaw z zestawem zabawowym, nasadzenia drzew i krzewów, rabaty kwiatowe, oświetlenie i monitoring. Planowane przedsięwzięcie rewitalizacyjne zostało wykonane w całości.</p>
<p>3.</p>	<p>Rewitalizacja zdegradowanych budynków publicznych (Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w tym tereny targowicy, Zespół Szkół)</p>	<p>2019-2022</p>	<p>2 327 918,64 zł w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 798 782,64 środki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 • 971 580,32zł środki PROW, • 550 002,32zł środki RFIL, • 398 483,56 zł środki własne budżetu 	<p>Planowane przedsięwzięcie rewitalizacyjne zostało częściowo zrealizowane w ramach projektów współfinansowanych ze środków RPO WL 2014-2020, PROW i RFLI. Zrealizowana następujące projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa targowiska miejskiego w Stoczku Łukowskim - zadanie współfinansowane było w ramach operacji typu „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów”, poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszenie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zadanie współfinansowane było również w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Zadanie zrealizowane w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> 1) budowy dwóch wiat handlowych, 2) budowy budynku administracyjnego z instalacjami wod.-kan. i instalacją fotowoltaiczna, 3) infrastruktury i uzbrojenia terenu w tym; <ul style="list-style-type: none"> • utwardzenie placu kostka brukową, • ogrodzenie, • wiata śmietnika,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

				<ul style="list-style-type: none"> • oświetlenie terenu, • instalacja wod-kan terenu (przyłącze kanalizacji sanitarnej, przyłącze wodociągowe, przyłącze energetyczne). Całkowita wartość zadania wynosi: 1 529 136,00zł w tym: 971 580,32zł środki Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich, 200 000,00zł środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, 357 555,68 zł środki własne budżetu. <p>2. Termomodernizacja budynku Przedszkola w Stoczku Łukowskim -zadanie zostało wykonane w ramach projektu pn. „Termomodernizacja budynku Przedszkola w Stoczku Łukowskim” współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Działania 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego. Zadanie zrealizowane w zakresie</p> <p>a) Termomodernizacji budynku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacji stropodachu – docieplenia płytami styropianowymi oraz pokrycia dachu papą termozgrzewalną dwuwarstwowo, • docieplenia ścian zewnętrznych - płytami styropianowymi, wykonania elewacji oraz malowania, wymiany okien balkonowych, wykonania obórek blacharskich (montaż rur i rynien); • docieplenia ścian fundamentowych styropianem; • wymiany okablowania i opraw oświetleniowych; • wykonania instalacji odgromowej; • wykonania instalacji fotowoltaicznej; • montażu ciepłomierza do pomiaru zużycia energii cieplnej. <p>b) Remontu tarasu i wymiany ogrodzenia c) Remontu podłóg w budynku przedszkola d) Wyniesienia układu pomiarowego na zewnętrzną ścianę budynku</p> <p>Całkowita wartość zadania wyniosła: 798 782,64 w tym: 407 852,44 zł środki RPO WL, 350 002,32zł środki RFI, 40 927,88 zł środki własne budżetu.</p>
--	--	--	--	---

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

4.	Zagospodarowanie obiektu biblioteki jako Centrum Integracji Społecznej	2017-2021	<p>1 720 681,52 w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 462 579,29 środki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 • 258 102,23 zł środki własne budżetu 	<p>Przedsięwzięcie zostało zrealizowane częściowo w ramach projektu pn. „Rewitalizacja zdegradowanych terenów miasta Stoczek Łukowski” współfinansowanego ze środków EFRR oraz budżetu państwa w ramach RPO WL 2014-2020 (Działanie: 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich). Zakres ww. projektu obejmował m.in. modernizację budynku biblioteki z przeznaczeniem na Centrum Integracji Społecznej. Zrealizowano roboty budowlane w zakresie modernizacji biblioteki z przeznaczeniem na Centrum Integracji Społecznej. Zadanie obejmowało roboty rozbiórkowe, wykonanie fundamentów, ścian, posadzek, antresoli, schodów wewnętrznych, stropodach, stolarki okiennej i drzwiowej, tynków z malowaniem ścian, podłogi, łazienki oraz, pomieszczenia porządkowego. W obiekcie wykonano, balustrady i poręcze, instalację elektryczną, instalację c.o z pompą ciepła, instalację wody zimnej i ciepłej, kanalizację sanitarną oraz klimatyzację. Ponadto zostały wykonane roboty zewnętrzne w zakresie wykonania chodnika z kostki brukowej, trawnika i urządzeń siłowni. W ramach projektu zakupiono nowe wyposażenie obejmujące meble, komputery, schodołaz oraz monitoring obiektu.</p>
5.	Zagospodarowanie dawnej kotłowni jako Centrum Integracji Społecznej	-	-	<p>Ze względu na brak środków finansowanych przedsięwzięcie nie zostało zrealizowane. W 2023 r. obiekt zmienił właściciela (został sprzedany).</p>
6.	Aktywizacja zawodowa	2022	<p>200 000,00 zł w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 160 000, 00zł środki z PFRON –u, • 40 000,00 środki własne budżetu 	<p>Zadanie zostało częściowo wykonane w ramach projektu współfinansowanego ze środków Państwowego Funduszy Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami III obszarze F”. Zakres rzeczowy projektu obejmował zakup urządzeń i wyposażenia dla Warsztatu Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim. Dokonano zakupu wyposażenia w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mebli pod wymiar, • krzeseł konferencyjnych, • urządzeń biurowych oraz notebook'ów, • metalowych szafek ubraniowych, ławek, szafy

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

				<p>gospodarczej, szafy aktowej oraz szafki na klucze,</p> <ul style="list-style-type: none"> wyrzynarki stołowej, wyposażenie gastronomiczne- zmywarko - wyparzarki , wyposażenia sanitarnego tj. zlewozmywaki, dozowniki na mydło, pojemnik na ręcznik papierowy, wieszaki na papier oraz kosze na śmieci, wyposażenia AGD tj. maszyny do szycia, okapu kominowego, dwudrzwiowej lodówki wolnostojącej , kuchni mikrofalowej, robota planetarnego, generatora pary monitoringu oraz systemu alarmowego. <p>Całkowita wartość zadania wynosiła: 200 000,00 zł, w tym: 160 000, 00zł środków z PFRON, 40 000,00 środki własne budżetu.</p>
7.	Kompleksowe wsparcie osób bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących obszary rewitalizacji	2021-2022	<p>1) 218.574,19 zł w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> 182.749,19 zł środki RPO WL, 2014-2020 35.825,00 zł środki własne budżetu <p>2) 832 740,00 w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> 666 192,00 zł RPO WL, 2014-2020, 166 548,00 zł - krajowe środki publiczne, 41 508,00 zł -budżet państwa 125 040,00 - wkład własny- zł (wniesiony w ramach wynajmu sal na funkcjonowanie KS) 	<p>1)Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zostało zrealizowane w ramach projektu pn. „W drodze do aktywności” współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.1 Aktywne włączenie.</p> <p>W ramach projektu 9 uczestników projektu ukończyło warsztaty indywidualne i grupowe: „Diagnoza Potrzeb – warsztaty umiejętności społecznych”, „Usługi integracji o charakterze zawodowym – poradnictwo zawodowe”, oraz kurs zawodowy „Kucharz”, 7- uczestników projektu od dnia 02.11.2021 r. do 31.03.2022 r. odbyło staż zawodowy w następujących jednostkach: 2 os w Zespole Oświatowym w Stoczku Łukowskim na stanowisku sprzątaczkii oraz pracownika gospodarczego, 5 osób w Spółdzielni Socjalnej MPGK w Stoczku Łukowskim w tym 1 osoba na stanowisku pomoc kuchenna, 1 sprzątaczkia i 3 osoby jako pracownik gospodarczy. Po zakończonym projekcie 3 osoby zostały zatrudnione na umowę o pracę na okres 12 miesięcy przez Spółdzielnię Socjalną MPGK w Stoczku Łukowskim.</p> <p>2)Drugie z przedsięwzięć wpisujących się w obszar przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

				<p>Miasta Stoczek Łukowski, w tym wyznaczonego obszaru rewitalizacji to projekt pn. „Czas seniorów w Stoczku Łukowskim” współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 9-12 RPO WL 2014-2020. 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne. Do udziału w projekcie zakwalifikowano 50 osób z terenu Miasta Stoczek Łukowski. W projekcie prowadzone były zajęcia komputerowe, krawieckie, plastyczne, florystyczne, sportowe, taneczne, kulinarne, zdrowotne, i z prawnikiem. W ramach projektu zakupiono m.in. laptopy, maszyny do szycia, żelazka, sprzęt AGD, materiały na zajęcia krawieckie, sportowe, kulinarne, plastyczne. Zostało również wyremontowane pomieszczenie w którym odbywało się większość zajęć z seniorami.</p>
Lista uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych				
1.	Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży	2017 – 2020	<p>1) 727 507,50 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 618 381,37 zł dofinansowanie ze środków EFS, • 109 126,13 zł wkład własny <p>2) 581.596,25, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 489.120,25 zł dofinansowanie ze środków EFS, • 92.476,00 zł wkład własny. 	<p>W zakres uzupełniającego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wpisują się nasypujące zrealizowane projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt pn. „Szkoła mocnych fundamentów” realizowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 12: Edukacja, kwalifikacje i kompetencje, Działanie 12.2 Kształcenie ogólne. Zakres przedsięwzięcia obejmował podwyższenie jakości kształcenia ogólnego w Szkole Podstawowej w Stoczku Łukowskim poprzez wyposażenie pracowni przyrodniczej i ICT, zapewnienie dostępu 140 uczniom dostępu do dodatkowych zajęć edukacyjnych przyczyniających się do rozwoju kompetencji kluczowych oraz podwyższenie kompetencji kwalifikacji zawodowych nauczycieli. Całkowita wartość projektu wyniosła: 727 507,50 zł, w tym: 618 381,37 zł dofinansowanie ze środków EFS, 109 126,13 zł wkład własny. 2. Projekt pn. „Nasze przyjazne przedszkole – lepszy start w szkole” realizowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

				<p>2020, Oś priorytetowa 12: Edukacja, kwalifikacje i kompetencje, Działanie: 12.1 Edukacja przedszkolna. Celem projektu było podwyższenie poziomu uczestnictwa dzieci w edukacji przedszkolnej oraz podniesienie jej jakości w Mieście Stoczek Łukowski, poprzez utworzenie 10 nowych miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3-4 lata oraz objęcie 80 dzieci rozszerzoną ofertą zajęć wyrównujących stwierdzone deficyty oraz zwiększających kompetencje społeczne, a także podniesienie kompetencji dla 7 nauczycieli. Projekt zakładał zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej, a także rozszerzenie i podniesienie poziomu oraz jakości świadczonej oferty edukacyjnej. Całkowita wartość projektu wyniosła: 581 596,25 zł, w tym: 489 120,25 zł dofinansowanie ze środków EFS, 92 476,00 zł wkład własny.</p>
2.	Rewitalizacja najbardziej zdegradowanych terenów mieszkaniowych	-	-	Ze względu na brak środków finansowanych przedsięwzięcie nie zostało zrealizowane.
3.	Poprawa stanu lokalnej infrastruktury (infrastruktura drogowa, techniczna, ochrony środowiska)	2017-2023	<p>4 886 681,94zł w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 319 606,80 zł z RPO WL • 2 332 407,73zł – RFIL • 223 000,00zł -FOGR, • 203 564,40zł - Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 • 1 808 103,00zł – środki własne budżetu 	<p>Wśród przedsięwzięć wpisujących się w realizację przedmiotowego uzupełniającego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego należy wymienić następujące projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Modernizacja automatycznej stacji uzdatniania wody w Stoczku Łukowskim” – projekt współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 6, Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, Działanie 6.4 Gospodarka wodno-ściekowa. Zakres projektu obejmował realizację robót modernizacyjnych w zakresie: wymiany pomp przevalowych, montażu układu do korekty pH wody, wymiany przepustnic pneumatycznych, złoza filtracyjnego w filtrach ciśnieniowych, montażu dmuchawy do płukania filtrów powietrzem, wymianę przepływomierza, robót

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

				<p>elektrycznych obejmujących nowa instalacje elektryczną Ponadto, w ramach zadania zakupiono system ICT wspomagający zarządzanie gospodarką wodną –serwer oraz system ICT wspomagający zarządzanie gospodarką wodną w ramach projektu. Całkowita wartość zadania: 464 721,61zł. w tym: 319 606,80 zł z RPO WL na lata 214-2020, 145 114,80 zł– środki własne budżetu.</p> <p>2."Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych" - zadania współfinansowane były ze środków: Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, (dawniej Funduszu Dróg) środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla gmin i powiatów, Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych oraz środków własnych budżetu.</p> <p>W ramach realizowanych przedsięwzięć wbudowano, przebudowano, zmodernizowano drogi gminne o ogólnej długości 4,159 km. Zadaniem były objęte ulice; Polna, Stodolna, Południowa, Henryka Sienkiewicza, Kolejowa, 14 Lutego, Brzóska, Wincentego Witosa, Aleksandra Świętochowskiego, Porzeczna, Letnia i Kanałowa w Stoczku Łukowskim. Na drogach gminnych wykonywane były roboty w zakresie nowych nawierzchni bitumicznej, po uprzednim wyremontowaniu i uzupełnieniu podbudów, nowych chodników i zjazdów z kostki brukowej, odwodnienia powierzchniowego oraz oznakowania pionowego i poziomego. Całkowita wartość zadań wyniosła: 4 421 960,33zł w tym: 2 332 407,73zł – RFIL, 223 000,00zł -FOGR, 203 564,40zł - Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, 1 662 988,20zł– środki własne budżetu.</p>
--	--	--	--	---

Źródło: Urząd Miasta Stoczek Łukowski

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Dokonując analizy nakreślonych w ramach LPR na lata 2017-2023 trzech celów głównych oraz odpowiadających im kierunkom działań, należy stwierdzić, że wiele spośród postulatów znalazło swoje urzeczywistnienie w realizowanych projektach:

- ✓ w ramach poprawy stanu zagospodarowania i jakości estetyki przestrzeni publicznych – udało się m.in. zrealizować projekty i przedsięwzięcia dotyczące zagospodarowania rynku czyli centralnej i reprezentacyjnej części Miasta Stoczek Łukowski, budowy siłowni zewnętrznej oraz siłowni zewnętrznej dla osób z niepełnosprawnościami, utworzenie stacji rekreacji lokalnej i budowy ciągów spacerowych wraz z oświetleniem na terenie parku miejskiego „Chojniak”,
- ✓ w ramach rozwoju usług publicznych (kulturalnych, turystycznych, rekreacyjnych, edukacyjnych) świadczonych na rzecz społeczności lokalnej – zrealizowano projekty edukacyjne pn. „Szkoła mocnych fundamentów” i „Nasze przyjazne przedszkole – lepszy start w szkole”, których celem było podniesienie jakości kształcenia ogólnego oraz podwyższenie poziomu uczestnictwa dzieci w edukacji przedszkolnej, w bezpośrednim sąsiedztwie parku miejskiego „Chojniak” utworzono tereny sportowo – rekreacyjne;
- ✓ w ramach włączenia społecznego i zawodowego grup narażonych lub doświadczających wykluczenia społecznego, w tym osób bezrobotnych i seniorów – przeprowadzono modernizację biblioteki z przeznaczeniem na Centrum Integracji Społecznej, zrealizowano projekty: „W drodze do aktywności” oraz „Czas seniorów w Stoczku Łukowskim”.
- ✓ podnoszenia efektywności energetycznej budynków - „Termomodernizacja budynku Przedszkola w Stoczku Łukowskim”,
- ✓ w ramach rozwoju infrastruktury technicznej wpływającej na poprawę jakości życia mieszkańców w obszarze rewitalizacji – dokonano kompleksowej modernizacji stacji uzdatnia wody w Stoczku Łukowskim oraz wbudowano, przebudowano, zmodernizowano drogi gminne o ogólnej długości 4,159 km.
- ✓ w zakresie rozwoju sfery gospodarczej Miasta Stoczek Łukowski – dokonano przebudowy targowiska miejskiego.

Stan realizacji przedsięwzięć zaplanowanych w ramach LPR na lata 2017-2023 należy ocenić pozytywnie. Pomimo niekorzystnych uwarunkowań związanych z zakończeniem perspektywy finansowej na lata 2014-2020 i związanej z tym ograniczonej ilości dostępnych źródeł finansowania zaplanowanych przedsięwzięć, a także panujące obostrzenia i sytuację epidemiologiczną związaną z pandemią COVID-19 (decydującą o braku możliwości realizacji przez długi czas przedsięwzięć skupiających dużą liczbę uczestników) udało się zrealizować sporą część z zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W ramach podstawowej listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych (obejmującej łącznie 7 pozycji) udało się zrealizować 3 (przedsięwzięcia nr : 2,4 i 7). Analiza stanu wdrażania działań z listy podstawowej wskazuje również na częściową realizację kolejnych dwóch

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

przedsięwzięć (nr: 3 oraz 6). Nie udało się zrealizować 2 spośród 7 zakładanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (28,6%). Lista uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmowała 3 zakresy tematyczne. Dwa spośród nich były na bieżąco wdrażane w ramach projektów współfinansowanych z różnych źródeł (UE, krajowych oraz środków własnych). Jednego z zakresów (obejmującego rewitalizację najbardziej zdegradowanych terenów mieszkaniowych) nie udało się wdrożyć. Oznacza to, że osiągnięto wysoki poziom (66,67%) wdrożenia uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Na uwagę zasługuje fakt, iż w okresie wdrażania LPR zaistniała również konieczność przeorganizowania zakresu realizowanych przez władze działań, co było wynikiem wybuchu wojny w Ukrainie w lutym 2022 r. i powstały z tym kryzys migracyjny w Polsce. W związku z tym, w pierwszej kolejności znaczna część środków oraz kadr została zaangażowana w tym zakresie. W zaistniałej niekorzystnej sytuacji, stan wdrożenia zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, należy uznać za swego rodzaju sukces. Jak wynika z przedstawionego powyżej zestawienia, stosunkowo duża część celów oraz postulatów rewitalizacyjnych znalazło swoje urzeczywistnienie w zrealizowanych projektach. Zmiany wskaźników w sferze społecznej w obszarze rewitalizacji podążają we właściwym kierunku. Jednocześnie częściowa tożsamość przestrzenna obszaru rewitalizacji w perspektywie obu okresów wdrażania procesu rewitalizacji świadczy o tym, iż zaplanowane efekty nie zostały osiągnięte w pełnym wymiarze. Co jest bez wątpienia również efektem ww. czynników zewnętrznych, które wcześniej nie były do przewidzenia. Wobec czego, obszar ten nadal posiada gorszą pozycję względem pozostałych terenów miasta i wymaga podjęcia dalszych działań.

Liczbę oraz zakres zrealizowanych projektów w ramach procesu rewitalizacji należy ocenić dobrze. Większość wskaźników produktu i rezultatu zrealizowanych przedsięwzięć zostanie osiągnięte na bardzo wysokim (głównie 100%) szacowanej wartości docelowej. We wskaźnikach oddziaływania dotyczących sfery społecznej dostrzec można pozytywne zmiany. Jednakże pomimo tego, że w Mieście Stoczek Łukowski dużo się zmieniło, nadal istnieje potrzeba kontynuowania procesu rewitalizacji. Uwzględniając upływ czasu i zmianę kontekstów, w tym szczególnie uwarunkowań ekonomicznych, niezbędna była rewizja granic obszarów zdegradowanych, w taki sposób, aby odpowiadały one na aktualnie zidentyfikowane problemy i potrzeby. Przeprowadzona delimitacja wykazała, iż częściowo zbieżne, względem LPR, obszary kryzysowe wymagające interwencji. Szczegółowe informacje dotyczące aktualnych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zawarto w rozdziale 3. *Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*. Rewizja granic ww. obszarów i cała lista zdiagnozowanych problemów wskazują na ewidentną potrzebę kontynuacji procesu rewitalizacji na terenie Miasta Stoczek Łukowski. Kontynuacja procesu rewitalizacji rozpoczętego w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji nie tylko umocni osiągnięte już cele procesu, ale przy uwzględnieniu zasady komplementarności międzyokresowej pozwoli na dalszą poprawę przestrzeni publicznej i wyprowadzenie ze stanu kryzys kolejnych obszarów miasta.

2. Charakterystyka Miasta Stoczek Łukowski

Miasto Stoczek Łukowski jako odrębna jednostka administracyjna funkcjonuje od 1 stycznia 1998 r. Położone jest w północno-zachodniej części województwa lubelskiego. Miasto Stoczek Łukowski wraz z Miastem Łuków oraz 9 gminami wiejskimi tworzy powiat łukowski. Miasto otoczone jest gminą wiejską Stoczek Łukowski. Historycznie Stoczek Łukowski położony jest w Ziemi czerskiej na Mazowszu. Geograficznie leży w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Żelechowska należącego do makroregionu Nizina Południowopodlaska. Miasto zlokalizowane jest na lewym brzegu rzeki Świder w odległości 84 km od jej ujścia do Wisły. Położone jest na skrzyżowaniu ważnych dróg komunikacyjnych : drogi krajowej Nr 76 Wilga – Stoczek Łukowski – Łuków i drogi wojewódzkiej Nr 803 Siedlce – Stoczek Łukowski. Dzięki swojemu położeniu posiada dogodną pozycję pod względem odległości do dużych ośrodków miejskich (Lublin – 100 km., Warszawa – ok. 85 km.) oraz do przejścia granicznego w Terespolu (ok. 120 km). Usytuowane jest ono w odległości 29 km od miasta powiatowego, tj. Łukowa. Przez Miasto przebiega droga krajowa nr 76 Wilga – Stoczek Łukowski – Łuków i droga wojewódzka nr 803 Siedlce-Stoczek Łukowski.

Miasto zajmuje powierzchnię ogólną 915 ha, w tym użytki rolne zajmują powierzchnię 576 ha, grunty leśne 148 ha, grunty zabudowane i zurbanizowane 185 ha oraz grunty pozostałe 6 ha. Lasy w granicach miasta zajmują 16% powierzchni. Wszystkie tereny zielone – lasy, zadrzewienia, park miejski „Chojniak” , skwery i użytki rolne – zajmują obszar 724 ha. Las sosnowy „Chojniak” spełnia rolę parku miejskiego. Lasami pokryte są prawie stoki doliny Świdra (Izydory i Choiny Zabielskie). W kompleksach leśnych dominują siedliska borowe z przewagą boru świeżego, o drzewostanie, w którego skład wchodzi głównie sosna, a tylko sporadycznie brzoza i dąb. W dolinie Świdra występują siedliska tęgus i olsy. Pod względem gatunkowym dominuje tu olcha. Występuje także topola i wierzba.

W okresie międzywojennym Stoczek Łukowski i jego okolice były nazywane „Szwajcarią Podlaską”. Główną oś przyrodniczą i krajobrazową miasta stanowi dolina rzeki Świder. Na jego atrakcyjność składa się także ciekawa przeszłość historyczna (m.in. pod Stoczkiem Łukowskim została stoczona 14 lutego 1831 r. pierwsza zwycięska bitwa Powstania Listopadowego; w okresie międzywojennym w mieście odbywały się największe w Polsce i jedno z nielicznych w Europie, targi końskie) i kulturowa (m.in. od 1970 roku w mieście odbywa się Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych). Na terenie miasta występuje 6 form ochrony przyrody, w tym:

1. pomnik przyrody – wiąz szypułkowy, rosnący w sąsiedztwie budynku dworu Zgórznica, ustanowiony pomnikiem przyrody Zarządzeniem Nr 23/85 Wojewody Siedleckiego z dnia 30 września 1985 roku (publikacja Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 5, poz.65);
2. pomnik przyrody – aleja grabowa, znajdująca się na terenie kompleksu leśnego Nadleśnictwa Łuków ur. Dębek, składająca się z 46 grabów, 5 świerków pospolitych, 5 olszy czarnych, 2 lip

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- drobnolistnych oraz 2 brzoź brodawkowatych, ustanowiony pomnikiem przyrody Zarządzeniem Wojewody Siedleckiego Nr 23/85 z dnia 30 września 1985 roku (publikacja Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 5, poz. 65);
3. pomnik przyrody – sosna pospolita, rosnąca na terenie ośrodka Izydory ,przy ulicy Nowoprojektowanej, ustanowiony pomnikiem przyrody Orzeczeniem Nr 131 Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Urzędzie Wojewódzkim w Siedlcach z dnia 22 czerwca 1983 roku (publikacja Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 3, poz. 26);
  4. pomnik przyrody – grupa 2 wiązów szypułkowych, rosnących przy ul. Nowoprojektowanej w pobliżu budynku dworu Zgórznica, ustanowiony pomnikiem przyrody Orzeczeniem Nr 132 Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Urzędzie Wojewódzkim w Siedlcach z dnia 22 czerwca 1983 roku (publikacja Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 3, poz. 26);
  5. pomnik przyrody – grupa 7 świerków pospolitych, rosnących na terenie kompleksu leśnego Nadleśnictwa Łuków ur. Dębek, ustanowiony pomnikiem przyrody Orzeczeniem Nr 96 Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Urzędzie Wojewódzkim w Siedlcach z dnia 4 grudnia 1980 roku (publikacja Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 3, poz. 36);
  6. Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu – obszar ŁOCHK w granicach miasta Stoczek Łukowski wynosi 39,68 ha cały teren majątku Zgórznica, ustanowiony Uchwałą Nr XLII/625/2018 z dnia 13 lipca 2018 r. Sejmiku Województwa Lubelskiego (publikacja Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 21 sierpnia 2018 r. poz. 3849).

Mapa 2 Położenie Miasta Stoczek Łukowski na tle kraju, województwa lubelskiego i powiatu łukowskiego

Źródło: Opracowanie własne

3. Metodologia delimitacji obszar zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Koncentracja terytorialna stanowi jedną z kluczowych zasad działań podejmowanych w ramach procesu rewitalizacji. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U.2024 poz. 278) jasno wskazuje na konieczność realizacji projektów na ściśle wskazanym obszarze. Realizacja pojedynczych projektów, rozproszonych na dużym obszarze, pozostaje nierzadko bez wystarczającego wpływu na rzeczywistą i trwałą zmianę wyznaczonych obszarów zdegradowanych. Stąd potrzeba ograniczenia terytorialnego zakresu rewitalizacji do obszarów, na których zdiagnozowano szczególnie niekorzystną sytuację. Zadaniem jednostki samorządu terytorialnego jest hierarchizacja potrzeb, tj. podejście do rewitalizacji jako przemyślanej i kompleksowej interwencji na obszarze najbardziej tego potrzebującym. Wobec tego, o wyborze obszaru rewitalizacji decydować ma silna koncentracja negatywnych zjawisk oraz istotne znaczenie tego obszaru dla rozwoju lokalnego.

W celu wyznaczenia na terenie Miasta Stoczek Łukowski obszaru zdegradowanego i zaproponowania obszaru do rewitalizacji przeprowadzono dla obszaru całego miasta szczegółową diagnozę zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych technicznych i przestrzenno-funkcjonalnych. Przedmiotowa diagnoza została przeprowadzona w oparciu o zapisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U.2024 poz. 278). Celem diagnozy było ustalenie, które obszary miasta powinny zostać zakwalifikowane jako zdegradowane, jak również wytypowanie obszaru rewitalizacji. Szczegółowy przebieg procesu diagnostycznego zawiera *Diagnoza służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszar rewitalizacji na terenie Miasta Stoczek Łukowski*, stanowiąca Złącznik nr 2 do wniosku Burmistrza Miasta Stoczek Łukowski do Rady Miasta o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz załącznik do uzasadnienia do Uchwały Nr LII/342/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski. W ramach przedmiotowej części zawarto jedynie syntetyczną informację w zakresie procesu wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta.

Zgodnie z art. 10 ustawy, za obszar rewitalizacji uznano część obszaru zdegradowanego, cechującą się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, w której – z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego – Miasto Stoczek Łukowski zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może obejmować łącznie tereny o powierzchni nie większej niż 20% powierzchni miasta oraz być zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców miasta.

Pierwszy etap prac w ramach procesu diagnostycznego obejmował wyznaczenie podstawowych jednostek analitycznych - referencyjnych, tj. przestrzennych jednostek, do których

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

odnoszone były wszystkie zbierane dane. W obrębie wyznaczonych pól przeprowadzono następnie szczegółową analizę wskaźnikową w zakresie poszczególnych sfer mającą na celu wskazanie obszarów wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych. Przeprowadzona diagnoza objęła swoim zasięgiem teren Miasta Stoczek Łukowski, przy uwzględnieniu podziału na wyznaczone jednostki referencyjne. Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o obiektywne i weryfikowalne mierniki oraz metody badawcze, które odpowiednio dostosowano do lokalnych uwarunkowań. Analiza wskaźnikowa uzupełniona została o analizę jakościową.

Zgodnie z rekomendacjami¹ wyznaczono jednostki analityczne, które stanowią obszary spójne, dające się wyodrębnić jako pewne całości pod względem społecznym, morfologicznym, funkcjonalnym i przestrzennym. Ponadto, podział na jednostki analityczne został dokonany przy uwzględnieniu struktury funkcjonalno-przestrzennej i sytuacji demograficznej miasta. Zgodnie z ustawą granice jednostek referencyjnych zostały poprowadzone zgodnie z granicami ewidencyjnymi działek, za wyjątkiem sytuacji, w których granice jednostek dzielą działki, przez które np. przepływają rzeki. W pierwszej kolejności weryfikacji poddano podział na jednostki analityczne przyjęty w trakcie opracowania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017-2023”. Jednakże zastosowany w ramach ww. opracowania podział miasta na okręgi wyborcze – łącznie 15 (stosowany w ramach wyborów samorządowych) nie został przyjęty ze względu na występowanie konkretnego okręgu wyborczego, w różnych oddalonych znacznie od siebie częściach miasta. Następnie przeanalizowano podział na dwie jednostki referencyjne zgodnie z obwodami głosowania (*Uchwała Nr XXXII/172/2018 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie podziału Miasta Stoczek Łukowski na stałe obwody głosowania oraz ustalenia ich numerów, granic i siedzib obwodowych komisji wyborczych*). Tego rodzaju podział okazał się również niewystarczający. Ostatecznie obszar miasta został podzielony na 5 jednostek analitycznych, których charakterystykę przedstawiono poniżej. Finalny podział miasta na jednostki analityczne został skonsultowany i zatwierdzony przez Władze Miasta Stoczek Łukowski.

Z zakresu opracowania, tj. wyznaczonych jednostek referencyjnych wyłączono fragmenty miasta, które zgodnie z metodologią przyjętą przez ustawę o rewitalizacji nie powinny być brane pod uwagę na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego. Wyłączenia te wynikają z charakterystyki tychże terenów – są to tereny (niezurbanizowane), rolne, przeznaczone dla potrzeb prowadzenia działalności rolniczej oraz leśne. Łączna powierzchnia Miasta Stoczek Łukowski wynosi 9,15 km², w tym powierzchnia wyznaczonych jednostek analitycznych wynosi: 4,84645674 km².

---

¹ „Delimitacja krok po kroku. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji”

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

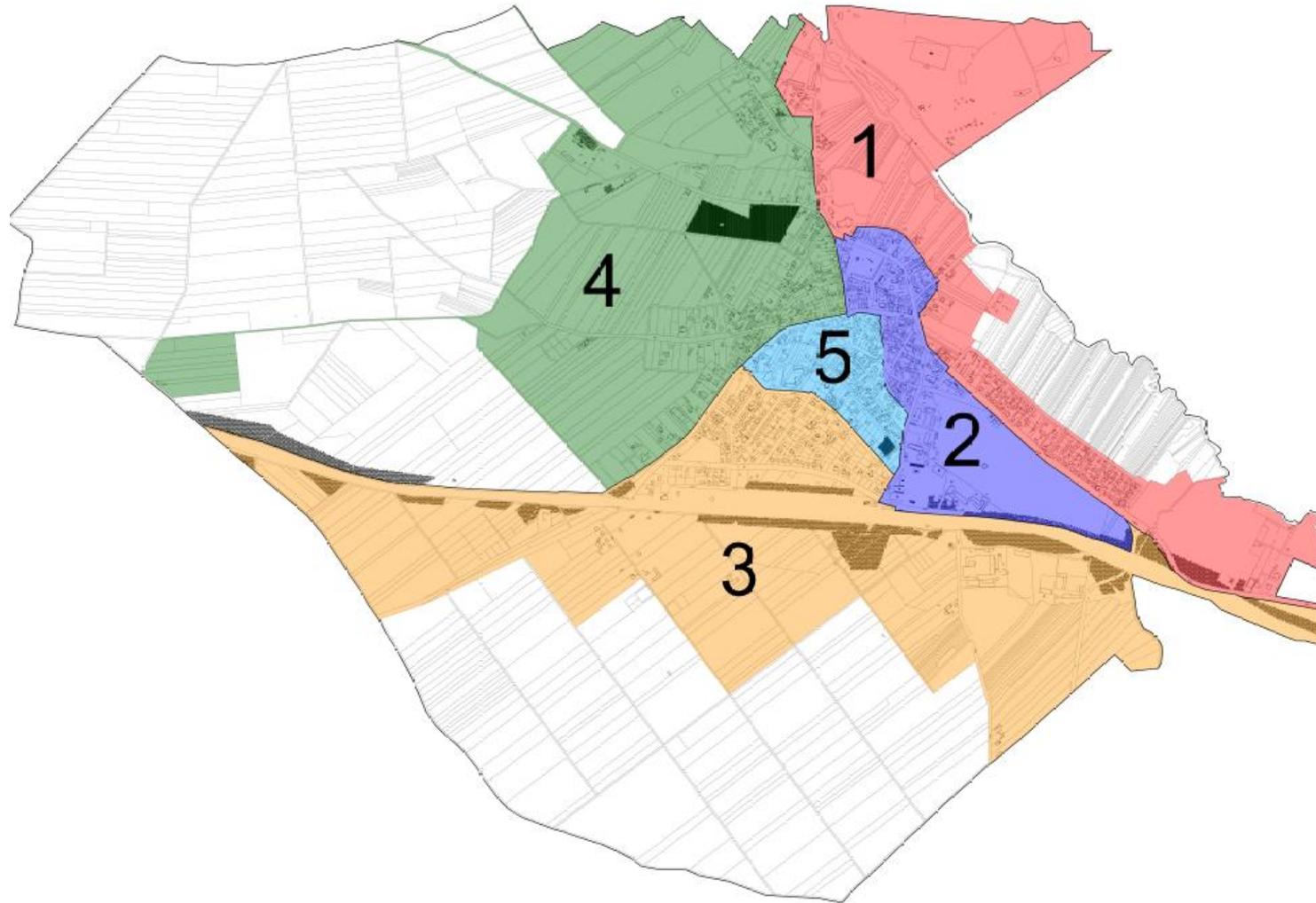
W ramach niniejszego opracowania analizie poddano 5 wyznaczonych jednostek analitycznych (referencyjnych). Ich szczegółową charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3 Wyznaczone obszary referencyjne (analityczne) na terenie Miasta Stoczek Łukowski

Lp.	Nazwa obszaru referencyjnego	Ulice	Powierzchnia jednostki analitycznej [ha]	Liczba ludności w 2022 r. [osoby]
1.	Obszar referencyjny 1	1) Na Skarpie, 2) Kanałowa, 3) Akacyjowa, 4) Dębowa, 5) Głogowa, 6) Jesionowa, 7) Kasztanowa, 8) Klonowa, 9) Lipowa, 10) Modrzewiowa, 11) Świerkowa, 12) Nowoprojektowana, 13) Ostoi, 14) gen. Władysława Sikorskiego, 15) Józefa Piłsudskiego budynki mieszkalne od nr 60 do nr 153	98,7920	419
2.	Obszar referencyjny 2	1) Wojska Polskiego, 2) Armii Krajowej, 3) Plac Tadeusza Kościuszki, 4) 1 Maja, 5) PCK, 6) Poprzeczna, 7) Przechodnia, 8) Aleksandra Świętochowskiego, 9) Targowa, 10) Plac Stanisława Wielgoska, 11) Krótka, 12) Generała Dwernickiego budynki mieszkalne od nr 1 do 40, 13) Józefa Piłsudskiego budynki mieszkalne nr 1 do nr 59, 14) Wyzwolenia	40,2809	701
3.	Obszar referencyjny 3	1) Kolejowa, 2) Ks. Stanisława Brzózki, 3) 14-ego Lutego, 4) Wincentego Witosa bez budynku nr 3, 5) Henryka Sienkiewicza od nr 2 do końca, 6) Adama Mickiewicza, 7) Juliusza Słowackiego, 8) Władysława Reymonta, 9) Stefana Żeromskiego, 10) Południowa, 11) Generała Dwernickiego od nr 41 do końca ulicy, 12) Wiejska, 13) dojazd do stacji PKP, 14) Przemysłowa, 15) Dworcowa	182,3578	468
4.	Obszar referencyjny 4	1) Konopiankowa, 2) Letnia, 3) Ośrednia, 4) Stodolna od nr 33 do końca ulicy, 5) Wilcza Wola, 6) Zachodnia, 7) Leśna, 8) Piaski, 9) Kościelna, 10) Partyzantów	146,9683	485
5.	Obszar referencyjny 5	1) Cicha, 2) Polna, 3) Stodolna od nr 1 do nr 32, 4) Szkolna, 5) Benedykta Tynelskiego, 6) Wiatraczna, 7) Wiśniowa, 8) Wincentego Witosa budynek nr 3, 9) Henryka Sienkiewicza budynek nr 1	16,2467	372
Suma:			484,6457	2 445

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Mapa 3 Podział Miasta Stoczek Łukowski na wyznaczone jednostki referencyjne (analityczne)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji kryzys w sferze społecznej związany jest z koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, szczególnie zaś bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji i kapitału społecznego oraz niskiej aktywności w życiu publicznym i kulturalnym (art.9 ust. 1). Analizę w sferze społecznej przeprowadzono w oparciu o budowanie wskaźnika syntetycznego. W tym celu przeanalizowano 23 wskaźniki obrazujące w najpełniejszy sposób natężenie problemów w sferze społecznej z zakresu bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, edukacji, kapitału społecznego, aktywności społecznej i obywatelskiej, a także stanu zdrowia mieszkańców. Wykorzystanie większej liczby wskaźników pozwoliło na przeprowadzenie diagnozy w sposób bardziej precyzyjny. Wskaźniki budowano na podstawie zgromadzonych danych ilościowych. Dane liczbowe gromadzono przy założeniu, że udostępniane przez współpracujące instytucje i komórki organizacyjne Urzędu Miasta dane, powinny odzwierciedlać najaktualniejszy stan danego zjawiska i przedstawiać jego wartość liczbową na dzień udostępnienia danych (o ile rejestr, w którym te dane są gromadzone to umożliwił).

Tabela 4 Lista wskaźników delimitacyjnych w sferze społecznej

Nr wskaźnika	Badane zjawisko	Nazwa wskaźnika
1.	Trendy demograficzne	Zmiana liczby mieszkańców w latach 2018-2022
2.		Liczba urodzeń przypadająca na 100 mieszkańców 2022r.
3.		Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 mieszkańców w 2022r.
4.		Zmiana liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 mieszkańców w latach 2018-2022
5.	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych przypadająca na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2022 r.
6.		Liczba osób długotrwale bezrobotnych przypadająca na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2022 r.
7.	Ubóstwo, wykluczenie społeczne i uzależnienia	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
8.		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS z tytułu ubóstwa przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
9.		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS z tytułu bezrobocia przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
10.		Liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej MOPS z bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych przypadających na 100 mieszkańców w 2022 r.
11.		Liczba mieszkańców korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców w 2022r.
12.		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS z tytułu alkoholizmu przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
13.		Liczba osób zgłoszonych do GKRPA przypadająca na 100 mieszkańców w 2022r.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nr wskaźnika	Badane zjawisko	Nazwa wskaźnika
14.		Liczba osób, które mają założoną Niebieską Kartę przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
15.	Stan zdrowia mieszkańców i niepełnosprawność	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
16.		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS z tytułu niepełnosprawności przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
17.	Poziom edukacji	Udział dzieci posiadających specjalne potrzeby edukacyjne w roku szkolnym 2020/2021 w ogólnej liczbie uczniów
18.		Udział dzieci posiadających specjalne potrzeby edukacyjne w roku szkolnym 2021/2022 w ogólnej liczbie uczniów
19.	Poziom uczestnictwa w życiu publicznym i obywatelskim	Frekwencja w wyborach prezydenckich w 2020 r.
20.		Liczba organizacji społecznych przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
21.	Poziom bezpieczeństwa	Liczba przestępstw przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
22.		Liczba wykroczeń przypadających na 100 mieszkańców w 2022 r.
23.		Liczba przeprowadzonych przez Policję interwencji przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne

W ramach przeprowadzonej diagnozy pozwalającej na wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji określono wartość wskaźnika syntetycznego, będącego sumą wszystkich ww. wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Dla każdego z wyznaczonych obszarów referencyjnych przeanalizowano zakres wskaźników wymienionych w powyższej tabeli. Poniżej zaprezentowano otrzymane wartości badanych wskaźników dla poszczególnych jednostek referencyjnych w Mieście Stoczek Łukowski.

Tabela 5 Wartości wskaźników delimitacyjnych oraz ich charakter

Badane zjawisko	Trendy demograficzne				Bezrobocie			Ubóstwo, wykluczenie społeczne i uzależnienia						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Charakter wskaźnika	Symulanta	Symulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta
Obszar referencyjny 1	1,70	0,24	28,64	-3,28	1,27	0,85	4,53	2,39	0,00	0,00	0,48	0,00	0,24	0,00
Obszar referencyjny 2	-8,25	0,29	30,10	10,56	2,24	1,40	5,56	4,71	0,71	0,43	1,57	0,29	0,29	0,14
Obszar referencyjny 3	-3,90	1,28	20,09	-5,03	1,68	1,01	0,85	0,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,00
Obszar referencyjny 4	-5,64	0,41	23,51	5,06	3,38	1,01	4,54	3,30	1,03	0,41	1,65	0,00	0,21	0,21
Obszar referencyjny 5	-4,86	0,81	25,27	-9,36	4,43	1,48	4,84	1,61	0,27	0,00	0,27	0,00	0,00	0,00
Średnia wartość wskaźnika dla miasta	-4,79	0,57	25,89	1,19	2,52	1,15	4,17	2,78	0,45	0,20	0,90	0,08	0,20	0,08

Badane zjawisko	Niepełnosprawność i stan zdrowia		Poziom edukacji		Poziom uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim		Poziom bezpieczeństwa publicznego		
	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Charakter wskaźnika	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Symulanta	Symulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta
Obszar referencyjny 1	0,48	0,48	3,23	3,57	68,25	0,24	0,95	1,43	8,35
Obszar referencyjny 2	1,14	1,14	2,53	3,85	71,68	1,71	2,00	9,99	19,83
Obszar referencyjny 3	0,21	0,21	0,00	3,33	72,66	0,21	1,50	1,92	5,34
Obszar referencyjny 4	2,06	2,06	2,86	2,86	68,25	0,62	3,51	13,81	12,16
Obszar referencyjny 5	0,00	0,00	2,78	2,86	70,92	0,00	1,08	0,81	5,65
Średnia wartość wskaźnika dla miasta	0,86	0,86	2,35	3,40	70,61	0,70	1,88	6,34	11,41

Źródło: Opracowanie własne

Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w wyznaczonych jednostkach referencyjnych (analitycznych) konieczne było opracowanie porównywalnego wskaźnika syntetycznego dla wszystkich jednostek. Wyznaczenia wskaźnika syntetycznego dokonano zgodnie z metodą Perkala.

Zgodnie z rekomendacjami w ramach budowania wskaźnika syntetycznego zrezygnowano z nadawania różnych wag poszczególnym zjawiskom społecznym. Przyjęta w ramach opracowania metodologia wyznaczania obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji zakłada, że każde badane zjawisko społeczne ma taką samą wagę w obliczaniu wskaźnika syntetycznego.

Z uwagi na różne jednostki miary poszczególnych wskaźników oraz szerokie spektrum obszarów problemowych przeprowadzono standaryzację zmiennych, w celu sprowadzenia ich do porównywalnej skali, tzw. skali niemianowanej, czyli niezwiązanej z jednostką miary. Standaryzacja wskaźników polega na odjęciu od nominalnej wartości wskaźnika dla danego obszaru średniej arytmetycznej wartości dla wszystkich obszarów i podzieleniu przez odchylenie standardowe. Jest to zabieg konieczny z punktu widzenia poprawności obliczeń. W wyniku tej procedury wszystkie wystandaryzowane wskaźniki mają rozkład charakteryzujący się jednakową średnią i odchyleniem standardowym, co umożliwia ich logiczną interpretację. Wystandaryzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje wartość średnia dla miasta i mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Przejście odchylenia od średniej do wartości dodatniej wskazuje, które obszary odznaczają się wskaźnikiem kryzysowym wyższym od średniej dla miasta. Z kolei wartości ujemne odchylenia ukazują obszary o najlepszej sytuacji, w których negatywne zjawiska w porównaniu ze średnią dla miasta odznaczają się mniejszym natężeniem.

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - x_j}{s_j}$$

gdzie:

t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

x_j – średnia arytmetyczna wskaźnika j

s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Kolejnym krokiem standaryzacji zmiennych było oznaczenie dla każdego ze wskaźników odpowiednio destymulanta i stymulanta. Jako destymulanty, na potrzeby wskazania obszarów zdegradowanych, przyjęte zostały zmienne, których wyższa wartość występowała w obszarach kwalifikujących się jako obszary zdegradowane (np. liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców). Natomiast stymulantami są wskaźniki, których wysokie wartości świadczą o występowaniu zjawiska pozytywnego. W przypadku, gdy dany wskaźnik jest

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

destymulantem, otrzymane w procesie normalizacji wartości pozostawiamy bez zmian. Jeśli wśród wskaźników znajdzie się stymulanta, uzyskane wartości należy przekształcić z odpowiednim wzorem.

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Ostatnim etapem jest wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, którym będzie suma wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego będzie świadczyć, czy dane pole podstawowe znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazują pozytywny obraz zjawisk społecznych.

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk

n – liczba wskaźników (cech)

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

W poniższej tabeli zaprezentowano wyniki wskaźników delimitacyjnych otrzymane w procesie normalizacji.

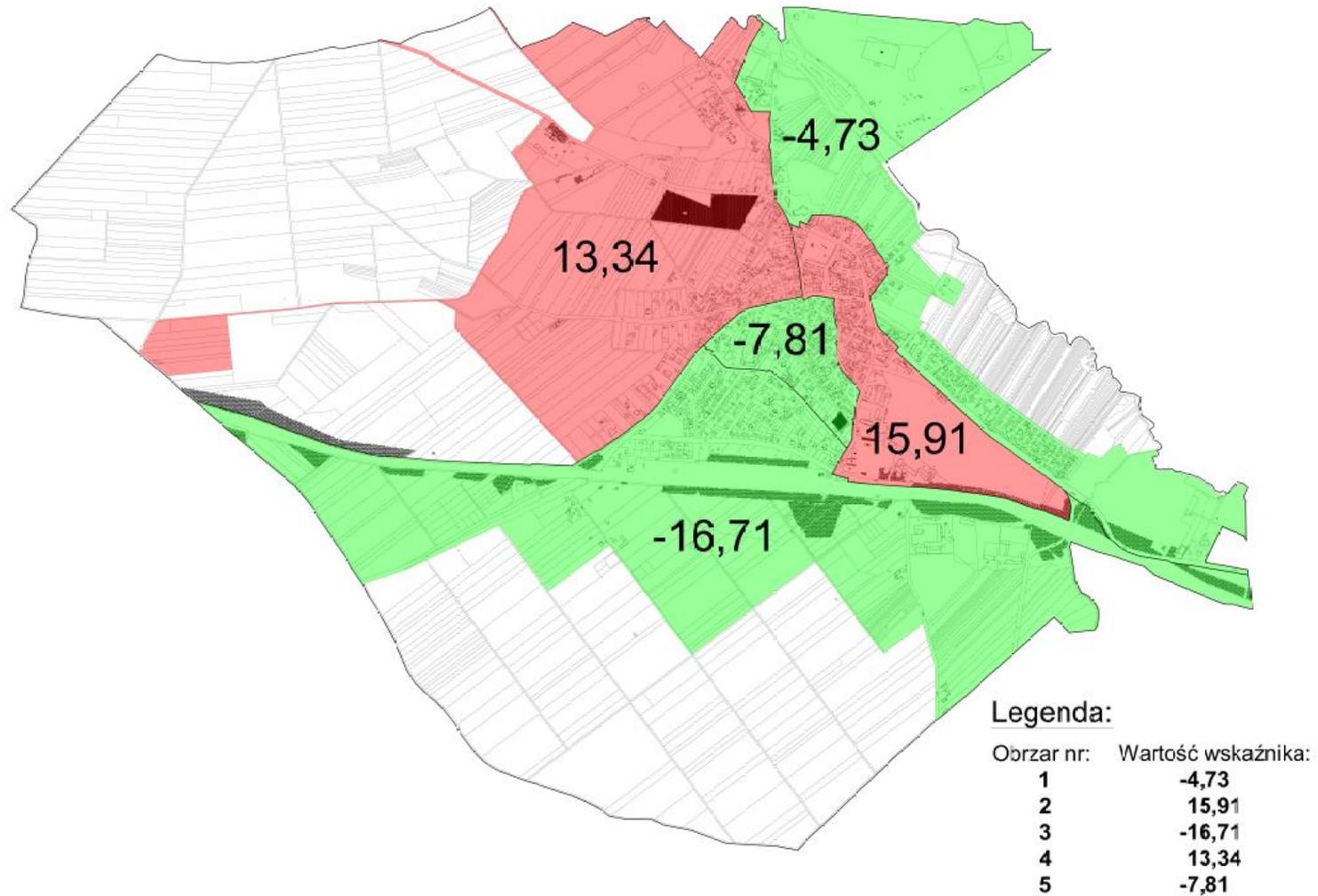
Tabela 6 Wartości wskaźników delimitacyjnych po normalizacji

Badane zjawisko	Trendy demograficzne				Bezrobocie		Ubóstwo, wykluczenie społeczne i uzależnienia							
Numer wskaźnika	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Charakter wskaźnika	Symulanta	Symulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta
Obszar referencyjny 1	-1,61	0,83	0,78	-0,36	-1,03	-1,10	0,25	-0,09	-0,88	-0,73	-0,41	-0,45	0,45	-0,71
Obszar referencyjny 2	1,11	0,73	1,14	1,36	-0,28	0,92	0,81	1,39	0,68	1,13	1,02	1,79	0,88	0,74
Obszar referencyjny 3	-0,08	-1,54	-1,35	-0,57	-0,71	-0,52	-1,74	-1,21	-0,88	-0,73	-1,04	-0,45	0,23	-0,71
Obszar referencyjny 4	0,40	0,44	-0,50	0,68	0,60	-0,49	0,26	0,49	1,38	1,06	1,12	-0,45	0,16	1,39
Obszar referencyjny 5	0,18	-0,46	-0,06	-1,11	1,42	1,20	0,42	-0,59	-0,29	-0,73	-0,69	-0,45	-1,72	-0,71

Badane zjawisko	Niepełnosprawność i stan zdrowia		Poziom edukacji		Poziom uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim		Poziom bezpieczeństwa publicznego			Sumaryczny wskaźnik kryzysu sfery społecznej
Numer wskaźnika	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Charakter wskaźnika	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	Symulanta	Symulanta	Desymulanta	Desymulanta	Desymulanta	
Obszar referencyjny 1	-0,36	-0,36	0,73	0,64	1,04	0,47	-0,82	-0,70	-0,32	-4,73
Obszar referencyjny 2	0,43	0,43	0,20	1,26	-0,66	-1,69	0,19	0,74	1,59	15,91
Obszar referencyjny 3	-0,68	-0,68	-1,76	0,09	-1,14	0,50	-0,30	-0,62	-0,82	-16,71
Obszar referencyjny 4	1,54	1,54	0,45	-1,00	1,04	-0,09	1,64	1,39	0,32	13,34
Obszar referencyjny 5	-0,93	-0,93	0,38	-1,00	-0,28	0,81	-0,71	-0,81	-0,77	-7,81

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 4 Wartości sumarycznego wskaźnika kryzysu społecznego dla poszczególnych jednostek referencyjnych

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Sumaryczny wskaźnik sfery społecznej pozwolił wyznaczyć obszary referencyjne o szczególnej sytuacji kryzysowej, tj. obszar referencyjny nr 2 i obszar referencyjny nr 4.

Kolejnym krokiem w procedurze delimitacji była analiza negatywnych zjawisk w pozostałych sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej (art. 9 ust. 1 pkt 1-4). Obszar zdegradowany klasyfikowany jest jako teren cechujący się występowaniem negatywnych zjawisk sfery społecznej oraz przynajmniej jednego z negatywnych zjawisk określających pozostałe sfery. Analizę wskaźnikową dla tych czterech sfer przeprowadzono dla wszystkich wyznaczonych obszarów referencyjnych. Analiza zjawisk kryzysowych w pozostałych 4 sferach przeprowadzona była zarówno na metodach ilościowych, jak i jakościowych, mierzalnych oraz opisowych.

Tabela 7 Lista wskaźników delimitacyjnych w pozostałych sferach

Nr wskaźnika	Sfera	Nazwa wskaźnika
1.	Gospodarcza	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
2.		Powierzchnia budynków przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.
3.	Środowiskowa	Udział powierzchni, na której odnotowano przekroczenie jakości powietrza w 2021 r.
4.		Udział budynków mieszkalnych pokrytych azbestem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r.
5.	Techniczna	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r.
6.		Udział budynków mieszkalnych korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r.
7.		Udział budynków mieszkalnych korzystających z sieci gazowej w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r.
8.		Udział budynków mieszkalnych wykorzystujących przestarzałe źródła ciepła w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r.
9.		Udział budynków użyteczności publicznej wymagających przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych w 2022 r.
10.		Udział budynków użyteczności publicznej wymagających dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w 2022 r.
11.	Przestrzenno-funkcjonalna	Udział dróg publicznych (gminnych i powiatowych) wymagających interwencji w 2022 r.
12.		Liczba zdarzeń drogowych przypadających na 100 mieszkańców w 2022 r.
13.		Udział powierzchni terenów publicznych wymagających podjęcia interwencji w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z przyjętą metodologią w każdej ze sfer dokonano analizy wyselekcjonowanych wskaźników w podziale na wyznaczone jednostki referencyjne. W zależności od ich specyfiki (wskaźnik przyjmował wartość poniżej lub powyżej średniej dla całego miasta) dokonano identyfikacji

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

występowania (na zasadzie 0-1) negatywnych zjawisk we wszystkich czterech sferach wskazanych w art. 9 ust. 1 pkt 1-4. W poniższych tabelach zaprezentowano rzeczywiste wartości osiągnięte przez wszystkie wskaźniki oraz ich kwalifikacje w zakresie występowania zjawisk kryzysowych.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Tabela 8 Wartości wskaźników delimitacyjnych pozostałych analizowanych sfer

Badana sfera	GOSPODARCZA		ŚRODOWISKOWA			TECHNICZNA				PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Obszar referencyjny 1	6,44	1 021	100,00	25,00	93,75	87,50	40,28	41,67	100,00	100,00	70,98	0,48	99,09
Obszar referencyjny 2	10,98	2 363	100,00	18,94	99,24	85,61	32,58	46,97	50,00	57,14	88,64	2,28	98,04
Obszar referencyjny 3	5,34	467	77,90	21,83	97,89	90,85	43,66	45,77	100,00	100,00	42,33	0,21	0,00
Obszar referencyjny 4	6,39	1 390	92,52	46,09	96,09	79,69	18,75	50,78	100,00	100,00	71,37	2,06	0,00
Obszar referencyjny 5	5,28	63	100,00	29,58	95,77	81,87	42,25	47,89	100,00	50,00	45,90	0,27	0,00
Średnia dla miasta	7,24	1 185	89,41	27,88	96,60	85,58	35,17	46,35	63,16	63,16	62,66	1,23	98,64

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 9 Ocena wskaźników delimitacyjnych pozostałych analizowanych sfer

Badana sfera	GOSPODARCZA		ŚRODOWISKOWA			TECHNICZNA				PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Numer wskaźnika	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ocena wskaźnika (wartość powyżej/poniżej średniej miasta)													
Obszar referencyjny 1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	1
Obszar referencyjny 2	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0
Obszar referencyjny 3	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Obszar referencyjny 4	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Obszar referencyjny 5	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Zgodnie z przyjętą metodologią do obszaru zdegradowanego włączone zostały wszystkie te jednostki referencyjne, w których wskaźnik syntetyczny natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej osiągnął wartość wyższą niż 0 oraz dla których zidentyfikowano (na zasadzie 0-1) przynajmniej jedno negatywne zjawisko w przynajmniej jednej z 4 sfer wskazanych w art. 9 ust. 1 pkt 1-4. O występowaniu negatywnego zjawiska decyduje fakt uzyskania sumy punktów na poziomie wyższym od 0 w ramach badanych wskaźników.

Tabela 10 Wyniki przeprowadzonej analizy delimitacyjnej

Numer obszaru referencyjnego	Wartość syntetycznego wskaźnika kryzysu zjawisk społecznych	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
1	-4,73	2	1	3	2
2	15,91	0	1	2	2
3	-16,71	2	0	2	0
4	13,34	1	2	6	2
5	-7,81	2	2	4	0

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z powyższym zestawieniem jako obszar zdegradowany wyznaczono teren składający się następujących jednostek referencyjnych:

- obszar referencyjny 2. – powierzchnia: 0,402809 km², liczba ludności: 701
- obszar referencyjny 4. – powierzchnia: 1,469683 km²; liczba ludności: 485.

Łączna powierzchnia obszaru zdegradowanego wynosi: 1,872492 km², co stanowi: 20,47% całkowitej powierzchni Miasta Stoczek Łukowski (9,147322 km²). Natomiast łączna liczba mieszkańców obszaru zdegradowanego wynosi: 1 186, co stanowi: 48,51% wszystkich mieszkańców miasta (na koniec 2022 r. liczba mieszkańców miasta wynosił: 2 445).

Zgodnie z wymogami ustawy obszar rewitalizacji obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego, który charakteryzuje się szczególną koncentracją zjawisk kryzysowych. Dodatkowo ustawodawca wprowadził obostrzenia co do maksymalnej powierzchni obszaru rewitalizacji względem całej miasta oraz maksymalnej liczby mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji względem populacji jednostki samorządu terytorialnego. W świetle ustawy powierzchnia obszaru rewitalizacji nie może przekraczać 20% powierzchni miasta i nie może on być zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców miasta. Uwzględniając kryteria ustawowe, niemożliwym jest wskazanie całego obszaru zdegradowanego, jako obszaru rewitalizacji, ze względu na ograniczenia powierzchniowe

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

i ludnościowe. W związku z tym dokonano selekcji obszarów i wybrano w pierwszej kolejności te, które charakteryzują się największą (zgodnie z kryterium sumarycznego wskaźnika niekorzystnych zjawisk społecznych) koncentracją problemów w sferze społecznej i współwystępującymi problemami pozostałych 4 sfer.

W wyniku przeprowadzonych analiz wytypowano obszar rewitalizacji obejmujący jednostkę referencyjną, w zakresie której sumaryczny wskaźnik kryzysu społecznego przybiera wartość najwyższą oraz zdiagnozowano występowanie zjawisk kryzysowych w innych sferach, tj. obszar referencyjny 2.

Tabela 11 Charakterystyka obszaru rewitalizacji

Nazwa obszaru referencyjnego	Ulice	Powierzchnia (ha)	Ludność
Obszar referencyjny 2	1)Wojska Polskiego 2)Armii Krajowej 3)Plac Tadeusza Kościuszki 4)1 Maja 5)PCK 6)Poprzeczna, 7)Przechodnia 8)Aleksandra Świętochowskiego 9)Targowa 10)Plac Stanisława Wielgoska 11)Krótka 12)Generała Dwernickiego budynki mieszkalne od nr 1 do 40 13) Józefa Piłsudskiego budynki mieszkalne nr 1 do nr 59 14) Wyzwolenia	40,28	701

Źródło: Opracowanie własne

Wyznaczano obszar rewitalizacji o łącznej powierzchni: 40,2809 ha (0,402809 km²), co stanowi 4,40% całkowitej powierzchni miasta (9,147322 km²), co mieści się w dopuszczalnym wskaźniku 20% powierzchni jednostki samorządu terytorialnego. Dodatkowo, obszar ten w 2022 r. zamieszkały był przez 701 mieszkańców, co stanowiło 28,67% całej populacji Miasta Stoczek Łukowski (liczba mieszkańców miasta w 2022 r. 2 445 osób).

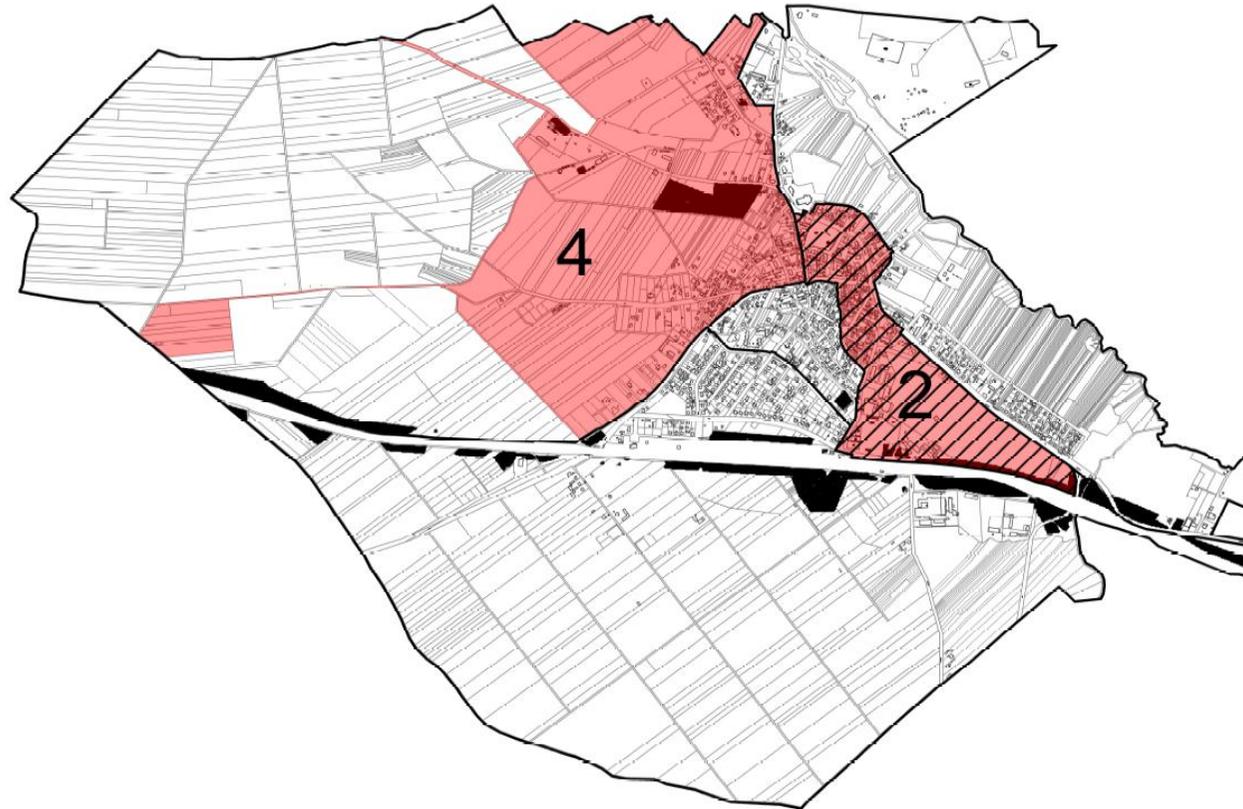
Przeprowadzając szeroko zakrojone postępowanie diagnostyczne wyłoniona obszar, który przede wszystkim ze względu na zidentyfikowane tam problemy w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej wymaga natychmiastowej interwencji i szeregu działań naprawczych. Należy pamiętać, że wyznaczając obszar rewitalizacji, kierowano się nie tylko kryterium szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk (choć uznano to za priorytet), ale również kryterium istotnego znaczenia dla rozwoju lokalnego, które ma poniekąd charakter uznaniowy i jest mniej „mieralne”. Uznano, iż obszar rewitalizacji to teren szczególnie istotny i perspektywiczny w zakresie rozwoju lokalnego. Obszar rewitalizacji obejmuje ważny z punktu widzenia rozwoju fragment Miasta Stoczek Łukowski i uwzględnia jego liczne potencjały rozwojowe wymienione szczegółowo w

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Rozdziale 4.6 *Analiza lokalnych potencjałów*. W jego granicach znajduje się część miasta, która ze względu na swoją specyfikę (koncentracja obiektów użyteczności publicznej oraz usług publicznych), stanowi o szczególnej roli tego obszaru dla rozwoju całego Stoczka Łukowskiego. Dzięki temu zasięg oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie znacznie szerszy i obejmie nie tylko wyznaczony obszar rewitalizacji, ale również pozostały teren miasta. Wyłonienie tak sprecyzowanego obszaru rewitalizacji (charakteryzującego się licznymi potencjałami, takim jak: koncentracja obiektów publicznych mogących stanowić bazę do realizacji projektów o dużym oddziaływaniu; ulokowanie największego z terenów publicznych mającego ogromny potencjał w zakresie rozwoju usług społecznych, rekreacyjnych, turystycznych) pozwoli na ulokowanie w relatywnie krótkim czasie możliwie wielu zasobów na ograniczonym terenie w celu wywołania samopodtrzymujących się impulsów rozwojowych. Obszar ten charakteryzuje się również stosunkowo wyższym wskaźnikiem zaludnienia (Miasto Stoczek Łukowski w 2022 r. – 267 osób/km², wyznaczony obszar rewitalizacji w 2022r. – 1 740 osób/km²). Objęcie obszarem rewitalizacji większej powierzchni o relatywnie niskim wskaźniku zaludnienia właściwie uniemożliwia prowadzenie skutecznej i skoncentrowanej terytorialnie interwencji w ramach rewitalizacji. Wskutek powyższego, w procesie wyznaczania obszaru rewitalizacji zdecydowano się na objęcie znacznie mniejszej części o relatywnie wyższych wskaźnikach zaludnienia. Przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji kierowano się również koniecznością zachowania ciągłości rozpoczętych we wcześniejszym okresie działań rewitalizacyjnych, tak aby zachować spójność i wzmocnić proces rewitalizacji miasta.

Obszar rewitalizacji stanowi kluczowy element rozwoju całego Miasta Stoczek Łukowski, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców, wzrostu aktywności gospodarczej oraz atrakcyjności turystycznej, co przekłada się na ogólny rozwój społeczny i ekonomiczny.

Mapa 5 Obszary zdegradowane oraz obszar rewitalizacji na terenie Miasta Stoczek Łukowski

Legenda:

Obrzar nr: Ulice:

2

Wojska Polskiego, Armii Krajowej, Plac Tadeusza Kosciuszki, 1 Maja, PLK, Poprzeczna, Przechodnia, Aleksandra Świętochowskiego, Targowa, Plac Stanisława Wielgoska, Krótka, Generała Dwernickiego od nr 1 do 40, Józefa Piłsudskiego do nr 1 do nr 59, Wyzwolenia

4

Konopiankowa, Letnia, Ośrednia, Stodolna od nr 33 do końca ulicy, Wilcza Wola, Zachodnia, Leśna, Piaski Kościelna, Partyzantów

Obszar zdegradowany

Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim (źródło: mapa zasadnicza)

4. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt.) ustawy o rewitalizacji Gminny Program Rewitalizacji zawiera szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru. Wobec takiego wskazania ustawy niniejsza diagnoza – jakkolwiek w części opiera się o ustalenia uprzednio sporządzonej diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji – różni się od niej zasadniczo trzema parametrami:

- 1) **jest diagnozą wyznaczonego już obszaru rewitalizacji**, a nie całego miasta (do obszaru całego miasta odwołuje się jedynie kontekstowo, gdyż bez tego diagnoza samego obszaru rewitalizacji nie byłaby czytelna);
- 2) **jest diagnozą szczegółową**, przez co rozumiemy, że musi ona wnikać w poszczególne fragmenty diagnozowanej materii na tyle głęboko i rozważać je na tyle dokładnie, aby dało się zakończyć każdy z merytorycznych fragmentów diagnozy precyzyjną konkluzją, która następnie posłuży do sformułowania jasnego celu rewitalizacji; dodatkowo, większe części diagnozy mogą być podsumowywane konkluzjami ogólniejszymi, z których da się wyprowadzić bardziej generalne cele strategiczne rewitalizacji (którym z kolei byłyby podporządkowane grupy bardziej szczegółowych celów operacyjnych, przyjętych poprzednio w odpowiedzi na szczegółowe konkluzje diagnozy);
- 3) **jest na tym etapie już nie tylko diagnozą problemów, ale i potencjałów**.

Celem niniejszej diagnozy jest szczegółowe przeanalizowanie występujących na obszarze rewitalizacji problemów oraz potencjałów, i na podstawie tej analizy, sformułowanie wniosków (konkluzji) umożliwiających wyznaczenie następnie celów rewitalizacji. Wnioski wynikające z pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji przyczynią się do właściwego doboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Szczególnie istotne w tym kontekście jest rozpoznanie problemów społecznych, gdyż to właśnie ich rozwiązanie stanowi istotę rewitalizacji.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż oprócz trudności, które udało się zdiagnozować na podstawie pozyskanych danych, na wyznaczonym obszarze rewitalizacji występuje również szereg problemów, których zmierzenie dostępnymi danymi nie jest możliwe lub jest bardzo utrudnione. Są to problemy, które zostały bezpośrednio zgłoszone przez interesariuszy na etapie opracowywania niniejszego dokumentu. Przedmiotowe problemy zostały usystematyzowane w wyszczególnionych tabelach na końcu każdego z podrozdziałów niniejszej części diagnostycznej, dot. analizowanych sfer.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Niniejsza szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji odnosi się do obszaru wyznaczonego Uchwałą Nr LII/342/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 31 sierpnia. 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski.

4.1 Sfera społeczna

W polityce rewitalizacyjnej szczególnie akcentowane jest ukierunkowanie na zjawiska i problemy w obszarze życia społecznego mieszkańców. Proces rewitalizacji ma bowiem na celu odnowienie społecznego potencjału wyznaczonych obszarów i sąsiedztwa, dzięki czemu miejscowe społeczności mają szansę na integrację z szerszym środowiskiem. Wobec tak postawionej tezy, przedmiotem rewitalizacji nie jest określona przestrzeń fizyczna, lecz społeczności lokalne oraz różne grupy interesariuszy, mieszkające lub użytkujące dany obszar. Aspekt społeczny stanowi fundament wyznaczania obszarów mających charakter zdegradowany oraz późniejszego projektowania działań rewitalizacyjnych. Problemy, z jakimi borykają się mieszkańcy oraz potrzeby, jakie wykazują w obszarze jakości życia, mają kluczowe znaczenie dla przyszłych decyzji rewitalizacyjnych. Z jednej strony dobra znajomość negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, z drugiej natomiast potencjałów tkwiących w społeczności lokalnej, stanowi podstawę zaprojektowania niezbędnych działań naprawczych odpowiednio dopasowanych do specyfiki obszaru.

Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych obejmuje w szczególności kwestie bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Analizy zjawisk zachodzących w sferze społecznej dokonano w następujących płaszczyznach:

- 1) trendy demograficzne;
- 2) poziom ubóstwa, wykluczenia społecznego i uzależnienia;
- 3) bezrobocie;
- 4) stan zdrowia mieszkańców;
- 5) aktywność społeczeństwa;
- 6) jakość edukacji;
- 7) poziom bezpieczeństwa publicznego.

5.1.1. Zmiana liczby mieszkańców i ruchy naturalne

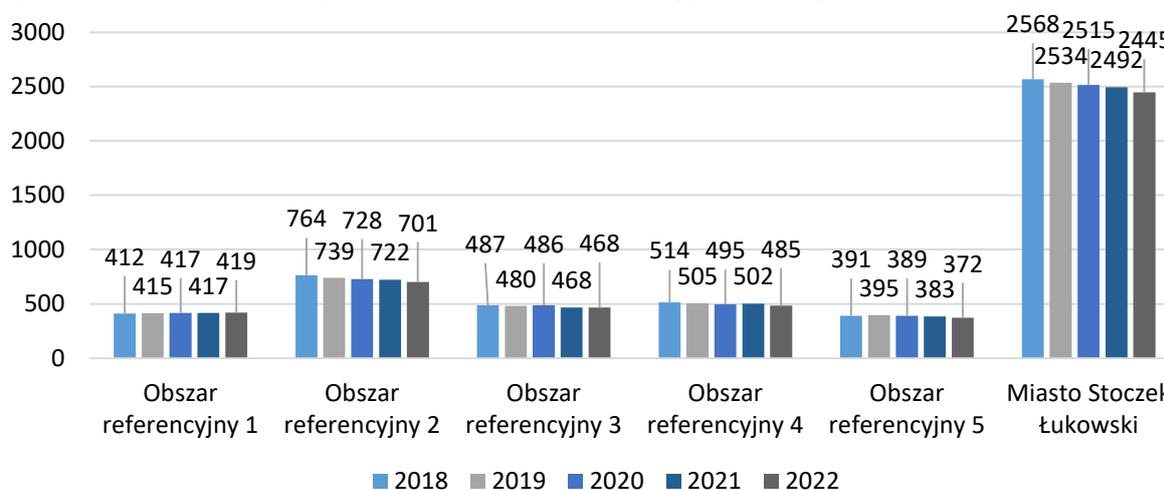
Dla słusznej analizy zjawisk w sferze społecznej niezbędne jest przedstawienie informacji na temat sytuacji demograficznej obszaru. Liczba i struktura ludności, będące następstwem procesów demograficznych zachodzących na danym obszarze, w znacznym stopniu wpływają bowiem na

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

całokształt procesów społecznych i ekonomicznych. Dodatkowo, analiza przemian w sferze demografii stanowi podstawę wszelkich ocen sytuacji społeczno-gospodarczej oraz analiz konkurencyjności, jak również jest jedną z najważniejszych przesłanek podejmowania decyzji związanych z polityką lokalną. Potencjał demograficzny jest istotnym czynnikiem determinującym rozwój poszczególnych jednostek administracyjnych. Najczęściej jest on definiowany jako „siła napędowa” tkwiąca w zasobach ludzkich, a więc przede wszystkim w liczbie ludności i jej strukturze wiekowej. W znacznym stopniu zmiany w jej obszarze zależą od długookresowych, cywilizacyjnych trendów demograficznych, jak również od prowadzonej polityki ludnościowej kraju. Podkreślenia wymaga fakt, iż zmiany liczby ludności wpływają na zmianę liczby podatników, determinują popyt na usługi komunalne i komercyjne, a także wpływają na zjawiska przestrzenne. Zmiany populacji wywierają również duży wpływ na rynek pracy, szkolnictwo, ochronę zdrowia oraz kondycję finansową jednostki samorządu terytorialnego. W związku z tym, rozwój społeczno-gospodarczy poszczególnych jednostek jest uzależniony nie tylko od liczby ludności, ale również od innych czynników, na które składają się struktura wiekowa ludności oraz zachodzące w niej procesy demograficzne.

Na koniec 2022 roku teren Miasta Stoczek Łukowski zamieszkiwało łącznie 2 445 osób (ok. 2,31% ludności powiatu łukowskiego). Obszar rewitalizacji zamieszkiwało 701 mieszkańców, co stanowiło 28,67% całej populacji Miasta Stoczek Łukowski. Jednym z niekorzystnych procesów demograficznych zachodzących na obszarze miasta jest zjawisko systematycznego wyludniania się obszaru. W latach 2018-2022 z terenu miasta ubyło łącznie 123 mieszkańców. Ogólna liczba mieszkańców w analizowanym okresie spadła więc o 4,79%. Uwzględniając populację poszczególnych obszarów referencyjnych, możemy zaobserwować, że w czterech z nich również odnotowano spadek liczby ludności w latach 2018-2022, a jedynie w obszarze 1 obserwujemy wzrost liczby ludności (o 7). Na obszarze rewitalizacji liczba mieszkańców spadła z 764 w 2018 r. do 701 w 2022 r.

Wykres 1 Liczba i zmiana liczby ludności w latach 2018-2022 wg podziału na jednostki referencyjne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

W celu przeprowadzenia analizy niekorzystnych zjawisk występujących w sferze społecznej zbadano wskaźnik zmiany liczby mieszkańców w latach 2018-2022. Przedmiotowy wskaźnik obrazuje w sposób najbardziej trafny niekorzystne trendy demograficzne zauważalne w większości jednostek analitycznych wchodzących w skład miasta. Na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta w Stoczku Łukowskim oszacowano, iż średnia wartość wskaźnika (dot. całego miasta) kształtuje się na poziomie -4,79%. Jedynie na obszarze 1 odnotowano wzrost liczby mieszkańców o 1,70%. Najgorzej sytuacja prezentuje się w analizowanym okresie w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji (obszar nr 2), gdzie wskaźnik przyjął wartość -8,25%, czyli prawie dwukrotnie wyższą od średniej miejskiej.

Wykres 2 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 1.: zmiana liczby ludności w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Współczynnik feminizacji na terenie miasta w ciągu ostatnich pięciu lat utrzymywał się na zbliżonym poziomie. W 2018 roku kobiety stanowiły 51,06% populacji, w kolejnych latach odpowiednio: 51%, 50,98%, 51,02% i 51,61%. Współczynnik ten kształtował się na podobnym poziomie w porównaniu z powiatem łukowskim (50,26%, 50,29%, 50,43%, 50,44%, 50,49%).

Wykres 3 Udział kobiet i mężczyzn w ogólnej liczbie mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

W 2022 roku gęstość zaludnienia w Mieście Stoczek Łukowski kształtowała się na stosunkowo niskim poziomie - wynosiła ona 267 os./km². Przedmiotowy wskaźnik kształtował się na poziomie znacznie wyższym niż średnia dla powiatu łukowskiego, który wynosi 77 os./km². Gęstość zaludnienia w przypadku jednostki samorządu terytorialnego jest znacznie wyższa niż w przypadku województwa lubelskiego, gdzie wskaźnik wynosi 81 os./km² oraz całego kraju, gdzie wskaźnik kształtuje się na poziomie 121 os./km².

Cechą charakterystyczną miasta jest duże zróżnicowanie gęstości zaludnienia poszczególnych jednostek. Jednostką referencyjną o największej gęstości zaludnienia jest obszar nr 5, gdzie szacunkowa gęstość zaludnienia wynosi: 2 290 osób/km². Następny w kolejności plasuje się obszar rewitalizacji (obszar referencyjny nr 2), gdzie gęstość zaludnienia wynosi: 1 740 osób/km².

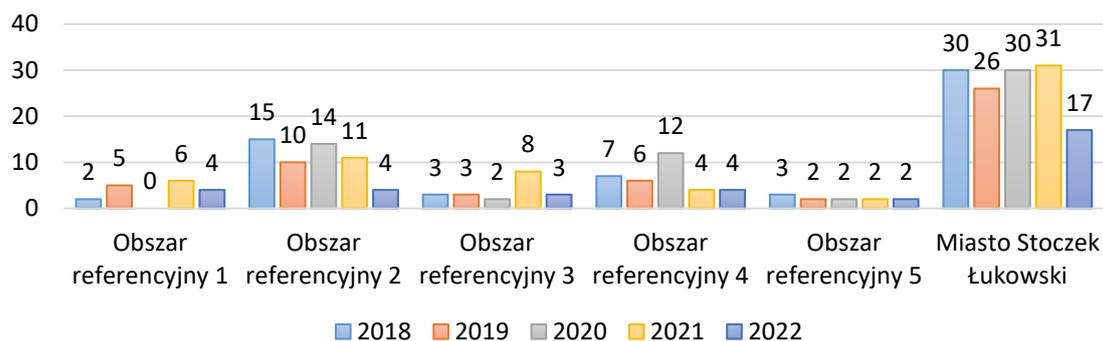
Dokonując wyboru zagadnień służących do określenia poziomu potencjału demograficznego należy wziąć pod uwagę współczynniki przyrostu naturalnego i salda migracji. Są one nie tylko dobrymi miernikami procesów demograficznych, lecz także świadczą o wzmocnieniu lub osłabieniu potencjału demograficznego. Przyrost naturalny wyrażony jest przez nadwyżkę urodzeń żywych nad liczbą zgonów, natomiast saldo migracji jest różnicą pomiędzy napływem a odpływem ludności. Stąd też wymieniony wskaźnik wpływa nie tylko na wielkość populacji na danym obszarze, lecz także kształtuje jej strukturę wiekową. Należy w tym miejscu również podkreślić znaczenie struktury wiekowej ludności, która warunkuje tempo zmian demograficznych oraz kształtowanie się przyszłych trendów płodności i umieralności. Ze społeczno-ekonomicznego punktu widzenia zagadnienia te wpływają m.in. na sytuację na rynku pracy, ochronę zdrowia czy też rynek ubezpieczeń społecznych.

Na podstawie dostępnych danych oszacowano, że w badanym okresie (2018-2022 r.) odnotowano spadek liczby zgonów, z 30 w 2018 r. do 17 w 2022 r. (czyli o ok. 43,33%). W latach 2018-2021 liczba zgonów kształtowała się na bardzo podobnym poziomie, co wskazuje, aby z ostrożnością podchodzić do tej tendencji spadkowej. Dodatkowo, biorąc pod uwagę procesy starzenia się populacji kraju, jak również i Miasta Stoczek Łukowski, a także dane GUS (w latach 2020-2021), wg których odnotowano wzrost liczby zgonów niemal we wszystkich grupach wieku (największe zwwyżki, 11%, odnotowano wśród osób w grupie 65-74 lata), istnieje duże prawdopodobieństwo, że w najbliższej przyszłości liczba zgonów w obrębie miast będzie rosła, a nie dalej spadała.

Jedyną jednostką referencyjną, w której odnotowano w latach 2018-2022 wzrost umieralności był obszar 1 (z 2 do 4). Najwyższy spadek odnotowano z kolei w wyznaczonym obszarze referencyjnym (z 15 do 4; obszar nr 2).

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

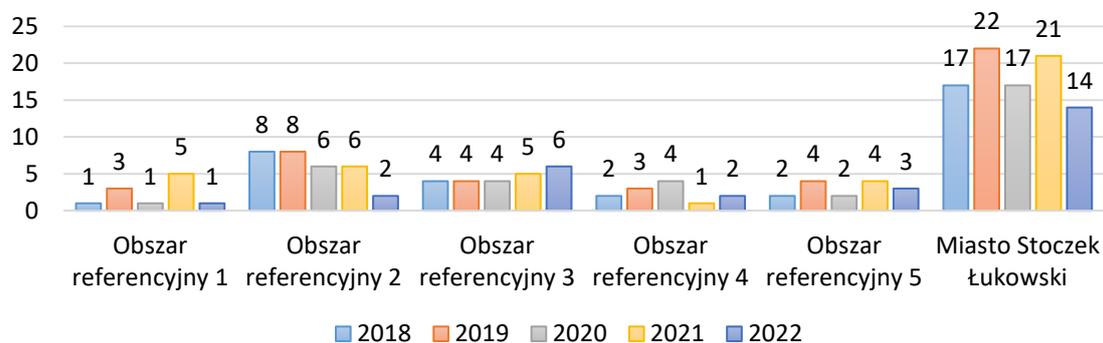
Wykres 4 Liczba zgonów w wyznaczonych jednostkach referencyjnych i w Mieście Stoczek Łukowski w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W latach 2018-2022 spadła również liczba urodzeń na terenie miasta. W 2018 r. wyniosła ona 17, a w 2022 - 14 (spadek o 17,65%). Spadek odnotowano także w obrębie obszaru referencyjnego 2 (-6). Na obszarze 3 i 5 odnotowano w tym okresie nieznaczny wzrost liczby urodzeń. W jednostce nr 2 stanowiącej wyznaczony obszar rewitalizacji liczba urodzeń również uległa spadkowi, z 8 w 2018 r. do 2 w 2022 r., czyli o 75%.

Wykres 5 Liczba urodzeń w wyznaczonych jednostkach referencyjnych i w Mieście Stoczek Łukowski w latach 2018-2022

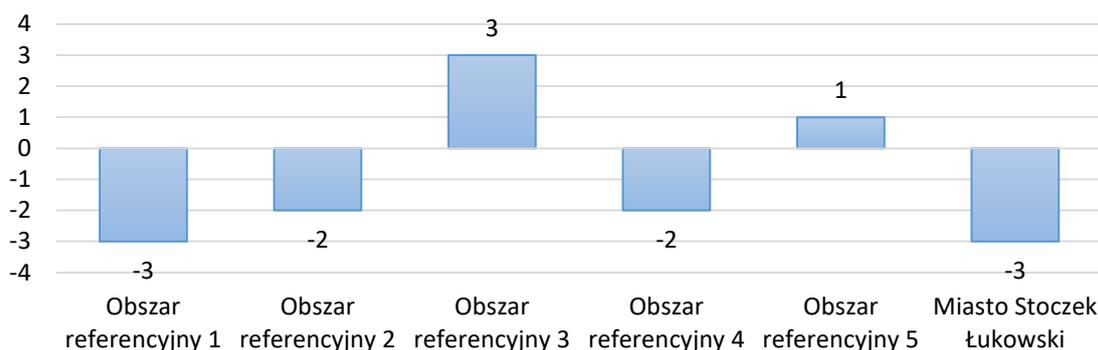

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W 2022 r. odnotowano na terenie Miasta Stoczek Łukowski ujemny przyrost naturalny wynoszący -3. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu równemu -1,23 na 1000 mieszkańców miasta. Dla porównania przyrost naturalny w 2018 r. wynosił -13, co odpowiada wskaźnikowi przyrostu -5,06 na 1000 mieszkańców. Na przestrzeni lat 2018-2022 obserwujemy zatem utrzymanie się trendu ujemnego przyrostu naturalnego, ale z tendencją spadkową. Najniższy wskaźnik przyrostu naturalnego w 2022 r. zanotowano na obszarze referencyjnym 1 (-3), a najwyższy w obszarze 3 (+3). W obrębie obszaru rewitalizacji wskaźnik przyjął wartość -2.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 6 Wskaźnik przyrostu naturalnego w wyznaczonych jednostkach referencyjnych i w Mieście Stoczek Łukowski w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W związku z tym, że liczba urodzeń jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na potencjał ludnościowy obszaru, w ramach diagnozy poddano analizie wskaźnik odnoszący się do liczby urodzeń przypadającej na 100 mieszkańców w 2022 r. Na terenie miasta wskaźnik ten przyjął wartość 0,57 (średnia). W gorszej sytuacji znajduje się wyznaczony obszar rewitalizacji, gdyż liczba urodzeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców była tutaj w 2022 r. niższa od średniej w Mieście Stoczek Łukowski. Wyniosła 0,29.

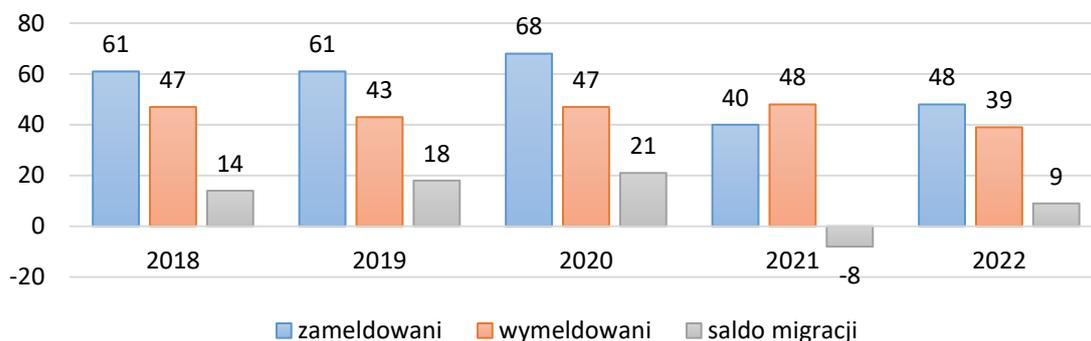
Wykres 7 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 2.: liczba urodzeń przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Na obszarze całego Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 notuje się tendencję spadkową w zakresie salda migracji, aczkolwiek saldo utrzymuje się dodatnim poziomie przez większość lat analizy (poza 2021 r.). W 2022 r. analizowany wskaźnik osiągnął wartość 9, a w 2018 r. 14. W 2021 roku saldo migracji osiągnęło najniższą wartość: -8.

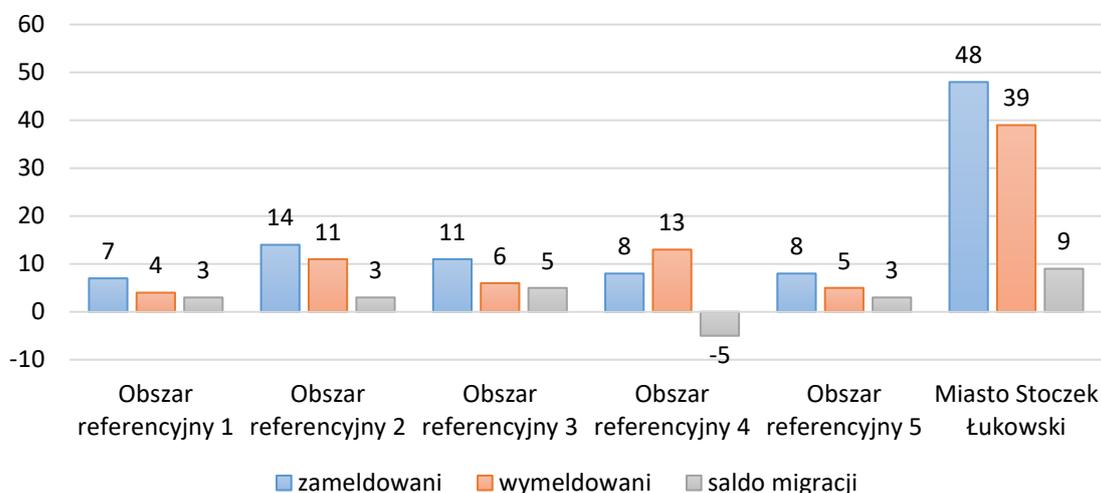
Wykres 8 Zameldowania, wymeldowania i saldo migracji w Mieście Stoczek Łukowski w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W 2022 r. najwyższy poziom tego wskaźnika odnotowano na obszarze referencyjnym 3 (+5), a najniższą w obrębie obszaru 4 (-5). W pozostałych trzech obszarach saldo wyniosło +3, czyli również w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji (obszar 2). Zestawiając trend salda migracji z poniższymi danymi demograficznymi (przyrost naturalny) zauważyć, można iż pomimo pozytywnego aspektu wartości dodatniej, saldo migracji nie jest wystarczające, aby przeciwdziałać wyludnianiu się obszaru miasta.

Wykres 9 Zameldowania, wymeldowania i saldo migracji w 2022 r. wg podziału na jednostki referencyjne

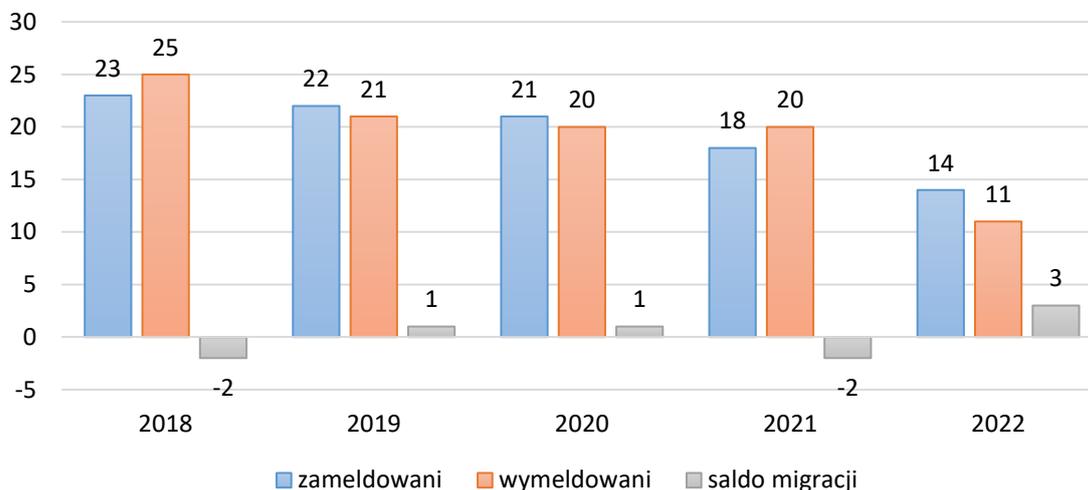
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Na obszarze rewitalizacji odnotowujemy w latach 2018-2022 więcej zameldowań niż wymeldowań, jednakże porównując łączną ich liczbę w badanym okresie, różnica jest niewielka i wynosi 1. Saldo migracji kształtuje się na poziomie: 2018 r.: -2, 2019 r.: +1, 2020 r.: +1, 2021 r.: -2, 2022 r.: +3. Analizując powyższe dane należy również mieć na uwadze fakt, że dane te dotyczą oficjalnych zameldowań i wymeldowań z terenu miasta. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Władze Miasta oraz mieszkańców, znaczna liczba mieszkańców miasta, w tym również obszaru rewitalizacji,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

wyjeżdża na stałe poza miasto i za granicę, szczególnie w celach zarobkowych, nie wymeldowując się. Stąd, analizując saldo migracji warto mieć na uwadze, że faktyczna liczba osób zamieszkujących teren miasta jest niższa od danych oficjalnych a liczba wymeldowań jest niższa niż wynikałoby to z faktycznych zmian w liczbie ludności.

Wykres 10 Zameldowania, wymeldowania i saldo migracji w obszarze rewitalizacji w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

❖ PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:

- ➔ W okresie prowadzonej analizy (lata 2018-2022) w obszarze rewitalizacji, podobnie do sytuacji dla całego miasta, odnotowano negatywną sytuację w zakresie zmiany liczby mieszkańców. Szczególnie niepokoi fakt, iż obszar rewitalizacji wyludnia się w znacznie szybszym tempie (-8,25) niż pozostałe jednostki referencyjne (przybiera wartość najwyższą w zakresie wszystkich jednostek) i teren całego miasta (-4,79). Ten trend spadkowy będzie się utrzymywał, a potwierdzenie takiej tezy można uzyskać w prognozach GUS, które wskazują, iż tereny powiatu łukowskiego, podobnie jak całego województwa lubelskiego, do roku 2050 będą wyludniały się w szybkim tempie.
- ➔ Ubytek liczby mieszkańców jest m.in. pochodną niekorzystnej sytuacji w zakresie przyrostu naturalnego. We wszystkich latach analizy, tj. 2018-2022, w wyznaczonym obszarze rewitalizacji odnotowano niekorzystną sytuację w zakresie przyrostu naturalnego (ujemny poziom przyrostu naturalnego). W 2022 r. wskaźnik przyrostu naturalnego kształtował się na zbliżonym poziomie do danych miejskich (miasto: -3, obszar rewitalizacji: -2). Liczba urodzeń przypadająca na 100 mieszkańców kształtowała się w obszarze rewitalizacji na niższym poziomie (0,29) w porównaniu ze średnią miejską (0,57).
- ➔ W obrębie obszaru rewitalizacji odnotowujemy dodatnie saldo migracji w 2019 r. (+1), 2020 r. (+1) i w 2022 r. (+3), natomiast w 2018 r. i 2021 r. ujemne, odpowiednio po -2. Dane te nie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

napawają optymizmem. O sytuacji problemowej dodatkowo świadczy tendencja spadkowa w zakresie liczby mieszkańców którzy się zameldowali na obszarze rewitalizacji (spadek o 39,13%). Na podkreślenie zasługuje fakt, iż migracja jest zjawiskiem selektywnym, tj. wyraźnie wyższe od średnich są wskaźniki migracji dla ludzi młodych, o wyższym poziomie wykształcenia. W rezultacie ujemne saldo migracji może oznaczać odpływ najlepszej, z punktu widzenia ekonomicznej przyszłości obszaru, części jego mieszkańców. Konsekwentnie zaobserwować można odpływ ludzi o wysokim potencjale, co dodatkowo wpływa na przyśpieszenie tempa postępującego procesu starzenia się społeczności.

→ Zjawisko depopulacji wpływa negatywnie na zasoby kapitału ludzkiego, który ma znaczny wpływ na atrakcyjność inwestycyjną i dalszy rozwój społeczno-gospodarczy obszaru rewitalizacji.

❖ REKONENDACJE:

→ Jako remedium na prognozy wskazujące na to, że obszar rewitalizacji będzie się sukcesywnie wyludniał, należy wskazać podjęcie działań mających na celu podniesienie atrakcyjności całego Miasta Stoczek Łukowski, w tym i obszaru rewitalizacji, jako miejsca przyjaznego do życia (np. poprzez podniesienie jakości życia mieszkańców, zwiększenie liczby miejsc pracy, podniesienie jakości infrastruktury społecznej i dostępności do usług).

→ Konieczne jest podjęcie intensywnych działań mających na celu zachęcenie osób młodych do pozostania w Stoczku Łukowskim poprzez zwiększanie atrakcyjności obszaru jako miejsca do podjęcia aktywności zawodowej oraz budowanie tożsamości lokalnej i więzi społecznych.

5.1.2 Struktura wieku mieszkańców

W celu określenia sytuacji w zakresie potencjału demograficznego obszaru rewitalizacji wykorzystano informacje charakteryzujące strukturę ludności. To właśnie struktura wieku mieszkańców stanowi istotny element decydujący zarówno o możliwościach rozwojowych danej jednostki, jak również wpływający na kształtowanie systemu polityki społecznej. Zmieniająca się sytuacja demograficzna stawia przed jednostkami samorządu terytorialnego poważne wyzwania. Wyludniające się gminy i małe miasta tracą młode pokolenia wskutek migracji edukacyjnej oraz zarobkowej, które często są migracjami definitywnymi. Migracja młodych mieszkańców powoduje utratę potencjału demograficznego oraz kapitału społecznego i ludzkiego. Migracje „za pracą” powodują utratę dochodów gmin. Wskutek depopulacji na terenie gmin dotkniętych depopulacją powstają nowe problemy i nowe potrzeby.

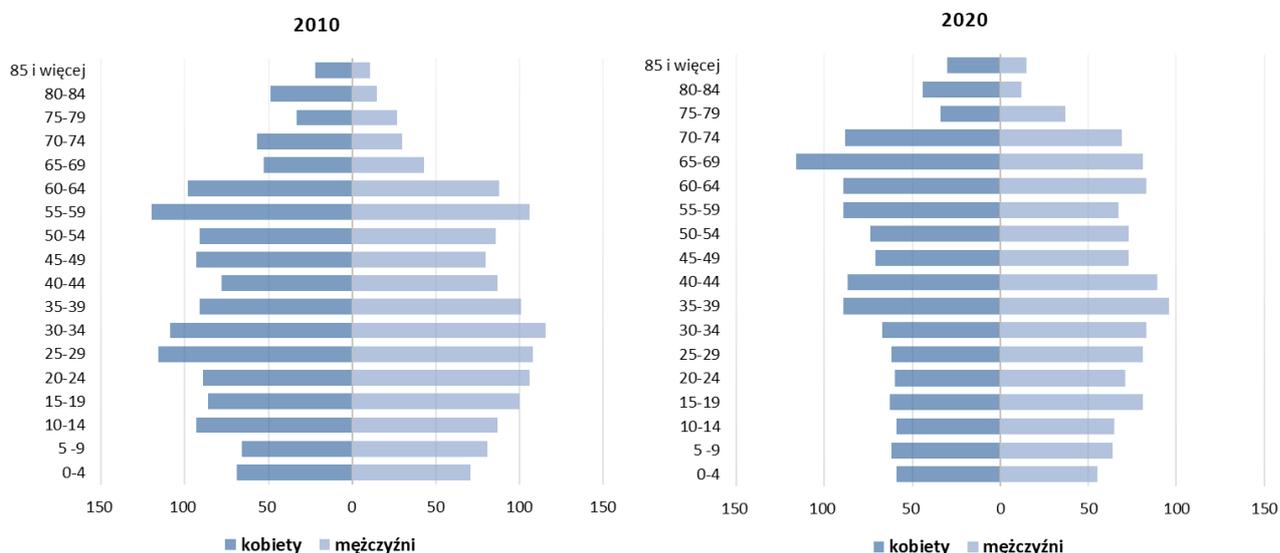
Analiza danych dotyczących wieku mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski wskazuje także na występowanie negatywnych zjawisk, charakterystycznych dla całej Polski. Zauważalny jest trend

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

stopniowego starzenia się populacji ludności miasta. Wskazuje na to poniższa piramida wieku i płci (dane GUS 2021 r.; portal: Polska w liczbach), której kształt ma charakter regresywny (zbliżony do kształtu piramidy dla mieszkańców całego kraju w 2020 r.). Zgodnie z danymi GUS średni wiek mieszkańców Stoczka Łukowskiego w 2021 r. wynosił: 42,6 lat (dla kobiet 44,6, a dla mężczyzn 40,5). Jest to wartość analogiczna do danych w woj. lubelskim (średnia wieku 42,6 lat) oraz nieznacznie wyższa w porównaniu z danymi dla całej Polski (średnia wieku 42,2 lat).

Kształt piramid wieku i płci mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski na przestrzeni ostatniego 10-lecia wskazuje na regresywny typ społeczeństwa – przejściową fazę pomiędzy społeczeństwem młodym a starym. Porównując oba wykresy można zauważyć, że podstawa piramidy obrazującej strukturę ludności w 2010 r. uległa zmniejszeniu, rozszerza się natomiast wierzchołek piramidy, co wskazuje na systematyczne starzenie się społeczeństwa.

Wykres 11 Piramida wieku i płci mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski w 2010 r. oraz 2020 r.

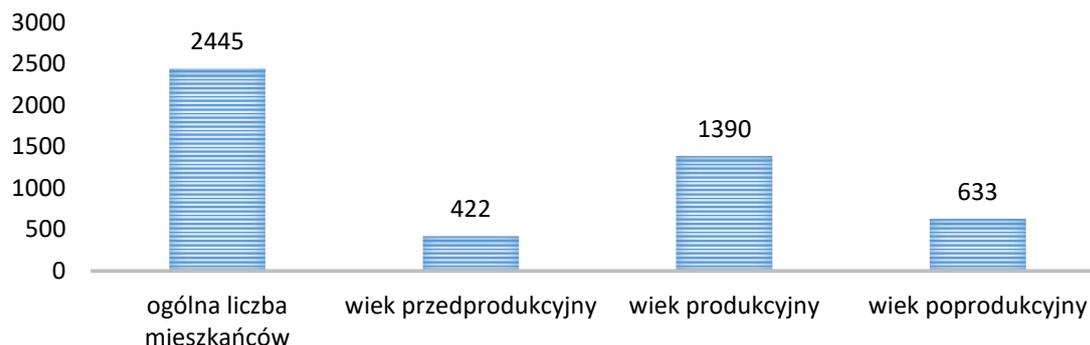

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zjawisko starzenia się społeczności Miasta Stoczek Łukowski jest zauważalne, gdy dokonamy analizy danych dotyczących bieżącego udziału ludności z poszczególnych ekonomicznych grup wiekowych oraz zmiany tego udziału. Na koniec 2022 r. udział osób wg poszczególnych ekonomicznych grup na terenie miasta kształtował się w następujący sposób: 17,26% stanowiła ludność w wieku przedprodukcyjnym, 56,85% ludność w wieku produkcyjnym oraz 25,89% ludność w wieku poprodukcyjnym. Dane te są zbliżone do średnich wielkości dla powiatu łukowskiego, które wynosiły w 2022 r. odpowiednio: 21,17%, 57,61% i 21,22%.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

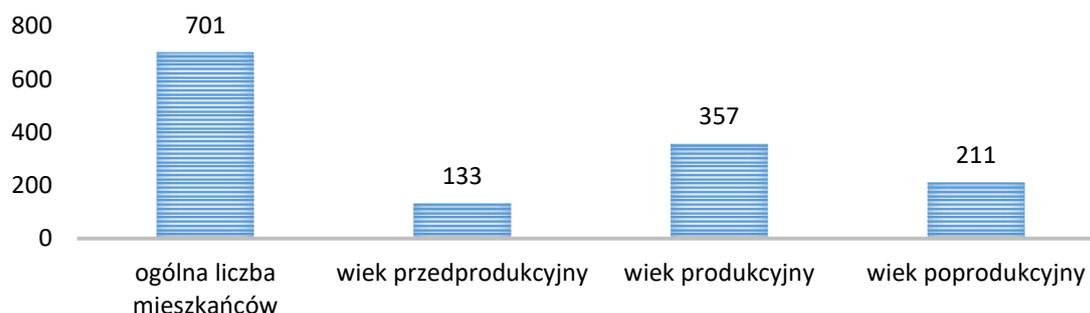
Wykres 12 Liczba ludności z poszczególnych grup ekonomicznych w 2022 r. na terenie Miasta Stoczek Łukowski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji udział mieszkańców wg poszczególnych ekonomicznych grup kształtował się na koniec 2022 r. w następujący sposób: 18,97% stanowiła ludność w wieku przedprodukcyjnym, 50,93% ludność w wieku produkcyjnym oraz 30,10% ludność w wieku poprodukcyjnym. Możemy zauważyć, że dane te są zbliżone do średnich wielkości dla miasta.

Wykres 13 Liczba ludności z poszczególnych grup ekonomicznych w 2022 r. w obrębie obszaru rewitalizacji

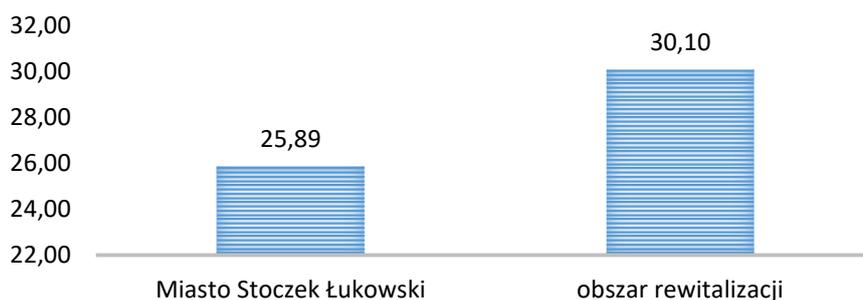

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W celu weryfikacji negatywnych trendów demograficznych świadczących o niekorzystnej strukturze wieku mieszkańców analizie poddano współczynnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym przypadającej na 100 mieszkańców miasta (stan na koniec 2022 r.). Na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Stoczek Łukowski oszacowano, iż średnia wartość badanego wskaźnika kształtowała się na poziomie 25,89 (średnia miejska). Szczególnie niekorzystną sytuację, gdzie wskaźnik osiąga wartość powyżej średniej dla miasta, odnotowano w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r. kształtowała się tutaj na poziomie 30,10, czyli o 4,21 punktów procentowych powyżej średniej miejskiej. Jednocześnie na podkreślenie zasługuje fakt, wyznaczony obszar rewitalizacji osiąga wartość najwyższą spośród wszystkich pięciu analizowanych jednostek referencyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 14 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 3.: liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

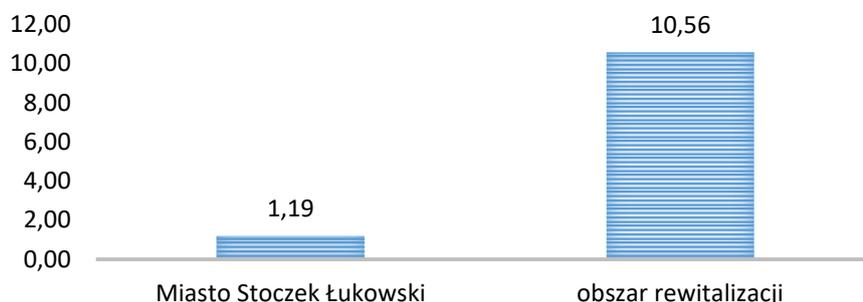

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Na sytuację problemową wskazują nie tylko dane aktualne (obrazujące bieżący stan), lecz również dane pozwalające określić dynamikę zachodzących zmian w analizowanej sferze. W 2022 r. liczba mieszkańców miasta w wieku poprodukcyjnym kształtowała się na niższym poziomie w porównaniu z danymi za 2018 r. (spadek o 3,65%). Jednakże, w tym okresie lekko wzrósł udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców, z 25,58% w 2018 r. do 25,89% w 2022 r. W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji wzrosła liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym z 208 w 2018 r. do 211 w 2022 r., czyli o 1,44%. Podobnie jak na terenie miasta, ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru rewitalizacji wzrósł (z 27,23% w 2018 r. do 30,10% w 2022 r.).

Drugim wskaźnikiem, który poddano analizie w kontekście niekorzystnych trendów związanych ze zmieniającą się strukturą wieku mieszkańców jest zmiana liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r. Wskaźnik ten przyjął średnią wartość w mieście na poziomie 1,19. Na podstawie poniższego wykresu możemy zaobserwować, że na obszarze rewitalizacji wskaźnik ten był ponad ośmiokrotnie wyższy od średniej miejskiej i wyniósł 10,56.

Wykres 15 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 4.: zmiana liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 mieszkańców w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W zakresie wyludniania oraz starzejącego się społeczeństwa szczególnie niekorzystnie wyglądają prognozy GUS, w świetle których w Polsce procesy te będą się systematycznie nasilały.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

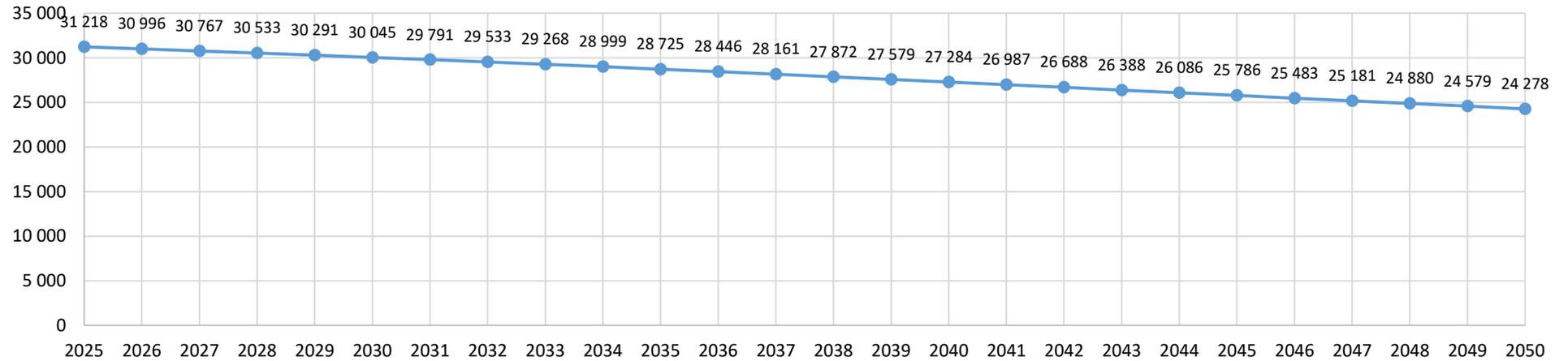
Z sytuacją taką będziemy również mieli do czynienia na terenach miejskich powiatu łukowskiego. Zgodnie z danymi GUS liczba mieszkańców miast zmniejszy się na przestrzeni kolejnych 25 lat o 22,23% (z 31 218 w 2025 r. do 24 278 w 2050 r.). Dodatkowo kształty, zaprezentowanych poniżej, piramid wieku ludności, obrazują występowanie wyżów i niżów demograficznych w strukturze wieku kobiet i mężczyzn. Wraz z upływem lat podstawa piramidy (dzieci i młodzież) będzie się coraz bardziej zwązać, z kolei jej górna część (seniorzy) – będzie się rozszerzała. Na początku lat 50-tych XX wieku przeciętne trwanie życia wynosiło 47 lat, w 2011 roku – 65 lat, natomiast w 2050 roku średnia długość życia ulegnie wydłużeniu do 75 lat². Wraz z procesem starzenia się społeczeństwa będzie postępował proces wyludniania. W efekcie będzie to skutkowało zmniejszającą się liczbą dzieci w wieku szkolnym, co wpłynie na konieczność ograniczenia sieci szkół i tym samym przyczyni się do pogłębienia degradacji społecznej i kulturalnej.

---

² A. Dragan, *Starzenie się społeczeństwa polskiego i jego skutki*, Opracowania Tematyczne, OT-601, Biuro Analiz i Dokumentacji, Zespół Analiz i Opracowań Tematycznych, Kancelaria Senatu, Warszawa 2011, s. 3.

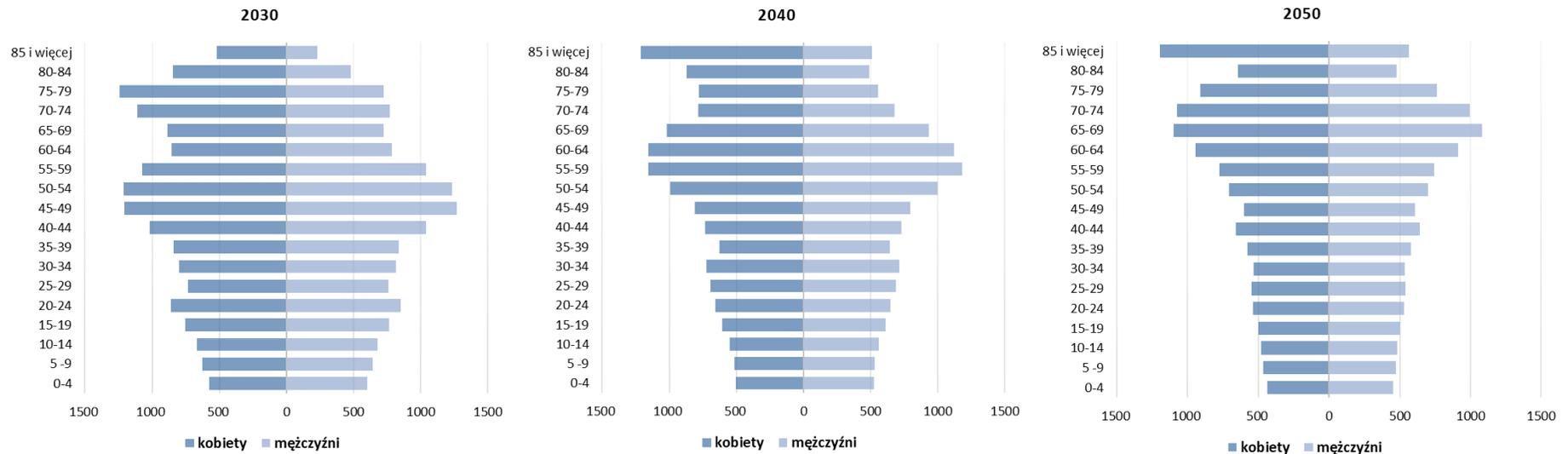
Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 16 Prognozowana liczba ludności na obszarach miejskich powiatu łukowskiego w latach 2025-2050

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050; GUS

Wykres 17 Prognozowana struktura ludności według płci i grup wiekowych na obszarach miejskich powiatu łukowskiego w roku 2030, 2040, 2050

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050; GUS

❖ PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:

- ➔ Na obszarze rewitalizacji odnotowano wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym - wskaźnik liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przypadającej na 100 mieszkańców kształtował się w 2022 r. na poziomie 30,10 przy średnie miasta wynoszącej 25,89.
- ➔ W obszarze rewitalizacji zauważalny jest wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym z 208 w 2018 r. do 211 w 2022 r., czyli o 1,44%.
- ➔ W badanym okresie obserwujemy również wzrost ich udziału w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru rewitalizacji z 27,23% w 2018 r. do 30,10% w 2022 r.
- ➔ Na obszarze tym zauważalne jest zjawisko mocno postępującego starzenie się społeczności lokalnej. Świadczą o tym dane dotyczące wskaźnika obrazującego zmianę liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 mieszkańców w latach 2018-2022. W zakresie obszaru całego Miasta Stoczek Łukowski analizowany wskaźnik osiągnął wartość 1,19, natomiast na obszarze rewitalizacji wskaźnik przybiera wartość znacznie wyższą, tj. 10,56. Jest to wartość najwyższa w skali wszystkich pięciu analizowanych jednostek referencyjnych. Na taki stan rzeczy wpływa m.in. obserwowana sytuacja, w zakresie odpływu ludzi młodych o wysokim potencjale, a także spadającego przyrostu naturalnego, będącego konsekwencją odpływu kobiet w wieku produkcyjnym.
- ➔ Prognozy GUS wskazują, iż starzenie się populacji obszaru rewitalizacji generuje szereg problemów niekorzystnie wpływających na sytuację w tym obszarze, ale i w całym mieście, np. na zmniejszanie się zasobu siły roboczej, a przez to pogarszanie struktury rynku pracy, wzrost kosztów opieki zdrowotnej i świadczenia opieki nad osobami starszymi.

❖ REKOMENDACJE:

- ➔ Działania rewitalizacyjne powinny objąć przedsięwzięcia promujące zdrowy styl życia oraz rozwój usług społecznych i zdrowotnych świadczonych na rzecz seniorów. Tego rodzaju inicjatywy pozwolą na zachowanie dłużej najstarszych członków lokalnej społeczności w jak najlepszej kondycji zdrowotnej i psychicznej.
- ➔ Wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym nakłada na samorząd obowiązek realizacji skutecznych działań ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów, z którymi borykają się osoby starsze. Wobec tego konieczne jest podejmowanie działań mających na celu podniesienie jakości życia seniorów, np. niwelowanie barier infrastrukturalnych, zwiększenie dostępności do przedsięwzięć wspierających integrację seniorów z pozostałymi grupami mieszkańców, zapewnienie wsparcia opiekuńczego, szczególnie w sytuacji ograniczonej dostępności członków rodziny.

- Zgodnie z przeprowadzonymi konsultacjami społecznymi niezbędny jest także rozwój poradnictwa psychologicznego skierowanego do tej grupy społeczności.

5.1.3 Bezrobocie

Wśród głównych zjawisk kryzysowych zachodzących w sferze społecznej w wyznaczonym obszarze rewitalizacji, silnie związanym z innymi negatywnymi procesami, jest bezrobocie. W szczególności bezrobocie długotrwałe (przekraczające 12 miesięcy), jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego (np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu, przestępczość. Negatywne skutki bezrobocia odciskają również piętno na funkcjonowaniu rodziny osoby pozostającej bez pracy. Głównie dotyczy to dzieci osoby bezrobotnej, które odczuwając własną sytuacją materialną jako gorszą, w porównaniu do swoich rówieśników, stopniowo mogą izolować się, co jest dotkliwym ograniczeniem naturalnych potrzeb związanych z rozwojem intelektualnym i społecznym. Bezrobocie jest również przyczyną zaniechania uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym.

Obszar województwa lubelskiego pod względem gospodarczym i ekonomicznym należy do regionów biednych i słabo rozwiniętych. Miasto Stoczek Łukowski, jako część tego obszaru, boryka się z wieloma problemami społecznymi, z których na pierwszy plan wysuwa się zjawisko bezrobocia. Jest ono uważane za podstawową przyczynę pozostawania ludzi w sferze ubóstwa, narastania konfliktów wewnątrz rodziny, a także odpowiada za jej dezorganizację i powstawanie patologii społecznych takich, jak alkoholizm czy przestępczość nieletnich.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Łukowie na przestrzeni lat 2018-2022 zauważalny jest spadek liczby osób bezrobotnych z terenu Miasta Stoczek Łukowski. W kolejnych latach liczba ta wynosiła: 2018 r. - 50, 2019 r. - 48, 2020 r. - 43, 2021 r. - 30 i 2022 r. - 35 (spadek o 30%). Sytuacja ta nie świadczy niestety o znacznej poprawie sytuacji na lokalnym rynku pracy. Jest ona charakterystyczna nie tylko dla terenu całego województwa lubelskiego, lecz również dla przeważającej części kraju. Spadkowi bezrobocia sprzyja niewątpliwie koniunktura gospodarcza, zarówno w kraju, jak i na świecie. Na uwagę zasługuje również fakt, iż wysokość wypłacanych świadczeń część z osób rezygnuje z rejestracji w PUP.

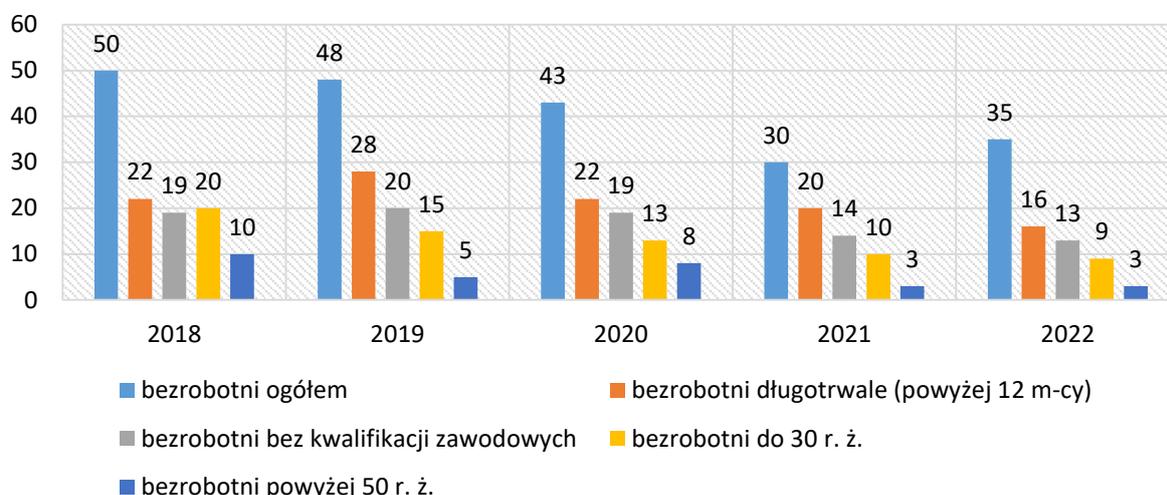
Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

W analizowanym okresie zmalała rzeczywista liczba osób bezrobotnych ze wszystkich grup:

- długotrwale, czyli powyżej 12 miesięcy, z 22 w 2018 r. do 16 w 2022 r. (o 27,27%);
- bez kwalifikacji zawodowych: z 19 w 2018 r. do 13 w 2022 r. (o 31,58%);
- bezrobotnych do 30 r. ż.: z 20 w 2018 r. do 9 w 2022 r. (o 55%);
- bezrobotnych powyżej 50 r. ż.: z 10 w 2018 r. do 3 w 2022 r. (o 70%).

Na podkreślenie zasługuje jednak fakt, iż pomimo spadku liczby bezrobotnych niekorzystnie zmienia się ich struktura. W okresie prowadzenia analizy udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP kształtuje się na bardzo wysokim poziomie (2018 r. – 44,0%, 2022 r. – 54,71%).

Wykres 18 Liczba osób bezrobotnych z terenu Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 wg poszczególnych kategorii bezrobotnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie

W 2022 r. około 55,56% osób zarejestrowanych w PUP stanowiły kobiety (20 bezrobotnych). Wśród kobiet zarejestrowanych w PUP 30% stanowiły kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły około 75% wszystkich zarejestrowanych w PUP (27 osób). Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia stanowiły 16,67% ogólnej liczby bezrobotnych.

Tabela 12 Charakterystyka osób bezrobotnych z terenu Miasta Stoczek Łukowski w 2022 r. wg. poszczególnych kategorii

Kategorie bezrobotnych - stan na koniec 2022 r.	Razem	Kobiety
zamieszkali w mieście	36	20
w tym: posiadający gospodarstwo rolne	0	0
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	4	1
Cudzoziemcy	0	0

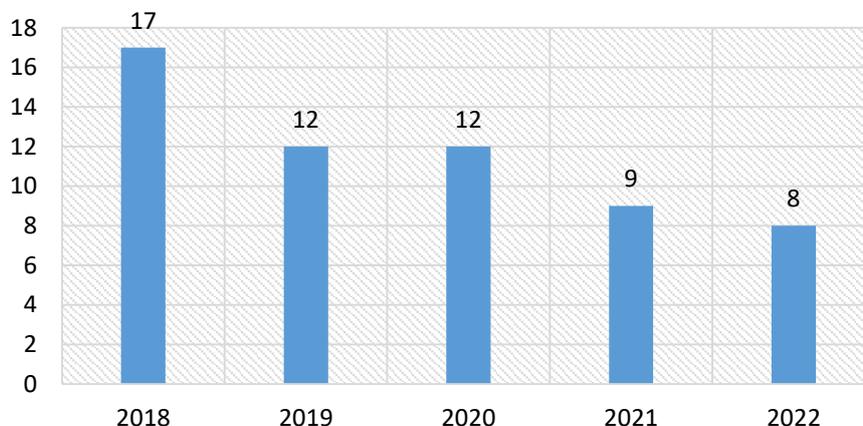
Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Kategorie bezrobotnych - stan na koniec 2022 r.	Razem	Kobiety
bez kwalifikacji zawodowych	13	8
bez doświadczenia zawodowego	12	5
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	6	6
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	27	15
do 30 roku życia	9	3
w tym: do 25 roku życia	7	2
długotrwale bezrobotne	17	10
powyżej 50 roku życia	3	1
korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	1	0
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	6	6
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	0	0
niepełnosprawni	3	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie

W analizowanym okresie największą grupę osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP stanowili mieszkańcy wyznaczonego obszaru rewitalizacji. W latach 2018-2022 ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych mieszkańców całego miasta kształtował się odpowiednio na poziomie: 34%, 25%, 27,91%, 30% oraz 22,86%. Pomimo tego, iż udziału bezrobotnych mieszkańców tego obszaru w ogólnej liczbie bezrobotnych z terenu miasta ulega wahaniom, to właśnie osoby z tego terenu są najczęściej klientami PUP (porównując wszystkie pięć jednostek referencyjnych).

Wykres 19 Liczba osób bezrobotnych z obszaru rewitalizacji w latach 2018-2022

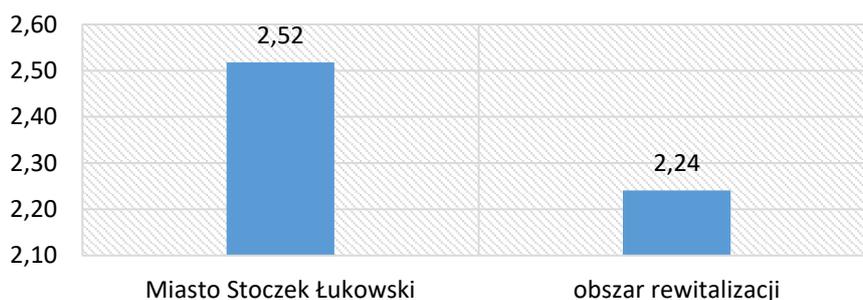
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Dane dotyczące zmniejszającej się liczby osób zarejestrowanych w PUP, zarówno na terenie całego miasta jak i w obrębie obszaru rewitalizacji, należy interpretować jednak ostrożnie. Po pierwsze, dokonując analizy danych dotyczących liczby zarejestrowanych bezrobotnych w mieście, w dłuższej perspektywie czasowej zauważyć można, że w chwili obecnej ich liczba jest wyższa niż jeszcze kilka lat temu. Poza tym, z informacji uzyskanych podczas diagnozowania obszaru rewitalizacji wynika, że zmniejszenie się liczby bezrobotnych nie jest wynikiem wzrostu liczby miejsc pracy, a przede wszystkim migracjami w celach zarobkowych. Spadek liczby bezrobotnych nie wynika z pozytywnych zmian na lokalnym rynku pracy, tj. nie jest skorelowany z powstaniem nowych miejsc pracy na obszarze miasta, ale z dużym prawdopodobieństwem, jest następstwem zjawiska odpływu mieszkańców. Część z mieszkańców zdecydowało się na wyjazd i podjęcie pracy za granicami kraju, jednocześnie nie wymeldowując się z terenu miasta. Ponadto statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia ukrytego oraz powszechności „pracy na czarno”. Poza tym, liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne spada w okresie letnim oraz wiosenno-jesiennym. Ma to związek z popytem na pracowników w okresie tzw. prac sezonowych (prace w rolnictwie, przetwórstwie rolno-spożywczym i budownictwie).

W celu dokonania szczegółowej analizy niezbędna jest weryfikacja problemu bezrobocia w odniesieniu do potencjału ludnościowego danego obszaru. Ze względu na specyfikę analizowanego zagadnienia dokonano porównania w stosunku do grupy mieszkańców zaliczanych do osób w wieku produkcyjnym (tj. kobiety w wieku 18-54 oraz mężczyźni w wieku 18-64). Zgodnie z danymi PUP w Łukowie, w 2022 r. łączna liczba osób bezrobotnych na terenie całego Miasta Stoczek Łukowski wyniosła: 35, w tym ponad 1/5 wszystkich bezrobotnych zamieszkiwała wyznaczony obszar rewitalizacji. W ramach prowadzonych analiz badania poddano wskaźnik dotyczący liczby osób bezrobotnych przypadającej na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2022 r. Średnia wartość przedmiotowego wskaźnika dla obszaru całego miasta kształtowała się na poziomie: 2,52. W obrębie wyznaczonego obszaru wskaźnik przybiera wartość niższą niż ww. średnia, tj. 2,24. Wartość ta jest niższa zaledwie o 0,28 punktów procentowych od średniej miejskiej, co świadczy o znacznym nasileniu problemu.

Wykres 20 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 5.: liczba osób bezrobotnych przypadająca na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

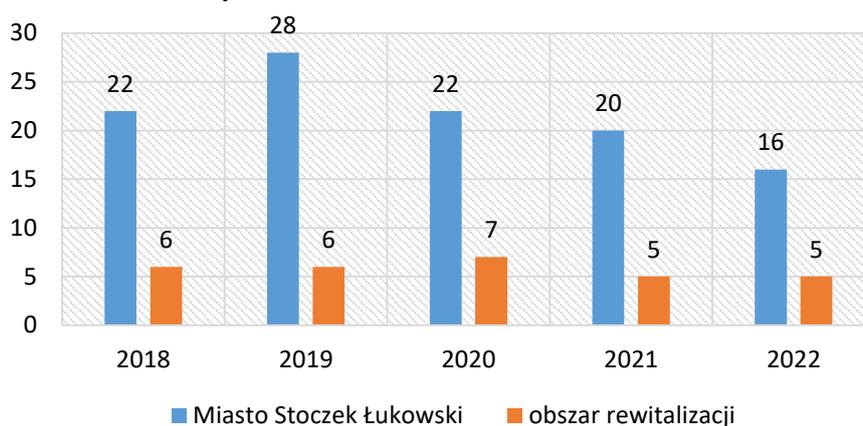
Szczególnie niepokoi fakt, iż w całym okresie odniesienia notowany jest bardzo duży udział długotrwale bezrobotnych (tj. pozostających bez zatrudnienia powyżej 12 m-cy) w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych bezrobotnych – kształtuje się on na poziomie: 2018 r.: 44%, 2019 r.: 58,33%, 2020 r.: 51,16%, 2021 r.: 66,67% i 2022 r.: 45,71%.

Pozostawanie bez pracy to szczególnie trudny czas, nie tylko z uwagi na aspekt finansowy, ale także psychologiczny i społeczny. Im dłuższy jest ten okres, tym cięższy jest powrót i adaptacja do wymagań rynku pracy. Przedłużenie okresu pozostawania bez stałych środków finansowych ogranicza w sposób znaczny możliwości włączenia się w życie społeczne. Brak dochodów, inna organizacja czasu wolnego, czy też większa dyspozycyjność wpływa na zwiększenie polaryzacji dwóch grup - bezrobotnych oraz pracujących. Osoby pozostające bez zatrudnienia nie mogą aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Odczuwają też niechęć i silną presję ze strony osób, które podejmują aktywnie pracę zawodową. Poza tym w ich otoczeniu zaczynają dominować inni bezrobotni, co dodatkowo zmniejsza szansę znalezienia pracy i powoduje izolację społeczną. Po pewnym okresie nieudanych prób znalezienia zatrudnienia następuje adaptacja do zaistniałej sytuacji. Uznaje się, że po 12 m-cach bezskutecznych poszukiwań pracy następuje już tylko pogłębienie i stabilizacja negatywnych konsekwencji. Współistnieje postępujący proces dezaktywacji, obniżenia aktywności życiowej, pogarszających się problemów psychicznych (depresja, rezygnacja, apatia) i fizycznych. Konsekwencje przedłużającego się bezrobocia prowadzą do kolejnych problemów i niepowodzeń w poszukiwaniu pracy, następuje osłabienie motywacji, zmniejszenie intensywności poszukiwań, a zarazem zwiększa się poczucie bezcelowości. W konsekwencji niepowodzenia osłabiają poczucie sprawstwa, co przyczynia się do zjawiska wyuczonej bezradności, które osłabia szukanie, lub gotowość podjęcia zatrudnienia, aż w końcu prowadzi do akceptacji stanu bezrobocia. Przyczynami przedłużania się okresu pozostawania bez pracy większości osób długotrwale bezrobotnych jest niskie wykształcenie oraz brak kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego.

Na terenie Miasta Stoczek Łukowski liczba osób długotrwale bezrobotnych odzwierciedla zaprezentowane powyżej trendy dotyczące ogólnej liczby osób zarejestrowanych w PUP. Obserwujemy spadek tej liczby z 22 w 2018 r. do 16 w 2022 r., czyli o 27,27%. Podobny trend odnotowano na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Tutaj spadek wyniósł 16,67%. Pomimo tego spadku możemy zaobserwować, że w analizowanym okresie wzrósł udział długotrwale bezrobotnych mieszkańców obszaru rewitalizacji w ogólnej ich liczbie z terenu całego miasta, z 27,27% w 2018 r. do 31,25% w 2022 r.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

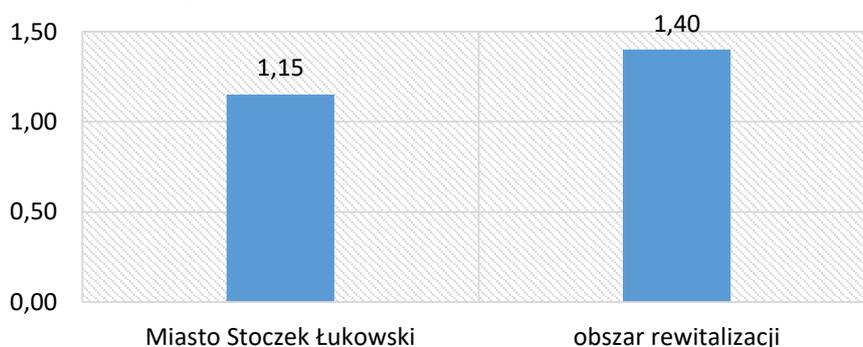
Wykres 21 Liczba osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 m-cy) z terenu Miasta Stoczek Łukowski i wyznaczonego obszaru rewitalizacji w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie

Analiza wskaźnika obrazującego liczbę osób długotrwale bezrobotnych przypadającą na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2021 r. potwierdza kolejny raz słuszność tezy na temat szczególnej koncentracji bezrobocia w wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Wartość wskaźnika dla całego Miasta Stoczek Łukowski wyniosła: 1,15, natomiast dla obszaru rewitalizacji kształtuje się na poziomie: 1,40. Wobec powyższych danych zjawisko bezrobocia na obszarze rewitalizacji ma charakter utrwalony.

Wykres 22 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 6.: liczba osób długotrwale bezrobotnych przypadająca na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie

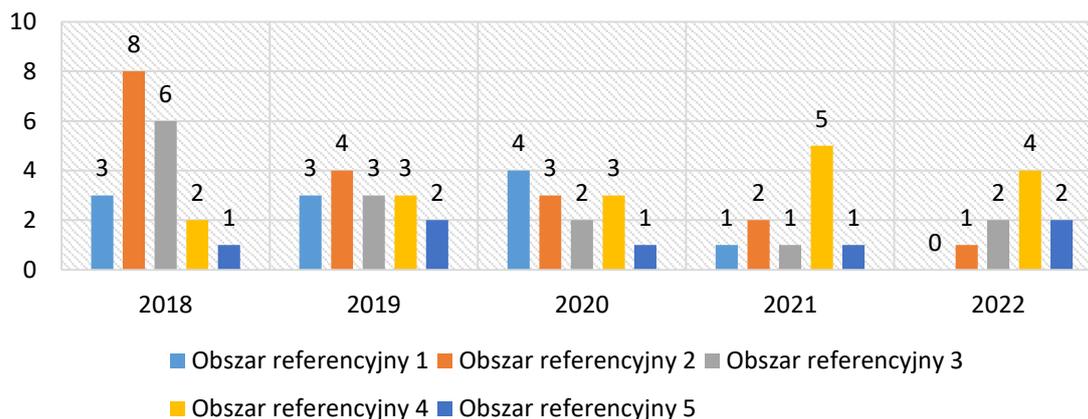
Problem bezrobocia jest odczuwalny dla każdej z grup wiekowych w inny sposób. Dla osób w młodym wieku brak dochodów z pracy w długim okresie i stabilnej sytuacji finansowej uniemożliwia im osiągnięcie planów i celów rozwojowych, związanych z założeniem rodziny, czy też rozwiązaniem problemów towarzyszących dojrzałości. Ze względu na brak doświadczenia zawodowego, często mają też większe trudności ze znalezieniem zatrudnienia, szczególnie takiego, które ma zarówno wartości ekonomiczne, psychologiczne jak i społeczne. Natomiast w średnim wieku utrata pracy jest równoznaczna z niemożnością realizacji zawodowej produktywności, jak również stwarza zagrożenie dla utrzymania rodziny. Oznacza utratę dotychczasowej pozycji społecznej, prestiżu, uniemożliwia

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

inwestowanie w wychowanie i kształcenie dzieci. Dodatkowym obciążeniem są wszelkiego rodzaju zobowiązania finansowe (kredyt mieszkaniowy czy konsumpcyjny).

Wśród szczególnych kategorii bezrobotnych znajdują się osoby do 30 roku życia oraz osoby powyżej 50 roku życia. W zakresie pierwszej z analizowanych grup liczba osób bezrobotnych spadła z 20 osób w 2018 r. do 9 osób w 2022 r., czyli o 55%. Jednocześnie zanotowano także spadek udziału tej grupy bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych (z 40% do 25,71%). W trzech obszarach referencyjnych: 1, 2 (obszar rewitalizacji) i 3, również odnotowano trend spadkowy w liczbie osób bezrobotnych poniżej 30 r.ż., zaś w dwóch pozostałych trend wzrostowy. Najwyższy udział procentowy osób bezrobotnych poniżej 30 r.ż. w ogólnej liczbie tej grupy bezrobotnych z terenu miasta odnotowano w 2022 r. w obszarze 4 (44,44%), natomiast w obszarze 1 wszyscy zarejestrowani bezrobotni byli osobami powyżej 30 roku życia. Na obszarze rewitalizacji (obszar nr 2) odnotowano także spadek udziału bezrobotnych mieszkańców do 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych z tej grupy wiekowej w mieście, z 40% w 2018 r. do 11,11% w 2022 r.

Wykres 23 Liczba osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia z terenu Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 wg jednostek referencyjnych

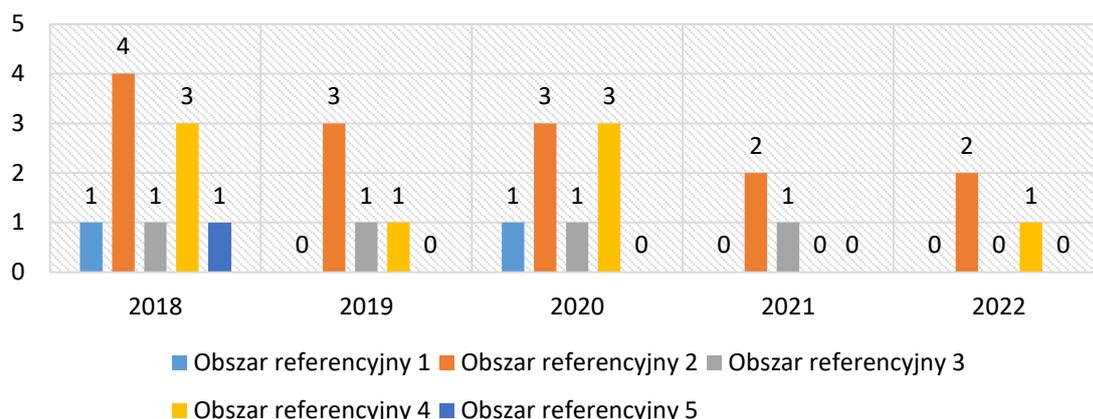

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie

Analogicznie sytuacja kształtuje się w zakresie bezrobotnych powyżej 50 roku życia, gdzie zanotowano spadek z 10 osób w 2018 r. do 3 osób w 2022 r., czyli o 70%. Zauważalny jest również spadek udziału tej grupy w ogólnej liczbie osób bezrobotnych na terenie miasta (z 20% do 8,57%). Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji liczba bezrobotnych z tej grupy wiekowej również uległa spadkowi w badanym okresie, z 4 w 2018 r. do 2 w 2022 r., czyli o 50%. Mimo tego spadku, ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców bezrobotnych powyżej 50 roku życia w mieście wzrósł z 40% w 2018 r. do 66,67% w 2022 r.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 24 Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia z terenu Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 wg jednostek referencyjnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie

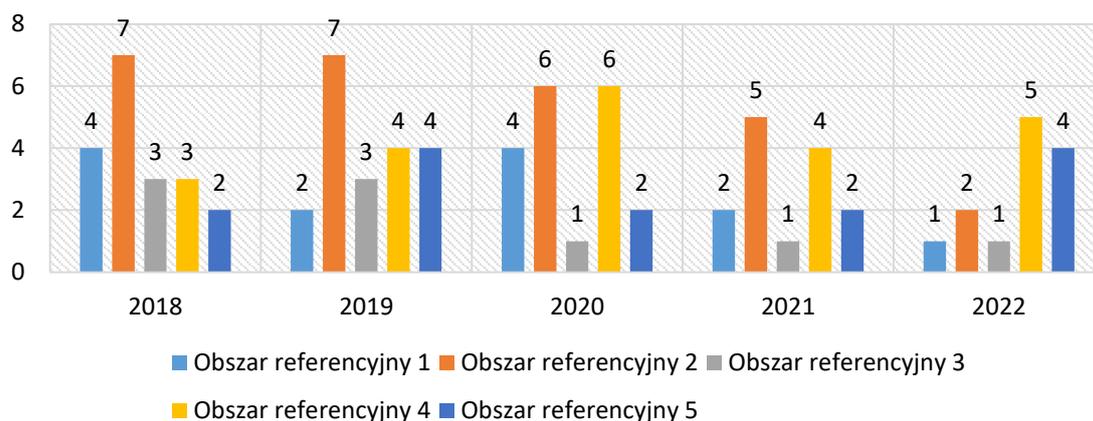
Ostatnim z badanych zagadnień, ale jednocześnie bardzo istotnym z punktu widzenia planowanych zagadnień procesu rewitalizacji, jest silna korelacja pomiędzy bezrobociem a brakiem odpowiednich kwalifikacji i wykształcenia. Tego rodzaju współzależność jest bardzo istotna w kontekście prowadzonego procesu edukacyjnego. Na ogół im wyższe wykształcenie, tym więcej uniwersalnych umiejętności, większy wybór ról zawodowych, możliwości przystosowania się do nowych warunków. Poza tym, obserwowana jest duża gotowość do podjęcia zatrudnienia i szerszy repertuar metod poszukiwań. Dobre wykształcenie to również większy wachlarz ofert pracy, proporcjonalnie lepsze możliwości finansowe, krótszy czas poszukiwań i mniejsze koszty starania się o zatrudnienie.

Zgodnie z danymi PUP liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w latach 2018-2022 kształtowała się odpowiednio na poziomie: 19, 20, 19, 14 i 13. W tym okresie zanotowano spadek udziału tejże grupy bezrobotnych (38% w 2018 r. do 37,14% w 2022 r.) w ogólnej liczbie bezrobotnych z terenu miasta, zarejestrowanych w PUP. Dane te dodatkowo wskazują, iż większość mieszkańców miasta (mniej więcej 2/3), pozostających bez pracy, posiada kwalifikacje zawodowe. Jednakże należy mieć na uwadze, że nie zawsze charakter i rodzaj posiadanych kwalifikacji jest zgodny z potrzebami rynku pracy.

W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji odnotowano w latach 2018-2022 największą liczbę bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Łącznie we wszystkich latach analizy 27 osób. Wśród wszystkich bezrobotnych nieposiadających kwalifikacji zawodowych z terenu Miasta Stoczek Łukowski 15,38% zamieszkuje obszar rewitalizacji (2022 r.). W latach 2018-2022 odnotowano spadek udziału mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji w ramach analizowanej grupy bezrobotnych, z 36,84% w 2018 r. do 15,38% w 2022 r.).

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 25 Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych z terenu Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 wg jednostek referencyjnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie

Badając zjawisko bezrobocia w obrębie obszaru rewitalizacji, warto wziąć pod uwagę, że mieszkańcy Stoczka Łukowskiego są w bardziej niekorzystnej sytuacji na rynku pracy niż osoby zamieszkujące większe miasta. Charakterystyczne dla osób pracujących są tutaj dojazdy do pracy poza miejsce zamieszkania, stanowiące często jedyny sposób na podjęcie zatrudnienia, a w wielu przypadkach przeszkodę w podjęciu pracy. Bezrobocie na terenach mniejszych miast ma też inny charakter. Jest bardziej trwałe, a rynek pracy mniej elastyczny. W świetle przeprowadzonej diagnozy kwestia zatrudnienia, a raczej jego braku jest najczęstszą i najważniejszą przyczyną większości problemów społecznych występujących na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Z problemem braku pracy na lokalnym rynku ściśle powiązany jest kolejny problemem o bardzo wysokim natężeniu - migracje – wyjazdy mieszkańców poza obszar miasta i za granicę. Dotyczy to szczególnie młodych i utalentowanych ludzi. Poza tym bezrobocie wpływa na pojawienie się wielu problemów społecznych, przede wszystkim ubóstwa.

Zdiagnozowanym problemem obszaru rewitalizacji jest niewystarczająca liczba podmiotów ekonomii społecznej³ umożliwiających zatrudnienie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, do których klasyczne instrumenty aktywizacji zawodowej (np. szkolenia, zatrudnienie

³ Według www.oecd.org/dataoecd/46/0/34955534.pdf (s. 2): Ekonomia społeczna, często kojarzona z pojęciami takimi jak trzeci sektor i sektor non-profit, odnosi się do szerokiej gamy organizacji usytuowanych pomiędzy państwem a rynkiem, które realizują misję zarówno ekonomiczną, jak i społeczną, i których ostatecznym celem jest nie redystrybucja zysków, lecz reinwestowanie ich w organizację w celu poszerzenia i ugruntowania jej działalności oraz jej ogólnej misji. Formy organizacyjne przyjmowane przez podmioty ekonomii społecznej zależą od krajowych ram prawnych i obejmują stowarzyszenia, tradycyjne spółdzielnie, spółdzielnie społeczne, instytucje charytatywne, fundacje oraz inne typy organizacyjne. Niezależnie od różnych definicji i form organizacyjnych elementem łączącym ten zróżnicowany zbiór podmiotów jest ich rola we wspieraniu spójności społecznej w obszarach, w których tradycyjne schematy działania prywatnego lub publicznego mają ograniczoną możliwość skutecznego działania. Organizacje ekonomii społecznej działają głównie na szczeblu lokalnym, ponieważ mają one korzenie w społecznościach lokalnych, opierając się na i przyczyniając się do rozwoju formalnych i nieformalnych sieci ludzi, wiedzy i zasobów.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

subsydiowane) są niewystarczające. Tego rodzaju inicjatywy z jednej strony wpływają na integrację społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, z drugiej zaś wzmacniają potencjału sektora obywatelskiego. Ekonomię społeczną od gospodarki prywatnej odróżnia przede wszystkim to, że jej podmioty nie są nastawione na zysk, lecz na realizację celów społecznych, z których najważniejszym jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Jej specyfika tkwi w tym, że społeczne są cele działania jej podmiotów i mechanizmy kontrolowania działalności. Ekonomia społeczna: generuje miejsca pracy o wysokiej jakości i ulepsza poziom życia, oferuje ramy dla nowych form przedsiębiorczości i pracy, odgrywa bardzo ważną rolę w rozwoju lokalnym i spójności społecznej, bierze udział w tworzeniu stabilności i pluralizmu ekonomii rynkowej.

❖ PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:

- ➔ W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji problem bezrobocia jest szczególnie zakorzeniony. Przy populacji tego terenu wynoszącej 28,67% wszystkich mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski, 22,86% wszystkich bezrobotnych zamieszkuje ww. obszar. Wartość wskaźnika obrazującego liczbę osób bezrobotnych przypadającą na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym jest nieco niższa od średniej miejskiej (2,52) i wynosi 2,24. Nadal jest to jednak wartość niepokojąca.
- ➔ O koncentracji negatywnego zjawiska na obszarze rewitalizacji dodatkowo świadczy fakt, iż w zakresie kolejnego wskaźnika – liczby osób długotrwale bezrobotnych przypadającej na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2021 r. - w granicach tego obszaru odnotowano wyższą wartość wskaźnika (1,40) niż średnia dla całego miasta (1,15). Jak wskazują dostępne dane, zjawisko długotrwałego bezrobocia, ma na obszarze rewitalizacji charakter utrwalony, na co wskazuje fakt, że udział tej grupy mieszkańców obszaru rewitalizacji w ogólnej liczbie bezrobotnych powyżej 12 miesięcy z terenu całego miasta kształtuje się na bardzo zbliżonym i wysokim poziomie w latach 2018-2022 (27,25%, 21,43%, 31,82%, 25% i 31,25%).
- ➔ Na sytuację w obrębie obszaru rewitalizacji w zakresie bezrobocia negatywnie wpływa również fakt, że w latach 2018-2022 dosyć liczną grupę wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia stanowili w mieście mieszkańcy obszaru rewitalizacji, odpowiednio: 40%, 60%, 37,50%, 66,67% i 66,67%. Obserwujemy więc tendencję wzrostową udziału tej grupy bezrobotnych z obszaru rewitalizacji.
- ➔ Bezrobocie długotrwałe jest wysoce niekorzystne społecznie. Wpływa ono zarówno na warunki bytowe rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia), jak i na kondycję psychiczną i społeczną osoby pozostającej bez pracy. Ponadto, wśród osób długotrwale bezrobotnych następuje dezaktualizacja kwalifikacji zawodowych, a ich aktywizacja zawodowa i przywrócenie do grona pracujących staje się bardzo trudne. Osoby, które pozostają bez pracy przez dłuższy

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

czas, mają większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia, ponieważ tracą motywację, pewność siebie i umiejętności. Długotrwały brak stałego wynagrodzenia prowadzi również często do uzależnienia finansowego od transferów z pomocy społecznej i oddalenia od rynku pracy.

❖ REKONENDACJE:

- ➔ W ramach prowadzonego procesu rewitalizacji niezwykle istotne będzie dążenie do rozwoju lokalnego rynku pracy dla mieszkańców (m. in. wspieranie inicjatyw wpływających na zwiększenie liczby miejsc pracy na obszarze rewitalizacji), a jednocześnie podnoszenie ich kwalifikacji i umiejętności w celu wykorzystania okazji do podjęcia przez nich pracy poza miastem.
- ➔ Istnieje również potrzeba rozwoju ekonomii społecznej, w tym wsparcie dla jej podmiotów poprzez m.in. preferencyjne zlecenie im zadań publicznych. To samo dotyczy organizacji pozarządowych działających na rzecz aktywizacji zawodowej.
- ➔ Rekomenduje się również podjęcie działań w celu promocji postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, wsparcie osób podejmujących samozatrudnienie w formie jednoosobowej działalności gospodarczej lub spółdzielni socjalnej oraz wykorzystanie potencjału miasta do stworzenia warunków umożliwiających powstawanie nowych miejsc pracy.

5.1.4 Ubóstwo, wykluczenie społeczne i uzależnienia

Zjawiska takie jak: ubóstwo, wykluczenie społeczne oraz uzależnienia są najważniejszymi wyznacznikami kryzysu w sferze społecznej na danym terenie. Ze zjawiskami takimi często współwystępują inne problemy m.in. brak zaspokojenia podstawowych potrzeb jednostki i rodziny, występowanie przestępczości oraz sytuacji konfliktowych w rodzinie, ograniczenie aktywności obywatelskiej i ekonomicznej, nierówność w dostępie do systemu edukacji.

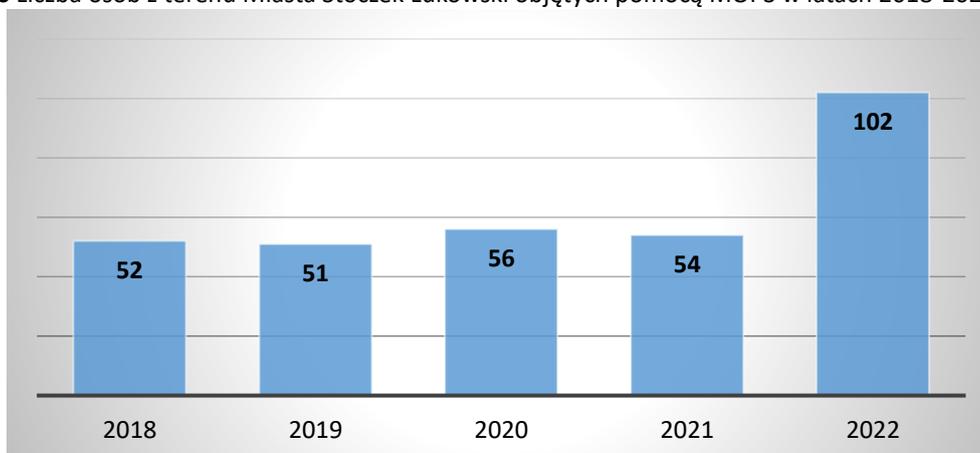
Kolejne zagadnienie, omawiane w tej części opracowania, analizowane jest przez pryzmat liczby beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stoczku Łukowskim. Analiza liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej pozwala ocenić stopień zubożenia ludności oraz skalę występowania problemów społecznych na danym obszarze. Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej to osoby, które nie są w stanie same pokonać trudnych sytuacji życiowych, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Dane źródłowe, które zostały przekazane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoczku Łukowskim pokazują, że ogólna liczba mieszkańców wymagających wsparcia organizowanego w ramach pomocy społecznej uległa prawie dwukrotnemu wzrostowi w latach 2018-2022. Liczba mieszkańców

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

korzystających z różnych form pomocy społecznej w mieście wzrosła z 52 w 2018 r. do 102 w 2022 r., czyli o 96,15%.

Wykres 26 Liczba osób z terenu Miasta Stoczek Łukowski objętych pomocą MOPS w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Wyżej zaprezentowana tendencja wzrostowa jest szczególnie niepokojąca w kontekście tendencji spadkowej liczby beneficjentów pomocy społecznej zauważalnej w zakresie powiatu łukowskiego, regionu i całego kraju. Zgodnie z informacjami Najwyższej Izby Kontroli w ostatnich latach w Polsce systematycznie ubywało osób korzystających z pomocy społecznej - w 2015 r. państwo wspierało ok. 3,2 mln osób, w 2018 r. - ok. 2,4 mln, to spadek o 25%. W jeszcze większym stopniu zmniejszała się liczba tych, którzy otrzymywali wsparcie z powodu ubóstwa (spełniających kryteria dochodowe) - z niemal 1,8 mln osób w 2015 r. do ponad 1 mln w 2018 r. - to mniej o prawie 39%. Na spadek liczby osób będących pod opieką państwa niewątpliwie miały wpływ korzystne w tym okresie zmiany warunków ekonomiczno-społecznych - między 2015 a 2018 rokiem o 50% spadło w Polsce bezrobocie, przeciętne oraz minimalne wynagrodzenie wzrosło o ponad 15%, a dzięki obniżeniu wieku emerytalnego, część osób korzystających wcześniej ze wsparcia uzyskała świadczenia emerytalne. Na poprawę sytuacji rodzin miało także wpływ uruchomienie programu Rodzina 500 plus.⁴

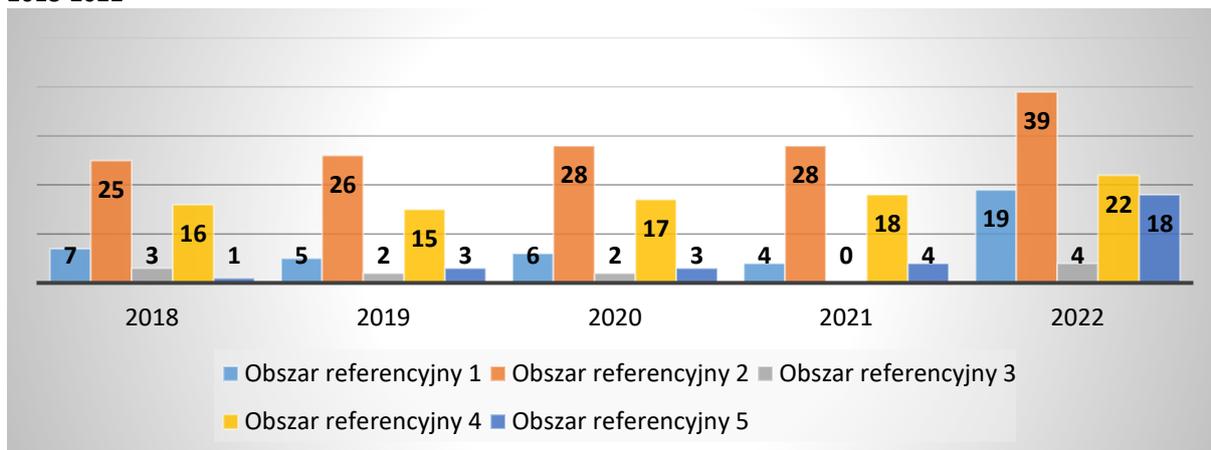
Na przestrzeni lat 2018-2022 największą liczbę mieszkańców korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej odnotowano w obszarze referencyjnym 2 i 4. Mimo, że na tych obszarach obserwujemy największą liczbę osób korzystających z MOPS, porównując do innych obszarów, obserwujemy na nich mniejszy przyrost procentowy beneficjentów na przestrzeni badanych lat. Najwyższy procentowy wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej odnotowano w latach 2018-2022 na obszarze 5 (wzrost z 1 do 18 osób, o 1700%) oraz obszarze 1 (wzrost z 7 do 19 osób, o 171,43%). Najniższy wzrost odnotowano w obszarze 3 (33,33%), jest to zarazem obszar w obrębie którego odnotowano najniższą liczbę beneficjentów MOPS w badanym okresie.

⁴ <https://www.nik.gov.pl/>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Jak już wspomniano wyżej, w latach 2018-2022 najwyższy procentowo udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w ogólnej liczbie beneficjentów MOPS w Stoczku Łukowskim zamieszkiwał obszar nr 2, czyli wyznaczony obszar rewitalizacji. Odpowiednio: 48,08%, 50,98%, 50%, 51,85% i 38,24%. Mimo, że obserwujemy spadek ich udziału w ogólnej liczbie klientów MOPS z terenu całego miasta, zauważalny jest wzrost ich liczby w badanym okresie, z 25 w 2018 r. do 39 w 2022 r., czyli o 56% oraz wzrost ich udziału w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru rewitalizacji, z 3,27% w 2018 r. do 5,56% w 2022 r.

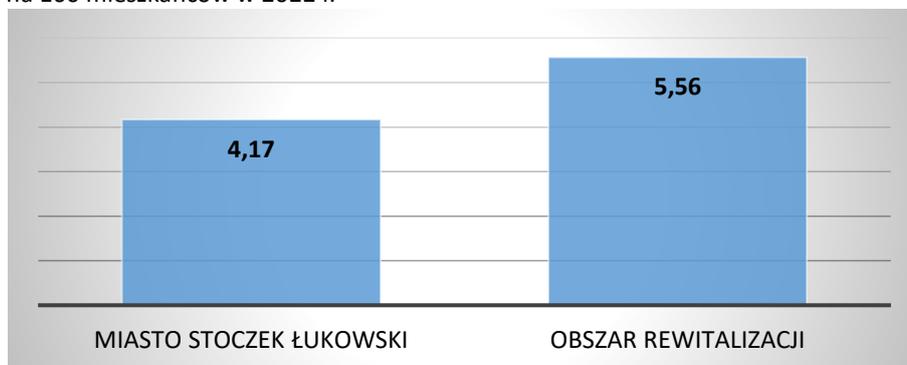
Wykres 27 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej wg poszczególnych jednostek referencyjnych w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

O niekorzystnej sytuacji na obszarze rewitalizacji dodatkowo świadczy porównanie wskaźnika obrazującego liczbę osób korzystających z pomocy MOPS przypadającą na 100 mieszkańców. Wartość wskaźnika dla obszaru całego miasta w 2022 r. wynosiła: 4,17, natomiast dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji kształtowała się na poziomie 1,39 punktów procentowych wyższym od średniej miejskiej i osiągała wartość: 5,56. W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji odnotowano najwyższą wartość wskaźnika ze wszystkich analizowanych jednostek.

Wykres 28 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 7.: liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

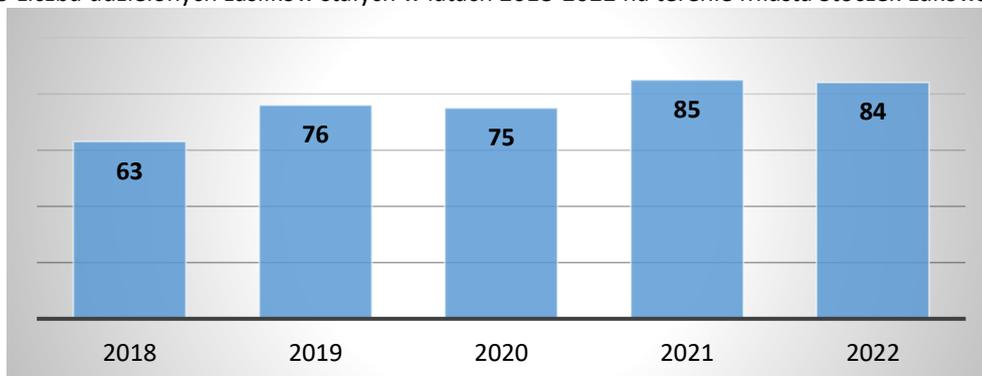

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

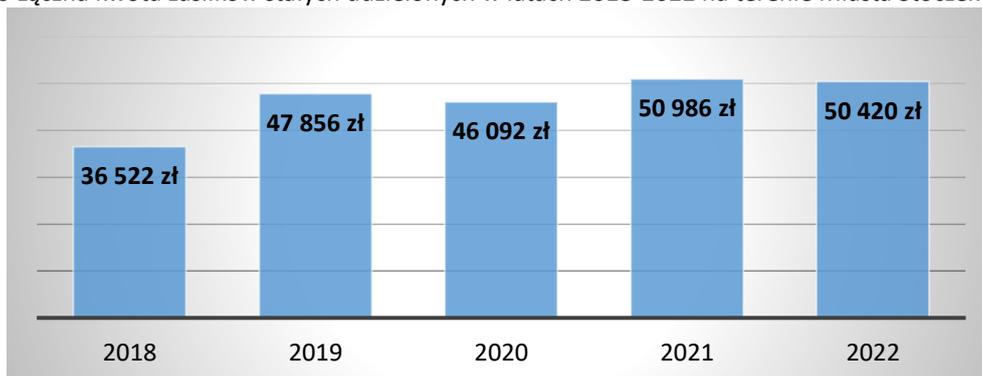
Wraz ze wzrostem liczby mieszkańców korzystających ze wsparcia MOPS, wzrosła również w latach 2018-2022 liczba zasiłków stałych wypłaconych tej grupie osób. Wzrost ten wyniósł 33,33%, z 63 zasiłków w 2018 r. do 84 w 2022 r. Jednocześnie wzrosła także łączna kwota udzielonych zasiłków stałych, z 36 522,00 zł w 2018 r. do 50 420,00 zł w 2022 r. (o 38,05%).

Wykres 29 Liczba udzielonych zasiłków stałych w latach 2018-2022 na terenie Miasta Stoczek Łukowski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Wykres 30 Łączna kwota zasiłków stałych udzielonych w latach 2018-2022 na terenie Miasta Stoczek Łukowski

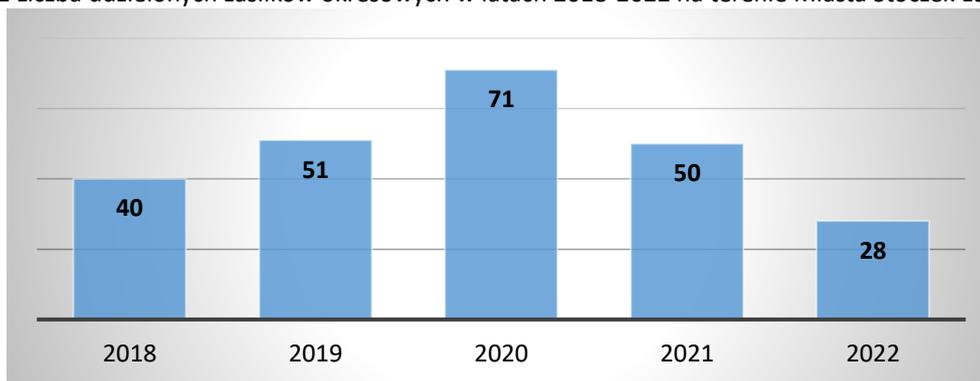

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Inaczej sytuacja prezentuje się w mieście w stosunku do udzielonych przez MOPS zasiłków okresowych. Na przestrzeni lat 2018-2022 odnotowano w tym zakresie spadek z 40 świadczeń w 2018 r. do 28 świadczeń w 2022 r. (spadek o 30%). Obserwujemy również spadek łącznej kwoty przyznanych zasiłków okresowych (1,63%), jednakże nie był on wysoki biorąc pod uwagę spadek samej liczby tego rodzaju zasiłków.

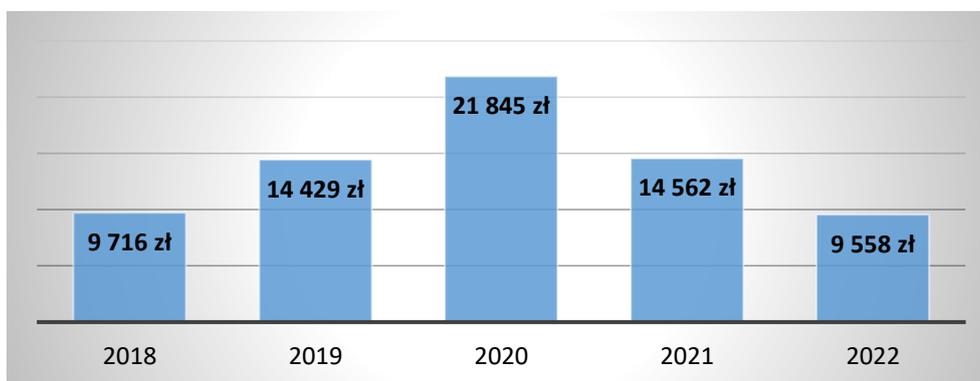
Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 31 Liczba udzielonych zasiłków okresowych w latach 2018-2022 na terenie Miasta Stoczek Łukowski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Wykres 32 Łączna kwota zasiłków okresowych udzielonych w latach 2018-2022 na terenie Miasta Stoczek Łukowski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Weryfikacja powodów przyznawania pomocy społecznej osobom zamieszkałym na terenie Miasta Stoczek Łukowski wskazuje, że na przestrzeni lat 2018-2022 głównym powodem trudnej sytuacji mieszkańców miasta korzystających ze świadczeń MOPS było ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie i niepełnosprawność. Badając ww. powody korzystania mieszkańców ze świadczeń pomocy społecznej należy mieć na uwadze, że wśród osób objętych pomocą nie występuje tylko jeden rodzaj dysfunkcji. Najczęściej jest ich kilka i są ze sobą skorelowane, np. istnieje wyraźna zależność pomiędzy bezrobociem, a zagrożeniem ubóstwem. Ubóstwo i wykluczenie społeczne bardzo często współwystępują z innymi problemami społecznymi, takimi jak: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, problemy opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach, brak wspierania wysiłków edukacyjnych dzieci przez rodziców, wypadanie dzieci i młodzieży z systemu kształcenia oraz uzależnienia. Wobec czego, przeważająca większość beneficjentów pomocy społecznej występuje o kilka rodzajów świadczeń, podając różne przyczyny uprawniające do przyznania konkretnego świadczenia.

Zarówno w latach ubiegłych, jak również w 2022 r. główny powód przyznawania świadczeń pomocy społecznej w Mieście Stoczek Łukowski to ubóstwo. Pojęcie to z jednej strony określa warunki życia jednostki, a z drugiej strony wskazuje na nierówności i sprzeczności występujące w społeczeństwie.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Z uwagi na swoje socjologiczne czy psychologiczne aspekty, zjawisko ubóstwa stanowi niezwykle złożony problem społeczny związany nie tylko z kwestiami ekonomicznymi. Zgodnie z dostępnymi publikacjami w 2021 roku 1,6 mln osób żyło w Polsce poniżej minimum egzystencji, czyli w skrajnym ubóstwie, w tym 333 tys. dzieci i 246 tys. seniorów. Bez wątplenia jedną z grup w największym stopniu zagrożoną ubóstwem w Polsce są mieszkańcy wsi. Stopa ubóstwa skrajnego na wsi osiągnęła w 2021 r. poziom 8%. W miastach (razem) wskaźnik ten wyniósł zaś 2%. Wysokość tego wskaźnika w miastach różniła się w zależności od ich wielkości: w grupie miast liczących co najmniej 500 tys. mieszkańców stopa skrajnego ubóstwa osiągnęła ok 1%, natomiast w miastach poniżej 20 tys. ok 3%. Obserwujemy więc, że w dużo większym stopniu zagrożeni ubóstwem są mieszkańcy mniejszych miast. Wśród osób najbardziej narażonych na ryzyko skrajnego ubóstwa są te, które żyją w gospodarstwach utrzymujących się ze świadczeń społecznych (poza emeryturami, ok 14%) oraz z rolnictwa (ok 11%), a także gospodarstwa z co najmniej 3 dzieci (ok 8%). Do najmniej zagrożonych skrajnym ubóstwem należały osoby z gospodarstw domowych utrzymujących się z pracy na własny rachunek (ok 2%), emerytów (ok 3%) oraz pracowników najemnych (ok 4%). Poziom wykształcenia głowy gospodarstwa domowego (osoba odniesienia) również silnie różnicuje ryzyko popadnięcia w skrajne ubóstwo. Najbardziej dotknięte są nim gospodarstwa, w których osoba odniesienia posiada co najwyżej wykształcenie gimnazjalne (ok 11%), a najmniej kiedy osoba odniesienia posiada wykształcenie wyższe (1%). Dane te nasuwają wniosek, że ryzyko popadnięcia rodziny w ubóstwo spadają wraz ze wzrostem wykształcenia głowy tego gospodarstwa domowego. Czynnikiem zwiększającym ryzyko ubóstwa jest także niepełnosprawność. W 2021 r. wskaźnik zasięgu ubóstwa skrajnego był wyższy w gospodarstwach z co najmniej jedną osobą z niepełnosprawnością (ok 7%), niż w rodzinach bez osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (ok 4%). Porównując ryzyko ubóstwa w trzech grupach wiekowych: 0-17 lat, 18-64 i co najmniej 65 lat, nadal najwyższa stopa skrajnego ubóstwa jest obserwowana wśród dzieci i młodzieży (ok 5%). Aczkolwiek wskaźnik ten spadł w 2016 r. do ok 6% z ponad 10% w 2015 r. W latach 2017-2021 wyniósł ok 4-5%. Ten wyraźny spadek odsetka dzieci i młodzieży doświadczających skrajnego ubóstwa jest powiązany m. in. z wprowadzeniem Programu 500 plus.⁵

W latach 2018-2022 liczba osób korzystających z pomocy MOPS w Stoczku Łukowskim z tytułu ubóstwa wzrosła z 41 w 2018 r. do 68 w 2022 r., czyli o 65,85%. Jednocześnie udział osób pobierających świadczenia z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców będących beneficjentami pomocy MOPS kształtował się na bardzo wysokim poziomie: 2018 r.: 78,85%, 2019 r.: 78,43%, 2020 r.: 78,57%, 2021 r.: 85,19% i 2022 r.: 66,67%.

W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji (obszar nr 2) odnotowano w latach 2018-2022 najwyższą liczbę mieszkańców pobierających świadczenia z tytułu ubóstwa (łącznie 117 osób).

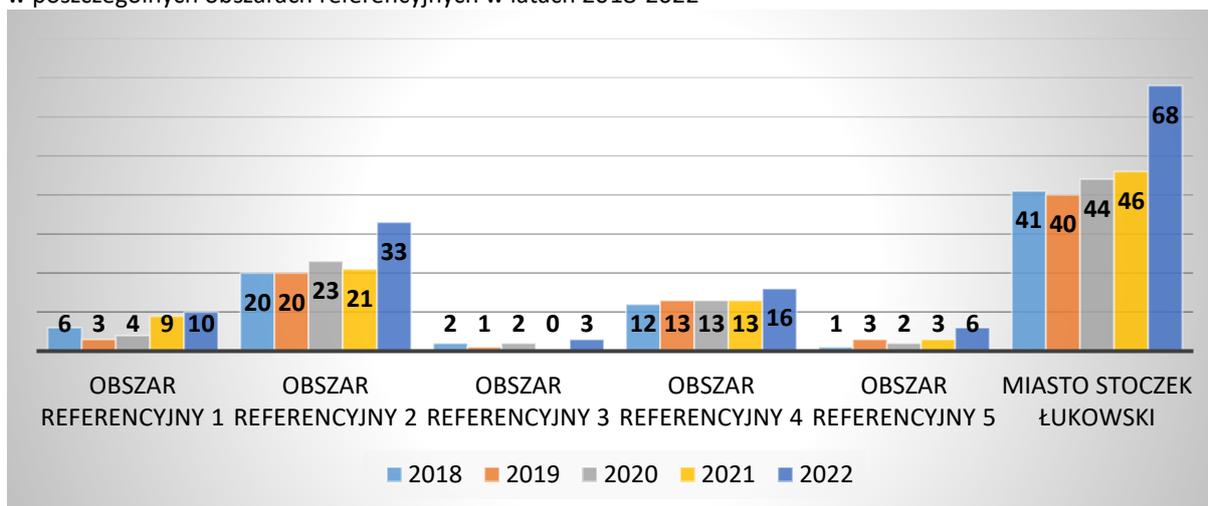
---

⁵ „Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2021 r.”; GUS

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Dodatkowo, ich liczba wzrosła na tym terenie w badanym okresie, z 20 w 2018 r. do 33 w 2022 r., czyli o 65%. O negatywnej sytuacji mieszkańców obszaru rewitalizacji świadczy również fakt, że udział tych z nich, którzy korzystali w latach 2018-2022 z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie klientów MOPS z tej grupy utrzymywał się na wysokim poziomie, odpowiednio: 48,78%, 50%, 52,27%, 45,65% i 48,53%.

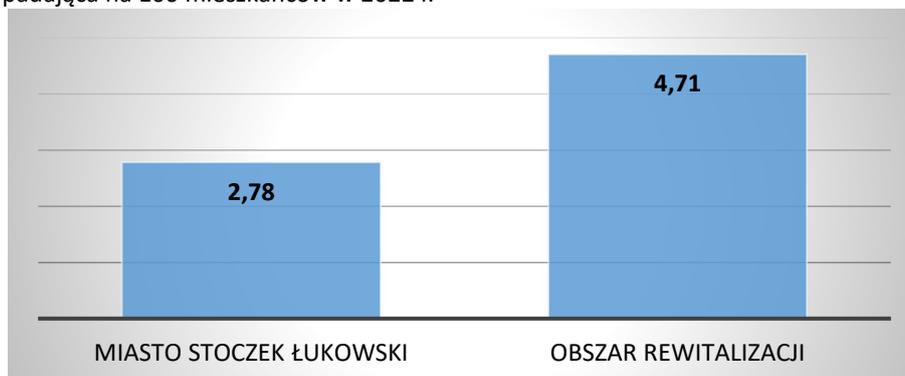
Wykres 33 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w Mieście Stoczek Łukowski i w poszczególnych obszarach referencyjnych w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Wyżej zaprezentowane dane predestynują zjawisko ubóstwa do ujęcia go w gronie najważniejszych problemów miasta ujętych w ramach wskaźników delimitacyjnych. W związku z tym, następny z wyselekcjonowanych wskaźników delimitacyjnych obrazuje liczbę osób korzystających ze świadczeń MOPS z tytułu ubóstwa przypadającą na 100 mieszkańców w 2022 r. Na podstawie dostępnych danych oszacowano, iż wartość ww. wskaźnika dla obszaru całego miasta wynosi: 2,78. Na terenie obszaru rewitalizacji wskaźnik ten przyjął wartość wyższą od średniej miejskiej: 4,71. Mamy więc tutaj do czynienia z sytuacją kryzysową, gdyż prawie do drugi beneficjent pomocy społecznej z powodu ubóstwa zamieszkuje wyznaczony obszar.

Wykres 34 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 8.: liczba osób korzystających ze świadczeń MOPS z tytułu ubóstwa przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

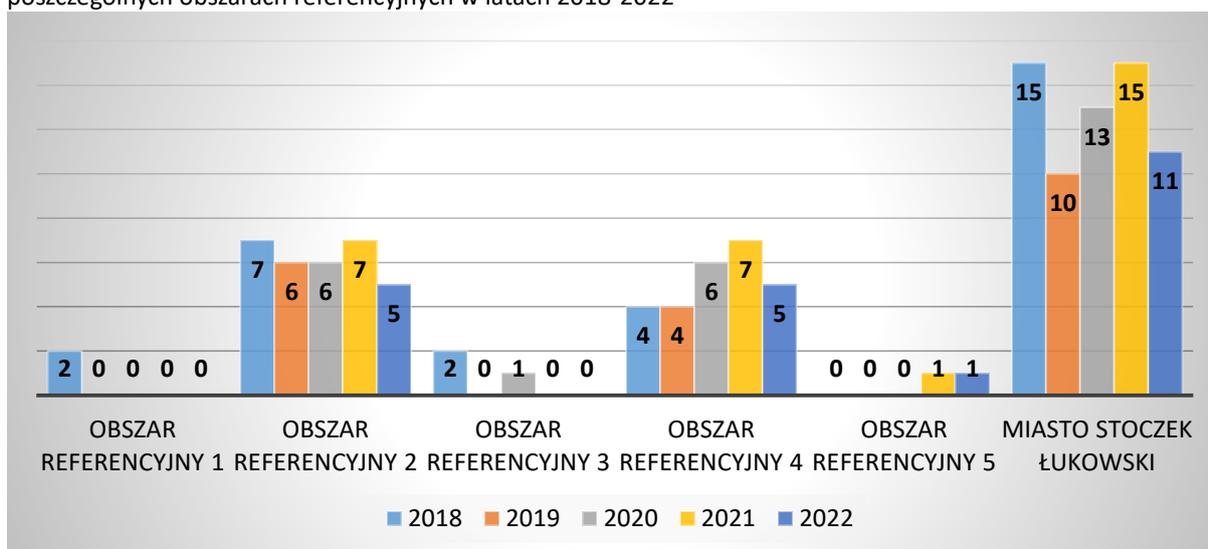
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Zasadniczo problemy społeczne obszaru rewitalizacji w dużej mierze związane są również ze zwiększonym poziomem bezrobocia, w tym także długotrwałego. Brak zatrudnienia negatywnie oddziałuje na sytuację życiową mieszkańców. Pochodną tego zjawiska jest zwiększona liczba osób korzystających z usług pomocy społecznej w tym zakresie. Potwierdzają to dane udostępnione przez MOPS w Stoczku Łukowskim. Zarówno, w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji, jak i całego miasta, to właśnie bezrobocie (obok ubóstwa i niepełnosprawności) jest jednym z najczęściej występujących powodów przyznania świadczeń pomocy MOPS. Odmienienie jednak niż w przypadku wyżej analizowanego powodu przyznawania świadczeń (ubóstwo), w latach 2018-2022 odnotowano spadek liczby mieszkańców korzystających z pomocy MOPS z tytułu bezrobocia. W 2018 r. liczba mieszkańców korzystających z tego rodzaju pomocy wyniosła 15. Natomiast w 2022 r. liczba ta wynosiła 11 osób, co oznacza spadek na poziomie 26,67%.

W badanym okresie na obszarze rewitalizacji mieszkała najwyższa liczba beneficjentów MOPS z tytułu bezrobocia, w 2018 r.: 7, w 2019 r.: 6, w 2020 r.: 6, w 2021 r.: 7 i w 2022 r. 5. Analogicznie jak na terenie miasta, tutaj również odnotowano spadek klientów MOPS, którzy korzystali z pomocy z powodu bezrobocia (spadek o 28,57%). Na niekorzystną sytuację w analizowanej kwestii wskazują dane dotyczące udziału osób zamieszkujących obszar rewitalizacji w ogólnej liczbie klientów MOPS korzystających z ww. wsparcia. Obserwujemy bowiem, podobnie jak w przypadku ubóstwa, wysoki procentowo udział mieszkańców obszaru rewitalizacji wśród beneficjentów MOPS z tytułu bezrobocia w latach 2018-2022. Odpowiednio: 46,67%, 60%, 46,15%, 46,67% i 45,45%.

Wykres 35 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w Mieście Stoczek Łukowski i w poszczególnych obszarach referencyjnych w latach 2018-2022

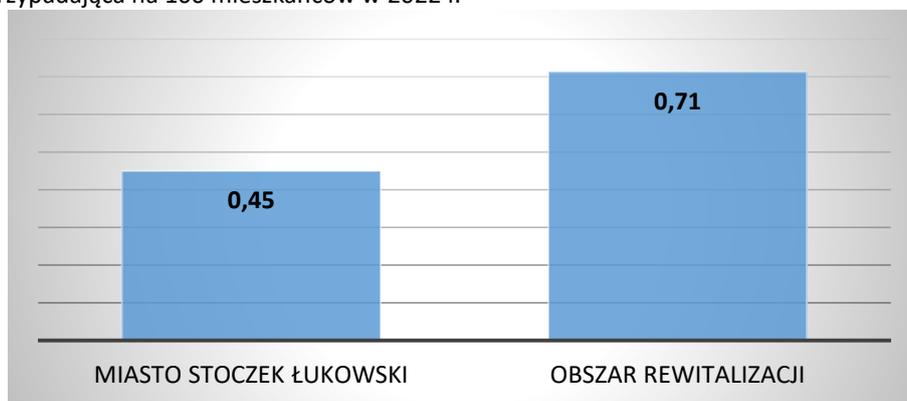
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

W celu potwierdzenia tezy o szczególnie niekorzystnej sytuacji w zakresie obszaru rewitalizacji niezbędna jest analiza wskaźnika obrazującego liczbę osób pobierających świadczenia z tytułu

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

bezrobocia na 100 mieszkańców. Na podstawie dostępnych danych oszacowano, iż wskaźnik ten dla terenu całego miasta wyniósł w 2022 r.: 0,45. Natomiast dla obszaru rewitalizacji wartość wskaźnika kształtowała się na poziomie znacznie wyższym tj. 0,71. Jest to wartość druga, tuż po wartości odnotowanej w obszarze nr 4 (1,03).

Wykres 36 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 9.: liczba osób korzystających ze świadczeń MOPS z tytułu bezrobocia przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

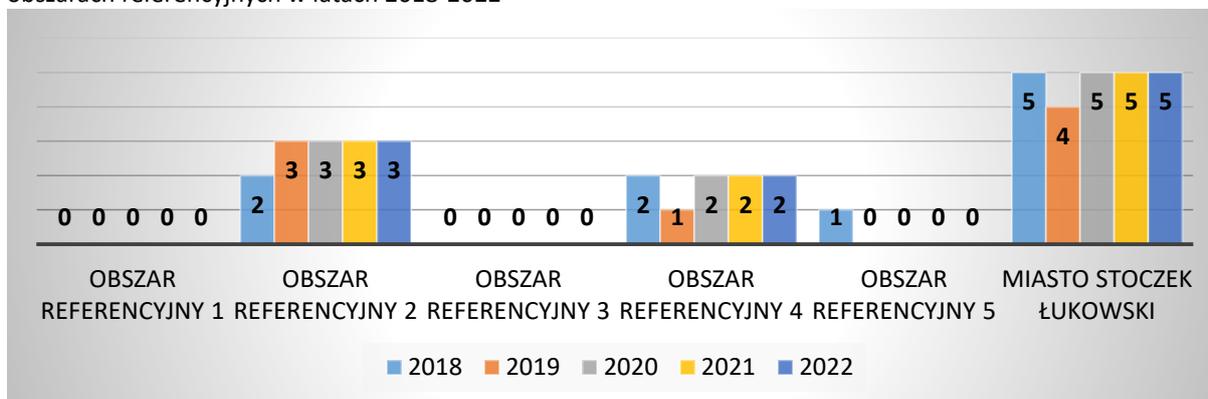
Analizując problemy społeczne występujące na terenie Miasta Stoczek Łukowski należy w następnej kolejności zwrócić uwagę na zdolność mieszkańców do prawidłowego funkcjonowania w społeczności, w tym radzenie sobie z bieżącymi sprawami. Wobec powyższego, kolejną z analizowanych kwestii na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Rolą rodziny jest zapewnienie dziecku opieki, gdyż z racji wieku nie jest ono w stanie samodzielnie sobie jej zapewnić oraz jego wychowanie w celu przygotowania dziecka do życia w społeczeństwie. Rodzina jednak nie zawsze prawidłowo wykonuje powyższe zadania. Bezradność występować może także w kwestii prowadzenia gospodarstwa domowego – problem z zapewnieniem żywności, odzieży, mieszkania itp. W obszarze posiadanego przez rodzinę problemu opiekuńczo-wychowawczego inicjatorem podejmowanych działań jest zazwyczaj nie sam wnioskodawca, lecz pracownik socjalny, który zauważa problem przeprowadzając w rodzinie rodzinny wywiad środowiskowy.

Na przestrzeni lat 2018-2022 liczba mieszkańców miasta pobierających świadczenia z MOPS kształtowała się praktycznie na takim samym poziomie (po 5 osób, jedynie w 2019 r. odnotowano 4 beneficjentów). W tym okresie ani jeden beneficjent MOPS nie pobierał świadczeń z tego tytułu w dwóch obszarach: 1 i 3. Najwyższa, łączna liczba mieszkańców pobierających tego rodzaju świadczenia w okresie 2018-2022 zamieszkiwała wyznaczony obszar rewitalizacji (obszar nr 2, 14 osób łącznie). Podobnie, jak w przypadku pozostałych wyżej wymienionych powodów przyznawania świadczeń, również w zakresie bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego udział mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z pomocy MOPS z tego tytułu

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

w ogólnej liczbie beneficjentów pomocy społecznej objętych w mieście wsparciem z tego powodu kształtował się na bardzo wysokim poziomie. Ich udział wyniósł: w 2018 r.: 40%, w 2019 r.: 75%, w 2020 r.: 60%, w 2021 r.: 60% oraz 2022 r.: 60%.

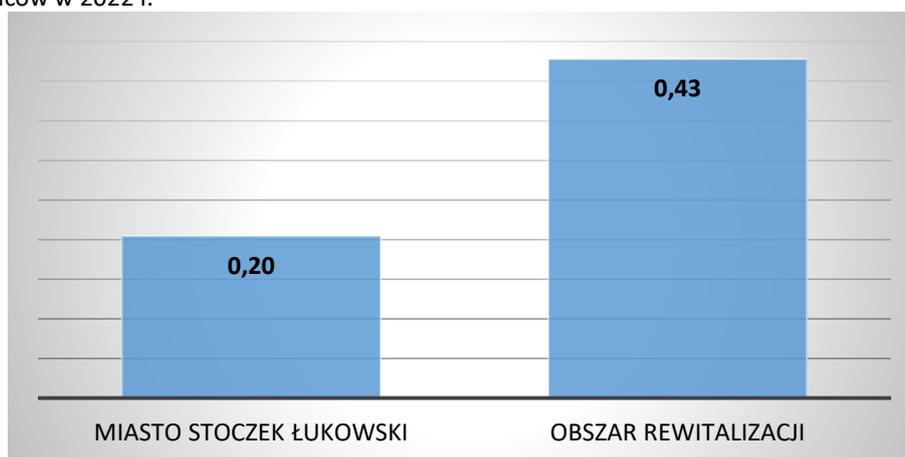
Wykres 37 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w Mieście Stoczek Łukowski i w poszczególnych obszarach referencyjnych w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Wskaźnik obrazujący liczbę osób pobierających świadczenia z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców miasta wyniósł w 2022 r.: 0,20. Natomiast wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji kształtowała się natomiast na poziomie: 0,43, czyli ponad dwukrotnie wyższym niż w mieście.

Wykres 38 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 10.: liczba osób korzystających ze świadczeń MOPS z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

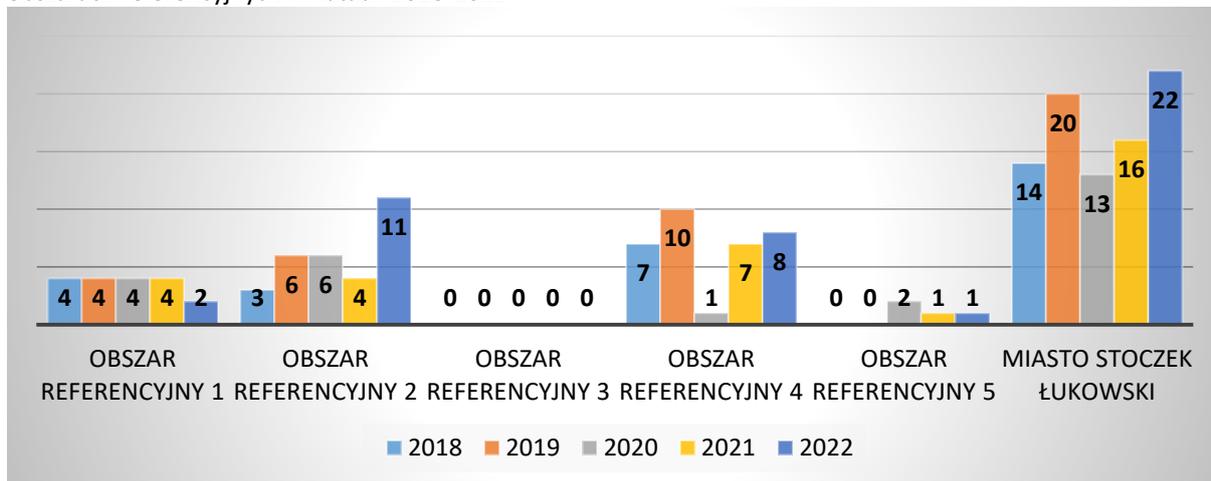
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Analizę problemów społecznych występujących na terenie Miasta Stoczek Łukowski i obszaru rewitalizacji uzupełniono o dane z programu dożywiania mieszkańców miasta. W latach 2018-2022 liczba tych osób kształtowała się w mieście na następującym poziomie: 14, 20, 13, 16 i 22. Zauważyć więc można wyraźną tendencję wzrostową w tym zakresie (o 50,14%). W obrębie wyznaczonego

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

obszaru rewitalizacji liczba mieszkańców korzystających z dożywiania również uległa wzrostowi, z 3 w 2018 r. do 11 w 2022 r., czyli prawie czterokrotnie. Ich udział w ogólnej liczbie wszystkich mieszkańców miasta korzystających z programu dożywiania również uległ wzrostowi, z 21,43% w 2018 r. do 50% w 2022 r.

Wykres 39 Liczba mieszkańców korzystających z dożywiania w Mieście Stoczek Łukowski i w poszczególnych obszarach referencyjnych w latach 2018-2022

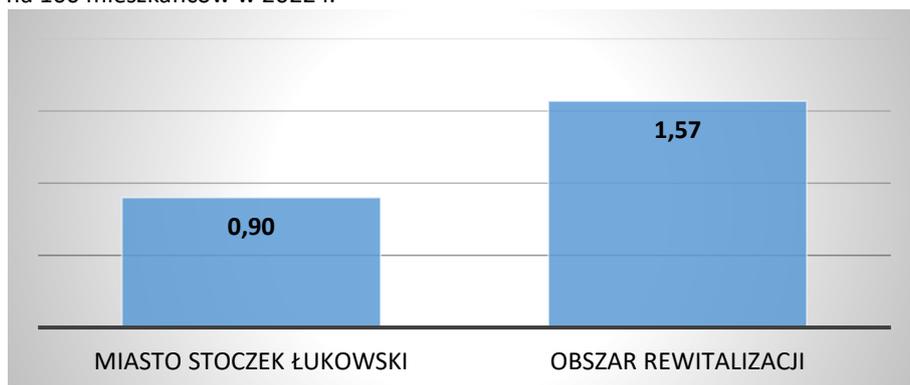

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Problemy związane z wykluczeniem społecznym odciskają piętno na bieżących sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym zapewnienia odpowiedniego wyżywienia dla członków rodzin. Na potrzeby niniejszego opracowania, analiza kwestii związanych z szeroko pojmowanym problemem ubóstwa i wykluczenia społecznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski została uzupełniona o wskaźnik związany z pomocą finansową skierowaną do osób o niskich dochodach. Głównym celem realizowanego przez miasto wsparcia jest ograniczenie zjawiska niedożywienia w rodzinach o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Wskaźnikiem związanym z pomocą finansową w zakresie dożywiania skierowaną do rodzin o niskich dochodach, który poddano analizie na potrzeby niniejszego opracowania, była liczba mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski korzystających z programów dożywiania przypadająca na 100 mieszkańców. W efekcie analizy ww. wskaźnika uzyskano średnią wartość dla miasta wynoszącą 0,90. Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji kształtowała się natomiast na poziomie znacznie wyższym niż ww. średnia i wyniosła: 1,57.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 40 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 11.: liczba mieszkańców korzystających z dożywiania przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Następny z palących problemów to kwestia uzależnień mieszkańców. W latach 2018-2022 na terenie miasta nie odnotowano ani jednego mieszkańca pobierającego świadczenia z tytułu narkomanii. Pomimo tego uznanie, iż problemy tego typu nie dotyczą mieszkańców miasta byłoby błędne. Problem, tak jak w przypadku całego kraju, występuje i tutaj. Ze względu na charakter miasta (małe miasto, brak dużych skupisk ludności, stosunkowo daleko odległość od dużych aglomeracji miejskich, gdzie dostęp do różnego rodzaju używek jest duży) nie jest on zbyt nasilony. Występuje sporadycznie. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż problem uzależnień mieszkańców jest bardzo trudny do zmierzenia za pomocą konkretnych danych. Często osoby borykające się z uzależnieniami nie są kierowane na żadne leczenie stąd brak danych na ich temat. Ze względu na bariery mentalne (głównie członków rodzin przed stygmatyzacją) czy utarte schematy i zachowania, otaczające społeczeństwo daje ciche przyzwolenie na kontynuowanie uzależnień. Wśród problemów uzależnień, które można w jakiś sposób próbować zmierzyć za pomocą dostępnych danych liczbowych jest alkoholizm. Problem spożywania alkoholu wśród dorosłych mieszkańców jest spory. Ze względu na tradycje i obyczaje odmowa wypicia skutkuje ostracyzmem. Oprócz tego, ważnym czynnikiem spowszednienia picia, decydującym o sięganiu po alkohol jest nuda. Brakuje również świadomości w zakresie skutków nadmiernego spożywania alkoholu. W efekcie, dla sporej części mieszkańców spożywanie alkoholu jest zupełnie normalnym elementem ich codziennego życia. Problem choroby alkoholowej jest bagatelizowany. Obecnie częstym zjawiskiem jest również tzw. wysokofunkcjonujący alkoholizm. Alkoholicy wysokofunkcjonujący (HFA) zaprzeczają stereotypowemu obrazowi alkoholika – odnoszą sukcesy zawodowe, mają udane życia osobiste i towarzyskie, dbają o siebie. Na pierwszy rzut oka wyglądają na ludzi spełnionych i szczęśliwych, ale po pracy zrzucają maskę pozorów i upijają się w tajemnicy przed bliskimi. Z pozoru prowadzą życie, o jakim większość osób mogłoby marzyć, są zaradni, lubiani, otaczani szacunkiem. W przeciwieństwie do „zwykłych” alkoholików, z powodzeniem funkcjonują na wszystkich polach społecznych: zawodowym, rodzinnym, towarzyskim. Wysokofunkcjonujący alkoholizm staje się prawdziwą zgorą współczesnego społeczeństwa.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

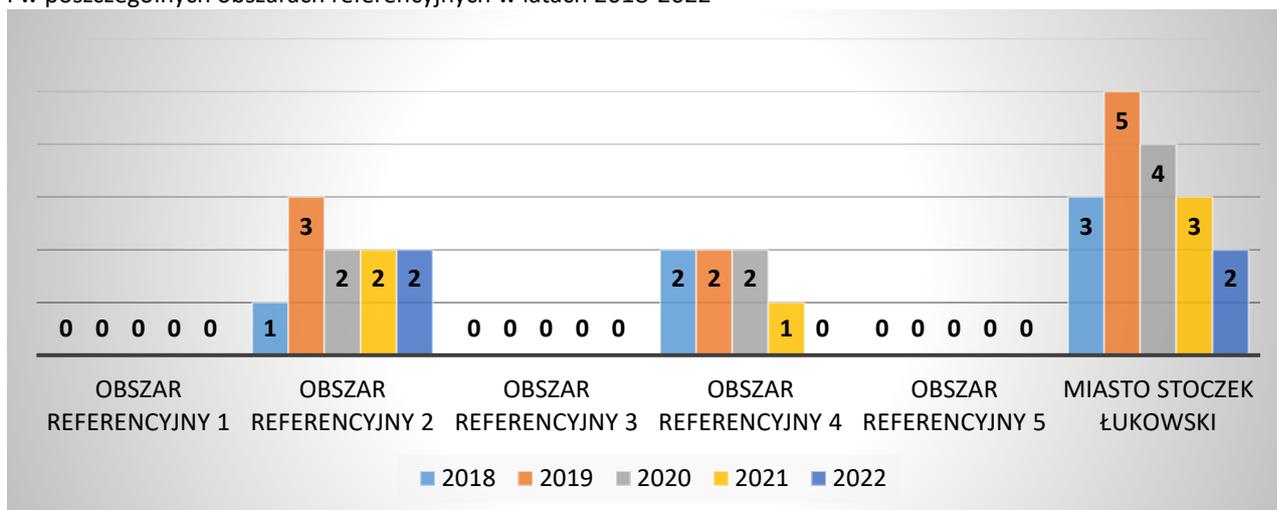
Nieprawidłowe zachowania dorosłych przyswajana są przez dzieci i powodują powielanie negatywnych wzorców przez kolejne pokolenia. Szczególnie niepokoi fakt, że z roku na rok wzrasta liczba niepełnoletniej młodzieży sięgającej często po alkohol. Dodatkowo „inicjacja alkoholowa” wśród młodych osób zaczyna się coraz wcześniej. Sięganie po alkohol jest silnie związane z procesem dojrzewania, kiedy nastolatki przechodzą intensywne przemiany fizyczne, psychiczne i społeczne, to okres w życiu młodego człowieka sprzyjający eksperymentowaniu i poszukiwaniu nowych doświadczeń. Młodzież ujawnia wtedy różne zachowania problemowe, tj. picie alkoholu, palenie papierosów, wczesne podejmowanie współżycia, wchodzenie w konflikty z prawem, niekiedy stosowanie narkotyków oraz wiele innych. Mimo, że u młodych ludzi bardzo rzadko można zdiagnozować chorobę alkoholową, to samo spożywanie alkoholu stwarza ryzyko uzależnienia od alkoholu w przyszłości. Poza tym wśród młodzieży zauważalny jest problem tzw. picia obyczajowego („dla towarzystwa”).

Analizując problematykę uzależnienia od alkoholu na terenie Miasta Stoczek Łukowski posłużono się dostępnymi danymi dotyczącymi mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu oraz danymi nt. osób zgłoszonych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ze względu na to, iż dane dot. liczby osób borykających się z problemem alkoholizmu są bardzo niskie (przyjmują wartość poniżej 10), w celu uzyskania pełnego obrazu niezbędna jest analiza obu ww. zestawów danych.

W okresie pięciu analizowanych lat liczba mieszkańców miasta korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu kształtowała się w następujący sposób: 2018 r.: 3, 2019 r.: 5, 2020 r.: 4, 2021 r.: 3 i 2022 r.: 2. Zauważalne są zatem nieznaczne wahania liczby tej grupy beneficjentów MOPS. Jednym z dwóch obszarów, w obrębie których odnotowano w latach 2018-2022 mieszkańców, którzy korzystali z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu jest obszar rewitalizacji (obszar nr 2). Ich liczba kształtowała się tutaj na poziomie: 1, 3, 2, 2, i 2. Możemy zaobserwować, że na przestrzeni badanego okresu udział osób korzystających ze świadczeń MOPS z tytułu alkoholizmu zamieszkujących obszar rewitalizacji w ogólnej liczbie beneficjentów MOPS w Stoczku Łukowskim objętych wsparciem z tego powodu uległ wzrostowi, z 33,33% w 2018 r. do 100% w 2022 r.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 41 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w Mieście Stoczek Łukowski i w poszczególnych obszarach referencyjnych w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Aby trafniej zbadać problem alkoholizmu na obszarze miasta dokonano analizy wskaźnika obrazującego liczbę osób korzystających w 2022 r. ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu przypadającą na 100 mieszkańców. Wartość wskaźnika dla terenu całego miasta kształtuje się na poziomie 0,08. O koncentracji problemu uzależnienia od alkoholu w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji świadczy wartość wskaźnika, która jest ponad trzykrotnie wyższa w porównaniu ze średnią miejską i kształtuje się na poziomie 0,29.

Wykres 42 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 12.: liczba osób korzystających ze świadczeń MOPS z tytułu alkoholizmu przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

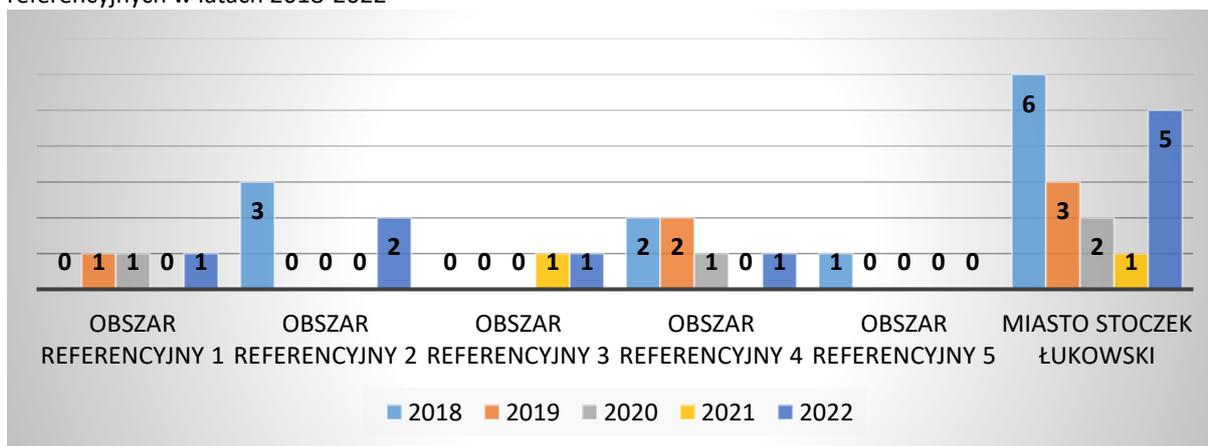
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż problem uzależnień mieszkańców jest bardzo trudny do zmierzenia za pomocą dostępnych danych i nie rzadko nie odzwierciedlają one stanu faktycznego. Często osoby borykające się z uzależnieniami nie są kierowane na żadne leczenie stąd brak danych na ich temat. Ze względu na bariery mentalne (głównie członków rodzin przed stygmatyzacją) czy utarte schematy i zachowania, otaczające społeczeństwo daje ciche przyzwolenie na kontynuowanie uzależnień. Aby trafniej zdiagnozować problem uzależnień na terenie miasta, zjawisko uzależnienia od alkoholu zbadano również przez pryzmat danych udostępnionych przez Miejską Komisję Rozwiązywania

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Problemy Alkoholowe w Stoczku Łukowskim. Liczba mieszkańców miasta zgłoszonych do tej Komisji wyniosła w latach 2018-2022 odpowiednio: 6, 3, 2, 1 i 5. Odnotowano zatem, podobnie jak w przypadku powyżej analizowanej kwestii, niewielkie wahania. W granicach obszaru rewitalizacji mieszkało w badanym okresie łącznie pięciu mieszkańców zgłoszonych do MKRPA: trzech w 2018 r. i dwóch w 2022 r.

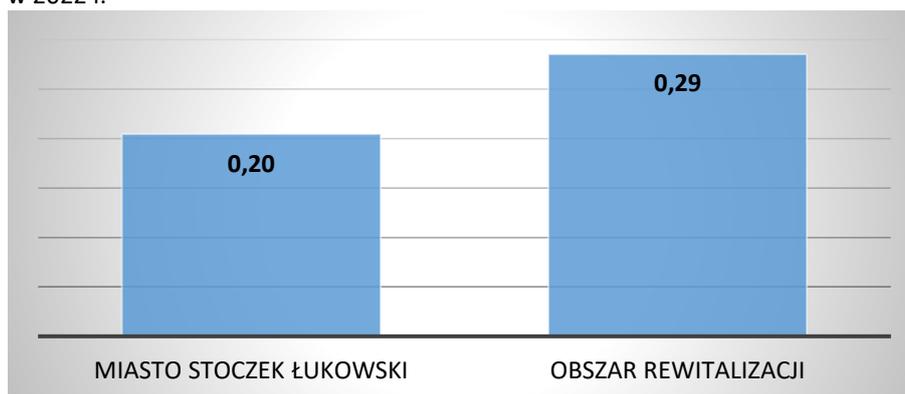
Wykres 43 Liczba osób zgłoszonych do MKRPA w Mieście Stoczek Łukowski i w poszczególnych obszarach referencyjnych w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Drugi z analizowanych wskaźników w zakresie problemu alkoholizmu przy uwzględnieniu potencjału ludnościowego jednostki to liczba osób zgłoszonych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r. Wskaźnik ten w obrębie obszaru rewitalizacji był wyższy od średniej miejskiej (0,20) o 0,09 punktów procentowych i wyniósł: 0,29 .

Wykres 44 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 13.: liczba osób zgłoszonych do MKRPA przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

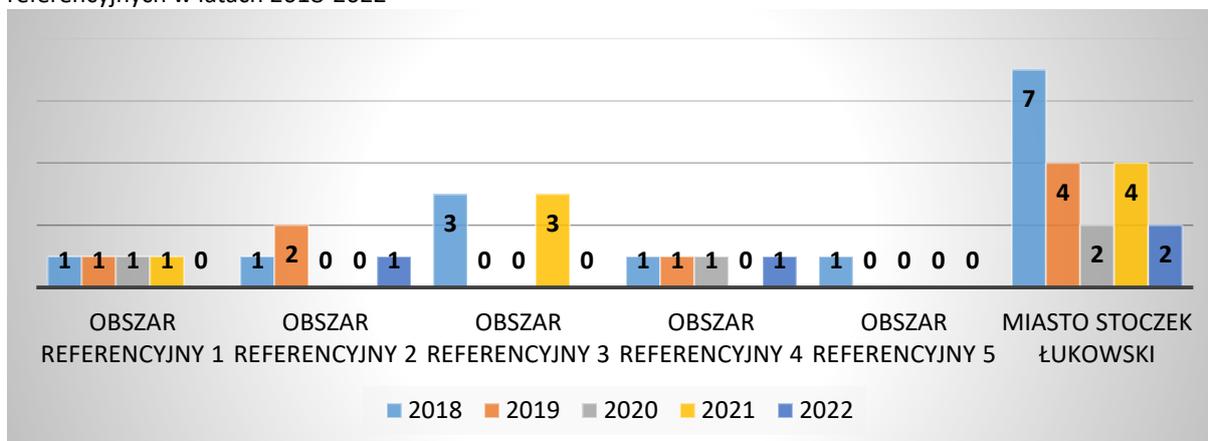
Ostatni blok tematyczny obejmował kwestię dotyczącą przemocy w rodzinie. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż poza kryjącymi się za każdym objawem przemocy indywidualnymi dramatami oraz występowaniem „błędnego koła przemocy, występują także inne, społeczne konsekwencje takie jak: chorzy zapełniający gabinety lekarskie i oddziały szpitalne, których schorzenia wynikają z urazowego

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

doświadczenia przemocy, liczne schorzenia psychiczne mające swoje źródło we wcześniejszych doświadczeniach nadużycia i maltretowania; wiele schorzeń somatycznych to także efekty przemocy; złamania, zranienia, urazy, choroby narządów wewnętrznych, przedwczesne zgony, samobójstwa i samookaleczenia, przestępstwa, samotne dzieci, nieudane rodzicielstwo. To tylko nieliczne z problemów współwystępujących razem z przemocą w rodzinie.

Kwestii przemocy nie dało się zweryfikować za sprawą danych MOPS, ponieważ w ich świetle żaden z mieszkańców nie pobierał świadczeń z tytułu przemocy w rodzinie w latach 2018-2021. W związku z tym, zdecydowano się na zbadanie analizowanej kwestii przez pryzmat osób, które posiadały założoną Niebieską Kartę. Zgodnie z danymi MOPS liczba tychże kart w latach 2018-2022 wynosiła odpowiednio: 7, 4, 2, 4 i 2. Odnotowano więc spadek o 5 kart, czyli o 71,43%. Najwyższą, łączną liczbą osób, które posiadały w całym badanym okresie Niebieską Kartę zamieszkiwała obszar referencyjny 4 (łącznie 6 osób). W obrębie obszaru rewitalizacji odnotowano w badanym okresie łącznie 4 mieszkańców, którzy mieli założoną Niebieską Kartę: po jednym w 2018 r. i 2022 r. i dwóch w 2019 r. Ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców, którzy mieli założoną Niebieską Kartę z terenu całego miasta wzrósł z 14,29% w 2018 r. do 50% w 2022 r.

Wykres 45 Liczba Niebieskich Kart wydanych w Mieście Stoczek Łukowski i w poszczególnych obszarach referencyjnych w latach 2018-2022

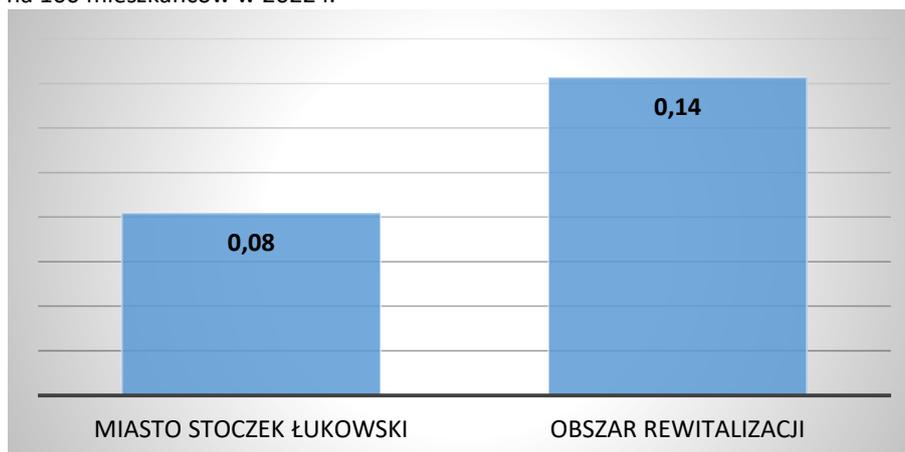

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Celem pogłębienia problemów występującej w rodzinach przemocy, zbadano rozkład terytorialny wskaźnika: liczba mieszkańców, którzy mają założoną Niebieską Kartę przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r. Średnia wartość wskaźnika dla miasta ukształtowała się na poziomie: 0,08. W obrębie obszaru rewitalizacji wskaźnik ten był wyższy o 0,13 punktów procentowych, kształtował się na poziomie 0,14. Obszar rewitalizacji osiąga drugi wynik wśród pięciu analizowanych jednostek referencyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 46 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 14.: liczba osób, które mają założoną Niebieską Kartę przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Zagrożenie lub występujący stan wykluczenia społecznego, będące efektem ubóstwa, bezrobocia, braku umiejętności prawidłowego funkcjonowania w otaczającym środowisku, odciska piętno na całych rodzinach i prowadzi do wielu ich dysfunkcji. Rodzina dysfunkcyjna jest zamknięta, zakłamana (chroni „tajemnicę rodzinną”), panuje w niej zaburzona komunikacja i zamieszanie co do ról. Jest nastawiona raczej na sztywne utrzymanie systemu rodzinnego, niż na rozwój swoich członków. Wśród najczęściej występujących dysfunkcji należy wymienić: alkoholizm, inne uzależnienia lub choroby psychiczne w rodzinie, przemoc fizyczną lub psychiczną, psychiczne opuszczenie dzieci (nieobecność emocjonalna rodziców), chłód emocjonalny, czynne odrzucanie i dewaluowanie dziecka, nadużycia emocjonalne. Jednocześnie często rodziny (ze względu na utarte schematy czy mentalność) ukrywają swoje problemy ze względu na strach przed stygmatyzacją. Takie zjawiska występujące w okresie w jakim kształtuje się młoda osoba często rzutują na jej predyspozycjach rozwojowych oraz osobowości w sposób negatywny. Dla dobra rodziny, która jest naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, konieczne jest wspieranie rodzin, w tych przypadkach, kiedy własne zasoby i możliwości nie wystarczają, aby pokonać sytuacje trudne lub kryzysowe. Podstawowym założeniem prowadzonych przez MOPS działań na rzecz rodzin wymagających pomocy jest przeświadczenie, o tym że zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

❖ **PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:**

- ➔ W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji zauważalna jest szczególna koncentracja osób korzystających z różnego rodzaju świadczeń MOP. Prawie co trzeci beneficjent pomocy społecznej zamieszkiwał w 2022 r. obszar rewitalizacji. Na obszarze rewitalizacji liczba

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

mieszkańców pobierających świadczenia pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest wyższa (w 2022 r.: 5,56) niż dla obszaru całego miasta (w 2022 r.: 4,17).

- ➔ Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zauważalna jest koncentracja osób borykających się z problemem ubóstwa. W 2022 r. prawie co drugi beneficjent pomocy społecznej korzystający z MOPS z powodu ubóstwa zamieszkiwał obszar rewitalizacji. Dodatkowo, wskaźnik obrazujący liczbę osób pobierających świadczenia z tytułu ubóstwa przypadającą na 100 mieszkańców był w obrębie obszaru rewitalizacji (4,71) wyższy o 1,93 punktów procentowych w porównaniu ze średnią miejską (2,78). Zjawisko ubóstwa, które powiązane jest często z bezrobociem, uzależnieniami oraz bezradnością w sprawach opiekuńczych i wychowawczych, stwarza realne zagrożenie długotrwałego wykluczenia społecznego nie tylko pojedynczych osób, ale też całych rodzin. Utrwalanie negatywnych wzorców skutkuje bowiem bardzo szybkim ich przeniesieniem na kolejne pokolenia, które z uwagi na środowisko swojego zamieszkania nie mają w swoim otoczeniu wzorców pozytywnego postępowania. To z kolei prowadzi do dziedziczenia ubóstwa i postawy wyuczonej bezradności.
- ➔ Dane dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia wskazują również na koncentrację tego rodzaju problemu w obrębie obszaru rewitalizacji, o czym świadczy to, że mieszkańcy obszaru rewitalizacji stanowią wysoki odsetek klientów MOPS korzystających z ww. wsparcia, w latach 2018-2022 odpowiednio: 46,67%, 60%, 46,15%, 46,67% i 45,45%. Wskaźnik liczby osób pobierających świadczenia z tytułu bezrobocia na 100 mieszkańców w 2022 r. dla terenu całego miasta wyniósł: 0,45. Natomiast dla obszaru rewitalizacji wartość wskaźnika kształtowała się na poziomie znacznie wyższym tj. 0,71.
- ➔ Problemem obszaru rewitalizacji jest także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. O nasileniu problemów tego rodzaju na wyznaczonym obszarze rewitalizacji świadczą dane wskazujące na wysoki udział mieszkańców obszaru korzystających z MOPS z ww. tytułu w ogólnej liczbie beneficjentów z całego miasta objętych wsparciem z racji na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Udział ten kształtował się na następującym poziomie: w 2018 r.: 40%, w 2019 r.: 75%, w 2020 r.: 60%, w 2021 r.: 60% oraz 2022 r.: 60%. Poparciem tezy w zakresie koncentracji problemu są niekorzystne dane dotyczące wartości wskaźnika liczby osób pobierających świadczenia przypadającej na 100 mieszkańców w 2021 r. (miasto: 0,20; obszar rewitalizacji: 0,43).
- ➔ Na obszarze rewitalizacji zauważalne są również problemy związane z brakiem wystarczających środków pozwalających na zabezpieczenie podstawowych potrzeb, w tym żywności. Stosunkowo wysoka liczba mieszkańców korzystających z tego rodzaju wsparcia zamieszkiwała w 2022 r. obszar rewitalizacji: 50%. Dodatkowo, o sytuacji kryzysowej w obrębie obszaru

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

rewitalizacji świadczy to, że liczba mieszkańców korzystających z programów dożywiania na 100 mieszkańców w 2022 r. była tutaj sporo wyższa (1,57) od średniej miejskiej (0,90). Zaprezentowane dane świadczą, iż problem zubożenia rodzin jest spory, niewystarczające środki finansowe stanowią poważną również barierę edukacyjną. Wśród mieszkańców, którzy korzystają z programów dożywiania są również dzieci i młodzież do 17 roku życia. Uczniowie mający gorsze warunki do nauki (np. mieszkaniowe, rodzinne, materialne) osiągają niższe wyniki w nauczaniu (w tym na egzaminach kończących dany etap nauki). Potwierdzeniem roli miejsca zamieszkania w procesie edukacyjnym jest korelacja wyników dotyczących liczby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zamieszkujących dany obszar, z danymi dotyczącymi np. udziału rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej, w tym dożywiania. Problem obniżonych szans edukacyjnych uczniów, w szczególności w kontekście obszaru rewitalizacji, jest w świetle diagnozy połączony współzależnością z procesem dziedziczenia ubóstwa: problemy edukacyjne są przeszkodą dla wyższych zarobków w przyszłości, co generuje ubóstwo, zaś z kolei ubóstwo osłabia w rodzinie potencjał wsparcia edukacyjnego dzieci w kolejnym pokoleniu.

- ➔ Analizując dane dot. udzielonej pomocy społecznej, niepokoi bardzo wysoki udział mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w ogólnej liczbie beneficjentów MOPS z tego tytułu, mieszkających na terenie całego miasta. Udział ten wyniósł w 2022 r. aż 100%.
- ➔ W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji co prawda spadła liczba mieszkańców zgłoszonych do MKRPA (z 3 w 2018 r. do 2 w 2022 r.), jednakże o kryzysowej sytuacji świadczy niekorzystna wartość wskaźnika dot. liczby osób zgłoszonych do MKRPA zamieszkujących obszar rewitalizacji w ogólnej liczbie mieszkańców (miasto: 0,20; obszar rewitalizacji: 0,29).
- ➔ Zarówno na terenie miasta, jak i obszaru rewitalizacji, można zaobserwować występowanie niekorzystnych zjawisk, takich jak przemoc w rodzinie. W latach 2018-2022 liczba Niebieskich Kart założonych w całym mieście wyniosła: 7, 4, 2, 4 i 2, natomiast w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji: 1, 2, 0, 0 i 1. Rozkład terytorialny wskaźnika dot. liczby mieszkańców, którzy mają założoną Niebieską Kartę przypadającej na 100 mieszkańców w 2022 r. wskazuje, że w obrębie obszaru rewitalizacji mamy do czynienia z gorszą sytuacją niż w obrębie całego miasta - wskaźnik przyjął tutaj wartość wyższą (0,14) od średniej miejskiej (0,08).

❖ REKOMENDACJE:

- ➔ W obrębie obszaru rewitalizacji należy podjąć działania mające na celu aktywizację i wsparcie mieszkańców w wychodzeniu z ubóstwa i bezrobocia. Ważne jest pobudzanie lokalnego rynku pracy do tworzenia nowych miejsc pracy, wsparcie strukturalne dla osób poszukujących pracy,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

aktywizowanie do poszukiwania pracy mieszkańców, którzy z różnych powodów „wypadli” z rynku pracy (np. kobiety po urodzeniu dziecka, osoby długotrwale pozostające bez pracy) lub posiadają niewystarczające kompetencje (np. młodzi mieszkańcy).

- ➔ Niezbędne jest wspieranie dzieci i młodzieży zamieszkującej obszar rewitalizacji w ich wszechstronnym rozwoju, aby zapobiec zjawisku „dziedziczenia ubóstwa”. Należy podjąć działania i różne formy pracy z dziećmi i młodzieżą wpływające pozytywnie na zdobywanie przez tę grupę mieszkańców wykształcenia i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, umiejętności podejmowania świadomych decyzji, kształtowanie wysokiego poczucia własnej wartości, rozwój skutecznych mechanizmów samokontroli, motywowanie do aktywności i samorozwoju.
- ➔ W grupie dorosłych mieszkańców obszaru rewitalizacji rekomenduje się prowadzenie działań profilaktycznych ukierunkowanych na ograniczenie spożywania alkoholu, wspierania osób uzależnionych w wychodzeniu z nałogu i działań promujących zdrowy styl życia.
- ➔ Ważny element stanowią będą działania w zakresie wspierania rodzin w pełnieniu przynależnych im funkcji.

5.1.5 Stan zdrowia mieszkańców i niepełnosprawność

Wśród kwestii analizowanych w ramach szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji znajdują się także problemy zdrowotne ludności oraz niepełnosprawność. O istotności tego problemu świadczy fakt, że kłopoty ze zdrowiem odciskają swoje piętno nie tylko na pojedynczych osobach dotkniętych chorobą, ale również na ich rodzinach, otoczeniu, a co za tym idzie, całej społeczności lokalnej.

Specjalistyczne wsparcie z zakresu ochrony zdrowia na terenie miasta realizują: Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Stoczku Łukowskim, NZOZ Przychodnia Lekarska "MEDICUS" oraz NZOZ "Rehabilitacja" Plac Tadeusza Kościuszki 14. Świadczą one usługi w ramach podstawowej opieki zdrowotnej; znajdują się tam gabinety lekarzy rodzinnych. Najbliżej usytuowanymi względem miasta szpitalami są: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łukowie, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Garwolinie oraz Mazowiecki Szpital Wojewódzki im. św. Jana Pawła II w Siedlcach Sp. z o. o. (województwo mazowieckie).

Kwestia zebrania danych dotyczących stanu zdrowia mieszkańców, ze względu na ochronę danych osobowych oraz rozproszenie informacji o stanie pacjentów (nie tylko w wyżej wymienionych placówkach ochrony zdrowia, lecz również w placówkach prywatnych - część mieszkańców korzysta z usług ochrony zdrowia w prywatnych gabinetach lekarskich ulokowanych głównie w Łukowie, Siedlcach, Garwolinie, Lublinie i Warszawie), jest bardzo trudna. Ponadto, dane możliwe do pozyskania w NZOZ-ach funkcjonujących na terenie miasta, dotyczą całości pacjentów danej placówki, w ramach

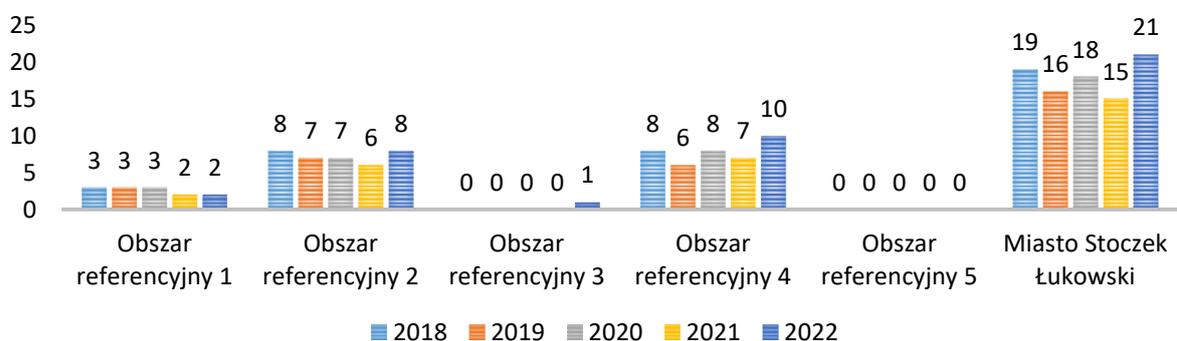
Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

których znajdują się również mieszkańcy okolicznych miejscowości znajdujących się w granicach gminy wiejskiej Stoczek Łukowski. Stąd przydatność tego rodzaju danych jest niska. W związku z tym, analizę w zakresie badanego obszaru tematycznego przeprowadzono w oparciu o dane, które były możliwe do uzyskania. Są to dane udostępnione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoczku Łukowskim, który jako instytucja pomocy społecznej dysponuje wiarygodnymi danymi w zakresie liczby osób niepełnosprawnych zamieszkujących teren miasta oraz na temat korzystających z pomocy z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby lub niepełnosprawności.

W pierwszej kolejności poddano analizie natężenie negatywnych zjawisk w obszarze zdrowia mieszkańców miasta przez pryzmat liczby mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. W latach 2018-2022 ich liczba na terenie całego miasta kształtowała się odpowiednio na poziomie: 19, 16, 18, 15 i 21. Mimo początkowych tendencji spadkowych, w całym tym okresie odnotowano wzrost liczby tej grupy beneficjentów o 10,53%. Najkorzystniej sytuacja prezentuje się w badanym okresie w obrębie obszaru referencyjnego 5, gdzie ani jeden beneficjent MOPS nie korzystał ze wsparcia z tego tytułu. Najwyższą sumarycznie liczbą osób korzystających z MOPS z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby zamieszkiwała w latach 2018-2022 obszar 4 (39 osób).

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji (obszar nr 2) liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby kształtowała się w latach 2018-2022 na zbliżonym, stałym poziomie: 8, 7, 7, 6 i 8. O sytuacji kryzysowej na tym terenie świadczy wysoki udział tej grupy beneficjentów MOPS w ogólnej liczbie mieszkańców miasta, którzy otrzymują wsparcie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. W 2018 r. udział ten kształtował się na poziomie: 42,11%, w 2019 r.: 43,75%, w 2020 r.: 38,89%, w 2021 r.: 40%, a w 2022 r.: 38,10%.

Wykres 47 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w Mieście Stoczek Łukowski latach 2018-2022 w podziale na jednostki referencyjne

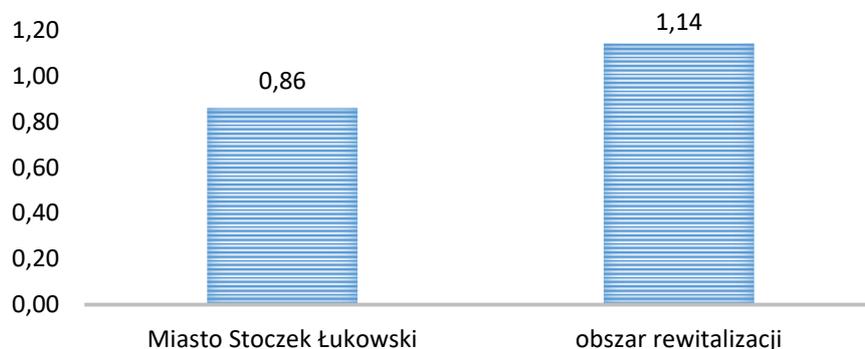
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Tak jak w pozostałych zakresach tematycznych liczba beneficjentów korzystających ze świadczeń z ww. tytułu została przeanalizowana przez pryzmat potencjału ludnościowego. Oszacowano, iż liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r. wyniosła w mieście 0,86. W obrębie obszaru rewitalizacji wskaźnik ten przyjął wartość wyższą: 1,14.

Wykres 48 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 15.: liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

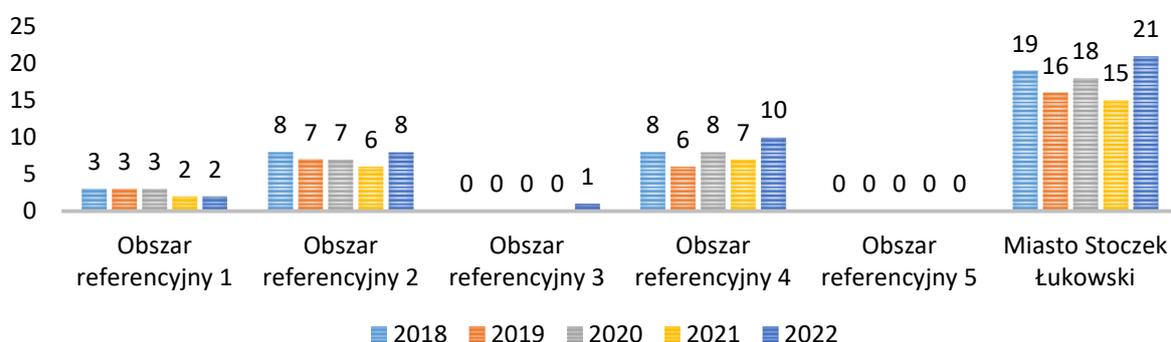
Z zagadnieniem stanu zdrowia mieszkańców jest nierozlewanie związana również kwestia niepełnosprawności. Stanowi istotny czynnik negatywnie wpływający na stopień aktywności, położenie społeczno-ekonomiczne oraz wynikającą z tego sytuację życiową jednostek. Jednocześnie stanowi „zjawisko”, które nabiera coraz większego znaczenia dla funkcjonowania współczesnych społeczeństw. Zgodnie z badaniami, udział osób niepełnosprawnych w ogólnej populacji ludności poszczególnych krajów, w zależności od zastosowanej definicji terminu „niepełnosprawność”, sięga od kilkunastu procent do jednej piątej ogółu ludności. W skali globalnej widać wyraźną tendencję wzrostu liczby osób niepełnosprawnych. Wpływ na to mają przede wszystkim zmiany cywilizacyjne, tj. postęp wiedzy i technologii medycznych, systematyczne wydłużanie się ludzkiego życia wskutek wdrożenia mechanizmów zarządzania zdrowiem publicznym i ogólnego wzrostu dobrobytu, a także zmiany kulturowe, odnoszące się do kwestii zdrowia, sprawności fizycznej i intelektualnej oraz wzorów pełnienia ról społecznych. Nie tylko trendy demograficzne czy zjawiska statystyczne, związane z systematycznie zwiększającą się liczbą osób niepełnosprawnych, stanowią najistotniejszy aspekt znaczenia tego procesu dla współczesnych społeczeństw, równie ważny jest jej społeczny czy kulturowy wymiar. W konsekwencji niepełnosprawni, którzy nie dostosują się w wystarczający sposób do funkcjonowania w otoczeniu ogółu społeczeństwa, nie mogą uczestniczyć w zwykłych aktywnościach społecznych i w związku z tym znajdują się poza głównym nurtem aktywności społeczeństwa, wobec czego kompensowane jest to im poprzez wyłącznie świadczenia finansowe i zinstytucjonalizowane formy opieki na rzecz nowego modelu społecznego niepełnosprawności. W kontekście tym niepełnosprawność jest rodzajem dyskryminacji, której przezwyciężenie wymaga przede wszystkim działania społecznego, wysiłku zbiorowego, dokonania zmiany społecznej.

Zgodnie z danymi pozyskanymi z MOPS w latach 2018-2022 odnotowano wzrost liczby mieszkańców miasta korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności z 19 do 21, czyli

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

o 10,53%. Patrząc z perspektywy poszczególnych obszarów referencyjnych zauważamy, że w całym analizowanym okresie najlepiej sytuacja prezentuje się w obrębie obszaru 5, w którym w latach 2018-2022 ani jeden beneficjent pomocy społecznej nie korzystał ze świadczeń z tytułu niepełnosprawności. Najwyższą zaś liczbą beneficjentów MOPS z tego tytułu zamieszkiwała obszar 4 i obszar 2 (wyznaczony obszar rewitalizacji). Na terenie rewitalizacji liczba mieszkańców objętych wsparciem MOPS z tytułu niepełnosprawności utrzymywała się na stabilnym poziomie w latach 2018-2022 i wynosiła: 8, 7, 7, 6 i 8. Ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców miasta korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności uległ spadkowi na przestrzeni badanych lat, z 42,11% do 38,10%.

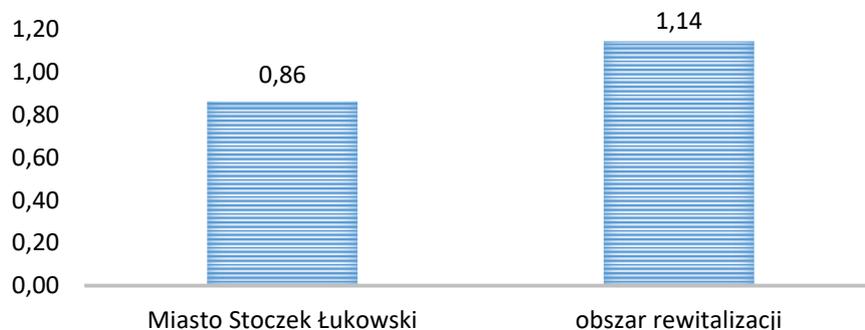
Wykres 49 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w Mieście Stoczek Łukowski latach 2018-2022 w podziale na jednostki referencyjne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Analizując natężenie negatywnych zjawisk wzięto pod uwagę wskaźnik obrazujący liczbę mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2022 r. Średnia wartość w zakresie analizowanego wskaźnika dla obszaru całego miasta wyniosła: 0,86. Natomiast na obszarze rewitalizacji wskaźnik ten był o 0,28 punktów procentowych wyższy od średniej miejskiej.

Wykres 50 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 16.: liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Stoczku Łukowskim

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

❖ PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:

- ➔ W obrębie obszaru rewitalizacji mieszkało łącznie 8 osób korzystających z MOPS tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby, co stanowiło w 2022 r. 38,10% ogółu tej grupy beneficjentów pomocy społecznej z terenu całego miasta. O niekorzystnej sytuacji w kwestii zdrowia świadczy również fakt, iż w obrębie obszaru rewitalizacji odnotowano w 2022 r. jeden z wyższych w mieście poziomów wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby przypadającej na 100 mieszkańców (miasto: 0,86, obszar rewitalizacji: 1,14).
- ➔ Liczba mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2022 r. również kształtuje się na obszarze rewitalizacji na poziomie wyższym w porównaniu z danymi z miasta (miasto: 0,86, obszar rewitalizacji: 1,14).

❖ REKOMENDACJE:

- ➔ Rekomenduje się realizację inicjatyw, których celem będzie poprawa stanu zdrowia fizycznego i psychicznego oraz rozwój sprawności fizycznej mieszkańców dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą i osób z niepełnosprawnością. Konieczne jest zorganizowane na obszarze rewitalizacji nie tylko miejsc aktywności dla osób z niepełnosprawnością, ale także zwiększenie oferty usług publicznych na rzecz tej grupy mieszkańców, aby wspierać ich integrację ze społecznością lokalną. Jednocześnie należy pamiętać, iż wszystkie inicjatywy prowadzone w celu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, na każdym ich etapie, winny być realizowane zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania oraz równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. W efekcie czego zostanie zagwarantowany ich równy dostęp dla wszystkich mieszkańców.
- ➔ Konieczne jest zapewnienie mieszkańcom dotkniętym długotrwałą lub ciężką chorobą, osobom z niepełnosprawnością i seniorom dostępu do potrzebnych usług pielęgnacyjnych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych w środowisku zamieszkania.
- ➔ Ważne jest również to, aby w ramach działań rewitalizacyjnych zrealizować oddziaływania związane z promowaniem zdrowego stylu życia wśród mieszkańców. Powinny one być skierowane zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców obszaru rewitalizacji. Obok tych działań należy również stworzyć miejsca umożliwiające mieszkańcom aktywność fizyczną i jednocześnie będą przestrzenią integracji międzypokoleniowej.

5.1.6 Poziom edukacji

Na sieć placówek oświatowych na terenie Miasta Stoczek Łukowski składają się: ośmioletnia Szkoła Podstawowa im. gen. Józefa Dwernickiego z oddziałem przedszkolnym i Przedszkole, tworzące razem Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim.

Do Zespołu Oświatowego uczęszczają uczniowie z obwodu szkoły (teren miasta) oraz spoza obwodu (Zabiele, Wólka Poznańska, Zgórznica, Wola Kisielska, Róża Podgórna, Kapice, Mizary, Jamielne, Celej, Januszówka, Toczyska). Łącznie w roku szkolnym 2022/2023 spoza obwodu uczęszcza do szkoły podstawowej 41 uczniów, a do przedszkola i oddziału przedszkolnego 26 wychowanków. Do szkoły podstawowej uczęszczają również wychowankowie Pogotowia Opiekuńczego (6 uczniów). Dla uczniów i wychowanków przedszkola posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego prowadzona jest specjalna organizacja nauki.

Nauka w szkole odbywać się będzie w systemie jednozmianowym do godz. 14³⁵, natomiast szkoła udostępniana jest na zajęcia pozalekcyjne do godz. 19⁰⁰. Świetlica szkolna czynna jest do godziny 16⁰⁰. Przedszkole jest czynne w godz. 7³⁰ – 16³⁰. Podczas dni dodatkowo wolnych od pracy oraz przerw świątecznych szkoła prowadzi zajęcia opiekuńczo - wychowawcze dla chętnych uczniów. Zajęcia dydaktyczne oraz opiekuńczo - wychowawcze odbywają się w szkole w 5 salach edukacji wczesnoszkolnej, 1 sali oddziału przedszkolnego oraz w salach przedmiotowych, w tym pracowni komputerowej 20 stanowiskowej. We wszystkich salach oprócz gimnastycznej i gimnastyki korekcyjno - kompensacyjnej, znajduje się komputer lub laptop z podłączeniem do Internetu. Dziewięć pracowni wyposażonych jest w tablice interaktywne, a dwie w ekrany multimedialne. Monitorowane i ogólnodostępne jest boisko wielofunkcyjne otwarte codziennie w okresie wiosenno - jesiennym do godz.21.00. W szkole znajduje się sala gimnastyczna, sala do gimnastyki korekcyjno – kompensacyjnej, biblioteka i świetlica szkolna, gabinet pielęgniarstwa szkolnej i stołówka szkolna.

W 2022 roku w budynku szkoły podstawowej przeprowadzono modernizację i remont w zakresie odnowienia klatki schodowej (klatka od strony sali sportowej) i korytarza na III piętrze. Odnowiona została także druga klatka schodowa i łącznik pomiędzy kuchnią a szatnią. Wymienione zostały grzejniki na korytarzu na III piętrze oraz na klatce schodowej od strony parku. Na modernizację i remont przeznaczone zostały środki finansowe z budżetu miasta w kwocie 194 286,94 zł. Dodatkowo, w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania organów prowadzących szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków w 2022 roku, doposażono i poprawiono standard funkcjonowania funkcjonującej stołówki szkolnej (kuchni i jadalni). Wykonano prace remontowe w jadalni w zakresie malowania, robót wodno-kanalizacyjnych oraz prac glazurniczych. Kuchnię wyposażono w nowe urządzenia i sprzęt gastronomiczne (piec konwekcyjno-parowy, mikser

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

planetarny, szafy przelotowe i stoły przyścienne, taborety gazowe). Efektem realizacji zadania jest możliwość wydawania więcej niż 500 posiłków dziennie. Całkowity koszt zadania to kwota 100 000 zł, w tym 20 000 zł. środki z budżetu miasta oraz 80 000 zł. dofinansowanie z budżetu państwa. W ramach programu „Laboratoria Przyszłości” szkoła otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 71 700,00 złotych na zakup wyposażenia technicznego, potrzebnego w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności manualnych i technicznych, umiejętności samodzielnego i krytycznego myślenia, zdolności myślenia matematycznego oraz umiejętności w zakresie nauk matematyczno - przyrodniczych, technologii i inżynierii, stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak również pracy zespołowej, dobrej organizacji i dbania o porządek na stanowisku pracy oraz radzenia sobie w życiu codziennym.

W przedszkolu zajęcia odbywają się w 4 salach zajęć oraz w 3 salach do prowadzenia zajęć z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej. Dzięki środkom uzyskanym z projektu „Nasze przyjazne przedszkole – lepszy start w szkole”, wyposażono pomieszczenia w zabawki i pomoce dydaktyczne i meble, został oddany do użytku nowy plac zabaw z bezpieczną nawierzchnią a podczas wakacji wybudowano nowe schody z podjazdem dla osób niepełnosprawnych, wyremontowano łazienkę, wymieniono drzwi wejściowe oraz uzupełniono i wymieniono wyposażenie kuchni. Dokonano również, w ramach środków budżetowych, remontu podłogi w jednej z sal przedszkolnych. Nasadzono nowe drzewa na placu szkolnym oraz krzewy pozyskane ze skweru miejskiego. W 2021 r. przeprowadzono kompleksowe prace termomodernizacyjne budynku.

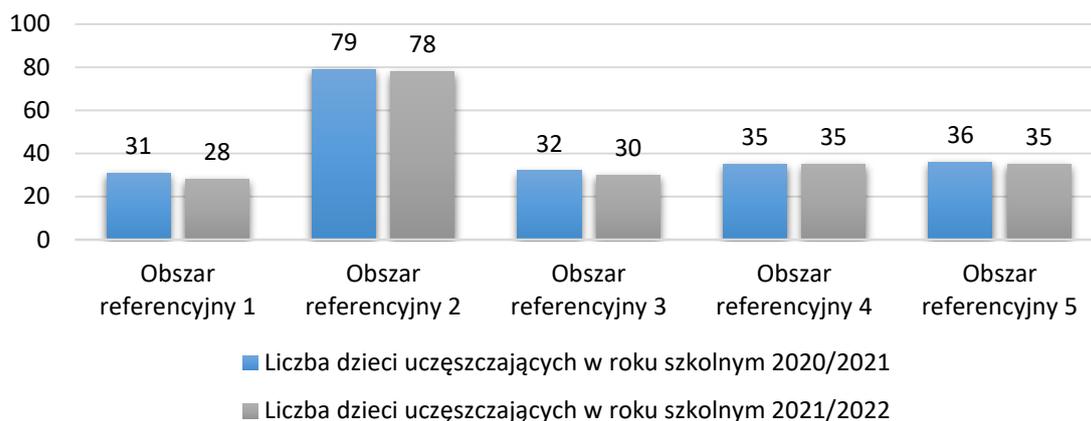
Według stanu na dzień 30 września 2022 r. (SIO) w Zespole Oświatowym zatrudnionych było 39 nauczycieli, etatów 36,22, godziny ponadwymiarowe – 3,9. Nauczycieli początkujących 5 (4,14 etatu), 8 nauczycieli mianowanych (4,8 etatu) oraz 26 nauczycieli dyplomowanych (20,39 etatu). Etaty subwencyjne ogółem 29,33 i 6,89 etaty niesubwencyjne (w tym jeden urlop macierzyński). Ponadto zatrudnionych było 18 pracowników obsługi i administracji (18 etatów).

W Mieście Stoczek Łukowski istnieje również Zespół Szkół prowadzony przez Starostwo Powiatowe w Łukowie. W skład Zespołu wchodzi: Liceum Ogólnokształcącego im. gen. Józefa Dwernickiego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego.

W roku szkolnym 2021/2022 liczba wychowanków przedszkola wyniosła 95 (4 oddziały), natomiast w roku szkolnym 2022/2023 – 86 (4 oddziały). Wraz ze spadkiem liczby mieszkańców miasta, maleje również liczba uczniów mieszkających w mieście, uczęszczających do szkoły podstawowej. Liczba uczniów zmalała z 213 w roku szkolnym 2020/2021 do 206 w roku szkolnym 2021/2022, czyli o ok 3,29%. W roku szkolnym 2022/2023 do szkoły podstawowej uczęszczało łącznie 234 uczniów, czyli odnotowano wzrost w stosunku do lat poprzednich. Najniższa liczba uczniów uczęszczała do szkoły podstawowej z obszaru referencyjnego 1 (odpowiednio 14,55% i 13,59%). Ponad 1/3 uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej, zarówno w roku szkolnym 2020/2021, jak i 2021/2022, zamieszkiwała wyznaczony obszar rewitalizacji (obszar nr 2), odpowiednio 37,09% i 37,86%.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

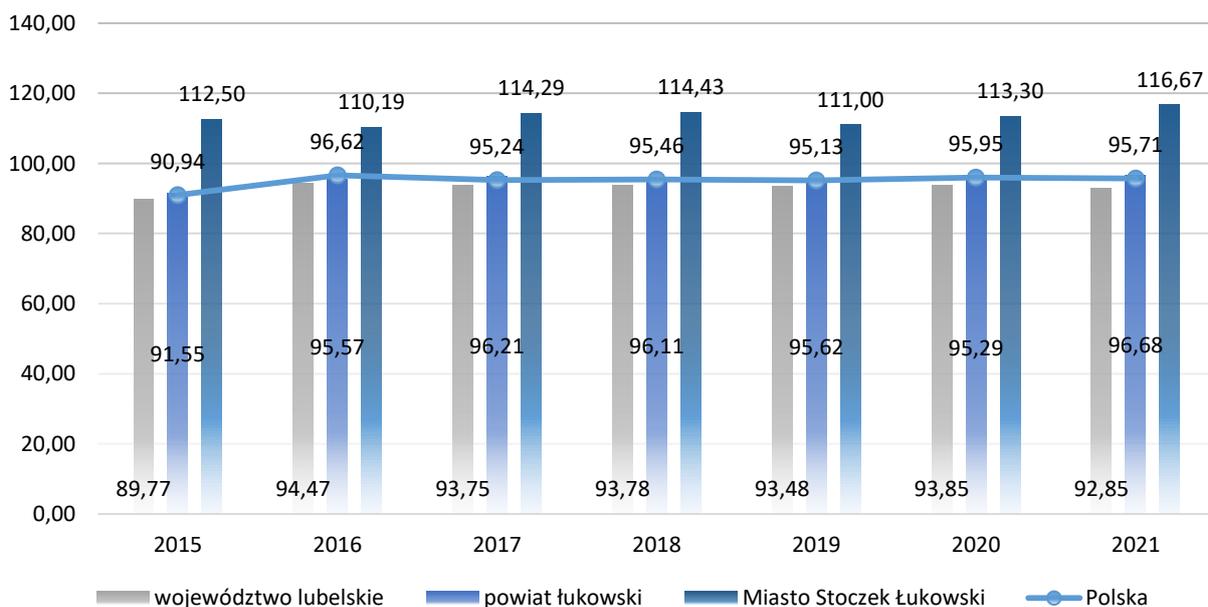
Wykres 51 Liczba uczniów Szkoły Podstawowej w Mieście Stoczek Łukowski w roku szkolnym 2020/2021 i 2021/2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szkoły Podstawowej w Mieście Stoczek Łukowski

Zgodnie z danymi GUS wskaźnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w Mieście Stoczek Łukowski wzrósł w latach 2015-2021, ze 112,50% do 116,67%. We wszystkich badanych latach wartość wskaźnika kształtuje się na poziomie wyższym niż 100%, co oznacza, że w szkole podstawowej uczą się osoby, które przekroczyły wiek nominalnie przypisany temu poziomowi edukacji, czyli dzieci starsze lub młodsze. Na bazie tych danych trudno jest również oszacować czy wszystkie dzieci, które powinny spełniać obowiązek szkolny, go realizują. Współcześnie część dzieci, która jest zameldowana na terenie miasta mieszka na co dzień z rodzicami za granicą, gdzie się kształci i spełnia obowiązek nauki. Praktycznie w całym, analizowanym okresie odniesienia, wskaźnik skolaryzacji brutto kształtuje się w mieście na poziomie wyższym niż wartość wskaźnika zarówno dla całego kraju, województwa lubelskiego, jak i powiatu łukowskiego.

Wykres 52 Wskaźnik skolaryzacji brutto w latach 2015-2021 dla szkoły podstawowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Prawidłowe funkcjonowanie szkolnictwa oraz odpowiednio postępujący proces edukacji stanowi czynnik warunkujący kształtowanie zasobów intelektualnych, co w dłuższej perspektywie czasu przyczyni się do rozwoju gospodarczego jednostki terytorialnej. Jakość kształcenia bezpośrednio wiąże się z problemami w zakresie bezrobocia oraz niedostosowania kwalifikacji do potrzeb obowiązujących na rynku pracy. Niezwykle trudno jest obiektywnie zmierzyć poziom edukacji i negatywne zjawiska związane z tym zjawiskiem odnosząc się do poszczególnych jednostek referencyjnych Miasta Stoczek Łukowski. Jednym z mierników w tym zakresie może być informacja w zakresie wyników osiągniętych przez uczniów w zakresie egzaminów ośmioklasistów. Dane dotyczące wyników w nauce na poziomie podstawowym są najbardziej miarodajne z uwagi na fakt, iż w zakresie edukacji na tymże poziomie, obowiązuje w pierwszej kolejności rejonizacja związana z miejscem zamieszkiwania dziecka. Znikomy udział stanowią dzieci uczęszczające do szkoły na terenie miasta i jednocześnie niebędące jej mieszkańcami. Zarówno w zakresie edukacji na poziomie przedszkolnym, jak również ponadpodstawowym, tego rodzaju rejonizacja nie występuje. W związku z licznymi ograniczeniami, w ramach prowadzonej analizy nie udało się wykorzystać wskaźnika dotyczącego wyników z egzaminów 8-klasistów.

Biorąc pod uwagę powyższe, na potrzeby niniejszej analizy, zebrano dane dotyczące dzieci, zamieszkujących teren Miasta Stoczek Łukowski, które wykazują specjalne potrzeby edukacyjne. Celem analizy wyżej wymienionego wskaźnika jest poparcie tezy, iż dzieci zamieszkujące konkretne obszary nierzadko posiadają również specjalne potrzeby edukacyjne, które skutkują osiągnięciem gorszych wyników w nauczaniu i mogą świadczyć o istnieniu pozaszkolnych czynników, wpływających na efektywność kształcenia (np. czynniki środowiskowe – sytuacja finansowa rodziny, prawidłowość funkcjonowania rodziny, dysfunkcje w rodzinie, warunku do nauki w domu, współpraca rodziców ze szkołą). Potwierdzeniem roli miejsca zamieszkania w procesie edukacyjnym jest korelacja pomiędzy danymi dotyczącymi zamieszkujących dany obszar uczniów ze szczególnymi potrzebami, a wskaźnikami dotyczącymi np. ubóstwa i wykluczenia społecznego.

W celu dokonania analizy przedmiotowej sfery zbadano wskaźnik liczby dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przypadającej na 100 uczniów w roku szkolnym 2020/2021 i roku szkolnym 2021/2022. Wzięto pod uwagę okresy, gdzie liczba dzieci z różnego rodzaju problemami była najwyższa. W zakresie analizowanego wskaźnika to wartość powyżej średniej stanowi o występowaniu zjawiska kryzysowego.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez placówkę oświatową łączna liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi (pochodzących wyłącznie z terenu Miasta Stoczek Łukowski) kształtowała się następująco: w roku szkolnym 2020/2021 wyniosła 5 (2,35% wszystkich uczniów), w roku szkolnym 2021/2022 wyniosła 7 (3,40% wszystkich uczniów). W obrębie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

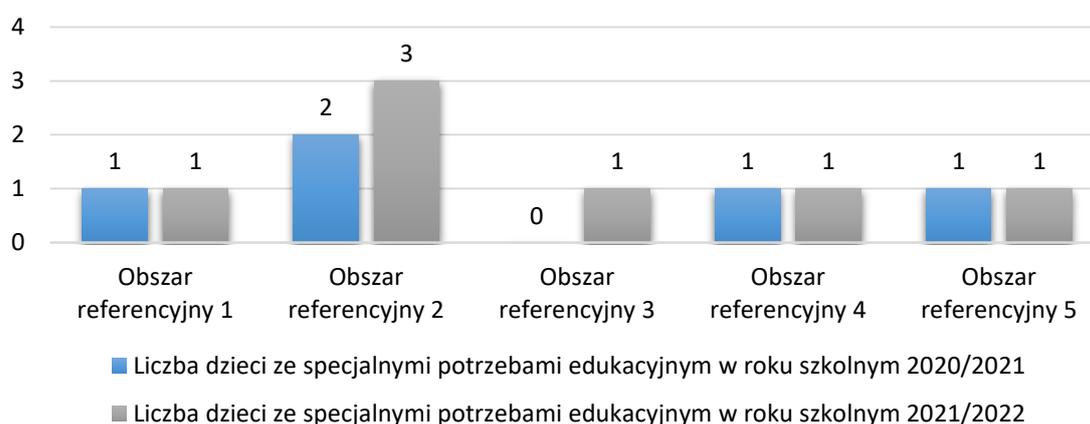
wyznaczonego obszaru rewitalizacji liczba uczniów, którzy posiadali specjalne potrzeby edukacyjne wyniosła:

1. w roku szkolnym 2020/2021: 2, co stanowiło 40% wszystkich uczniów ze specjalnymi potrzebami uczęszczających do szkoły podstawowej w Stoczku Łukowskim;
2. w roku szkolnym 2021/2022: 2, co stanowiło 42,86% wszystkich uczniów ze specjalnymi potrzebami uczęszczających do szkoły podstawowej w Stoczku Łukowskim.

Obserwujemy więc nieznaczny wzrost tej grupy uczniów, zarówno na poziomie miasta, jak i na terenie rewitalizacji.

Zgodnie z definicją, dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi to te, u których stwierdza się zagrożenie niepełnosprawnością, wszelkie dysfunkcje, dysharmonie lub niesprawności mogące mieć negatywny wpływ na dalszy rozwój. Pod pojęciem ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi trzeba rozumieć zarówno dzieci, które posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jak i te, które mają trudności w realizacji standardów wymagań programowych, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania poznawczo-percepcyjnego (niższe niż przeciętne możliwości intelektualne, a także dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia), zdrowotnego (dzieci przewlekle chore) oraz ograniczeń środowiskowych (dzieci emigrantów, dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo).⁶ Obserwujemy więc nieznaczny wzrost udziału uczniów, którzy potrzebują wsparcia w procesie edukacji.

Wykres 53 Liczba uczniów ze szczególnymi potrzebami w Mieście Stoczek Łukowski w roku szkolnym 2020/2021 i 2021/2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szkoły Podstawowej w Mieście Stoczek Łukowski

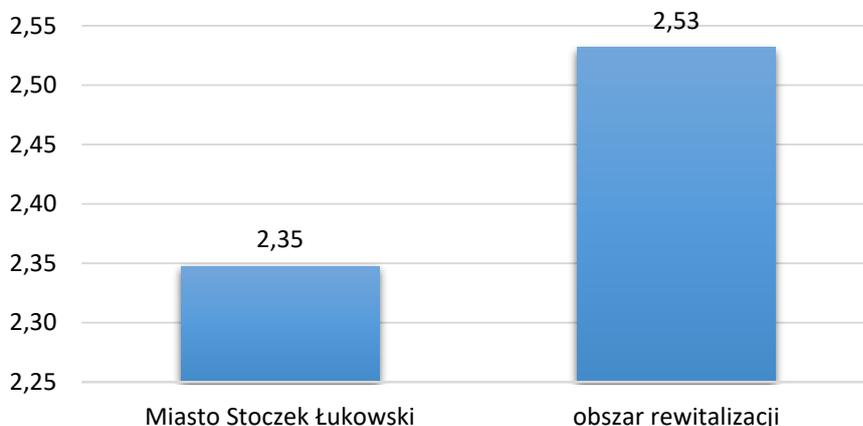
W celu dokonania analizy sfery edukacyjnej na obszarze rewitalizacji, przeanalizowano dwa wskaźniki: udział dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w roku szkolnym 2020/2021 w ogólnej liczbie uczniów szkoły podstawowe oraz udział dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w roku

⁶ <https://gliwice.znp.edu.pl/%E2%80%A2uczen-ze-specjalnymi-potrzebami-edukacyjnymi-w-polskim-systemie-oswiaty/>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

szkolnym 2021/2022 w ogólnej liczbie uczniów szkoły podstawowej. W zakresie pierwszego analizowanego wskaźnika średnia jego wartość dla miasta kształtuje się na poziomie 2,35%. W granicach obszaru rewitalizacji wskaźnik ten przyjął wyższą wartość niż w mieście: 2,53%.

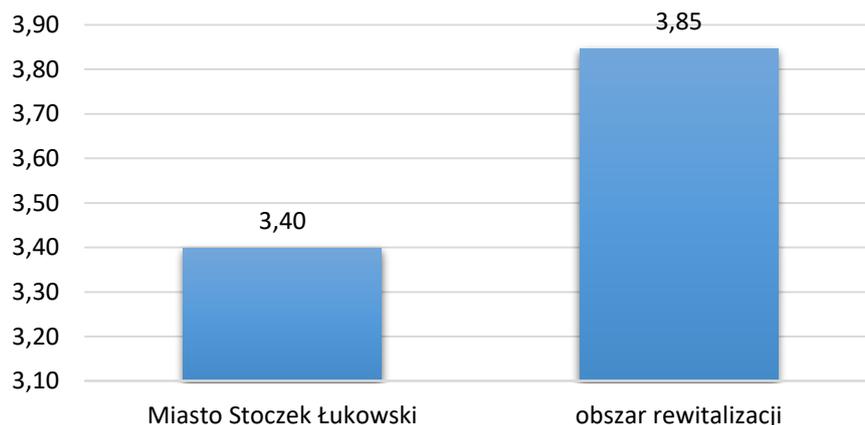
Wykres 54 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 17.: udział dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w roku szkolnym 2020/2021 w ogólnej liczbie uczniów Szkoły Podstawowej (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szkoły Podstawowej w Mieście Stoczek Łukowski

W kolejnym roku szkolnym, czyli 2021/2022, udział dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w ogólnej liczbie uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Mieście Stoczek Łukowski wyniósł 3,40, czyli nieco więcej niż w roku szkolnym 2020/2021. W obrębie obszaru rewitalizacji wskaźnik był wyższy niż w roku szkolnym 2020/2021 i wyższy od średniej miejskiej w roku szkolnym 2021/2022 i wyniósł 3,85.

Wykres 55 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 18.: udział dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w roku szkolnym 2021/2022 w ogólnej liczbie uczniów Szkoły Podstawowej (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szkoły Podstawowej w Mieście Stoczek Łukowski

Pozostałe problemy zdiagnozowane wśród uczniów zamieszkujących obszar rewitalizacji to m. in. osiąganie niższych wyników w nauce, lepsze radzenie sobie z przedmiotami humanistycznymi niż ścisłymi oraz obniżone szanse edukacyjne, na co w dużym zakresie wpływają również pozaszkolne czynniki oddziałujące na dzieci i młodzież. Do tych czynników należy m. in. niższy statut materialny

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

rodzin, niesprzyjające warunki do nauki (np. mieszkaniowe, rodzinne, materialne). Problem obniżonych szans edukacyjnych uczniów, w szczególności w kontekście obszaru rewitalizacji, jest w świetle diagnozy połączony współzależnością z procesem dziedziczenia ubóstwa: problemy edukacyjne są przeszkodą dla wyższych zarobków w przyszłości, co generuje ubóstwo, zaś z kolei ubóstwo osłabia w rodzinie potencjał wsparcia edukacyjnego dzieci w kolejnym pokoleniu.

W kontekście synergii między zjawiskiem ubóstwa i problemami edukacyjnymi pojawia się zagadnienie „edukacji przedsiębiorczej”, którą w obszarze rewitalizacji – należy ocenić jako niewystarczającą. Mowa tu o rozwijaniu postawy przedsiębiorczej wśród dzieci i młodzieży. „Przedsiębiorczość” w tym znaczeniu, to nie tylko prowadzenie przedsiębiorstwa, ale także postawa bycia przedsiębiorczym, samostawność, gotowość do wyznaczania sobie samemu celów i podejmowania ryzyka. Współcześnie niezwykle istotne są umiejętności radzenia sobie w świecie biznesu, konsekwentnego dążenia do realizacji celów biznesowych, finansowych, a także budowania zespołu, współpracy, nawiązywania dobrych relacji międzyludzkich opartych na zasadach etyki i uczciwości zawodowej, umiejętność panowania nad swoimi emocjami, łagodzenia sytuacji konfliktowych, itp. Niekwestionowane znaczenie w tym zakresie ma edukacja pozaformalna i nieformalna, adresowana głównie do młodzieży. Wiele kompetencji istotnych dla późniejszego osobistego sukcesu nie mieści się w szkolnych programach nauczania i powinny istnieć formy zdobywania ich poza szkołą.

W obrębie obszaru rewitalizacji istnieje społeczne oczekiwanie w zakresie stworzenia oferty edukacyjnej również dla seniorów. W tym kontekście edukacja jest niezwykle ważna nie tylko dla samych seniorów, lecz również dla młodego pokolenia (tworząca wzorce dla młodzieży i propagowanie koncepcji Life Long Learning). Tymczasem na chwilę obecną w Mieście Stoczek Łukowski brakuje oferty edukacyjnej skierowanej do seniorów, którzy z roku na rok, zgodnie z badaniami, tworzą coraz większy odsetek mieszkańców. Dynamika współczesnego życia zmusza do nieustannego poszerzania wiedzy. Seniorzy coraz częściej poszukują takich propozycji, które pomogą im podejmować twórcze, aktywne i rozwojowe działania, dzięki którym mogą świadomie wpływać na otaczającą ich rzeczywistość i integrować się ze społecznością lokalną.

❖ PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:

- ➔ W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji, w zakresie obu lat prowadzonej analizy, udział uczniów Szkoły Podstawowej posiadających szczególne potrzeby edukacyjne w ogólnej liczbie uczniów z tego obszaru, kształtuje się na poziomie wyższym niż średnia miejska. W roku szkolnym 2020/2021 udział ten wyniósł 2,53% (przy średniej miasta: 2,35%). Natomiast w roku szkolnym 2021/2022: 3,85%, co oznacza, iż udział ten kształtował się na poziomie wyższym o 0,45 punktów procentowych w porównaniu z danymi dla całego miasta (3,40%). Dodatkowo

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

obszar rewitalizacji zamieszkiwało w latach szkolnych 2020/2021 oraz 2021/2022 odpowiednio: 40% i 42,86% wszystkich osób ze szczególnymi potrzebami z terenu całego miasta. Wyżej zaprezentowane dane mogą świadczyć o występowaniu w graniach wyznaczonego obszaru rewitalizacji pozaszkolnych czynników, które będą negatywnie wpływały na osiągnięcia szkolne dzieci zamieszkującej ten teren.

- ➔ Problemem obszaru rewitalizacji, jak również całego Miasta Stoczek Łukowski jest niewystarczający poziom prezentowania przez mieszkańców postawy „bycia przedsiębiorczym”. Wśród źródeł tego problemu należy wymienić deficyt prowadzonej edukacji w tym zakresie.
- ➔ Na obszarze tym występuje również deficyt miejsc i usług edukacyjnych i pozwalających na rozwój pasji oraz talentów przez najstarszych członków lokalnej społeczności.

❖ REKOMENDACJE:

- ➔ Wśród rekomendowanych kierunków interwencji znajdują się działania prowadzące do maksymalizowania szans edukacyjnych uczniów zamieszkujących obszar rewitalizacji, zarówno poprzez inwestowanie w rozwój nowoczesnej bazy oświatowej, jak również rozwój oferty edukacyjno-wychowawczej dla dzieci i młodzieży (w tym również przez szkoły poza godzinami nauki). Konieczne jest również dbanie o jakość kształcenia uczniów.
- ➔ Ważnym kierunkiem interwencji będą działania polegające na zapewnieniu maksymalizacji włączającego charakteru procesu edukacyjnego. Celem edukacji włączającej, inaczej inkluzyjnej, jest zwiększanie szans edukacyjnych wszystkich uczących się osób przez zapewnianie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału oraz uwzględnienie wszystkich oczekiwań osób posiadających specjalne potrzeby. Takie podejście ma gwarantować pełne włączenie w życie społeczne. Kluczowym przesłaniem edukacji włączającej jest stworzenie przestrzeni, która zapewni uczestnictwo każdego dziecka i ucznia w szeroko rozumianym procesie uczenia się. Chodzi zarówno o zdobywanie nowych informacji i umiejętności, jak również rozwijanie kompetencji kluczowych, w tym kompetencji emocjonalno-społecznych. Aby zapewnić warunki dla tak rozumianego uczestnictwa, szkoła powinna stać się bardziej dostępna. Chodzi zarówno o uczniów z niepełnosprawnościami, jak i tych, którzy nie mają zidentyfikowanych niepełnosprawności, ale mogą odczuwać trudności, np. z racji specyficznego sposobu uczenia się, określonych dyspozycji fizycznych lub psychicznych lub wynikających ze szczególnych zdolności. Ta dostępność dotyczy również nauczycieli i osób związanych ze szkołą, w tym rodziców.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ➔ Ważne będzie realizowanie inicjatyw mających na celu promocję postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży zamieszkującej obszar rewitalizacji (m. in. poprzez adekwatne treningi, szkolenia, itp.);
- ➔ Rekomenduje się również wspieranie edukacji i rozwoju seniorów.

5.1.7 Poziom uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim

Aktywność społeczną i obywatelską w obszarze rewitalizacji poddano analizie przez pryzmat partycypacji wyborczej mieszkańców oraz ich zrzeszania się i angażowania się w działalność organizacji pozarządowych działających w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Frekwencja wyborcza świadczy o intensywności zaangażowania obywatelskiego, mierzy stopień świadomości demokratycznej obywateli, ich uczestnictwo w rządzeniu oraz ocenę wpływu obywateli na procesy decyzyjne w państwie, regionie czy w środowisku lokalnym. Analiza frekwencji wyborczej przez pryzmat poszczególnych komisji wyborczych pozwala zaobserwować w jakich obszarach może występować problem niskiego kapitału społecznego⁷ pomostowego, rozumianego jako relacje społeczności ze światem zewnętrznym. Działalność mieszkańców w różnego rodzaju organizacjach/zrzeszeniach pozwala na weryfikację poziomu kapitału spajającego, definiowanego jako relacje wewnątrz danej społeczności. Dla obszaru rewitalizacji charakterystyczny jest niski poziom obu rodzajów kapitału.

W pierwszej kolejności dokonano analizy jakości kapitału społecznego i poziomu uczestnictwa w życiu społeczno-obywatelskim mieszkańców obszaru rewitalizacji i całego Miasta Stoczek Łukowski przez pryzmat frekwencji w wyborach na Prezydenta RP, które odbyły się w 2020 r. (przeanalizowano frekwencje z dwóch tur wyborów prezydenckich).

W pierwszej turze wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. frekwencja na terenie Miasta Stoczek Łukowski wyniosła 67,61%. Była ona wyższa od frekwencji w powiecie łukowskim (64,56%), województwie lubelskim (62,32%) i krajowej (64,51%). W drugiej turze analizowanych wyborów frekwencja w mieście była wyższa niż w I turze i wyniosła 73,61%. Frekwencja ta również kształtowała się na poziomie wyższym w porównaniu z frekwencją w II turze w powiecie łukowskim (69,99%), woj. lubelskim (66,06%) i krajową (68,18%). Tego rodzaju dane świadczą o stosunkowo dużej aktywności mieszkańców w sprawy publiczne oraz o przeświadczeniu o realnej możliwości decydowania o wspólnym losie.

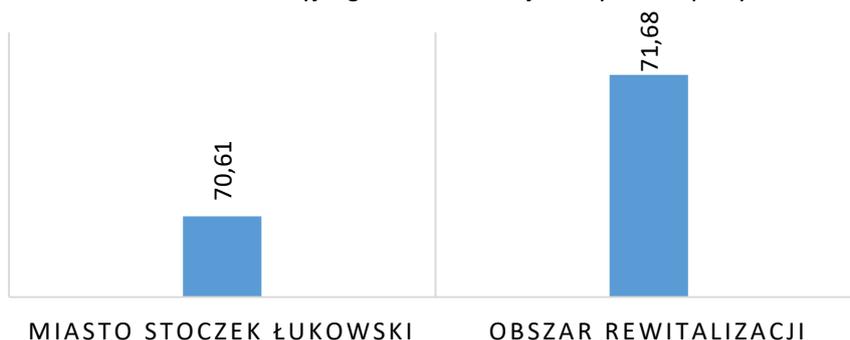
---

⁷ Na potrzeby niniejszego opracowania przyjęto, że kapitał społeczny to sieć społecznych relacji zaufania, lojalności i solidarności.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Analizując frekwencję w pierwszej i drugiej turze wyborów prezydenckich uzyskano wartość średnią z tych dwóch tur, która wyniosła w Mieście Stoczek Łukowski 70,61%. Najkorzystniejszą sytuacją wyglądała w obszarze referencyjnym 3, gdzie średnia frekwencja w wyborach na Prezydenta RP wyniosła 72,66%, czyli o 2,05 punktów procentowych więcej niż średnia miejska. Najniższą frekwencję osiągnięto w obszarze nr 1 i 4 (po 68,25%). W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji frekwencja w wyborach na Prezydenta RP kształtowała się w 2020 r. na poziomie 71,68%, czyli o 1,07 punktów procentowych wyższym od średniej miejskiej.

Wykres 56 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 19.: frekwencja w wyborach prezydenckich w 2020 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

Zgodnie z danymi Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim na terenie miasta w 2022 r. funkcjonowało łącznie 17 organizacji społecznych:

1. Stowarzyszenie Club Weteranów Szos przy ul. Konopiankowej 7;
2. Ludowy Klub Sportowy "Dwernicki" przy Pl. Kościuszki 1;
3. Gminny Klub Sportowy "ARMATY" przy Pl. Kościuszki 1;
4. Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej koło w Stoczku Łukowskim przy Pl. Kościuszki 1;
5. Stowarzyszenie „Pokonać Bariery” przy ul. 1 Maja 12;
6. Stowarzyszenie Inkubator Kreatywności Społecznej przy ul. Ośredniej 17;
7. Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „PROMYK” przy Pl. Wielgoska 5;
8. Stowarzyszenie Nasz Stoczek przy Pl. Wielgoska 5;
9. Stoczkowskie Towarzystwo Sportowe "AMATOR" przy Pl. Wielgoska 5;
10. ULKS przy Szkole Podstawowej przy Pl. Wielgoska 5;
11. ULKS "MECHANIK" przy Szkołach Zawowodych, przy Pl. Wielgoska 5;
12. ULKS przy Gimnazjum, przy Pl. Wielgoska 5;
13. Stoczkowskie Towarzystwo Sportowe „AVES" przy ul. 14-ego Lutego 19;
14. Towarzystwo Przyjaciół Stoczka przy ul. Piłsudskiego 16; Siłownia STOCZEK przy ul. Piłsudskiego 59;
15. Ochotnicza Straż Pożarna przy ul. Piłsudskiego 2;

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

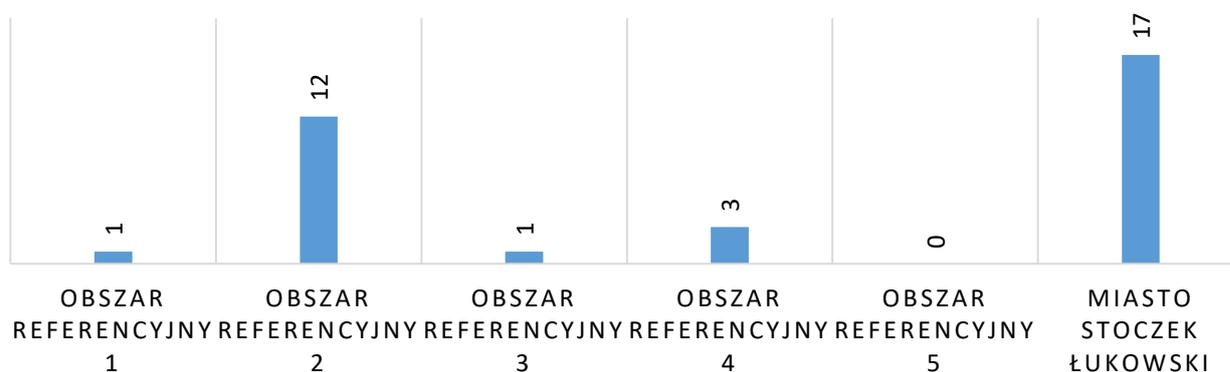
16. Stowarzyszenie Motoklub Armaty Stoczek Łukowski przy ul. Piłsudskiego 69;

17. Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Jedlanka KALEJDOSKOP przy ul. Partyzantów 27.

Współpraca z organizacjami odbywa się w ramach rocznych planów współpracy z organizacjami pozarządowymi uchwalanych przez Radę Miasta z końcem każdego roku na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Program ten stanowi element polityki społeczno-finansowej, a jego celem jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy miastem a organizacjami pozarządowymi dla stworzenia warunków do rozwoju inicjatyw obywatelskich i struktur funkcjonujących dla rzecz społeczności lokalnych. Wysokość środków finansowanych kierowanych ze źródeł publicznych w znaczący sposób determinuje aktywność organizacji pozarządowych. Dotyczy to zwłaszcza podmiotów, które z uwagi na wąski obszar działalności nie sięgają po środki finansowane w ramach projektów wspieranych z Unii Europejskiej. W przypadku Miasta Stoczek Łukowski środki na wsparcie organizacji pozarządowych uległy zwiększeniu i w ostatnich latach utrzymywały się na poziomie ok. 60 000,00 zł-75 000,00 zł (2024 r.). W 2022 r. ogólna kwota przekazana na realizację zadań przez organizacje pozarządowe wyniosła 60 000,00 zł, w tym 60 000,00 zł w formie wsparcia i w formie powierzenia.

Liczba organizacji działających na terenie miasta świadczy o średnim poziomie aktywności mieszkańców w zakresie tworzenia podmiotów aktywnie organizujących lokalne życie społeczno-obywatelskie. Na poniższym wykresie możemy zaobserwować, że z najlepszą sytuacją mamy do czynienia w obrębie obszaru rewitalizacji, gdzie w 2022 r. działało łącznie 12 organizacji społecznych, czyli 70,59% ich ogólnej liczby. Najgorzej sytuacja prezentuje się w obszarze 5, w którym w analizowanym okresie nie funkcjonowała ani jedna organizacja społeczna.

Wykres 57 Liczba organizacji społecznych w Mieście Stoczek Łukowski w 2022 r. w podziale na jednostki referencyjne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Dane odnoszące się jedynie do liczby organizacji działających w lokalnej społeczności nie dają możliwość ogólnej analizy problematyki aktywności tejże społeczności i uczestnictwa mieszkańców badanego obszaru w życiu społecznym. W celu pogłębienia analizy, zbadano liczbę organizacji

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

pozarządowych funkcjonujących na terenie miasta przypadającą na 100 mieszkańców. W 2022 r. przedmiotowy wskaźnik dla miasta wyniósł 0,70, natomiast w obszarze rewitalizacji o 1,02 punktów procentowych więcej, co świadczy o tym, że mamy tutaj do czynienia z lepszą sytuacją w zakresie zrzeszania się i działania mieszkańców w organizacjach społecznych w porównaniu z miastem.

Wykres 58 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 20.: liczba organizacji społecznych przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Analizując aktywność społeczną i obywatelską w obrębie obszaru rewitalizacji, jak i w całym mieście, warto uwzględnić również informacje przekazane podczas rozmów z przedstawicielami instytucji publicznych. Wynika z nich, że mieszkańców nie tylko tego obszaru rewitalizacji, lecz całego Miasta Stoczek Łukowski, bardzo trudno zmobilizować do aktywności obywatelskiej. Sporadycznie uczestniczą oni w spotkaniach wspólnoty (np. podczas sesji Rady Miasta). Mieszkańcy, jako główny powód małej aktywności w sprawach życia publicznego, wykazywali na brak przeświadczenia o rzeczywistej możliwości współdecydowania o losach wspólnoty lokalnej. Poza tym gro z nich jest przekonanych o tym, że „i tak nic się nie zmieni”. Zauważalny jest ogólnie panujący marazm w podejmowaniu aktywności obywatelskich. Wśród deklarowanych przyczyn nieangażowania się w jakąkolwiek aktywność społeczną znalazły się również: brak czasu, wiedzy czy pomysłów. Część z nich wyrażała przekonanie, że zaangażowanie w sprawy społeczne wymaga wybitnych predyspozycji, które zazwyczaj budzą szacunek i uznanie. Inni skłonni byli podejrzewać takie osoby o interesowność i jakieś ukryte korzyści. Mieszkańcy nie czują się wspólnotą, w związku z tym ztratili wrażliwość na dobro wspólne, widziane w perspektywie wieloletniej, dlatego nie angażują się w sprawy publiczne w sposób dostateczny. Brak im również przeświadczenia, że mają realną możliwość współdecydowania o losach wspólnoty samorządowej i kształtowania otaczającej ich rzeczywistości.

Obszar rewitalizacji mieści kluczowe z punktu widzenia Miasta Stoczek Łukowski instytucje kultury i stanowi miejsce licznych wydarzeń kulturalnych wspieranych przez samorząd lokalny. Do instytucji tych należą Miejski Ośrodek Kultury,..... Instytucje te prowadząc wielokierunkową działalność społeczno-kulturalną, integrują poszczególne przedsięwzięcia kulturalne, a przygotowując

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

zróżnicowane oferty skierowane do ludzi w każdym wieku, kreują postawy aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno-kulturalnym danej społeczności.

Długoletnie tradycje aktywności kulturalnej w Stoczku Łukowskim od 1976 roku przybrały formę instytucjonalną. Powstały wówczas Miejsko–Gminny Ośrodek Kultury mimo licznych reorganizacji działa do dziś. Głównym zadaniem Miejskiego Ośrodka Kultury jest prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej mającej na celu edukację i upowszechnianie wśród mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski szeroko pojętej kultury. Statutowym zadaniem Miejskiego Ośrodka Kultury jest integracja i inspirowanie działalności kulturalnej realizowanej przez współpracę z instytucjami (szkoły, zakłady pracy, powiatowe i wojewódzkie ośrodki kultury) oraz ze stowarzyszeniami (Towarzystwo Przyjaciół Stoczka, Stowarzyszenie Inicjatyw Wiejskich, Towarzystwo Kultury Teatralnej w Warszawie). W ramach MOK działalność prowadzi również Miejska Biblioteka Publiczna oraz Klub 50+. MOK organizuje również imprezy cykliczne i okolicznościowe. Największą i najstarszą imprezą cyklicznie odbywającą się w MOK od 1970 r. jest Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych. Uczestnicząc w nim zespoły z północno – wschodniej Polski prezentują swój teatralny dorobek oraz korzystają z konsultacji profesjonalnego jury. Organizatorzy dbają o to, żeby podczas każdego Sejmiku udało się odtworzyć specyficzną atmosferę festynu ludowego, gdzie imprezy plenerowe, spektakle uliczne, zabawy ludowe i barwne korowody splecą się ze spektaklami teatrów amatorskich i zawodowych oraz koncertami orkiestr dętych, kapel i śpiewaków ludowych tworząc stoczkowskie święto ludzi ceniących wiejski rodowód i własną odrębność kulturową.

❖ **PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:**

- ➔ Analiza wyników wskaźników poddanych badaniu, w porównaniu do średniej miejskiej, wskazuje stosunkowo dobrą sytuację obszaru rewitalizacji w zakresie aktywności społecznej i obywatelskiej. Świadczą o tym dane dot. frekwencja w wyborach prezydenckich w 2020 r., w zakresie których w obrębie obszaru rewitalizacji kształtowała się ona na poziomie wyższym (71,68%) niż średnia miejska (70,61%). Pozytywnie kształtuje się również sytuacja w zakresie wskaźnika obrazującego liczbę organizacji społecznych przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r. W obszarze rewitalizacji wartość tego wskaźnika kształtuje się na wyższym poziomie (1,71) w porównaniu do wskaźnika miejskiego (0,70). Jednakże należy mieć na uwadze, iż wyżej zaprezentowane dane świadczą nadal o niewystarczającej aktywności mieszkańców. Dodatkowo, z informacji przekazywanych przez mieszkańców oraz przedstawicieli instytucji publicznych wynika, że mieszkańcy miasta i obszaru rewitalizacji niechętnie angażują się w sprawy dot. życia publicznego i społeczności lokalnej. Deklarowanych przyczyn nieangażowania się jest wiele: brak czasu, wiedzy, pomysłu czy wiary w skuteczność działania. Część z osób wyżej od aktywności społecznej stawia troskę o rozwiązywanie własnych problemów lub nie chce przyjmować na siebie zbyt dużych zobowiązań. W odczuciu osób

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

nieaktywnych nadal pokutuje pogląd, iż aktywność społeczna jest przykładem zachowania nietypowego, które domaga się wyjaśnień i racjonalizacji. Część z mieszkańców podnosi, iż zaangażowanie w sprawy społeczne wymaga jakichś wybitnych predyspozycji, które zazwyczaj budzą szacunek i uznanie, a niekiedy nawet zazdrość. Inni skłonni byli podejrzewać społeczników o interesowność i jakieś ukryte korzyści. Prezentowany jest jeszcze inny stosunek do osób aktywnych społecznie, tj. „normalny” człowiek nie ma czasu na wolontariat, ponieważ jego życie organizuje praca i rodzina, a aktywista to dziwak, „pewnie jest samotny i sobie to rekompensuje”. Nierzadko aktywność społeczna postrzegana jest nieraz jako alternatywa, a nawet zagrożenie dla czasu poświęcanego rodzinie, znajomym, pracy czy wypoczynkowi. Wśród czynników braku zaangażowania społecznego mieszkańcy wskazują również brak wiedzy i pomysłu, jak działać społecznie. Co gorsza, spora część mieszkańców przyjmuje postawę, iż aktywność społeczna nie ma sensu, jest nieskuteczna, nie rozwiązuje najistotniejszych problemów; jednym słowem to sprawa niepoważna i niewarta poświęcenia.

❖ **REKOMENDACJE:**

- ➔ Podstawowym zadaniem będzie zmiana mentalności i dotychczasowego postrzegania przez mieszkańców obszaru rewitalizacji pojęcia aktywności społecznej.
- ➔ Wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji konieczne jest rozwijanie świadomości obywatelskiej i wiedzy o roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej oraz konkretnych formach tego rodzaju aktywności, które mogą podjąć mieszkańcy, aby realnie wpływać i zmieniać sytuację w obszarze rewitalizacji i w całym mieście. W tym celu należy podejmować nie tylko działania edukacyjne wobec mieszkańców, podnoszące ich świadomość i wiedzę, ale również realizować inicjatywy łączące sektor publiczny, lokalne ngo'sy i mieszkańców, tym samym wpływając na wzrost wzajemnego zaufania. Niezbędnym elementem będzie propagowanie i zachęcanie do innowacyjności, kreatywności oraz rozwoju oddolnych inicjatyw.
- ➔ Z punktu widzenia wdrażania procesu rewitalizacji, konieczna wydaje się zarówno dalsza współpraca z organizacjami pozarządowymi, jak też wsparcie ich we wzajemnym współdziałaniu. Z tego względu w kolejnych latach należy rozważyć poszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie zadań publicznych polegających na rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych lub też wdrożenie systemu mikrograntów w ramach funduszu rewitalizacji, dzięki którym możliwa byłaby realizacja niedużych projektów przez organizacje pozarządowe, które wpisywałyby się w cele rewitalizacji.
- ➔ Analiza danych obrazujących aktywność obywatelską i potencjał społeczny wskazuje na konieczność podjęcia działań mających na celu dalszy rozwój kapitału ludzkiego oraz kapitału społecznego obszaru. Działania te będą wymagały jednak nowych i dostosowanych do lokalnego

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

kontekstu form i narzędzi współpracy, które pozwolą na dotarcie do jak największego grona mieszkańców obszaru rewitalizacji, a także będą wykorzystywać elementy animacji oraz wolontariatu.

- W kontekście aktywizacji i zwiększenia poziomu uczestnictwa w kulturze mieszkańców obszaru rewitalizacji zasadny jest dalszy rozwój oferty miejskich instytucji kultury w sposób, który będzie atrakcyjny dla odbiorców i zwiększy ich zainteresowanie stałym uczestnictwem w różnego rodzaju wydarzeniach. Bardzo ważne w tym zakresie będzie organizowanie wydarzeń o charakterze cyklicznym, czyli takich, które pozwolą na stałe uczestnictwo, a przy tym zarówno na rozwój zainteresowań i umiejętności, jak również więzi i relacji międzyludzkich oraz kompetencji społecznych. Ponadto, placówki kultury, poprzez właściwe ukierunkowanie oferty, w tym do grup dotkniętych różnymi dysfunkcjami, mogą stać się także jednym z filarów przemian społecznych na obszarze rewitalizacji.

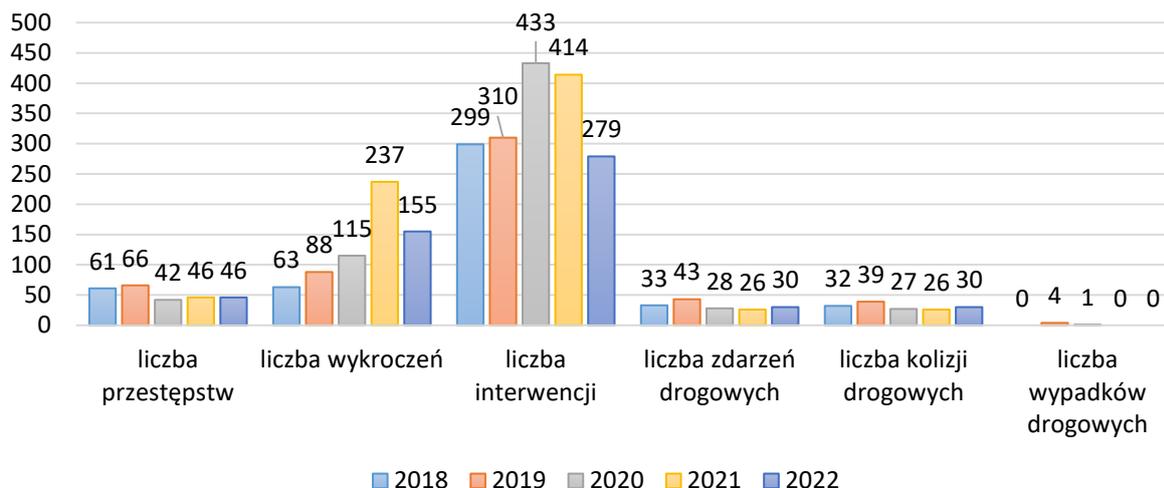
5.1.8 Stan bezpieczeństwa publicznego

Wśród licznych zagadnień analizowanych w zakresie sfery społecznej znajdują się również zagadnienia dotyczące poziomu bezpieczeństwa publicznego, które to jest istotnym elementem wpływającym na jakość życia mieszkańców i rozwój lokalnej społeczności. Na obniżenie poziomu bezpieczeństwa publicznego wpływają w największej mierze zdarzenia, które związane są z łamaniem prawa lub powszechnie przyjętych norm. Przystępność jest zjawiskiem, które może wywierać bardzo negatywny wpływ na funkcjonowanie lokalnej społeczności. Mimo, że problem ten stanowi margines życia społecznego, jednak częstotliwość i intensywność zdarzeń o tym charakterze może wpływać na postawy i zachowania mieszkańców miasta. Warto również mieć na uwadze, że dla wielu osób świadomość życia w bezpiecznej okolicy stanowi istotną wartość, często decydującą o wyborze miejsca do osiedlenia się.

W latach 2018-2022 odnotowano niepokojące trendy związane z poziomem bezpieczeństwa publicznego w mieście. Co prawda w tym okresie spadła liczba odnotowanych przestępstw (z 61 w 2018 r. do 46 w 2022 r., czyli o 24,59%), ale odnotowano bardzo wysoki wzrost wykroczeń popełnionych na terenie miasta. Był to ponad dwukrotny wzrost, z 63 wykroczeń w 2018 r. do 155 w 2022 r. Liczba interwencji przeprowadzonych przez Policję w badanym okresie utrzymywała się na bardzo wysokim i ulegała wahaniom (odpowiednio: 299, 310, 433, 414, 279). Liczba zdarzeń i kolizji drogowych utrzymywała się w latach 2018-2022 na stałym poziomie, z lekką tendencją spadkową, odpowiednio o 9,09% i 6,25%.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

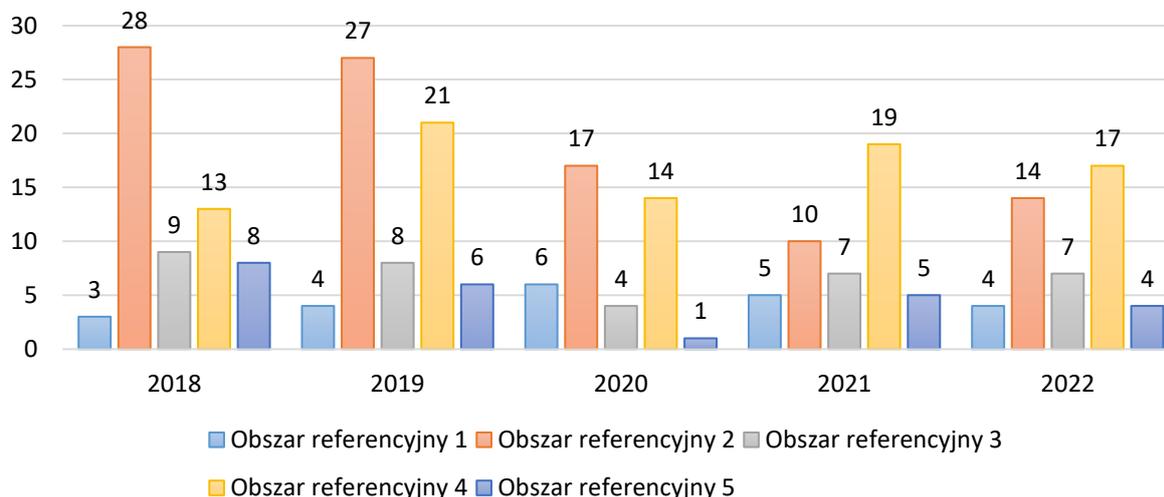
Wykres 59 Liczba odnotowanych przestępstw ogółem na terenie Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim

Na przestrzeni lat 2018-2022 najwyższa liczba przestępstw miała miejsce w obrębie obszaru rewitalizacji (obszar nr 2). Co prawda ich liczba spadła w badanym okresie o 50% (z 28 w 2018 r. do 14 w 2022 r.), ich udział w ogólnej liczbie przestępstw popełnionych na terenie miasta utrzymywał się na wysokim poziomie: w 2018 r.: 45,90%, 2019 r.: 40,91%, 2020 r.: 40,48%, 2021 r.: 21,74% i 2022 r.: 30,43%. Świadczy to o szczególnej koncentracji problemów związanych z bezpieczeństwem publicznym w tym rejonie miasta.

Wykres 60 Liczba odnotowanych przestępstw ogółem na terenie Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 wg jednostek referencyjnych

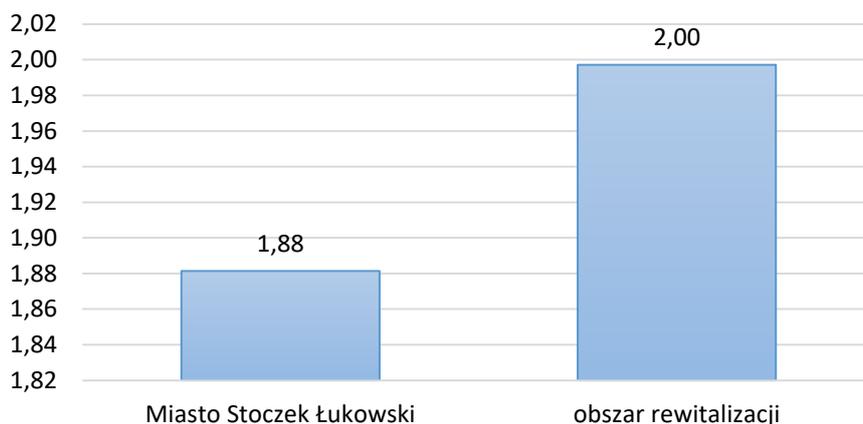

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim

Niekorzystnie kształtują się na obszarze rewitalizacji również dane dotyczące liczby przestępstw przypadającej na 100 mieszkańców. Na terenie Miasta Stoczek Łukowski w 2022 r. średnia liczba popełnionych przestępstw przypadająca na 100 mieszkańców wyniosła: 1,88. W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji wskaźnik ten kształtuje się na poziomie wyższym: 2,00.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

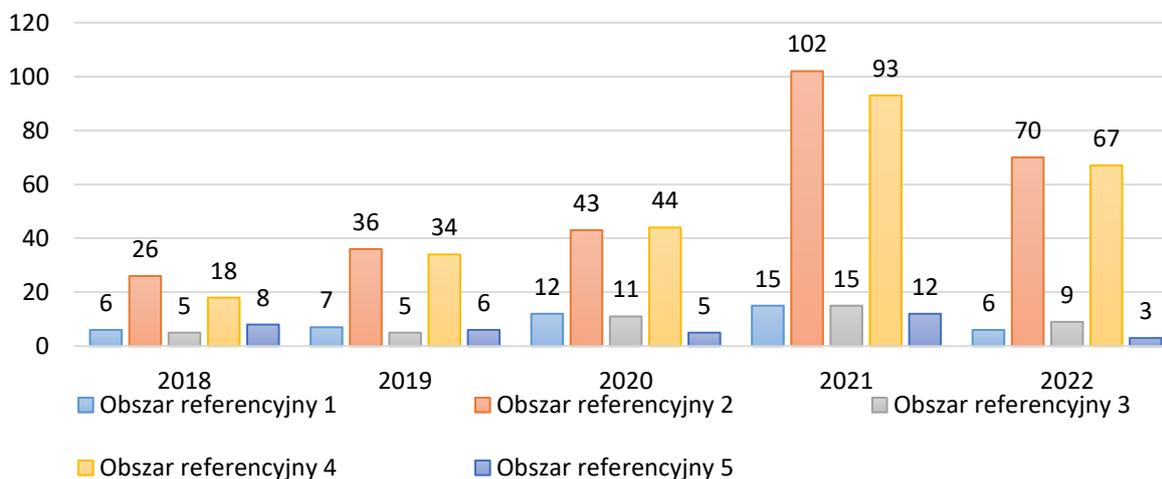
Wykres 61 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 21.: liczba przestępstw przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim

Liczba wykroczeń odnotowanych przez Policję w latach 2018-2022 na terenie rewitalizacji wyniosła: 26, 36, 43, 102 i 70. Jest to obszar, na którym odnotowano największą w mieście liczbę wykroczeń w badanym okresie. Obserwujemy tutaj również niekorzystny trend wzrostowy wykroczeń. Ich liczba wzrosła ponad 2,5 krotnie. Niepokojący jest również ich wysoki udział w ogólnej liczbie wykroczeń w mieście. W 2018 r. wyniósł on 41,27%, w 2019 r.: 40,91%, w 2020 r.: 37,39%, w 2021 r.: 43,04%, a w 2022 r. 45,16%.

Wykres 62 Liczba odnotowanych wykroczeń na terenie Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 wg jednostek referencyjnych

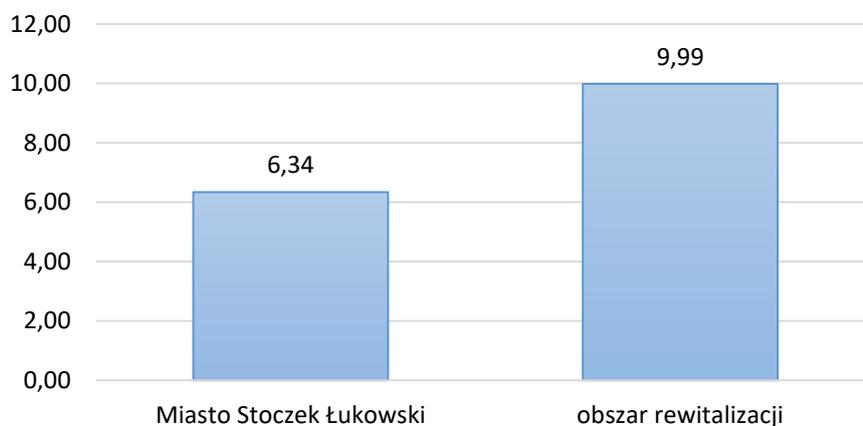

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim

Drugim wskaźnikiem, który poddano analizie w kontekście bezpieczeństwa i porządku publicznego w Mieście Stoczek Łukowski i w obrębie obszaru rewitalizacji jest liczba wykroczeń, które miały miejsce w 2022 r. w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Średnia wartość analizowanego wskaźnika dla Miasta Stoczek Łukowski wyniosła 6,34, natomiast na obszarze rewitalizacji 9,99.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

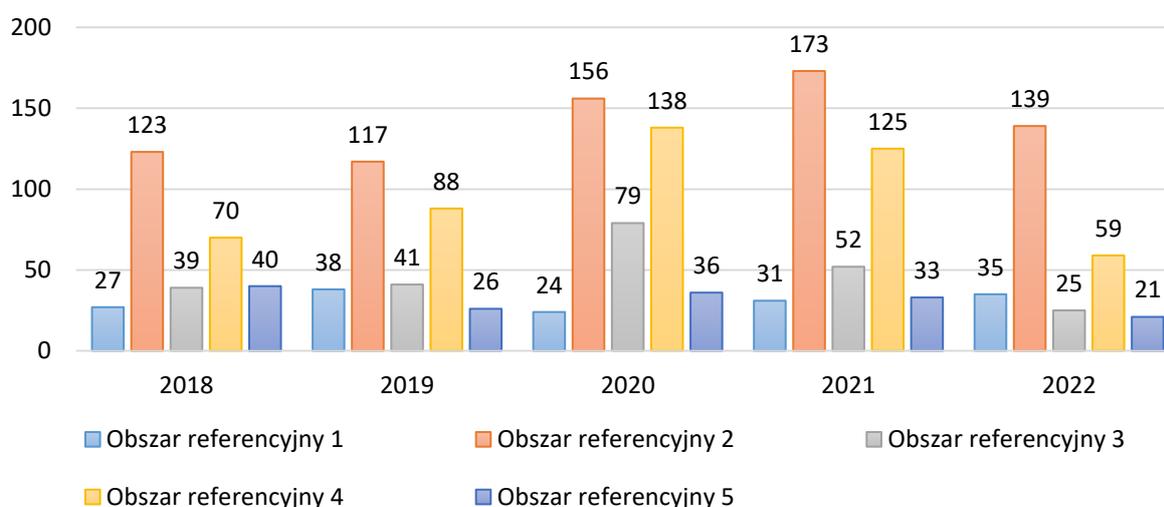
Wykres 63 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 22.: liczba wykroczeń przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim

W dalszej kolejności, w celu przeprowadzenia analizy negatywnych zjawisk wpływających na poziom bezpieczeństwa publicznego oraz mogących świadczyć o występowaniu poważnych problemów społecznych (takich jak m.in. zakłócenie porządku publicznego, brak zgody w rodzinie czy przemoc domowa) weryfikacji podano dane dotyczące przeprowadzonych przez Policję interwencji, udostępnione przez Komisariat Policji. Na terenie miasta ich liczba spadła w latach 2018-2022 z 299 do 279, czyli o 6,69%. W tym okresie najwyższą liczbę interwencji odnotowano, podobnie jak w przypadku wykroczeń, w obrębie obszaru rewitalizacji (obszar nr 2). Ich udział w ogólnej liczbie wszystkich interwencji podjętych przez Policję w mieście wzrósł z 41,14% w 2018 r. do 49,82% w 2022 r. Wzrosła również ich liczba ze 123 w 2018 r. do 139 w 2022 r., czyli o 13,00%.

Wykres 64 Liczba odnotowanych interwencji Policji ogółem na terenie Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 wg jednostek referencyjnych

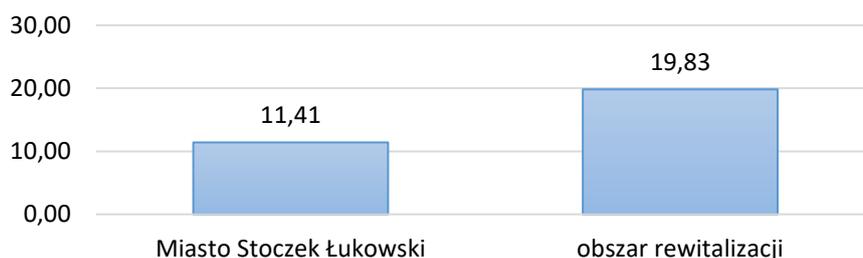

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Jak wskazują ww. dane gro prowadzonych przez służby porządku publicznego działań kumuluje się w wyznaczonej jednostce. Słuszność powyższej tezy potwierdzają również dane dotyczące wskaźnika obrazującego liczbę przeprowadzonych interwencji w 2022 r. w odniesieniu do populacji obszaru. W całym mieście wskaźnik liczby interwencji przypadającej na 100 mieszkańców kształtuje się na poziomie 11,41, natomiast w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji na dużo wyższym poziomie, wynoszącym: 19,83. W granicach tego obszaru wskaźnik przybiera wartość najwyższą w zakresie wszystkich analizowanych jednostek.

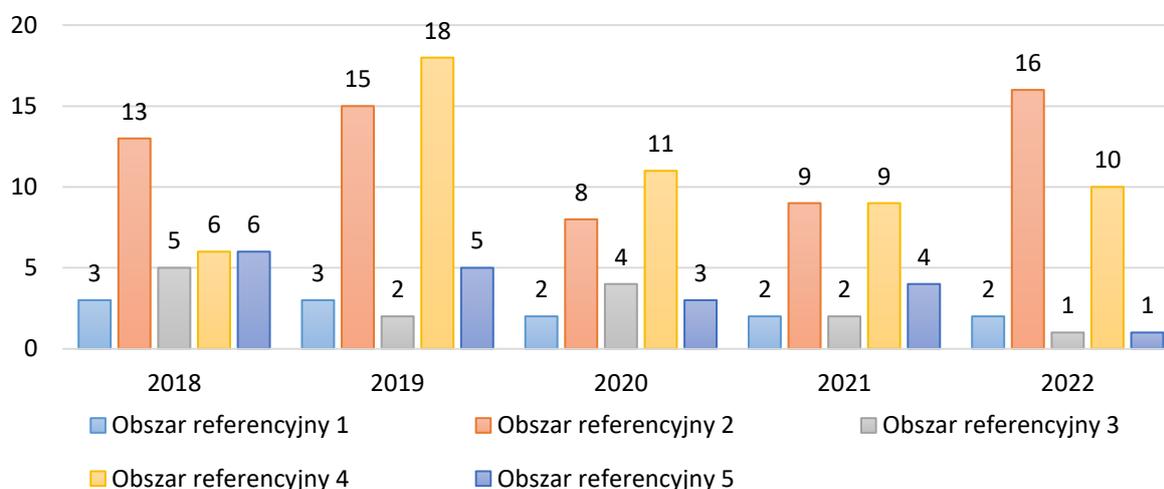
Wykres 65 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego 23.: liczba przeprowadzonych przez Policję interwencji przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim

Ostatni z analizowanych elementów dotyczących kwestii bezpieczeństwa publicznego dotyczył liczby zdarzeń drogowych. W 2022 r. na terenie Miasta Stoczek Łukowski odnotowano łącznie 30 zdarzeń drogowych, czyli o 9,09% mniej niż w 2018 r. (33). W obrębie obszaru rewitalizacji w badanym okresie odnotowano odpowiednio: 13, 15, 8, 9 i 16 zdarzeń drogowych, co stanowiło 39,39%, 34,88%, 28,57%, 34,62% i 53,33% ogółu zdarzeń odnotowanych przez Policję w całym mieście. Mimo, że obserwujemy tutaj spadek liczby zdarzeń drogowych, ich udział w ogólnej liczbie zdarzeń drogowych w całym mieście uległ wzrostowi.

Wykres 66 Liczba zdarzeń drogowych odnotowanych ogółem na terenie Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 wg jednostek referencyjnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

W świadomości mieszkańców miasta obszar rewitalizacji jawi się jako miejsce stosunkowo bezpieczne i spokojne, a występujące ww. nieaprobowane społecznie zachowania i zdarzenia wymagające podjęcia interwencji przez Policję, mieszczą się w granicach „normy”. Mieszkańcy nie odczuwają, iż jest to miejsce o szczególnie rozwiniętej przestępczości. Jednocześnie wskazują obszar rewitalizacji, jako teren o zwiększonej częstotliwości występowania niekorzystnych zjawisk względem pozostałych obszarów miasta. Zgodnie z konsultacjami przeprowadzonymi wśród mieszkańców oraz pracowników urzędu miasta najważniejsze pozostają: redukcja wykroczeń szczególnie uciążliwych (zaśmiecanie, spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, zakłócanie spokoju, wybryki chuligańskie), zwalczanie przemocy w rodzinie oraz zapobieganie pospolitej przestępczości (np. kradzieże).

❖ PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:

- ➔ Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zauważalna jest szczególna koncentracja nieakceptowalnych społecznie zachowań (związanych z łamaniem prawa lub powszechnie przyjętych norm) wpływających na znaczne obniżenie poziomu bezpieczeństwa publicznego. W latach 2018-2022 udział przestępstw popełnionych na obszarze rewitalizacji w stosunku do ogólnej ich liczby kształtował się niezmiennie na bardzo wysokim poziomie (wahał się on od 45,90% w 2018 r. do 30,43% w 2022 r.). Wartość wskaźnika obrazującego liczbę popełnionych przestępstw przypadającą na 100 mieszkańców na obszarze rewitalizacji jest wyższa niż na terenie całego Miasta Stoczek Łukowski (miasto: 1,88; obszar rewitalizacji: 2,00).
- ➔ Obszar rewitalizacji to teren występowania kumulacja różnego rodzaju wykroczeń wpływających na obniżenie poziomu bezpieczeństwa publicznego. W jego granicach odnotowuje się sporą część wykroczeń, które miały miejsce na terenie całego miasta (przekraczających 40% w większości lat analizy). Wskaźnik obrazujący liczbę wykroczeń przypadającą na 100 mieszkańców w 2022 r. dla obszaru rewitalizacji jest sporo wyższy niż dla terenu całego miasta (miasto: 6,34; obszar rewitalizacji: 9,99).
- ➔ Mieszkańcy obszaru rewitalizacji borykają się z szeregiem różnego rodzaju problemów mających wpływ na występowanie nieprawidłowych zachowań w obrębie rodzin, a także bezpieczeństwa i porządku publicznego, które rodzą konieczność podejmowania interwencji przez służby bezpieczeństwa publicznego. Udział interwencji przeprowadzonych na obszarze rewitalizacji w stosunku do ogółu tego rodzaju działań Policji w mieście jest bardzo wysoki (waha się od: 41,14% w 2018 r. do 49,82% w 2022 r.). Wskaźnik obrazujący liczbę przeprowadzonych interwencji przypadającą na 100 mieszkańców w obszarze rewitalizacji (19,83) jest wyższy od średniej miejskiej (11,41) aż o 8,42 punktów procentowych.

❖ REKOMENDACJE:

- ➔ W obrębie obszaru rewitalizacji należy zapobiegać i zwalczać niekorzystne zjawiska opisane powyżej. Zakres interwencji powinien obejmować zarówno działania profilaktyczne i edukacyjne, wpływające na obniżenie liczb niekorzystnych i odbiegających od normy zachowań, jak również infrastrukturalne pozwalające na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego.
- ➔ Do metod mających prowadzić do ograniczenia nieakceptowalnych społecznie zachowań, w tym m.in. przestępczości, zaliczyć można również kształtowanie przestrzeni w sposób sprzyjający poprawie jakości życia mieszkańców, umożliwiający im realizację potrzeb oraz nawiązywanie pozytywnych więzi między członkami lokalnej społeczności, będących podstawą poczucia wspólnoty (np. montaż monitoringu i oświetlenia, poprawa wystroju i zagospodarowania przestrzeni publicznych). Działania te nie tylko sprzyjają poprawie bezpieczeństwa publicznego, lecz również zapobiegają innym problemom społecznym, takim jak brak więzi społecznych.

5.2 Sfera gospodarcza

Analiza sfery gospodarczej koncentruje się na zjawiskach związanych z przedsiębiorczością oraz kondycją lokalnych przedsiębiorstw. Dobrze rozwinięta sfera działalności gospodarczej zależy głównie od potencjału kapitału ludzkiego w zakresie działalności indywidualnej, ale również jest wypadkową takich zmiennych jak lokalizacja czy wsparcie władz z sferze rozwoju przedsiębiorczości lokalnej. Przedsiębiorczość jest istotnym czynnikiem decydującym o rozwoju społecznym i gospodarczym układów przestrzennych w różnych skalach, również lokalnych. Obok przedstawionej i omówionej powyżej struktury bezrobocia, kluczowymi wskaźnikami obrazującym sytuację gospodarczą obszaru rewitalizacji są dane dotyczące podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Zgodnie z danymi GUS na koniec 2022 roku w Mieście Stoczek Łukowski funkcjonowało 310 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 23 stanowiły podmioty zaliczane do sektora publicznego, a 287 stanowiły podmioty sektora prywatnego, w tym 177 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Na terenie miasta ulokowane są również m.in. spółki handlowe (9) oraz spółdzielnie (3). W latach 2017-2022 zanotowano systematyczny wzrost podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (z 264 do 310, co oznacza wzrost na poziomie: 17,42%). Podstawową formą gospodarowania na obszarze miasta jest działalność oparta na własności prywatnej.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

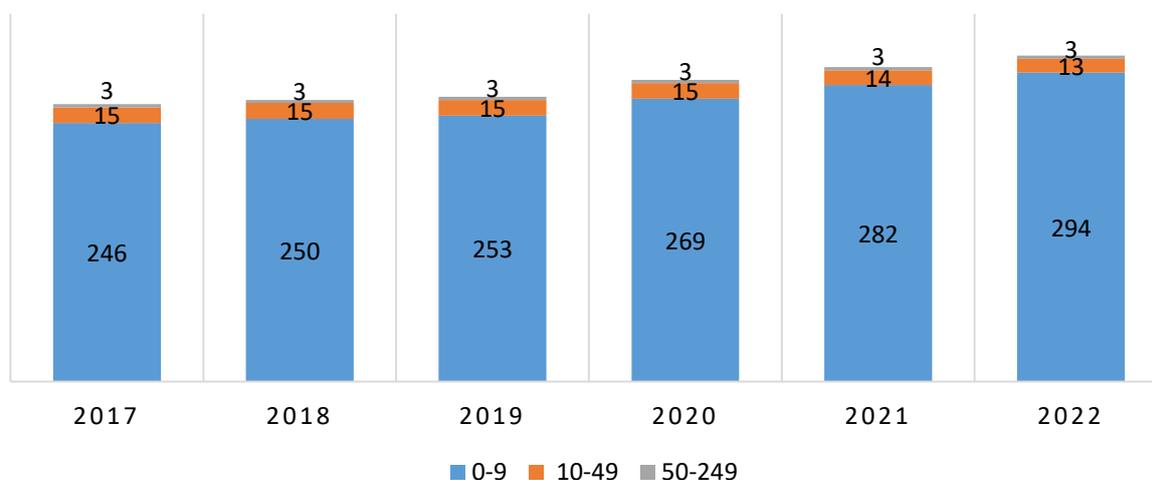
Wykres 67 Liczba podmiotów gospodarki na terenie Miasta Stoczek Łukowski w latach 2017-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

W Stoczku Łukowskim, podobnie jak w większości gmin województwa lubelskiego i Polski, dominują mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. Zdecydowana większość przedsiębiorstw to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 osób, (95%) tylko 4% przedsiębiorstw zalicza się do grupy małych przedsiębiorstw zatrudniających 10-49 osób. W latach 2017-2022 na terenie miasta funkcjonowały 3 podmioty zaliczane do kategorii dużego przedsiębiorcy (zatrudnienie na poziomie od 50 do 249 osób).

Wykres 68 Podmioty gospodarki narodowej wg. klas wielkości na terenie Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Podstawowym kierunkiem rozwoju i podstawową funkcją gospodarczą miasta jest turystyka oraz drobny przemysł. Miasto podkreśla także rolę rozwoju produkcyjnego i usługowego otoczenia rolnictwa, tj. małe przetwórcze rolno-spożywcze, hurtownie, dystrybucja. Na obszarze miasta prowadzona jest działalność usługowa, handlowa i produkcyjna, realizowana przez różne podmioty gospodarcze, w tym głównie – w ramach działalności gospodarczej osób fizycznych (usługi budowlane, stolarskie, ślusarskie, naprawa sprzętu, usługi związane z motoryzacją i obsługą ruchu drogowego, transportowe, itp.).

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Do największych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego na terenie Miasta Stoczek Łukowski należy zaliczyć:

- Stoczek – Natura Sp. z o.o. – ul. Generała Dwernickiego 5; producent wyrobów spożywczych
- Fluidrut – ul. Generała Sikorskiego 51; producent mebli reklamowych i regałów handlowych POS,
- F.H.U. Bogdan Osiak – ul. Kościelna 37; sprzedaż kruszywa (żwirowania) oraz wykonywanie prac zmiennych;
- Akros Sp. z o.o. – ul. Wiejska 8, produkcja akumulatorów.
- TW ROSA Sp. z o.o.- ul. Partyzantów 50; sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach palie;
- Przedsiębiorstwo P.H.U.P. „K.W.S. ŻABCZYŃSCY” Sp. J.- Młyn Żytni Stoczek Łukowski - ul. Piłsudskiego 63, przetwórstwo zbóż;
- SISLAB Sp. z o.o. –ul. Kościelna 23; produkcja kosmetyków;
- MP Trade Sp. z o.o. - ul. Generała Dwernickiego 5, produkcja makaronów.

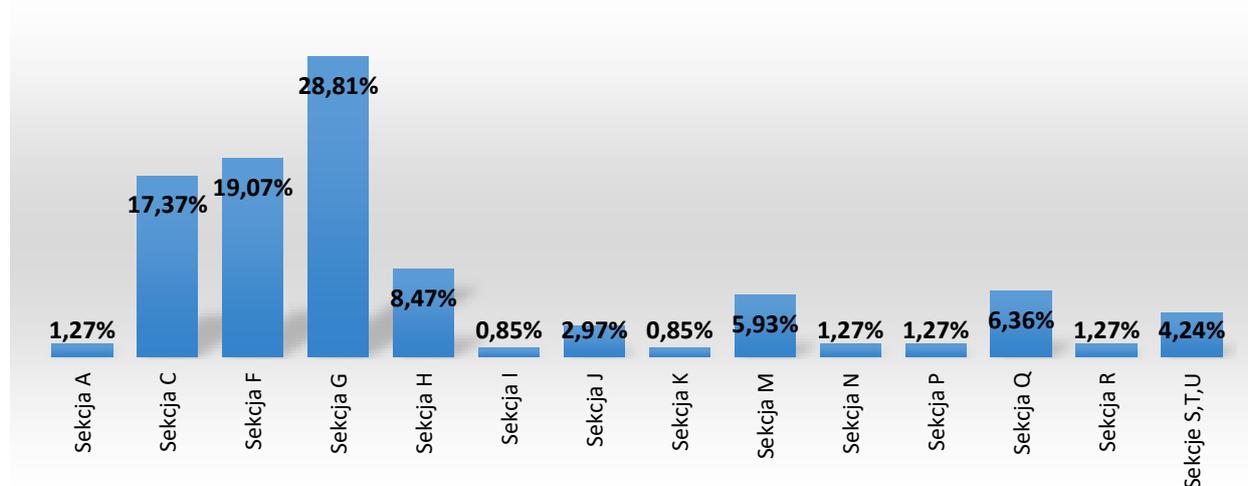
Ważne znaczenie dla Miasta Stoczek Łukowski ma działalność Zakładu Gospodarki Komunalnej, instytucji publicznych (Urząd Miasta, MOPS, MOK, Komenda Policji) oraz placówek oświatowych, które to stanowią największych pracodawców.

Istotną rolę na terenie Miasta Stoczek Łukowski zajmuje handel targowiskowy, który prowadzony jest systematycznie przy ulic Kościelnej oraz w dniu 15 sierpnia każdego roku na Placu T. Kościuszki (odpust). Nadzór i administrowanie targowiskiem prowadzi Urząd Miasta. Na płycie targowiska przy ul. Kościelnej w roku 2022 znajdowało się 8 obiektów handlowych oraz 450 wyznaczonych stanowisk handlowych. Uchwałą XXXIV/231/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r. Rada Miasta wyznaczyła targowisko „Mój Rynek” jako miejsce do prowadzenia handlu produktami rolnymi lub spożywczymi oraz wyrobami rękodzieła wytworzonymi w gospodarstwie rolnym, w piątki i soboty przez rolników i ich domowników oraz określiła zasady prowadzenia tego handlu.

Większość firm prywatnych działających na terenie miasta to podmioty prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze. Na obszarze tym nieliczne są przedsiębiorstwa, które dawałyby zatrudnienie tutejszej ludności. Najliczniejszą grupą osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, według klasyfikacji PKD 2007 w 2022 r. stanowili przedsiębiorcy z następujących branż: handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów samochodowych, wyłączając motocykle (sekcja G niemal 29%), budownictwo (sekcja F -19%) oraz przetwórstwo przemysłowe (sekcja C-17%).

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 69 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na terenie Miasta Stoczek Łukowski wg sekcji PKD 2007 w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Obok turystyki, ważną dziedziną gospodarki na terenie Miasta Stoczek Łukowski jest również rolnictwo. Sprzyjają temu naturalne warunki obszaru miasta, tj. wysokie klasy bonitacyjne gruntów rolnych i korzystne warunki klimatyczne. Zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 r. na terenie Miasta Stoczek Łukowski funkcjonuje 55 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 338,9 ha. Przeważająca ich część (45) to małe gospodarstwa od 1 ha do 5 ha obszarowych użytków rolnych. Nieco większych gospodarstw – od 5 ha do 10 ha- jest zaledwie 4. W mieście znajdują się jedynie 3 większe gospodarstwa (15 ha i więcej). W granicach miasta prowadzona jest głównie uprawa zbóż, kukurydzy i ziemniaków. Mieszkańcy zajmują się również hodowlą drobiu (3 gospodarstwa indywidualne zajmują się tego typu hodowlą).

Według ww. danych GUS działalność rolnicza stanowiła źródło dochodów dla 55 gospodarstw domowych, w wielu przypadkach nie jest to jednak jedyne źródło dochodu i konieczne są działania na rzecz dywersyfikacji działalności rolniczej oraz pozyskiwanie dodatkowych źródeł dochodów. 19 gospodarstw utrzymywało się z pozarolniczej działalności gospodarczej, a 27 z pracy najemnej. Z emerytury i renty utrzymywało się 14 gospodarstw domowych, natomiast z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą – 15. W 2020 r. zdecydowana większość gospodarstw prowadziła produkcję rolniczą przeznaczoną na sprzedaż: 38, zaś w 8 gospodarstwach produkcja była przeznaczona głównie (w tym wyłącznie) na samozaopatrzenie.

W 2021 r. aż 48,9% aktywnych zawodowo mieszkańców Stoczka Łukowskiego pracowało w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 17,5% w przemyśle i budownictwie, a 15,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,0% pracował w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości) (Polska w liczbach).

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

W Stoczku Łukowskim na 1000 mieszkańców pracuje 247 osób (dane z 2021 r.; brak danych z 2022r.). Wskaźnik przybiera wartość znacznie wyższą od wartości dla województwa lubelskiego (197) oraz nieznacznie mniej od wartości dla Polski (259). 64,0% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 36,0% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w Stoczku Łukowskim wynosiło w 2022 roku 2,7% (3,4% wśród kobiet i 2,2% wśród mężczyzn). Jest to znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa lubelskiego (5,2%) oraz znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski (3,7). W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Stoczku Łukowskim wynosiło 4 562,15 PLN, co odpowiada 76.00% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Na terenie Miasta Stoczek Łukowski na koniec 2021 roku do rejestru REGON było wpisanych 299 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 226 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tym samym roku zarejestrowano 23 nowe podmioty, a 7 zostało wyrejestrowanych. Według danych pochodzących z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną najwięcej było zarejestrowanych w Stoczku Łukowskim spółek cywilnych: 10. Wśród zarejestrowanych w REGON podmiotów gospodarki narodowej 26,8% stanowiły podmioty deklarujące jako rodzaj swojej działalności przemysł i budownictwo (80), 1,0% deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (3), a aż 72,2% (216) podmiotów w rejestrze było zakwalifikowanych jako pozostała działalność.

Patrząc przez pryzmat liczby zatrudnionych pracowników możemy zaobserwować, że najwięcej zarejestrowanych było mikro-przedsiębiorstw (282), zatrudniających 0-9 pracowników. Stanowią one 94,31% wszystkich podmiotów wpisanych do rejestru REGON. W mieście zarejestrowanych było na koniec 2021 r. 14 małych przedsiębiorstw i 3 średnie przedsiębiorstwa.

Wśród podmiotów gospodarki narodowej najliczniejszą grupę stanowią w 2021 r. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w trzech dominujących sektorach: budownictwo – 30,09%, handel hurtowy i detaliczny; budownictwo – 19,03% oraz przetwórstwo przemysłowe – 13,72%. Według klasyfikacji PKD w ostatnim roku, tj. 2021 r. przybyło dodatkowych 38 firm (wzrost o 20,21%).

Tabela 13 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 w Mieście Stoczek Łukowski

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3	3	3	3	3
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	0	0
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	21	23	22	27	31
Sekcja F – Budownictwo	26	33	36	41	43
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	72	71	70	68	68

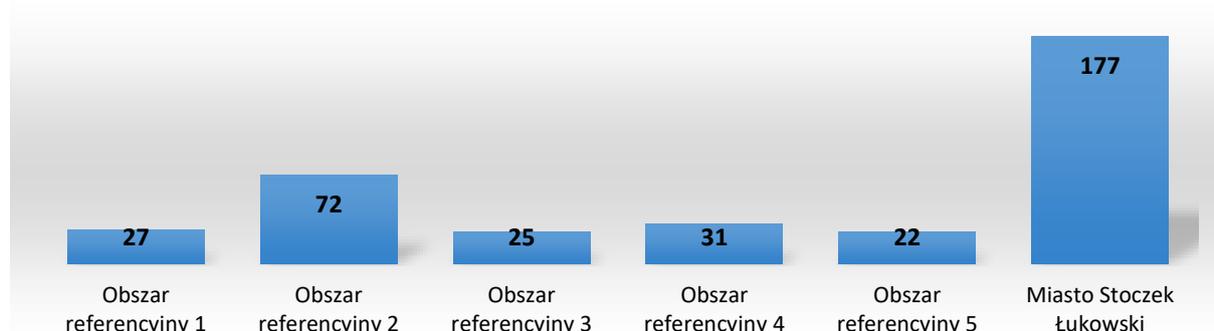
Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	13	15	18	20	22
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4	3	3	3	3
Sekcja J – Informacja i komunikacja	1	1	3	3	4
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	2	2	2	2
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0	0	0	0
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10	11	12	13	13
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3	3	3	3	4
Sekcja P – Edukacja	2	2	2	2	3
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15	15	15	16	18
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4	4	3	3	3
Sekcja S, T, U – Pozostała działalność usługowa	11	10	9	12	9
Razem	188	196	201	216	226

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Celem analizy problemów w sferze gospodarczej weryfikacji poddano informacje na temat liczby osób prowadzących działalność gospodarczą. Zgodnie z danymi Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim łączna liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta w 2022 r. wyniosła 177. Na obszarze rewitalizacji (obszar nr 2) działalność prowadziło łącznie 69 mieszkańców, czyli 38,98% ogółu prowadzących działalność gospodarczą z terenu miasta.

Wykres 70 Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na terenie Miasta Stoczek Łukowski w 2022 r. wg jednostek referencyjnych

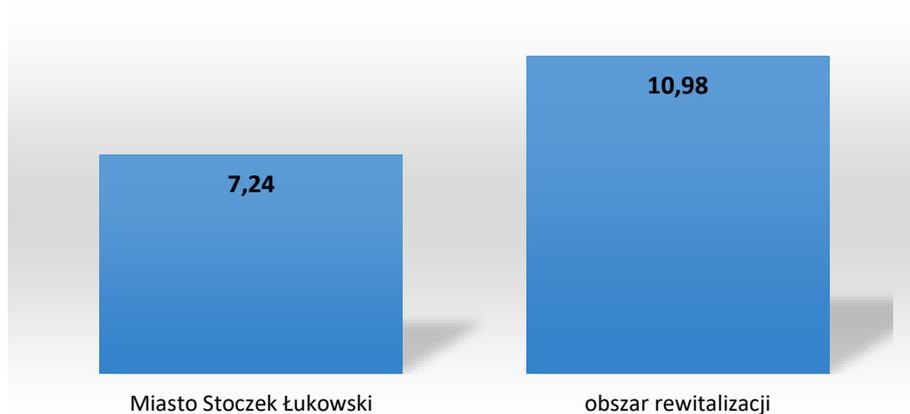
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Chcąc dokonać analizy aktywności mieszkańców w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej uwzględnić należy populację obszaru. W tym celu zweryfikowano wskaźnik liczby osób

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2022 r. Średnia wartość wskaźnika dla obszaru całego miasta wyniosła 7,24. Natomiast w zakresie wyznaczonego obszaru rewitalizacji wartość wskaźnika kształtuje się na wyższym poziomie: 10,98.

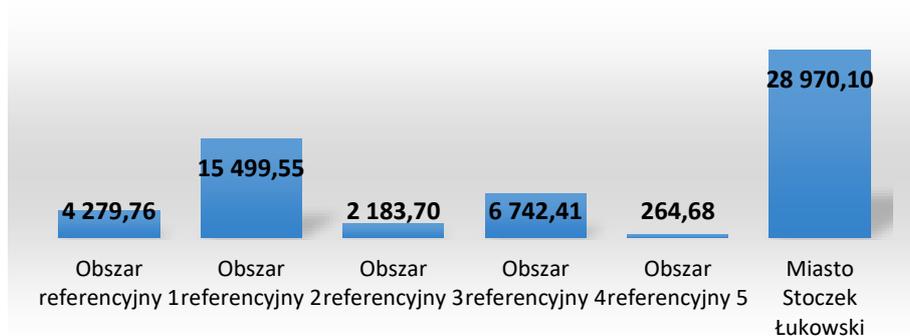
Wykres 71 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera gospodarcza - wskaźnik 1.: liczba osób prowadzących działalność gospodarczą przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Drugi wskaźnik, który poddano analizie w sferze gospodarczej na terenie obszaru rewitalizacji odnosi się do powierzchni budynków przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej w m² przypadającej na 100 mieszkańców w 2022 r. Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Miasta w Stoczku Łukowskim łączna powierzchnia budynków, która została w mieście przeznaczona na działalność gospodarczą wynosi 28 970,10 m². Najmniejszą powierzchnię budynków przeznaczono na prowadzenie działalności gospodarczej w obszarze nr 5 (264,68 m²), największą zaś w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji: 15 499,55 m². Stanowi to 53,50% ogólnej powierzchni tego rodzaju na terenie całego miasta. Wynika to z faktu, iż w granicach wyznaczonego obszaru referencyjnego znajduje się ścisłe centrum miasta, które zwyczajowo stanowi miejsce szczególnie skupiające realizację różnego rodzaju usług na rzecz społeczności lokalnej.

Wykres 72 Powierzchnia budynków przeznaczonych pod działalność gospodarczą na terenie Miasta Stoczek Łukowski w 2022 r. wg jednostek referencyjnych (m²)

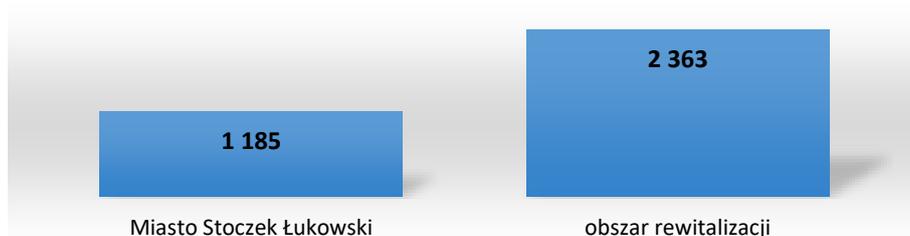

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Średnia wartość powierzchni budynków przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej w m² przypadającej na 100 mieszkańców miasta w 2022 r. wyniosła: 1 185,00 m² (średnia miejska). Na obszarze rewitalizacji wskaźnik ten był wyższy i osiągnął wartość: 2 363 m². Taka sytuacja wynika z faktu, iż obszar rewitalizacji zajmuje centralną część miasta, gdzie naturalną sytuacją jest lokowanie miejsc i powierzchni służącej prowadzeniu działalności gospodarczej (głównie handlowej czy usługowej).

Wykres 73 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera gospodarcza - wskaźnik 2.: powierzchnia budynków przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej w m² przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Na poziom lokalnej aktywności gospodarczej ma wpływ wiele czynników, m.in. takich jak: lokalny poziom rozwoju gospodarczego, lokalny rynek pracy oraz problemy ze znalezieniem stałego zatrudnienia, poziom dochodów mieszkańców i konsumpcja społeczna. Ważna jest także lokalna gotowość do podejmowania ryzyka gospodarczego. Chociaż obszar rewitalizacji wypada w tym zakresie lepiej w porównaniu do pozostałych jednostek Miasta Stoczek Łukowski, należy pamiętać, że większość podmiotów gospodarki narodowej stanowią tutaj osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Na kondycję przedsiębiorstw wpływ mają zarówno zjawiska w skali makroekonomicznej, jak i zjawiska kryzysowe samego obszaru, m.in. zbyt duże koszty utrzymania lub wynajmu lokali, zbyt mała liczba klientów korzystających z ofert lokalnych przedsiębiorstw, ubóstwo potencjalnych klientów. Na kondycję lokalnych przedsiębiorców wpływają również niskie dochody mieszkańców wpływające na kształt i zakres lokalnego rynku zbytu.

Brak wystarczającej liczby miejsc pracy powoduje konieczność poszukiwania jej poza granicami miasta i zniechęca do osiedlania się na jego terenie. Stanowi to poważną barierę w rozwoju nie tylko obszaru rewitalizacji, lecz całego miasta. Dodatkowo, konieczność emigracji w celach zarobkowych jest przyczyną szeregu innych problemów społecznych, takich jak np.: rozluźniające się więzi rodzinne, rozbieżność pokoleń, pozostawianie bez opieki najstarszych członków rodziny. Wśród problemów zgłaszanych przez mieszkańców podczas konsultacji społecznych bardzo silnie akcentowano problem tzw. „eurosierot”. Część z mieszkańców obszaru rewitalizacji zdecydowała się na dłuższy pobyt poza granicami kraju w celach zarobkowych. W sytuacji takiej cierpią całe rodziny – dochodzi do rozpadu związków małżeńskich, przekazywane są nieprawidłowe wzorce rodzinne, dzieci pozostając często pod opieką jednego z rodziców lub dziadków mają trudności w nauce, są

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

nieakceptowane w środowisku rówieśniczym, mają problemy emocjonalne. Jako przyczynę ograniczającą inicjatywę mieszkańców w zakresie prowadzenia własnego biznesu, wskazywali oni głównie brak przekonania i wiary we własne możliwości (strach przed procedurami, przepisami).

❖ PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:

- ➔ Szczególne położenie obszaru rewitalizacji w strukturze przestrzennej Miasta Stoczek Łukowski wiąże się z występowaniem relatywnie wysokiej liczby osób prowadzących działalność gospodarczą. Taka sytuacja wynika z funkcji gospodarczych wyznaczonego obszaru rewitalizacji, który stanowi swoiste centrum miasta, gdzie koncentrują się funkcje publiczne i reprezentacyjne. W przestrzeni obszaru rewitalizacji zauważalna jest również kumulacja działalności handlowo-usługowej. Centrum miasta w naturalny sposób stanowi obszar koncentracji działalności gospodarczej. W pozostałej części miasta przeważa zabudowa wielorodzinna i jednorodzinna.
- ➔ Na obszarze rewitalizacji liczba podmiotów gospodarczych jest stosunkowo wysoka, jednakże ich dochodowość i charakter sugeruje (głównie małe, jednoosobowe działalności gospodarcze), że są to przede wszystkim małe podmioty o ograniczonych możliwościach rozwoju. Poza tym, zauważalny wzrost nie jest zbyt wysoki i nie napawa optymizmem w dalszej perspektywie czasowej.
- ➔ Podmioty gospodarcze w większości prowadzą działalność w zakresie usług podstawowych zaspokajających najpilniejsze potrzeby ludności; zakres prowadzonej działalności pozwala przypuszczać, że właściciele tych niewielkich przedsiębiorstw nie dysponują odpowiednim zasobami finansowymi, które pozwoliłyby na rozwój ich działalności; dominujący jest tutaj udział mikro przedsiębiorstw, a co za tym idzie – ograniczone są też własne zasoby kapitałowe i zdolność kredytowa.
- ➔ Zaprezentowane powyżej dane mogą wskazywać, iż ogólna sytuacja w zakresie sfery gospodarczej na obszarze rewitalizacji należy uznać za stosunkowo dobrą. Jednakże wymaga ona nadal podejmowania działań skutkujących zarówno wzrostem możliwości rozwojowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, jak również wpływających na wzrost liczby miejsc pracy na obszarze rewitalizacji. Powody występowania sytuacji kryzysowej w tym obszarze są wielowątkowe. Na kondycję przedsiębiorstw wpływ mają zarówno zjawiska w skali makroekonomicznej (m.in. pandemia wirusa SARS-COV-2 oraz globalne spowolnienie gospodarcze), jak i zjawiska kryzysowe samego obszaru rewitalizacji, m.in. niedopasowanie oferty do potrzeb i oczekiwań potencjalnych klientów, zbyt duże koszty utrzymania lub wynajmu lokali, zbyt mała liczba klientów korzystających z ofert lokalnych przedsiębiorstw,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

ubóstwo potencjalnych klientów, wzrastające ciągle koszty eksploatacyjne i obciążenia państwowe związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

- ➔ Brak wystarczającej liczby miejsc pracy powoduje konieczność poszukiwania jej w poza granicami miasta i zniechęcająca do osiedlania się na jej terenie. Stanowi to poważną barierę w rozwoju nie tylko obszaru rewitalizacji, lecz całego miasta. Ponadto konieczność emigracji w celach zarobkowych jest przyczyną szeregu innych problemów społecznych.

❖ REKOMENDACJE:

- ➔ Konieczne jest wdrożenie rozwiązań wspierających mieszkańców m. in. w zakresie: ich rozwoju zawodowego, aby byli bardziej konkurencyjnymi pracownikami na rynku pracy, podejmowania przez nich inicjatyw przedsiębiorczości. W kontekście tym szczególnie istotne wydaje się być kształcenie mieszkańców z uwzględnieniem potrzeb lokalnego rynku pracy oraz lokalnych potencjałów.
- ➔ W celu rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji rekomenduje się również wykorzystanie jego bezsprzecznego potencjału turystycznego i kulturowego.

5.3 Sfera środowiskowa

Ustawa wskazuje, że wśród negatywnych zjawisk środowiskowych należy w szczególności rozpatrzeć (1) przekroczenie standardów jakości środowiska oraz (2) obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie lubelskim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno- bytowego (emisja powierzchniowa), z komunikacji (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach substancji na obszarze województwa ma również napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski oraz z Europy. Głównym lokalnym źródłem zanieczyszczeń jest emisja z domów ogrzewanych indywidualnie oraz na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu, komunikacja samochodowa. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa lubelskiego, głównie energetyka zawodowa, ze względu na dużą wysokość emitorów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Zakłady przemysłowe o istotnej emisji nieorganizowanej lub emitowanej poprzez niskie kominy mogą również bezpośrednio wpływać na jakość powietrza w ich sąsiedztwie. Udział w całkowitej emisji ma również emisja związana z ruchem pojazdów. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się opon pojazdów, hamulców, nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg. Tlenki azotu są natomiast emitowane w wyniku spalania paliwa.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Rzeźba obszaru miasta Stoczek Łukowski została ukształtowana przez łądolód stadiału Warty. Pod względem morfologicznym jest to obszar dość zróżnicowany. Różnica wysokości w obrębie miasta sięga blisko 40 m (od 159 m n.p.m. w dolinie Świdra do 197 m w północno-zachodniej części miasta). Wysoczyznę morenową przecina dolina rzeki Świdra, stanowiąca wyraźną, naturalną granicę miasta w jego części północno-wschodniej. Wysoczyzna polodowcowa wykazuje wyraźne, zdecydowane nachylenie w kierunku wschodnim, ku dolinie Świdra. W obrębie miasta szczególnie wyróżniają się pagóry morenowe: w części wschodniej i na prawym brzegu Świdra. Powierzchnia wysoczyzny rozcięta jest kilkoma dolinkami erozyjnymi o przebiegu równoleżnikowym. Dolina Świdra jest prawie płaska. Spadki nie przekraczają 2 % całej powierzchni miasta. W obrębie doliny wyróżnia się taras -zalewowy i tak zwany taras podskokowy u stóp zbocza wysoczyzny. Taras zalewowy ciągnie się wzdłuż rzeki pasem o szerokości 100 do 400m. Taras podskokowy ma szerokość od 20 do 150 m.

Lasy w granicach miasta zajmują powierzchnię 173 ha (18,9%). Las sosnowy „Chojniak” spełnia rolę parku miejskiego. Lasami pokryte są prawie stoki doliny Świdra (Izydory i choiny zabielskie). W kompleksach leśnych dominują siedliska borowe z przewagą boru świeżego, o drzewostanie, w którego skład wchodzi głównie sosna, a tylko sporadycznie brzoza i dąb. W dolinie Świdra występują siedliska łęgu i olsu. Pod względem gatunkowym dominuje tu olcha. Występuje także topola i wierzba.

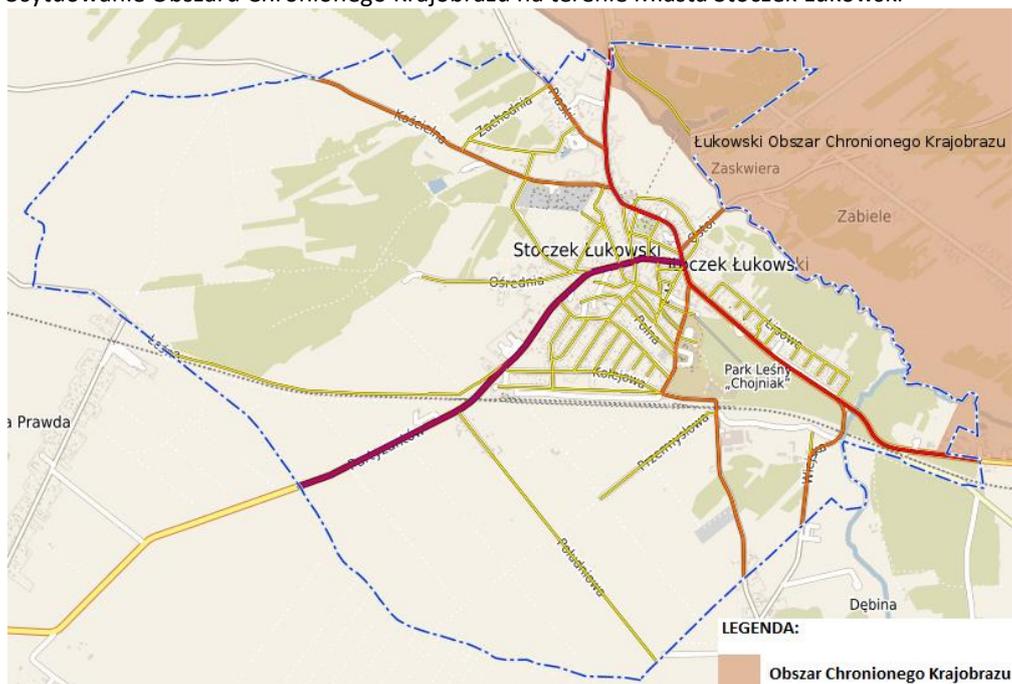
Poza zbiorowiskami leśnymi bardzo duże znaczenie dla funkcjonowania system przyrodniczego miasta mają zbiorowiska roślinności występujące w dolinach i obniżeniach terenu. Występują szuwały, zarośla wierzbowe, a także łąki i pastwiska świeże i wilgotne.

Na terenie miasta znaczenie przyrodnicze i krajobrazotwórcze mają zadrzewienia, zakrzewienia i pojedyncze drzewa śródpolne. Zespoły roślinności śródpolnej tworzą najczęściej lipy, klony, topole, olsze, wierzby, wiązy, dęby i jesiony, natomiast spośród krzewów dominują tarnina, głóg, trzmielina, bez czarny i koralowy, derenie, kalina itd.

Wschodnie i północne fragmenty miasta położone są w Łukowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, utworzonym w 1986 roku (rozporządzenie Wojewody Siedleckiego Nr 31/98 z dnia 10 czerwca 1998 roku – Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 17, poz. 101). W granicach miasta znajduje się 40 ha obszaru chronionego co stanowi 0,2% jego całkowitej powierzchni. Jest to teren znajdujący się poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Mapa 6 Usytuowanie Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie Miasta Stoczek Łukowski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://mstoczeklukowski.e-mapa.net/>

Ochroną prawną w randze pomników przyrody na terenie miasta objęto 4 wiąz szypułkowy, sosnę zwyczajną, grupę (8 sztuk) świerków pospolitych w parku Dąbek i aleję (46 sztuk – grab pospolity i 5 sztuk – świerk pospolity oraz 8 innych drzew). Wszystkie pomniki przyrody znajdują się poza granicami obszaru rewitalizacji. Dokładniejsze informacje o chronionych pomnikach przyrody i o ich lokalizacji zawiera poniższa tabela.

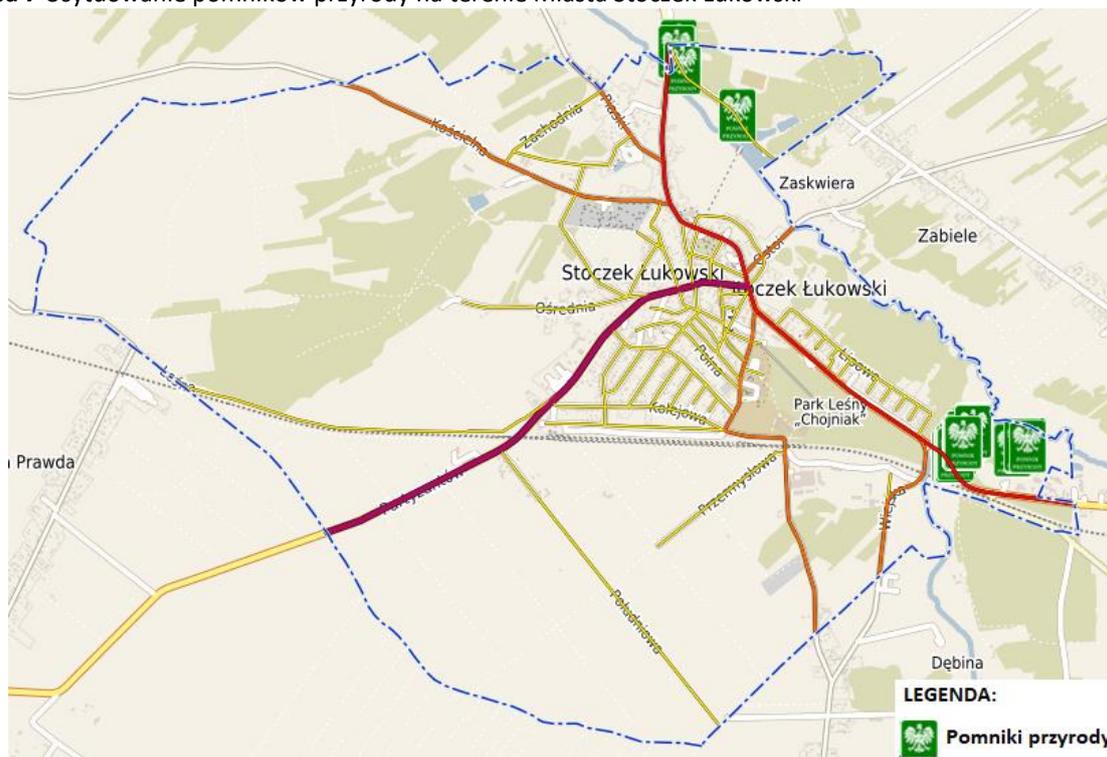
Tabela 14 Pomniki przyrody na terenie Miasta Stoczek Łukowski

Lp.	nr rej.	Gatunek	Lokalizacja	Sztuk
1	0234	Świerk pospolity	Ur. Dąbek, oddz.425d	8
2	0260	sosna zwyczajna	skarpa przy drodze	1
3	0261/1	wiąz szypułkowy – grupa	w rejonie SE od hotelu	2
4	0261/2	wiąz szypułkowy – grupa	w rejonie S od hotelu	1
5	0345	wiąz szypułkowy	ośrodek „Izydory”	1
6	0346	grab pospolity, świerk pospolity i inne – aleja	Obręb Kryńszczak, oddz.	46
			425	5
				5+2+1

Źródło: Dane Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Mapa 7 Usytuowanie pomników przyrody na terenie Miasta Stoczek Łukowski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://mstoczeklukowski.e-mapa.net/>

Główną oś przyrodniczą i krajobrazową miasta stanowi dolina rzeki Świder. Kompleks łąk doliny Świdra o powierzchni około 30 ha, położonych na terenie miasta i gminy Stoczek Łukowski posiada wysokie walory przyrodnicze. Występują tu dobrze zachowane, różnorodne, nieleśne formacje roślinne (łąki, torfowiska, zarośla) o bogatej w rzadkie i chronione gatunki flory. Jest to obszar postulowany do objęcia ochroną prawną.

Na terenie miasta Stoczek Łukowski, najcenniejsze pod względem faunistycznym są dolina Świdra z przyległymi ekosystemami leśnymi. Stanowią one ostoję dla przedstawicieli licznej fauny. Ze względu na rolniczy charakter otoczenia miasta, na dużych jej fragmentach występują zwierzęta typowe dla krajobrazu rolniczego. Przeważającą większość gatunków ssaków stanowią zwierzęta drobne, obejmujące przedstawicieli rzędów owadożerne i gryzoni. Są to na ogół zwierzęta szeroko rozpowszechnione w całej Polsce. Z grupy ssaków łownych najliczniej występuje zając szarak, dość licznie sarna, lis. Nielicznie jeleni, łos i dzik. Z gatunków chronionych występuje kret, jeż, wiewiórka, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, zębiełek biały, rzęsorek rzeczek.

Na terenach leśnych występuje uszatka, dzięcioł czarny, kruk, czapla siwa, myszołów, jastrząb, puszczyk, wrona siwa, pełzacz leśny, kukułka, kowalik, sójka, krogulec. Do gatunków ptaków pospolicie występujących na terenie miasta należy: grzywacz, sierpówka, jerzyk, dymówka, oknówka, kos, kapturka, sikora bogatka, sikora uboga, kawka, gawron, wróbel, mazurek, szpak, dzwonec, rudzik, kwiczoł, bażant.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Spośród gatunków podlegających ochronie całkowitej na terenie miasta stwierdzono występowanie między innymi wielosiłku błękitnego, na łące nad stawami. Na łąkach doliny Świdra występuje storczyk szerokolistny i storczyk plamisty.

Środowisko życia różnych gatunków zwierząt na obszarze miasta stanowią w szczególności znajdujące się na jego obszarze tereny leśne, parkowe, dolina rzeki Świder oraz tereny zielone w postaci zieleńców, skwerów, ogródków działkowych i ogródków przydomowych.

Tereny parkowe na obszarze miasta przyczyniają się do występowania różnych gatunków ptaków: kowalika, rudzika, pierwiosnka, dzięciołów, pełzaczy, słowików i pokrzewek. Ssaki związane z terenami parkowymi to drobne gryzonie: wiewiórki, jeże, krety i ryjówki. Na terenach zadrzewionych występują m.in. szpaki, kosy i sikory.

Z gadów podlegających prawnej ochronie gatunkowej ściślej stwierdzono występowanie jaszczurki zwinki, padalca zwyczajnego. Z płazów występuje m.in. rzekotka drzewna, ropucha szara, kumak nizinny, rzekotka drzewna, żaba zielona, ropucha szara, ropucha zielona, żaba wodna, żaba trawna, żaba jeziorowa, żaba moczarowa. Z ryb występuje: kiełb, karaś srebrzysty, lin, słonecznica, szczupak, ciernik, okoń, piskorz.

Zgodnie z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, według danych pochodzących z Nadleśnictwa Łuków, na terenach wchodzących w skład Nadleśnictwa (czyli również miasta Stoczek Łukowski) mogą występować następujące rośliny i zwierzęta chronione:

- a) Rośliny: widłak jałowcowaty, widłak goździsty, widłak wroniec, widłak torfowy*, widłak Zeillera, pióropusznik strusi*, goździk piaskowy, wawrzynek wilczełyko, bluszcz pospolity, pomocnik baldaszkowy, śnieżyczka przebiśnieg*, goryczka wąskolistna, lilia złotogłów, kukułka szerokolistna, grąźel żółty, rosiczka długolistna*, rosiczka pośrednia*, rosiczka okrągłolistna, kopytnik pospolity, grzybień biały, grzybień północny*, porzeczka czarna, bagno zwyczajne, kruszyna pospolita, barwinek pospolity, centuria pospolita, kocanki piaskowe, rojnik pospolity*, orlik pospolity, kalina koralowa, pokrzyk wilcza jagoda*, pierwiosnka lekarska, konwalia majowa, paprotka zwyczajna, storczyk męski*, zawilec wielokwiatowy*, kosaciec syberyjski*, wrzosiec bagienny*, podrzeń żebrowiec*, wielosił błękitny*, gnidosz królewski*, pełnik europejski, sasanka łąkowa*, miodownik melisowaty, turówka wonna, kukułka Fuchsa, buławnik czerwony, nasięźrzał pospolity, gnieźnik leśny, przylaszczka pospolita, bagno zwyczajne.
- b) Grzyby i porosty: purchawica olbrzymia, sromotnik fiołkowy, szmaciak gałęzisty, soplówka jodłowa.
- c) Bezkręgowce: biegacz fioletowy, biegacz granulowany, biegacz gajowy, trzmieł ssp., modraszek telejus, czerwończyk nieparek kozioróg dębosz*, ślimak winniczek, Ryby: strzebla błotna, różanka, śliz, koza, piskorz, Płazy i gady: traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, kumak nizinny, grzebieszka ziemna, ropucha szara, ropucha zielona, ropucha paskówka, rzekotka drzewna, żaba

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

jeziorkowa, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba wodna, żaba śmieszka, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata.

- d) Ptaki: błotniak łąkowy, bocian czarny, czajka, derkacz, dudek, dzięcioł białostrzygi, dzięcioł czarny, gąsiorek, jarzębatka, jastrząb, kobuz, kokoszka, krętogłów, krogulec, lelek, lerka, muchołówka mała, ortolan, orzechówka, orlik krzykliwy, perkozec, pustułka, samotnik, słonka, srokosz, strumieniówka, świergotek łąkowy, świergotek polny, świerszczak trzmielojad, turkawka, zniczek, żuraw, perkoz zauszniak, perkoz rdzawoszyi, perkoz dwuczuby, bąk, bączek, bocian biały, łabędź niemy, krakwa, świstun, rozeniec, cyranka, płaskonos, podgorzałka, błotniak zbożowy, błotniak stawowy, nur rdzawoszyi, wodnik, sieweczka rzeczna, krwawodziób, kulik, kszyc, mewa pospolita, rybitwa rzeczna, kukułka, puchacz*, pójdzka, uszatka, jerzyk, zimorodek, dzięcioł zielony, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, brzegówka, sroka, gawron, wrona siwa, kruk, brzęczka, rokitniczka, wodniczka*, trzciniaczek, muchołówka białoszyja, słowik szary, podróżniczek, wróbel domowy, mazurek, łyska, cyraneczka, gęgawa, gęś zbożowa, gęś białoczelna, grzywacz, kuropatwa, czapla siwa, myszołów zwyczajny, puszczyk, oknówka, skowronek, pliszka siwa, pliszka żółta, wilga, szpak, sójka, kawka, strzyżek, zaganiacz, pokrzewka ogrodowa, piegża, cierniówka, czarnogłówka, pierwiosnek, świstunka leśna, mysikrólik, muchołówka szara, pokląskwa, białorzytka, kopciuszek, pleszka, rudzik, kwiczoł, kos, śpiewak, paszkot, raniuszek, sikora uboga, czubatka, modraszka, bogatka, kowalik, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, zięba, kulczyk, dzwonek, czyżyk, szczygieł, makolągwa, gil, potrzyszcz, trznadel, uszatka błotna*.
- e) Ssaki: jeż wschodni, kret, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, rżesorek rzeczek, zębiełek biały, nocek Natterera, nocek Brandta, mroczek późny, mroczek posrebrzany, gacek wielkouch, mopek, nocek duży, nocek rudy, podkowiec mały, podkowiec duży, wiewiórka pospolita, bóbr europejski, wydra, łasica, gronostaj, łos, borsuk, kuna domowa, kuna leśna, tchórz zwyczajny.⁸

Zgodnie z mapą udostępnioną przez GDOŚ (<https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>) na obszarze Miasta Stoczek Łukowski w dwóch częściach odnotowano występowanie 3 rodzajów inwazyjnych gatunków obcych roślin, tj. czeremcha amerykańska (*Padus serotina*), dąb czerwony (*Quercus rubra*), robinia akacyjowa (*Robinia Pseudoacacia*). Na podstawie dostępnych danych nie stwierdzono występowania inwazyjnych gatunków obcych w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

---

⁸ Część informacji o występowaniu gatunków jest niepewna lub nieprawdziwa. Gatunki, których występowanie na terenie nadleśnictwa uznano za nieprawdopodobne lub niepotwierdzone oznaczano w tekście gwiazdką.

Mapa 8 Tereny występowania inwazyjnych gatunków obcych na obszarze Miasta Stoczek Łukowski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar miasta Stoczek Łukowski leży w dorzeczu Wisły, w całości w zlewni Świdra mającego w okolicy swoje źródła. Rzeka Świder jest prawostronnym dopływem Wisły o długości 89,1 km. W dolnym biegu (poza granicami miasta i gminy) objęta jest ochroną jako rezerwat. Na terenie miasta rzeka jest częściowo uregulowana. Przy wschodniej granicy miasta zbiegają się dwa źródłowe odcinki Świdra: Świder Wschodni i Świder Południowy.

W północnej części miasta (poza obszarem rewitalizacji) znajduje się zbiornik (zalew) II „Izydory” wykorzystywany w celach rekreacyjnych.

Na terenie miasta wyróżniają się dwie strefy występowania wód gruntowych pierwszego poziomu:

- Strefa I, obejmująca obszar doliny Świdra, gdzie zwierciadło wód gruntowych występuje płycej, niż 2,0n ppt i tworzy ciągły, swobodny poziom uzależniony silnie od stanu wody w rzekach. Są to tereny koncentrujące spływ wód powierzchniowych.
- Strefa II, obejmuje obszar wysoczyzny. Zwierciadło wód układa się tu na zróżnicowanych głębokościach i jako że grunty są w przewadze przepuszczalne tworzy ciągły poziom na głębokości poniżej 4 m, często znacznie głębiej. W zboczu doliny Świdra stwierdzono występowanie źródeł i wysięków.

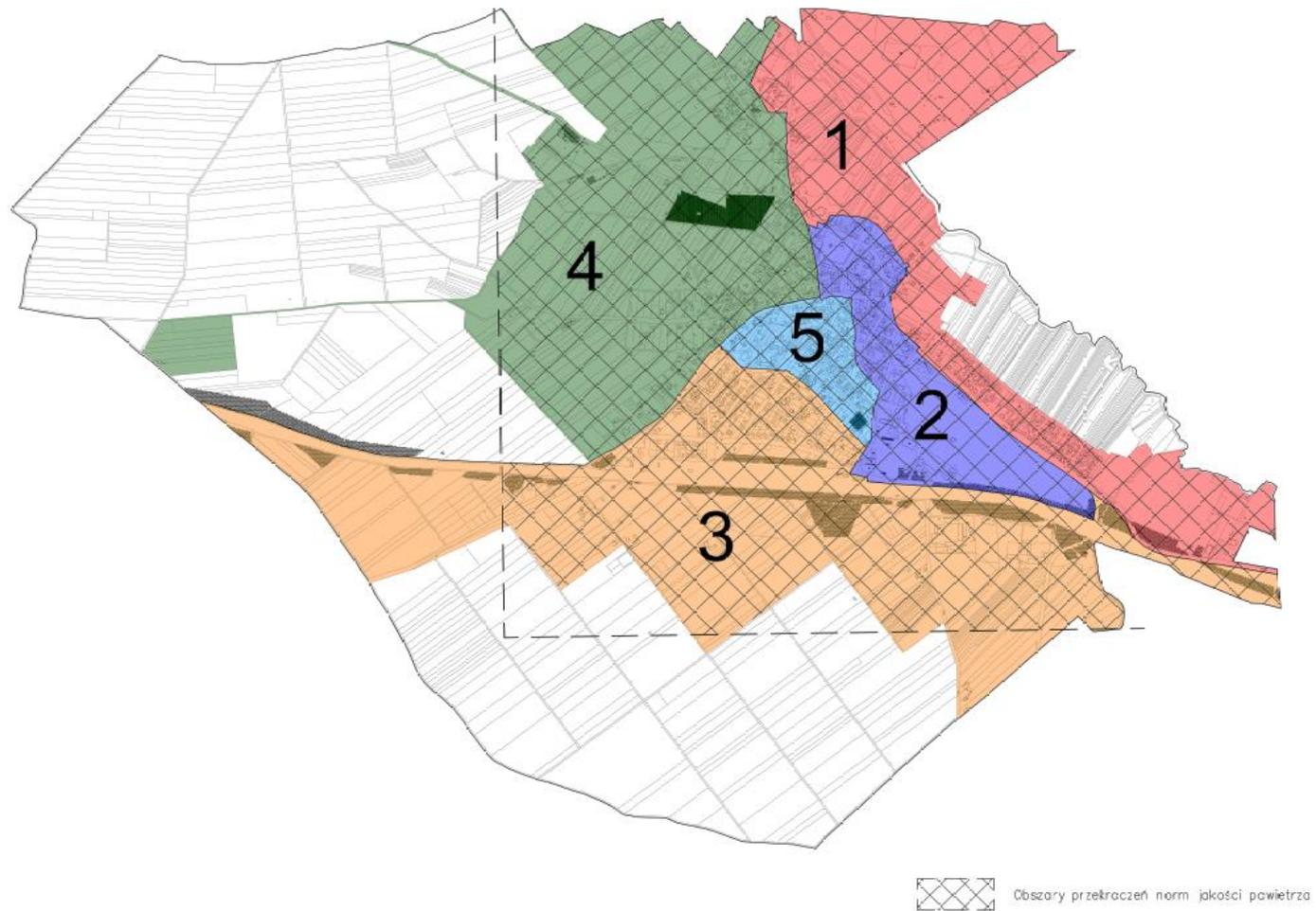
W celu określenia sytuacji problemowej na wyznaczonym obszarze rewitalizacji przeanalizowano dwie kwestie. Pierwsza z nich dotyczy przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Na podstawie danych GIOŚ dokonano mapowania obszarów przekroczeń jakości powietrza w 2021 r. względem wyznaczonych jednostek referencyjnych. Uzyskane dane i mapowanie wskazują, że przekroczenie dopuszczalnych stężeń odnotowano we wszystkich pięciu jednostkach referencyjnych miasta. Łączna powierzchnia przekroczeń w granicach wyznaczonych jednostek referencyjnych wynosi: 4,33 km², co stanowi około 89,41% tychże jednostek.

Mapa 10 Obszar przekroczeń poziomu docelowego benzo/a/pirenu w 2021 r. z uwzględnieniem wyznaczonych jednostek referencyjnych

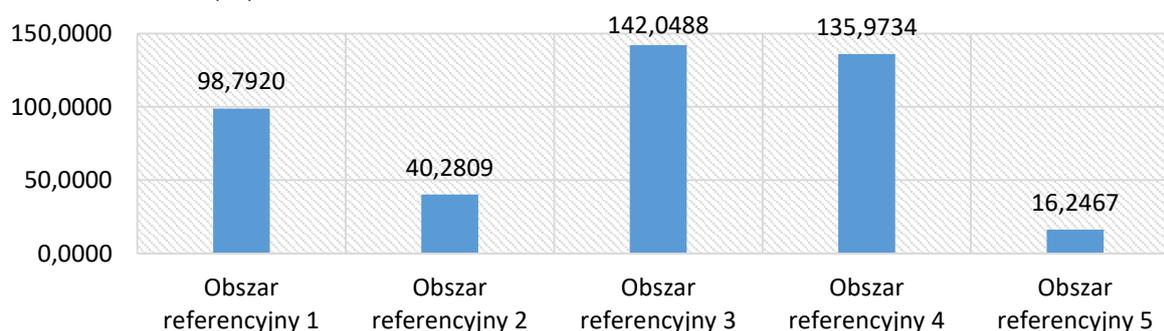
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Główną przyczyną przekroczeń jakości środowiska na terenie Miasta Stoczek Łukowski jest oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące głównie w sezonie jesienno-zimowym i sprzyjające kumulacji zanieczyszczeń. Z tego względu stężenia benzo/a/pirenu charakteryzuje wyraźna sezonowa zmienność i zależność od zapotrzebowania na ciepło do ogrzewania domów. W związku z powyższym, problem złej jakości powietrza z większym natężeniem występuje w okresie grzewczym (zimą) i w przeważającej mierze koncentruje się na obszarach o nagromadzonej zabudowie mieszkaniowej, która ogrzewana jest za pomocą lokalnych kotłowni węglowych oraz indywidualnych palenisk (najczęściej o niskiej sprawności), opalanych węglem słabej jakości lub odpadami komunalnymi, wytwarzanymi w gospodarstwach domowych.

Istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest również emisja komunikacyjna, gdzie w wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do atmosfery przedostają się zanieczyszczenia gazowe: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla i węglowodory oraz pyły. Ruch odbywający się po drogach jest uciążliwy dla zabudowy istniejącej wzdłuż tych dróg i sprawia, że zabudowa ta znajduje się w zasięgu działania toksycznych składników spalin. Niestety brak jest dostępnych danych dotyczących poziomu emisji liniowej na terenie miasta.

Łączna powierzchnia wyznaczonych jednostek referencyjnych, w obrębie której odnotowano przekroczenie jakości powietrza wynosi: 433,3418 ha. Na poniższym wykresie zaprezentowane dane dotyczące powierzchni przekroczeń w poszczególnych jednostkach referencyjnych. Na obszarze rewitalizacji łączna powierzchnia terenów, na których odnotowano w 2021 r. przekroczenia jakości powietrza wyniosła 40,2809 ha, czyli 9,30% ogółu obszaru przekroczeń w mieście.

Wykres 74 Powierzchnia jednostek referencyjnych w obrębie, których odnotowano przekroczenia jakości powietrza w 2021 r. (ha)

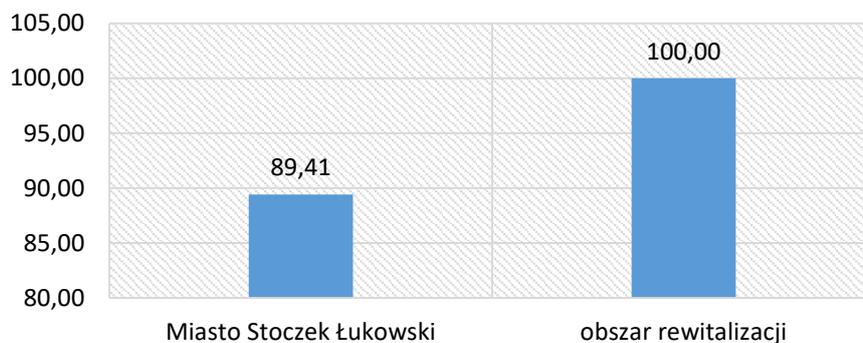

Źródło: Opracowanie własne

W celu wyselekcjonowania obszarów problemowych dane te nie są jednak wystarczające. Wobec tego analizie poddano wskaźnik udziału powierzchni obszarów przekroczeń jakości powietrza w całkowitej powierzchni jednostki referencyjnej. Oszacowano, iż udział terenów przekroczeń jakości

powietrza w stosunku do całkowitej powierzchni wszystkich wyznaczonych jednostek referencyjnych (wynoszących: 484,6457 ha) kształtuje się na poziomie: 89,81% (średnia miejska). Na obszarze rewitalizacji mamy do czynienia z dużo gorszą sytuacją, gdyż 100% powierzchni znajduje na obszarze, gdzie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych stężeń benzo/a/pirenu w 2021 r.

Wykres 75 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera środowiskowa -wskaźnik 3.: udział powierzchni obszaru, na którym odnotowano przekroczenie jakości powietrza w 2021 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

W drugiej kolejności analizie poddano kwestię występowania szkodliwego dla zdrowia i życia ludzkiego azbestu. W świetle danych Elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” spora część zabudowy na obszarze Miasta Stoczek Łukowski wymaga usunięcia elementów azbestowych. Chorobotwórcze działanie azbestu jest wynikiem wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Szczególną cechą azbestu jest to, że włókna gromadzą się i pozostają w tkance płucnej w ciągu całego życia. Zmiany chorobowe mogą pojawić się po kilku lub nawet kilkudziesięciu latach. Włókna azbestu trafiają do organizmu głównie drogą oddechową, z wdychanym powietrzem, i w niewielkim tylko stopniu przez skórę i z układu pokarmowego. Źródłem narażenia, prócz zanieczyszczonego powietrza, może być woda, do której azbest trafia z gleb zanieczyszczonych azbestem. Jak wskazują liczne badania kontakt z azbestem stanowi przyczynę wielu chorób, m.in.: azbestozę, raka płuc, raka oskrzeli oraz raka opłucnej zwanego międzybłoniakiem. Wdychający włókna częściej chorują też na inne nowotwory raka żołądka, krtani, nerek, jelit, trzustki, jajnika oraz chłoniaki. Poniżej zaprezentowano mapę prezentującą obszary w obrębie miasta Stoczek Łukowski, na których znajdują się wyroby azbestowe wymagające usunięcia. Pomimo prowadzonych systematycznie przedsięwzięć w zakresie usuwania wyrobów azbestowych, wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się nadal bardzo dużym natężeniem zabudowy wymagającej podjęcia interwencji (w tym o I stopniu pilności usunięcia). Poniżej zaprezentowano mapę prezentującą obszary w obrębie miasta, w granicach których znajdują się wyroby azbestowe wymagające usunięcia.

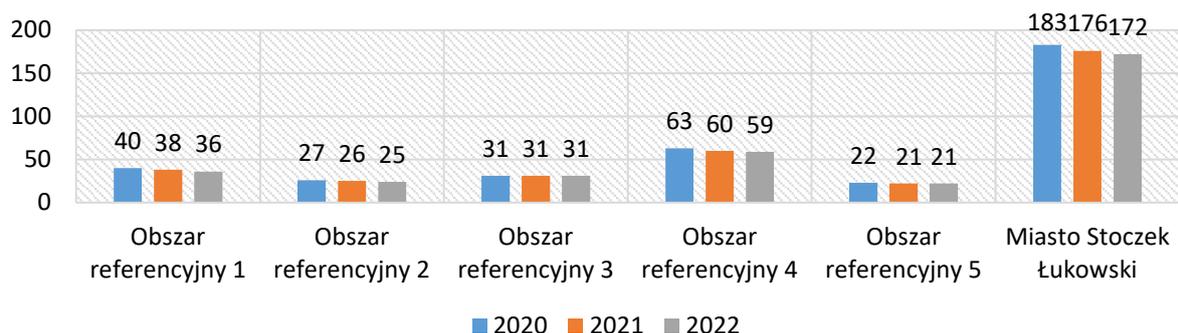
Mapa 11 Działki zawierające wyroby azbestowe według stopnia pilności usunięcia

Źródło: Elektroniczny System Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032; <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

W celu przeprowadzenia szczegółowej analizy zweryfikowano dane dotyczące udziału budynków mieszkalnych pokrytych azbestem w 2022 r. Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Miasta w Stoczku Łukowskim łączna liczba budynków pokrytych tym szkodliwym dla zdrowia ludzkiego materiałem wyniosła w latach 2020-2022 odpowiednio: 183, 176 i 172. Obserwujemy więc w tym okresie niewielki ich spadek, zaledwie o 6,01%. W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji liczba budynków pokrytych azbestem wyniosła w 2020 r.: 27, w 2021 r.: 26, a w 2022 r.: 25. Spadek, który tutaj odnotowano był niewielki: 7,41%. W latach 2020-2022 udział tych budynków na terenie rewitalizacji w ogólnej ich liczbie w całym mieście kształtował się odpowiednio na poziomie: 14,75%, 14,77% i 13,53%.

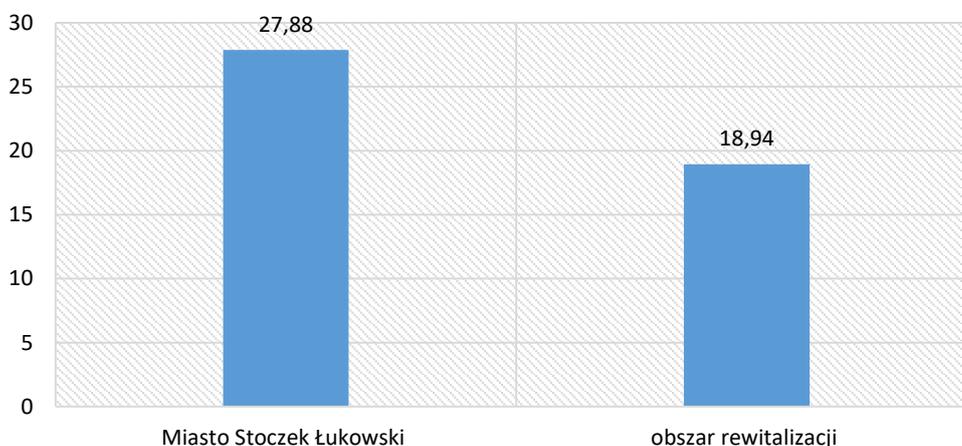
Wykres 76 Liczba budynków mieszkalnych pokrytych azbestem w Mieście Stoczek Łukowski wg poszczególnych jednostek referencyjnych w latach 2020-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W ramach prowadzonego badania analizie poddano udział budynków pokrytych azbestem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych. Na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim oszacowano, iż wartość wskaźnika dla obszaru całego miasta wynosi 27,88%. Sytuacja w obrębie obszaru rewitalizacji kształtuje się bardziej korzystnie niż w przypadku całego miasta. Wskaźnik obrazujący udział budynków mieszkalnych pokrytych azbestem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r. przybiera tutaj wartość niższą od średniej miejskiej o 8,94punktów procentowych i wynosi: 18,94%.

Wykres 77 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera środowiskowa -wskaźnik 4.: udział budynków pokrytych azbestem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

❖ **PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:**

- ➔ O sytuacji problemowej w sferze środowiskowej świadczy to, że na terenie rewitalizacji 100% powierzchni znajduje na obszarze, gdzie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych stężeń benzo/a/pirenu w 2021 r. Jest to o 10,59 punktów procentowych więcej niż wyniosła w tym okresie średnia miejska (89,51%). Łączna powierzchnia terenów, na których odnotowano tutaj

przekroczenia jakości powietrza wyniosła 40,2809 ha, czyli 9,30% ogółu obszaru przekroczeń w mieście.

- ➔ Na obszarze rewitalizacji obserwujemy również sytuację problemową w zakresie budynków, które nadal pokryte są azbestem. Ich liczba w 2022 r. wyniosła w obrębie obszaru rewitalizacji 25, co stanowi 14,53% wszystkich budynków mieszkalnych pokrytych azbestem w mieście. Budynki te stanowiły 20,17% ogólnej liczby budynków mieszkalnych w obszarze rewitalizacji.

❖ REKOMENDACJE:

- ➔ Biorąc pod uwagę charakter miasta i obszaru rewitalizacji, potrzebę dbania o zdrowie mieszkańców oraz informacje nt. budynków mieszkalnych nadal pokrytych szkodliwym azbestem, niezbędne jest podjęcie interwencji w zakresie usunięcia i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest, minimalizacji negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terenie rewitalizacji i likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.
- ➔ Niezbędne jest również podjęcie interwencji (zarówno inwestycyjnych i nieinwestycyjnych) prowadzących do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza w mieście, a także realizacja przedsięwzięć ukierunkowanych na ochronę cennych i unikatowych obszarów, stanowiących bogactwo nie tylko lokalne, lecz również całego regionu.
- ➔ W obrębie obszaru rewitalizacji rekomenduje się także realizację przedsięwzięć umożliwiających dostęp gospodarstwom domowym do stosunkowo drogiej instalacji odnawialnych źródeł energii oraz wymiany przestarzałych źródeł ciepła. Tego rodzaju inwestycje pozytywnie oddziałują na stan środowiska przyrodniczego i zdrowie mieszkańców, jak również na poprawę warunków ich życia (np. likwidacja uciążliwości związanych z dotychczasowym systemem pozyskiwania energii cieplnej czy elektrycznej). Pozostają także nie bez znaczenia dla potencjału turystycznego obszaru oraz sytuacji gospodarczej – wygenerowane w budżetach domowych (w związku ze zmniejszeniem ilości nośników energii) oszczędności mogą zostać wykorzystane na lokalnym rynku zbytu.
- ➔ Konieczne jest również przeprowadzenie działań mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym w szczególności dzieci i młodzieży oraz kształtowanie prawidłowych nawyków wobec środowiska naturalnego.
- ➔ Niezwykle istotnym elementem jest wykorzystanie potencjału zasobów przyrodniczych obszaru rewitalizacji poprzez rewaloryzacje zdegradowanych terenów zieleni oraz ich zagospodarowanie w sposób polegający na ich udostępnieniu mieszkańcom poprzez tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych. Dotyczy to przede wszystkim parku Chojniak pełniącego funkcję parku miejskiego. W trakcie prowadzonych konsultacji społecznych mieszkańcy zgłaszali

postulat stworzenia w parku miejskim wielofunkcyjnej przestrzeni rekreacyjnej dla różnych odbiorców oraz likwidacji istniejących barier architektonicznych tak, aby zapewnić pełną dostępność przestrzeni. Ponadto, w projektach rewitalizacyjnych należy szczególnie zadbać o zachowanie i rozwój istniejącej zieleni miejskiej, a także, mając na uwadze potrzebę adaptacji obszarów miejskich do zmiany klimatu, należy dążyć również do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych na obszarach zurbanizowanych.

5.4 Sfera techniczna

Stoczek Łukowski jako osada istnieje już od XII wieku, wchodził wówczas w skład województwa mazowieckiego. Przywilej lokacyjny, nadany przez króla Zygmunta Starego, otrzymał 4 kwietnia 1546 roku. W czasie rozbiorów Polski, Stoczek kilkakrotnie zmieniał przynależność państwową, by ostatecznie znaleźć się w granicach Królestwa Polskiego. Stoczek znany jest w całej Polsce przede wszystkim z pierwszej zwycięskiej bitwy Powstania Listopadowego, stoczony 14 lutego 1831 roku. W miejscu, z którego dowodził gen. Józef Dwernicki w setną rocznicę bitwy postawiono pomnik. Stoczek Łukowski znany jest również jako miejsce urodzenia Aleksandra Świętochowskiego – znanego polskiego ideologa pozytywizmu. W okresie powstania styczniowego w okolicach miasta działały liczne oddziały powstańcze. W 1867 roku Stoczek, za wsparcie powstania, traci prawa miejskie. Odzyskuje je w 1916 roku. W okresie międzywojennym odbywały się tu największe w Polsce i jedno z największych w Europie targi końskie. Po wybuchu II wojny światowej miasto zostało spalone przez najeźdźcę. W latach okupacji w Stoczku oraz jego okolicach działały liczne oddziały partyzanckie m.in. oddział kpt. Ostoi. Mimo wielkich strat jakie przyniosła II wojna światowa udało się miasteczko odbudować, głównie dzięki zaangażowaniu miejscowej ludności, dla której patriotyzm lokalny stanowi wartość ponadczasową.

Specyfika obszaru rewitalizacji wynika z przedstawionej genezy historycznej obszaru i związanej z nią obiektów objętych ochroną konserwatorską. O przeszłości historycznej obszaru świadczą zachowane zabytki - obiekty i ich zespoły, miejsca pamięci oraz pomniki, które posiadają wysoką wartość kulturową. Zgodnie z Obwieszczeniem Nr 1/2022 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego i do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego na terenie Stoczka Łukowskiego znajduje się 1 obiekt zabytkowy wpisanych do rejestru „A” zabytków nieruchomych województwa lubelskiego, tj. - kościół parafialny rzymskokatolicki pw. Wniebowzięcia NMP, wraz z gruntem pod budynkiem - A/1609. Na obszarze miasta znajduje się także 1 krzyż oraz 5 pomników:

- 1) Krzyż metalowy przy drodze do Jamielnego- usytuowany na skarpie nad strumykiem na wysokości ogrodzenia Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej; według ustnych przekazów mieszkańców Stoczka Łukowskiego w tym miejscu postawione były szubienice, na których stracono mieszkańców Stoczka - powstańców styczniowych z 1863 r. Jana Justynowicza i Ludwika Gierata, część powstańców została zesłana na Syberię a wśród nich Wacław Kozłowski, który po odbyciu kary powrócił do Stoczka – znajduje się poza obszarem rewitalizacji;
- 2) Pomnik Ignacego Braulińskiego - wzniesiony w 10 rocznicę śmierci - w 1928 r.; fundatorami jego byli towarzysze broni - członkowie POW; usytuowano go w mieści przy obecnej ulicy Sikorskiego przy skrzyżowaniu z ulicą Piaski; wykonany został z betonu przez stoczkowskich murarzy – poza obszarem rewitalizacji;
- 3) Pomnik poświęcony mieszkańcom Stoczka, którzy zginęli w II wojnie światowej- wzniesiony przy ulicy Józefa Piłsudskiego w dniu 11.05.1947 r.; inicjatorem budowy pomnika była Miejska Rada Narodowa, która wyłoniła Komitet reprezentujący różne ugrupowania polityczne i społeczne; pomnik symbolizuje walkę społeczeństwa Stoczka o wolność w różnym okresie dziejów oraz jest wyrazem hołdu tym, którzy w tej walce zginęli. Wykonali go miejscowi rzemieślnicy- usytuowany w obszarze rewitalizacji;
- 4) Pomnik ppłk Wacława Rejmaka "Ostoi"- usytuowany przy ul. Piłsudskiego na wysokości ul. Ostoi; lokalizacja na tym niewielkim skwerku nie jest przypadkowa. Ulicą Ostoi udawali się podkomendni "Ostoi" w kierunku Zabiela i Róży do obozu leśnego w Jacie. Ponadto na ul. Ostoi w domu Stanisława Budzyńskiego mieściło się Dowództwo Obwodu AK Łuków; pomnik ma kształt obelisku - jest to duży głaz polny umieszczony na niskim cokole z przymocowaną tablicą i orłem – usytuowany w obszarze rewitalizacji;
- 5) Pomnik gen. Józefa Dwernickiego- usytuowany w centralnym punkcie miasta na Pl. T. Kościuszki przy ul. Piłsudskiego – usytuowany jest w obszarze rewitalizacji.

Cenne dziedzictwo kulturowe obszaru rewitalizacji stanowi również drewniane budownictwo, w tym mieszkalne:

- a) Dom przy ul. 1-go Maja 10 (dz. ewid. 1899) pochodzący z początków XX w., budynek ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Zdjęcie 1 Drewniany dom ul. 1-go Maja 10

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

- b) Dom przy ul. 1-go Maja 2 i 4 (dz. ewid. 1879/1, 1880) pochodzący z początku XX w., ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

Zdjęcie 2 Drewniany dom ul. 1-go Maja 2 i 4

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

- c) Dom przy ul. Piłsudskiego 26 (dz. ewid. 1944) pochodzący z ok. 1920 r., ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

Zdjęcie 3 Drewniany dom ul. Piłsudskiego 26

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

- d) Dom przy ul. Wyzwolenia 17 i 19 (dz. ewd. 1851, 1852) pochodzący z początku XX w., ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

Zdjęcie 4 Drewniany dom ul. Wyzwolenia 17 i 19

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

- e) Dom przy ul. Wyzwolenia 5 i 7 (dz. ewid. 1876, 1877) pochodzący z I połowy XX w., ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

Zdjęcie 5 Drewniany dom ul. Wyzwolenia 5 i 7

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

Tradycyjne drewniane budownictwo jest cennym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym, które wymaga ochrony i zachowania. Wśród działań, które mogą przyczynić się do ratowania tej formy architektury należy wymienić:

- dokumentacja i inwentaryzacja istniejących obiektów drewnianych, ich stanu technicznego, wartości historycznej i regionalnej
- rewitalizacja i adaptacja obiektów drewnianych do współczesnych potrzeb i funkcji, z zachowaniem ich oryginalnej formy i konstrukcji,
- edukacja i promocja wiedzy o tradycyjnym budownictwie drewnianym, jego znaczeniu i walorach,

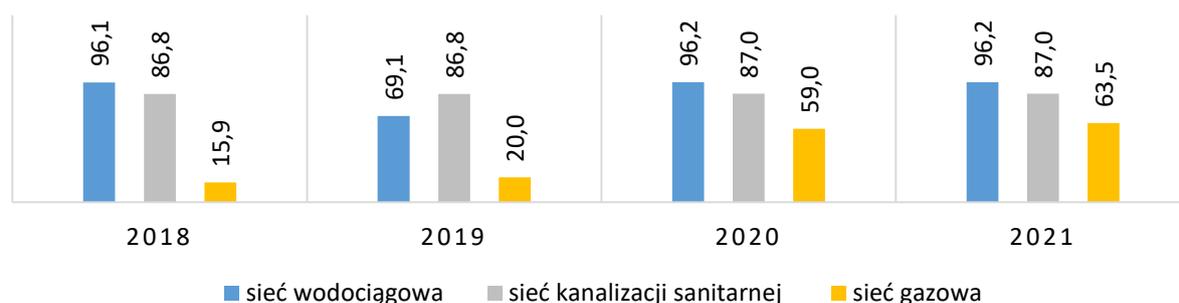
- wspieranie i rozwijanie lokalnego rzemiosła i umiejętności związanych z budową i konserwacją obiektów drewnianych,
- tworzenie parków etnograficznych i skansenów, gdzie można przenieść i odtworzyć zagrożone lub zniszczone obiekty drewniane,
- stosowanie drewna jako materiału budowlanego w nowych obiektach, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ekologii.

Katalog zjawisk, decydujących o sytuacji kryzysowej danego obszaru, obejmuje również kwestie sfery technicznej, w tym w szczególności stopnia degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz zagadnienia stopnia funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Warunki mieszkaniowe to jeden z najważniejszych czynników świadczących o rozwoju gospodarczym społeczeństwa oraz stopniu jego zamożności. W 2022 r. na obszarze Miasta Stoczek Łukowski znajdowało się 617 budynków mieszkalnych. Na obszarze rewitalizacji znajdowało się w 2022 r. 119 budynków mieszkalnych, czyli 19,29% ogółu.

Na przestrzeni lat 2018-2022 warunki socjalno-bytowe mieszkańców miasta nie uległy znacznym zmianom. Zgodnie z danymi GUS na przestrzeni ww. lat odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej utrzymywał się na zbliżonym poziomie (69,1%-96,2%). Nieznaczny przyrost odnotowano w zakresie odsetka mieszkańców korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej - wzrósł on z 86,8% do 87%. Najbardziej korzystnie wygląda sytuacja w zakresie korzystania przez mieszkańców z sieci gazowej. W badanym okresie udział mieszkańców korzystających z tego rodzaju infrastruktury wzrósł z 15,9% aż do 63%. Sytuacja ta jest efektem rozwoju sieci gazowej na terenie miasta. W latach 2018-2021 (brak danych dla 2022 r.) długość czynnej sieci gazowej wzrosła z 9 258 m do 12 985 m. Wzrosła liczba przyłączy do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) z 131 do 248 (wzrost o 89%), w tym do budynków mieszkalnych z 101 do 215 (113%). Natomiast liczba ludności korzystającej z gazu sieciowego na koniec 2021 r. wynosiła 1 551 osób.

Wykres 78 Udział mieszkańców korzystających z infrastruktury technicznej w ogólnej liczbie mieszkańców w latach 2018-2021 (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

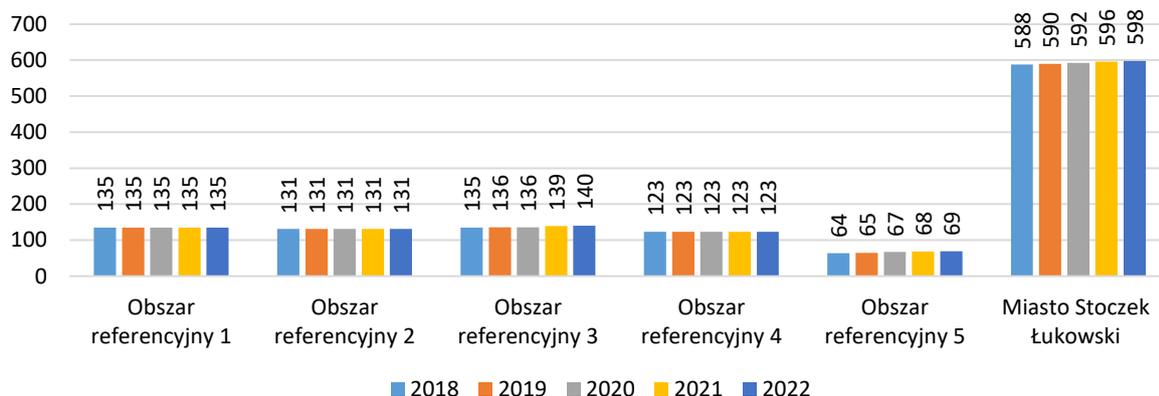
Administratorem sieci wodociągowej w mieście jest Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej, który posiada stosowne pozwolenie wodno-prawne ważne do 7 września 2035 roku. Woda na terenie miasta woda pobierana jest z dwóch studni głębinowych nr 2a i nr 3 z głębokości ponad 110 m p.p.t. Studnie głębinowe pracują przemiennie, są sterowane komputerowo przez stację uzdatniania wody AKSUW 60. Nad gospodarką wodną pod względem przydatności wody do spożycia kontrolę sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łukowie.

Długość sieci wodociągowej na terenie Miasta Stoczek Łukowski na koniec 2022 roku wynosiła:

- ✓ magistrala 0,8 km,
- ✓ sieć uliczna rozdzielcza 14,9 km,
- ✓ podłączeń do budynków 10,7 km.

Do sieci wodociągowej jest podłączonych ok. 96% mieszkańców - z tego 613 przyłącza do indywidualnych gospodarstw domowych, 99 przyłączy do zakładów i bloków mieszkalnych. Na terenie miasta znajduje się 1 czynny źródło uliczne. Wodociąg miejski zapewnia pełne zabezpieczenie p.poż w postaci 21 hydrantów podziemnych i 31 nadziemnych. Zgodnie z danymi Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim na przestrzeni lat 2018-2022 liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej wzrosła z 588 do 598 (wzrost o 1,7%). Wzrost liczby budynków podłączonych do sieci odnotowano w jednostce referencyjnej 3. (o 5) oraz jednostce referencyjnej 5. (o 5). W pozostałych trzech jednostkach liczba tego rodzaju budynków nie uległa zmianie. We wszystkich latach analizy, czyli 2018-2022, co piąty budynek mieszkalny podłączony do wodociągu znajdował się na terenie rewitalizacji (obszar nr 2). Obserwujemy więc, że ich liczba w tym okresie kształtowała się tutaj na takim samym poziomie (131).

Wykres 79 Liczba budynków mieszkalnych korzystających z sieci wodociągowej w Mieście Stoczek Łukowski wg poszczególnych jednostek referencyjnych w latach 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W oparciu o dane przekazane przez Urząd Miasta w Stoczku Łukowskim oszacowano średnią wartość dla wskaźnika obrazującego udziału budynków mieszkalnych podłączonych do sieci

wodociągowej. W obrębie obszaru rewitalizacji odnotowano korzystną sytuację w analizowanym zakresie tematycznym. W 2022 r. wartość wskaźnika dla tegoż obszaru kształtowała się na poziomie 99,24%, czyli o 2,64 punktów procentowych więcej niż średnia miejska.

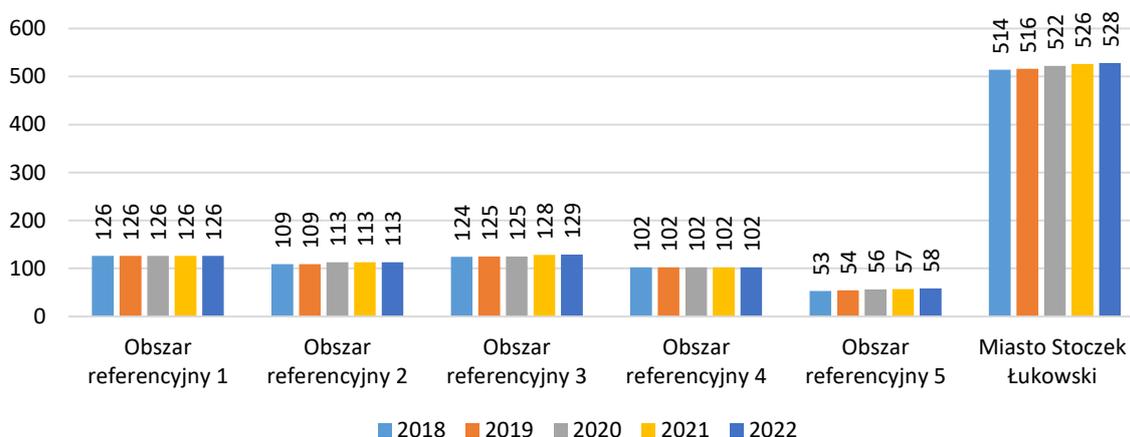
Wykres 80 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera techniczna - wskaźnik 5.: udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Na terenie Miasta Stoczek Łukowski w latach 2018-2022 odnotowano również wzrost liczby budynków mieszkalnych korzystających z miejskiej kanalizacji sanitarnej. W 2018 r. ich liczba wyniosła 514, a w 2022 r. już 528. Odnotowano zatem wzrost o 2,72%. Również na obszarze rewitalizacji odnotowano w tym zakresie niewielki wzrost, z 109 budynków korzystających z przydomowych oczyszczalni w 2018 r. do 113 w 2022 r. (wzrost o 3,67%). Udział tych budynków w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych podłączonych do kanalizacji sanitarnej w mieście kształtował się we wszystkich analizowanych latach na podobnym poziomie zbliżonym ok. 21%, z lekką tendencją wzrostową (z 21,21% w 2018 r. do 21,40% w 2022 r.).

Wykres 81 Liczba budynków mieszkalnych korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej w Mieście Stoczek Łukowski wg poszczególnych jednostek referencyjnych w latach 2018-2022

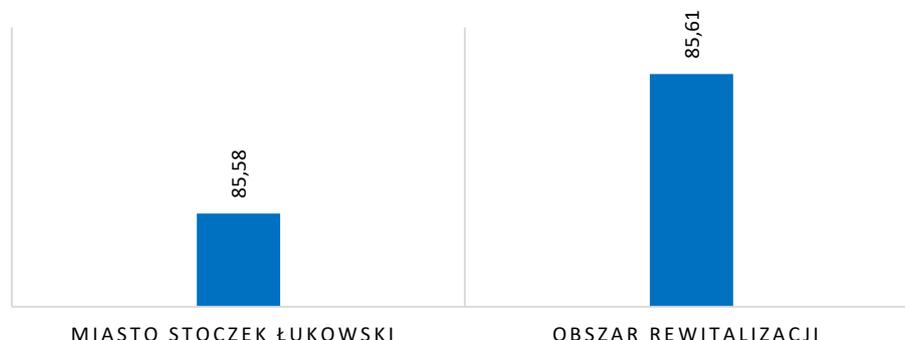

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Drugi ze wskaźników w sferze technicznej obrazuje odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej. Średnia wartość tego wskaźnika dla obszaru całego miasta

kształtuje się w 2022 r. na poziomie: 85,58%. W obszarze rewitalizacji sytuacja wygląda niemal identycznie jak w przypadku całego miasta. W 2022 r. 85,61% budynków mieszkalnych korzystało z kanalizacji sanitarnej.

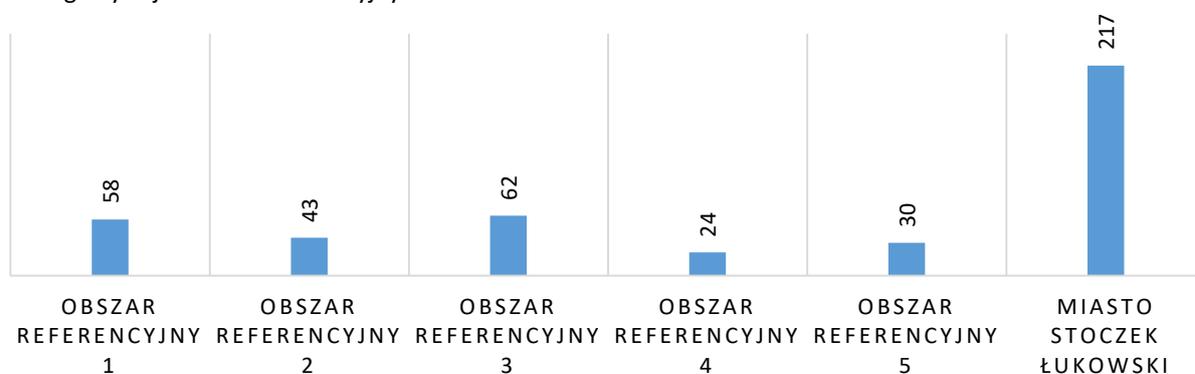
Wykres 82 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera techniczna - wskaźnik 6.: udział budynków mieszkalnych korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W kolejnym kroku analizie poddano sytuację w zakresie budynków mieszkalnych korzystających z sieci gazowej. Zgodnie z danymi Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci gazowej na koniec 2022 r. wynosiła 217, z czego 19,82% zlokalizowanych było w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji (43 budynków).

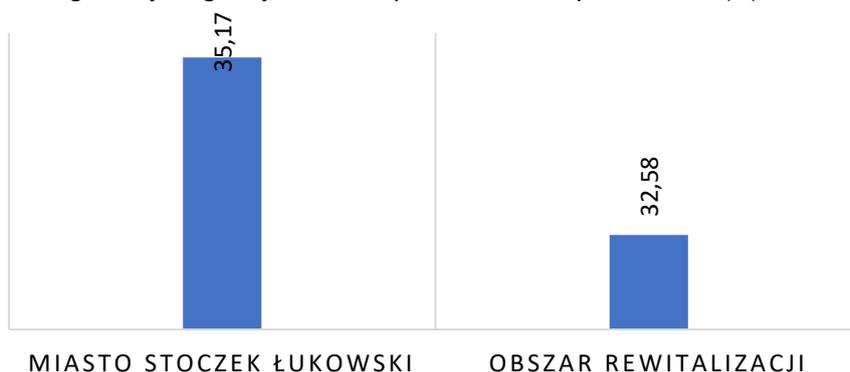
Wykres 83 Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci gazowej w Mieście Stoczek Łukowski wg poszczególnych jednostek referencyjnych w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W celu zbadania obszarów kryzysowych posłużono się wskaźnikiem obrazującym udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci gazowej w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r. Wartość wskaźnika dla całego miasta wynosi: 35,17%. Na obszarze rewitalizacji mamy do czynienia z mniej korzystną sytuacją, gdyż wskaźnik przyjął tutaj wartość niższą o 2,59 punktów procentowych i kształtował się na poziomie 32,58%.

Wykres 84 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera techniczna -wskaźnik 7.: udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci gazowej w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Analizując wyposażenie budynków mieszkalnych w różnego rodzaju infrastrukturę techniczną pozyskano również dane nt. wykorzystania w Mieście Stoczek Łukowski źródeł ciepła w gospodarstwach domowych. Gospodarka cieplna w mieście oparta jest na lokalnych kotłowniach lub indywidualnych urządzeniach grzewczych opalanych przeważnie paliwem stałym lub gazem ziemnym. Zastosowanie gazu dla celów grzewczych sukcesywnie wzrasta, szczególnie w nowej zabudowie mieszkaniowej. Sieć cieplna opiera się wyłącznie na lokalnych kotłowniach lub indywidualnych urządzeniach grzewczych, które zasilane są paliwem stałym lub gazem ziemnym. Miasto jest w niewielkim procencie zgazyfikowane. Istniejąca stacja redukcyjno-pomiarowa gazu stopnia zlokalizowana jest na działce nr 690/2 w okolicy ul. Ośredniej.

Długość istniejącej sieci gazowej średniego ciśnienia wynosi 4895 mb i obejmuje ulice: Ośrednią, Partyzantów, Stodolną, Wyzwolenia, Piłsudskiego i Witosa i Dwernickiego Sieć ta została wykonana w celu zasilania w gaz zmodernizowanych kotłowni osiedlowych przy ul. Witosa, Stodolnej i ul. Piłsudskiego oraz kotłowni w Zespole Oświatowym, w internacie Zespołu Szkół oraz w dwóch Zakładach Opieki Zdrowotnej (SPZOZ i NZOZ).

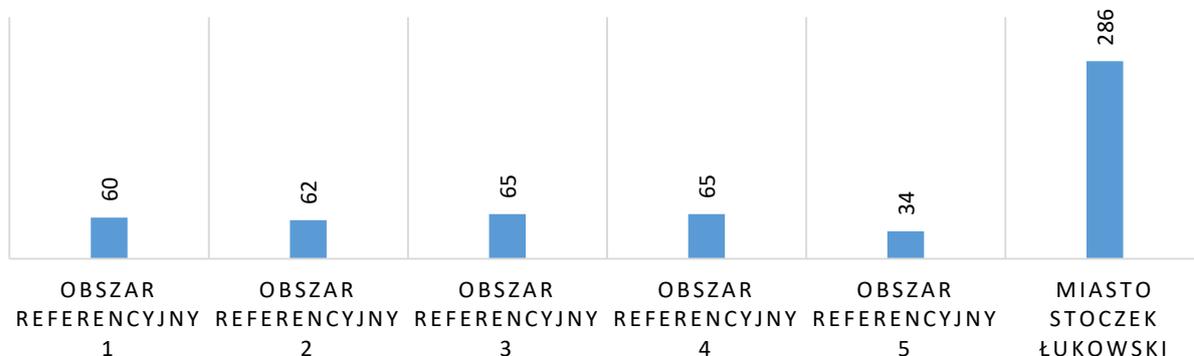
Miasto nie posiada zorganizowanego systemu cieplnego. Źródłem ciepła w mieście jest 5 kotłowni gazowych: przy ul. Witosa, Piłsudskiego i Stodolnej, w Zespole Oświatowym i internacie Zespołu Szkół, jedyna kotłownia olejowa w budynku wielorodzinnym przy ul. Targowej oraz kotłownie lokalne i zakładowe na paliwo stałe tj. węgiel lub koks.

Emisja powierzchniowa pochodzi ze źródeł ciepła w budynkach. W mieście zabudowę mieszkaniową można podzielić na trzy podstawowe rodzaje: indywidualną jednorodzinną, wielorodzinną oraz rolniczą.

W ramach szczegółowej analizy wykorzystano dane Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Wzięto pod uwagę dane w zakresie źródeł ciepła poniżej 3 klasy emisyjności, tj. niespełniające norm w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza.- tzw. „kopciuchy”. W 2022 r. na terenie miasta znajdowało się łącznie 286 budynków mieszkalnych, które są wyposażone

w przestarzałe i wysokoemisyjne źródła ciepła. W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji ich liczba wyniosła 62, co stanowiło 21,68% ogólnej liczby tego rodzaju budynków w całym mieście.

Wykres 85 Liczba budynków mieszkalnych wykorzystujących przestarzałe źródła ciepła w 2022 r. wg podziału na jednostki referencyjne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Wobec powyższego, wskaźnik odnoszący się do udziału budynków mieszkalnych wyposażonych w przestarzałe i wysokoemisyjne źródła ciepła w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych kształtował się w 2022 r., w Mieście Stoczek Łukowski na poziomie 46,35%. W obrębie obszaru rewitalizacji aż 46,97% budynków mieszkalnych wykorzystuje przestarzałe źródła ciepła. Oznacza to, że bez mała połowa wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji wymaga pilnej wymiany źródeł ciepła.

Wykres 86 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera techniczna - wskaźnik 8.: udział budynków mieszkalnych wykorzystujących przestarzałe źródła ciepła w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w 2022 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Komfort życia w mieście zależy również od rozwoju funkcji mieszkaniowej, nadążającej za zwiększającymi się potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców. Szczególną rolę w lokalnym systemie mieszkaniowym pełnią zasoby komunalne oraz rozwiązania, które ułatwiają dostęp do mieszkań rodzinom o niższym statusie materialnym oraz osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Analiza sfery technicznej obejmuje również kwestie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. Pozyskanie jednak danych dotyczących stanu technicznego budynków będących własnością prywatną i ulokowanych na obszarze rewitalizacji nie było możliwe. W związku z tym, w ramach niniejszej analizy, dokonano weryfikacji stanu technicznego

budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkaniowych będących w zasobie Miasta Stoczek Łukowski. W pierwszej kolejności przeanalizowano kwestie zasobu mieszkaniowego Miasta Stoczek Łukowski. W skład zasobu wchodzi nieruchomości zabudowane budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi oraz budynkami jednorodzinnymi. Połowa lokali (7 z 14) mieszkalnych usytuowanych jest w granicach obszaru rewitalizacji. Poniżej zaprezentowano informacje w zakresie zasobu mieszkaniowego Miasta Stoczek Łukowski:

1. Budynek mieszkalny wielorodzinny (3 lokale mieszkalne objęte umowami najmu) przy ul. Piłsudskiego 153 (ur. Dębek) – stan zadowalający; na bieżąco wykonywane remonty – budynek poza granicami obszaru rewitalizacji.
2. Budynek mieszkalny wielorodzinny (4 lokale mieszkalne w tym 3 lokale objęte umowami najmu) przy ul. Kościelnej 2 – stan zadowalający, na bieżąco wykonywane remonty – poza granicami obszaru rewitalizacji.
3. Jeden lokal mieszkalny (objęty umową najmu) w budynku wielorodzinnym przy ul. Świętochowskiego 8 – stan zadowalający, na bieżąco wykonywane remonty – w granicach obszaru rewitalizacji.
4. Jeden lokal mieszkalny (objęty umową najmu) w budynku wielorodzinnym przy Pl. T. Kościuszki 6 – stan zadowalający, na bieżąco wykonywane remonty – w granicach obszaru rewitalizacji.
5. Jeden lokal mieszkalny w budynku wielorodzinnym przy Pl. Wielgoska 6 – stan zadowalający, na bieżąco wykonywane remonty - w granicach obszaru rewitalizacji.
6. Trzy lokale mieszkalne (objęte umową najmu) w budynku wielorodzinnym przy ul. Świętochowskiego 1- stan zadowalający, na bieżąco wykonywane remonty- w granicach obszaru rewitalizacji.
7. Budynek jednorodzinny przy ul. 1 Maja 9 (jako 1 lokal mieszkalny objęty umową najmu) – stan zadowalający; na bieżąco wykonywane remonty- w granicach obszaru rewitalizacji.
8. Jeden lokal mieszkalny (objęty umowa najmu) w budynku 4 rodzinnym przy ul. Stodolnej 54- stan zadowalający, na bieżąco wykonywane remonty- budynek poza granicami obszaru rewitalizacji.

Kolejna grupa zagadnień dotyczy kwestii degradacji technicznej budynków użyteczności publicznej, w tym tych będących w zasobie miasta oraz stanowiących własność innych podmiotów. Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Miasta w Stoczku Łukowski na terenie miasta znajduje się łącznie 19 różnego rodzaju budynków użyteczności publicznej. W poniższej tabeli zawarto informacje w zakresie budynków uwzględnianych w ramach prowadzonej analizy.

Tabela 15 Budynki użyteczności publicznej wg poszczególnych jednostek referencyjnych

Lp.	Nazw obszaru	Budynki użyteczności publicznej	Liczba budynków użyteczności i publicznej
1.	Obszar referencyjny 1	1.Kościół Wniebowzięcia NMP ul. Generała Sikorskiego 4	1
2.	Obszar referencyjny 2	1.Bank Spółdzielczy w Trzebieszowie o/Stoczek Łukowski ul. Wojska Polskiego 7 2.Urząd Miasta i Urząd Gminy Stoczek Łukowski, Plac Tadeusza Kościuszki 1 2.Bank Spółdzielczy w Łukowie. Filia w Stoczku Łukowskim Plac Tadeusza Kościuszki 8, 4.NZO "Rehabilitacja" i Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Stoczku Łukowskim Plac Tadeusza Kościuszki 14 5. Zakład Aktywności Zawodowej ul. 1 - go Maja 12 6. Zespół Oświatowy Pl. St. Wielgoska 5, 7. Zespół Szkół pl. St. Wielgoska 5 8. Warsztaty Zespołu Szkół – Dwernickiego 17, 9. Pogotowie Opiekuńcze pl. St. Wielgoska 5 10. Przedszkole ul. Generała Dwernickiego 3 11. Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim i Ochotnicza Straż Pożarna w Stoczku Łukowskim Piłsudskiego, ul. Piłsudskiego 2 12. Miejska Biblioteka Publiczna ul. Piłsudskiego 14 13. Przychodnia Rejonowa SPZOZ i Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Piłsudskiego 32a 14. Poczta Polska ul. Wyzwolenia 6	14
3.	Obszar referencyjny 3	1.Komisariat Policji ul. Wincentego Witosa 10	1
4.	Obszar referencyjny 4	1. Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Stoczku Łukowskim ul. Kościelna 7	1
5.	Obszar referencyjny 5	2.Przychodnia lekarska. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medicus ul .Szkolna 6 2.Apteka Słoneczna, ul. Szkolna 6a	2
SUMA:			19

Źródło: Urząd Miasta w Stoczku Łukowskim

Ze względu na niespełnianie aktualnych standardów w zakresie efektywności energetycznej, 12 z wszystkich 19 budynków użyteczności publicznej (63,16%), wymaga przeprowadzenia pilnych prac termomodernizacyjnych. Oznacza to, iż odsetek takich budynków użyteczności publicznej wynosi 63,16%. Najbardziej niekorzystna sytuacja dotyczy jednostek: 1, 3, 4, 5, gdzie udział takich budynków kształtuje się na poziomie 100%. W obrębie obszaru rewitalizacji połowa budynków użyteczności publicznej, wymaga przeprowadzenia pilnych prac termomodernizacyjnych (7 z 14 budynków).

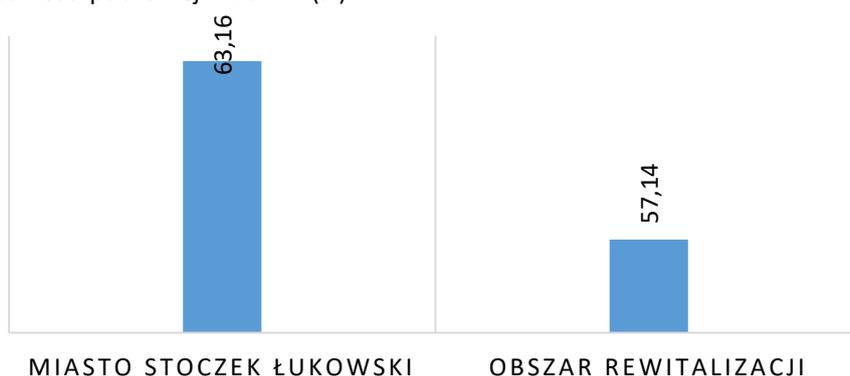
Wykres 87 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera techniczna - wskaźnik 9.: udział budynków użyteczności publicznej wymagających podjęcia działań termomodernizacyjnych w ogólnej liczbie budynków użyteczności publicznej w 2022 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Ostatnim wskaźnikiem, który badano w sferze technicznej był udział budynków użyteczności publicznej, które wymagają dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Sytuacja w zakresie tego wskaźnika kształtuje się w sposób bardzo podobny do tej dot. konieczności przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych budynków. Odsetek budynków wymagających dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wynosi w mieście również 63,16% (12 z 19 wszystkich budynków użyteczności publicznej). Różnicę się natomiast rozkład terytorialnych tych budynków. Najgorszą sytuację odnotowano w jednostkach referencyjnych 1, 3 i 4. W zakresie tychże jednostek udział budynków wymagających dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami kształtuje się na poziomie 100%. W obszarze rewitalizacji aż 8 budynków na 14 potrzebuje dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, czyli 57,14%. To wartość niższa od średniej miejskiej o 6,02 punktów procentowych.

Wykres 88 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera techniczna - wskaźnik 10.: udział budynków użyteczności publicznej wymagających dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie budynków użyteczności publicznej w 2022 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

❖ **PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:**

- ➔ Liczba budynków mieszkalnych, które były podłączone do wodociągu w obrębie obszaru rewitalizacji utrzymywała się w latach 2018-2022 na takim samym poziomie (131). Na obszarze

tym notuje się duży udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej. W 2022r. kształtował się on na poziomie wyższym od średniej miejskiej (miasto: 96,60%, obszar rewitalizacji: 99,24%).

- ➔ Co prawda, w obrębie obszaru rewitalizacji odnotowano w 2022 r. niemal równy udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych (86,58%) w stosunku do całego miasta (85,61%), to jednak nadal 13,45% domostw z obszaru rewitalizacji nie posiada dostępu do tego udogodnienia.
- ➔ Zaledwie 32,58% ogółu budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji korzysta z sieci gazowej.
- ➔ Prawie połowa budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji potrzebuje pilnej wymiany przestarzałych źródeł ciepła (dokładnie 46,97%).
- ➔ W obrębie obszaru rewitalizacji udział budynków użyteczności publicznej wymagających przeprowadzenia pilnych prac termomodernizacyjnych w ogólnej liczbie budynków będących w zasobach publicznych wyniósł 50%, czyli o 13,16 punktów procentowych mniej niż w mieście. Jest to jednak wysoka liczba: 7 na 14 budynków.
- ➔ Szczególnie niekorzystną sytuację budynków użyteczności publicznej wymagających dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na obszarze rewitalizacji 8 z 14 budynków wymaga takiego dostosowania (57,1%).
- ➔ Pomimo postępującego rozwoju infrastruktury technicznej fragmenty obszaru rewitalizacji pozostają poza zasięgiem sieci ciepłowniczej i gazowej, co skutkuje znaczącymi ograniczeniami dla mieszkańców w zakresie źródeł grzewczych.

❖ REKOMENDACJE:

- ➔ Należy kontynuować inicjatywy polegające na rozbudowie i ulepszaniu istniejącej infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji, aby podnosić jakość życia mieszkańców na tym terenie i zwiększać jego atrakcyjność dla potencjalnych mieszkańców.
- ➔ Konieczne jest zmodernizowanie budynków użyteczności publicznej (np. dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością, prace termomodernizacyjne), aby były bardziej dostępne dla mieszkańców i bardziej energooszczędne.
- ➔ Poprawa jakości powietrza na terenie miasta stanowi ważny element jego polityki, a działania z tym związane zostały wskazane między innymi opracowanych dokumentach strategicznych i planistycznych. Mając jednak na uwadze rosnące w ostatnim czasie koszty nośników grzewczych istnieje bardzo duże zagrożenie obniżeniem jakości powietrza związanym z niską emisją. Dlatego też bardzo istotne będzie kontynuowanie dofinansowań wymiany urządzeń grzewczych oraz termomodernizacji budynków oraz edukacja ekologiczna mieszkańców.

5.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Ostatnią grupą zagadnień, które mogą świadczyć o sytuacji kryzysowej zachodzącej na danym terenie są negatywne zjawiska przestrzenno-funkcjonalne, czyli w szczególności: niewystarczający poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną lub jej zły stan techniczny, niska jakość podstawowych usług lub brak dostępu do nich, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru.

W opisie tej sfery w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji wykorzystano wskaźniki dotyczące jakości terenów publicznych oraz poziomu wyposażenia w infrastrukturę gwarantując realizację usług publicznych takich jak np. obowiązek wysokiej jakości dróg publicznych. W ramach niniejszego opracowania kwestia dróg publicznych została potraktowana dwuaspektowo. Mając na celu wytypowanie obszarów borykających się z największymi problemami z jednej strony przeanalizowano stan tychże dróg i konieczność podjęcia interwencji polegających na modernizacji istniejących odcinków lub budowie nowych. Z drugiej natomiast strony analizie poddano liczbę zdarzeń drogowych mających miejsce na terenie Miasta Stoczek Łukowski w stosunku do długości dróg występujących na danym obszarze. O wystąpieniu konkretnego zdarzenia drogowego decydują nie tylko umiejętności osób prowadzących pojazdy, lecz nierzadko stan dróg po których się poruszają. W ramach badania sfery przestrzenno-funkcjonalnej analizie poddano również jakość terenów publicznych zlokalizowanych w obrębie miasta i obszaru rewitalizacji.

Ze względu na specyfikę miasta (jednostka o stonkowo niewielkiej powierzchni i liczbie ludności) badanie braku dostępu do niektórych z usług publicznych np. edukacyjnych, opieki zdrowotnej czy opieki nad najmłodszymi członkami lokalnej społeczności, nie znajdują uzasadnienia.

Uchwałą Nr XLII/275/2022 z dnia 28 października 2022 r. Rada Miasta Stoczek Łukowski uchwaliła nowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych Miasta. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Stoczek Łukowski wyznacza kilkanaście stref funkcjonalnych, dotyczących m.in. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wielorodzinnej, terenów rolniczych, usługowych, produkcyjnych, składów i magazynów, aktywizacji gospodarczej, terenów zielonych i zalesionych oraz dróg publicznych.

Mapa 12 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Stoczek Łukowski

Źródło: „Raport o stanie Miasta Stoczek Łukowski za 2022 rok”

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Na obszarze Miasta Stoczek Łukowski obowiązują obecnie 10 planów miejscowych:

1. Uchwała nr XLIV/242/97 Rady Miejskiej w Stoczku Łukowskim z dnia 31 grudnia 1997 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stoczek Łukowski.
2. Uchwała nr III/18/98 Rady Miejskiej w Stoczku Łukowskim z dnia 12 grudnia 1998 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stoczek Łukowski.
3. Uchwała nr XXXII/152/2000 Rady Miejskiej w Stoczku Łukowskim z dnia 14 listopada 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stoczek Łukowski.
4. Uchwała nr V/25/2003 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 06 marca 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stoczek Łukowski.
5. Uchwała nr XXXIII/161/2005 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 18 października 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Stoczek Łukowski.
6. Uchwała nr XLII/276/2022 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 28 października 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki ewid. nr 732/3 w Stoczku Łukowskim.
7. Uchwała nr XLVI/304/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek ewid. nr 1002 i 1003 w Stoczku Łukowskim.
8. Uchwała nr XLVII/310/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek ewid. nr 1045, 1046, 1064 i części działki nr 1049 w Stoczku Łukowskim.
9. Uchwała Nr XLIX/322/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki ewid. nr 2123/6 i części działek nr 1970 oraz 788/1 w Stoczku Łukowskim.
10. Uchwała Nr LVIII/374/2024 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek ewid. nr 1025, 1026/1 i 1026/2 w Stoczku Łukowskim.

Na koniec 2022 r. Miasto Stoczek Łukowski było właścicielem gruntów o powierzchni ogólnej 150,8443 ha, w tym:

1. grunty zajęte pod drogi, ulice i place o pow. 46,4604 ha,
2. grunty oddane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym o pow. 7,5050 ha,
3. grunty wydzierżawione osobom fizycznym i prawnym o pow. 0,6832 ha,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

4. pozostałe grunty o pow. 96,1957 ha

W skład gruntów przeznaczonych pod drogi wchodzi m.in. wszystkie drogi (ulice) zaliczone do kategorii dróg gminnych, drogi gruntowe (dojazdowe do pól), drogi wewnętrzne oraz Pl. T. Kościuszki (skwer) oraz stadion przy ul. Dwernickiego. W skład gruntów wchodzi nieruchomości przeznaczone pod zabudowę jednorodzinną: przy ul. Piłsudskiego, ul. Polnej oraz ul. Stodolnej. W skład gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste, wchodzi również grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym: przy ul. Krótkiej, ul. Wojska Polskiego, ul. 1 Maja, ul. Wiejskiej, ul. Piłsudskiego (ur. Dębek), ul. Sikorskiego, ul. Piłsudskiego (młyn) i ul. Partyzantów.

W skład gruntów wydzierżawionych, wchodzi działki lub ich części, w tym: pod uprawy polowe, pod garażami samochodowymi, pod pawilonami handlowymi, pod stacją paliw oraz pod pojemnikami na odzież używaną. Są to działki: przy ul. Piłsudskiego (stacja paliw), ul. Kanałowej (garaże), ul. 1 Maja (pawilon handlowy), Pl. T. Kościuszki (pawilon handlowy), ul. PCK (pawilon handlowy), ul. Polna (garaż), ul. Kolejowa (uprawy polowe), ul. Ośrednia (uprawy polowe), ul. Partyzantów (uprawy polowe), ul. Wojska Polskiego (garaż), ul. Stodolna (garaż) oraz ul. Kolejowa (parking pod sam. ciężarowe).

W skład gruntów pozostałych wchodzi m.in. skwer i park miejski, działki zajęte pod place i budynki administracji publicznej, grunty na terenie ośrodka wypoczynkowego „Izydory”, działki przy ul. Kolejowej, ul. Ośredniej, ul. Kościelnej, w obrębie ul. Dwernickiego, działki zabudowane budynkami komunalnymi, działki przy ul. Ostoi (oczyszczalnia ścieków) oraz działki położone w dorzeczu rzeki Świder w obrębie ul. Lipowej.

Infrastruktura społeczna jest elementem posiadającym duże znaczenie dla jakości życia mieszkańców miasta. Zapewnienie dostępu do niej jest jednym z najważniejszych zadań jednostek samorządu terytorialnego. Na infrastrukturę społeczną składają się instytucje oraz urządzenia zapewniające zaspokojenie potrzeb mieszkańców miasta w zakresie oświaty, opieki zdrowotnej, życia kulturalnego i społecznego, opieki socjalnej oraz sportu. Dostępność do usług społecznych, edukacyjnych i kulturalnych wpływa na możliwość skorzystania z określonych dóbr i usług przez mieszkańców danego obszaru. Duża odległość od obiektów infrastruktury społecznej, edukacyjnej, czy terenów zieleni wpływa negatywnie na funkcjonowanie społeczności lokalnej – obniża komfort życia mieszkańców i może mieć wpływ na wybór miejsca zamieszkania.

Ze względu na położenie obszaru rewitalizacji, w strukturze miasta, charakteryzuje się on dobrą dostępnością infrastruktury i usług społecznych oraz publicznych, względem pozostałych części jednostki.

Obszar rewitalizacji stanowi centrum życia kulturalnego całego Miasta Stoczek Łukowski. Wynika to z faktu umiejscowienia w jego obrębie głównych animatorów działalności kulturalnej w mieście, tj. Miejskiego Ośrodka Kultury i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Aleksandra

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Świętochowskiego (ul. Piłsudskiego 2). Statutowym zadaniem MOK jest integracja i inspirowanie działalności kulturalnej realizowanej przez współpracę z instytucjami (szkoły, zakłady pracy, powiatowe i wojewódzkie ośrodki kultury) oraz ze stowarzyszeniami (Towarzystwo Przyjaciół Stoczka, Stowarzyszenie Inicjatyw Wiejskich, Towarzystwo Kultury Teatralnej w Warszawie). Praca MOK przybrała dwa nurty:- całoroczna działalność stała (Miejska Biblioteka Publiczna, Klub 50+), – organizacja imprez cyklicznych i okolicznościowych. Największą i najstarszą imprezą cyklicznie odbywającą się w MOK od 1970 r. jest Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych.

Działania w zakresie upowszechniania i rozwoju kultury fizycznej oraz sportu na terenie obszaru rewitalizacji prowadzą: Ludowego Klubu Sportowego „Dwernicki”, Stoczkowskiego Towarzystwa Sportowego „Aves” oraz Uczniowskich Klubów Sportowych. Ludowy Klub Sportowy „Dwernicki” prowadzi zajęcia sportowe w sekcji piłki nożnej w 5 kategoriach wiekowych: senior, junior, młodzik, orlik młodszy i skrzat, w których uczestniczy łącznie około 140 zawodników głównie z terenu miasta. Stoczkowskie Towarzystwo Sportowe „Aves” prowadzi szkolenie w kilku kategoriach wiekowych z zakresu nauki i doskonalenia gry w piłkę siatkową: senior (mężczyźni i kobiety) oraz młodzik (chłopcy i dziewczęta). Ponadto stowarzyszenie prowadzi zajęcia z nauki gry w tenisa ziemnego. Największymi imprezami sportowymi, poza odbywającymi się rozgrywkami klubowymi, są: – Ogólnopolski Bieg „Grzmią pod Stoczkiem armaty”,- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej Rock & Volleyball,- Stoczkowska Halowa Liga Piłkarskich Piątek o Puchar Burmistrza Miasta.

Na obszarze rewitalizacji swoją siedzibę mają jedyne placówki oświatowo-wychowawcze w mieście, tj. Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim (Plac Stanisław Wielgoska 5), w skład którego wchodzi ośmioletnia szkoła podstawowa (13 oddziałów, 229 uczniów), oddział przedszkolny (24 wychowanków) oraz przedszkole usytuowane przy ul. Generała Dwernickiego 3 (4 grupy, 100 wychowanków). Usytuowany jest tu również Zespół Szkół (pl. St. Wielgoska 5) wraz z warsztatami (Dwernickiego 17).

Obszar rewitalizacji to także centrum usług administracyjnych Miasta Stoczek Łukowski. Zlokalizowane są tutaj: Urząd Miasta Stoczek Łukowski (ul. Plac Tadeusza Kościuszki 1), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (ul. Plac Tadeusza Kościuszki 1), Urząd Pocztowy (ul. Wyzwolenia 6), Bank Spółdzielczy w Trzebieszowie Oddział Stoczek Łukowski (ul. Wojska Polskiego 7), Bank Spółdzielczy w Łukowie. Oddział w Stoczku Łukowskim (ul. Plac Tadeusza Kościuszki 8).

Wyznaczony obszar rewitalizacji to również centrum usług w zakresie ochrony zdrowia oraz usług, dla osób z niepełnosprawnościami. Działalność prowadzą tutaj: Przychodnia Rejonowa SPZOZ i Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Piłsudskiego 32a, Zespół Ratownictwa Medycznego – Podstawowy (ul. Piłsudskiego 32), NZOZ "Rehabilitacja" i Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Stoczku Łukowskim (Plac Tadeusza Kościuszki, Zakład Aktywności Zawodowej ul. 1 - go Maja 12,

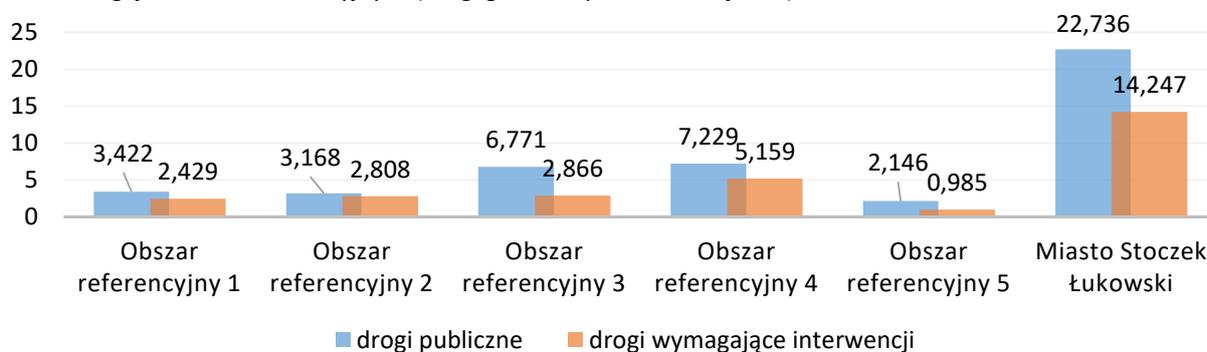
Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Centrum Stomatologii (ul. Piłsudskiego 1D), Gabinet Prywatny Lekarza Stomatologa (ul. Piłsudskiego 32), Pogotowie Opiekuńcze w Stoczku Łukowskim (ul. Plac Wielgoska 5).

Ze względu na położenie w strukturze miasta obszaru rewitalizacji charakteryzuje się bardzo dobrym wyposażeniem w infrastrukturę społeczną. Nie zdiagnozowano na jego terenie problemu niskiej dostępności usług publicznych.

Do podstawowego układu dróg na terenie miasta należą drogi gminne i powiatowe. Miasto położone jest na skrzyżowaniu ważnych dróg komunikacyjnych: drogi krajowej Nr 76 Wilga – Stoczek Łukowski – Łuków i drogi wojewódzkiej Nr 803 Siedlce – Stoczek Łukowski. Zgodnie z danymi Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim łączna długość dróg gminnych wynosi 17,651 km, w tym 11,608 km to drogi wymagające podjęcia interwencji (modernizacji, utwardzenia, przebudowy, itd.), czyli 65,76%. Długość dróg powiatowych wynosi natomiast 5,058 km, w tym 2,639 km wymaga interwencji, czyli 51,90%. W obrębie obszaru rewitalizacji łączna długość dróg gminnych wyniosła 2,368 km, z czego aż 84,80% wymaga przeprowadzenia modernizacji (2,008 km). Przez ten teren przebiega 0,8 km dróg powiatowych, z czego 100% znajduje się w stanie wskazującym na potrzebę modernizacji. Łączna długość dróg publicznych (gminnych i powiatowych) w mieście wyniosła w 2022 r. 22,736 km, z czego 13,93% przebiegało przez wyznaczony obszar rewitalizacji (3,168 km).

Wykres 89 Długość dróg lokalnych i dróg wymagających podjęcia interwencji na terenie Miasta Stoczek Łukowski w 2022r. wg. jednostek referencyjnych (drogi gminne i powiatowe łącznie)

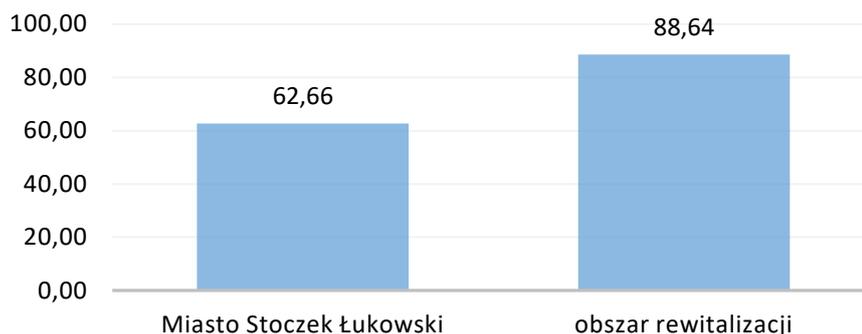

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Odsetek dróg lokalnych będących w niewystarczającym stanie technicznym dla terenu całego miasta kształtuje się na poziomie 62,66%. W obrębie wyznaczonego obszaru aż 88,64% tych dróg wymaga przeprowadzenia modernizacji, remontów i napraw. Jest to o 25,98 punktów procentowych więcej niż w całym mieście.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

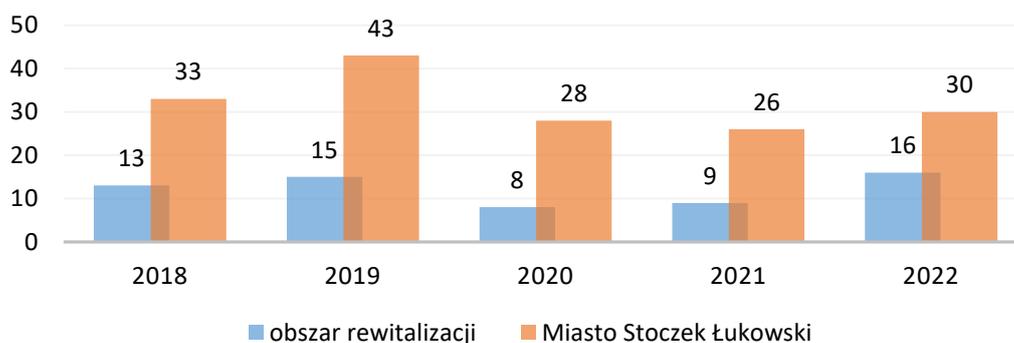
Wykres 90 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera przestrzenno-funkcjonalna - wskaźnik 11.: udział długości dróg lokalnych wymagających podjęcia interwencji w ogólnej długości dróg w 2022 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

W drugim kroku analizie poddano liczbę zdarzeń drogowych mających miejsce na terenie Miasta Stoczek Łukowski w stosunku do liczby mieszkańców. W świetle danych Policji w latach 2018 – 2022 liczb zdarzeń drogowych, które miały miejsce na terenie miasta ulegała wahaniom. Na poniższym wykresie przedstawiono szczegółowe informacje w tym zakresie. Obserwujemy, że ich liczba w całym mieście spadła o 3, czyli o 9,09%, podczas gdy w obrębie obszaru rewitalizacji wzrosła z 13 do 16, czyli o 23,08%. Udział zdarzeń drogowych, które miały miejsce na terenie całego obszaru rewitalizacji w ogólnej liczbie tych zdarzeń w całym mieście kształtował się na wysokim poziomie i wykazywał w latach 2018-2022 tendencję wzrostową: 2018 r.: 39,39%, 2019 r.: 34,88%, 2020 r.: 28,57%, 2021 r.: 34,62% i 2022 r.: 53,33%.

Wykres 91 Liczba zdarzeń drogowych w latach 2018-2022 na terenie Miasta Stoczek Łukowski i obszaru rewitalizacji

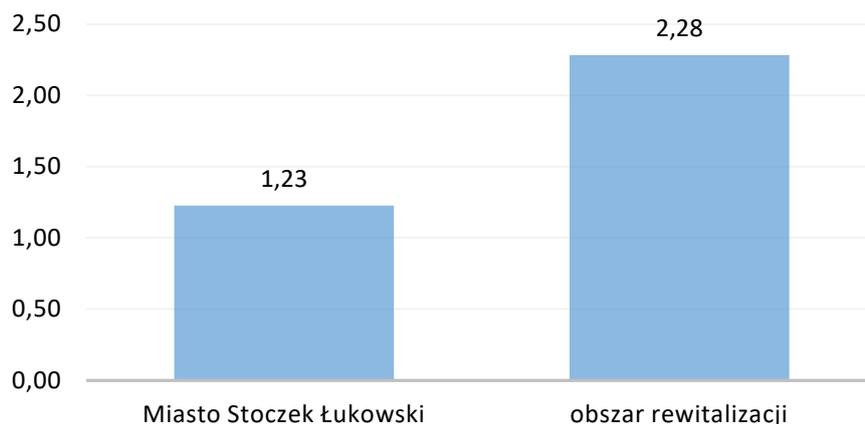

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim

W ramach wskaźnika przeanalizowano liczbę zdarzeń drogowych, które miały miejsce w 2022 r. przypadającą na 100 mieszkańców. Na podstawie dostępnych danych obliczono, iż średnia wartość wskaźnika w mieście kształtuje się na poziomie: 1,23. W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji sytuacja kształtuje się dużo gorzej, na co wskazuje wartość analizowanego wskaźnika. Liczba zdarzeń drogowych przypadających tutaj na 100 mieszkańców wyniosła 2,28, czyli była prawie dwukrotnie wyższa od średniej miejskiej.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 92 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera przestrzenno-funkcjonalna - wskaźnik 12.: liczba zdarzeń drogowych przypadająca na 100 mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim

W ramach ostatniego z analizowanych zagadnień zidentyfikowano powierzchnie terenów publicznych znajdujących się na obszarze Miasta Stoczek Łukowski i wyselekcjonowano te, które wymagają podjęcia pilnej interwencji.

W ciągu ostatnich lat na terenie Stoczka Łukowskiego, w tym w obrębie obszaru rewitalizacji, zrealizowano liczne przedsięwzięcia infrastrukturalne, które polegały na poprawie jakości i dostępności przestrzeni publicznych. Stoczek Łukowski rozpoczął proces rewitalizacji w 2017 r. W okresie lat 2018-2022 zrealizowano przedsięwzięcie pn. „Rewitalizacja zdegradowanych terenów miasta Stoczek Łukowski” współfinansowanego ze środków EFRR oraz budżetu państwa w ramach RPO WL 2014-2020 (Działanie: 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich). Jednym z elementów tego projektu było zagospodarowanie rynku. Zakres rzeczowy obejmował: wykonania robót rozbiórkowych, utwardzenia terenu tj. chodniki, schody i pochylnię małą architekturę (ławeczki, kosze), replikę studni, zegar słoneczny, fontannę, plac zabaw z zestawem zabawowym, nasadzenia drzew i krzewów, rabaty kwiatowe, oświetlenie i monitoring.

Jakość przestrzeni miejskiej oceniana jest również poprzez wizerunek i estetykę obszaru rewitalizacji. Pomimo licznych inwestycji w infrastrukturę publiczną, obszar ten boryka się z dużymi problemami w zakresie ładu przestrzennego, które są wynikiem utrwalonego podejścia do gospodarowania przestrzenią. Problemem obszaru rewitalizacji są w szczególności: mała liczba zorganizowanych miejsc parkingowych i przejść dla pieszych, zaniedbane chodniki, niewystarczająca ilość ławek i terenów zielonych, niewykorzystany w odpowiedni sposób potencjał parku miejskiego, zły stan podwórek, zaśmiecenie terenu.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Zgodnie z informacjami Urzędu Miasta łączna powierzchnia terenów publicznych na terenie miasta wynosi: 41,2043 ha, w tym 98,64% jest zdegradowanych i wymaga podjęcia interwencji. Całość terenów publicznych ulokowanych jest w jednostkach referencyjnych nr 1 i nr 2.

Tabela 16 Zestawienie powierzchni terenów publicznych na terenie Miasta Stoczek Łukowski wg. jednostek referencyjnych

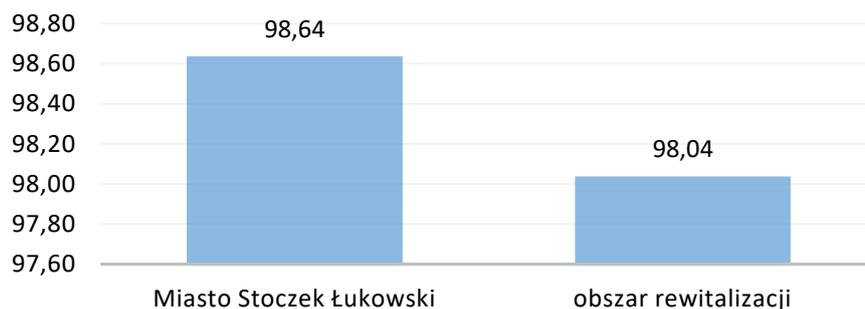
Lp.	Jednostka referencyjna	Tereny publiczne	Działki ewidencyjne	Powierzchnia ogółem	Powierzchni terenów wymagających podjęcia interwencji
1.	Obszar referencyjny 1	Promenada na Izydory	295	0,5115	0,3
		Ośrodek Izydory	1297/1-19,4808; 259-0,1114; 1290-0,2878; 1291-0,0243; 1292-0,0054; 1293-0,0337; 1294-0,1098; 1295-2,7986	22,8515	22,8515
2.	Obszar referencyjny 2	Skwar miejski	1565/2	1,1	0,8
		Zieleniec przy ul. 1 Maja	1867	0,05	0,0
		Teren przy Zespole Oświatowym	1951/4; 1951/10	1,4018	1,4018
		Plac przy przedszkolu	1947/1 i 1948	0,3672	0,3672
		Park Chojniak	1953	14,9223	14,9223
3.	Obszar referencyjny 3	Brak	Nie dotyczy	0,00	0,00
4.	Obszar referencyjny 4	Brak	Nie dotyczy	0,00	0,00
5.	Obszar referencyjny 5	Brak	Nie dotyczy	0,00	0,00
Suma:				41,2043	40,6428

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Analiza wskaźnika odnoszącego się do udziału powierzchni terenów publicznych o niskiej jakości wymagających podjęcia interwencji w 2022 r. w stosunku do ogólnej powierzchni terenów publicznych wskazuje, że w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji mamy do czynienia z równie negatywną sytuacją co w mieście Stoczek Łukowski. Analizowany wskaźnik przyjął w obydwu przypadkach bez mała 100%: miasto – 98,64%, obszar rewitalizacji: 98,04%.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wykres 93 Porównanie wskaźnika delimitacyjnego – sfera przestrzenno-funkcjonalna -wskaźnik 13.: udział powierzchni terenów publicznych o niskiej jakości wymagających podjęcia interwencji w 2022 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim

Ważnym elementem obniżającym jakość przestrzeni publicznej jest również, widoczny przede wszystkim w centrum miasta, chaos reklamowy.

Podczas konsultacji społecznych mieszkańcy zwrócili uwagę na konieczność przeprowadzenia kompleksowej rewitalizacji parku miejskiego. Do problemów tego obszaru należą przede wszystkim: zaśmiecenie i zanieczyszczenie terenu, brak miejsc do odpoczynku (ławeczki, zielona infrastruktura).

Wśród zdiagnozowanych problemów sfery przestrzenno-funkcjonalnej należy również wymienić niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, m.in.:

- brak dostosowania przestrzeni publicznych do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, np. deficyt miejsc do wypoczynku, rekreacji, spotkań i integracji społecznej
- brak dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenu do zmian klimatu, np. brak zadrzewienia, zazielenienia, retencji wody, zwiększający ryzyko suszy, powodzi, wysokich temperatur,
- brak dostosowania budynków i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, np. osób niepełnosprawnych, starszych, dzieci, ograniczający ich dostępność i mobilność.

❖ PODSUMOWANIE ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW OBSZARU REWITALIZACJI:

- ➔ W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji 2,808 km dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) potrzebuje przeprowadzenia prac modernizacyjnych, co stanowi aż 19,71% ogólnej długości tych dróg w całym mieście Stoczek Łukowski i 88,64% dróg w obrębie tegoż obszaru.
- ➔ Jakość dróg jest jednym w wielu czynników mających wpływ na zaistniałe zdarzenia drogowe. W 2022 r. odnotowano w obrębie obszaru rewitalizacji łącznie 16 zdarzeń drogowych (kolizje i wypadki), co stanowiło 53,33% wydarzeń drogowych, które miały miejsce w całym mieście. Wskaźnik obrazujący liczbę zdarzeń drogowych w 2022 r. w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

kształtował się na obszarze rewitalizacji prawie na dwukrotnie wyższym poziomie (2,28) w stosunku do średniej miejskiej (1,23).

- ➔ Szczególnie niekorzystnie wygląda sytuacja w zakresie stanu terenów publicznych. Prawie wszystkie tereny publiczne zlokalizowane na obszarze rewitalizacji wymagają interwencji: 98,04%.

❖ REKOMENDACJE:

- ➔ Warunkiem koniecznym dla dalszego rozwoju obszaru rewitalizacji jest rozwój infrastruktury drogowej oraz oświetlenia pozwalających na podniesienie jakości życia społeczności lokalnej, jak również zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru.
- ➔ Niezbędne jest podjęcie interwencji w zakresie zdegradowanych przestrzeni publicznych, w celu przywrócenia im pierwotnych oraz nadania nowych funkcji użytkowych, tworzenie przyjaznych i atrakcyjnych przestrzeni publicznych obudzających społeczność lokalną do realizacji oddolnych inicjatyw, kreatywnego myślenia, itd.
- ➔ Rekomenduje się realizację działania polegającego na sporządzeniu, przyjęciu i wdrożeniu „uchwały krajobrazowej”, o której mowa w art. 37a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli ustawy określającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane.

5.6 Analiza lokalnych potencjałów

W ramach ostatniej części diagnozy, dotychczasową analizę negatywnych zjawisk w obszarze rewitalizacji, zostawiono z analizą lokalnych potencjałów - zasobów i możliwości, które mogą przyczynić się do rozwiązywania wskazanych problemów. Analiza dotyczy przede wszystkim potencjałów lokalnych (umiejscowionych w granicach obszaru), jednakże w niektórych przypadkach o potencjale obszaru decydują także instytucje czy zjawiska ogólnogminne.

Poniżej zaprezentowano w sposób syntetyczny wyniki przeprowadzonej, w zakresie potencjałów obszaru rewitalizacji, analizy:

- ❖ Elementy potencjału demograficznego – w graniach wyznaczonego obszaru rewitalizacji liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 mieszkańców kształtuje się w 2022 r. na poziomie 30,10 (przy średniej dla całego miasta wynoszącej 25,89). Wskazuje to na to, że

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

obszar rewitalizacji jest terenem intensywnie starzejącym się. Świadczą o tym również dane dotyczące zmiany liczby osób w wieku poprodukcyjnym w latach 2018-2022. W 2022 r. ich liczba wzrosła do 211 względem 208 w 2018 r. (wzrost o 1,44%). Jednocześnie warto wykorzystać potencjał grupy mieszkańców będącej w wieku przedprodukcyjnym dla realizacji celów w poniższy sposób:

- a) przyjmując założenie, iż ludzie młodszy, w tym wychowujący dzieci, są bardziej skłonni do myślenia perspektywicznego, długofalowego, stąd bardziej zainteresowane strategiczną zmianą sytuacji obszaru; w związku z tym, ułatwi to znalezienie aktywnych partnerów do różnych przedsięwzięć o charakterze strategicznym i osób samodzielnie podejmujące takie przedsięwzięcia;
- b) warto planować i realizować działania na rzecz licznej grupy seniorów w taki sposób, aby znaczna część z nich była bezpośrednimi beneficjentami jakiegoś działania.

❖ **Kadry Instytucji Publicznych** – bez wątpienia niezwykle istotnym potencjałem jest doświadczona kadra Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim oraz miejskich jednostek organizacyjnych (m.in. MOPS, MOK, placówek oświatowych). Pracownicy posiadają wieloletnie doświadczenie zarówno w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych (krajowych i zagranicznych), jak i realizacji szerokiego wachlarza przedsięwzięć (projektów i programów) służących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu mieszkańców. Ogromnym potencjałem w tym zakresie jest doświadczenie we wdrażaniu przez instytucje publiczne założeń i projektów rewitalizacyjnych realizowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski, którego obowiązywanie kończy się w upływie 2023r. Zrealizowano znaczną część zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Na chwilę obecną stan realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy ocenić na wysokim poziomie. Zrealizowano m. in. projekt: „Rewitalizacja zdegradowanych terenów miasta Stoczek Łukowski”, współfinansowany na podstawie umowy nr RPLU.13.04.00-06-0029/17-00 ze środków UE w ramach Osi priorytetowej 13 Infrastruktura społeczna, Działania 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020. Projekt ten był realizowany od 03.07.2017 r. do 16.09.2021 r. Kwota jego dofinansowania wyniosła 1 634 647,44 zł, natomiast wkład własny: 471 352,83 zł. Głównym celem projektu była poprawa sytuacji kryzysowej oraz wzmocnienie potencjałów rozwojowych obszaru zdegradowanego na terenie miasta Stoczek Łukowski. W ramach projektu zaplanowano: budynku biblioteki z przeznaczeniem na Centrum Integracji Społecznej i zagospodarowanie rynku w mieście Stoczek Łukowski.

Profesjonalny system realizacji zadań publicznych determinuje całokształt działań rozwojowych, w szczególności planowania i realizowania inwestycji, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych, wdrażania nowych metod zarządczych oraz obsługi klientów

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

(mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów itp.). To właśnie jakość pracy administracji w ogromnej mierze narzuca tempo rozwoju wspólnoty lokalnej. Podstawą wdrożenia w życie założeń GPR będzie partnerstwo i skonsolidowane podejście do obszarów problemowych. Skala i charakter wyzwań rozwojowych, przed jakimi stoi samorząd w zakresie wyznaczonego obszaru rewitalizacji, wymagają kompleksowego ich rozwiązywania oraz działania z wykorzystaniem efektu synergii (uzyskiwanie zwielokrotnionych korzyści dzięki umiejętnemu połączeniu części składowych całości).

- ❖ **Obiekty publiczne** – na obszarze rewitalizacji umiejscowionych jest 14 budynków użyteczności publicznej, w tym m.in. Urząd Miasta i Gminy Stoczek Łukowski, Zespół Oświatowy, Przedszkole, OSP, biblioteka, przychodnia, bank. Istniejąca baza obiektów publicznych oraz tych, którym w efekcie realizowanych przedsięwzięć można nadać nowe funkcje użytkowe, stanowi ogromny potencjał (zaplecze techniczne) do realizacji różnego rodzaju przedsięwzięć (w tym oddolnych) realizowanych w celu ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.
- ❖ **Aktywność obywatelska** – obszar rewitalizacji jest już obecnie obszarem o stosunkowo dużej aktywności obywatelskiej - wzięto pod uwagę liczbę organizacji pozarządowych, które pełną ważną funkcję w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego i aktywizowaniu jednostek na rzecz społeczności. Jako szczególny potencjał pod kątem prowadzenia rewitalizacji należy postrzegać kilka bardzo aktywnych organizacji pozarządowych działających na terenie miasta. Ich działania skupiają się na aktywności kulturalnej i społecznej, co w znaczącym stopniu realizuje cele planowanego procesu rewitalizacji. W granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji jest 12 takich organizacji (co stanowi 70,59%) wszystkich organizacji w mieście. W tym kontekście dostrzegane są w szczególności takie podmioty jak: Stowarzyszenie „Pokonać Bariery” przy ul. 1 Maja 12; Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „PROMYK” przy Pl. Wielgoska 5; Stowarzyszenie Nasz Stoczek przy Pl. Wielgoska. Istotną aktywnością odznacza się również usytuowane poza obszarem rewitalizacji Stowarzyszenie Inkubator Kreatywności Społecznej przy ul. Ośredniej 17. Potencjał ten jest już na tym etapie zauważalny i będzie stanowił punkt wyjścia do planowania dalszych działań w obszarze.
- ❖ **Potencjał kulturowy i dziedzictwa kulturowego** – kapitał ten to w przypadku obszaru rewitalizacji w szczególności zasób chronionego dziedzictwa kulturowego, a także kapitał tkwiący w mieszkańcach obszaru. Obszar rewitalizacji cieszy się bogatą historią, która pozostawiła nie tylko zabytki materialne, ale również szerokie dziedzictwo niematerialne zachowane w zwyczajach, kulturze i przekazach mieszkańców obszaru. To właśnie pod Stoczkiem Łukowskim 14 lutego 1831 roku stoczono pierwszą zwycięską bitwę Powstania Listopadowe. Do rozwoju oraz pełnego wykorzystania tego potencjału konieczne jest wzmocnienie roli dziedzictwa w budowaniu spójności społecznej oraz wzmocnienie znaczenia kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym. Do

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

najcenniejszych zabytków w mieście należy zaliczyć: Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.

Potencjałem obszaru rewitalizacji jest również aktywność mieszkańców w zakresie stosunkowo dobrze rozwiniętej działalności kulturalnej i artystycznej, a także aktywności mieszkańców w kultywowaniu obrzędów i tradycji. W obszarze rewitalizacji działa 12 spośród 17 wszystkich funkcjonujących w mieście organizacji społecznych. W granicach obszaru rewitalizacji usytuowany jest również Miejski Ośrodek Kultury, który prowadzi aktywną działalność kulturalno-społeczną, m.in. organizuje naukę gry na instrumentach dętych, zajęcia dla dzieci - „Ferie w mieście”, „Wakacje w mieście”, Klub „Gluś”, zajęcia dla seniorów - Klub 50+, Klub Seniora.

Mające na obszarze rewitalizacji siedzibę instytucje kultury stanowią niezmiernie ważny potencjał dla procesu rewitalizacji jako instytucje o działaniu stałym, wielowątkowym oraz adresowanym do różnych grup mieszkańców. Co więcej, poszerzają one swoją działalność kulturalną, a oferta wydarzeń o charakterze cyklicznym jest stopniowo uzupełniana o nowe formy aktywności.

- ❖ **Potencjał naturalny i turystyczno-rekreacyjny** – obszar rewitalizacji, podobnie jak pozostała część Miasta Stoczek Łukowski, należy do miejsc o umiarkowanym potencjale turystyczno-rekreacyjnym. Walorem turystycznym miasta są: urozmaicone ukształtowanie powierzchni i zalesione wzgórza, które wznoszą się do 200 metrów nad poziomem morza, sosnowy las Chojniak spełniający rolę parku miejskiego; wijący się wśród bagnistych łąk rzeki Świder, stawy znajdujące się wśród lesistych pagórków, malowniczy widok na dolinę Świdra, Uroczysko Dębek. Północno-wschodnia część Miasta Stoczek Łukowski położona w Łukowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Dodatkowo turyści mają w mieście do dyspozycji bazę hotelowo – noclegową: "Dwór Zgórznica" oraz "Zajazd Rosa".

Wobec istniejącego potencjału jednym z kierunków działań może być intensyfikacja wykorzystania walorów przyrodniczych i krajobrazowych miasta na cele rozwoju obszaru rewitalizacji jako centrum obsługi ruchu turystycznego.

- ❖ **Potencjał aktywności gospodarczej** – potencjał ten to działające w obszarze podmioty gospodarcze, szczególnie mikroprzedsiębiorstwa. Bardzo istotne jest dotychczasowe nabyte doświadczenie rynkowe oraz gotowość do podejmowania ryzyka. To elementy kapitału ludzkiego, które najtrudniej byłoby wytworzyć od zera. Ogromnym potencjałem przedmiotowej sfery jest liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W 2022 r., w obrębie obszaru rewitalizacji mieszkała ich zdecydowana większość: 69 osób, czyli 38,98% ogółu prowadzących działalność w tym okresie w całym mieście. Ta tendencja wzrostowa jest niewątpliwie potencjałem, który warto rozwijać w mieście i na podstawie dotychczasowych doświadczeń

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą wspierać w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności nowe osoby, które wykazują potencjał, ale brakuje im wiedzy i know-how.

Jako element potencjału sfery gospodarczej można również wymienić założoną w 2021 r. Spółdzielnię Socjalną MPGK Stoczek Łukowski, która prowadzi działalność w zakresie rekultywacji i pozostałej działalności usługowej związanej z gospodarką odpadami, związana z zagospodarowaniem terenów zieleni, drukiem i poligrafią, robót budowlanych. Spółdzielnia siedzibę swoją posiada poza obszarem rewitalizacji. Jednakże stanowi ona solidną bazę dla rozwoju ekonomii społecznej na obszarze rewitalizacji.

- ❖ **Potencjał przestrzeni publicznych** - w granicach obszaru rewitalizacji znajduje się 43,30% terenów publicznych spośród wszystkich zlokalizowanych w mieście. Prawie 100% z nich wymaga podjęcia interwencji. Obszary te stanowią niewątpliwie bardzo duży potencjał rozwojowy obszaru rewitalizacji, gdyż części z nich można nadać nową funkcję użytkową.
- ❖ **Potencjał doświadczenia organizacyjnego** – na terenie miasta Stoczek Łukowski odbywa się wiele imprez kulturalnych oraz rozrywkowych z których wiele ma już swoją wypracowaną przez lata renomę i wyjątkowo szeroki zakres odbiorców oraz uczestników (choćby Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych). Organizacja takich wydarzeń wymaga umiejętności wyjątkowo dobrego, skoordynowanego planowania, wielu posiadanych doświadczeń, szerokiej sieci kontaktów, zdolności pozyskiwania źródeł finansowania, jednym słowem – potężnego doświadczenia i fachowej wiedzy, których zgromadzenie trwa latami. Potencjał ten jest wyjątkowo cenny, wpływa bowiem na wizerunek obszaru rewitalizacji, jego postrzeganie przez społeczność lokalną, ogólnopolską a nawet międzynarodową. Jest niepowtarzalną okazją do pobudzania rozwoju w zakresie wysoce pożądanym przemian społecznych oraz gospodarczych, budowania dziedzictwa kulturowego i lokalnego patriotyzmu, promowania lokalnych marek, twórców, walorów turystycznych. Potencjał ten w połączeniu z wysoką aktywnością społeczno-kulturalną mieszkańców obszaru rewitalizacji jest niezwykle cenny dla powodzenia wszelkich działań nastawionych na wieloaspektową odnowę obszaru rewitalizacji.

5. Część planistyczna

Niniejszy rozdział Gminnego Programu Rewitalizacji stanowi odpowiedź na wyniki przeprowadzonej diagnozy. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w szeregu z aspektów GPR nie ogranicza się jedynie do tego, co wynika automatycznie z diagnozy problemów, lecz (opierając się o zdiagnozowanych potencjałach) wychodzi naprzeciw wyzwaniom i wyprzedza powstawanie problemów możliwych do przewidzenia w przyszłości. W związku z tym, GPR oprócz tego, że ma swe źródło diagnozie, to opiera się na wizji, która stanowi projekcję przyszłości.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Priorytetowym celem podejmowanych działań w perspektywie do roku 2030 będzie powstrzymanie degradacji terenów znajdujących się w gorszym położeniu, poprawa jakości życia zamieszkującej tam ludności oraz przywrócenie wyznaczonemu obszarowi rewitalizacji - wskazanemu przez mieszkańców jako wymagającego interwencji - jego pierwotnych, ważnych z punktu widzenia lokalnego rozwoju, funkcji. Urzeczywistnienie przedmiotowych celów będzie odbywało się poprzez szereg mniejszych i większych projektów (zarówno infrastrukturalnych, jak i „miękkich”), realizowanych w równej mierze przez samorząd oraz instytucje publiczne, jak i przez organizacje społeczne oraz przedsiębiorców i innych ważnych „aktorów” rozwoju lokalnego. Nadrzędną ideą przyświecającą tym działaniom i organizującą aktywność lokalnej społeczności jest wyprowadzenie wskazanego obszaru ze stanu kryzysowego poprzez usunięcie zjawisk, które spowodowały jego degradację. Cele, kierunki interwencji oraz konkretne zadania rewitalizacyjne mają doprowadzić do przemiany zdegradowanego terenu we wszystkich pięciu aspektach:

- ❖ **społecznym** – poprzez zapobieganie patologiom społecznym, takim jak alkoholizm czy przemoc w rodzinie, marginalizacji i wykluczeniu mieszkańców pozostających w „gorszej” sytuacji życiowej, kreowaniu zdrowych nawyków przeciwdziałających chorobom cywilizacyjnym dzieci i osób dorosłych (otyłość, nadwaga, wady postawy, choroby narządów ruchu i układu krążenia), odbudowywaniu więzi społecznych i rodzinnych, aktywizacji osób starszych, zwiększeniu szans rozwojowych dzieci i dorosłych z mniejszych i peryferyjnych ośrodków; niezwykle istotne jest również rozwijanie i wzmacnianie trzeciego sektora, a poprzez to budowania społeczeństwa obywatelskiego;
- ❖ **gospodarczym** – poprzez stwarzanie warunków do tworzenia nowych miejsc pracy, rozpowszechnianie aktywności gospodarczej, lokowanie na obszarze rewitalizacji nowych przedsiębiorstw;
- ❖ **przestrzenno-funkcjonalnym** – w tym zachowanie dziedzictwa naturalnego i kulturowego stanowiącego potencjał lokalny;
- ❖ **technicznym** – poprzez dbałość o podstawową infrastrukturę techniczną (m.in. stopień skanalizowania, stan techniczny budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej) – jako elementu zwiększającego atrakcyjność zamieszkania i w pewnym stopniu ograniczającego odpływ ludności;
- ❖ **środowiskowym** – przede wszystkim poprzez poprawę stanu środowiska naturalnego i wdrażanie koncepcji zrównoważonego rozwoju, która ma zapewnić zaspokojenie potrzeb społeczności, z uwzględnieniem przyszłych pokoleń i priorytetowym znaczeniem zachowania, odtworzenia i rozwijania środowiska przyrodniczego.

5.1 Wizja i cele rewitalizacji

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 3) Gminny Program Rewitalizacji zawiera opis wizji stanu obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji, a także cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu zdiagnozowanych poprzednio negatywnych zjawisk społecznych i powiązanych z nimi problemów gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Wizja oraz uporządkowany system celów rewitalizacji stanowią spójną całość. Każdy z celów rewitalizacji w sposób czytelny i nie budzący wątpliwości przyczynia się do realizacji określonego fragmentu wizji, jak również wizji jako całości.

5.1.1 Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji

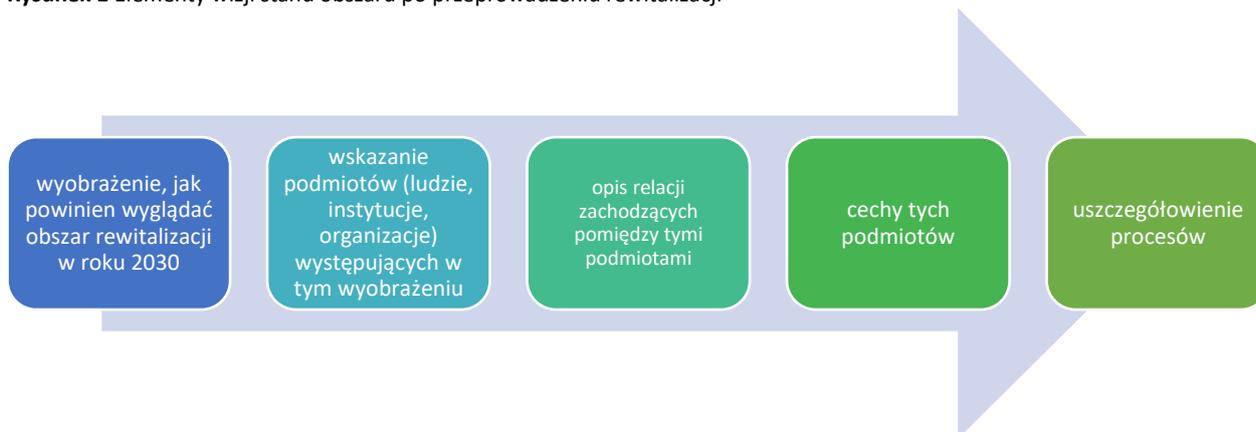
Niniejszy rozdział zawiera prezentację wizji stanu obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji w perspektywie roku 2030. Została ona wypracowana w oparciu o odbyte konsultacje społeczne i deklarowane aspiracje lokalnej wspólnoty. Wypracowana przy współudziale społeczności lokalnej wizja obszaru rewitalizacji jest spójna z wizją rozwoju całego Miasta Stoczek Łukowski definiowanej na poziomie obowiązujących lokalnie dokumentów strategicznych. Decyduje to o spójności wizji rozwoju oczekiwanej przez społeczność lokalną, jak i definiowanej przez władze miasta na poziomie dokumentów strategicznych.

Wizja została sformułowana jako zbiór procesów, których przebieg warunkuje nie tylko osiągnięcie doraźnych zmian, lecz tworzy także podstawę dla długofalowego ożywienia wyznaczonego podobszaru rewitalizacji. W wizji uwzględniono wszystkie wymiary rewitalizacji, a także sformułowano specyficzne procesy, które powinny się toczyć w obszarach rewitalizacji.

Wizja obszaru rewitalizacji to opis oczekiwanego w przyszłości stanu tego obszaru. Wizja ma na celu: zobrazowanie stanu docelowego, informowanie o aspiracjach osób/podmiotów formułujących wizję oraz jednoczenie wokół idei. Na poniższym rysunku zaprezentowano elementy, które zwiera wizja.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Rysunek 1 Elementy wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

W 2030 r. obszar rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski stanowi atrakcyjne miejsce do zamieszkania i spędzania czasu wolnego. Zrewitalizowana w ramach przeobrażeń przestrzeń publiczna pozwala na zbudowanie zintegrowanej lokalnej społeczności funkcjonującej w bezpiecznym środowisku społecznym, w atrakcyjnym środowisku kulturalnym oraz w zadbanym i czystym środowisku naturalnym. Obszar rewitalizacji zamieszkują ludzie otwarci na zmiany, przedsiębiorczy i odważnie realizujący swoje pomysły na życie.

Przeprowadzone działania wpłynęły na ograniczeniu negatywnych zjawisk społecznych oraz zwiększenie poziomu integracji społecznej. Osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym, dzięki aktywizacji społecznej i zawodowej oraz wdrożeniu usług wspierających i zapobiegających marginalizacji, otrzymały szansę na wyjście z kryzysowej sytuacji życiowej. Pomimo tego, że negatywne zjawiska nie zniknęły całkowicie, to są systematycznie ograniczane. Obszar rewitalizacji stanowi przestrzeń sprzyjającą rozwojowi mieszkańców na każdym etapie życia. Zaangażowanie organizacji pozarządowych zaowocowało integracją społeczną, zwiększeniem aktywności obywatelskiej i zmniejszeniem występujących problemów. W efekcie odbudowywania i utrwalania więzi sąsiedzkich i mnogości oddolnych małych inicjatyw wzmocniono spójność społeczną. Wzrasta poczucie tożsamości z miejscem zamieszkania, wykorzystywany jest potencjał dziedzictwa niematerialnego. Na obszarze rewitalizacji funkcjonują miejsca spotkań, które są przestrzenią integrującą lokalną społeczność, a mieszkańcy czują przynależność do lokalnej wspólnoty. Tworzone są formalne i nieformalne grupy.

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się dużą ilością zieleni opartej o lokalne gatunki. Został zaprojektowany z myślą o mieszkańcach i jest dostępny dla wszystkich.

W obrębie zrewitalizowanego parku miejskiego odbywa się wiele wydarzeń kulturalnych i społecznych, które integrują mieszkańców całego obszaru rewitalizacji oraz pozostałej części Miasta Stoczek Łukowski. Atrakcyjne przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji są przyjaznymi i bezpiecznymi miejscami spędzania wolnego czasu, rekreacji, ale także prowadzenia działalności społecznej. Dzięki wielofunkcyjnej i bezpiecznej przestrzeni dostosowanej do potrzeb różnorodnych grup, w tym seniorów, młodzieży, dzieci, rodzin czy osób z niepełnosprawnościami, mieszkańcy coraz bardziej angażują się w różne działania i wydarzenia, a dzięki temu kształtowane są pozytywne postawy społeczne i przywiązanie do lokalnej społeczności i przestrzeni.

W celu podniesienia warunków życia nadal systematycznie modernizowana i rozwijana jest niezbędna infrastruktura techniczna i społeczna. Działania rewitalizacyjne w sferach pozaspołecznych pozwoliły na uzyskanie poprawy komfortu życia zarówno mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i całego miasta. Zróżnicowana oferta spędzania czasu wolnego zachęca do osiedlania się na obszarze rewitalizacji.

Wokół zrewitalizowanych obiektów wykorzystujących dziedzictwo kulturowe, historyczne i przyrodnicze stopniowo następuje rozkwit przedsiębiorczości. Wzmocniła się zaradność gospodarcza i społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Powodzenie całego Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym urzeczywistnienie wyżej zaprezentowanej wizji obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji, zależy w głównej mierze od mobilizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie realizacji dużej liczby działań w „rodzimej” skali, zgodnych z celami Programu lub komplementarnych wobec nich, a dotyczących jakości prywatnego życia.

5.1.2 Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań

W świetle ustawy cele rewitalizacji winny być wytypowane w taki sposób, aby implikowały następnie kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk ujawnionych w diagnozie. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom powinno z kolei polegać na wykorzystaniu zidentyfikowanych potencjałów.

W ramach niniejszego dokumentu wskazano dwustopniową strukturę celów. Zdefiniowano cel główny oraz przyporządkowane mu cztery cele strategiczne. Cele rewitalizacji określają kierunek, w jakim należy zmierzać, aby osiągnąć zamierzoną wizję rewitalizacji. Mają one układ hierarchiczny od celu głównego, przez cele strategiczne, aż po kierunki działań. Strukturę niżej zaprezentowanych celów niniejszego dokumentu należy, w całym okresie jego obowiązywania, traktować jako stałą. Aktualizacji (przy uwzględnieniu bieżącej sytuacji) mogą podlegać kierunki działań zmierzające do realizacji wyznaczonych celów. Mając na względzie zbieżność zdiagnozowanych problemów występujących w obrębie jednostek wchodzących w skład obszaru rewitalizacji.

Zaprezentowany w ramach niniejszego rozdziału cel główny określa zakres niezmiennego kierunku działań w perspektywie długoletniej. Przedmiotowy cel stanowi odpowiedź na zdefiniowane problemy w długoterminowej perspektywie rozwoju, wskazując na korzyści oczekiwanych przemian płynące dla wszystkich mieszkańców.

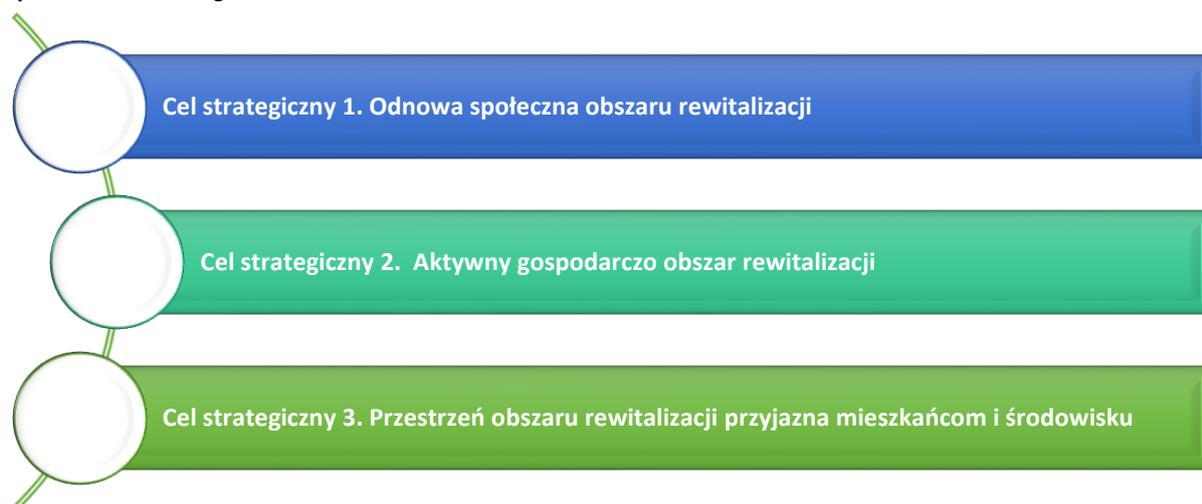
CEL GŁÓWNY

Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji

Przyjęty główny cel rewitalizacji zakłada odnowę obszaru rewitalizacji poprzez ożywienie i rozbudzenie potencjału tkwiącego w nim oraz zamieszkującej tam ludności, czego efektem będzie wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysu oraz poprawa jakości i poziomu zamieszkiwania. Choć, niekorzystne zjawiska, które spowodowały degradację obszaru, nie zostaną zupełnie zniwelowane, to ich skala zostanie znacznie ograniczona. Działania podejmowane w ramach rewitalizacji będą przede wszystkim skupiały się na przeciwdziałaniu problemom społecznym. Pozostałe przedsięwzięcia o charakterze gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym czy środowiskowym mają za zadanie wspomagać przeciwdziałanie problemom społecznym.

Cele rewitalizacji oraz kierunki rozwoju obszarów rewitalizacji zostały wyznaczone na podstawie zidentyfikowanych problemów oraz potrzeb skumulowanych na obszarze zdegradowanym. Bezpośrednią inspiracją do ich powstania były wyniki prac mieszkańców podczas prowadzonych konsultacji społecznych. W dniu 22.09.2023 r. zorganizowane zostało spotkanie informacyjno-konsultacyjne, w ramach którego wypracowane zostały zarówno cele, jak i odpowiadające im kierunki działań Gminnego Programu Rewitalizacji. Struktura przyjętych w niniejszym Gminnym Programie Rewitalizacji celów strategicznych przedstawia się następująco:

Rysunek 2 Cele strategiczne GPR

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych

W poniższej tabeli przedstawiono matrycę struktury celów i kierunków interwencji Gminnego Programu Rewitalizacji w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów, potencjałów i planowanych efektów procesu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Tabela 17 Matryca celów i kierunków działań, problemów, potencjałów i spodziewanych efektów Gminnego Programu Rewitalizacji

Sfera	Zdiagnozowane problemy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
Spoleczna	<p>– depopulacja obszaru rewitalizacji w tempie szybszym niż w przypadku całego miast (w latach 2018-2022 spadek liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji o 8,25% a całego miasta (4,79%)</p> <p>- ujemny przyrost naturalny w obszarze rewitalizacji, tak samo jak w obrębie całego Miasta Stoczek Łukowski (we wszystkich latach prowadzonej analizy, tj. 2018-2022 notuje się ujemny przyrost naturalny)</p> <p>- zarówno w obszarze miasta, jak i obszaru rewitalizacji w latach 2017-2021 odnotowuje się ujemne, z roku na rok większe saldo migracji</p> <p>- wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym (wskaźnik liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców w 2022 r. w zakresie obszaru rewitalizacji wynosi 4,42 i kształtuje się na poziomie wyższym niż średnia miejska 24,29)</p> <p>- w 2022 r. liczba urodzeń przypadająca na 100 mieszkańców kształtowała się w obszarze rewitalizacji na niższym poziomie (0,29) w porównaniu ze średnią miejską (0,57)</p> <p>- saldo migracji kształtuje się na bardzo niskim dodatnim poziomie (od +1 do +3) lub przybiera wartość ujemną</p> <p>- wyższe od średnich są wskaźniki migracji dla ludzi młodych, o wyższym poziomie wykształcenia</p> <p>- występowanie niekorzystnych zjawisk demograficznych związanych z ubytkiem młodych mieszkańców i stopniowym starzeniem się społeczeństwa (w obszarze rewitalizacji zauważalny jest wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym z 208 w 2018 r. do 211 w 2022 r., czyli o 1,44%.; wzrost ich udziału w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru rewitalizacji z 27,23% w 2018 r. do 30,10% w 2022 r. ; wartość wskaźnika obrazującego zmianę liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 mieszkańców w latach 2018-2022. Dla obszaru całego miasta wynosi: 1,19, a dla obszaru rewitalizacji: 10,56)</p>	<p>1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie skali narażenia na ubóstwo i wykluczenie społeczne budowanie włączenia społecznego poprzez uczestnictwo w kulturze i aktywnościom sportowym - odnowienie poczucie lokalnej dumy i czerpać na co dzień z wielokulturowości obszaru - wpieranie rodzin w pełnieniu przynależnych im funkcji - zwiększenie liczby i podniesienie jakości usług publicznych, w tym społecznych świadczonych w interesie ogólnym - rozszerzenie i poprawa jakości oferty kulturalno-edukacyjnej dedykowanej dzieciom i młodzieży - włączanie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w życie społeczne i obywatelskie - organizowanie opieki wytchnieniowej - popularyzacja idei i pomoc w organizacji gospodarstw społecznych - stworzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży - rozwój poradnictwa społecznego - integracja i aktywizacja społeczna osób o 	<ul style="list-style-type: none"> – dostępność obiektów publicznych, które można wykorzystać dla potrzeb realizacji różnego rodzaju działań społecznych – bogate dziedzictwo kulturowe i naturalne obszaru – relatywnie wysoka liczba organizacji pozarządowych, w tym organizacji działających prężnie na rzecz integracji i aktywizacji społeczności lokalnej - doświadczona kadra instytucji publicznych wdrażających różnego rodzaju przedsięwzięcia w zakresie włączenia społecznego - organizowane coroczne wydarzenia kulturalne i 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji – integracja międzypokoleniowa w społeczności lokalnej – poszerzona oferta atrakcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży – zwiększone uczestnictwo seniorów, osób z niepełnosprawnościami w życiu społeczno-kulturalnym - wzrost kreatywności i innowacyjności mieszkańców - wzrost realizacji oddolnych inicjatyw - poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców - poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców - wzmocnienie więzi sąsiedzkich oraz pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Sfera	Zdiagnozowane problemy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
	<p>- niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru oraz starzenia się struktury ludności</p> <p>- zakorzeniony problem bezrobocia (przy populacji obszaru rewitalizacji wynoszącej 28,67% wszystkich mieszkańców, 22,86% wszystkich bezrobotnych zamieszkuje ww. obszar; mieszkańcy obszaru rewitalizacji stanowią wysoki odsetek klientów MOPS korzystających z ww. wparcia, w latach 2018-2022 odpowiednio: 46,67%, 60%, 46,15%, 46,67% i 45,45%; wskaźnik liczby osób pobierających świadczenia z tytułu bezrobocia na 100 mieszkańców w 2022 r. dla terenu całego miasta wyniósł: 0,45, natomiast dla obszaru rewitalizacji wartość wskaźnika kształtowała się na poziomie znacznie wyższym tj. 0,71)</p> <p>- zjawisko długotrwałego bezrobocia, ma na obszarze rewitalizacji charakter utrwalony i wskazuje tendencje wzrostową (liczba osób długotrwale bezrobotnych przypadającej na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2022 r. - w granicach tego obszaru odnotowano wyższą wartość wskaźnika (1,40) niż średnia dla całego miasta (1,15))</p> <p>– szczególna koncentracja osób korzystających z różnego rodzaju świadczeń MOPS (na obszarze rewitalizacji zamieszkuje niemal 1/3 wszystkich beneficjentów pomocy społecznej z terenu miasta; na obszarze rewitalizacji liczba mieszkańców pobierających świadczenia pomocy społecznej w 2022 r. w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest wyższa, tj. 5,56) niż dla obszaru całego miasta, tj. 4,17)</p> <p>- zdiagnozowanym problemem obszaru rewitalizacji jest ubóstwo (w 2022 r. prawie co drugi beneficjent pomocy społecznej korzystający z MOPS z powodu ubóstwa zamieszkiwał obszar rewitalizacji; dodatkowo wskaźnik obrazujący liczbę osób pobierających świadczenia z tytułu ubóstwa przypadającą na 100 mieszkańców był w obrębie obszaru rewitalizacji (4,71) wyższy o 1,93 punktów procentowych w porównaniu ze średnią miejską (2,78</p>		<p>zróżnicowanym wieku i statusie materialnym</p> <p>- stworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej</p> <p>- wspieranie i zachęcanie do realizacji różnego rodzaju oddolnych inicjatyw</p> <p>- aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>- wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p> <p>- rozwijanie współpracy administracji z sektorem pozarządowym</p> <p>- rozwój więzi międzysąsiedzkich</p> <p>- wparcie mieszkańców w inicjowaniu i prowadzeniu działań związanych z integracją, organizacją lokalnych wydarzeń</p> <p>- wsparcie działalności organizacji pozarządowych: możliwości finansowania zewnętrznego, tworzenie forów współpracy</p> <p>- wsparcie seniorów w organizacji działań sieciujących, samopomocy, organizacji czasu wolnego itp.</p> <p>-realizacja zadań wzmacniających patriotyzm</p>	<p>sportowe o ugruntowanej renomie i przyciągające stosunkowo sporą liczbę uczestników, w tym spoza gminy (m.in. Ogólnopolski Bieg Grzmią Pod Stoczkiem Armaty, Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych)</p>	

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Sfera	Zdiagnozowane problemy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
	<p>- problemem obszaru rewitalizacji jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenie gospodarstwa domowego (udział mieszkańców obszaru rewitalizacji w ogólnej populacji mieszkańców pobierających świadczenia z tego tytułu wynosił: w 2018 r.: 40%, w 2019 r.: 75%, w 2020 r.: 60%, w 2021 r.: 60% oraz 2022 r.: 60%.; wskaźnik liczby osób pobierających świadczenia przypadającej na 100 mieszkańców w 2022 r. dla miasta wyniósł: 0,20, a dla obszaru rewitalizacji: 0,43)</p> <p>- niski stan zamożności mieszkańców wpływający na konieczność korzystania z dożywiania (w 2022 r. 50% wszystkich mieszkańców korzystających z dożywiania pochodziło z obszaru rewitalizacji; liczba mieszkańców korzystających z programów dożywiania na 100 mieszkańców w 2022 r. była tutaj sporo wyższa (1,57) od średniej miejskiej (0,90)</p> <p>- 100% mieszkańców korzystających z pomocy z tytułu alkoholizmu zamieszkiwało obszar rewitalizacji</p> <p>- liczba osób zgłoszonych do MKRPA w 2022 r. na 100 mieszkańców była wyższa w obszarze rewitalizacji (0,29) niż średnia dla całego miasta (0,20)</p> <p>- na obszarze tym notowany jest również problem przemocy w rodzinie (Rozkład terytorialny wskaźnika dot. liczby mieszkańców, którzy mają założoną Niebieską Kartę przypadającej na 100 mieszkańców w 2022 r. wskazuje, że w obrębie obszaru rewitalizacji mamy do czynienia z gorszą sytuacją niż w obrębie całego miasta – wskaźnik przyjął tutaj wartość wyższą (0,14) od średniej miejskiej (0,08).</p> <p>- mieszkańcy obszaru rewitalizacji borykając się również z licznymi problemami zdrowotnymi (w 2022r. 38,10% osób pobierających świadczenia z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby zamieszkiwało obszar rewitalizacji; wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z ww. powodu choroby przypadającej na 100 mieszkańców dla obszaru miasta wynosił: 0,86, a dla obszaru rewitalizacji: 1,14)</p>		<ul style="list-style-type: none"> - budowanie zaangażowania obywatelskiego - promowanie walorów turystycznych, kulturowych i naturalnych obszaru rewitalizacji - tworzenie przestrzeni dla prowadzenia działalności gospodarczej - rozwijanie postawy przedsiębiorczości wśród mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży - zwiększanie potencjału lokalnej gospodarki do tworzenia miejsc pracy - działania wspierające poprawę bezpieczeństwa publicznego na obszarze rewitalizacji (np. budowa oświetlenie w miejscach braków i deficytów) - rozwój wolontariatu 		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Sfera	Zdiagnozowane problemy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
	<p>- liczba mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2022 r. również kształtuje się na obszarze rewitalizacji na poziomie wyższym w porównaniu z danymi z miasta (miasto: 0,86, obszar rewitalizacji: 1,14)</p> <p>- w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji, w zakresie obu lat prowadzonej analizy (2020/2021 oraz 2021/2022), udziału uczniów szkół podstawowych posiadających szczególne potrzeby edukacyjne w ogólnej liczbie uczniów z tego obszaru, kształtuje się na poziomie wyższym niż średnia miasta</p> <p>– niski poziom bezpieczeństwa publicznego (wysoki udział nieakceptowanych społecznie zachowań (w latach 2018-2022 udział przestępstw popełnionych na obszarze rewitalizacji w stosunku do ogólnej ich liczby kształtował się niezmiennie na bardzo wysokim poziomie -wahał się on od 45,90% w 2018 r. do 30,43% w 2022 r.; liczba popełnionych przestępstw przypadającą na 100 mieszkańców na obszarze rewitalizacji jest wyższa -2,00 niż na terenie całego Miasta Stoczek Łukowski 1,88; w granicach obszaru rewitalizacji odnotowuje się sporą część wykroczeń, które miały miejsce na terenie całego miasta (przekraczających 40% w większości lat analizy; udział interwencji przeprowadzonych na obszarze rewitalizacji w stosunku do ogółu tego rodzaju działań Policji w mieście jest bardzo wysoki (waha się od: 41,14% w 2018 r. do 49,82% w 2022 r.)</p> <p>- zauważalna jest bierność dużej części mieszkańców w sprawy społeczne i obywatelskie</p> <p>- przeważa niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne</p>				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Sfera	Zdiagnozowane problemy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
Gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> - niska dochodowość i innowacyjność funkcjonujących podmiotów gospodarczych - brak wystarczającej liczby miejsc pracy wpływający na procesy migracyjne ludności i wyludnianie się obszaru - niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - problematyczna jest niechęć mieszkańców do podejmowania ryzyka, niska innowacyjność i kreatywność oraz rzadka w populacji cecha bycia przedsiębiorczym 	2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie postawy przedsiębiorczości wśród mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży - tworzenie przestrzeni do rozwoju działalności gospodarczej - zwiększanie potencjału lokalnej gospodarki do tworzenia miejsc pracy - rozwój usług turystycznych opartych na lokalnych potencjałach przyczyniający się do ożywienia obszaru - ze względu na typowo rolniczy charakter obszaru i dużą liczbę mieszkańców utrzymujących się z rolnictwa proponowanym kierunkiem jest rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych pozwalający na dywersyfikację źródeł dochodów ludności - promocja rozwoju przedsiębiorczości i postawy „bycia przedsiębiorczym” 	<ul style="list-style-type: none"> - obszar rewitalizacji to teren o bogatym dziedzictwie historyczno-kulturowym stanowiącym potencjał do rozwoju turystyki - ulokowanie obiektów zdegradowanych, którym można nadać nowe funkcje, w tym turystyczne i gospodarcze - potencjał istniejących podmiotów gospodarczych - funkcjonująca w Mieście Stoczek Łukowski SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA MPGK STOCZEK ŁUKOWSKI 	<ul style="list-style-type: none"> - ożywienie gospodarcze wpływające na wzrost miejsc pracy, - spadek bezrobocia oraz wzrost poziomu życia mieszkańców - zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru - poprawa poziomu i zamożności mieszkańców - zwiększenie możliwości zarobkowania przez mieszkańców
Techniczna Przestrzenno-funkcjonalna	<ul style="list-style-type: none"> - nadal 13,45% budynków na obszarze rewitalizacji nie korzysta z sieci kanalizacji sanitarnej - zaledwie 32,77% ogółu budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji korzysta z sieci gazowej - niemal połowa budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji potrzebuje pilnej wymiany przestarzałych źródeł ciepła (47,06%) - 7 z 14 znajdujących się na obszarze rewitalizacji budynków publicznych wymaga przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych (50%) 	3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	<ul style="list-style-type: none"> - działania zmierzające do rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej - modernizacja budynków użyteczności publicznej i ich adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne i kulturalne - zwiększenie potencjału placówek oświatowych 	<ul style="list-style-type: none"> - występowanie obiektów publicznych, którym można przywrócić pierwotne lub nadać nowe funkcje użytkowe, - położenie na terenie o dużych walorach 	<ul style="list-style-type: none"> - tętniące życiem atrakcyjnie zagospodarowane przestrzenie publiczne - poprawa estetyki otoczenia - wzrost zainteresowania aktywnymi formami

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Sfera	Zdiagnozowane problemy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
	<ul style="list-style-type: none"> - 8 z 14 budynków użyteczności publicznej wymaga dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (57,1%) - 19,71% dróg lokalnych na obszarze rewitalizacji wymaga interwencji - największym problemem obszaru rewitalizacji jest zły stan techniczny oraz degradacja niemal całości terenów publicznych, wskaźnik udziału powierzchni gruntów publicznych wymagających interwencji osiągnął wartość 98,04% dla obszaru rewitalizacji. 		<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych - zagospodarowanie przestrzeni publicznych bazujące na zasobach przyrodniczych i historycznych obszaru rewitalizacji - wykorzystanie dziedzictwa niematerialnego dla rozwoju nowych usług - dostosowanie budynków/obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - poprawa dostępności do infrastruktury technicznej i społecznej - poprawa stanu infrastruktury drogowej i poprawa bezpieczeństwa poruszania się po drogach (m.in. modernizacja nawierzchni oraz montaż energooszczędnego oświetlenia) - podniesienie jakości terenów i przestrzeni publicznych - poprawa układu komunikacyjnego w mieście, w tym rozwój tras rowerowych, poprawa stanu chodników, organizacja tras spacerowych (w tym dla seniorów), poprawa stanu dróg i połączeń komunikacyjnych - rozwój zieleni - wysokiej jakości przestrzeni publiczna: likwidacja barier architektonicznych, poprawa 	<ul style="list-style-type: none"> krajoznawczych sprzyjających rozwojowi turystyki i spędzania czasu wolnego - potencjał do rozwoju różnych form turystyki i związanych z nią usług (np. szlak zabytków techniki) - doświadczona kadra instytucji publicznych wdrażających różnego rodzaju przedsięwzięcia w zakresie poprawy infrastruktury technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej - obecność ciekawych obiektów historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji - powstanie przestrzeni przyjaznych mieszkańcom - poprawa jakości dostępności obiektów użyteczności publicznej i terenów rekreacyjnych - zaspokojenie potrzeb osób starszych, osób z niepełnosprawnością, dzieci i młodzieży w zakresie spędzania czasu wolnego, wypoczynku i rekreacji - poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej - wzrost poziomu bezpieczeństwa poruszania się po drogach publicznych

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Sfera	Zdiagnozowane problemy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
			<p>estetyki przestrzeni publicznej, rozwój przestrzeni przeznaczonych do uprawiania sportu i rekreacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości usług dla osób z niepełnosprawnościami - rozwój budownictwa komunalnego 		
Środowiskowa	<p>-obszar rewitalizacji boryka się z problemami w zakresie jakości powietrza; na jego terenie znajduje się stosunkowo spory udział obszarów, na których odnotowuje się przekroczenia benzo/z/pirenu (w 2021r. 100% obszaru rewitalizacji znajdowało się w granicach terenu, gdzie odnotowano przekroczenie jakości powietrza)</p> <p>-wyznaczony obszar rewitalizacji wymaga interwencji również z powodu pozostającej na jego terenie dużej ilości azbestu do utylizacji (w 2022 r. liczba budynków pokrytych azbestem wyniosła w obrębie obszaru rewitalizacji 24, co stanowi 13,95% wszystkich budynków mieszkalnych pokrytych azbestem w mieście; budynki te stanowiły 20,17% ogólnej liczby budynków mieszkalnych w obszarze rewitalizacji)</p> <p>- niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców</p>		<ul style="list-style-type: none"> - realizacja przedsięwzięć wdrażających zasady gospodarki niskoemisyjnej (m.in. termomodernizacja budynków, montaż oze), wpływających na poprawę środowiska naturalnego (m.in. usuwanie azbest) oraz zachowanie bioróżnorodności terenu - kontynuacja działań w zakresie zwiększenia wykorzystania oze w sektorze publicznym oraz prywatnym - kontynuacja działań w zakresie utylizacji wyrobów azbestowych - zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców- 	<ul style="list-style-type: none"> - doświadczenie kadr Urzędu Miejskiego w zakresie przedsięwzięć wpływających na poprawę i ochronę jakości środowiska naturalnego - potencjał dla podjęcia działań podnoszących efektywność energetyczną - rodząca się świadomość mieszkańców w zakresie niezbędności prowadzenia proekologicznych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości środowiska naturalnego - podniesienie zamieszkiwania oraz wzrost atrakcyjności turystycznej

Źródło: Opracowanie własne

Wyżej zaprezentowane cele umożliwią ograniczenie rozpoznanych na obszarach rewitalizacji problemów społecznych oraz problemów pozostałych 4 sfer poddanych analizie. Poniżej zawarto opis poszczególnych celów strategicznych. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż przedmiotowe cele są komplementarne i uzupełniają się wzajemnie. Tak naprawdę każdy z nich jest przekrojowy i oddziałuje zarówno na sferę wiodącą, jak i inne sfery.

❖ **Cel strategiczny 1. Wzmocnienie kapitału społecznego**

Wiele z problemów zdiagnozowanych w wyznaczonym obszarze rewitalizacji dotyczy sfery społecznej. Źródła wielu z nich upatruje się w bardzo dużych dysproporcjach, dzielących dotkliwie społeczność lokalną i przyczyniających się do powstawania zjawiska wykluczenia i marginalizacji społecznej części mieszkańców. Realizacja przedmiotowego celu będzie się skupiała na wdrażaniu przedsięwzięć dążących do eliminacji tych właśnie negatywnych zjawisk z zakresu sfery społecznej. Zgodnie z powyższym stwierdzenie sfery wzajemnie się przenikają, zatem jako że sfera społeczna jest ową żywą tkanką w oparciu o którą funkcjonują sfery pozostałe, obniżona jakość jej funkcjonowania będzie utrudniała rozwój, efektywne funkcjonowanie oraz wprowadzanie innowacji w pozostałych sferach. Najważniejszym wyzwaniem będzie odbudowa społeczna obszaru rewitalizacji, zaś kluczowymi pojęciami będą spójność społeczna oraz kapitał społeczny. Rada Europy określa spójność społeczną jako zdolność społeczeństwa do zapewnienia dobrobytu wszystkim swoim członkom, zminimalizowania różnic i uniknięcia społecznej polaryzacji. Tak rozumiana spójność jest warunkiem niezbędnym w procesie budowania relacji społecznych opartych na poszanowaniu różnorodności, jednocześnie zapobieganiu podziałom, segregacji społecznej i budowaniu barier. Aby osiągnąć zamierzony poziom funkcjonowania społecznego niezbędna jest efektywna, dojrzała komunikacja społeczna, dzięki której w społeczności lokalnej powstaje atmosfera wzajemnego zaufania, wsparcia, szacunku i poczucia wspólnoty. Funkcjonowanie społeczeństwa oparte musi być na zasadach demokratycznych, gdzie wspólnie zdefiniowane cele jednoczą jego członków i budują poczucie odpowiedzialności za kształt otaczającej rzeczywistości. Kapitał społeczny bywa określany natomiast jako pewne zasoby, które powstają w trakcie interakcji i relacji społecznych. W jego skład wchodzi norma społeczne, zasady, wartości, wzajemne zaufanie oraz sieci społeczne. Społeczeństwo spójne o silnym kapitale społecznym będzie bazą do wzmocnienia lokalnej gospodarki, rozwijania przedsiębiorczości oraz wielopłaszczyznowej odbudowy wizerunku obszaru rewitalizacji. Wprowadzając działania dążące do budowania kapitału społecznego oraz wzmocnienia spójności społecznej osiągnie się odnowę społeczną gwarantującą społeczności lokalnej nową, znacznie wyższą jakość funkcjonowania.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Realizując cel strategiczny 1. Skupić się należy przede wszystkim na eliminacji zjawisk patologicznych, takich jak bezrobocie, wykluczenie, szereg negatywnych zjawiska z zakresu funkcjonowania rodziny, nałogi, wyuczona bezradność oraz roszczeniowe nastawienie do życia. Zjawiska te najczęściej są wynikiem ubóstwa, często dziedzicznego, spowodowanego chorobami, niepełnosprawnością, brakiem wykształcenia. Zidentyfikowano także pewne grupy społeczne, którym udzielić należy szczególnego, intensywnego wsparcia. Są to osoby niepełnosprawne, z różnego rodzaju niepełnosprawnościami oraz różnym ich stopniem. Osoby te wymagają przede wszystkim pełnej dostępności, rozumniej jako wszelkie udogodnienia techniczne, infrastrukturalne, zasady działania urzędów i instytucji państwowych oraz pewien odpowiedni poziom świadomości pozostałej części społeczeństwa, które zapewnią osobom niepełnosprawnym samodzielne, wygodne i efektywne funkcjonowanie w przestrzeni publicznej. Kolejną grupą są seniorzy, którzy często są poza nawiasem głównego nurtu życia społecznego. Wymagają oni przede wszystkim skierowanej do nich, atrakcyjnej oferty umożliwiającej udział w życiu społecznym oraz szerokiego, profesjonalnego wachlarza usług społecznych, zapewniających najwyższą możliwą jakość życia. Wrażliwą grupą są także dzieci i młodzież, którym zagwarantować należy równy dostęp do edukacji i wyrównywanie szans edukacyjnych. Grupą społeczną szczególnie narażoną na skutki zjawisk patologicznych jest rodzina, gdzie dysfunkcja jednego jej członka generuje problemy całej komórki społecznej. Dlatego tak ważne są rozwiązania systemowe nacelowane na wsparcie rodziny w wypełnianiu jej podstawowych funkcji, rozumianej jako edukowanie, poradnictwo, psychoedukację. Dlatego tak ważnym obszarem życia społecznego wymagającym podjęcia interwencji jest walka z nałogami, które w znacznym stopniu przyczyniają się do powstawania zaburzeń życia rodzinnego. Holistyczne podejście do podnoszenia jakości życia mieszkańców wymaga także uwzględnienia kwestii infrastruktury mieszkaniowej. Godne warunki życia zapewniają zaspokojenie podstawowych potrzeb takich jak bezpieczeństwo oraz znacznie podnoszą poziom zadowolenia z życia, co przekłada się na trwałą zmianę mentalną.

Dążąc od odnowy społecznej nie można pominąć również sfery niematerialnej, duchowej. Poziom zadowolenia i komfortu psychicznego członków społeczności lokalnej, ich zadowolenie z zamieszkiwania w danym miejscu oraz poczucie autentycznej przynależności, nawet dumy z bycia członkiem danej grupy jest niezbędnym warunkiem zaistnienia trwałej zmiany nastawionej na budowanie spójnego społeczeństwa. Dlatego też równoległe z działaniami na polu pomocy społecznej i wdrażania rozwiązań systemowych bardzo ważna jest działalność z sektorze kultury, rozrywki, organizacji NGO oraz wspierania stowarzyszeń zakładanych oddolnie przez społeczność. Ważnym, nienamacalnym aspektem omawianego zagadnienia będzie więc także wszelka działalność nastawiona na podnoszenie subiektywnego zadowolenia z życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, oferowanie im alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego, uczestnictwa w kulturze, miejsc rekreacji, spotkań, wypoczynku z rodzinami, bogatej oferty wydarzeń. Na takiej płaszczyźnie najefektywniej dokonywała

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

się będzie integracja społeczna i budowanie sieci relacji międzyludzkich, tak potrzebnych w dzisiejszych czasach nacechowanych brakiem ufności i wycofaniem.

❖ Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji

Jako że wiele problemów obszaru rewitalizacji wynika z ubóstwa społeczności lokalnej i małej aktywności gospodarczej, cel niniejszy skupia się na sposobach aktywizacji lokalnych podmiotów gospodarczych oraz pobudzeniu ożywienia gospodarczego. Rozwój lokalnej gospodarki jest jednym z priorytetów rozwoju obszaru rewitalizacji. Oczekiwana zmiana wpłynie przede wszystkim na wzrost liczby miejsc pracy oraz dochodów mieszkańców, unowocześnienie warunków pracy, a więc na polepszenie ogólnej jakości życia społeczności lokalnej. Kluczowym pojęciem będzie tu przedsiębiorczość będąca jednym z najważniejszych czynników w realny sposób wpływających na społeczność. Jest ona bowiem generatorem wzrostu gospodarczego, elementem wzmacniającym spójność społeczną i zapobiegającym zjawisku wykluczenia społecznego. Rozumiana jest nie tylko poprzez pryzmat prowadzonej działalności gospodarczej, ale także życiowej postawy „bycia przedsiębiorczym” – samosteroowność, aktywność i gotowość do podejmowania skalkulowanego ryzyka. Rozwianie przedsiębiorczości rozumianej jako „bycie przedsiębiorcą” jest równie istotne jak wyposażanie mieszkańców w postawę „bycia przedsiębiorczym”; niezwykle ważną także poza obszarem biznesu.

Dlatego też wszelkie dążenia do wzmocnienia sfery gospodarczej obszaru będą zaczynały się już na etapie edukacji szkolnej, nawet przedszkolnej. Kolejnym zadaniem jest organizowanie tzw. edukacji ustawicznej, dającej możliwość dokończenia, zmiany kwalifikacji, poszerzenia wiedzy czy odbycia dodatkowych kursów, szkoleń. Członkowie społeczeństwa wyposażeni w odpowiednią wiedzę, zestaw cech oraz stosunek do rzeczywistości będą w stanie efektywnie podejmować aktywność gospodarczą, a przy odpowiednim wsparciu samorządu lokalnego oraz sektora bankowego aktywność ta odmieni sytuację gospodarczą nie tylko obszaru rewitalizacji, ale całego miasta.

Szeroko zakrojona diagnoza przeprowadzona na potrzeby opracowania niniejszego GPR wskazała obszary będące lokalnymi potencjałami stanowiącymi doskonałą bazę do rozwoju gospodarczego. Dziedzictwo kulturowe, stosunkowo licznie organizowane od lat wydarzenia kulturalne i sportowe przyciągające spora grupę uczestników (m.in. Piknik motorowy, Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych, Ogólnopolski Bieg Grzmią Pod Stoczkiem Armaty) oraz bogata historia regionu, a także walory przyrodnicze są fundamentem, na którym zbudować można nowoczesną ofertę sposobów spędzania czasu wolnego. Rozwój branży turystycznej pociągnie za sobą konieczność stworzenia nowych miejsc pracy i zmieni zasadniczo charakter obszaru, poprawiając znacznie jego atrakcyjność na zewnątrz i w świadomości samych mieszkańców. Przedsięwzięcia te wpłyną na kreowanie potencjału turystycznego, który będzie przyciągał turystów nie tylko z najbliższej okolicy, ale również całego kraju.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Do realizacji powyższego celu wykorzystać należy podmioty gospodarcze już działające na terenie gminy. Lokalni przedsiębiorcy są najlepszą bazą do wdrażania mechanizmów przyspieszających wzrost gospodarczy w danym regionie, mają bowiem cenne doświadczenie i znajomość lokalnych rynków.

Ważnym zagadnieniem będzie tworzenie warunków i podłoża do rozwoju już istniejących bądź tworzenia nowych podmiotów gospodarczych. Zwiększenie aktywności w tym obszarze, motywowanie, udzielanie odpowiedniego poradnictwa i wsparcia wzmocni kondycję lokalnych przedsiębiorców. Dzięki temu odwrócić się będą mogły negatywne trendy polegające na odpływie młodych, wykwalifikowanych osób oraz emigracji zarobkowej wpływających destrukcyjnie na kondycję, strukturę wiekową oraz perspektywy rozwoju całej społeczności. Ożywienie gospodarcze wpłynie także zbawiennie na jakość oferowanych dóbr i usług, pobudzi konkurencyjność, wymusi wdrażanie innowacji i poszukiwanie niszowych obszarów działalności.

Szczególną rolę w zakresie przedmiotowego celu będzie odgrywać kierunek interwencji obejmujący rozwój ekonomii społecznej. W chwili obecnej na terenie Miasta Stoczek Łukowski funkcjonuje jeden podmiot ekonomii społecznej – Spółdzielnia Socjalna MPGK Stoczek Łukowski. Podmiot ten umożliwia zatrudnienie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, dla których klasyczne instrumenty aktywizacji zawodowej (np. szkolenia, zatrudnienie subsydiowane) są niewystarczające. Celem rewitalizacji jest budowa spójnych społeczności, której wyróżnikiem jest zdolność do nawiązywania i rozwijania trwałych, pozytywnych relacji między jednostkami, grupami i instytucjami oraz do skutecznego rozwiązywania wspólnych problemów. Rewitalizacja może być skuteczniejsza dzięki ekonomii społecznej. Jednocześnie ekonomia społeczna może się wzmocnić, dzięki włączeniu w proces rewitalizacji. Ekonomia społeczna jest aktywnością oddolną, dopasowaną do potrzeb i możliwości środowisk lokalnych. Warunkiem skutecznej rewitalizacji jest społeczna mobilizacja, która może prowadzić do powstania właściwych ruchów społecznych. Przedsiębiorczość społeczna ze względu na swoją specyfikę, hybrydowy charakter (powstaje na styku sektorów) i łączenie celów biznesowych ze społecznymi, ma w sobie wymagany potencjał mobilizacyjny. Udział podmiotów ekonomii społecznej w rewitalizacji wzmocnia jej partycypacyjny charakter i może odbywać się m.in. poprzez realizację zleceń w zakresie zadań dotyczących działań rewitalizacyjnych – tych w obszarze „miękkim”, jak różnorodne działania animacyjne integrujące mieszkańców, oraz w obszarze „twardym” – prace budowlane, adaptacyjne prowadzone zgodnie z profilem branżowym. Ekonomia społeczna generuje miejsca pracy o wysokiej jakości i ulepsza poziom życia, oferuje ramy dla nowych form przedsiębiorczości i pracy, odgrywa bardzo ważną rolę w rozwoju lokalnym i spójności społecznej, bierze udział w tworzeniu stabilności i pluralizmu ekonomii rynkowej.

❖ Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku

Efektywność działań dążących do odnowy obszaru rewitalizacji dokładnie widać w przestrzeniach publicznych. Ocenie podlegać będzie funkcjonalność owych przestrzeni, ich estetyka, dostępność dla każdego oraz bogaty wachlarz możliwości ich wykorzystania w służbie społeczności lokalnej. Realizacja celu będzie się zatem skupiała na tworzeniu miejsc i przestrzeni, dzięki którym obszar rewitalizacji będzie postrzegany jako atrakcyjny, gdzie będzie można aktywnie spędzić czas, które będą przyciągały lokalną społeczność i osoby spoza. Jakość tych przestrzeni kreuje w dużej mierze wizerunek całego obszaru rewitalizacji. Ich atrakcyjność korzystnie wpływały na stosunek emocjonalny członków społeczności do miejsca zamieszkania. Identyfikacja z nim rozbudzi w mieszkańcach poczucie przynależności i wspólnoty oraz odpowiedzialności za wspólne dobro. Estetyczna przestrzeń publiczna wpływa również zasadniczo na stopień utożsamiania się mieszkańców z miejscem, w którym żyją. Takie nastawienie mieszkańców będzie też miało przełożenie na ich aktywność w płaszczyznach społecznej i gospodarczej, a ta aktywność wpłynie na poprawę jakości ich życia.

Aby owe przestrzenie były oceniane jako atrakcyjne i przyjazne, muszą być powszechnie dostępne wszystkim mieszkańcom, także z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Będzie to niezmiernie ważny element przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego i marginalizacji pewnych grup. Muszą także przyciągać bogatą ofertą kulturalno-rozrywkową skierowaną do szerokiego grona odbiorców. Nie bez znaczenia jest także możliwość decydowania samej społeczności lokalnej o charakterze i przeznaczeniu danych przestrzeni. Powinny one być udostępniane także na potrzeby oddolnych inicjatyw grup, organizacji społecznych działających w obszarze rewitalizacji. Możliwości takie dadzą społeczności lokalnej poczucie sprawstwa i wpływu na to co dzieje się w przestrzeni publicznej. Dzięki temu wzmocni się identyfikacja z miejscem zamieszkania. Tak zorganizowane przestrzenie publiczne są płaszczyzną budowania spójności społecznej. Tu budowane są wielopłaszczyznowe powiązania i sieci relacji międzyludzkich, które są podstawą nowoczesnego społeczeństwa. W takich warunkach w sposób naturalny i autentyczny następuje wymiana doświadczeń, pomysłów, poglądów oraz wiedzy. Jest to miejsce, gdzie można realizować swoje pasje, zainteresowania, uczestniczyć w kulturze, zaznać rozrywki czy poznać ciekawe osoby. Ponadto, sprawnie zarządzane będą motorem rozwoju gospodarczego i elementem znacznie podnoszącym atrakcyjność obszaru pod względem lokowania inwestycji i kapitału. Wokół tego typu miejsc powstać może cała zorganizowana infrastruktura usługowa, zapewniająca obsługę podczas imprez i wydarzeń, będąca impulsem ożywienia gospodarczego.

Przyjazne przestrzenie publiczne będą także czynnikiem dzięki któremu dokonają się pozytywne przeobrażenia w sferze społecznej dzięki zmianie nawyków spędzania wolnego czasu. Atrakcyjna i ciekawie zaprojektowana przestrzeń jest dla mieszkańców alternatywą dla otaczającej ich na co dzień

szarości, stanowi sposób na przywrócenie przebywającej w niej ludziom poczucia bezpieczeństwa, na rozbudzenie potrzeb wyższego rzędu, na subiektywne odczuwanie zadowolenia z życia.

Ostatni cel skupia się również na rozwoju szerokiego wachlarza usług skierowanych do społeczności lokalnej.

5.2 Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Obligatoryjnym elementem Gminnego Programu Rewitalizacji jest opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym lub technicznym, w tym lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Zgodnie z zapisami ustawy⁹, lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych powinna mieć formę opisów zawierających w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia:

- nazwę i wskazanie podmiotów realizujących,
- zakres realizowanych zadań,
- lokalizację,
- szacowaną wartość,
- prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji,
- opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, ile dane te są możliwe do wskazania.

Prowadzone w sposób partycypacyjny prace nad GPR pozwoliły na identyfikację szeregu projektów, które odpowiadają na zdiagnozowane problemy i obszary deficytowe. Część z projektów wykorzystuje istniejące potencjały obszaru (np. wykorzystanie przestrzeni instytucji kultury do prowadzenia działań włączających) lub dzięki podjętym działaniom poprawi ich funkcjonalność i przydatność dla mieszkańców obszaru rewitalizacji (np. tereny zielone i obszary rekreacji).

Projekty rewitalizacyjne zostały zidentyfikowane w otwartym procesie, do którego zaproszeni zostali wszyscy mieszkańcy, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji, partnerzy społeczni i gospodarczy. Projekty można było zgłaszać w ramach otwartego naboru przedsięwzięć prowadzonego w dniach od 18 października 2023 r. do 31 października 2023 r. Projekty można było przedkładać drogą elektroniczną, drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim. O prowadzonym naborze przedsięwzięć informowano podczas różnego rodzaju spotkań organizowanych przez Urząd Miasta. Niżej zamieszczona lista zawiera informacje istotne dla

---

⁹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U.2024 poz. 278)

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

zapewnienia realizacji celów programu przy uwzględnieniu zróżnicowanego poziomu gotowości realizacyjnej poszczególnych przedsięwzięć

Większość umieszczonych w ramach niniejszego GPR przedsięwzięć będzie realizowane przez podmioty publiczne. Jednocześnie należy zaznaczyć, że podstawowym ich założeniem jest doprowadzenie do wygenerowania, zgodnych z celami Programu, aktywności mieszkańców, nie tylko obszaru rewitalizacji, lecz również całego miasta. Osiągnięcie tego efektu wiąże się z gotowości miasta do aktualizacji niniejszego Programu zgodnie z ujawnionymi z czasem priorytetami mieszkańców.

Ustalone wspólnie ze społecznością lokalną projekty rewitalizacyjne zostały pogrupowane w ramach dwóch rodzajów: podstawowych i dodatkowych. Projekty umieszczone na liście podstawowej to te, które w bezpośredni sposób przyczyniają się do Projektów umieszczone na liście podstawowej to te, które w bezpośredni sposób przyczyniają się do ograniczenia stwierdzonych zjawisk kryzysowych, w szczególności tych wskazanych w sferze społecznej. Realizacja tych przedsięwzięć jest więc niezbędna dla uzyskania satysfakcjonujących efektów rewitalizacji. Natomiast projekty dodatkowe to takie, które również przyczyniają się do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji, ale na moment sporządzania GPR nie są znane dokładne założenia pozwalające na szczegółowe ich opisanie. Przyporządkowanie do listy podstawowych i dodatkowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostało dokonane ze względu na stopień przygotowania danego przedsięwzięcia.

Mając na względzie fakt, iż precyzyjne techniczne uwarunkowania realizacji konkretnej inwestycji, w części przypadków może nastąpić dopiero w okresie realizacji programu rewitalizacji, należy dopuścić konieczność interwencji poza granicami obszaru rewitalizacji. Taką możliwość przewidział ustawodawca (art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 15 października 2015 r. o rewitalizacji), a wynika ona ze specyfiki planowanych działań, które pomimo lokalizacji poza terenem rewitalizacji służyć będą realizacji celów i kierunków działań programu oraz oddziaływać będą przez swoją wyjątkowość i unikatowość przede wszystkim na mieszkańców z obszaru rewitalizacji. Szczególnie istotnym aspektem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest zasada spójności działań w zakresie planowanej infrastruktury oraz jej dalszej eksploatacji tj. określenia zasady przyszłej organizacji, funkcjonowania i wykorzystania dla potrzeb osiągnięcia prognozowanych rezultatów. W ramach niniejszego GPR przyjęto założenie, że infrastrukturę powstałą w ramach projektów rewitalizacyjnych należy traktować jako środek do osiągnięcia zakładanych celów. Wobec tego całkowita ocena skuteczności działań będzie odnosić się zarówno do procesu wykonawczego obiektów, jak i sposobu ich przyszłego funkcjonowania. W ten sposób zapewniona zostanie także integracja projektów infrastrukturalnych i miękkich. Dodatkowo projekty są zintegrowane na poziomie celów – ich wspólna realizacja pozwoli na osiągnięcie zdefiniowanego celu, co przyczyni się do faktycznej zmiany na obszarze rewitalizacji.

W rozdziałach 5.2.1 oraz 5.2.2 zaprezentowano listy zidentyfikowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mogą stanowić odrębne projekty lub mogą również łączyć się z innymi

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

przedsięwzięciami w większe, wielokomponentowe projekty m.in. w przypadku inwestycji infrastrukturalnych lub organizacyjnych. Istnieje również możliwość realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego podzielonego na etapy (np. w ramach różnych projektów dofinansowanych z różnych źródeł). Projekty infrastrukturalne z zakresu poprawy efektywności energetycznej i infrastruktury drogowej służyć będą osiągnięciu celów programu rewitalizacji tylko wówczas, gdy będą bezpośrednio powiązane lub wspólnie realizowane z innymi projektami głównie ze sfery społecznej.

W przypadku projektów rewitalizacyjnych w sytuacji wystąpienia kolizji z urządzeniami telekomunikacyjnymi należy wystąpić do właściwego zarządcy sieci o wydanie warunków technicznych na ich zabezpieczenie lub przełożenie. Wszelkie działania w zakresie infrastruktury drogowej muszą być na etapie realizacji inwestycji z zarządcami poszczególnych dróg.

5.2.1 Lista planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer i nazwa przedsięwzięcia	1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miasto Stoczek Łukowski
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>W ostatnich latach udało się zrealizować kilka przedsięwzięć (1. Budowa siłowni zewnętrznej w parku miejskim „Chojniak”, 2. Urządzenie siłowni zewnętrznej w parku miejskim „Chojniak”, 3. Stacja rekreacji lokalnej w parku miejskim „Chojniak”, 4. Budowa ciągów spacerowych i oświetlenia w parku miejskim „Chojniak”), które miały na celu poprawę infrastruktury i zagospodarowania parku miejskiego „Chojniak”. Niestety jest to jedynie kropla w morzu potrzeb. Jest to teren bardzo duży obszar 14,9223 ha. W ramach jednego z ww. przedsięwzięć wykonano ciąg spacerowy z kostki brukowej na podbudowie na odcinku 0,358 km wraz z budową oświetlenia ciągu spacerowego z oprawami LED. W większości teren parku jest nieuporządkowany i nieurzadzony (pełno tu pędów, gałęzi i konarów chorych, martwych, połamanych i samosiejek). Ruch po parku odbywa się w sposób nieskoordynowany i nieuporządkowany, co wpływa niekorzystnie na bioróżnorodność terenu.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>Obiekt amfiteatru jest zdegradowany – w wyniku długotrwałej eksploatacji i braku remontów uległ zniszczeniu. Stan obecny amfiteatru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia zabudowy sceny- 99,20 m2 -konstrukcja murowana z cegły z pokryciem z blachy trapezowej na konstrukcji szkieletowej drewnianej i stalowej, posadzka cementowa z licznymi ubytkami, - zaplecze 50.20 m 2, konstrukcja ścian i dachu szkieletowa , drewniana obudowana blacha trapezową, posadzka cementowa z ubytkami. <p>Brak oświetlenie powoduje obniżenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców przebywających na jego terenie. Sprzyja to także przebywaniu na obszarze parku i amfiteatru grup pijących alkohol i zachowujących się w sposób budzący zaniepokojenie pozostałych mieszkańców, co sprawia, że przestrzeń ta są w części wyłączona z normalnego użytkowania. Sytuacja taka sprawia, że tereny publiczne są wykorzystywane w bardzo małym stopniu, ich potencjał jest całkowicie niewykorzystany a mieszkańcy miasta nie mają miejsca służącego rekreacji.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Głównym celem przedsięwzięcia jest uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanej przestrzeni Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych, tj. społecznych, gospodarczych, turystycznych i kulturalnych. Zakres realizowanego przedsięwzięcia będzie obejmował:</p> <p>*Uporządkowanie parku miejskiego poprzez cięcia pielęgnacyjne polegające na usunięciu pędów, gałęzi i konarów chorych, martwych, połamanych i samosiejek z zachowaniem ochrony istniejącego drzewostanu.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

* Modernizację istniejącego amfiteatru (Zakłada przywrócenie budynkowi funkcji użytkowych poprzez wykonanie remontu ścian i termomodernizacji obiektu, wydzielenie toalety oraz wymianę istniejącej stolarki okiennej i drzwiowej a także wymianę pokrycia dachowego wraz z konstrukcją więźby dachowej. Funkcja obiektu pozostanie bez zmian. Wymianie podlegać będzie istniejąca stolarka okienna i drzwiowa z ewentualnym poszerzeniem otworów okiennych w ramach dostosowania do obowiązującego prawa. Dokonany zostanie montaż drzwi przesuwanych mających na celu zabezpieczenie wnętrza amfiteatru przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz aktami wandalizmu. Wymienione zostanie istniejące pokrycie dachowe. Drewniana konstrukcja więźby dachowej zostanie zdemontowana i zastąpiona nową w technologii stalowej. Wewnętrznie wydzielona zostanie dodatkowa toaleta z dostępem z zewnątrz. Wnętrze amfiteatru zostanie poddane remontowi polegającemu na wymianie posadzki oraz malowaniu ścian po uprzedniej naprawie uszkodzeń oraz uzupełnieniu istniejących ubytków w warstwach wykończenia wewnętrznego.);

*Rozbudowę istniejącego zadaszania widowni (Przewiduje wykonanie dachu w formie łukowej konstrukcji stalowej (słupy oraz wiązary kratowy) z przekryciem. Zadaszenie będzie wykończone wewnątrz drewnianymi panelami akustycznymi. Istniejąca posadzka w miejscu widowni pod postacią nawierzchni kamiennie-betonowej zostanie zastąpiona nowym utwardzeniem).

*Modernizację istniejących ciągów komunikacyjnych poprzez uzupełnienie lub wykonanie nawierzchni (Wykonanie poszerzenia głównej alei, rozbudowanie nawierzchni w części przed amfiteatrem oraz wymianę nawierzchni szutrowej wewnętrznych ciągów spacerowych na kostkę betonową.);

*Montaż nowych punktów oświetlenia wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych (Uzupełnienie istniejącej sieci oświetlenia parkowego poprzez montaż dodatkowych punktów świetlnych wzdłuż zmodernizowanych ciągów komunikacyjnych).

*Montaż monitoringu miejskiego (W ramach poprawy bezpieczeństwa użytkowników parku oraz zabezpieczeniem przed aktami wandalizmu rozbudowie podlegać będzie instalacja monitoringu miejskiego. Kamery zostaną ulokowane na wybranych słupach oświetleniowych. Nowa część monitoringu będzie sprzężona z istniejącym systemem. Przewiduje się możliwość przebudowy istniejącego systemu aby uzyskać kompatybilność poszczególnych elementów instalacji.);

* Dopuszczenie parku w elementy małej architektury oraz urządzenia rekreacyjne (Wykonanie doposażenia parku w elementy małej architektury polegać będzie na uzupełnieniu istniejących punktów węzłowych w meble miejskie takie jak ławki, stoły biwakowe, stojaki rowerowe a także urządzenia rekreacyjne służące rozwijaniu kultury fizycznej takie jak skatepoint, tyrolka, stoły do ping-ponga etc.);

*Budowa sanitariatu publicznego (infrastruktura techniczna - konstrukcja kontenerowa).

* Prace dotyczące bramy wejściowej.

Jednym z najważniejszych elementów przedsięwzięcia będzie rewitalizacja zdegradowanego obiektu amfiteatru. Obiekt ten w wyniku długotrwałego użytkowania został zniszczony w bardzo dużym stopniu. Jednocześnie obiekt ten stanowi „serce” całego parku. To tutaj realizowane są różnego rodzaju wydarzenia zachęcające społeczność lokalną do podjęcia aktywności. Ze względu na stan techniczny amfiteatru organizowane w nim przedsięwzięcia nie cieszą się zbyt dużym powodzeniem. Mieszkańcy podkreślali, iż oferta realizowana w obiekcie nie spełnia oczekiwań współczesnych odbiorców.

Zakres przedsięwzięcia obejmuje utworzenie elementów typu parku linowego – tyrolka. Rozpoczęcie realizacji przedsięwzięcia będzie poprzedzone szczegółową analizą w zakresie wpływu na środowisko oraz uzyskaniem wszelkich niezbędnych zgód i pozwoleń w tym zakresie. Przedsięwzięcie nie obejmuje wycinki drzew.

Działka nr ewid 1953 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Stoczek Łukowski przeznaczona jest pod park leśny - 30ZL.

Zapisy planu umożliwiają zagospodarowanie terenu na park leśny poprzez:

- przystosowanie duktów leśnych na ciągi spacerowe i trasy rekreacyjne;
- adaptacje istniejących urządzeń rekreacyjnych i turystycznych;
- urządzenie amfiteatru, wyposażenie parku w elementy małej architektury;
- urządzenie punktów sanitarnych i miejsc parkingowych;
- ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz środowiska leśnego Chojniak.

Projekt nie zakłada ingerencji w istniejącą tkankę leśną. Jedynymi pracami związanymi z obecną roślinnością są cięcia pielęgnacyjne mające zapewnić dalszą żywotność drzew oraz bezpieczeństwo użytkowników parku a także zabezpieczenie przed rozprzestrzenianiem się zjawisk szkodliwych dla zdrowego drzewostanu (nie dotyczy to wycinki drzew). Przedsięwzięcie przewiduje rozważenie możliwości pozostawiania na terenie parku martwych drzew (pni po wycince lub ich fragmentów), które pełnią bardzo ważną rolę biocenotyczną.

Inwestycja nie wpłynie negatywnie na środowisko naturalne i nie znajduje się w sąsiedztwie obszarów wodno-błotnych i o płytkim zaleganiu wód podziemnych. Teren planowanej inwestycji nie graniczy z obszarami leśnymi i górskimi oraz obszarami wymagającymi specjalnej ochrony, a także objętych ochroną siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin oraz zwierząt, w tym terenów objętych siecią Natura 2000.

Relacje pomiędzy obszarem lokalizacji planowanego przedsięwzięcia a obszarami ochrony przyrody (położonymi w odległości nie większej niż 5km od planowanego przedsięwzięcia):

*Rezerwaty –KULAK – 3,32 km, DĄBROWY SEROCZYŃSKIE – 3,72 km,

* Obszary chronionego krajobrazu: ŁUKOWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU – 0,35 km

* NATURA 2000 SPECJALNE OBSZARY OCHRONY - Dąbrowy Seroczyńskie PLH140004 – 3,73 km.

Na obszarze inwestycji nie występują rośliny chronione. W otoczeniu analizowanego obszaru duże powierzchnie zajmuje roślinność towarzysząca zabudowie mieszkaniowej i usługowej, bez większej wartości przyrodniczej oraz pojedyncze drzewa). Podstawową roślinnością struktury przyrodniczej terenu opracowania jest las. Ze względu na usytuowanie na przewyższeniu w stosunku do otaczającego terenu na działce można rozpoznać siedlisko suche o strukturze boru mieszanego. Zdecydowanym gatunkiem panującym w drzewostanie jest sosna zwyczajna (*Pinus silvestris*). Drugim pod względem występowania jest dąb szypułkowy (*Quercus petraea*). Na obrzeżach lasu można zauważyć olszę czarną (*Alnus glutinosa*) i brzozę brodawkowatą (*Betula pendula*). Obecnie struktura wiekowa lasu jest w miarę wyrównana. Można stwierdzić iż największą powierzchnię zajmują drzewostany w wieku 61-70 lat. Ponad połowa drzewostanów jest wieku między 50 a 90 lat. Warstwa podszytu jest zróżnicowana rozwinięta. W terenie o wyższej wilgotności występuje bardziej złożony i rozbudowany skład gatunkowy podszytu w postaci krzewów takich jak jarzębina, czarny bez, czeremcha zwyczajna czy też leszczyna. W strefie o suchym charakterze podszyt jest znacznie mniej zagęszczony z pojedynczymi okazami czarnego bzu i jałowca. Warstwy suche posiadają rozbudowaną warstwę boru chrobotkowego. Ze względu na zaniechania w pracach pielęgnacyjnych obejmujących prowadzenie parku struktura roślinności jest poddana sukcesji spontanicznej w której gatunki rozsiewają się w sposób niekontrolowany. Powoduje to zarastanie parku w tym ciągów komunikacyjnych. Ze względu na zróżnicowaną rzeźbę terenu las pełni funkcję ochronną i stabilizującą grunt. W trakcie wizji terenowej na obszarze objętym opracowaniem nie stwierdzono występowania gatunków zwierząt podlegających prawnej ochronie.

Realizacja przedsięwzięcia nastąpi w sposób zrównoważony, który przy zastosowaniu rozwiązań ułatwiających dostępność miejsca dla większej liczby odbiorców, zachowa przyrodnicze walory terenu, które wpłyną także na funkcjonowanie lokalnych społeczności.

Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>*zakorzeniony problem bezrobocia – powstała infrastruktura będzie obsługiwana (sprzątanie, naprawy, itd.) przez podmiot ekonomii społecznej, który dzięki innemu przedsięwzięciu rewitalizacyjnemu zwiększy liczbę pracowników oraz zakres realizowanych działań,</p> <p>* zjawisko długotrwałego bezrobocia – istniejący podmiot ekonomii społecznej rozszerzy swoją działalność, co da szansę na zatrudnienie osobom wykluczony społ.</p> <p>*szczególna koncentracja osób korzystających z różnego rodzaju świadczeń MOPS, ubóstwo, stan zamożności mieszkańców - przeciwdziałać temu będzie podmiot ekonomii społ. oraz przestrzeń sprzyjająca organizacji wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych, w trakcie których mieszkańcy zyskają szansę na rozwój swoich małych biznesów (np. drobna sprzedaż , gastronomia),</p> <p>*mieszkańcy obszaru rewitalizacji borykając się również z licznymi problemami zdrowotnymi – przestrzeń sprzyjająca ruchowi i aktywności fizycznej, co sprzyjać będzie poprawie zdrowia,</p> <p>*niski poziom bezpieczeństwa publicznego – likwidacja zakamarków i miejsc,</p> <p>* bierność dużej części mieszkańców w sprawy społeczne i obywatelskie- wzrost aktywności społecznej, wzrost liczby organizowanych wydarzeń kulturalnych, historycznych, rekreacyjnych i turystycznych wpływających na zwiększenie zadowolenia z miejsca zamieszkania,</p> <p>* zły stan techniczny oraz degradacja terenów publicznych, niedostosowanie ich dla osób ze szczególnymi potrzebami – w efekcie projektu nastąpi rewitalizacja bardzo dużego obszaru wymagającego podjęcia interwencji.</p> <p>Projekt został zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p> <p>Planowany zakres rewitalizacji nie przewiduje ingerencji w istniejący stan zalesienia parku, a jedynie prace pielęgnacyjne. Planuje się wykonanie rewitalizacji z zachowaniem lub odnowieniem stanu istniejącego przy użyciu materiałów i rozwiązań inspirowanych naturą o wyraźnej efektywności środowiskowej.</p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>W efekcie realizacji projektu teren publiczny zostanie w pełni udostępniony osobom z niepełnosprawnościami m.in. krawężniki najazdowe przy wejściu do terenu rekreacyjnego, szerokość ścieżek dostosowana dla potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich lub osób z dziećmi w wózkach, nawierzchnie wykonane z materiałów zapewniających równą powierzchnię ułatwiającą poruszanie się, wyznaczenie na parkingu miejsc dla osób z niepełnosprawnościami.</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Park miejski z tak rozwiniętą infrastrukturą będzie z pewnością miejscem, z którego korzystać będą w istocie wszyscy mieszkańcy miasta – począwszy od młodzieży, przez osoby dorosłe, rodziny z dziećmi, osoby chcące odpocząć w samotności, grupy osób, seniorzy, w ramach zajęć na świeżym powietrzu będą uczęszczały tu klasy przedszkolne i szkolne oraz uczestnicy innych form opieki zorganizowanej. Wyposażenie parku przyciągnie tu wielu miłośników aktywnego spędzania wolnego czasu, inni przyjdą tu, aby odpocząć przy rozmowie, lekturze czy muzyce. Różnorodność form spędzania czasu oferowanych w przestrzeniach publicznych wpłynie także zbawiennie na sferę relacji międzyludzkich – będzie to płaszczyzna nawiązywania znajomości, wchodzenia w interakcje, organizowania spotkań oraz eventów.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

		<p>Szczególnym miejscem na terenie parku będzie amfiteatr, w którym organizowane będą miejskie imprezy kulturalne i rozrywkowe, których atrakcyjność przyciągnie wielu mieszkańców miasta a także osoby przyjezdne. Będzie to doskonała okazja do obcowania z kulturą wysoką i popkulturą, do uczestniczenia w wydarzeniach rozrywkowych, edukacyjnych, koncertach, festiwalach. Nowoczesny amfiteatr da możliwość organizowania cyklicznych imprez, które swoją rangą przyczynią się do wzrostu popularności miasta w całej okolicy oraz do istotnej odnowy wizerunku obszaru rewitalizacji.</p> <p>Wyposażenie parku w wiele urządzeń służących do aktywnego fizycznie spędzania czasu wolnego przez wszystkie grupy mieszkańców wpłynie znacząco na kondycję fizyczną oraz psychiczną społeczności lokalnej, co przyczyni się do poprawy subiektywnego odczuwania zadowolenia z życia. Miejsca tego typu są dla wielu mieszkańców jedyną alternatywą spędzania wolnego czasu – dla osób w trudnej sytuacji materialnej, samotnych seniorów, osób zagrożonych wykluczeniem czy niepełnosprawnych. Przestrzeń i infrastruktura zagospodarowania terenu powinna zatem uwzględniać potrzeby i możliwości osób z ograniczeniami.</p>
	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>Różnorodność oferty i bogate możliwości wykorzystania przestrzeni parku i amfiteatru sprawią, że powstanie tu wiele sposobności do realizacji drobnych usług (np. sprzedaż lodów czy kawy w sezonie). Tego typu rodzaj aktywności gospodarczej przyczyni się do rozbudowy oferty już istniejących w obszarze rewitalizacji podmiotów gospodarczych bądź powstania nowych. Działalność usługowa czy handlowa działająca na terenie parku może mieć charakter sezonowy lub całoroczny. Przy okazji wydarzeń organizowanych w amfiteatrze będą mogli wystawiać na sprzedaż swoją twórczość miejscowi artyści, rękodzielnicy, twórcy ludowi. Imprezy przyciągające wielu uczestników zapewnią dużą liczbę klientów i wymuszą świadczenie usług na wysokim poziomie. Przyczyni się to znacznie do ożywienia gospodarczego w obszarze rewitalizacji oraz do podnoszenia jakości świadczonych usług czy oferowanych dóbr.</p>
	<p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p>	<p>Jednym z głównych celów opisanych tu działań rewitalizacyjnych jest także wysoka dbałość o środowisko naturalne. Prace na terenie parku będą nastawione na uporządkowanie terenów zielonych w celu przywrócenia, utrzymania bądź odbudowy istniejącej tu bioróżnorodności. Stosunkowo duży obszar parku daje możliwość zapewnienia tu świetnych warunków naturalnych do występowania wielu różnorodnych gatunków drzew, krzewów i roślin, a w takim środowisku również bytowania wielu gatunków zwierząt, np. jeży, pszczoł, jaszczurek, wielu gatunków ptaków oraz owadów. Stan taki jest niezbędny do przywrócenia naturalnej równowagi specyficznego ekosystemu, jakim jest park. Wiele istniejących tu już gatunków fauny zostanie ocalonych dzięki pracom porządkowym i pielęgnacyjnym roślinności. Na zachowanie bioróżnorodności duży wpływ będzie miała również likwidacja niekontrolowanego ruchu pieszego, który aktualnie jest poważnym problemem tego miejsca. Nowe nasadzenia pozwolą urozmaicić różnorodność gatunkową. Miejsca zielone, gdzie można obcować z naturą są, szczególnie w obszarach miejskich bardzo atrakcyjne i</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

		powszechne porządne – dają wyciszenie i umawiają psychofizyczny odpoczynek. Ważny jest także aspekt wychowawczy i edukacyjny – tu młode pokolenia mieszkańców miasta będą uczyły się szacunku do przyrody. Piękny, nowoczesny park będzie zapewne źródłem dumy mieszkańców i przyczyni się do poprawy wizerunku obszaru rewitalizacji przede wszystkim w oczach samych mieszkańców.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	Stoczek Łukowski - przy ul. Dwernickiego i ul. Piłsudskiego	Działki ewidencyjne:	1953
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)	
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2025-2027			
Łączna wartość przedsięwzięcia	4 500 000,00 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	450 000,00 zł	- środki budżetu państwa	
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	3 825 000,00 zł	- Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	225 000,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmiernienia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	sztuki	0	4	Protokół odbioru końcowego (amfiteatr, saktepark, tyrolka i plac zabaw)
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	sztuki	0	5	Protokół odbioru końcowego (park, amfiteatr, saktepark, tyrolka, plac zabaw)
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	14,92 ha	Protokół odbioru końcowego, informacje ujęte w ewidencji gruntów i budynków
Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych, historycznych, przyrodniczych, turystycznych	sztuki/rok	2	5	Statystyki, protokoły z organizowanych wydarzeń, dokumentacja zdjęciowa
Wskaźniki rezultatu				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba osób korzystających z obiektów Infrastruktury społecznej/kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu	osoby/rok	0	500	Statystyki, protokoły z organizowanych wydarzeń
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy zyskali dostęp do zrewitalizowanej i w pełni dostępnej przestrzeni publicznej	osoby	701	680	Dane z systemu ewidencji ludności Miasta Stoczek Łukowski
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Realizacja zadania polegająca na stworzeniu nowoczesnego, funkcjonalnego oraz dostępnego dla wszystkich parku miejskiego wraz z rewitalizacją budynku amfiteatru wpisuje się w realizację każdego z wyszczególnionych celów GPR. W wielu wymiarach przyczyni się do wzmocnienia sfery społecznej. Wszelkie działania służące budowanie spójności społecznej zaczynają się bowiem od zorganizowania mieszkańcom przestrzeni, w której mogą odbywać się wszelkie procesy społeczne, nawiązywane więzi, wymieniane doświadczenia, wartości, w której odbywać się mogą przeróżne wydarzenia kulturalne, oddolne inicjatywy społeczności lokalnej. Na takiej płaszczyźnie odbywa się autentyczna i głęboka integracja społeczna. Sfera gospodarcza również zyska na powstaniu miejsc tego typu, gdzie imprezy będą przyciągać szerokie rzesze obiorców – potencjalnych nabywców dóbr i usług oferowanych przez lokalne podmioty gospodarcze. Większa atrakcyjność przestrzeni publicznych oraz popularność w szerszych kręgach społecznych tworzy warunki rozwoju rodzimych przedsiębiorstw i stanowi czynnik pobudzający sferę gospodarczą. Odnowa wizerunku obszaru rewitalizacji odbywać się będzie w sposób automatyczny, w trakcie przeobrażeń społecznych i gospodarczych, które istotnie poprawią jakość życia mieszkańców.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 			

10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji
11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!

Numer i nazwa przedsięwzięcia	2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukowski
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miasto Stoczek Łukowski
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>W trakcie prowadzonych konsultacji społecznych mieszkańcy artykułowali bardzo mocno potrzebę utworzenia miejsc pozwalającego na opiekę i edukację dzieci w wieku żłobkowym. Wśród argumentów przemawiających za tego rodzaju rozwiązaniem podnoszono nie tylko chęć zapewnienia wszechstronnego rozwoju dzieciom, ale również możliwość zapewnienia rodzicom (głównie kobietom) powrotu na rynek pracy w związku z przerwą związaną z urodzeniem dziecka i koniecznością sprawowania opieki. Potrzeby dotyczące opieki nad najmniejszymi dziećmi realizowane są głównie przez samych rodziców. Ze względu na charakter obszaru i stan zamożności mieszkańców (bariery ekonomiczne) korzystanie z opieki przez profesjonalnie zajmujące się tego rodzaju działalnością osoby (opiekunki) jest bardzo utrudnione. Jednocześnie na terenie Miasta Stoczek Łukowski nie ma żadnej placówki (prywatnej lub publicznej) oferującej opiekę nad najmłodszymi dziećmi (do lat 3). Wg danych statystycznych (GUS) na koniec 2022 r. na terenie miasta w wieku do lat 3. W latach 2020-2022 liczba dzieci w wieku do lat 3 utrzymuje się na podobnym poziomie (odpowiednio 87, 86, i 89 dzieci).</p> <p>Zdiagnozowanym problemem nie tylko obszaru rewitalizacji, ale całego Miasta Stoczek Łukowski znajdują jest brak możliwości zaspokajania potrzeb dotyczących godzenia życia osobistego i zawodowego. To zaś ma bardzo często bezpośrednie przełożenie na decyzję o pozostaniu bądź zamieszkaniu na terenie tej, a nie innej gminy. Trudności w godzeniu życia zawodowego z rodzicielstwem wpływają na obniżenie jakości życia, zwłaszcza kobiet, które najczęściej pozostają w domach, by opiekować się dziećmi.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Celem głównym projektu jest poprawa równego dostępu do opieki nad dziećmi do lata 3 poprzez rozwój świadczonych usług publicznych na terenie Miasta Stoczek Łukowski.</p> <p>Zakres projektu obejmuje budowę nowoczesnego obiektu wraz z kompleksowym jego wyposażeniem przeznaczonego dla potrzeb utworzenia 30 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Przedsięwzięcie obejmuje również zagospodarowanie terenu wokół obiektu poprzez budowę parkingu, placu zabaw oraz zagospodarowanie terenu wokół obiektu.</p> <p>Miejski żłobek powstanie na terenie kompleksu oświatowego, gdzie obecnie funkcjonuje Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim, tj. Szkoła Podstawowa im. gen. J. Dwernickiego oraz Przedszkole. Umieszczenie inwestycji w tej lokalizacji jest dodatkowym atutem i udogodnieniem dla rodziców, którzy w jedno miejsce mogą dowieźć swoje dzieci - czy to do szkoły, czy do przedszkola, czy też do przyszłego żłobka. W ramach realizowanej inwestycji powstanie nowy budynek żłobka o kubaturze 1328,60 m³ i powierzchni użytkowej 201,53 m².</p> <p>W budynku będą znajdowały się następujące pomieszczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wiatrołap - 7,09 m², - komunikacja-24,87 m², - szatnia -15,17 m², - sala 1 dla oddziału żłobkowego - 52,80 m², - sala 2 dla oddziału żłobkowego - 52,80 m², - pomieszczenie socjalne - 6,27 m², - rozdzielnia posiłków - 6,66 m²,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<ul style="list-style-type: none"> - zmywalnia - 5,64 m², - pomieszczenie techniczne - 6,75 m², - łazienka -7,48 m², - wc dla niepełnosprawnych - 4,61 m², - pomieszczenie biurowe - 11,39 m². <p>Każda z dwóch sal dla oddziałów żłobkowych jest przewidziana dla maksymalnie 19 dzieci.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do stworzenia inkludującego, dostępnego i wszechstronnego środowiska, w którym każde dziecko ma szansę na pełny rozwój i aktywny udział. Projekt wpłynie na stworzenie przestrzeni, w której dzieci z różnymi zdolnościami będą mogły razem się rozwijać, uczyć i bawić się, co wpłynie korzystnie na ich rozwój społeczny, emocjonalny i poznawczy. Pełne dostosowanie obiektu i pomieszczeń do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami pozwala na pełniejszy rozwój potencjału każdego dziecka, niezależnie od ich zdolności czy ograniczeń. Zakup wyposażenia ma ogromne znaczenie dla zapewnienia odpowiednich warunków rozwoju dzieci. Odpowiednie meble, pomoce i artystyczne oraz elementy zapewniające bezpieczeństwo i higienę tworzą atrakcyjne i funkcjonalne środowisko, które przyczynia się do rozwoju dla dzieci.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *depopulacja obszaru rewitalizacji –umożliwienie powrotu rodziców (głównie mam) na rynek pracy, co przyczyni się do zwiększenia zadowolenia z miejsca zamieszkania, zwiększenie atrakcyjności osadniczej obszaru, *ujemny przyrost naturalny, starzenia się struktury ludności – zachęta dla zwiększenia dzietności w związku z zapewnieniem instytucji sprawujących opiekę nad najmłodszymi dziećmi, *ujemne saldo migracji, wyższe od średnich są wskaźniki migracji dla ludzi młodych, o wyższym poziomie wykształcenia, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru, brak wystarczającej liczby miejsc pracy wpływający na procesy migracyjne ludności i wyludnianie się obszaru -zwiększenie atrakcyjności osadniczej obszaru rewitalizacji, nowe miejsc pracy – co ogranicza konieczność migracji zarobkowej, *zakorzeniony problem bezrobocia, zjawisko długotrwałego bezrobocia, szczególna koncentracja osób korzystających z różnego rodzaju świadczeń MOPS – powstaną nowe miejsca pracy, umożliwienie powrotu rodziców (głównie mam) na rynek pracy w związku z brakiem konieczności sprawowania osobistej opieki. <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukawski.</p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Budynek został zaprojektowany zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania (budynek praterowy -brak progów, łazienki dla niepełnosprawnych, podjazd przy wejściu do budynku).</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Realizacja projektu wpisuje się w zamierzenia przedmiotowego celu strategicznego. Dzięki niemu najmłodsi członkowie lokalnej społeczności zyskają szansę na wszechstronny rozwój i zwiększenie</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

		<p>szans edukacyjnych w przyszłości. Zakupione wyposażenie pozwoli na zapewnienie atrakcyjnej i specjalistycznej oferty opiekuńczej. Jednocześnie podkreślić należy, iż przebywanie dzieci w placówkach wychowania wpływa na szybszy ich rozwój i lepszy start w kolejnych etapach edukacji. Włączenie społeczne nastąpi poprzez realizację prac zgodnych z zasadą uniwersalnego projektowania, co pozwoli na zagwarantowanie pełnej dostępności budynku oraz oferty żłobka. Projekt wpłynie na rozwój usług publicznych pozwalających na wszechstronny rozwój dzieci. Kolejnym ważnym elementem będzie plac zabaw, który stanowić będzie nie tylko miejsce łączenia zabawy z nauką przez dzieci. Stanie się także miejscem dla całej społeczności lokalnej, które uatrakcyjni spędzanie czasu wolnego oraz umożliwi integrację środowiska lokalnego. Będzie miejscem spotkań całych rodzin z dziećmi, które w bezpieczny sposób będą mogłyby rozwijać swoją sprawność ruchową, zaspokajać potrzeby zabawy i kontaktu z rówieśnikami. Nowa przestrzeń sprzyjać będzie zacieśnianiu relacji sąsiedzkich i otwiera lokalną społeczność na różne inicjatywy, kształtować będzie prawidłowe postawy społeczne wśród najmłodszych i sprzyjać ich rozwojowi, zachęcać dzieci i rodziców do aktywnego spędzania wspólnych chwil na świeżym powietrzu. Wpłynie także na znaczne podniesienie atrakcyjności obszaru.</p>
	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>W związku z utworzeniem nowej placówki na obszarze rewitalizacji powstaną nowe miejsca pracy, co przyniesie pozytywne efekty w postaci zmniejszenia skali bezrobocia. Możliwość zatrudnienia otrzyma zarówno cała obsada merytoryczna obiektu, jak i pracownicy obsługi. Szansa na otrzymanie stałej pracy przełoży się na zmniejszenie skali zubożenia społeczności lokalnej. Ożywieniu ulegnie sfera gospodarcza związana z koniecznością zagwarantowania obsługi całego obiektu (m.in. wyżywienie dzieci i sprzątanie obiektu). Projekt przyczyni się do zwiększenia zainteresowania rodziców instytucją opieki nad dziećmi do lat 3. Szybsze rozpoczęcie procesu rozwoju dzieci procentuje lepszymi efektami w ramach kolejnych szczebli kształcenia. Prowadzony w sposób ciekawy opiekuńczy wpływa na zwiększenie kreatywności i innowacyjności w późniejszym etapie rozwoju, co ma bezpośredni wpływ na jakość kapitału ludzkiego. Jednocześnie ludzie kreatywni i innowacyjni nie obawiają się podejmować ryzyka i nowych wyzwań w postaci prowadzenia własnej działalności, są bardziej przedsiębiorczy. Rozwój tego rodzaju usług pozwoli na szybszy powrót rodziców, nie tylko z obszaru rewitalizacji, lecz całego miasta na rynek pracy. Efektem inwestycji będzie też pobudzenie lokalnego rynku poprzez angażowanie w realizację poszczególnych działań zewnętrznych wykonawców/ dostawców z racji charakteru zaplanowanych działań niemieszących się w zakresie działalności ani JST ani szkół (zwiększony obrót środków, wymiana towarów i usług).</p>
	<p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p>	<p>Efektem przedsięwzięcia będzie znaczne podniesienie jakości oferowanych usług publicznych. Budynek będzie charakteryzował się efektywności energetyczną spełniającą aktualne standardy energetyczne.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	gen. Józefa Dwernickiego 7		Działki ewidencyjne:	1951/15
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji				
	TAK	NIE *(wymagane uzasadnienie)		NIE	
	✓				
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy					
Okres realizacji	2023-2024				
Łączna wartość przedsięwzięcia	5 431 807,79 zł				
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	3 500 000,00 zł - Rządowy Fundusz Inwestycji 1 075 860,00 zł - Program „MALUCH+” 2022-2029 145 155,03 zł –środki budżetu państwa			
	Środki prywatne	0,00 zł			
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	0,00 zł			
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł			
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	710 792,76 zł			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji					
Wskaźniki produktu					
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach	sztuki	0	1	Protokół zdawczo - odbiorczy. Dokumentacja techniczna.	
Liczba wybudowanych obiektów opieki nad dziećmi do lat 3	sztuki	0	1	Protokół zdawczo - odbiorczy. Dokumentacja techniczna.	
Liczba doposażonych obiektów opieki nad dziećmi do lat 3	sztuki	0	1	Protokół zdawczo - odbiorczy. Dokumentacja techniczna.	
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	0,11	Protokół odbioru końcowego. Dane z ewidencji gruntów i budynków.	
Liczba mieszkańców, którzy zyskali możliwość powrotu na rynek pracy	osoby	0	10	Listy przyjętych i uczestniczących osób do placówki opieki żłobkowej	
Liczba osób z niepełnoprawnościami, które zyskały dostęp do opieki gwarantującej włączających charakter	osoby	0	1	Listy przyjętych i uczestniczących osób do placówki opieki żłobkowej	
Wskaźniki rezultatu					
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki żłobkowej	osoby	0	30	Listy przyjętych i uczestniczących osób do placówki opieki żłobkowej
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wspartych dostosowanych obiektów	osoby	0	1	Orzeczenie o niepełnosprawności/ o stopniu niepełnosprawności kandydata. Listy przyjętych i uczestniczących osób do placówki opieki nad dziećmi/edukacyjnej, do nowo utworzonych miejsc.
Liczba nowo utworzonych miejsc pracy	EPC	0	6	Dokumentacja zatrudnieniowa pracowników placówki
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Kluczowym rezultatem projektu będzie wzrost poziomu dostępności do infrastruktury opieki nad dziećmi do lat 3 oraz wysokiej jakości usług opiekuńczych nad najmłodszymi członkami społeczności lokalnej. Realizacja projektu przyczynia się do poprawy jakości życia lokalnej społeczności, wspierając rodziny w opiece nad dziećmi i umożliwiając rodzicom (głównie matkom) powrót na rynek pracy. Projekt przyczyni się do stworzenia odpowiednich i specjalistycznych przestrzeni do rozwoju i zabawy, co przyczynia się do wszechstronnego rozwoju najmłodszych mieszkańców. Dzieci korzystające ze żłobka będą miały lepsze przygotowanie do edukacji przedszkolnej, co może przynieść długoterminowe korzyści dla społeczeństwa. Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu aktywności lokalnych firm budowlanych, dostawców materiałów oraz usługodawców związanych z wyposażeniem i obsługą placówki. To z kolei może korzystnie wpłynąć na miejscową gospodarkę i tworzenie miejsc pracy.</p> <p>Zagwarantowane zostaną warunki do prowadzenia atrakcyjnego procesu wychowawczo-opiekuńczego, co w przyszłości przełoży się na zwiększenie uczestnictwa w kolejnych etapach edukacji oraz innowacyjności i kreatywności społeczeństwa. Wysokiej jakości edukacja pozwala na nabycie wymaganych kompetencji i umiejętności, co procentuje przez całe życie. Istotną jest również zmiana mentalności i nabycie przeświadczenia o niezbędności nauki i rozwijania się. Taki efekt można jedynie osiągnąć zachęcając do nauki i rozwoju dzieci od najmłodszych lat.</p> <p>Kolejny z pozytywnych efektów projektu dotyczy integracji społeczności lokalnej, zwiększenia poczucia zadowolenia z miejsca zamieszkania, wspólnoty oraz dumy lokalnej. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż plac zabaw będzie miał charakter publiczny; korzystać będą z niego nie tylko dzieci uczęszczające do przedszkola, ale cała społeczność lokalna (mieszkańcy okolicznych domów). W związku z tym stanie się miejscem integracji społeczności lokalnej.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 12/P - Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego 13/P - Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 			

Numer i nazwa przedsięwzięcia	3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim	
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Parafia p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim	
<p>Krótki opis sytuacji problemowej</p>		<p>Obecny kościół wybudowany jest w stylu neogotyckim według projektu Zygmunta Zdańskiego (inne źródło podaje, że kościół projektował J. Pius Dziekoński). Budowę rozpoczął w 1909 r. ks. Michał Dąbrowski, a dokończył w 1923 r. ks. Apolinary Rybiński. Konsekrowany został przez biskupa Henryka Przeździeckiego, ordynariusza Diecezji Siedleckiej, czyli Podlaskiej 17 czerwca 1934 roku. Kościół parafialny w Stoczku Łukowskim wzniesiony został ze składek parafialnych. Jest on murowany z cegły. Na fundamencie z kamienia i nad nim, na jego zewnętrznej stronie położony jest do wysokości 1,25 m kamień ciosany. Kościół jest podłużny, krzyżowy w stylu gotyckim i składa się z prezbiterium, nawy środkowej, dwóch naw bocznych, które oddzielone są od środkowej 10 filarami z cegły, zakrystii, babińca, trzech oddzielnych przedsiónek i dwóch galerii nad zakrystią i babińcem. Długość kościoła wynosi 55 m; szerokość w krzyżu 35 m, a pozostałe szerokości obydwu naw 21m; wysokość od posadzki do sklepienia wynosi 18 m, a wysokość od ziemi do szczytu wieży na froncie kościoła 61m. W wieży frontowej kościoła umieszczony jest chór, który składa się z trzech części odpowiadających trzem nawom w kościele.</p> <p>Źródło: Parafia pw. WNMP w Stoczku ŁUKOWSKIM</p> <p>Balkony zdobią płaskorzeźby aniołów z rozpostartymi skrzydłami. W nawach bocznych znajdują się dwie kaplice. Kościół we wszystkich częściach ma gwiaździste sklepienia z cegły. Posiada 28 okien, 10 w nawie: 7, 50 m. wysokości 1,80 m. szerokości, 10 w kaplicach bocznych: 7,50 m. wysokości 1, 20 m. szerokości, 3 okna na chórze: 6 m wysokości 1,80 szerokości i 4 małe w prezbiterium – wszystkie okna mają ramy żelazne, łączenia ołowiane, a szkło katedralne układane w figury geometryczne. W szczytowych częściach okna zdobione są witrażami z motywami kwiatowymi. Nad galeriami umieszczone są rozety wypełnione witrażami. Za wielkim ołtarzem jest okno z witrażem tytułu kościoła: „ Wniebowzięcie N.M.P ”. Zarówno sklepienia jak i okna są ostrołukowe. Na froncie kościoła jest jedna wieża w stylu gotyckim, a nad skrzyżowaniem naw mniejsza – obie są pokryte blachą cynkową miedziowaną, na wierzchołkach mają krzyże żelazne. Ołtarz wielki gotycki z drzewa dębowego zbudowany jest ze składek kobiet parafii stoczkowskiej. Projektował go artysta rzeźbiarz Wincenty Bogaczyk, wykonał natomiast Kazimierz Szreter w 1933 roku. Ma on wysokość 13 m; szerokość 6,5 m jest politurowany na kolor średni. Zdobí go 7 figur artystycznie rzeźbionych w drzewie lipowym, wykonanych przez artystę rzeźbiarza Wincentego Bogaczyka z Warszawy.</p> <p>W środku ołtarza znajduje się figura Matki Boskiej Niepokalanej o wysokości 1,80m – jest ona zasuwana obrazem malowanym na płótnie przez artystę malarza Bolesława Rutkowskiego z Częstochowy – obraz przedstawia św. Antoniego z Padwy. Boki ołtarza zdobią duże figury apostołów Piotra i Pawła wysokości 1,60m. U szczytu ołtarza znajdują się dwaj aniołowie z podniesionymi skrzydłami wys. 1,60m. Z obydwu stron tabernakulum również są dwie figury aniołów z podniesionymi skrzydłami wys. 0,80m. Nad drzwiami prowadzącymi za ołtarz znajdują się dwie płaskorzeźby aniołów wys. 65cm. Wszystkie figury są polichromowane. Tabernakulum złoczone złotem dwukaratowym i wykonane z drzewa lipowego. Na jego drzwiach znajduje się odlew przedstawiający „Cudowne rozmnożenie chleba”. Mensę ołtarza stanowi blat z białego marmuru.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>Ołtarz boczny po stronie ewangelii nosi nazwę „Ołtarza Matki Boskiej”. Jest on mały, został przeniesiony ze starego kościoła i jest zrobiony z drzewa sosnowego. Zdobia go po bokach dwie kolumny złożone. W środku ołtarza jest obraz olejny pędzla Buchbindera „Wniebowzięcie Matki Boskiej”. Obraz ten przedstawia Maryję, którą aniołowie biorą do nieba. Ołtarz jest malowany olejną farbą na kolor ciemnoczerwony. Mensa jest sosnowa. Do ołtarza prowadzi jeden stopień wykonany z drzewa sosnowego.</p> <p>Ołtarz po stronie lekcji w kaplicy nawy bocznej jest również przeniesiony ze starego kościoła, w którym stanowił ołtarz wielki. Jest on wykonany z drzewa sosnowego i brzoźowego, malowany olejną farbą na kolor czarny, ozdobiony rzeźbionymi ornamentami kwiatowymi i czterema złożonymi kolumnami, na szczycie których są małe płaskorzeźby aniołów z rozpostartymi skrzydłami. W środkowej części ołtarza umieszczony jest krzyż z figurą Pana Jezusa. Do 1987 roku zasuwany był obrazem malowanym na płótnie nieznanego autora, przedstawiającym św. Mikołaja. Obecnie zasłaniany jest obrazem Matki Bożej Nieustającej Pomocy namalowanym przez Edwarda Jarmosiewicza. Na tej samej wysokości po bokach widać 2 figury biskupów. Nad krzyżem znajduje się obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, a pod nim rzeźba Baranka. Szczyt ołtarza zdobia figury czterech aniołów z rozpostartymi skrzydłami. Podstawa ołtarza i kolumn wykonana jest z marmuru. Mensa natomiast z drzewa sosnowego. Do ołtarza prowadzą trzy stopnie z drzewa sosnowego.</p> <p>Do 2004 roku prezbiterium od nawy głównej oddzielała piękna balustrada rzeźbiona i pokryta szerokim polerowanym blatem.</p> <p>Gotycka ambona wykonana została z drzewa dębowego wg rysunku architekta Jana Kajzera z Oświęcimia. Pod nią umieszczone są 3 figury: 2 biskupów i papieża. Odnaleziono je na strychu kościoła i odnowiono.</p> <p>W kaplicy bocznej nawy mieści się chrzcielnica. Jest ona rzeźbiona z drzewa brzoźowego, malowana i złożona. Jej wierzch podtrzymuje na głowie figura anioła rzeźbiona w drzewie. Wierzch chrzcielnicy stanowi kula, w której jest wyżłobione miejsce na ustawienie naczynia blaszanego z wodą.</p> <p>W nawach bocznych jest 14 obrazów Drogi Krzyżowej wykonanych przez Bolesława Rutkowskiego. Mają one duże rozmiary: 1,80 na 1,10 oprawione są w ramy gotyckie.</p> <p>Podobnie ławki i ramy obrazów wykonane są w stylu gotyckim. Konfesjonały roboty snycerskiej, rzeźbione w drewnie, dopasowane do stylu kościoła. Drzwi jest 11 wszystkie są z drzewa dębowego roboty stolarskiej, okucia masywne kowalskie.</p> <p>Kościół ma bardzo dużą wartość nie tylko sakralną, ale stanowi ogromne dziedzictwo historyczno-kulturowe całego obszar. Niestety ze względu na limitowane środki finansowe realizacja prac naprawczych w obiekcie odbywa się w ograniczonym zakresie. Nadal wymaga on jednak przeprowadzenia prac. Realnym problemem jest zły stan techniczny obecnego źródła ciepła, które jest nieefektywne i wymaga wymiany.</p>
<p>Zakres realizowanego przedsięwzięcia</p>	<p>Głównym celem przedsięwzięcia jest zwiększenie efektywności wykorzystania istniejącego potencjału dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru w celu osiągnięcia korzyści społecznych i gospodarczych. Cele szczegółowe obejmują 1. Podniesienie jakości infrastruktury sakralnej, 2. Zwiększenie oferty kulturalno-turystycznej miasta, 3. Wzrost kapitału społecznego miasta.</p> <p>Zakres projektu obejmuje wykonanie prac i roboty budowlane dotyczące zmiany źródła ogrzewania kościoła o pow. ok. 1000m², w zakresie wykonania:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kotłowni gazowej, -ogrzewania podłogowego, -posadzki z granitu. <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>* niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - znaczny wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru (m.in. zachowanie zabytkowych obiektów), co wpłynie na ożywienie gospodarcze,</p> <p>* przeważa niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne –wzrost aktywności i integracji mieszkańców,</p> <p>*niemal połowa budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji potrzebuje pilnej wymiany przestarzałych źródeł ciepła- kwestia nieefektywnych źródeł ciepła dotyczy również obiektów mających charakter publiczny, stąd realizacja każdego przedsięwzięcia do wymiany źródeł ciepła czy to w obiektach prywatnych czy publicznych wpływa na poprawę sytuacji na obszarze rewitalizacji.</p> <p>Projekt zgłoszony przez Parafię p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim.</p>						
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>W ramach przedsięwzięcia zakupiona zostanie tablica informacyjna zawierająca informacje o zabytkowym obiekcie. Tablica będzie umocowana na odpowiedniej wysokości (zapewnienie równości odbioru przekazu), a istotne treści zostaną również ujęte w alfabecie Braille'a, co pozwoli na zapoznanie się z nimi osobom niewidzącym.</p>						
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td data-bbox="577 719 994 1145"> <p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p> </td> <td data-bbox="994 719 2080 1145"> <p>Projekt wpłynie dodatnio na pewne z problemów społecznych zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji. Podjęte działania będą miały przełożenie na pozytywną zmianę w zakresie integracji społecznej, a także redukcją zjawisko wykluczenia społecznego osób z grup marginalizowanych – m.in. zwiększy się uczestnictwo mieszkańców ze szczególnymi potrzebami w życiu kulturalnymi i obywatelskim. Zaplanowane działania będą mieć pozytywny wpływ na więzi społeczne oraz tożsamość kulturową mieszkańców regionu. Zrewitalizowany budynek kościoła parafialnego przyciągną szersze rzesze wiernych, ale także turystów. W efekcie realizacji przedsięwzięcia nastąpi zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru rewitalizacji, co przełoży się na rozwój tej gałęzi działalności gospodarczej. Projekt pobudzi lokalną gospodarkę, głównie branżę turystyczną, wpłynie na zwiększenie liczby odwiedzających region turystów, co przyniesie lokalnej społeczności wymierne efekty ekonomiczne. Ponadto członkowie społeczności lokalnej będą mogli się poszczycić bogactwem kulturowym i architektonicznym miasta, co wpłynie pozytywnie na nastawienie ich samych do miejsca zamieszkania.</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="577 1145 994 1281"> <p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p> </td> <td data-bbox="994 1145 2080 1281"> <p>Zwiększenie rozpoznawalności obszaru rewitalizacji wpłynie na znaczne podniesienie jego atrakcyjności turystycznej, co przełoży się na ożywienie gospodarcze (wzrost usług związanych z branżą turystyczną np. drobnej gastronomii czy noclegów). Sytuacja tak pozwoli na zwiększenie możliwości zarobkowania przez mieszkańców, wzrost ich dochodów i poprawę stanu zamożności.</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="577 1281 994 1375"> <p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p> </td> <td data-bbox="994 1281 2080 1375"> <p>Realizacja działania pozytywnie wpłynie na jakość budynków zabytkowych oraz ogólnie przestrzeni publicznych. Dbłość o dziedzictwo kulturowe, będące dobrem wspólnym całej społeczności lokalnej, jest wyrazem wysokiego poziomu funkcjonowania i świadomości danego społeczeństwa.</p> </td> </tr> </table>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Projekt wpłynie dodatnio na pewne z problemów społecznych zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji. Podjęte działania będą miały przełożenie na pozytywną zmianę w zakresie integracji społecznej, a także redukcją zjawisko wykluczenia społecznego osób z grup marginalizowanych – m.in. zwiększy się uczestnictwo mieszkańców ze szczególnymi potrzebami w życiu kulturalnymi i obywatelskim. Zaplanowane działania będą mieć pozytywny wpływ na więzi społeczne oraz tożsamość kulturową mieszkańców regionu. Zrewitalizowany budynek kościoła parafialnego przyciągną szersze rzesze wiernych, ale także turystów. W efekcie realizacji przedsięwzięcia nastąpi zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru rewitalizacji, co przełoży się na rozwój tej gałęzi działalności gospodarczej. Projekt pobudzi lokalną gospodarkę, głównie branżę turystyczną, wpłynie na zwiększenie liczby odwiedzających region turystów, co przyniesie lokalnej społeczności wymierne efekty ekonomiczne. Ponadto członkowie społeczności lokalnej będą mogli się poszczycić bogactwem kulturowym i architektonicznym miasta, co wpłynie pozytywnie na nastawienie ich samych do miejsca zamieszkania.</p>	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>Zwiększenie rozpoznawalności obszaru rewitalizacji wpłynie na znaczne podniesienie jego atrakcyjności turystycznej, co przełoży się na ożywienie gospodarcze (wzrost usług związanych z branżą turystyczną np. drobnej gastronomii czy noclegów). Sytuacja tak pozwoli na zwiększenie możliwości zarobkowania przez mieszkańców, wzrost ich dochodów i poprawę stanu zamożności.</p>	<p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p>	<p>Realizacja działania pozytywnie wpłynie na jakość budynków zabytkowych oraz ogólnie przestrzeni publicznych. Dbłość o dziedzictwo kulturowe, będące dobrem wspólnym całej społeczności lokalnej, jest wyrazem wysokiego poziomu funkcjonowania i świadomości danego społeczeństwa.</p>
<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Projekt wpłynie dodatnio na pewne z problemów społecznych zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji. Podjęte działania będą miały przełożenie na pozytywną zmianę w zakresie integracji społecznej, a także redukcją zjawisko wykluczenia społecznego osób z grup marginalizowanych – m.in. zwiększy się uczestnictwo mieszkańców ze szczególnymi potrzebami w życiu kulturalnymi i obywatelskim. Zaplanowane działania będą mieć pozytywny wpływ na więzi społeczne oraz tożsamość kulturową mieszkańców regionu. Zrewitalizowany budynek kościoła parafialnego przyciągną szersze rzesze wiernych, ale także turystów. W efekcie realizacji przedsięwzięcia nastąpi zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru rewitalizacji, co przełoży się na rozwój tej gałęzi działalności gospodarczej. Projekt pobudzi lokalną gospodarkę, głównie branżę turystyczną, wpłynie na zwiększenie liczby odwiedzających region turystów, co przyniesie lokalnej społeczności wymierne efekty ekonomiczne. Ponadto członkowie społeczności lokalnej będą mogli się poszczycić bogactwem kulturowym i architektonicznym miasta, co wpłynie pozytywnie na nastawienie ich samych do miejsca zamieszkania.</p>						
<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>Zwiększenie rozpoznawalności obszaru rewitalizacji wpłynie na znaczne podniesienie jego atrakcyjności turystycznej, co przełoży się na ożywienie gospodarcze (wzrost usług związanych z branżą turystyczną np. drobnej gastronomii czy noclegów). Sytuacja tak pozwoli na zwiększenie możliwości zarobkowania przez mieszkańców, wzrost ich dochodów i poprawę stanu zamożności.</p>						
<p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p>	<p>Realizacja działania pozytywnie wpłynie na jakość budynków zabytkowych oraz ogólnie przestrzeni publicznych. Dbłość o dziedzictwo kulturowe, będące dobrem wspólnym całej społeczności lokalnej, jest wyrazem wysokiego poziomu funkcjonowania i świadomości danego społeczeństwa.</p>						

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	Przeprowadzone prace konserwatorskie będą miały na celu podniesienie jakości przestrzeni i usług publicznych w celu zaspokojenia potrzeb różnych użytkowników tych przestrzeni. Projekt wpłynie znacząco na poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni. Obiekty tego typu są bowiem niezwykle istotne z punktu widzenia spójności wizualnej i krajobrazu kulturowego, historii danego miejsca oraz wartości uznanych przez społeczność lokalną za ważne. Działania nastawione na zwiększenie efektywności systemów grzewczych są ponadto niezbędnym zabiegiem podejmowanym w kierunku wysokiej dbałości o środowisko naturalne.				
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Gen. Władysława Sikorskiego 4		Działki ewidencyjne:	294
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji				
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)		NIE
			✓		
	<p>*UZASADNIENIE Przedsięwzięcie ulokowane jest poza obszarem rewitalizacji. Jednakże ze względu na fakt, iż jest to jedyny tego typu obiekt na terenie miasta, wszelkie działania prowadzone z wykorzystaniem jego infrastruktury, jak również działania dotyczące samego obiektu, przynoszą efekty dla obszaru całego miasta, w tym obszaru rewitalizacji. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji zyskają dostęp do odnowionego obiektu na równi z pozostałymi członkami miasta.</p>				
Okres realizacji	2024				
Łączna wartość przedsięwzięcia	2 860 000,00 zł				
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	2 802 800,00 zł - Rządowy Program Ochrony Zabytków			
	Środki prywatne	0,00 zł			
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	0,00 zł			
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł			
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	57 200,00 zł			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji					
Wskaźniki produktu					
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego	
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego	

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby/rok	500	1 000	Statystyki Parafii
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>W wymiarze regionalnym projekt przyczyni się do rozwoju turystyki, która stanowi ważny element gospodarki obszaru rewitalizacji. W dłuższej perspektywie wzrost liczby turystów odwiedzających region przyczyni się także do rozwoju usług towarzyszących turystyce i wykorzystania możliwości synergii branży turystycznej z innymi branżami, co wiąże się ze zwiększeniem dochodów gospodarstw domowych i powstaniem nowych miejsc pracy, a także wzrostem atrakcyjności inwestycyjnej obszaru. W efekcie zagospodarowania zdegradowanej przestrzeni publicznej nastąpi poprawa obsługi znacznej części obszaru rewitalizacji i stworzone zostaną nowe możliwości rozwoju. Ponadto inwestycja tego typu przyczyni się do zwiększenia spójności społecznej dzięki większemu uczestnictwu mieszkańców obszaru w życiu społecznym i kulturalnym.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> 1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukowski 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 17/P Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim 18/P - Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 5/D- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 12/D- Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski 			

Numer i nazwa przedsięwzięcia	4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miasto Stoczek Łukowski
Krótki opis sytuacji problemowej	W obrębie problemów sfery społecznej pojawiło się zagadnienia dużej degradacji zabytkowych mogił, kwatery wojennej oraz pomników znajdujących się na terenie miasta. Miejsca tego typu są nośnikami wartości kulturowych a niedostateczny stan ich zachowania utrudnia

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

wykorzystywanie ich w celach edukacyjnych, prospołecznych, a także jako walory turystyczne regionu. Kwatery, mogiły oraz pomniki wymagają oceny i prac konserwatorskich, które przywrócą im pierwotny wygląd oraz umożliwią identyfikację spoczywających tam osób.

Kwaterna wojenna

Pomnik Ignacego Braulińskiego

Pomnik ppłk Wacława Rejmaka „Ostoi”

Krzyż metalowy na postumencie betonowym

Obelisk gen. Józefa Dwernickiego

Zakres realizowanego przedsięwzięcia

Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmuje odnowienie - remont i przebudowę kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski. Projekt obejmie roboty renowacyjne następujących obiektów:

- kwaterna wojenna, znajdująca się na cmentarzu rzymskokatolickim dz nr 635, w Stoczku Łukowski - ujęta w gminnej ewidencji zabytków, na podstawie ujęcia przez wojewódzką ewidencję zabytków – poza obszarem rewitalizacji,
- zabytkowa mogiła znajdująca się na cmentarzu rzymskokatolickim dz. nr 635, w Stoczku Łukowski - ujęta w gminnej ewidencji zabytków, na podstawie ujęcia przez wojewódzką ewidencję zabytków – znajduje się poza obszarem rewitalizacji,
- pomnik Ignacego Braulińskiego znajdująca się przy skrzyżowaniu ul. Sikorskiego i ul. Piaski (dz. ewid. nr 231/5) –pomnik pochodzi z 1918 r. ujęty jest w gminnej ewidencji zabytków na podstawie zgłoszenia przez Burmistrza Miasta Stoczek Łukowski - znajduje się poza obszarem rewitalizacji,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>- pomnik ppłk Wacława Rejmaka „Ostoi” – pomnik pochodzi z 1990 r., znajduje się na dz. ewid. 1942/3; pomnik ujęty jest w gminnej ewidencji zabytków na podstawie zgłoszenia przez Burmistrza Miasta Stoczek Łukowski – znajduje się w obszarze rewitalizacji</p> <p>- krzyż metalowy na postumencie betonowym z 1912 r. – usytuowany: ul. Kościelna 2, dz. ewid.228 - ujęty jest w gminnej ewidencji zabytków na podstawie zgłoszenia przez Burmistrza Miasta Stoczek Łukowski -- znajduje się poza obszarem rewitalizacji,</p> <p>- obelisk gen. Józefa Dwernickiego z 1931 r. – znajduje się na skwerze miejskim (Plac T. Kościuszki), dz. ewid. 1565/2; czas powstania obelisk 1992r. ujęty jest w gminnej ewidencji zabytków na podstawie zgłoszenia przez Burmistrza Miasta Stoczek Łukowski – znajduje się w obszarze rewitalizacji.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej, bezrobocie, wysoki udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej- znaczny wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru (m.in. zachowanie zabytkowych obiektów), co wpłynie na ożywienie gospodarcze, * przeważa niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne –wzrost aktywności i integracji mieszkańców, zainteresowania dziedzictwem historyczno-kulturowym obszaru rewitalizacji i pozostałej części Miasta Stoczek Łukowski, *degradacja przestrzeni publicznej – w efekcie projektu nastąpi uporządkowanie elementów stanowiących o postrzeganiu przestrzeni publicznej. <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Zakres rzeczowy projektu nie odnosi się do działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p>
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p> <p>Miejsca pamięci to element krajobrazu kulturowego niezbędny do budowania poczucia wspólnoty lokalnej, przenoszenia dziedzictwa kulturowego oraz tworzeniu i przenoszenia wspólnych dla wszystkich członków społeczności lokalnej wartości. Wokół miejsc tego typu mieszkańcy tworzą atmosferę budującą więzi międzypokoleniowe, uczą młodsze pokolenia historii i szacunku do etosu walki i poświęcenia, cała społeczność czerpie poczucie tożsamości i przywiązania do korzeni. Umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału takich miejsc przyczyni się w znacznym stopniu do wzmocnienia poczucia wspólnoty, do większej integracji społecznej oraz eliminowania zjawiska marginalizacji społecznej niektórych grup dzięki zachęcaniu i włączaniu ich w czynne uczestnictwo w życiu społecznym. Zrealizowane zadanie umożliwi wykorzystanie miejsca do działań edukacyjnych, organizowania wydarzeń i spotkań o tematyce historycznej, będzie to pełnowartościowy element lokalnego bogactwa kulturowego. Zaplanowane działania będą mieć zatem pozytywny wpływ na więzi społeczne oraz tożsamość kulturową mieszkańców regionu. W</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

			efekcie realizacji przedsięwzięcia nastąpi zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru rewitalizacji, co przełoży się na rozwój tej branży działalności gospodarczej.	
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji		Zwiększenie rozpoznawalności Miasta Stoczek Łukowski wpłynie na znaczne podniesienie jego atrakcyjności turystycznej, co przełoży się na ożywienie gospodarcze (wzrost usług związanych z branżą turystyczną np. drobnej gastronomii czy noclegów), w tym w obszarze rewitalizacji. Sytuacja tak pozwoli na zwiększenie możliwości zarobkowania przez mieszkańców, wzrost ich dochodów i poprawę stanu zamożności	
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku		Realizacja zadania będzie miała pozytywny wpływ na sferę społeczną poprzez podniesienie jakości zagospodarowania przestrzeni publicznych. Przestrzenie te są istotne dla społeczności lokalnej, ponieważ są elementem kultury niematerialnej wokół której budowane jest poczucie wspólnoty i wspólnych korzeni. W wymiarze materialnym przeprowadzone prace konserwatorskie i restauratorskie będą sprzyjać uzupełnieniu i uporządkowaniu układu przestrzennego obszaru rewitalizacji. Sprawią, że przestrzeń będzie estetyczna i funkcjonalna. Wszelkie działania tego typu wpływają także na poprawę jakości środowiska naturalnego dzięki rozbudzeniu w świadomości społeczności lokalnej potrzeby troski o wspólne dobro i stan otoczenia.	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Kościelna skrzyżowanie ul. Sikorskiego i ul. Piaski ul. Piłsudskiego ul. Plac T. Kościuszki	Działki ewidencyjne:	dz nr 635 dz. ewid. 228 dz. ewid. nr 2124/8 dz. ewid. 1942/3 dz. ewid. 1565/2
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)	
	✓		✓	
	*UZASADNIENIE Przedsięwzięcie ulokowane jest częściowo poza obszarem rewitalizacji, jednakże ma na niego wpływ. Uporządkowana i spójna przestrzeń zwiększy poczucie przynależności do „małej ojczyzny”. Nastąpi wzrost poczucia zadowolenia z miejsca zamieszkania. Przedsięwzięcie ma charakter kompleksowy i obejmuje obiekty zabytkowe, które wymagają podjęcia interwencji w pierwszej kolejności.			
Okres realizacji	2024			
Łączna wartość przedsięwzięcia	306 120,00 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:		300 000,00 zł - Rządowy Program Ochrony Zabytków	
	Środki prywatne		0,00 zł	
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:		0,00 zł	

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	6 120,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	sztuki	0	5	Protokół odbioru końcowego
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	sztuki	0	5	Protokół odbioru końcowego
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba ludności zamieszkujące obszar rewitalizacji	osoby	701	680	Dane z systemu ewidencji ludności Miasta Stoczek Łukowski
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Realizacja inwestycji wpisuje się w realizację celów rewitalizacji. Osiągnięte cele z zakresu sfery społecznej to przede wszystkim udostępnienie mieszkańcom obszaru odnowionych terenów publicznych, które mają znaczenie kulturowe. Miejsca takie przyczyniają się budowania kapitału społecznego oraz tworzenia więzi międzypokoleniowych wokół wspólnych wartości, wspólnej historii i tradycji. Również wartość edukacyjna przestrzeni wzrośnie w efekcie przeprowadzonych prac konserwatorsko-remontowych. Podniesienie jakości terenów publicznych oznacza także podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu, co przekłada się na wzrost zamożności mieszkańców. Nastąpi zatem znaczna odnowa wizerunku obszaru rewitalizacji poprzez szereg przemian w sferze społecznej, gospodarczej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu</p>			

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!
--	---

Numer i nazwa przedsięwzięcia	5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miasto Stoczek Łukowski
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>Aktywność fizyczna jest nieodzownym elementem zdrowego stylu życia osób w każdym wieku a promocja zdrowia jest ważnym elementem polityki prospołecznej samorządów. W tą konwencję wpisuje się planowana inwestycja. O potrzebie stworzenia kompleksu zadecydowała szeroko zakrojona diagnoza społeczna, która ujawniła braki z zakresie infrastruktury rekreacyjnej. Brak tego typu miejsc skutkuje szeregiem negatywnych zjawisk z zakresu zdrowia fizycznego oraz psychicznego, a także powstawaniem niesprzyjających rozwojowi dzieci i młodzieży nawyków. Brak miejsca aktywnego wypoczynku powoduje, że osoby dorosłe, starsze nie podejmują aktywności fizycznej w ogóle, natomiast dzieci i młodzież, szukając innych form aktywności, podejmują ją w warunkach do tego nieprzeznaczonych, co może stanowić zagrożenie bądź też ukierunkowują swoją energię na inne rodzaje aktywności, nie zawsze właściwe i dobre dla nich.</p> <p>Planowane przedsięwzięcie stanowi bezpośrednią kontynuującą projektu pn. „Tereny sportowe Stoczku Łukowskim”. Zadanie to współfinansowane było ze środków Programu Rządowego Funduszu Polski Ład. W ramach zadania wykonano prace polegające na budowie infrastruktury sportowej- powstało boisko do piłki nożnej z bieżnią; w zakresie wykonania nawierzchni z kostki brukowej jako ciągi komunikacyjne, drogi wewnętrzne i parking, obiekty sportowe w tym pełnowymiarowe boisko z trawy naturalnej do piłki nożnej, bieżnia z poliuretanu. Ponadto wykonano drenaż boisk, kanalizację deszczową grawitacyjną, instalacje zraszaczy boiska, oświetlenie boiska i monitoring. Zakupiono wyposażenie do utrzymania porządku w tym: dmuchawę do liści, kosiarkę spalinową samojezdną oraz wózek do malowania linii boisk sportowych. Teren boiska bezpośrednio sąsiaduje z parkiem miejskim. Kompleks znajduje się poza aktualnie wyznaczonym obszarem rewitalizacji ale bezpośrednio przylega do jego granic.</p> <p>Pomimo realizacji w ostatnich latach stosunkowo sporej liczby przedsięwzięć dotyczących rozwój infrastruktury sportowo –rekreacyjnej nadal istnieje potrzeba w tym zakresie. Niezbędne jest tworzenie dobrze wyposażonych obiektów umożliwiających przełamywanie negatywnych przyzwyczajzeń i złych nawyków dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych (brak aktywności ruchowej, spędzanie czasu wolnego przed telewizorem czy komputerem) będących przyczyną różnego rodzaju schorzeń – otyłości, nadwagi, chorób układu ruchu, wad postawy, jak również chorób układu krążenia. Niewystarczająca jest nadal oferta w zakresie aktywnych form sportu oraz mogących „zaszczepić” ducha zdrowego i sportowego stylu życia. Istnieje potrzeba rozwoju infrastruktury rekreacyjnej oraz pozwalającej na aktywne spędzanie wolnego czasu i integracją, zarówno społeczną, jak i międzypokoleniową.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie zdiagnozowanym problemom społecznym poprzez kompleksowe uporządkowanie zaniedbanych i zaniedbanych terenów publicznych i rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Celami projektu są: 1. Poprawa jakości i standardu życia mieszkańców miasta, w tym obszaru rewitalizacji. 2. Przeciwdziałanie zdiagnozowanym problemom społecznym miasta, w tym obszaru rewitalizacji, tj. deficytu miejsc i oferty spędzania wolnego czasu, braku atrakcyjnych miejsc aktywności ruchowej, małej aktywności ruchowej mieszkańców, problemów zdrowotnych mieszkańców, małej świadomości mieszkańców w zakresie niezbędności

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>prowadzenia aktywnego trybu życia. 3. Przywrócenie pierwotnych funkcji zdegradowanym obszarom o szczególnym znaczeniu dla rozwoju społecznego całego Miasta Stoczek Łukowski.</p> <p>Planowany projekt stanowi kolejny element inicjatywy mającej na celu utworzenie parku sportu w Mieście Stoczek Łukowski. Stanowi on kontynuację projektu pn. „Tereny sportowe Stoczku Łukowskim”. Zakres rzeczowy kolejnej inwestycji obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę boiska treningowego do gry w piłkę nożną o wymiarach areny 56x26m z nawierzchnią z trawy syntetycznej z widownią nie zadaszoną na ok 100 miejsc, • budowę boiska do gry w tenisa o wymiarach areny 23,77x10,97m z nawierzchni z trawy syntetycznej 277,09m² • budowę boiska do gry w piłkę plażową o wymiarach 21,12x13,12 oraz pozostałe zagospodarowanie terenu działki nr ew. 1951/2. <p>W efekcie realizacji inwestycji powstanie nowoczesny kompleks sportowo-rekreacyjny. Wartością dodaną planowanej inwestycji jest jej specyficzne umiejscowienie tego terenu na styku obszaru rewitalizacji oraz terenu niewchodzącego w skład obszaru rewitalizacji, pozwalające na swoiste „rozmywanie” granic pomiędzy ww. obszarem a pozostałą częścią miasta. Jest to szczególnie istotne w kontekście jednego z podstawowych założeń procesu rewitalizacji zakładających brak stygmatyzacji i izolacji obszaru rewitalizacji.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * depopulacja obszaru rewitalizacji – znaczne zwiększenie atrakcyjności osadniczej obszaru rewitalizacji, * problemy zdrowotne mieszkańców obszaru rewitalizacji – umożliwienie zwiększenia aktywności fizycznej, co korzystnie wpłynie na stan zdrowia mieszkańców, * starzenie się społeczeństwa – umożliwienie aktywności fizycznej seniorów, ich rehabilitacji i utrzymania jak najdłużej w jak najlepszej kondycji fizycznej umożliwiającej samodzielne funkcjonowanie i brak konieczności opieki, * niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej, bezrobocie, wysoki udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej- znaczny wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru (m.in. zachowanie zabytkowych obiektów), co wpłynie na ożywienie gospodarcze, * niska dochodowość i innowacyjność funkcjonujących podmiotów gospodarczych – impuls do rozwoju nowych podmiotów gospodarczych, np. rozwój działalności związanych z ww. zagadnieniami np. klub fitness, sklep ze zdrową żywnością czy odzieżą sportową, * przeważa niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne –wzrost aktywności i integracji mieszkańców, wzrost wydarzeń integrujących społeczność lokalną, * degradacja przestrzeni publicznej – w efekcie projektu nastąpi uporządkowanie przestrzeni publicznej. <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Kompleks sportowo – rekreacyjny będzie w pełni dostosowany dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Powiązania z celami rewitalizacji	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji		Projekt będzie sprzyjał poprawie życia osób poprzez przygotowanie infrastruktury oznaczonej na działalność rekreacyjną i sportową na bardzo wysokim poziomie. Kompleks przeznaczony będzie do świadczenia usług dla zróżnicowanych potrzeb mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci, niepełnosprawnych, osób starszych. Projekt stworzy warunki do aktywności i rekreacji plenerowej mieszkańców, korzystnie wpływając na ich stan zdrowia oraz ogólną kondycję psychofizyczną. Uprawianie sportu to również przynależność do społeczności, to dzielenie wspólnej pasji, to sposób na poznanie nowych ludzi oraz zawiązywanie i umacnianie przyjaźni. Inicjatywa zatem, poza oczywistymi korzyściami dla zdrowia mieszkańców, będzie także elementem rewitalizacji działającym na rzecz spójności społecznej, tworzenia i umacniania kapitału społecznego. Obiekty tego typu są doskonałą przestrzenią do organizowania różnorodnych imprez o dużym zasięgu, turniejów, zawodów które oprócz promowania wartości prozdrowotnych oraz aktywnego stylu życia, są także sposobnością do integracji społecznej i budowania nowoczesnego społeczeństwa.	
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji		Kompleks sportowy to potężny impuls dla miejscowej gospodarki, szansa na rozwój lokalnych podmiotów gospodarczych. Zainteresowanie tematyką sportu oraz zdrowego życia może wpłynąć na rozwój działalności związanych z ww. zagadnieniami np. klub fitness, sklep ze zdrową żywnością czy odzieżą sportową. Miejsce tego typu a także okazja na przyciągnięcie nowych inwestycji. Wzrost zainteresowania sportem otworzyć może rynek na nowe branże dzięki pojawieniu się zapotrzebowania na określone towary i usługi. Obsługa parku będzie wymagała wykwalifikowanej kadry, pracowników obsługi, administracji, obsługi technicznej, zatrudnienie znajdzie zatem wielu mieszkańców obszaru. Obiekt tego typu przyczyni się także do znacznego wzrostu atrakcyjności regionu i pobudzenia branży turystycznej.	
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku		Nowoczesny i bogato wyposażony kompleks sportowy to dla całej społeczności lokalnej wiele nowych możliwości spędzania czasu wolnego, zadbania o swoją kondycję psychofizyczną, uczestniczenia w wydarzeniach podczas których budowane i podtrzymywane są więzi społeczne. Dla dzieci i młodzieży to szansa na rozwijanie pasji i zainteresowań, na kształtowanie prawidłowych nawyków i prozdrowotnej postawy życiowej. Dzięki inwestycji wielkiemu ożywieniu ulegnie życie społeczne obszaru, dostosowanie infrastruktury do potrzeb i możliwości wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku i sprawności psychofizycznej czy intelektualnej, pozwoli im aktywnie korzystać z oferty miejsca.	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Gen Józefa Dwernickiego	Działki ewidencyjne:	1951/2
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)	
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Okres realizacji	2024-2025			
łąćzna wartość przedsięwzięcia	2 200 000,00 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	1 980 000,00 zł - Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych		
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	0,00 zł		
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	220 000,00 zł		
Prognozowane osiągnięćie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze	sztuki	1	4	Protokół zdawczo - odbiorczy. Dokumentacja techniczna (w ramach przedmiotowego projektu powstaną 3 boiska)
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	sztuki	1	4	Protokół zdawczo - odbiorczy. Dokumentacja techniczna (w ramach przedmiotowego projektu powstaną 3 boiska)
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze	osoby/rok	3 000	5 000	Statystyki, protokoły/sprawdzania podmiotów/instytucji organizujących wydarzenia (UM, MOK)
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy zyskali dostęp do zrewitalizowanej i w pełni dostępnej przestrzeni publicznej	osoby	701	680	Dane z systemu ewidencji ludności Miasta Stoczek Łukowski
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
Bezpośrednim efektem planowanego przedsięwzięcia będzie udostępnienie przestrzeni publicznych wpływających na zwiększenie poziomu życia mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski, w tym wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Dzięki realizacji projektu powstanie społecznie oczekiwana infrastruktura umożliwiająca rozwój oferty rekreacyjno-				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

sportowej obejmującej obszar całego miasta. Powstanie nowoczesnych obiektów sportowych będzie impulsem do realizacji szeregu kolejnych oddolnych inicjatyw. Nowa infrastruktura wpłynie na rozwój zainteresowania i promocję zdrowego i aktywnego stylu życia, na budowanie silnych relacji i więzi społeczności lokalnej, jak również lokalnego patriotyzmu i poczucia dumy z miejsca zamieszkania. Wpłynie również na zwiększenie aktywności ruchowej mieszkańców, a także rozwój oferty alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu. Będzie to miejsce „pozytywnej energii”, w obrębie którego prowadzone będą inicjatywy przełamujące marazm i bierność społeczności lokalnej. Argumentem przemawiającym za realizacją przedmiotowego przedsięwzięcia jest deklarowana przez społeczność lokalną chęć realizacji oddolnych inicjatyw w oparciu o zrewitalizowaną infrastrukturę (m.in. organizacja zajęć sportowych czy wydarzeń promujących zdrowy styl życia i odpowiedzialne zachowania wobec środowiska naturalnego). Ważne jest także zgromadzenie w jednym obiekcie szeregu funkcji związanych z sportem i rekreacją. Będzie to miejsce nie tylko stanowiące centrum życia sportowego i rekreacyjnego (udostępnienie miejsca spotkań mieszkańców, poprawa kondycji, zdrowia, aktywności ruchowej mieszkańców, promocja zdrowego stylu życia), ale również życia kulturalnego (możliwość organizacji imprez plenerowych integrujących społeczność obszaru rewitalizacji i wpływających na zacieśnianie się więzi społecznych).

Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> 1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukawski 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 5/D- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 12/D- Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wparcia. 14/D- Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji
---	--

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miejska Biblioteka Publiczna im. Al. Świętochowskiego w Stoczku Łukowskim
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>W związku z wynikami diagnozy przeprowadzanej na terenie miasta zidentyfikowano szereg problemów między innymi w sferze społeczno-kulturalnej. Niski stan majątności mieszkańców przekłada się na poziom ich funkcjonowania oraz aspiracje. Potrzeba zaspokojenia potrzeb bytowych, podstawowych spycha na plan dalszy potrzeby wyższego rzędu. Częste trudności w zagwarantowaniu środków materialnych na potrzeby życia codziennego uniemożliwiają realizację pozostałych potrzeb, a w efekcie potrzeby te zanikają. Czytelnictwo jest jednym z aspektów, który zszedł na dalszy plan wobec wyzwań codzienności. Nawyk czytania, tak niezbędny i cenny, niestety zanika. Szkoła nie jest często w stanie wyrobić nawyku czytania, jeżeli wokół brak dodatkowych pozytywnych wzorców. W efekcie czytelnictwo, w każdej grupie wiekowej, zanika. Jest to poniekąd naturalna konsekwencja kondycji finansowej, psychofizycznej oraz wymuszonego sytuacją społeczną tempa życia. Powszechny dostęp łatwych w konsumpcji, wygodnych rozrywek, które nie wymagają wysiłku intelektualnego jest atrakcyjną alternatywą spędzania wolnego czasu. W świadomości społecznej zanika potrzeba i przeświadczenie o tym, że czytanie jest potrzebne, wręcz niezbędne do funkcjonowania na pewnym pożądanym poziomie. Potrzebne są więc działania interwencyjne, wpływające na zmianę mentalną środowiska.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Zakres przedsięwzięcia obejmuje montaż witryn/regalów bibliotecznych z ogólnodostępnymi książkami. Z takiej biblioteczki każdy może wypożyczyć książkę, a następnie zwrócić na miejsce. Regał taki będzie usytuowany w przestrzeni publicznej ogólnodostępnej bez ograniczeń, w miejscu estetycznym, łatwo dostępnym wszystkim mieszkańcom, przede wszystkim osobom z dysfunkcjami i niepełnosprawnościami. W ramach projektu zaplanowano również zakup pozycji książkowych dedykowanych wszystkim grupom wiekowym. W perspektywie czasowej księgozbiór ma się rozrastać o pozycje przyniesione tu w miarę możliwości przez samych mieszkańców. Będzie tu można przynieść i zostawić swoje książki, z których już się nie korzysta, a także „wypożyczyć” książki znajdujące się w bibliotece. Jedyny warunek będzie dotyczył konieczności ich zwrotu. W ramach przedsięwzięcia planowane jest ulokowanie 4 „punktów bibliotecznych”. Biblioteczki zostaną umiejscowione w granicach obszaru rewitalizacji, w tym 1 obiekt w Paku Miejskim „Chojniak”.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *niski stan zamożności mieszkańców obszaru rewitalizacji, ubóstwo, spora część mieszkańców korzystających z pomocy społ., przez co odnotowuje się niski kapitał społeczny, brak angażowania w sprawy publiczne i społeczne – wzrost czytelnictwa, co wpłynie na rozwój kapitału ludzkiego, * niewystarczający poziom zadowolenia z miejsca zamieszkania – poprawa atrakcyjności zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji, * bierność dużej części mieszkańców w sprawy społeczne i obywatelskie – wzrost kapitału ludzkiego, który będzie wpływał na zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej, *niewytaczający stopień wykorzystania atrakcyjności turystycznej obszaru – przedsięwzięcie bezpośrednio komplementarne z projektem dot. rewitalizacji Parku Miejskiego –wpłynie dodatkowo na zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej, co przyczyni się do zwiększenia zadowolenia z miejsca zamieszkania oraz atrakcyjności nie tylko osiedleńczej, ale też turystycznej. <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze	<p>Regały zostaną zamontowane w miejscach, do których dostęp będzie swobodny i bez barier architektonicznych oraz na odpowiedniej wysokości. W ramach zakupionych pozycji znajdują się także pozycje w alfabecie Braille’a.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

<p>szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>		
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Wzmacnianie i budowanie kapitału ludzkiego odbywa się między innymi poprzez prowokowanie zmian w mentalności, zmian nawyków i rozbudzanie aspiracji życiowych (chęci rozwoju osobistego, potrzeb estetycznych, chęci uczestnictwa w kulturze). W tym celu należy rozbudzić w mieszkańcach potrzeby wyższego rzędu i przede wszystkim umożliwić im sposobność do ich zaspokajania. Uczestnictwo w szeroko pojętej kulturze zapewnia członkom danego społeczeństwa pewien określony poziom funkcjonowania. Czytelnictwo jest powszechnym i stosunkowo łatwym sposobem realizowania potrzeb wyższego rzędu. Jest też nieprzecenione, niezbędne dla rozwoju sprawności intelektualnych osób w każdym wieku. Czytanie książek wprowadza w życie nową, lepszą jakość, poszerza horyzonty, rozbudza wyższe potrzeby, podnosi samoocenę. W społecznościach zagrożonych patologią, ubogich, w licznych problemami w sferze społecznej umożliwienie społeczności lokalnej uczestnictwa w czytelnictwie jest jednym z bardzo ważnych filarów zaprowadzanie przemian. Ogólnodostępne biblioteki, dostosowane do każdego czytelnika, bez względu na wiek czy możliwości i zainteresowania, będą doskonałą szansą na wyjście z „szarej codzienności”, odkryciem nowych przestrzeni do aktywności w czasie wolnym, również interakcji z innymi. Miejsca tego typu to pierwszy krok do budowania społeczności ludzi świadomych wartości, jakie niesie uczestnictwo w kulturze, to także płaszczyzna wymiany wartości intelektualnych. Jest to również doskonały sposób na zmianę nawyków poprzez modelowanie. Ogólnodostępne miejsca usytuowania sprawią, że będzie to widoczne, transparentne. Uczenie się przez modelowanie to jeden z podstawowych mechanizmów psychologicznych. Obserwując zachowanie innych uczymy się skuteczniej, bowiem widzimy również efekty danego zachowania. Oczywiście zaletą przedsięwzięcia będzie fakt, że tego typu aktywność będzie całkowicie bezpłatna i dostępna stale. Szczególnie na terenach, gdzie dostęp do bibliotek wymaga pewnego wysiłku czy nakładu finansowego, będzie to często dla wielu osób jedyna sposobność na obcowanie z książkami. Długofalowy wpływ inicjatywy jest oczywisty. Podniesienie poziomu funkcjonowania społecznego i wyższy poziom wykształcenia mieszkańców oraz stworzenie spójnej społeczności to podstawa wszelkich pozytywnych przemian, w tym przede wszystkim rozwoju gospodarczego.</p>
	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>-</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p>		<p>Zmiana wizerunku danego obszaru to nie tylko zmiany wizualne czy estetyczne. Są to także zmiany w postrzeganiu terytorium i jego mieszkańców. Zrewitalizowana przestrzeń będzie atrakcyjna, przyjazna i bezpieczna dzięki zmianom w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej czy gospodarczej, ale również, a może przede wszystkim dzięki temu, że jej rdzenni mieszkańcy będą dumni z zamieszkiwania w danym miejscu, będą je szanowali i dbali o wspólną przestrzeń życia. Takie miejsce będzie również postrzegane pozytywnie przez osoby z zewnątrz. Wartość miejsca jest bowiem często oceniana przez prymat panującej tam atmosfery. Miejsca tętniące życiem, gdzie ludzie chcą i lubią przebywać, gdzie są zaangażowani w budowanie wspólnego dobra (różnorako rozumianego) są miejscami atrakcyjnymi w kontekście zamieszkania, inwestowania czy spędzania czasu wolnego. Przestrzenie publiczne (i odpowiednia oferta ich wykorzystania) odnowione, ogólnodostępne, pozwalające na zaspokojenie szeregu potrzeb społecznych, kulturalnych są niezbędnym elementem takiego obszaru. Mając na uwadze, jakie znaczenie ma w życiu człowieka książka (mówiąc obrazowo), widząc przestrzeń, w której ta książka jest obecna odczuwa się poziom danej społeczności. Organizowanie takich przestrzeni publicznych uczy również daną społeczność dbania o wspólne dobro i kształtuje w ten sposób społeczeństwo obywatelskie, zaangażowane w realizację wspólnych celów i przedsięwzięć. Społeczność, w której wysoko cenione jest uczestnictwo w kulturze i które sukcesywnie dąży do podnoszenia poziomu uspołecznienia i poziomu intelektualnego będzie społecznością ludzi otwartych na świat, dbających o ten świat w każdym aspekcie, będzie społecznością ludzi nastawionych na budowanie lepszego jutra dla przyszłych pokoleń i środowiska naturalnego.</p>	
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia</p>	<p>Adres:</p>	<p>ul. Józefa Piłsudskiego ul. Plac T. Kościuszki ul. Plac Stanisława Wielgoska</p>	<p>Działki ewidencyjne:</p>	<p>1942/5 i 1564, 1953 –park chojniak, 1565/2- skwer miejski 1951/16- teren szkoły</p>
	<p>Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji</p>			
	<p>TAK</p>	<p>NIE *(wymagane uzasadnienie)</p>	<p>NIE</p>	
	<p>✓</p> <p>*UZASADNIENIE – Nie dotyczy</p>			
<p>Okres realizacji</p>	<p>2025</p>			
<p>Łączna wartość przedsięwzięcia</p>	<p>40 000,00 zł</p>			
<p>Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:</p>	<p>Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:</p>	<p>40 000,00 zł (Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0; Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030)</p>		
	<p>Środki prywatne</p>	<p>0,00 zł</p>		
	<p>Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:</p>	<p>0,00 zł</p>		
	<p>Środki pochodzące z innych źródeł:</p>	<p>0,00 zł</p>		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	0,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	sztuki	0	4	Sprawozdanie MBP z realizacji projektu
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba osób korzystających z obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	osoby/rok	0	100	Statystyki prowadzone przez MBP; listy osób korzystających z wypożyczalni ulokowane w regałach bibliotecznych
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy uzyskali dostęp do zwiększonej oferty kulturalnej	osoby/rok	0	10	Statystyki prowadzone przez MBP; listy osób korzystających z wypożyczalni ulokowane w regałach bibliotecznych
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Długofalowy wpływ inicjatywy jest oczywisty. Podniesienie poziomu funkcjonowania społecznego i wyższy poziom wykształcenia mieszkańców oraz stworzenie spójnej społeczności to podstawa wszelkich pozytywnych przemian, w tym przede wszystkim rozwoju gospodarczego. Realizacja przedsięwzięcia przyniesie efekty każdej z grup wiekowych. Poczynając od najmłodszych a skończywszy na najstarszych członkach lokalnej społeczności. Szczególna wartość dodana przedsięwzięci dotyczy włączenia w jego grono mieszkańców ze szczególnymi potrzebami.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> 1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 12/P - Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego 13/P - Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 			

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia
--	---

Numer i nazwa przedsięwzięcia	7/P - Festiwal Smaków Food Trucków
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miasto Stoczek Łukowski
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>W wyznaczonym obszarze rewitalizacji liczne problemy dotyczą sfery społecznej. Niski poziom integracji społecznej i słabe więzy międzyludzkie są między innymi skutkiem braku oferty imprez i wydarzeń skierowanych do szerokiego grona odbiorców. Bogata oferta kulturalna i rozrywkowa stanowi najlepsze podłoże budowania kapitału społecznego. Miejskowa społeczność w obecnych warunkach nie ma możliwości integrowania się wokół imprez, spotkań czy eventów. W efekcie słabną więzy międzyludzkie, mieszkańcy zamykają się na szersze kontakty społeczne, integrują w małych, hermetycznych grupach, rośnie poczucie wyobcowania i zanika większość potrzeb społecznych. Ponadto uboga oferta wydarzeń kulturalno-rozrywkowych sprzyja angażowaniu się w czasie wolnym w atrakcje innego rodzaju, mniej ambitne, czasem wręcz szkodliwe, kończąc na nałogach i innych zjawiskach niepożądanych społecznie. Ponadto sfera gospodarcza w obszarze rewitalizacji wymaga znacznego ożywienia.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Zakres przedsięwzięcia obejmuje realizację cyklicznej imprezy plenerowej- Festiwal Food Trucków. Odbywać się ona będzie w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji, tj. na Placu Tadeusza Kościuszki. Idea festiwalu będzie promowanie street foodu oraz jedzenia w duchu „slow”. W wydarzeniu udział będą brały food trucki z całego region, które zgłoszą chęć udziału w wydarzeniu. Na zlocie food trucków oprócz samych samochodów serwujących jedzenie pojawią się także inne elementy, jak choćby tak zwana food zone, czyli przestrzeń ze stolikami i krzesłkami dla klientów, umożliwiającą skonsumowanie zakupionego posiłku. Poza odpowiednim miejscem, wyznaczono zostanie dogodna data imprezy, którą będzie dzień wolny od pracy, co będzie stanowić gwarancję, że pojawią się rodziny z dziećmi. Organizacja wydarzenia połączona zostanie z koncertem lokalnych wykonawców, umożliwiającym zaprezentowanie ich talentów. Niezbędnym elementem będzie kącik umożliwiający zabawę najmłodszym.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <p>*depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; rozwój usług czasu wolnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru,</p> <p>*zjawisko bezrobocia, sporej liczby mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, ubóstwo - rozpropagowanie idei innowacyjnych w skali nie tylko obszaru rewitalizacji, ale również całego miasta, form prowadzenia drobnej działalności gospodarczej, wpłynie na rozwój innowacyjności i kreatywności mieszkańców, zachęci ich do poszukiwania nowych możliwości zarobkowania (w tym samozatrudnienia)</p> <p>* niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - znaczne zwiększenie potencjału turystycznego obszaru rewitalizacji, jako miejsca atrakcyjnego do realizacji np. turystyki weekendowej;</p> <p>*bierność części mieszkańców, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – wszelkiego rodzaju inicjatywy integrujące społeczność lokalną wpływają na podniesienie jakości kapitału ludzkiego, oczekiwanym efektem realizacji tego rodzaju wydarzeń ma być również wzrost zaangażowania mieszkańców mierzony pojawieniem się kolejnych oddolnych inicjatyw.</p> <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Miejsce odbywania się festiwalu zostanie wybrane w taki sposób, aby zapewnić jego pełną dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami.</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Wspólne spędzanie wolnego czasu podczas którego nawiązywane są spontaniczne, niewymuszone relacje, następuje wymiana myśli, poglądów i doświadczeń jest najlepszym sposobem na budowanie spójności społecznej. Imprezy tego typu przyciągają swoim charakterem szerokie masy osób chcących w przyjemny sposób spędzić czas wolny. Jest to doskonała okazja do spotkań towarzyskich, do spędzenia czasu z rodziną czy nawiązania nowych relacji. Jest to wydarzenie dla wszystkich, niezależne od wieku, ambicji czy potrzeb, wykształcenia i światopoglądu oraz możliwości psychofizycznych. Na takiej płaszczyźnie spotykają się ludzie niemający na co dzień sposobności kontaktu, co jest doskonałą okazją do budowania relacji dobrowolnych, spontanicznych, do odkrywania potencjałów innych grup społecznych, do odkrywania wartości tego typu relacji. Niekwestionowanym atutem imprezy będzie oczywiście okazja do odkrycia nowych smaków i swoista „podróż kulinarna” oraz nieco inna forma biesiadowania przy wspólnym stole, co jest przecież silnie zakorzenione w polskiej kulturze i tradycji jako jedna z atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego całych rodzin. Bogata i atrakcyjna oferta wydarzeń kulturalno-rozrywkowych przyczynia się ponadto do zapobiegania zjawiskom patologicznym w sferze społecznej. Tym większa jest zatem potrzeba organizowania wydarzeń dostępnych jak najszerszym rzeszom odbiorców.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji		Wydarzenia rozrywkowe o ciekawym charakterze i szerokim zasięgu są doskonałą okazją do ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji. Wdrażanie nowych, atrakcyjnych pomysłów jest niezbędnym elementem aktywizacji gospodarczej lokalnych podmiotów i przedsiębiorców. W oczywisty sposób impreza tego typu będzie okazją do poszukiwania nowych odbiorców, do zaprezentowani swoich towarów, usług czy innych oferowanych dóbr w czasie trwania festiwalu. Ponadto samo wydarzenie wpłynie korzystnie na wizerunek obszaru rewitalizacji jako atrakcyjnego, wartego zainteresowania pod kątem osiedlania się czy lokowania inwestycji, a zatem napływu nowych kapitałów, pomysłów, innowacji.	
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku		Przygotowane pieczołowicie wydarzenie z pewnością zyska wielką popularność zarówno w samym obszarze rewitalizacji jak i w szerszej skali. Dzięki temu znacznie podniesie się atrakcyjność całego miasta, a lokalna społeczność zyska kolejny powód do dumy z zamieszkiwania w danym obszarze. Odnowa wizerunku obszaru rewitalizacji odbywa się bowiem w dużej mierze dzięki zmianie mentalnej, zmianie postrzegania miejsca przez samych jego mieszkańców. Odnowione przestrzenie publiczne, atrakcyjne miejsca oraz bogata oferta wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych, przyciągających rzesze uczestników to element budujący pozytywne nastawienie, które przekłada się na troskę i dbałość o wspólne dobro. Miejsca, gdzie odczuć da się przyjazną, pozytywną atmosferę jest miejscem atrakcyjnym, przyciągającym zewnętrzny kapitał, inwestycje czy osadników.	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Plac Tadeusza Kościuszki	Działki ewidencyjne:	1565/2
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)	
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2027-2030			
Łączna wartość przedsięwzięcia	40 000,00 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	0,00 zł		
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	0,00 zł		
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	40 000,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba zorganizowanych nowych ¹⁰ wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	sztuki/rok	0	1	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski Dokumentacja zdjęciowa
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy zyskali dostęp do nowych ¹¹ wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	osoby/rok	0	680	Dane z systemu ewidencji ludności Miasta Stoczek Łukowski
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba uczestników nowych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	osoby/wydarzenie	0	100	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski Dokumentacja zdjęciowa
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Planowane wydarzenie będzie doskonałą okazją do swoistego „ożywiania” obszaru rewitalizacji. Pozwoli na jego promocję. Odpowiednia organizacja oraz promocja imprezy przyczyni się również z całą pewnością do przyciągnięcia szerokich mas osób z zewnątrz. Wydarzenia tego typu, znane już od jakiegoś czasu, cieszą się dużą popularnością i zainteresowaniem szerokiego grona odbiorców. Ponadto ze względu na piknikowy charakter jest ono również okazją do zorganizowania wielu wydarzeń towarzyszących, skierowanych np. do najmłodszych, a także do promowania lokalnych towarów, usług, rękodzieła czy artystów.</p> <p>Realizacja celów z zakresu sfer społecznej oraz gospodarczej koresponduje z planowanymi przedsięwzięciami. Rezultatem organizacji festiwalu food trucków będzie ożywienie społeczne oraz gospodarcze osiągnięte dzięki szerokiej popularności wydarzenia o charakterze rozrywkowym, które przyciągnie uczestników – konsumentów i wystawców – na szeroką skalę. Wydarzenia tego typu zyskują coraz większą popularność, są sposobem spędzania czasu wolnego dla każdego. Wzmocnienie kapitału społecznego odbywa się najczęściej w warunkach spontanicznych interakcji, kiedy nawiązywane są relacje inne niż te służbowe, codzienne. Dając mieszkańcom taką właśnie płaszczyznę rozwiązuje się pośrednio także takie problemy jak marginalizacja społeczna czy wykluczenie pewnych grup. Ożywienie gospodarcze obszaru będzie naturalną konsekwencją imprezy zarówno dzięki nowemu przedsięwzięciu, które zaangażuje lokalnych przedsiębiorców i otworzy im nowe możliwości, ale także poprzez znaczne zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji w kontekście napływu nowych przedsiębiorców.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC			

¹⁰ Nowe wydarzenia – obejmują przedsięwzięcie cykliczne, tj. organizowane dorocznie, które stanowi całkowicie nową (wcześniej nierealizowaną) ofertę wydarzeń

¹¹ Nowe wydarzenia – obejmują przedsięwzięcie cykliczne, tj. organizowane dorocznie, które stanowi całkowicie nową (wcześniej nierealizowaną) ofertę wydarzeń

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>8/P - NOC KABARETOWA</p> <p>9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos</p> <p>16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II</p> <p>19/P - Aktywizacja ludzi młodych</p> <p>20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI</p> <p>21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH</p> <p>1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK”</p> <p>2/D- QUESTING PRZYRODNICZY</p> <p>3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”</p> <p>6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”</p> <p>7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara”</p> <p>9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji</p> <p>11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!</p>
--	---

Numer i nazwa przedsięwzięcia	8/P - NOC KABARETOWA
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>Słaba integracja społeczna i brak spójności, a także stosunkowo duża skala zjawisk patologicznych to główne problemy zdiagnozowane w sferze społecznej obszaru rewitalizacji. Sytuacja taka to wynik braku sposobności do budowania społeczności zwartej, spójnej i zaangażowanej we wspólne działania, wspólne cele. Stan takie sprzyja izolowaniu się społecznemu, poczucie wyobcowania, narastaniu zjawisk negatywnych, utrwalaniu określonych wzorców funkcjonowania społecznego, a raczej jego braku, wśród młodych pokoleń.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Koncepcja przedsięwzięcia obejmuje realizację cyklicznego wydarzenia – Nocy Kabaretowej. Wydarzenie organizowane będzie w zrewitalizowanym amfiteatrze znajdującym się w Parku Miejskim „Chojniak”. Wydarzenie będzie miało charakter bezpłatny, wobec tego będzie on dostępny dla każdego mieszkańca miasta bez względu na status majątkowy.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <p>*depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; rozwój usług czasu wolnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru,</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>*zjawisko bezrobocia, sporej liczby mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, ubóstwo - rozpropagowanie idei innowacyjnych w skali nie tylko obszaru rewitalizacji, ale również całego miasta, form prowadzenia drobnej działalności gospodarczej, wpłynie na rozwój innowacyjności i kreatywności mieszkańców, zachęci ich do poszukiwania nowych możliwości zarobkowania (w tym samozatrudnienia)</p> <p>* niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - znaczne zwiększenie potencjału turystycznego obszaru rewitalizacji, jako miejsca atrakcyjnego do realizacji np. turystyki weekendowej;</p> <p>*bierność części mieszkańców, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – wszelkiego rodzaju inicjatywy integrujące społeczność lokalną wpływają na podniesienie jakości kapitału ludzkiego, oczekiwanym efektem realizacji tego rodzaju wydarzeń ma być również wzrost zaangażowania mieszkańców mierzony pojawieniem się kolejnych oddolnych inicjatyw.</p> <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim</p>				
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Zrewitalizowana przestrzeń Parku Miejskiego „Chojniak” dostępna będzie dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami.</p>				
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td data-bbox="577 751 994 1241" style="width: 20%; vertical-align: top;"> <p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p> </td> <td data-bbox="994 751 2078 1241"> <p>Odnowa społeczna odbywa się przede wszystkim poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego, w trakcie którego zachodzi zacieśnianie więzów, budowanie nowych relacji, wymiana doświadczeń czy poglądów. Wydarzenia rozrywkowe są wyjątkową okazją do budowania spontanicznych relacji międzyludzkich, jest to bowiem płaszczyzna, na której relacje te nawiązywane są w pozytywnej atmosferze. Wspólna zabawa jest doskonałym gruntem do budowania poczucia wspólnoty, w oparciu o które zachodzą głębsze procesy społeczne prowadzące do budowania społeczeństwa spójnego, nowoczesnego. Okazja do uczestniczenia w rozrywce na wysokim poziomie jest także atrakcyjnym sposobem spędzania wolnego czasu osób w każdym wieku, bez względu na istniejące między ludźmi różnice. Będzie to motywowało do wychodzenia z „szarej codzienności”, urozmaici codzienność mieszkańców, często narażonych w obecnych realiach na funkcjonowanie pod presją czasu, ciągły pośpiech i potrzebę borykania się z wieloma problemami dnia codziennego. Nie należy bowiem bagatelizować zagadnień z zakresu higieny psychicznej i troski o kondycję umysłową i emocjonalną mieszkańców. Doświadczenia ostatnich czasów pokazują dobitnie, że pozytywne nastawienie do rzeczywistości i wysoka świadomość z zakresu zdrowia psychicznego są czynnikami, które silnie oddziałują na poziom funkcjonowania całych organizmów społecznych.</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="577 1241 994 1367" style="width: 20%; vertical-align: top;"> <p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p> </td> <td data-bbox="994 1241 2078 1367"> <p>Cykliczne imprezy organizowane na dużą skalę, przyciągające znanych, lubionych artystów są motorem napędzającym ożywienie gospodarcze obszaru. Liczna publiczność uczestnicząca w wydarzeniach jest aktywnym odbiorcą wielu dodatkowych przedsięwzięć towarzyszących imprezie tej rangi. Lokalni przedsiębiorcy zyskają zatem nową przestrzeń aktywności. Wszelkie wydarzenia</p> </td> </tr> </table>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Odnowa społeczna odbywa się przede wszystkim poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego, w trakcie którego zachodzi zacieśnianie więzów, budowanie nowych relacji, wymiana doświadczeń czy poglądów. Wydarzenia rozrywkowe są wyjątkową okazją do budowania spontanicznych relacji międzyludzkich, jest to bowiem płaszczyzna, na której relacje te nawiązywane są w pozytywnej atmosferze. Wspólna zabawa jest doskonałym gruntem do budowania poczucia wspólnoty, w oparciu o które zachodzą głębsze procesy społeczne prowadzące do budowania społeczeństwa spójnego, nowoczesnego. Okazja do uczestniczenia w rozrywce na wysokim poziomie jest także atrakcyjnym sposobem spędzania wolnego czasu osób w każdym wieku, bez względu na istniejące między ludźmi różnice. Będzie to motywowało do wychodzenia z „szarej codzienności”, urozmaici codzienność mieszkańców, często narażonych w obecnych realiach na funkcjonowanie pod presją czasu, ciągły pośpiech i potrzebę borykania się z wieloma problemami dnia codziennego. Nie należy bowiem bagatelizować zagadnień z zakresu higieny psychicznej i troski o kondycję umysłową i emocjonalną mieszkańców. Doświadczenia ostatnich czasów pokazują dobitnie, że pozytywne nastawienie do rzeczywistości i wysoka świadomość z zakresu zdrowia psychicznego są czynnikami, które silnie oddziałują na poziom funkcjonowania całych organizmów społecznych.</p>	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>Cykliczne imprezy organizowane na dużą skalę, przyciągające znanych, lubionych artystów są motorem napędzającym ożywienie gospodarcze obszaru. Liczna publiczność uczestnicząca w wydarzeniach jest aktywnym odbiorcą wielu dodatkowych przedsięwzięć towarzyszących imprezie tej rangi. Lokalni przedsiębiorcy zyskają zatem nową przestrzeń aktywności. Wszelkie wydarzenia</p>
<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Odnowa społeczna odbywa się przede wszystkim poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego, w trakcie którego zachodzi zacieśnianie więzów, budowanie nowych relacji, wymiana doświadczeń czy poglądów. Wydarzenia rozrywkowe są wyjątkową okazją do budowania spontanicznych relacji międzyludzkich, jest to bowiem płaszczyzna, na której relacje te nawiązywane są w pozytywnej atmosferze. Wspólna zabawa jest doskonałym gruntem do budowania poczucia wspólnoty, w oparciu o które zachodzą głębsze procesy społeczne prowadzące do budowania społeczeństwa spójnego, nowoczesnego. Okazja do uczestniczenia w rozrywce na wysokim poziomie jest także atrakcyjnym sposobem spędzania wolnego czasu osób w każdym wieku, bez względu na istniejące między ludźmi różnice. Będzie to motywowało do wychodzenia z „szarej codzienności”, urozmaici codzienność mieszkańców, często narażonych w obecnych realiach na funkcjonowanie pod presją czasu, ciągły pośpiech i potrzebę borykania się z wieloma problemami dnia codziennego. Nie należy bowiem bagatelizować zagadnień z zakresu higieny psychicznej i troski o kondycję umysłową i emocjonalną mieszkańców. Doświadczenia ostatnich czasów pokazują dobitnie, że pozytywne nastawienie do rzeczywistości i wysoka świadomość z zakresu zdrowia psychicznego są czynnikami, które silnie oddziałują na poziom funkcjonowania całych organizmów społecznych.</p>				
<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>Cykliczne imprezy organizowane na dużą skalę, przyciągające znanych, lubionych artystów są motorem napędzającym ożywienie gospodarcze obszaru. Liczna publiczność uczestnicząca w wydarzeniach jest aktywnym odbiorcą wielu dodatkowych przedsięwzięć towarzyszących imprezie tej rangi. Lokalni przedsiębiorcy zyskają zatem nową przestrzeń aktywności. Wszelkie wydarzenia</p>				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

		tego typu są ponadto czynnikiem podnoszącym znacznie atrakcyjność obszaru rewitalizacji w oczach przyszłych, inwestorów, kapitałów zewnętrznych.		
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	Społeczność włączająca to organizm otwarty na każdego swojego członka i wychodzący naprzeciw różnorodnym ich potrzebom. Oferta wydarzeń kulturalno-rozrywkowych, jako istotny element ożywiający życie społeczne obszaru rewitalizacji, także powinna być bogata i odpowiadać na różnorodne zapotrzebowanie społeczne. Dążenie o zaspokojenia potrzeb społeczeństwa jest wyrazem zaangażowania władz samorządowych i wysokiej troski o jakość życia mieszkańców obszaru. Buduje to pozytywne nastawienie społeczności lokalnej do miejsca zamieszkania, co skutkuje ich większym zaangażowaniem w życie społeczne, chęcią wykazywania oddolnych inicjatyw, autentyczną troską i nastawieniem na działania mające na celu budowanie wspólnego dobra. Środowisko przyjazne to także przestrzeń fizyczna i niematerialna otwarta na osoby wykluczane, z dysfunkcjami, niepełnosprawnościami. Zapewnienie pełnej dostępności jest warunkiem budowania społeczeństwa nowoczesnego, w którym każda jednostka ma szansę odczuć, że jest pełnowartościową i pełnoprawną komórką całego organizmu.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Józefa Piłsudskiego 2	Działki ewidencyjne:	1581
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)	
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2027-2030			
Łączna wartość przedsięwzięcia	100 000,00 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	0,00 zł		
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	0,00 zł		
	Środki pochodzące z innych źródeł:	50 000,00 zł (środki sponsorów prywatnych)		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	50 000,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Liczba zorganizowanych nowych ¹² wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	sztuki/rok	0	1	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski Dokumentacja zdjęciowa
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy zyskali dostęp do nowych ¹³ wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	osoby/rok	0	680	Dane z systemu ewidencji ludności Miasta Stoczek Łukowski
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	osoby/wydarzenie	0	100	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski Dokumentacja zdjęciowa
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
Wydarzenia rozrywkowe na skalę ponadlokalną korespondują z każdym z założonych głównych celów działań opisanych w GPR. Szeroko pojęta integracja społeczna jest jednym z kluczowych celów procesu rewitalizacji. Wspólne spędzanie czasu wolnego, wspólna rozrywka i przeżywanie emocji są silnym bodźcem scalającym społeczność lokalną, dzięki czemu obszar będzie postrzegany przez przybyszów z zewnątrz oraz przez swoich mieszkańców jako atrakcyjny, przyjazny i otwarty na nowe inwestycje, przedsięwzięcia, idee. Ściągnięcie w obszar rewitalizacji nowych jakości zapoczątkuje ożywieniem gospodarczym w obszarze usług oraz branży turystycznej. Lokalne podmioty gospodarcze będą miały szansę na podejmowanie aktywności w obrębie działań towarzyszących imprezie. Zrewitalizowane przestrzenie publiczne tętniące życiem to najlepsza reklama obszaru rewitalizacji i niepodważalne potwierdzenie słuszności podejmowanych działań.				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH			

¹² Nowe wydarzenia – obejmują przedsięwzięcie cykliczne, tj. organizowane dorocznie, które stanowi całkowicie nową (wcześniej nierealizowaną) ofertę wydarzeń

¹³ Nowe wydarzenia – obejmują przedsięwzięcie cykliczne, tj. organizowane dorocznie, które stanowi całkowicie nową (wcześniej nierealizowaną) ofertę wydarzeń

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!
--	--

Numer i nazwa przedsięwzięcia	9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim Towarzystwo Kultury Teatralnej w Warszawie
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>W trakcie wieloaspektowej, szerokiej diagnozy, w obszarze rewitalizacji stwierdzono szereg problemów, z których wiele dotyczy sfery społecznej. Obserwacja zewnętrzna a także subiektywne odczucie mieszkańców wskazują na pewną stagnację społeczną, która jest wynikiem stosunkowo ubogiej oferty kulturalnej, rozrywkowej, edukacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej i odpowiadającej na różnorodne zapotrzebowanie wszystkich grup społecznych. Skutkiem opisanej sytuacji jest słabe poczucie wspólnoty, małe zaangażowanie mieszkańców z życie społeczne oraz powstawanie szeregu negatywnych zjawisk z zakresu życia społecznego.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Zakres projektu obejmuje kontynuację realizacji przedsięwzięcia pn. „Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych w Stoczku Łukowskim” Wydarzenie organizowane jest w Stoczku Łukowskim od 1970 r. Celem Sejmiku jest prezentacja dorobku teatrów wiejskich działających na terenie województw: lubelskiego, mazowieckiego, podlaskiego, warmińsko-mazurskiego. W trakcie wydarzenia zespoły teatralne korzystają z pomocy merytorycznej Komisji Artystycznej złożonej ze specjalistów w dziedzinie teatru, folkloru i etnomuzykologii. Narodzona w Stoczku idea sejmikowania wiejskich teatrów rozeszła się na cały kraj (obecnie corocznie odbywa się kilka sejmików międzywojewódzkich i jeden ogólnopolskie). W 2018 roku Sejmik jako jedno z pierwszych i nielicznych działań w regionie i kraju został wpisany do Krajowego rejestru dobrych praktyk na rzecz ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego prowadzonego przez Ministra Kultury. Idea sejmikowania zakłada tworzenie tradycji stałych spotkań integrujących zespoły teatralne, a zwłaszcza promocję tradycji obrzędowych poza lokalnym środowiskiem. Wiejscy artyści, sięgając do bogatych źródeł swojej rodzimej kultury, prezentują spektakle i widowiska obrzędowe. Wydarzenie organizowane jest przez Zarząd Główny Towarzystwa Kultury Teatralnej w Warszawie oraz Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim. Przegląd ma swój odrębny charakter – jest festynem ludowym, podczas którego imprezy plenerowe, barwne korowody i spotkania z ludźmi teatru dają sposobność edukacji teatralnej. Od początku Sejmikom towarzyszy zespół konsultantów, który tworzą zarówno aktorzy, reżyserzy, instruktorzy, jak i pracownicy naukowcy zajmujący się teatrem. Przedsięwzięcie realizowane jest w obiekcie Miejskiego Ośrodka Kultury w Stoczku Łukowskim.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>*depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; rozwój usług czasu wolnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru,</p> <p>*bierność części mieszkańców, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – wszelkiego rodzaju inicjatywy integrujące społeczność lokalną wpływają na podniesienie jakości kapitału ludzkiego, oczekiwanym efektem realizacji tego rodzaju wydarzeń ma być również wzrost zaangażowania mieszkańców mierzony pojawieniem się kolejnych oddolnych inicjatyw.</p> <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim</p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Przedsięwzięcie realizowane jest w obiekcie Miejskiego Ośrodka Kultury w Stoczku Łukowskim, który zostanie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Kultura ludowa jest elementem wokół którego budować można tożsamość kulturową danego obszaru oraz rozbudzać poczucie lokalnego patriotyzmu i dumy z bycia członkiem danej społeczności. Wydarzeniem promującym kulturę ludową jest właśnie Sejmik, będący już zakorzenionym, doniosłym wydarzeniem kulturalnym o skali ponadlokalnej, skupiającej twórców kultury ludowej z wielu województw. Impreza takiej rangi to ważne wydarzenie lokalne, będące silnym impulsem ożywienia społecznego obszaru rewitalizacji. Skala wydarzenia jest imponująca, a wielość atrakcji i doznań, których dostarcza sprawia, że z całą pewnością każdy znajdzie tu okazję do zaspokojenia potrzeb społecznych, estetycznych, emocjonalnych. Płaszczyzną budowania społeczności spójnej, o silnym kapitale społecznym jest wspólne uczestnictwo w kulturze, przeżywanie emocji, zabawa. Społeczność, która każdemu swojemu członkowi daje sposobność do zaistnienia, wydobycia potencjałów i poczucia spełnienia jest doskonałym podłożem budowania społeczeństwa obywatelskiego. Charakter imprezy jest doskonałym pomostem tworzącym więzi międzypokoleniowe. Kultura ludowa jest bowiem elementem dziedzictwa kulturowego, które obecnie odkrywane jest na nowo, adaptowane do nowych warunków, jednakże jego rdzeniem jest przekaz międzypokoleniowy i budowanie ciągłości między tym, co jest a tym co było.</p>
	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>Sejmik posiada już swoją renomę i ściąga publiczność na ogromną skalę. Wydarzenie tego typu jest doskonałą okazją do promowania lokalnych dóbr i usług, do prezentacji lokalnego rękodzieła. Skala imprezy, która wykracza poza zasięg lokalny i zrzesza publiczność oraz uczestników z kilku województw, przyczyni się także do ożywienia branży turystycznej oraz gastronomicznej. Będzie miała także niemały wpływ na ocenę obszaru rewitalizacji jako atrakcyjnego gospodarczo.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku		Zrewitalizowana i odnowiona przestrzeń publiczna parku miejskiego będzie dodatkowym atutem wpływającym na powodzenia przedsięwzięcia tego typu. Przestrzenie miejskie w nowej odsłonie będą dodatkowym powodem do dumy odczuwanej przez społeczność lokalną. Doniosłe wydarzenie kulturalne, będące okazją do prezentacji lokalnej kultury i dziedzictwa, w sposób wyjątkowy angażowało będzie społeczność lokalną i będzie źródłem poczucia zadowolenia z przywiązania do danego miejsca.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Józefa Piłsudskiego	Działki ewidencyjne:	1581	
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji				
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)		NIE
	✓				
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy					
Okres realizacji	2024-2030				
Łączna wartość przedsięwzięcia	10 000,00 zł				
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:		0,00 zł		
	Środki prywatne		10 000,00 zł - środki sponsorów prywatnych		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:		0,00 zł		
	Środki pochodzące z innych źródeł:		0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia		0,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmiernia w odniesieniu do celów rewitalizacji					
Wskaźniki produktu					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych		sztuki/rok	1	1	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski Dokumentacja zdjęciowa
Wskaźniki rezultatu					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń kulturalnych	osoby/wydarzenie	200	250	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski Dokumentacja zdjęciowa
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Rezultatem przedsięwzięcia będzie organizacja i promocja wydarzenia kulturalnego o bardzo szerokim zasięgu i wypracowanej już renomie w środowiskach kulturalnych z terenu kilku województw. Sfera społeczna zyska potężny impuls do mobilizacji w zakresie promowania obszaru rewitalizacji, jego rodzimej kultury ludowej, twórców lokalnych, rękodzielników, artystów. Wydarzenie tej rangi będzie także sprzyjało ożywieniu gospodarczemu poprzez rozwijanie infrastruktury usługowej towarzyszącej imprezie. Lokalne handel i usługi otworzą się na nowych odbiorców, dzięki czemu ich jakość ulegnie podniesieniu. Skala wydarzenia przyczyni się także do rozwoju branży turystycznej, gastronomicznej, hotelowej. Wielka popularność kultury ludowej przyciągnie szeroką publiczność, co przełoży się na postrzeganie obszaru rewitalizacji jako atrakcyjnego pod wieloma względami.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> 1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 			

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>Wśród elementów analizowanych na etapie delimitacji, a następnie szczegółowej analizy obszaru rewitalizacji, znalazła się kwestia problemów społecznych wpływających na bieżące sprawy prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym możliwość zapewnienia odpowiedniego wyżywienia dla członków rodzin. Prowadzoną analizę oparto o dane z programu dożywiania mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski. W latach 2018-2022 liczba osób korzystających z pomocy MOPS w formie dożywiania kształtowała się w mieście na następującym poziomie: 14, 20, 13, 16 i 22. Zauważyć więc można wyraźną tendencję wzrostową w tym zakresie (o 50,14%). W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji liczba mieszkańców korzystających z dożywiania również uległa wzrostowi, z 3 w 2018 r. do 11 w 2022r., czyli prawie czterokrotnie. Ich udział w ogólnej liczbie wszystkich mieszkańców miasta korzystających z programu dożywiania również uległ wzrostowi, z 21,43% w 2018 r. do 50% w 2022 r. W efekcie przeprowadzonej diagnozy stwierdzono, iż wskaźnik obrazujący liczbę osób korzystających z programu dożywiania przypadających na 100 mieszkańców dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji kształtuje się na poziomie znacznie wyższym (1,57) niż średnia całego miasta (0,90).</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Zakres przedsięwzięcia obejmuje utworzenie tzw. „jadłodzielni”, czyli miejsce pozwalające na pozostawienie produktów żywnościowych, z których następnie będą mogły skorzystać osoby potrzebujące. Jadłodzielnia to wydzielone miejsce ze społeczną lodówko-szafką, gdzie każdy może się podzielić jedzeniem z każdym. Kto wyprodukował, kupił lub ugotował za dużo – przynosi, kto ma ochotę – częstuje się nim bezpłatnie. Zarówno dzieląc się, jak częstując produktami zapobiega się marnotrawieniu jedzenia, ale właściwa walka z konsumpcjonizmem odbywa się przez branie, nie dawanie. Dlatego też, jadłodzielnia to nie tylko pomoc najbardziej potrzebującym. To też „zero waste:”, które tłumaczy się jako „bez marnowania” (a nie „bez śmieci”), a najwyższą formą niemarnowania jest budowanie społeczeństwa, które w sposób zrównoważony korzysta z zasobów. Jadłodzielnie edukują, ale też wszystkich inspirują do mądrego korzystania z żywności. Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *szczególna koncentracja osób korzystających z różnego rodzaju świadczeń MOPS (na obszarze rewitalizacji zamieszkuje niemal 1/3 wszystkich beneficjentów pomocy społecznej z terenu miasta, bezrobocie, ubóstwo (w 2022 r. prawie co drugi beneficjent pomocy społecznej korzystający z MOPS z powodu ubóstwa zamieszkiwał obszar rewitalizacji), niski stan zamożności mieszkańców wpływający na konieczność korzystania z dożywiania – projekt stanowi bezpośrednią odpowiedź na zdiagnozowane problemy związane z niskim poziomem życia części z mieszkańców obszaru rewitalizacji, co wpływa na konieczność korzystania przez nich z pomocy społecznej, w tym w formie dożywiania, *niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców – projekt przyniesie nie tylko efekty w sferze społecznej, ale również środowiskowej – mieszkańcy zostaną zapoznani z ideą „zero waste” zakładającą styl życia, w którym człowiek generuje mniej odpadów i tym samym nie przyczynia się do zanieczyszczenia środowiska; idea ta zakłada m.in. odpowiedzialną konsumpcję. <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie	<p>Obiekt dostępny będzie dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

<p>z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>		
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji odbywa się między innymi poprzez przebudowę struktury tej społeczności. Społeczność spójna, z silnym kapitałem społecznym to organizm, który oprócz wielopłaszczyznowych relacji ma silną sieć wsparcia społecznego, a jego członkowie są nastawieni są na niesienie wzajemnej pomocy. Każda grupa społeczna składa się z jednostek o różnym potencjale, o różnym stopniu zaradności życiowej, zamożności czy możliwości, ważne jest, aby różnice te nie były źródłem podziałów, a przeciwnie – źródłem budowania silnych relacji opartych o wzajemny szacunek, empatię i zrozumienie. Konsumpcyjne nastawienie do rzeczywistości, zawrotne tempo życia i wszechobecny kult pieniądza spychają wartość człowieka jako podmiotu na dalszy plan. Inicjatywy tego typu są antidotum na brak wrażliwości na drugiego człowieka, na zamknięcie w swoim hermetycznym środowisku oraz, z drugiej strony, na poczucie osamotnienia i wykluczenia społecznego z powodu niskiego statusu społecznego. Wpisuje się ona także w coraz modniejszy trend „zero waste”, który uczy racjonalnego podejścia do dóbr konsumpcyjnych w ogólnym rozumieniu. Jeżeli chodzi o kwestie żywności „zero waste” zapobiega powszechnemu zjawisku marnowania żywności, które czasem przybiera wręcz niemoralne rozmiary, biorąc pod uwagę sytuację ogólnoswiatową. Poza oczywistymi korzyściami, polegającymi na pomocy potrzebującym, dodatkowym atutem przedsięwzięcia są kwestie edukacyjne. Tego typu urządzenia obecne w przestrzeni publicznej, zwracają uwagę na zagadnienie, edukują młode pokolenia, ale także dorosłych, a rozpowszechniania dzięki nim idea ma szansę wejść na trwałe do repertuaru ludzkich zachowań i reakcji.</p>
	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>Tegu typu inicjatywy w sposób pośredni przyczyniają się do wzmocnienia sfery gospodarczej poprzez kreowanie pożądaných nawyków racjonalnego gospodarowania zasobami, które to z kolei zaowocują zwiększeniem zasobności mieszkańców obszaru rewitalizacji. Osoby potrzebujące natomiast zyskają inną, lepszą jakość życia, dzięki której będą mogły podjąć nowe wyzwania związane z większą aktywnością społeczną, zawodową. Powstaną również nowe relacje społeczne, dzięki którym grupy społeczne otworzą się na współpracę, która może zapoczątkować także w sferze gospodarczej.</p>
	<p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p>	<p>Obecność tego typu inicjatyw w przestrzeni publicznej sprawi, że zwiększy się znacząco poziom świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej. Refleksja nad zagadnieniem marnowania żywności jest niezbędna w nowoczesnych, postępowych środowiskach. Zmianie ulegnie także podejście do problemu ubóstwa - ze stygmatyzacji i marginalizacji, braku chęci niesienia pomocy, w stronę altruizmu, wrażliwości i gotowości dzielenia się swoimi zasobami. Taka przestrzeń jest w istocie</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	przyjazna, a społeczność lokalna to nie zbiór jednostek funkcjonujących w tej samej przestrzeni, a żywy organizm połączony silnymi więzami.			
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	Plac Tadeusza Kościuszki 1	Działki ewidencyjne:	1565/2; 1531
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)	
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2024-2025			
Łączna wartość przedsięwzięcia	20 000,00 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	0,00 zł		
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	0,00 zł		
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	20 000,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba utworzonych jadalni	sztuki	0	1	Dokumentacja zdjęciowa, protokół obioru sprzętu i wyposażenia
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba osób korzystających z jadalni	osoby/rok	0	70	Sprawozdania MOPS na podstawie list osób korzystających z jadalni (listy umieszczone w jadalni; statystyki dotyczą osób zostawiających produkty spożywcze oraz osób korzystających z tychże produktów)
Liczba mieszkańców korzystających z programów dożywiania na 100 mieszkańców	osoby	1,57	1,40	Dane MOPS w zakresie osób korzystających z dożywiania Dane ewidencji ludności
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Zdefiniowane cele rewitalizacji opierają się na tworzeniu sprzyjających warunków do ożywienia w poszczególnych sferach, które przełoży się na szereg pozytywnych zjawisk prowadzących do wielopłaszczyznowej odnowy obszaru rewitalizacji. Kluczową sferą jest sfera społeczna, bowiem każde działanie i każda zmiana opierają się na tkance żywej, jaką jest zbiorowość mieszkańców obszaru rewitalizacji. Proponowana inicjatywa jest kluczem do zapoczątkowania procesu odnowy społecznej, która opierać się będzie na budowaniu nowoczesnego, postępowego społeczeństwa, gdzie sieć więzi i wsparcia społecznego jest gwarantem efektywnego działania, podejmowania wyzwań, przejmowania odpowiedzialności za kształt rzeczywistości, w której dana społeczność funkcjonuje. Zmiana nastawienia do rzeczywistości oraz zmiana postrzegania swojego miejsca w otaczającym świecie przyczyni się natomiast do większej aktywności poszczególnych jednostek oraz ich dążenie do podnoszenia jakości egzystencji, rozwoju, aktywności zawodowej.

Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia
---	---

Numer i nazwa przedsięwzięcia	11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>Wśród zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji znajduje się duży udział osób wykluczonych bądź zagrożonych takim wykluczeniem, a także osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami. W związku z zachodzącymi zmianami społecznymi wzrasta systematycznie liczba osób starszych, potrzebujących pomocy w codziennym funkcjonowaniu, mających problemy z mobilnością ze względu na stan swojego zdrowia. Zgodnie z danymi uzyskanymi w trakcie prowadzonej diagnozy w obszarze rewitalizacji zauważalny jest wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Stoczek Łukowski oszacowano średnią wartość wskaźnika obrazującego liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 mieszkańców miasta (stan na koniec 2022 r.). Wartość analizowanego wskaźnika dla obszaru całego miasta wynosi: 25,89. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji mamy do czynienia ze szczególnie niekorzystną sytuacją, gdyż wskaźnik osiąga wartość znacznie wyższą niż średnia dla miasta i kształtuje się na poziomie 30,10. Na sytuację problemową wskazują nie tylko dane aktualne (obrazujące bieżący stan), lecz również dane pozwalające określić dynamikę zachodzących zmian w analizowanej sferze. W 2022 r. liczba mieszkańców miasta w wieku poprodukcyjnym kształtowała się na niższym poziomie w porównaniu z danymi za 2018 r. (spadek o 3,65%). Jednakże, w tym okresie lekko wzrósł udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców, z 25,58% w 2018 r. do 25,89% w 2022 r. W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji wzrosła liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym z 208 w 2018 r. do 211 w 2022 r., czyli o 1,44%. Podobnie jak na terenie miasta, ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru rewitalizacji wzrósł (z 27,23% w 2018 r. do 30,10% w 2022 r.). W zakresie wskaźnika obrazującego zmianę liczby osób w wieku poprodukcyjnym w latach 2018-2022 obszar rewitalizacji wygląda także znacznie gorzej niż teren całego miasta. Wartość wskaźnika dla terenu całego miasta wynosi: 1,19. Natomiast w obszarze rewitalizacji wskaźnik ten przyjmują wartość ponad ośmiokrotnie wyższą od średniej miejskiej i wynosi 10,56.</p> <p>W zakresie starzejącego się społeczeństwa szczególnie niekorzystnie wyglądają prognozy GUS, w świetle których w Polsce procesy te będą się systematycznie nasilały. Postępujący proces starzenia się populacji, zwiększający się udział osób starszych w społeczeństwie (w tym osób wymagających wsparcia), zmiany w tradycyjnym modelu rodziny (odejście od modelu rodziny wielopokoleniowej, wzrastająca liczba rodzin niepełnych) oraz niewysoki status ekonomiczny seniorów, w szczególności osób samotnych to czynniki, które powodują, że usługi społeczne świadczone w miejscu zamieszkania to forma usług o coraz większym zasięgu i znaczeniu społecznym.</p> <p>W związku z ww. zagadnieniami nierozzerwalnie związana jest kwestia osób, które sprawują opiekę nad osobami jej wymagającymi i niesamodzielnymi. Stała opieka nad dziećmi bądź osobami dorosłymi, których niepełnosprawność wiąże się z całym spektrum problemów zdrowotnych, utrudniających bądź uniemożliwiających samodzielne funkcjonowanie, może prowadzić do wyczerpania fizycznego i psychicznego, co przekłada się na mniejszą skuteczność w opiece nad osobą niepełnosprawną i obniżenie poziomu życia zarówno opiekuna, jak i osoby niepełnosprawnej. Wobec powyższego konieczne jest podjęcie działań mających na celu odciążenie opiekunów osób niepełnosprawnych.</p> <p>Zarówno dostępne dane, jak również prognozy GUS oraz informacje uzyskane w trakcie prowadzonej diagnozy wskazują, iż postępujące starzenie się społeczeństwa i wydłużenie okresu życia są zjawiskami nieuniknionymi. W konsekwencji wzrastać będzie udział ludności wymagającej opieki ze względu na stan swojego zdrowia lub niepełnosprawność. Rodzi to konieczność podjęcia działań w tym zakresie.</p>

Zakres realizowanego przedsięwzięcia

Głównym celem przedsięwzięcia będzie zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych i zdrowotnych, które wspierają dostęp do opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej oraz poprawa dostępności tychże usług dla osób z niepełnosprawnościami. Zakłada ono rozwój usług uwzględniających podmiotowość jednostki, świadczonych w środowisku zamieszkania, głównie w warunkach domowych. Przewiduje również szkolenia kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej. Podniesiona zostanie dostępność usług świadczonych w społeczności lokalnej, np. w formie usług asystenckich wspierających aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami, rozwoju usług opiekuńczych (w tym specjalistycznych).

Przewiduje się również wsparcie dla opiekunów faktycznych osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z zakresu opieki nad tymi osobami, w tym opieka wytchnieniowa, kształcenie potrzebne do opieki, poradnictwo, tworzenie wypożyczalni sprzętu opiekuńczego i rehabilitacyjnego. Przeciwdziałając wykluczeniu komunikacyjnemu rozwijane będą usługi transportowe "door to door".

Zakres planowanego przedsięwzięcia obejmować będzie:

- a) wsparcia tworzenia warunków i usług w zakresie opieki osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania,
- b) wsparcia opiekunów faktycznych (nieformalnych) osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym np. opieka wytchnieniowa, poradnictwo psychologiczne, gerontologiczne, kształcenie potrzebne do opieki,
- c) szkolenia kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej, w tym usług na rzecz seniorów,
- d) rozwój usług asystenckich wspierających aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami,
- e) usługi wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego,
- f) zakup opasek życia z systemem przywołującym i pakietów bezpieczeństwa dla seniorów.

Wsparcie oferowane osobom potrzebującym pomocy w codziennym funkcjonowaniu będzie dostosowane do indywidualnych potrzeb tych osób. Będzie przeznaczone dla osób z niepełnosprawnością. W szczególności wsparcie przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami dostosowane jest do osobistych preferencji oraz rodzaju niepełnosprawności. Wsparcie będzie dotyczyć tylko społeczności lokalnej. Wsparcie dla usług opiekuńczych lub asystenckich prowadzić będzie do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz liczby osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej. Projekt zakłada realizację kompleksowych działań odpowiadających na zidentyfikowane potrzeby w zakresie wsparcia opiekunów faktycznych poprzez objęcie ich działaniami wspierającymi, doradczymi i szkoleniowymi mającymi na celu doskonalenie ich umiejętności warunkujących efektywną opiekę i tym samym podnoszących jakość życia opiekunów i podopiecznych.

Przeprowadzone działania umożliwią pozostanie osób z niepełnosprawnościami i osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w społeczności lokalnej, pozwalające tym osobom na w miarę możliwości samodzielne funkcjonowanie. Zakres przedsięwzięć obejmie np. działania zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo tych osób takie jak np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania (mieszkania adaptowalne), sfinansowanie tworzenia wypożyczalni sprzętu wspomagającego (zwiększającego samodzielność tych osób) i sprzętu pielęgnacyjnego (niezbędnego do opieki nad tymi osobami), sfinansowanie wypożyczenia lub zakupu tego sprzętu, usługi dowożenia posiłków, przewóz do miejsca pracy lub ośrodka wsparcia.

W celu zapewnienia braku stygmatyzacji osób pochodzących z obszaru rewitalizacji, przedsięwzięcie obejmie mieszkańców całego Miasta Stoczek Łukowski. W zakresie osób zamieszkujących w granicach obszaru rewitalizacji zastosowane zostaną preferencyjne kryteria uczestnictwa.

Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>* szczególna koncentracja osób korzystających z różnego rodzaju świadczeń MOPS (na obszarze rewitalizacji zamieszkuje niemal 1/3 wszystkich beneficjentów pomocy społecznej z terenu miasta, ubóstwo, niski stan zamożności mieszkańców –projekt pozwoli na rozwój usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej; dzięki niemu wsparcie uzyskają osoby wykluczone społecznie i potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,</p> <p>* mieszkańcy obszaru rewitalizacji borykając się z licznymi problemami zdrowotnymi – dzięki projektowi mieszkańcy zyskają dostęp m.in. do bezpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, co pozwoli na zwiększenie komfortu i jakości życia, zakupione zostaną tzw. opaski życia z systemem przywołującym i pakietów bezpieczeństwa dla seniorów,</p> <p>* liczba mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców kształtuje się na obszarze rewitalizacji na poziomie wyższym w porównaniu z danymi z miasta – projekt zakłada rozwój usług społecznych świadczonych na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w taki sposób, aby mogły w miarę możliwości samodzielnie funkcjonować, wpłynie również na udostępnienie usług, które dotychczas nie były dostępne -usługi wytchnieniowe- co będzie stanowiła znacząca pomoc mieszkańcom, którzy dotychczas sprawowali w sposób stały opiekę na d osobami tego wymagającymi. Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.</p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Projekt z założenia obejmuje i jest nakierowany na osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami. Przewiduje on szereg działań pozwalających na włączenie tej grupy w nurt życia społecznego i obywatelskiego, na w miarę możliwości samodzielne funkcjonowanie, zwiększenie ich mobilności i autonomii. Działanie będzie zapewniało dostępność m.in. dzięki stosowanym technologiom informacyjno-komunikacyjnym oraz promowanie przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej w środowisku rodzinnym.</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Przedsięwzięcie wpłynie na znaczny wzrost jakości życia mieszkańców z niepełnosprawnościami oraz wykluczonych społecznie m.in. ze względu na stan ich zdrowia. Dzięki niemu wsparcie otrzymają osoby wymagające pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Szczególnie istotną kwestią będzie fakt, iż wsparcie realizowane będzie w najbardziej przyjaznym dla jednostki środowisku, tj. nie w formach stacjonarnych lecz w miejscu zamieszkania. Projekt przyczyni się również do rozwoju usług asystenckich wspierających aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami. Przyczyni się również do wsparcia opiekunów faktycznych (nieformalnych) osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym opieka wytchnieniowa, poradnictwo, kształcenie potrzebne do opieki. Celem opieki wytchnieniowej jest zapewnienie opiekunom okazji do odpoczynku, odprężenia i odreagowania, aby mogli kontynuować swoją rolę w opiece bez nadmiernego obciążenia. Dzięki temu osoby, które były dotychczas wykluczone społecznie ze względu na konieczność sprawowania stałej opieki, uzyskają możliwość włączenia się w nurt życia społecznego i obywatelskiego.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	-		
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na znaczny rozwój usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących obszar rewitalizacji. Realizowane będą usługi, które dotychczas nie były oferowane przez MOPS albo były oferowane w bardzo małym zakresie. Rozwój usług publicznych wpłynie na znaczną poprawę jakości życia i zamieszkiwania nie tylko w obrębie obszaru rewitalizacji, lecz również całego Miasta Stoczek Łukowski.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	Miasto Stoczek Łukowski	Działki ewidencyjne:	-
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK	NIE *(wymagane uzasadnienie)	NIE	
	✓	✓		
	<p>*UZASADNIENIE</p> <p>Ze względu na charakter przedsięwzięcia dotyczyć ono będzie zarówno mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i pozostałej części Miasta Stoczek Łukowski. Taki sposób postępowania został zastosowany w celu zapewnienia braku stygmatyzacji osób pochodzących z obszaru rewitalizacji i przeciwdziałania zjawisku „getto izolacji ” mieszkańców tych terenów. W zakresie osób zamieszkujących w granicach podobszarów rewitalizacji zastosowane zostaną preferencyjne kryteria uczestnictwa. Prowadzone działania będą głównie skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Siedziba instytucji publicznej (MOPS) odpowiedzialnej za realizację projektu znajduje się na obszarze rewitalizacji. Jednocześnie ze względu na specyfikę instytucji MOPS, która ze swej natury ma nieść pomoc wszystkim potrzebującym, nie mam możliwości ograniczenia udziału również mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji, gdyż byłoby to nieuzasadniona dyskryminacja pozostałych mieszkańców. Taki sposób postępowania został zastosowany w celu zapewnienia także braku stygmatyzacji osób pochodzących z obszaru rewitalizacji.</p>			
Okres realizacji	2025-2028			
Łączna wartość przedsięwzięcia	1 000 000 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	0,00 zł		
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	900 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027		
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	100 000 zł - wkład własny niepieniężny		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

				docelowej wskaźnika
Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	osoby	0	8	Listy uczestników projektu Formularze zgłoszeniowe Dokumentacja potwierdzająca otrzymanie form wsparcia
Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie	osoby	0	1	Listy uczestników projektu Formularze zgłoszeniowe Dokumentacja potwierdzająca otrzymanie form wsparcia
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	0	1	Listy uczestników projektu Formularze zgłoszeniowe Orzeczenie o niepełnosprawności/ o stopniu niepełnosprawności
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	sztuki	0	1	Listy uczestników projektu Formularze zgłoszeniowe Dokumentacja potwierdzająca otrzymanie form wsparcia
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Przedsięwzięcie będzie przeciwdziałać bezpośrednio zdiagnozowanym problemom w zakresie: deficytu usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej (m.in. w zakresie usług w zakresie opieki osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania lub opieki wytchnieniowej) oraz odpowiadać na aktualny stan i prognozy w zakresie stopniowego starzenia się społeczności oraz wzrostu liczby osób chorych lub niepełnosprawnych wymagających opieki. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż realizacja usług społecznych przyczynia się do utrzymania odpowiedniego poziomu życia osób starszych lub niesamodzielnych, które w codziennym życiu doświadczają ograniczeń w zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb w miejscu zamieszkania, a poprzez to w dłuższej perspektywie przyczyniają się opóźnienia momentu umieszczenia w placówkach całodobowej opieki. Mieszkańcom stworzona zostanie możliwość dalszego (jak najdłuższego) funkcjonowania w swoim dotychczasowym środowisku, mimo doświadczanych ograniczeń w samodzielnym zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb oraz barier w integracji ze środowiskiem. Poprzez odpowiednie wsparcie zapewniane w formie usług opiekuńczych powyższe ograniczenia oraz bariery będą niwelowane, przyczyniając się do zachowania (mimo postępującego procesu starzenia) lub podnoszenia poziomu jej życia. Świadczenie usług w sposób zorganizowany adekwatnie do rozpoznanych potrzeb zakładać partycypację osoby starszej w wykonywaniu poszczególnych czynności wchodzących w zakres usług (charakter wspierająco-aktywizujący, ale nie wyřęczający) oraz ścisłą współpracę w realizacji usług z najbliższym otoczeniem osoby starszej (zgodnie z zasadą pomocniczości). Dzięki realizacji przedsięwzięcia nastąpi podtrzymanie lub poprawa sprawności fizycznej najstarszych członków lokalnej społeczności, zapewnienie im dobrej kondycji psychicznej oraz integracji ze społecznością w stopniu adekwatnym do indywidualnych możliwości i potrzeb, utrzymanie stabilnego stanu zdrowia, uniknięcie powikłań związanych z hospitalizacją, długotrwałą lub przewlekłą chorobą, uniknięcie powikłań wynikających z długotrwałego unieruchomienia (odparzenia, odleżyny, przykurcze, powikłania układu oddechowego, pokarmowego, krążenia), podtrzymanie lub zwiększenie</p>				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

samodzielności, zmniejszanie izolacji społecznej. Bardzo istotną kwestią jest również kompensowanie ograniczonej zdolności do samodzielnego poruszania się przy pomocy osoby drugiej.

Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim - EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim</p> <p>1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “ Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia</p>
---	---

Numer i nazwa przedsięwzięcia	12/P - Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim - Szkoła Podstawowa im. gen. Józefa Dwernickiego
Krótki opis sytuacji problemowej	Szereg niżej wymienionych ograniczeń wpływa na gorszy start i mniejsze szanse edukacyjne dzieci i młodzieży zamieszkującej obszar rewitalizacji. Do głównych barier hamujących rozwój dzieci należy zaliczyć: *niekorzystną sytuację materialną rodzin, które nierzadko utrzymują się z prac dorywczych lub pobieranych świadczeń pomocy społecznej, *niskie aspiracje edukacyjne będące często pokłosiem niskiej świadomości rodziców dotyczącej potrzeby edukacji mające bezpośredni wpływ na motywację dzieci do nauki; nie wszyscy rodzice

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>inwestują w rozwój swoich dzieci (zakup książek, wyjazdy do kina, teatru); nie zachęcają do czytania książek; *niedoinwestowanie infrastruktury edukacyjnej szkół– niewystarczająca ilość pomocy dydaktycznych i naukowych, co ma bezpośredni wpływ na ofertę edukacyjną; ograniczony dostęp do nowoczesnych technologii teleinformatycznych (przestarzałe i awaryjne komputery, ograniczony dostęp do Internetu oraz multimediiów) wpływa na efektywność prowadzonych zajęć i możliwość zaciekawienia uczniów nauką; *zróżnicowania poziomu kwalifikacji nauczycieli – poprawa jakości systemu edukacji jest warunkiem pogłębiania wiedzy i wzrostu kompetencji nauczycieli i pedagogów.</p> <p>Oprócz problemów stricte związanych z procesem edukacyjnym, wśród dzieci i młodzieży zauważalne są coraz częściej problemy związane ze sferą psychologiczną i emocjonalną. Przyczyny zaburzeń emocjonalnych nierzadko tkwią w środowisku rodzinnym uczniów. To w domu rodzinnym dzieci uczą się, w jaki sposób wyrażać emocje. Podczas dnia codziennego dzieci obserwują zachowanie rodziców przeżywających różne uczucia i emocje, nieświadomie ich naśladując. Jednym z ważnych elementów świadomego wychowywania dziecka przez rodziców jest nauczenie go, jak należy wyrażać uczucia. Zbyt duży rygorizm w tym zakresie, jak również nadmierny liberalizm, gdy nie pokazuje się dziecku żadnej potrzeby ani nie uczy się żadnego sposobu kontrolowania swoich reakcji emocjonalnych, mogą spowodować u dziecka zaburzenia na tle emocjonalnym. Uczniowie z trudnościami emocjonalnymi łatwo zrażają się trudnościami, porzucają podjęte inicjatywy, dlatego nie wystarczy odkryć ich możliwości, ale trzeba je wspierać w działaniu, aby nie zrezygnowały i nie odniosły porażek. Niezbędna jest pomoc dziecku w odnalezieniu miejsca w grupie rówieśników.</p> <p>Zdiagnozowanym problemem są gorsze wyniki w nauce, czego odzwierciedlenie można znaleźć w wynikach egzaminów ośmioklasistów.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Celem głównym projektu jest podniesienie jakości świadczonych usług edukacyjnych, wyrównywanie szans edukacyjnych i zwiększenie potencjału do prowadzenia edukacji włączającej w Szkole Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego w Stoczku Łukowskim na podstawie działań wynikających z programu rozwojowego szkoły- skutkujących nabyciem lub rozwinięciem kompetencji oraz wsparciem uzdolnień, zainteresowań uczniów i rozwinięciem kwalifikacji nauczycieli.</p> <p>Zakres realizowanych zadań obejmuje m.in.:</p> <p>Zadanie 1 - doradztwo edukacyjno-zawodowe lub zawodowe dla uczniów. Celem tych działań jest przygotowanie każdego ucznia do samodzielnego podejmowania kolejnych edukacyjnych i zawodowych decyzji w oparciu o sprecyzowaną ścieżkę kariery zawodowej.</p> <p>Zadanie 2 - Program rozwojowy szkoły - m.in. pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów na rzecz rozwoju edukacji włączającej. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna indywidualna dla uczniów: Poradnictwo, konsultacje, diagnoza, terapia - Dobrostan psychiczny w rozwoju dzieci i młodzieży - diagnostyka i psychoprophylaktyka.</p> <p>Zadanie 3: Dodatkowa oferta dydaktyczna, przyczyniająca się do rozwoju kompetencji cyfrowych.</p> <p>Zadanie 4 - Zajęcia dodatkowe w zakresie umiejętności podstawowych: rozumienia i tworzenia informacji, rozwijania i wykorzystania myślenia matematycznego. Rozwój kompetencji kluczowych, m.in. w zakresie umiejętności społecznych czy posługiwania się językiem obcym.</p> <p>Zadanie 5: Doskonalenie kadr szkoły.</p> <p>Zadanie 6 Dostosowanie szkoły i realizowanego procesu nauczania do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów, w tym m.in. stworzenie i kompleksowe wyposażenie sali integracji sensorycznej,</p> <p>Zadanie 7 Wsparcie potencjału dydaktycznego szkoły dla rozwoju umiejętności uczniów – realizacja zakupów i doposażenia wynikającego z programu rozwojowego szkoły.</p> <p>Projekt zakłada doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Szczegółowy zakres wsparcia będzie określony w diagnozie potrzeb.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>Szkoła Podstawowa im. gen. Józefa Dwernickiego w Stoczku Łukowskim stanowi jedyną placówkę kształcenia podstawowego na terenie miasta. Wobec tego, realizacja projektu przyniesie pozytywne efekty dla wszystkich mieszkańców miasta.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji, w zakresie obu lat prowadzonej analizy (2020/2021 oraz 2021/2022), udziału uczniów szkół podstawowych posiadających szczególne potrzeby edukacyjne w ogólnej liczbie uczniów z tego obszaru, kształtuje się na poziomie wyższym niż średnia miasta – projekt odpowiada bezpośrednio na zdiagnozowane problemy, zakłada realizację kompleksowego programu rozwojowego szkoły, uwzględniającego zindywidualizowane potrzeby uczniów, gwarantuje powstanie zaplecza dydaktycznego oraz podniesienie kwalifikacji kadr, co pozwoli na zapewnienie włączającego charakteru prowadzonego procesu edukacyjnego, * niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – program rozwojowy szkoły zakłada rozwój kompetencji osobistych oraz społeczno-emocjonalnych, co wpłynie na podniesienie jakości kapitału społecznego przyszłych pokoleń, które objawiać się będzie zwiększeniem aktywności społecznej i obywatelskiej, a także wzrostem oddolnie inicjowanych przedsięwzięć, * niechęć mieszkańców do podejmowania ryzyka, niska innowacyjność i kreatywność oraz rzadka w populacji cecha bycia przedsiębiorczym – program rozwojowy zakłada rozwój kompetencji w zakresie przedsiębiorczości, * problemem obszaru rewitalizacji jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – program zakłada doskonalenie kompetencji i umiejętności rodzicielskich rodziców/opiekunów prawnych. <p>Projekt zgłoszony przez Szkołę Podstawową im. gen. Józefa Dwernickiego.</p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Projekt zapewni możliwość prowadzenia edukacji włączającej, której głównym zamierzeniem jest podejście zapewniające każdemu uczniowi odpowiednie do jego możliwości i potrzeb warunki rozwoju. Zastosowane zostaną elementy zasady projektowania uniwersalnego w nauczaniu (ULD – universal learning design), m.in. zapewnienie różnorodnych sposobów przekazu informacji w czasie zajęć dydaktyczno-wychowawczych (dostosowanie w zakresie wzrokowego odbioru informacji, zapewnienie alternatywy dla treści dźwiękowych i treści wizualnych), różnorodnych form ekspresji i prezentowania wiedzy i kompetencji (optymalizacja dostępu do narzędzi i technologii wspomagających, zróżnicowane metody reagowania i nawigowania) oraz różnorodnych form zaangażowania i motywowania dzieci do pracy (wspieranie indywidualnych wyborów i autonomii, wspieranie współpracy i tworzenie społeczności).</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji przedmiotowego celu rewitalizacji. Dzięki niemu nastąpi wzmocnienie jakości kształcenia w zakresie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy. Projekt pozwoli na podniesienie jakości kształcenia i zróżnicowanie oferty edukacyjnej szkoły objętej projektem przyczyniając się do wszechstronnego i kompleksowego rozwoju kapitału ludzkiego mieszkańców, bo atrakcyjne i dostosowane do potrzeb danej grupy/ danego przedmiotu nowoczesne metody nauczania z wykorzystaniem adekwatnego sprzętu TIK zwiększy możliwości rozwoju kompetencji kluczowych uczniów, wzmocni chęci i motywację do nauki, co przełoży się na wyższe wyniki edukacyjne w egzaminach zewnętrznych. Dzięki organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wsparcia rodziców/opiekunów prawnych uczniów i nauczycieli w zakresie stymulowania rozwoju uczniów, a także doskonaleniu umiejętności wychowawczych, projekt będzie przeciwdziałał szeregowi zdiagnozowanych problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

			W efekcie przedsięwzięcia nastąpi wspieranie równego dostępu do dobrej jakości włączającego kształcenia oraz możliwości jego ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji. Skuteczna edukacja włączająca dotyczyć będzie w szczególności grup, które najbardziej potrzebują wsparcia, tj. koncentrują się na uczniach z niepełnosprawnościami i zapewnieniu im pełnego dostępu do edukacji ogólnodostępnej, z właściwym wsparciem w zakresie specjalnych potrzeb. Dzięki organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wsparcia rodziców/opiekunów prawnych uczniów i nauczycieli w zakresie stymulowania rozwoju uczniów, a także doskonaleniu umiejętności wychowawczych, projekt będzie przeciwdziałać szeregu zdiagnozowanym problemom mieszkańców obszaru rewitalizacji.	
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji		Zdobyta w efekcie realizacji projektu wiedza oraz nabyte umiejętności będą stanowiły o przewadze konkurencyjnej na rynku pracy. Zachęcą do poszukiwania nowych rozwiązań, pomysłów i aktywności w dziedzinie przedsiębiorczości. Prowadzone w placówce edukacyjnej zajęcia pozwolą na wzrost wiedzy ekonomicznej oraz postawy przedsiębiorczości i racjonalnego decydowania oraz rozwijania wśród dzieci tych kompetencji, które w przyszłości będą poszukiwane na rynku pracy i przyczynią się do rozwoju ich kariery zawodowej. Pozwolą także na zwiększenie kreatywności i innowacyjności, co przełoży się na zwiększenie jakości kapitału ludzkiego na przyszłość.	
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku		W efekcie przedsięwzięcia nastąpi wspieranie równego dostępu do dobrej jakości włączającego kształcenia oraz możliwości jego ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji. Skuteczna edukacja włączająca dotyczyć będzie w szczególności grup, które najbardziej potrzebują wsparcia, tj. koncentrują się na uczniach z niepełnosprawnościami i zapewnieniu im pełnego dostępu do edukacji ogólnodostępnej, z właściwym wsparciem w zakresie specjalnych potrzeb.	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	Plac Stanisława Wielgoska 5	Działki ewidencyjne:	1951/16
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)	
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2025-2028			
Łączna wartość przedsięwzięcia	1 000 000 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:		0,00 zł	
	Środki prywatne		0,00 zł	
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:		900 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	
	Środki pochodzące z innych źródeł:		0,00 zł	

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	100 000 zł - wkład własny niepieniężny		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmiernienia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	0	128	Formularz zgłoszeniowy/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Listy obecności na zajęciach i dzienniki zajęć Ankiety ewaluacyjne uczniów, raport z oceny nabytych kompetencji
Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	osoby	0	31	Formularz zgłoszeniowy/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Certyfikaty potwierdzające podniesienie kwalifikacji kadry
Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	sztuki	0	1	Formalne potwierdzenie uczestnictwa podmiotu np. zarządzenie, uchwała, porozumienie
Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem	osoby	0	9	Formularz zgłoszeniowy/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Listy obecności na zajęciach i dzienniki zajęć Ankiety ewaluacyjne uczniów, raport z oceny nabytych kompetencji Orzeczenie, opinia, inny dokument potwierdzający spełnienie specjalnych potrzeb edukacyjnych
Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego prac
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	0	128	Formularz zgłoszeniowy/ deklaracja uczestnictwa w projekcie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

				Listy obecności na zajęciach i dzienniki zajęć Ankiety ewaluacyjne uczniów, raport z oceny nabytych kompetencji
Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	0	31	Formularz zgłoszeniowy/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Certyfikaty potwierdzające podniesienie kwalifikacji kadry
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Dzięki realizacji dodatkowych zajęć z zakresu kompetencji społeczno-emocjonalnych, umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych niezbędnych na rynku pracy, w tym kompetencji cyfrowych, zielonych oraz rozwijającej talenty i zainteresowania uczniów (w tym uczniów ze środowisk defaworyzowanych i zdolnych) projekt przyczyni się do znacznego podniesienia sytuacji na rynku pracy. Ponadto nastąpi rozwój indywidualny ucznia oraz zostaną zaspokojone specjalne potrzeby uczniów.</p> <p>Realizacja projektu pozwoli na zapewnienie równego dostępu do najwyższej jakości edukacji poprzez realizację ciekawej oferty zajęć pozalekcyjnych, w tym objęcie wsparciem uczniów z niepełnosprawnościami, wspieranie rozwoju oraz podnoszenia jakości doskonalenia zawodowego nauczycieli. Ponadto pozwoli na wyposażenie szkół w nowoczesne materiały i środki dydaktyczne, co poprawi dostęp do nowoczesnej edukacji mieszkańców miasta i zwiększy ich szansę na rynku pracy. Inicjatywa wpłynie również pozytywnie na eliminację zdiagnozowanych na etapie delimitacji problemów w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, ich kompetencji społeczno-emocjonalnych, które w obecnych czasach wymagają nierzadko podjęcia pracy specjalistów.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukawski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 13/P - Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia			

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	13/P - Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim - Przedszkole
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>Zmiany zachodzące we współczesnym świecie, ich wielość i intensywność powodują, że coraz bardziej wpisują się one w codzienność edukacji, warunkują jej rozwój, wskazują na szeroką perspektywę oddziaływań. Wyjście naprzeciw tym zmianom to zadanie dostępnego przedszkola, koncentrującego się na stworzeniach takich warunków, które zapewnią dzieciom sukces przy przekraczaniu kolejnego progu edukacji oraz umożliwią korzystanie z dobrodziejstw otaczającego nas świata, a w konsekwencji osiągnięcie życiowych celów. Zachodzi również potrzeba zwiększenia dostępności przedszkola do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ze względu na limitowane środki finansowe instytucji publicznej, a także niekorzystną sytuację finansową rodzin, które często nie mogą pozwolić sobie na kolejne opłaty, realizacja zajęć dodatkowych dydaktyczno-wychowawczych oraz specjalistycznych na obszarze rewitalizacji odbywa się w bardzo okrojonym zakresie i nie pokrywa w całości potrzeb dzieci. Kolejnym z problemów jest deficyt pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i rodziców/opiekunów. Wśród niedogodności zgłaszanych przez kadry placówek oświatowych znajdują się również problemy w zakresie nawiązania odpowiednich i skutecznych relacji z rodzicami/opiekunami dzieci. Istnieją również potrzeby zwiększenia wiedzy i kompetencji kadry w zakresie pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi zdolnymi i z dziećmi z niepełnosprawnościami. Jak wskazuje kadra z roku na rok zwiększa się liczba dzieci o specjalnych potrzebach.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Głównym celem przedsięwzięcia jest wspieranie dostępu do wysokiej jakości, włączającego kształcenia w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. Zakres obejmuje wsparcie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w jedynym ośrodku wychowania przedszkolnego na terenie miasta, m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawę dostępności usług przedsiębiorczych. - realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz specjalistycznych, - pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci, rodziców/opiekunów i nauczycieli, w tym w zakresie stymulowania rozwoju dziecka, rozwijania kompetencji wychowawczych i opiekuńczych, działania na rzecz usprawniania relacji i współpracy kadry z rodzicami/opiekunami - doskonalenie zawodowe kadry przedszkola (w tym nauczycieli i kadr zarządzających), w szczególności w zakresie pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi zdolnymi i z dziećmi z niepełnosprawnościami, podnoszenie jakości systemu zarządzania, - zakup wyposażenia. <p>W ramach projektu realizowane będą elementy rozwijające jakość edukacji przedszkolnej (przede wszystkim w odniesieniu do metodyki pracy z dziećmi, rozwoju kompetencji kluczowych, realizacji dodatkowych zajęć, kompetencji kadry w zakresie diagnozy i identyfikacji potencjalnych problemów rozwojowych na wczesnym etapie, pedagogiki małego dziecka) oraz poprawiające dostępność dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>Działania dotyczące wsparcia w prowadzeniu skutecznej edukacji włączającej będą: dotyczyć przede wszystkim grup, które najbardziej potrzebują wsparcia, tj. koncentrują się na dzieciach z niepełnosprawnościami i zapewnieniu im pełnego dostępu do edukacji, z właściwym wsparciem w zakresie specjalnych potrzeb.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>*w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji, w zakresie obu lat prowadzonej analizy (2020/2021 oraz 2021/2022), udziału uczniów szkół podstawowych posiadających szczególne potrzeby edukacyjne w ogólnej liczbie uczniów z tego obszaru, kształtuje się na poziomie wyższym niż średnia miasta – w celu zapewnienia jak najlepszego startu niezbędne jest wspieranie rozwoju dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym, w tym niepełnosprawnościami do najmłodszych lat, projekt pozwoli na podniesienie jakości zaplecza technicznego i dydaktycznego przedszkola w zakresie możliwości zapewnienia włączającego charakteru prowadzonego procesu edukacyjnego, dzięki stworzeniu zaplecza dzieci ze specjalnymi potrzebami, które dotychczas miały ograniczony dostęp do edukacji przedszkolnej, uzyskają dostęp do oferty przedszkolnej.</p> <p>Projekt zgłoszony przez Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim- Przedszkole.</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>W ramach projektu zakupione zostanie wyposażenie i sprzęt i wyposażenie pozwalające zarówno na pełne uczestnictwo dzieci ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, w ofercie zajęć realizowanych przez przedszkole. Projekt zapewni możliwość prowadzenia edukacji włączającej, której głównym zamierzeniem jest podejście zapewniające każdemu uczniowi odpowiednie do jego możliwości i potrzeb warunki rozwoju. Zastosowane zostaną elementy zasady projektowania uniwersalnego w nauczaniu (ULD – universal learning design), m.in. zapewnienie różnorodnych sposobów przekazu informacji w czasie zajęć dydaktyczno-wychowawczych (dostosowanie w zakresie wzrokowego odbioru informacji, zapewnienie alternatywy dla treści dźwiękowych i treści wizualnych), różnorodnych form ekspresji i prezentowania wiedzy i kompetencji (optymalizacja dostępu do narzędzi i technologii wspomagających, zróżnicowane metody reagowania i nawigowania) oraz różnorodnych form zaangażowania i motywowania dzieci do pracy (wspieranie indywidualnych wyborów i autonomii, wspieranie współpracy i tworzenie społeczności).</p>
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p> <p>Zrealizowane programy rozwoju ośrodków wychowania przedszkolnego stanowiąc będą odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby i skutkować będzie kompleksowym, trwałym podniesieniem jakości świadczonych usług oraz przygotowaniem przedszkoli do prowadzenia edukacji włączającej. Zastosowanie zasad projektowania uniwersalnego w nauczaniu prowadzić będzie do zaspokojenia potrzeb wynikających ze zróżnicowań w zakresie statusu socjoekonomicznego, kulturowego i zdrowotnego dzieci. Dostępność nierozdzielnie związana jest z włączeniem. Zamierzeniem jest, aby w przedszkolach włączanie było czymś naturalnym, nie działaniem chaotycznym i pozbawionym reguł. Będzie ono miało charakter naturalny, bo wynikać będzie z głębokiego przekonania wszystkich uczestników procesu o słuszności idei inkluzji, z obszernej wiedzy kadry przedszkola oraz z poczucia odpowiedzialności za każdego wychowanka. Prowadzony w placówce proces będzie oparty na empatii i konsekwencji.</p> <p>Projekt wpłynie pozytywnie na włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami. Zagwarantowana zostanie możliwość wszechstronnego rozwoju dzieci, co przełoży się na zwiększenie ich szans edukacyjnych w przyszłości. Nowoczesna placówka, świadcząca wysokiej jakości usługi wpłynie znacznie na podniesienie stanu zadowolenia mieszkańców z miejsca zamieszkiwania, co przełoży się na wzrost aktywności społecznej mieszkańców. Przedsięwzięcie sprzyjać będzie upowszechnianiu edukacji przedszkolnej jako formy opieki i wychowania dzieci. Przeciwdziałanie ich wykluczeniu z edukacji przedszkolnej wpłynie na wyrównywanie ich szans edukacyjnych oraz zwiększenie ich socjalizacji na jak wcześniejszym etapie życia. Dzięki nauce w</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

		przedszkolu dzieci zdobywają umiejętności i kompetencje, również w wymiarze społecznym, które przygotowują je do nauki i obowiązków szkolnych na kolejnych etapach.		
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	W ramach prowadzonej działalności dydaktycznej przedszkola wprowadzane będą elementy przedsiębiorczości. W efekcie zrealizowanych zajęć nastąpi zaznajomienie najmłodszych z zagadnieniami ekonomii oraz oszczędzania. Zbudowane zostaną postawy samodzielności i przeświadczenia o szukaniu rozwiązań pozwalających na radzenie sobie z każdym problemem. Zakres projektu obejmuje także podniesienie kompetencji kadr, co przełoży się na podniesienie konkurencyjności pracowników na rynku pracy.		
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	Realizacja projektu wpłynie na podniesienie atrakcyjności oferty i usług świadczonych w placówkach edukacyjnych, co wpłynie na wzrost poziomu zadowolenia mieszkańców. Dzięki zakupionemu sprzętowi i wyposażeniu oraz zwiększeniu kompetencji i umiejętności kadry przedszkola nastąpi znaczna zmiana jakościowa prowadzonego procesu dydaktycznego, który stanie się procesem włączającym w pełnym wymiarze. Przedszkole będzie miejscem przyjaznym i bezpiecznym, oferującym wysokie standardy edukacyjne i moralne, w którym znaczenie mają podstawowe wartości, takie jak miłość, mądrość i wolność. Podniesienie jakości usług publicznych pozwoli na zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej, zniwelowanie deficytów oraz wyrównanie szans edukacyjnych i rozwojowych dzieci.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	Plac Stanisława Wielgoska 5	Działki ewidencyjne:	1948 1947/1
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)	
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2025-2028			
Łączna wartość przedsięwzięcia	1 000 000 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	50 000,00 zł - środki budżetu państwa		
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	850 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027		
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	100 000 zł - wkład własny niepieniężny		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

				docelowej wskaźnika
Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej	osoby	0	10	Formularze/deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy obecności w formach wsparcia Certyfikaty/ zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/kwalifikacji
Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem	osoby/rok	0	3	Formularze/deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy obecności w formach wsparcia Orzeczenia/opinie/ inne dokumenty potwierdzające specjalne potrzeby edukacyjne dzieci
Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej	osoby/rok	0	32	Lista dzieci zrekrutowanych do przedszkola Formularze/deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy obecności w formach wsparcia
Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego prac Protokół odbioru sprzętu i wyposażenia
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	0	10	Formularze/deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy obecności w formach wsparcia Certyfikaty/ zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/kwalifikacji
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
Realizacja projektu wpłynie na podniesienie atrakcyjności oferty i usług świadczonych w placówkach wychowania przedszkolnego, co wpłynie na wzrost poziomu zadowolenia mieszkańców. Dzięki zakupionemu sprzętowi i wyposażeniu oraz zwiększeniu kompetencji i umiejętności kadry przedszkoli nastąpi znaczna zmiana jakościowa prowadzonego procesu dydaktycznego, który stanie się procesem włączającym w pełnym wymiarze. Przedszkola będą miejscem przyjaznym i bezpiecznym, oferującym wysokie standardy edukacyjne i moralne, w którym znaczenie mają podstawowe wartości, takie jak miłość, mądrość i wolność. Podniesienie jakości usług publicznych pozwoli na zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej, zniwelowanie deficytów oraz wyrównanie szans edukacyjnych i rozwojowych dzieci.				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 12/P - Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia
---	---

Numer i nazwa przedsięwzięcia	14/P - Pochód Motocyklowy Klubu Weteranów Szos
Podmioty odpowiedzialne za realizację	STOWARZYSZENIE KLUB MOTOCYKLOWY CWS STOCZEK ŁUKOWSKI: CLUB WETERANÓW SZOS
Krótki opis sytuacji problemowej	Problemem obszaru rewitalizacja jest niski stopień integracji mieszkańców. Mieszkańcy wiążą ten stan z licznymi obowiązkami rodzinnymi i zawodowymi, co powoduje brak czasu. Wskazują także na niewystraczającą ofertę realizacji wydarzeń zreszających mieszkańców. W braku postawy zaangażowania duża rolę odegrał również okres izolacji związany z pandemią COVID-19, który na długi okres utrwalił sposoby zachowania. Wobec tego, istnieje silna potrzeba realizacji różnego rodzaju inicjatyw i wydarzeń, które pozwoliłyby na zacieśnienia więzi sąsiedzkich.
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	Zakres przedsięwzięcia obejmuje kontynuację cyklicznej imprezy pn. Pochodów Motocyklowy Klubu Weteranów Szos”. Impreza realizowana jest od 2015 r. Organizatorem zlotu jest Klub Motorowy funkcjonujący od 1982 r. Od 2014 r. klub ma swoją siedzibę w Stoczku Łukowskim. W ramach wydarzenia zorganizowany zostanie przejazd uczestniczących w imprezie motorów. Punktem kulminacyjnym będzie spotkanie integracyjne w Parku Miejskim „Chojniak”, w trakcie którego dostępne będą stoiska z jedzeniem oraz atrakcje dla najmłodszych (np. dmuchańce czy malowanie twarzy). Zapewniona zostanie również oprawa muzyczna wydarzenia. Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji: *depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; rozwój usług czasu wolnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>*bierność części mieszkańców, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – wszelkiego rodzaju inicjatywy integrujące społeczność lokalną wpływają na podniesienie jakości kapitału ludzkiego, oczekiwanym efektem realizacji tego rodzaju wydarzeń ma być również wzrost zaangażowania mieszkańców mierzony pojawieniem się kolejnych oddolnych inicjatyw. Projekt zgłoszony przez STOWARZYSZENIE KLUB MOTOCYKLOWY CWS STOCZEK ŁUKOWSKI: CLUB WETERANÓW SZOS</p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Obiekt, w obrębie którego odbywać się będzie wydarzenie dostępny będzie dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami.</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Plenerowa impreza o ciekawej tematyce z pewnością przyciągnie szerokie rzesze uczestników, zarówno zapalonych motocyklistów, ale także obserwatorów, miłośników motoryzacji, rodziny z dziećmi. Będzie to okazja do wzmacniania kapitału społecznego w oparciu o wspólne pasje. Zamiłowanie do motoryzacji skupia jednostki bardzo różnorodne, w różnym wieku, wykonujących różne zawody. Na płaszczyźnie wspólnych zainteresowań stosunkowo łatwo znaleźć także wspólny język i przełamywać bariery, często spotykane w codziennych relacjach społecznych. Będzie to zatem grunt tworzenia zupełnie nowych interakcji, tworzenia nowych połączeń społecznych. Każde wydarzenie społeczne tego typu stanowi urozmaicenie szarej codzienności, alternatywę spędzania czasu wolnego, impuls do wyjścia z domu, do oderwania się od problemów i zmartwień codzienności. Usługi i wydarzenia towarzyszące imprezie sprawiają, że każdy mieszkaniec znajdzie tu coś ciekawego. Jest to też okazja do nawiązania nowych znajomości, dzięki którym odkryć będzie można nowe obszary samorealizacji i zainteresowań.</p>
	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>Lokalne podmioty gospodarcze, usługi, gastronomia oraz zaplecze hotelowe zyskają przestrzeń do działania, impreza bowiem z pewnością będzie miała szeroki zasięg i ściągnie wielu zainteresowanych. Cykliczność imprezy sprawi, że przedsiębiorcy będą mogli uwzględnić ją w corocznym planie działania oraz dostosować asortyment bądź charakter usług do danego typu odbiorców, co przyczyni się do podnoszenia jakości usług i dóbr oraz większej specjalizacji działalności.</p>
	<p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p>	<p>Atrakcyjne imprezy rozrywkowe ocieplają wizerunek, ożywiają i podnoszą atrakcyjność obszaru w oczach samych jego mieszkańców oraz gości z zewnątrz. Ożywienie kulturalne i rozrywkowe obszaru sprawi, że lokalna społeczność będzie subiektywnie bardziej zadowolona z faktu zamieszkiwania na danym terenie. To z kolei wpłynie na większą identyfikację z miejscem zamieszkania i autentyczną chęć dbania o nie, o wspólne dobro i jego dobre imię. Pozytywne nastawienie do całego swojego środowiska wzmacnia subiektywne odczuwanie zadowolenia z życia</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	i wyzwała większą aktywność społeczną oraz skłonność do angażowania się w życie społeczności lokalnej.			
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. J. Piłsudskiego		Działki ewidencyjne: 1953
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)	
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2024-2030			
Łączna wartość przedsięwzięcia	20 000,00 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	0,00 zł		
	Środki prywatne	20 000,00 zł - środki pochodzące od sponsorów prywatnych		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	0,00 zł		
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	0,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych	sztuki/rok	1	1	Dokumentacja fotograficzna Stowarzyszenia CWS, sprawozdania i informacje Stowarzyszenia CWS
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych	osoby/wydarzenie	200	300	Statystyki prowadzone przez Stowarzyszenie CWS
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji dokona się dzięki sposobności do nawiązywania więzi społecznych i tworzenia nowych relacji zarówno pośród mieszkańców obszaru rewitalizacji jak również między tymi mieszkańcami a przyjezdnymi, których wydarzenie licznie przyciągnie. Lokalna gospodarka i miejscowi przedsiębiorcy zyskają nowy rodzaj odbiorców który pobudzi przeobrażenia, zainspiruje, wymusi podniesienie jakości świadczonych usług i oferowanych dóbr.				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P – Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych</p> <p>3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim</p> <p>4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski</p> <p>5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski</p> <p>6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC</p> <p>7/P - Festiwal Smaków Food Trucków</p> <p>8/P - NOC KABARETOWA</p> <p>9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II</p> <p>19/P - Aktywizacja ludzi młodych</p> <p>20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI</p> <p>21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH</p> <p>1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK”</p> <p>2/D- QUESTING PRZYRODNICZY</p> <p>3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”</p> <p>6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”</p> <p>7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara”</p> <p>9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji</p> <p>11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!</p>
---	--

Numer i nazwa przedsięwzięcia	15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim
Podmioty odpowiedzialne za realizację	SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA MPGK STOCZEK ŁUKOWSKI Miasto Stoczek Łukowski
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>Wśród głównych zjawisk kryzysowych zachodzących w sferze społecznej w wyznaczonym obszarze rewitalizacji, silnie związanym z innymi negatywnymi procesami, jest bezrobocie. Bezrobocie, w szczególności długotrwałe (przekraczające 12 miesięcy), jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). W latach 2018-2022 największą grupę osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP stanowili mieszkańcy wyznaczonego obszaru rewitalizacji. W ww. latach ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych mieszkańców całego miasta kształtował się odpowiednio na poziomie: 34%, 25%, 27,91%, 30% oraz 22,86%. Pomimo tego, iż udział bezrobotnych mieszkańców tego obszaru w ogólnej liczbie bezrobotnych z terenu miasta ulega wahaniom, to właśnie osoby z tego terenu są najczęściej klientami PUP. Na terenie Miasta Stoczek Łukowski funkcjonuje jeden</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>podmiot ekonomii społecznej (PES) - Spółdzielnia Socjalna MPGK Stoczek Łukowski. Spółdzielnia została utworzona w sierpniu 2021 r. Prowadzi ona działalność w zakresie: usługi dla firm, organizacji i administracji publicznej, dom i ogród i gastronomi.</p>	
<p>Zakres realizowanego przedsięwzięcia</p>	<p>Głównym celem przedsięwzięcia jest rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej w Mieście Stoczek Łukowski, w szczególności w wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Zakres projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie nowych miejsc pracy i utrzymania tych miejsc w istniejącym PES, - wsparcie realizacji indywidualnego procesu reintegracji w PES, - usługi wspierające rozwój PES realizowane w szczególności za pośrednictwem BUR, - działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników PES. <p>Rola spółdzielni socjalnych jest nie do przecenienia. To przestrzeń, w której każda osoba może poczuć się zrozumiana. To przestrzeń, w której ważniejszym od efektywności ekonomicznej jest indywidualnie doceniony człowiek.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *zakorzeniony problem bezrobocia, zjawisko długotrwałego bezrobocia, ma na obszarze rewitalizacji charakter utrwalaony i wskazuje tendencje wzrostową – projekt zakłada zwiększenie liczby miejsc pracy na obszarze rewitalizacji, zarówno w istniejącym PES, * szczególna koncentracja osób korzystających z różnego rodzaju świadczeń MOPS, ubóstwo, niski stan zamożności mieszkańców wpływający na konieczność korzystania z dożywiania – PES pozwoli na zależenie zatrudnienia przez osoby pozostające w ciężkiej sytuacji materialnej, wpłynie na zmniejszenie wykluczenia społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji, zahamowanie zjawiska wykluczenia i ubóstwa, * zarobkowy trend migracji – zahamowanie niekorzystnych trendów demograficznych i odpływu mieszkańców obszaru rewitalizacji. <p>Projekt zgłoszony przez Spółdzielnię Socjalną MPGK w Stoczku Łukowskim.</p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Ze względu na swoją specyfikę projekt z założenia będzie w pełni dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami.</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Realizacja projektu ma kluczowe znaczenie dla likwidacji zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcie przyczyni się do poprawy dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem. Efektem prowadzonych działań będzie zahamowanie zjawiska uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy i niekorzystnych postaw społecznych. Skoordynowane działania ukierunkowane na aktywizację zawodową mieszkańców obszaru będą sprzyjały zatrzymaniu negatywnych trendów, związanych z zarobkowym odpływem migracyjnym zwłaszcza młodych osób, negatywnie wpływającym na perspektywy rozwojowe regionu. W ramach prowadzonego w PES procesu reintegracji nastąpi odbudowywanie i</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

		podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie, zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych.		
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie bezpośrednio wpłynie na wzrost zatrudnienia i integracji społecznej w obszarze rewitalizacji, ze szczególnym ukierunkowaniem na tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej. W efekcie wsparcia rozwoju istniejącego PES powstaną nowe miejsca pracy, co da mieszkańcom będącym w trudnej sytuacji możliwości znalezienia zatrudnienia. Osobom wykluczonym społecznie zostanie umożliwione odbudowanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i zamieszkania. Oprócz tego uzyskają oni szansę na odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.		
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	W ramach prowadzonego procesu reintegracji nastąpi odbudowywanie i podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie, zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Kościelna 7	Działki ewidencyjne:	205/2
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK	NIE *(wymagane uzasadnienie)		NIE
		✓		
	<p>*UZASADNIENIE Siedziba istniejącej spółdzielni socjalnej ulokowana jest poza obszarem rewitalizacji. Jednakże realizacja przedsięwzięcia wpłynie w sposób bezpośredni na obszar rewitalizacji. Powstaną nowe miejsca pracy, które dadzą szansę na reintegrację społeczną i zawodową osobom z grup marginalizowanych i defaworyzowanych (m.in. bezrobotnych i niepełnosprawnych), w tych zamieszkujących obszar rewitalizacji. Spółdzielnia socjalna jest formułą aktywizacji społecznej i zawodowej, która bywa ostatnią szansą dla tych osób, którym ciężko było się odnaleźć na rynku pracy ze względu na stopień niepełnosprawności.</p>			
Okres realizacji	2025-2027			
Łączna wartość przedsięwzięcia	500 000,00 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	25 000,00 zł - budżet państwa		
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	425 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027		
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	25 000,00 zł - wkład własny niepieniężny		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie	osoby	0	2	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Oświadczenie o braku zatrudnienia
Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby	0	3	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Zaświadczenie z PUP potwierdzające status osoby bezrobotnej
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby	0	3	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Zaświadczenie z PUP potwierdzające status osoby długotrwale bezrobotnej
Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoby	0	2	Projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Oświadczenie /dokument potwierdzający posiadanie statusu osoby biernej zawodowo (np. zaświadczenie o przebywaniu na urlopie wychowawczym)
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	1	2	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Orzeczenie o niepełnosprawności/ orzeczeni o stopniu niepełnosprawności
Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	sztuki	0	1	Formalne potwierdzenie uczestnictwa podmiotu np. zarządzenie, uchwała, porozumienie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)	Sztuki	1	2	Formalne potwierdzenie uczestnictwa podmiotu np. zarządzenie, uchwała, porozumienie
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	EPC	0	4	Dokumenty zatrudnieniowe PES
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	0	6	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Certyfikaty/zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/kwalifikacji
Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	0	6	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Certyfikaty/zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/kwalifikacji
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Dzięki uczestnictwu w procesie reintegracji społecznej i zawodowej prowadzonej w spółdzielni socjalnej mieszkańcy uzyskują szanse na zdobycie umiejętności pozwalających im na podjęcie pracy u pracodawcy, rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Dzięki działalności PES osoby dorosłe o niskich umiejętnościach podstawowych będą mogły zacząć realizować swój potencjał podnosząc poziom umiejętności. Mieszkańcom z grup defaworyzowanych stworzona zostanie możliwość odbudowania i podtrzymania umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu. W ramach prowadzonej działalności prowadzona będzie praca nad kształtowaniem/rozwojem umiejętności: *kierowania własnym życiem (np. nad procesem uczenia się, podejmowania decyzji, rozwiązywania problemów), *społecznych (np. zdolności komunikacji, współpracy, rozwiązywania konfliktów), *osiągania satysfakcji życiowej (np. umiejętności autoprezentacji, bycia liderem, pozytywnej samooceny, samodyscypliny), *angażowania się w sprawy obywatelskie. Efektem prowadzonego przedsięwzięcia będzie również zwiększenie motywacji do podwyższenia kwalifikacji zawodowych, odnalezienia własnej ścieżki rozwoju i kariery zawodowej poprzez pracę z doradcami zawodowymi (np. psychologiem pracy), a także zdobycie wykształcenia, zawodu lub umiejętności umożliwiających samorealizację zawodową.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim			

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wparcia
--	--

Numer i nazwa przedsięwzięcia	16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>Realizacja tego rodzaju przedsięwzięcia jest zasadna ze względu zdiagnozowane na etapie delimitacji problemu sfery społecznej dotyczące niekorzystnej zmiany struktury wieku mieszkańców oraz starzejącego się społeczeństwa. Problemem obszaru rewitalizacji jest wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym. Zgodnie z danymi uzyskanymi w trakcie prowadzonej diagnozy w obszarze rewitalizacji zauważalny jest wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Stoczek Łukowski oszacowano średnią wartość wskaźnika obrazującego liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 mieszkańców miasta (stan na koniec 2022 r.). Wartość analizowanego wskaźnika dla obszaru całego miasta wynosi: 25,89. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji mamy do czynienia ze szczególnie niekorzystną sytuacją, gdyż wskaźnik osiąga wartość znacznie wyższą niż średnia dla miasta i kształtuje się na poziomie 30,10. Na sytuację problemową wskazują nie tylko dane aktualne (obrazujące bieżący stan), lecz również dane pozwalające określić dynamikę zachodzących zmian w analizowanej sferze. W 2022 r. liczba mieszkańców miasta w wieku poprodukcyjnym kształtowała się na niższym poziomie w porównaniu z danymi za 2018 r. (spadek o 3,65%). Jednakże, w tym okresie lekko wzrósł udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców, z 25,58% w 2018 r. do 25,89% w 2022 r. W obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji wzrosła liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym z 208 w 2018 r. do 211 w 2022 r., czyli o 1,44%. Podobnie jak na terenie miasta, ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru rewitalizacji wzrósł (z 27,23% w 2018 r. do 30,10% w 2022 r.). W zakresie wskaźnika obrazującego zmianę liczby osób wieku poprodukcyjnym w latach 2018-2022 obszar rewitalizacji wygląda także znacznie gorzej niż teren całego miasta. Wartość wskaźnika dla terenu całego miasta wynosi: 1,19. Natomiast w obszarze rewitalizacji wskaźnik ten przyjmują wartość ponad ośmiokrotnie wyższą od średniej miejskiej i wynosi 10,56.</p> <p>Niekorzystnie kształtują się również prognozy GUS, które wskazują na pogłębiających się problem starzenia się populacji mieszkańców. Taki stan rzeczy będzie generował szereg problemów niekorzystnie wpływających na sytuację, np. wzrost kosztów opieki zdrowotnej i świadczenia opieki nad osobami starszymi. Wobec czego istnieje potrzeba podjęcia interwencji w zakresie rozwoju usług opiekuńczych,</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>które pomogą seniorom nie tylko w codziennym funkcjonowaniu, ale również pozwolą na utrzymanie ich w jak najlepszej kondycji fizycznej i psychicznej w jak najdłuższym okresie.</p> <p>W przeważającej części mieszkańcy obszaru rewitalizacji to ludność o niskim statusie materialnym, wykluczona bądź zagrożona wykluczeniem społecznym. Znajomość statusu materialnego lokalnego społeczeństwa pozwala wnioskować, iż mieszkańcy są w stanie zapewnić jedynie podstawowe potrzeby. Niestety potrzeby wyższego rzędu (takie jak rozwój osobisty, podróże) ze względu na barierę finansową nie są realizowane. Poza tym, dla mieszkańców charakterystyczne są takie postawy jak: marazm, bierność, brak uczestnictwa w życiu społecznym. Wobec tego, celem działań projektowych, w tym organizowanych wyjazdów poza teren miejscowości jest umożliwienie zaspokojenia potrzeb wyższego rzędu (obcowania z kulturą czy sztuką w trakcie zwiedzania wystaw w muzeach czy oglądania spektakli w teatrach). Poza tym, celem będzie nie tylko relaks na świeżym powietrzu i dobra zabawa, ale przede wszystkim integracja seniorów.</p>
<p>Zakres realizowanego przedsięwzięcia</p>	<p>Głównym celem projektu jest rozwój usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej oraz rozwój usług asystenckich wspierających aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami na terenie Miasta Stoczek Łukowski.</p> <p>Planowane przedsięwzięcie stanowi bezpośrednią kontynuację działania rozpoczętego w ramach projektu pn. „Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim” współfinansowanego ze środków EFS oraz budżetu państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (wartość projektu: 832 740,00 zł, dofinansowanie z UE: 666 192,00 zł). Celem projektu był wzrost dostępności do wysokiej jakości usług społecznych dostosowanych do indywidualnych potrzeb 42 osób (36K, 6M) zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (w tym m.in. osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami w tym zaburzeniami psychicznymi oraz osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu). Projekt obejmował realizację następujących zadań: 1. Adaptacja, wyposażenie i funkcjonowanie Klubu Seniora 2. Realizacja zajęć sportowych 3. Prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania 4. Prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje społeczne 5. Zajęcia wyjazdowe i spotkania integracyjne 6. Realizacja usług asystenckich.</p> <p>Zakres rzeczowy projektu obejmować będzie m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej o 20 miejsc oraz liczby osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej o 20 osób w stosunku do pierwotnej liczby. Dodatkowo nastąpi objęcie 10 mieszkańców usługami asystenckimi. 2. Realizacja oferty zajęć i warsztatów stacjonarnych dla członków Klubów Seniora, np. zajęć dla seniorów pozwalających na uzyskanie wiedzy i umiejętności praktycznych, przydatnych w samodzielnym funkcjonowaniu w społeczeństwie informacyjnym (rozwój kompetencji cyfrowych), wspierających dbałość o zdrowie i aktywność ruchową seniorów –np. kurs dbałości o wygląd, warsztaty zdrowego stylu życia –wykłady i zajęcia praktyczne na temat zdrowego odżywiania i diety w wieku senioralnym połączone ze wspólnym przygotowaniem zdrowych i smacznych posiłków, dostosowanych do potrzeb zdrowotnych organizmów osób starszych oraz zajęcia ruchowe o charakterze profilaktyki zdrowotnej, zachęcające do aktywności fizycznej i dostosowane do wieku uczestników i kondycji seniorów. 3. Realizacja zajęć mających służyć z jednej strony integracji wewnątrz- i międzypokoleniowej wokół wspólnych zainteresowań, a z drugiej umożliwić seniorom podjęcie aktywnych działań na rzecz lokalnej społeczności – np., warsztaty twórcze (nauka nowych form twórczości z wykorzystaniem kreatywności seniorów, warsztaty muzyczne/wokalne/teatralne, rękodzielnicze, kulinarne, itp. 4. Organizacja zajęć wyjazdowych 1-dniowych i kilkudniowych. Uczestnicy wyjazdów będą mieli czas by się bliżej poznać, by porozmawiać, bawić się razem. Będzie to również dobry czas na zapoznanie się z dziedzictwem kulturowym oraz naturalnym kraju. Dzięki wyjazdom seniorzy zostaną włączeni do życia społecznego – poznają zasady „poruszania się” w społeczeństwie (zwiedzanie muzeów, pobyt w kinie, itd.). Wyjazdy pozwolą również na promowanie aktywnych postaw seniorów –pokażą im, że w każdym wieku

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>można być aktywnym uczestnikiem toczącego się życia społecznego, pozwolą na rozwój zainteresowań i pasji, zniesienie barier i oporów psychologicznych dot. niewiedzy w zakresie poruszania się po różnych miejscach (seniorzy często myślą, że nie potrafią czegoś zrobić, że idąc do kina czy jadąc gdzieś nie będą wiedzieli jak się zachować; że nie poradzą sobie). Realizacja zajęć wyjazdowych dla członków KS, czyli osób w zbliżonym wieku, będzie znakomitym sposobem na zawarcie nowych znajomości i na zerwanie z samotnością. Nierzadko osoby takie, ze względu na barierę finansową oraz/lub braku wolnego czasu, nie mogły pozwolić sobie na tego rodzaju wyjazdy. Dlatego będą one stanowiły zarówno doskonały sposób na włączenie społeczne seniorów, jak również spełnienie ich marzeń.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Organizacja pomocy psychologicznej. 6. Organizacja zajęć wspierających pozostawanie w dobrej kondycji fizycznej w jak najdłuższym okresie np. zajęcia z masażystą czy fizjoterapeutą, warsztaty prozdrowotne, gimnastyka umysłu (ćwiczenia usprawniające pamięć, warsztaty dietetyczno - kulinarne (połączenie teorii z praktyką), muzykoterapia relaksacyjna, warsztaty kosmetyczne. 7. Szkolenia z samoobrony seniorów, joga, zajęcia ruchowe np. fitness, zajęcia florystyczne. 8. Zakup wyposażenia, sprzętu, materiałów, narzędzi, itd. niezbędnych do prowadzenia bieżącej działalności przez kluby seniora oraz realizowanych przez nie działań. 9. Rozwój usług asystenckich wspierających aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami. <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym, występowanie niekorzystnych zjawisk demograficznych związanych z ubytkiem młodych mieszkańców i stopniowym starzeniem się społeczeństwa - projekt zakłada rozwój usług społecznych świadczonych na rzecz najstarszych członków lokalnej społeczności, *mieszkańcy obszaru rewitalizacji borykając się również z licznymi problemami zdrowotnymi – w ramach projektu przewidziano rozwój usług zapewniających zwiększenie aktywności ruchowej mieszkańców, co wpłynie pozytywne na stan zdrowia mieszkańców oraz usług pozwalających na utrzymanie seniorów jak najdłużej w najlepszej kondycji fizycznej i psychicznej, * ubóstwo i niski stan zamożności mieszkańców, co warunkuje zabezpieczenie jedynie podstawowych potrzeb i brak dostępu do usług kulturalnych i rekreacyjnych – umożliwienie seniorom korzystania z usług, do których dotychczas mieli ograniczony dostęp, *bierność dużej części mieszkańców w sprawy społeczne i obywatelskie, przeważa niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne - wzrost aktywności i integracji seniorów, * liczba mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2022 r. kształtuje się na obszarze rewitalizacji na poziomie wyższym w porównaniu z danymi z miasta – projekt zakłada rozwój usług społecznych, w tym opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej oraz usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami. <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności</p>	<p>Budynek, w którym prowadzona będzie działalność w formie Klubu Seniora dostosowany jest dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami. W razie stwierdzenia takiej potrzeby w momencie dokonywania szczegółowej diagnozy grupy docelowej projektu podjęta zostanie decyzja o ewentualnej konieczności zakupu dodatkowego wyposażenia pozwalającego na zapewnienie pełnego dostępu do uczestnictwa w projekcie osobom z niepełnosprawnościami (np. pętla indukcyjna, program do audiodeskrypcji czy usługa tłumacza języka migowego, itd.).</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

osobom ze szczególnymi potrzebami				
Powiązania z celami rewitalizacji	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	W efekcie realizacji przedsięwzięcia nastąpi znaczne rozszerzenie usług społecznych, tym opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej oraz usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami. Grupę docelową będą stanowili mieszkańcy w wieku senioralnym, tj. 60+ oraz osoby z niepełnosprawnościami. Projekt przyczyni się do włączenia społecznego grup defaworyzowanych. Zapewni mieszkańcom możliwość wszechstronnego rozwoju.		
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	-		
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	Projekt wpisuje się w realizację przedmiotowego celu strategicznego. Odpowiada na potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej w zakresie stworzenia przestrzeni pozwalającej na ciekawe i aktywne spędzanie czasu wolnego oraz rozwój pasji i zainteresowań. Realizowane zajęcia wpłyną m.in. na podniesienie wiedzy ekologicznej mieszkańców, co przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego. Zakłada zakup sprzętu i wyposażenia charakteryzującego się zmniejszonym poborem zużycia energii.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	Plac Tadeusza Kościuszki 1	Działki ewidencyjne:	1531, 1532
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK	NIE *(wymagane uzasadnienie)	NIE	
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2025-2026			
Łączna wartość przedsięwzięcia	800 000,00 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	40 000,00 zł	- budżet państwa	
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	680 000,00 zł	- Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	80 000,00 zł	- wkład własny niepieniężny	
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	osoby	41	61	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Dokumentacja potwierdzająca status osoby wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym
Liczba osób objętych usługami asystenckim w programie	osoby	2	12	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Dokumentacja potwierdzająca status osoby wymagającej wsparcia asystenta
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	2	12	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Orzeczenie o niepełnosprawności/ orzeczeni o stopniu niepełnosprawności
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej	sztuki	41	61	Dokumentacja potwierdzająca status wspartego podmiotu (Statut/ Regulamin organizacyjny)
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Efektom realizacji projektu będzie przede wszystkim wzmocnienie pozytywnych zmian w grupie 60+ z obszaru rewitalizacji oraz całego Miasta Stoczek Łukowski. Dzięki niemu wśród seniorów nastąpi obniżenie poczucia wykluczenia społecznego i lęku przed osamotnieniem. Przyczyni się również do aktywizacji i integracji wewnątrz- i międzypokoleniowej dla seniorów, poprzez dostarczenie im koniecznej wiedzy, umiejętności i możliwości do samodzielnego funkcjonowania w nowoczesnym świecie. Przeprowadzone działania pozwolą na zwiększenie kompetencji cyfrowych seniorów. Edukacja cyfrowa seniorów przyniesie korzyści nie tylko dla nich – a także dla osób z ich otoczenia. Mowa tutaj o korzyściach w wielu sferach życia: komunikacji i utrzymania relacji, zdrowia i opieki, a także rozwoju i wypoczynku oraz aktywności konsumenckiej. Co ważne, umiejętność korzystania z komputera, telefonu bądź komunikatorów i aplikacji mobilnych umożliwią seniorom nie tylko utrzymanie kontaktu, czy rozwój zainteresowań, lecz wpłyną również na wzrost ich pewności siebie, satysfakcję oraz poczucie podążania z duchem czasu. Inną korzyścią jaką przyniesie edukacja cyfrowa seniorów jest ich włączenie do życia społecznego, obywatelskiego, kulturalnego. Przede wszystkim dlatego, że przy pomocy urządzeń cyfrowych możliwe jest zaczerpnięcie informacji zarówno w kwestiach około-medycznych, urzędowych czy konsumenckich, a także np. o tym co ciekawego dzieje się w danym mieście/społeczności. Przestrzeń</p>				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

cyfrowa jako źródło wiedzy i informacji szczególnego znaczenia nabiera dla osób o niskiej mobilności, np. w związku z problemami z chodzeniem. Zresztą także dla chodzących osób, jednak obciążonych różnymi schorzeniami, urządzenia cyfrowe dostarczają możliwości podnoszących ich poziom (i poczucie) bezpieczeństwa.

Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wparcia</p>
---	--

Numer i nazwa przedsięwzięcia	17/P Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miasto Stoczek Łukowski
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>W ramach prowadzonej diagnozy obszaru rewitalizacji analizie poddano jakości dróg lokalnych, które stanowią podstawę infrastruktury komunikacyjnej miasta. Do podstawowego układu dróg na terenie miasta należą drogi gminne i powiatowe. Miasto położone jest na skrzyżowaniu ważnych dróg komunikacyjnych: drogi krajowej Nr 76 Wilga – Stoczek Łukowski – Łuków i drogi wojewódzkiej Nr 803 Siedlce – Stoczek Łukowski. Zgodnie z danymi Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim łączna długość dróg gminnych wynosi 17,651 km, w tym 11,608 km to drogi wymagające podjęcia interwencji (modernizacji, utwardzenia, przebudowy, itd.), czyli 65,76%. Długość dróg powiatowych wynosi natomiast 5,058 km, w tym 2,639 km wymaga interwencji, czyli 51,90%. W obrębie obszaru rewitalizacji łączna długość dróg gminnych wyniosła 2,368 km, z czego aż 84,80% wymaga przeprowadzenia modernizacji (2,008 km). Przez ten teren przebiega 0,8 km dróg</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>powiatowych, z czego 100% znajduje się w stanie wskazującym na potrzebę modernizacji. Łączna długość dróg publicznych (gminnych i powiatowych) w mieście wyniosła w 2022 r. 22,736 km, z czego 13,93% przebiegało przez wyznaczony obszar rewitalizacji (3,168 km). Odsetek dróg lokalnych będących w niewystarczającym stanie technicznym dla terenu całego miasta kształtuje się na poziomie 62,66%. W obrębie wyznaczonego obszaru aż 88,64% tych dróg wymaga przeprowadzenia modernizacji, remontów i napraw. Jest to o 25,98 punktów procentowych więcej niż w całym mieście.</p>	
<p>Zakres realizowanego przedsięwzięcia</p>	<p>Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa poruszania się po drogach publicznych.</p> <p>Zakres zadania obejmuje przebudowę ul. 1 Maja Nr 102575L w m. Stoczek Łukowski na odcinku km 0+000 - 0+197,23 w zakresie wykonania nowych chodników z obrzeżami i zjazdami, wykonania nowej nawierzchni asfaltowej, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Roboty ziemne 2) Odwodnienie: regulacja studzienek kanalizacyjnych, zaworów wodociągowych, telefonicznych i gazowych 3) Podbudowa 4) Nawierzchnia: jezdnia z betonu asfaltowego warstwa wyrównawcza, warstwa ścieralna, kostka brukowa, 5) Elementy ulic: krawężniki betonowe na posypce cementowo- piaskowej, obrzeża betonowe na podsypce cementowo- piaskowej-, chodniki z kostki brukowej, zjazdy z kostki brukowej. <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - rozwój infrastruktury drogowej w sposób znaczny zwiększa atrakcyjność gospodarczą obszaru, * 19,71% dróg lokalnych na obszarze rewitalizacji wymaga interwencji – projekt przyczyni się w sposób znaczny do poprawy stanu technicznego dróg lokalnych, * mieszkańcy obszaru rewitalizacji borykając się również z licznymi problemami zdrowotnymi – spadek emisji liniowej zanieczyszczającej środowisko (związanej ze zmianą nawierzchni przebudowanej drogi) wpłynie na poprawę stanu zdrowia mieszkańców. <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Zakres rzeczowy projektu nie odnosi się do działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Szerokość chodnika będzie nie mniejsza niż 1,80 m. W trudnych warunkach dopuszcza się szerokość chodnika nie mniejszą niż 1,00 m, z uwzględnieniem miejsc do wymijania się osób ze szczególnymi potrzebami, o długości nie mniejszej niż 2,00 m i szerokości nie mniejszej niż 1,80 m. Maksymalne pochylenie chodnika dla pieszych nie będzie przekraczać 6%. Przejścia dla pieszych zostaną wyposażone w najazdy krawężnikowe.</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Projekt wpłynie na poprawę jakości komfortu zamieszkiwania oraz zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. Stanowi także krok ku rozwojowi gospodarczemu obszaru, na którym inwestycja jest realizowana. Nowoczesna infrastruktura drogowa wpływa bowiem na wzrost zamożności mieszkańców i zwiększa atrakcyjność inwestycyjną terenów. Dzięki takim działaniom mieszkańcy mogą łatwiej i w bardziej komfortowych warunkach dotrzeć do pracy, szkoły, ośrodków</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

		medycznych czy kulturalnych. Jakość dróg odgrywa również niebagatelne znaczenie w sytuacjach losowych np. konieczność wezwania karetki i nagłej udzielania nagłej pomocy. W takich przypadkach wysoka jakość infrastruktury drogowej odgrywa bardzo ważną rolę.		
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Spójny układ komunikacyjny wpływa na podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru. Nierzadko to właśnie dostępność komunikacyjna i możliwość dogodnego prowadzenia transportu wpływa na decyzję o lokalizacji prowadzonej działalności. Wobec czego, realizacja tego rodzaju przedsięwzięć jest niezwykle istotna dla ożywienia gospodarczego i rozwoju przedsiębiorczości.		
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	Projekt wpłynie na poprawę społecznie oczekiwanej infrastruktury publicznej, spójności układu komunikacyjnego. Odpowiednio rozwinięta sieć drogowa w bardzo dużym stopniu wpływa na atrakcyjność i spójność przestrzenną, co znacząco wpływa zarówno na jakość życia mieszkańców, jak i potencjał gospodarczy obszaru. Modernizacja dróg i podniesienie jakości nawierzchni przyczynia się bezpośrednio do zmniejszenia emisji liniowej.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. 1 Maja	Działki ewidencyjne:	1902
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK	NIE *(wymagane uzasadnienie)		NIE
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2024			
Łączna wartość przedsięwzięcia	487 950,73 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	287 950,73 zł - Rządowy Funduszu Rozwoju Dróg		
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	0,00 zł		
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	200 000,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Długość przebudowanych/wyremontowanych dróg gminnych	Km	0	0,197	Protokół odbioru końcowego
Wskaźniki rezultatu				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba mieszkańców korzystających z efektów przedsięwzięcia	Osoby	0	32	Statystyki Ewidencji Mieszkańców
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
W efekcie realizacji przedsięwzięcia nastąpi podniesienie standardu drogi z zachowaniem jednorodności z siecią dróg publicznych, poprawa stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zamieszkiwania na terenach peryferyjnych o utrudnionym dostępie do usług zdrowotnych, zapewnienie spójności z siecią dróg publicznych, zwiększenie dostępności transportowej oraz lepszy dostęp do terenów inwestycyjnych.				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	1/P – Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukowski 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 18/P - Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski 5/D- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu 12/D- Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski 14/D- Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji			

Numer i nazwa przedsięwzięcia	18/P - Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miasto Stoczek Łukowski
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>Wśród zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji znajduje się występowanie budynków użyteczności publicznej, które nie spełniają aktualnych wymagań efektywności energetycznej, co wpływa na znaczne obniżenie komfortu użytkowników tychże budynków. Dodatkowo przestarzałe źródła ciepła powodują utrudnienia z utrzymaniem stałej temperatury w obiektach. Wysoka energochłonność budynków (dot. energii cieplnej i energii elektrycznej) wpływa na wzrost kosztów związanych z utrzymaniem i eksploatacją tychże budynków, co wpływa na obciążenie budżetu miasta. Jednocześnie lokalne zanieczyszczenia powietrza wpływające na obniżenie jakości życia oraz spadek atrakcyjności obszaru jako miejsca zamieszkania. W obrębie obszaru rewitalizacji udział budynków użyteczności publicznej wymagających przeprowadzenia pilnych prac termomodernizacyjnych w ogólnej liczbie budynków będących w zasobach publicznych wyniósł 50%, czyli o 13,16 punktów procentowych mniej niż w średnia dla całego miasta (63,16%). Jest to jednak wysoka liczba: 7 na 14 budynków. Ze szczególnie niekorzystną sytuacją mamy do czynienia w zakresie budynku usytuowanego w przy ul. Piłsudskiego 2. Obecnie budynek ten stanowi siedzibę Miejskiego Ośrodka Kultury w Stoczku Łukowskim oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Stoczku Łukowskim. Budynek wymaga pilnej termomodernizacji w postaci ocieplenia elewacji oraz remontu dachu. Powyższy</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>obiekt jest jedynym z niewielu budynków w Stoczku Łuk., który przetrwał spalenie miasteczka przez Niemców w 1939 roku. W okresie powojennym został odbudowany po wojennym wypaleniu (odbudowa dachu, wstawienie wypalonej stolarki okiennej i podłogowej). Przez kolejne dekady przeprowadzono w nim remonty polegające na wymianie okien, odmalowaniu elewacji, remoncie dachu i doprowadzeniu gazu, który jest obecnie jedynym źródłem zasilania instalacji grzewczych w tym budynku. Brak ocieplenia budynku oraz niewłaściwe pokrycie dachowe sprawiają, że ten budynek, narażony jest na duże utraty ciepła, co przy rosnących kosztach gazu utrudnia jego właściwą eksploatację oraz właściwe funkcjonowanie instytucji, które mają w nim siedzibę.</p>
<p>Zakres realizowanego przedsięwzięcia</p>	<p>Głównym celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości środowiska naturalnego na terenie Miasta Stoczek Łukowski wpływająca na wzrost jakości życia społeczności lokalnej oraz zwiększenie konkurencyjności obszaru. Przedmiotowy cel zostanie osiągnięty w efekcie realizacji następujących celów szczegółowych: zoptymalizowanie działań zwiększających efektywność energetyczną sektora publicznego, łagodzenie zmian klimatu poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej z OZE.</p> <p>Zakres przedsięwzięcia obejmuje kompleksową termomodernizację budynku MOK i OSP w Stoczku Łukowskim polegającą na dociepleniu płytami styropianowymi ścian, wykonaniu elewacji oraz malowania farbami silikonowymi, pokryciu dachu z wykonaniem docieplenia oraz wykonaniu obórek blacharskich (montaż rur i rynien).</p> <p>Wygenerowane dzięki temu oszczędności przyczynią się do aktywizacji lokalnej gospodarki i zwiększenia ogólnego dobrobytu. Z drugiej strony ograniczenie zapotrzebowania na energię ciepłą produkowaną w sposób konwencjonalny przyniesie pozytywne efekty ekologiczne w postaci: redukcji emisji zanieczyszczeń do atmosfery, substytucji paliw kopalnych i racjonalizacji ich użytkowania oraz ograniczenia negatywnego wpływu funkcjonowania energetyki zawodowej na środowisko naturalne.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * 7 z 14 znajdujących się na obszarze rewitalizacji budynków publicznych wymaga przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych – projekt wpłynie na zwiększenie efektywności energetycznej obiektu publicznego, * obszar rewitalizacji boryka się z problemami w zakresie jakości powietrza; na jego terenie znajduje się stosunkowo spory udział obszarów, na których odnotowuje się przekroczenia benzo/z/pirenu – projekt przyczynia się do zmniejszenia zapotrzebowania energetycznego budynku i tym samym do spadku emisji zanieczyszczeń do powietrza, * mieszkańcy obszaru rewitalizacji borykając się również z licznymi problemami zdrowotnymi – spadek emisji zanieczyszczeń powietrza wpłynie na poprawę stanu zdrowia mieszkańców. <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy Konwencja zawiera przepisy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakazujące dyskryminowania osób niepełnosprawnych, - nakazujące tworzenie warunków korzystania z praw na zasadzie równości z innymi osobami, - wprowadzenie rozwiązań specjalnie adresowanych do osób niepełnosprawnych, odpowiednio do rodzaju zagadnienia. Wśród najważniejszych postanowień konwencji wymienia się: <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie dostępu do środowiska fizycznego, środków transportu, informacji i komunikacji, innych urządzeń i usług powszechnie zapewnianych, - prowadzenie życia samodzielnie i przy włączeniu w społeczeństwo. Cele projektu i zastosowane rozwiązania techniczne wychodzą naprzeciw tym oczekiwaniom. Infrastruktura objęta zakresem Projektu będzie zgodna z koncepcją uniwersalnego projektowania, bez

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>możliwości odstępstw od stosowania wymagań prawnych w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnością wynikających z obowiązujących przepisów budowlanych. Wszystkie produkty w ramach projektu będą dostępne dla wszystkich osób, w tym również dostosowana do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Projekt uwzględnia koncepcję uniwersalnego projektowania i jest zgodny z regułami koncepcji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Użyteczność dla osób o różnej sprawności, 2. Elastyczność w użytkowaniu, 3. Proste i intuicyjne użytkowanie, 4. Czytelna informacja, 5. Tolerancja na błędy, 6. Wygodne użytkowanie bez wysiłku, 7. Wielkość i przestrzeń odpowiednie dla dostępu i użytkowania, 8. Percepcja równości. 		
Powiązania z celami rewitalizacji	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Realizacja celu wpłynie bezpośrednio na poprawę jakości i komfortu użytkowania przedmiotowego budynku i pozostałych mieszkańców miasta.	
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	-	
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	Głównym celem przedsięwzięcia jest poprawa efektywności wykorzystania energii w budynku użyteczności publicznej. W jego ramach zaplanowano montaż instalacji PV. Przedsięwzięcie wpłynie także na ograniczenie zapotrzebowania na energię ciepłą pozyskiwaną tradycyjnymi sposobami, co przełoży się na zmniejszenie zużycia konwencjonalnych surowców energetycznych. Przyczyni się to do poprawy efektywności wykorzystania i oszczędzania tychże zasobów.	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Plac T. Kościuszki 1	Działki ewidencyjne: 1531, 1532
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji		
	TAK	NIE *(wymagane uzasadnienie)	NIE
	✓		
	*UZASADNIENIE – Nie dotyczy		
Okres realizacji	2027-2028		
Łączna wartość przedsięwzięcia	1 400 000,00 zł		
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	140 000,00 zł	-środki budżetu państwa
	Środki prywatne	0,00 zł	
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	1 190 000,00 zł	- Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł	

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	70 000,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmiernienia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego robót Audyt energetyczny budynku
Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego robót Audyt energetyczny budynku
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego robót
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego robót Audyt energetyczny budynku
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Spadek zużycia energii cieplnej	%	0	40	Audyt energetyczny
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Realizacja projektu przyniesie znaczące korzyści społeczno-ekonomiczne zarówno w wymiarze lokalnym, regionalnym oraz co najważniejsze, w wymiarze globalnym. Projekt przyczyni się do realizacji aktualnej polityki energetycznej kraju. Bezpośrednio wpłynie na ograniczenie zapotrzebowania na energię ciepłą pozyskiwaną tradycyjnymi sposobami, co przełoży się na zmniejszenie zużycia konwencjonalnych surowców energetycznych. Przyczyni się to do poprawy efektywności wykorzystania i oszczędzania tychże zasobów. Dzięki redukcji emisji zanieczyszczeń do atmosfery, substytucji paliw kopalnych oraz ograniczeniu negatywnego wpływu funkcjonowania energetyki zawodowej (która jest w znacznym stopniu odpowiedzialna za globalne problemy ekologiczne), projekt pozytywnie wpłynie na poprawę stanu środowiska naturalnego. Projekt zwiększy bezpieczeństwo energetyczne obszaru i przyczyni się do dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia w energię oraz decentralizacji jej wytwarzania dzięki wykorzystaniu OZE. W ujęciu lokalnym przedsięwzięcie wpłynie na bardziej efektywne zaspokojenie potrzeb energetycznych. Przyniesie również wymierne profity finansowe - zmniejszenie obciążeń wynikających z konieczności zakupu paliw do produkcji energii cieplnej. Dodatkowo rozwój energetyki odnawialnej pociąga za sobą zmianę przepływu strumieni pieniężnych płatności za energię. Oszczędności wygenerowane w związku z realizacją przedsięwzięcia pozostaną w regionie aktywizując lokalną gospodarkę i przyczynią się do zwiększenia ogólnego dobrobytu. Ponadto projekt wpłynie na rozwój firm specjalizujących się w pracach z zakresu termomodernizacji.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	1/P – Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukowski 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 17/P Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim			

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	5/D- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu 12/D- Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski 14/D- Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji
--	--

Numer i nazwa przedsięwzięcia	19/P - Aktywizacja ludzi młodych
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miasto Stoczek Łukowski
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>Projekt jest dedykowany dla dwóch grup. Pierwszą z nich stanowią mieszkańcy w wieku 15-17 lat, którzy to znajdują się w szczególnie niekorzystnej sytuacji; posiadają wykształcenie na poziomie szkoły podstawowej lub gimnazjum, zaniedbujące obowiązek szkolny – wykazujące słabe wyniki w nauce i dużą absencję na zajęciach szkolnych, a przez to zagrożone wykluczeniem społecznym.</p> <p>Druga grupa to mieszkańcy w wieku 18-24 lata, którzy pozostają bez zatrudnienia; są to osoby nieuczące się, posiadające ograniczenia materialne i środowiskowe, a także brak kwalifikacji zawodowych, zbyt niskie kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje zawodowe niedostosowane do potrzeb rynku pracy oraz brak doświadczenia zawodowego i wiedzy na temat skutecznych metod poszukiwania pracy utrudniają samodzielne nabycie umiejętności umożliwiających wejście na rynek pracy i gwarantujących udany start życiowy.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Projekt przewiduje objęcie wsparciem pierwszej grupy (15-17 lat) pod opieką wychowawców, polegającym na zorganizowaniu zajęć wsparcia psychologicznego (grupowe i indywidualne wsparcie psychologiczne), indywidualnych zajęć z doradcą zawodowym, warsztatów aktywnego poszukiwania pracy, kursów językowych, kursów ECDL, warsztatów wyrównawczych z przedmiotów szkolnych.</p> <p>Wsparcie przewidziane dla grupy II (18-24 lata) obejmuje grupowe zajęcia z doradcą zawodowym, kursy zawodowe, kursy prawa jazdy kat. B, warsztaty z zakresu kreowania wizerunku połączone z usługą stylisty wraz z metamorfozą, warsztaty przygotowujące do usamodzielnienia się, indywidualne poradnictwo pracy/pośrednictwo w zakresie organizacji staży zawodowych, coaching zawodowy, wyposażenie stanowiska pracy u pracodawcy w związku z odbywanym przez uczestnika stażem, stypendium stażowe, stypendium szkoleniowe.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji, w zakresie obu lat prowadzonej analizy (2020/2021 oraz 2021/2022), udziału uczniów szkół podstawowych posiadających szczególne potrzeby edukacyjne w ogólnej liczbie uczniów z tego obszaru, kształtuje się na poziomie wyższym niż średnia miasta – bezpośrednimi beneficjentami projektu będą najmłodszy członkowie lokalnej społeczności, którzy wymagają wsparcia w zakresie rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych oraz przygotowanie młodzieży do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów; starsza grupa mieszkańców uzyska wsparcie w zakresie rozwoju konkretnych kwalifikacji (np. prawo jazdy) co przyczyni się do znacznego umocnienia ich pozycji na rynku pracy; * bierność dużej części mieszkańców w sprawy społeczne i obywatelskie, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne- przedsięwzięcie wpłynie na rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych oraz osobistych młodzieży; ze względu

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>na długotrwałą izolację UCZ związaną z pandemią COVID-19 (zdalna nauka; brak zajęć w szkole, przewartościowanie priorytetów i konieczność budowania w inny sposób relacji społecznych w grupie rówieśniczej) zachodzi potrzeba rozwoju umiejętności w zakresie: nawiązywania kontaktów, współpracy z innymi, organizowania swojego czasu, dopasowania się do zasad panujących w danym miejscu lub w konkretnym towarzystwie; nauka na nowo umiejętności społecznych po pandemii jest wręcz niezbędna,</p> <p>* niechęć mieszkańców do podejmowania ryzyka, niska innowacyjność i kreatywność oraz rzadka w populacji cecha bycia przedsiębiorczym - zmiana sytuacji społeczno-ekonomicznej w Polsce spowodowała konieczność przygotowania młodzieży do ich zetknięcia z realiami gospodarki rynkowej w tym także, wymagającego rynku pracy, przedsięwzięcie zakłada przygotowanie młodzieży do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu gospodarczym oraz wykształcenie postaw rzetelnej pracy i przedsiębiorczości, przedsięwzięcie zorientowane będzie na kształtowanie postaw i zachowań przedsiębiorczych oraz zdobywanie praktycznych umiejętności, a także postawy proaktywnej.</p> <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Zapewnienie dostępu osobom z niepełnosprawnościami, wykorzystywanie pomocy dla osób niedowidzących oraz zastosowanie rozwiązań dla osób niesłyszących, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną</p>
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p> <p>Jednym z kluczowych problemów obszaru rewitalizacji jest systematyczny odpływ młodych, wykształconych jednostek, tzw. emigracja zarobkowa, która znacznie zuboża kapitał społeczny oraz przyczynia się do wyjątkowo niekorzystnej zmiany struktury wiekowej miejscowej populacji. W efekcie takich przemian społeczność lokalna jest społecznością starzejącą się, mało aktywną zawodowo oraz słabo wykształconą. Projektowane przedsięwzięcie ma na celu odwrócenie tych negatywnych trendów, co przyczyni się do gruntownej odbudowy społecznej, która diametralnie zmieni strukturę społeczeństwa. Podejmowane działania będą aktywizowały tę część tkanki społecznej, która obdarzona jest największymi możliwościami wprowadzania pożądanych zmian – ludzi młodych. Odnowa społeczna jest zawsze procesem złożonym i wymagającym czasu, dlatego odpowiednie wsparcie ludzi młodych, mających duży potencjał, to najlepsza inwestycja w budowę spójności społecznej i wsparcie kapitału społecznego. Otrzymawszy owo wielopłaszczyznowe, kompleksowe wsparcie młode pokolenie staną się siłą napędową, motorem rozwoju obszaru rewitalizacji we wszystkich sferach. Zakres udzielanej pomocy umożliwi ludziom młodym nabycie niezbędnych umiejętności, wykształcenia, w tym tak ważnych i niezbędnych dziś kompetencji kluczowych, wiedzy o świecie oraz o samym sobie, które pozwolą im na rozwój osobisty, wytyczenie drogi kariery zawodowej a w efekcie końcowym podjęcie zatrudnienia zgodnego z możliwościami i</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

		ambicjami. Dzięki temu w obszarze rewitalizacji pozostanie mnóstwo młodych, wykształconych osób, które zasilą miejscowy rynek pracy nowymi siłami witalnymi, wykształceniem, pomysłami.		
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Podstawowym problemem sfery gospodarczej w obszarze rewitalizacji jest mała aktywność gospodarcza istniejących już podmiotów oraz mała liczba zakładanych nowych podmiotów, a także mała atrakcyjność obszaru pod względem napływu inwestycji. Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji osiągnięte będzie dzięki młodym, wykwalifikowanym pracownikom, którzy rekrutować się będą spośród adresatów planowanego przedsięwzięcia. Młode pokolenia, odpowiednio wykształcone, wyposażone w wiedzę z zakresu podstaw przedsiębiorczości oraz w postawę bycia przedsiębiorczym, są doskonałym motorem ożywienia gospodarczego. Osoby te wprowadzą nową, wyższą jakość proponowanych usług i towarów, będą wdrażać nowe rozwiązania, technologie i innowacje. Powstaną nowe lokalne marki, nowe podmioty gospodarcze, stworzone zostaną nowe miejsca pracy, zmodernizowane zostaną przedsiębiorstwa już istniejące. Dzięki temu obszar rewitalizacji stanie się atrakcyjny gospodarczo, co w dłuższej perspektywie przełoży się na znaczące podniesienie jakości oraz poziomu życia całej społeczności lokalnej.		
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	Młode pokolenia wkrótce będą odpowiedzialne za kształt otaczającej rzeczywistości, społeczeństwa, środowiska naturalnego. Odpowiednio wykształcone, uwrażliwione, świadome będą wykazywały wysoki poziom troski o kondycję otaczającego świata. Taka zmiana mentalna wpłynie pozytywnie w wielu aspektach, a przestrzeń kreowana przez tak ukształtowane młode pokolenia będzie przyjazna, otwarta na wszystkich członków lokalnej społeczności oraz bezpieczna.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Plac T. Kościuszki 1	Działki ewidencyjne:	1531, 1532
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji			
	TAK	NIE *(wymagane uzasadnienie)	NIE	
	✓			
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2026-2027			
Łączna wartość przedsięwzięcia	800 000,00 zł			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	40 000,00 zł	-środki budżetu państwa	
	Środki prywatne	0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	680 000,00 zł	- Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	80 000,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba osób objętych wsparciem w formie porad psychologicznych	osoby	0	8	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia
Liczba osób objętych wsparciem w formie treningów kompetencji społecznych	osoby	0	8	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia
Liczba osób objętych wsparciem w formie coachingów	osoby	0	8	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia
Liczba osób objętych szkoleniami prowadzonymi do nabycia kwalifikacji zawodowych	osoby	0	6	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia Certyfikaty /zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/ kwalifikacji
Liczba osób objętych wsparciem w formie doradztwa zawodowego	osoby	0	6	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba uzyskanych certyfikatów: językowych, komputerowych ECDL, praw Jazdy	sztuki	0	2	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

				Certyfikaty /zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/ kwalifikacji
Liczba udzielonych stypendiów (szkoleniowych, stażowych, refundacji kosztów dojazdu)	sztuki	0	8	Umowy w zakresie udzielonych uczestnikom projektu stypendiów
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Wszelkie przedsięwzięcia podejmowane w celu odnowy społecznej obszaru rewitalizacji w naturalny sposób przekładają się na realizację celów z zakresu pozostałych sfer. Działania skierowane na pomoc w osiągnięciu pełnego, wszechstronnego, opartego na potencjałach jednostki rozwoju osobistego oraz zawodowego są niezbędne aby odwrócić szereg negatywnych trendów zdiagnozowanych w wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Tendencje te ujawniające się w postaci coraz większej skali emigracji zarobkowej oraz niskim poziomie wykształcenia oraz aktywności społecznej czy gospodarze przedstawiciele młodego pokolenia skutkują pojawianiem się w sferze społecznej szeregu zjawisk patologicznych. Lokalna gospodarka natomiast nie jest zasilana młodymi kadrami, w efekcie czego nie jest możliwy pełny i efektywny rozwój w zakresie tej sfery. Planowane przedsięwzięcie i uzyskane dzięki niemu efekty dadzą wielki impuls do niezbędnych przemian w sferach społecznej oraz gospodarczej, które przyczynią się do szeroko pojętej odnowy wizerunku obszaru rewitalizacji dzięki swoim bezpośrednim efektom oraz długofalowym skutkom podejmowanych działań.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 12/P - Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego 13/P - Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia</p>			

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>W granicach obszaru rewitalizacji zauważalna jest mała aktywność osób młodych, która przekłada się na brak identyfikacji i silnego związku z obszarem oraz niechęcią w zakresie pielęgnowania i kultywowania elementów stanowiących dziedzicowo historyczno-kulturowe wielu pokoleń. Osoby młode wskazywały na deficyt miejsc oraz oferty pozwalającej na aktywne i konstruktywne spędzanie czasu wolnego stanowiące alternatywę dla np. spędzania czasu przed komputerem, telefonem czy nieefektywne wykorzystywanie czasu w grupie rówieśniczej. Brak oferty usług atrakcyjnych dla ludzi młodych wpływa nie tylko na samych mieszkańców, obniża również znacznie atrakcyjność terenu na zewnątrz. Na przestrzeni lat zauważyć można, iż sposób zagospodarowania czasu wolnego przez młodzież ulega znacznej zmianie. Najistotniejsze zagrożenia niosą za sobą media, zwłaszcza: telewizja, Internet, a także komputer. Widać również niepokojący wzrost zachowań, które działają destrukcyjnie na młodzież i powodują brak motywacji do nauki.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Zakres planowanego przedsięwzięcia obejmuje wsparcie działań zwiększających tożsamość ludzi młodych z obszarem w celu zachowania dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego (m.in. organizacja warsztatów, konkursów, itp.), wsparcie działań zwiększających usługi rekreacyjnego oraz związanego z aktywnym spędzaniem czasu wolnego, co będzie przeciwdziałać nieakceptowalnym społecznie zachowaniom młodego pokolenia (np. organizacja zajęć/warsztatów sportowych, tanecznych, realizacja zajęć przez animatorów w formie pracy podwórkowej, itd.), a także wsparcie działań zwiększających świadomość ekologiczną ludzi młodych (m.in. w zakresie zrównoważonego rolnictwa, zielonej gospodarki).</p> <p>Realizacja zadań w ramach projektu nastąpi w granicach obszaru rewitalizacji z zastrzeżeniem, iż udział w przedsięwzięciu mogą wziąć wszyscy mieszkańcy Miasta Stoczek Łukowski. Przewidziano preferencje dla uczestników z obszaru rewitalizacji.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyższy od średniej wskaźnik migracji ludzi młodych, w tym o wyższym poziomie wykształcenia – projekt wpłynie na znaczne zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego na obszarze rewitalizacji, co przyczyni się do zwiększenia jego atrakcyjności osiedleńczej; zwiększenie tożsamości z obszarem, patriotyzmu lokalnego, co wpłynie na podejmowanie decyzji w zakresie migracji, * 100% mieszkańców korzystających z pomocy z tytułu alkoholizmu zamieszkiwało obszar rewitalizacji, liczba osób zgłoszonych do MKRPA w 2022 r. na 100 mieszkańców była wyższa w obszarze rewitalizacji (0,29) niż średnia dla całego miasta (0,20) – z przeprowadzonej diagnozy wynika, iż inicjacja alkoholowa następuje w coraz młodszy wiek, wobec tego niezbędne jest jednoczesne prowadzenie działań prewencyjnych (obejmujących m.in. informowanie o szkodliwości spożywania alkoholu zarówno w aspekcie zdrowotnym oraz społecznym i zawodowym) oraz działań zwiększających ofertę spędzania czasu wolnego, * bierność dużej części mieszkańców w sprawy społeczne i obywatelskie, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne- przedsięwzięcie wpłynie na rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych oraz osobistych młodzieży; * niechęć mieszkańców do podejmowania ryzyka, niska innowacyjność i kreatywność oraz rzadka w populacji cecha bycia przedsiębiorczym - przedsięwzięcie zakłada przygotowanie młodzieży do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu gospodarczym oraz wykształcenie postaw rzetelnej pracy i przedsiębiorczości, przedsięwzięcie zorientowane będzie na kształtowanie postaw i zachowań przedsiębiorczych oraz zdobywanie praktycznych umiejętności, a także postawy proaktywnej. <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Realizacja zajęć, warsztatów, eventów będzie odbywała się w miejscach/obiektach, które będą w pełni dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami. W razie stwierdzenia takiej potrzeby w momencie dokonywania szczegółowej diagnozy grupy docelowej projektu podjęta zostanie decyzja o ewentualnej konieczności zakupu dodatkowego wyposażenia pozwalającego na zapewnienie pełnego dostępu do uczestnictwa w projekcie osobom z niepełnosprawnościami (np. pętla indukcyjna, program do audiodeskrypcji czy usługa tłumacza języka migowego, itd.).</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Celem przedsięwzięcia jest aktywizacja młodych członków lokalnej społeczności oraz zwiększenie ich tożsamości z obszarem w celu zachowania dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego (m.in. organizacja warsztatów, konkursów, itp.). Dzięki organizowanym działaniom mieszkańcy będą mogli lepiej poznać otaczające je dziedzictwo, co przełoży się na wzrost poczucia lokalnej dumy i patriotyzmu. W ramach projektu nastąpi również wsparcie działań zwiększających usługi rekreacyjnego oraz związanego z aktywnym spędzaniem czasu wolnego. Sposób wykorzystania czasu wolnego jest jednym z bardzo istotnych elementów życia ludzkiego. Czas wolny ma dla młodego człowieka dużą wartość - pełni wiele funkcji istotnych dla jakości jego życia. Stwarza szanse odprężenia, odpoczynku, regeneracji sił, ale również szerokiej edukacji. W ramach czasu wolnego, poprzez różnorodne zajęcia, każdy człowiek kształtuje zainteresowania i pogłębia wiedzę. Bardzo istotnym elementem jest „mądre i umiejętne” korzystanie z czasu wolnego. Przedsięwzięcie będzie wspierać rodziny w wyplenieniu przynależnych im funkcji, zagwarantuje młodym mieszkańcom możliwość wszechstronnego rozwoju i zwiększy ich szanse edukacyjne. Ważnym jego elementem jest budowanie włączenia społecznego dzięki uczestnictwu w kulturze i aktywnościom sportowym.</p>
	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>Przedsięwzięcie wpłynie na wzrost aktywności i świadomego uczestnictwa młodzieży w życiu gospodarczym oraz wykształcenie postaw rzetelnej pracy i przedsiębiorczości. Program realizowanych działań zorientowany będzie na kształtowanie postaw i zachowań przedsiębiorczych oraz zdobywanie praktycznych umiejętności, a także budowanie postawy bycia proaktywnym (tj. postawa, w której jednostka odpowiedzialna jest za swoje życie poprzez dokonywanie wyborów, ustalanie i osiąganie celów; człowiek proaktywny przejmuje pełną odpowiedzialność za to, co się dzieje).</p>
	<p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p>	<p>Projekt wpłynie na znaczne wzbogacenie oferty usług realizowanej na rzecz ludzi młodych. Przedmiotowe działania będą realizowane z zachowaniem zasady pełnej dostępności. Zakres projektu obejmuje działania zwiększające świadomość ekologiczną ludzi młodych (m.in. w zakresie zrównoważonego rolnictwa, zielonej gospodarki). Pozwoli na zdobycie wiedzy wpływającej na zmianę mentalności i negatywnych przyzwyczajzeń ekologicznych mieszkańców, co będzie miało bezpośredni wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Piłsudskiego 2		Działki ewidencyjne:	1581
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji				
	TAK	NIE *(wymagane uzasadnienie)		NIE	
	✓				
*UZASADNIENIE – Nie dotyczy					
Okres realizacji	2025-2030				
Łączna wartość przedsięwzięcia	30 000,00 zł				
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	0,00			
	Środki prywatne	0,00 zł			
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	0,00 zł			
	Środki pochodzące z innych źródeł:	22 500,00 zł - Środki Lokalnej Grupy Działania			
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	7 500,00 zł			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji					
Wskaźniki produktu					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba zorganizowanych wydarzeń integrujących społeczność obszaru rewitalizacji		sztuki/rok	0	1	Statystyki i protokoły z przeprowadzonych wydarzeń MOK Dokumentacja zdjęciowa
Wskaźniki rezultatu					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba uczestników wydarzeń integrujących społeczność obszaru rewitalizacji		osoby/wydarzenie	0	40	Statystyki i protokoły z przeprowadzonych wydarzeń MOK Dokumentacja zdjęciowa
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji					
W efekcie realizacji inicjatywy nastąpi zmiana przyzwyczajeń i sposobu myślenia oraz postrzegania otaczającej rzeczywistości przez dzieci i młodzież. Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na zachowanie i pielęgnowanie tradycji i dziedzictwa lokalnego, więzi międzypokoleniowej, starych zawodów, rzemiosła, itd. Z drugiej strony będzie odpowiadać na oczekiwania części najmłodszych mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie kreowania współczesnej oferty aktywnego i interesującego spędzania czasu wolnego. Realizowane zajęcia pozwolą na zacieśnienie więzi, budowanie nowych relacji, zwiększenie poczucia zadowolenia z miejsca zamieszkania. Będą doskonałą okazją do wyrwania się z „szarej codzienności” i pozwoli na zwiększenie poczucia sprawczości i chęci do działania wśród dzieci i młodzieży. W przyszłości zaprocentuje to zmianą myślenia i					

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

mentalności kolejnych pokoleń, które będą przeświadczane o konieczności i potrzebie aktywnego udziału w życiu społecznymi i obywatelskim. Projekt będzie przeciwdziałać również zdiagnozowanym potrzebom w zakresie niewystarczającego poziomu wiedzy i świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży. Pozwoli na zdobycie wiedzy wpływającej na zmianę mentalności i negatywnych przyzwyczajzeń ekologicznych mieszkańców. Aspekt pedagogiczny projektu obejmuje nabycie przez ludzi młodych umiejętności organizowania „mądrego” czasu wolnego, możliwość przejawiania własnej inicjatywy oraz samodzielność.

Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 12/P - Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego 13/P - Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia
---	---

Numer i nazwa przedsięwzięcia	21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim
Krótki opis sytuacji problemowej	Aktywna starość jest wciąż jeszcze czymś nowym w polskich warunkach. Nadal jako społeczeństwo ulegamy stereotypom osoby starszej: schorowanej, samotnej, nieaktywnej. Wobec czego istotne będzie podjęcie działań pozwalających osobom starszym aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i obywatelskim. Bierność w życiu zawodowym i społecznym, ograniczenie kontaktów międzyludzkich ewidentnie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>przyczynia się do pogorszenia kondycji psychicznej i fizycznej osób starszych. Dlatego też należy podjąć wszelkie starania zwiększające aktywność życiową osób starszych.</p>	
<p>Zakres realizowanego przedsięwzięcia</p>	<p>W ramach przedsięwzięcia wdrożone zostaną działania stanowiące odpowiedź na konkretne zdefiniowane problemy, tj. wykluczenie cyfrowe seniorów (m.in. budowanie kompetencji cyfrowych seniorów, zapoznanie się z e-usługami i e-administracją, bezpieczeństwo w sieci, itd.) oraz działania promocyjne i aktywizacyjne, których celem jest wspieranie utrzymania jak najdłużej w odpowiedniej sprawności życiowej seniorów (m.in. wsparcie działań w zakresie profilaktyki i edukacji prozdrowotnej seniorów (60+), promocja aktywności fizycznej, zdrowego stylu życia, realizacja zajęć sportowych, itd.).</p> <p>Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie poczucia pomyślnego/pozytywnego starzenia się rozumianego w dwojaki sposób. W pierwszej kolejności chodzi o płaszczyznę zachowania - zewnętrzną, czyli rozmiar i rodzaj aktywności społecznej. Drugą płaszczyzną subiektywną - wewnętrzną, czyli odczucie zadowolenia i szczęśliwości. Pozytywne starzenie się stanowi postawę wobec własnej starości, której główne cechy koncentrują się wokół afirmacji życia i akceptacji kolejnych jego faz.</p> <p>Realizacja zadań w ramach projektu nastąpi w granicach obszaru rewitalizacji z zastrzeżeniem, iż udział w przedsięwzięciu mogą wziąć wszyscy mieszkańcy Miasta Stoczek Łukowski. Przewidziano preferencje dla uczestników z obszaru rewitalizacji.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym, występowanie niekorzystnych zjawisk demograficznych związanych z ubytkiem młodych mieszkańców i stopniowym starzeniem się społeczeństwa - projekt zakłada rozwój usług publicznych świadczonych na rzecz najstarszych członków lokalnej społeczności, *mieszkańcy obszaru rewitalizacji borykając się również z licznymi problemami zdrowotnymi – w ramach projektu przewidziano rozwój usług zapewniających zwiększenie aktywności ruchowej mieszkańców, co wpłynie pozytywne na stan zdrowia mieszkańców oraz usług pozwalających na utrzymanie seniorów jak najdłużej w najlepszej kondycji fizycznej i psychicznej, * ubóstwo i niski stan zamożności mieszkańców, co warunkuje zabezpieczenie jedynie podstawowych potrzeb i brak dostępu do usług kulturalnych i rekreacyjnych – umożliwienie seniorom korzystania z usług, do których dotychczas mieli ograniczony dostęp, *bierność dużej części mieszkańców w sprawy społeczne i obywatelskie, przeważa niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne - wzrost aktywności i integracji seniorów, <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim.</p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Realizacja zajęć, warsztatów, eventów będzie odbywała się w miejscach/obiektach, które będą w pełni dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami. W razie stwierdzenia takiej potrzeby w momencie dokonywania szczegółowej diagnozy grupy docelowej projektu podjęta zostanie decyzja o ewentualnej konieczności zakupu dodatkowego wyposażenia pozwalającego na zapewnienie pełnego dostępu do uczestnictwa w projekcie osobom z niepełnosprawnościami (np. pętla indukcyjna, program do audiodeskrypcji czy usługa tłumacza języka migowego, itd.).</p>	
<p>Powiązania z celami rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>W efekcie realizacji przedsięwzięcia nastąpi znaczne rozszerzenie usług społecznych, w tym opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej. Grupę docelową będą stanowili mieszkańcy w wieku senioralnym, tj. 60+ oraz osoby z niepełnosprawnościami. Projekt przyczyni się do włączenia</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

			społecznego grup defaworyzowanych. Zapewni mieszkańcom możliwość włączenia się w życie społeczne i obywatelskie, wszechstronnego rozwoju.		
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji		-		
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku		Projekt wpisuje się w realizację przedmiotowego celu strategicznego. Odpowiada na potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej w zakresie stworzenia przestrzeni pozwalającej na ciekawe i aktywne spędzanie czasu wolnego oraz rozwój pasji i zainteresowań. Realizowane zajęcia wpłyną m.in. na podniesienie wiedzy ekologicznej mieszkańców, co przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Piłsudskiego 2	Działki ewidencyjne:	1581	
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji				
	TAK		NIE *(wymagane uzasadnienie)		NIE
	✓				
	*UZASADNIENIE – Nie dotyczy				
Okres realizacji	2025-2030				
Łączna wartość przedsięwzięcia	30 000,00 zł				
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:		0,00 zł		
	Środki prywatne		0,00 zł		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:		0,00 zł		
	Środki pochodzące z innych źródeł:		22 500,00 zł - Środki Lokalnej Grupy Działania		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia		7 500,00 zł		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji					
Wskaźniki produktu					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Liczba zorganizowanych wydarzeń integrujących społeczność obszaru rewitalizacji		sztuki/rok	0	1	Statystyki i protokoły z przeprowadzonych wydarzeń MOK Dokumentacja zdjęciowa
Wskaźniki rezultatu					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Liczba uczestników wydarzeń integrujących społeczność obszaru rewitalizacji	osoby/wydarzenie	0	40	Statystyki i protokoły z przeprowadzonych wydarzeń MOK Dokumentacja zdjęciowa
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>W efekcie realizacji przedsięwzięcia nastąpi włączenie najstarszych członków lokalnej społeczności w nurt życia społecznego i obywatelskiego. Przeprowadzone działania pozwolą na zwiększenie kompetencji cyfrowych seniorów. Edukacja cyfrowa seniorów przyniesie korzyści nie tylko dla nich – a także dla osób z ich otoczenia. Mowa tutaj o korzyściach w wielu sferach życia: komunikacji i utrzymania relacji, zdrowia i opieki, a także rozwoju i wypoczynku oraz aktywności konsumenckiej. Co ważne, umiejętność korzystania z komputera, telefonu bądź komunikatorów i aplikacji mobilnych umożliwią seniorom nie tylko utrzymanie kontaktu, czy rozwój zainteresowań, lecz wpłyną również na wzrost ich pewności siebie, satysfakcję oraz poczucie podążania z duchem czasu. Inną korzyścią jaką przyniesie edukacja cyfrowa seniorów jest ich włączenie do życia społecznego, obywatelskiego, kulturalnego. Przede wszystkim dlatego, że przy pomocy urządzeń cyfrowych możliwe jest zaczerpnięcie informacji zarówno w kwestiach okołomedycznych, urzędowych czy konsumenckich, a także np. o tym co ciekawego dzieje się w danym mieście/społeczności. Przestrzeń cyfrowa jako źródło wiedzy i informacji szczególnego znaczenia nabiera dla osób o niskiej mobilności, np. w związku z problemami z chodzeniem. Zresztą także dla chodzących osób, jednak obciążonych różnymi schorzeniami, urządzenia cyfrowe dostarczają możliwości podnoszących ich poziom (i poczucie) bezpieczeństwa.</p>				
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> 1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia 			

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Warsztat Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim Powiat Łukowski
Krótki opis sytuacji problemowej	<p>Warsztat Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim istnieje od 1995 r. W 2021 r. budynek, w którym są wynajmowane pomieszczenia na działalność placówki przeszedł gruntowną termomodernizację. Remont budynku przyczynił się do zwiększenia komfortu prowadzonych zajęć, a także poprawił samopoczucie osób z niepełnosprawnością, które doświadczane zostały przez życie ciężarem nabytym lub wrodzonym w postaci chorób neurologicznych, ruchowych lub umysłowych. Zajęcia w WTZ prowadzone są w 9 pracowniach terapeutycznych, każdy z instruktorów ma pod opieką 5 osób. Oprócz zajęć terapeutycznych uczestnicy placówki biorą udział w różnych imprezach kulturalnych, sportowych czy integracyjnych organizowanych przez Miasto lub sąsiednie gminy. Od kilku lat system wsparcia instytucjonalnego osób z niepełnosprawnościami jest nieustannie modyfikowany, lecz wprowadzone zmiany nie wpływają na poprawę funkcjonowania w społeczeństwie osób z różnymi dysfunkcjami. Dlatego stworzenie przestrzeni umożliwiającej przebywanie osób z niepełnosprawnością na świeżym powietrzu będzie nie tylko komfortem psychicznym, ale również pozytywnie wpłynie na zdrowie uczestników. Osoby przebywające w placówce to osoby głównie w wieku 41-60 lat, rozwój zawodowy uczestników WTZ nie osiągnął poziomu pozwalającego na podjęcie zatrudnienia w/w osób, dlatego stworzenie miejsca, w którym uczestnicy będą mogli wykonywać pracę na miarę swoich możliwości, dostosowaną do ich tempa pracy oraz dysfunkcji będzie idealnym miejscem do rozwoju emocjonalnego oraz poprawę kondycji psychicznej osób z niepełnosprawnością.</p>
Zakres realizowanego przedsięwzięcia	<p>Celem głównym projektu jest stworzenie miejsca, które będzie wpływało na rehabilitację osób z niepełnosprawnością. Celem stworzenia „Ogrodu bez barier” jest poprawa stanu psychicznego osób z niepełnosprawnością. Kontakt z naturą obniża stres, stany depresyjne oraz poprawia nastrój. Wszystkie te czynniki występują u osób przebywających w Warsztacie Terapii Zajęciowej. Zakres projektu obejmuje budowę altany z podwieszanymi huśtawkami, która pomieści ok. 40 osób oraz budowę grządek na podwyższeniu, które umożliwią osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich uczestniczyć w pracach ogrodowych. Przedsięwzięcie obejmuje również zagospodarowanie terenu wokół altany. „Ogród bez barier” powstanie na terenie należącym do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łukowie, gdzie obecnie funkcjonuje Przychodnia POZ, apteka oraz Warsztat Terapii Zajęciowej. Stworzenie ogrodu bez barier dla osób z niepełnosprawnością przyczyni się do wielu pozytywnych efektów. Przede wszystkim taki ogród umożliwi osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności korzystanie z przestrzeni zieleni, co może wpłynąć korzystnie na ich samopoczucie i jakość życia. Ogród bez barier jest miejscem, które pozwoli osobom z niepełnosprawnością cieszyć się kontaktem z przyrodą, odpoczynkiem na świeżym powietrzu i aktywnością na świeżym powietrzu, co ma korzystny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne. Stworzenie takiego ogrodu przyczyni się do integracji osób z niepełnosprawnością z resztą społeczeństwa, poprzez zapewnienie im dostępu do wspólnych przestrzeni rekreacyjnych i spotkań z innymi osobami. Ogród bez barier stanowić będzie inspirację dla innych miejsc publicznych, aby również zadbać o dostępność dla osób z niepełnosprawnością, co przyczyni się do budowania bardziej inkludującego społeczeństwa.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano stosunkowy udział zarówno budynków, jak i przestrzeni wymagających kompleksowego dostosowania dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami, * stosunkowo duży udział ludności korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawnościami – część z tych mieszkańców korzysta ze wsparcia organizowanego przez WTZ; projekt przyczyni się do zwiększenia usług oferowanych osobom z niepełnosprawności na terenie rewitalizacji,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	*degradacja terenów publicznych – projekt zakłada uporządkowanie i kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej znajdującej się przy WTZ, w celu nadania jej nowej funkcji użytkowej. Projekt zgłoszony przez Warsztat Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim oraz Powiat Łukowski.		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	W ramach inwestycji zostanie zapewniona dostępność architektoniczna, co najmniej w zakresie określonym przez minimalne wymagania, o których mowa w art. 6, będącą wynikiem uwzględnienia uniwersalnego projektowania albo zastosowania racjonalnego usprawnienia;		
Powiązania z celami rewitalizacji	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Zajęcia prowadzone w ogrodzie stanowią formę uzupełniającą rehabilitację a zarazem narzędzie terapeutyczne dla osób z niepełnosprawnościami oraz dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Miejsce to będzie dostępne zarówno dla członków WTZ, jak również mieszkańców. Rośliny i otoczenie w jakim się znajdują pełnią nie tylko rolę relaksującej scenografii, wymagają także opieki, systematycznej pracy, poszerzenia wiedzy i umiejętności aby można o nie właściwie dbać. Mogą również stanowić tło dla ukierunkowanego wysiłku fizycznego będącego odzworowaniem potrzeb terapeutycznych pacjentów niepełnosprawnych lub rozmowy z psychologiem, wysłuchania muzyki czy fragmentu ciekawej książki	
	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	-	
	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	Przedsięwzięcie pozwoli na kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku WTZ. Pozwoli na stworzenie przestrzeni przyjaznej zarówno członkom WTZ oraz pozostałym mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Dzięki niemu możliwy będzie rozwój prowadzonych w ramach WTZ usług publicznych - prowadzenie hortiterapia, tj. pracy w ogrodzie i przebywanie wśród roślin w celu poprawy zdrowia fizycznego i psychicznego. Hortiterapia jest wykorzystywana jako metoda uzupełniająca lub alternatywna w działaniach terapeutycznych na rzecz osób niepełnosprawnych.	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres:	ul. Józefa Piłsudskiego 32	Działki ewidencyjne: 1949/1
	Lokalizacja w granicach obszaru rewitalizacji		
	TAK	NIE *(wymagane uzasadnienie)	NIE
	*UZASADNIENIE – Nie dotyczy		
Okres realizacji	2024-2028		
Łączna wartość przedsięwzięcia	70 000,00 zł		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych:	0,00 zł		
	Środki prywatne	30 000,00 zł -środki od sponsorów prywatnych		
	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS:	0,00 zł		
	Środki pochodzące z innych źródeł:	0,00 zł		
	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia	40 000,00 zł - środki budżetu Miasta Stoczek Łukowski - środki Powiatu Łukowskiego		
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji				
Wskaźniki produktu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	0,01	Protokół odbioru końcowego Dane ewidencji gruntów i budynków
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach	sztuki	0	1	Dokumentacja zdjęciowa, dokumentacja potwierdzając dokonanie zakupów lub wykonanie prac
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Roczna liczba użytkowników obszaru poddanego rewitalizacji	osoby/rok	0	45	Dane WTZ (listy uczestników)
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wspartych obiektów	osoby/rok	0	45	Dane WTZ (listy uczestników)
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji				
<p>Kluczowym rezultatem projektu będzie wzrost poziomu dostępności i łatwości poruszania się - osoby z niepełnosprawnością będą miały łatwiejszy dostęp do ogrodu bez barier, co pozwoli im swobodnie korzystać z jego atrakcji i udogodnień. Możliwość pracy w ogrodzie pozwoli osobom z niepełnosprawnością samodzielnie pracować, bez konieczności korzystania z pomocy innych osób. Integracja społeczna - obecność osób z niepełnosprawnością w ogrodzie bez barier może przyczynić się do zwiększenia świadomości społecznej na temat potrzeb i wyzwań osób z niepełnosprawnością, co może przyczynić się do ich integracji społecznej. Poprawa samopoczucia i jakości życia, zwiększy się możliwość spędzania czasu na świeżym powietrzu, co może przyczynić się do poprawy samopoczucia osób z niepełnosprawnością, a tym samym do poprawy ich jakości życia. Możliwość aktywności fizycznej - dostępność różnych atrakcji i udogodnień w ogrodzie bez barier pozwoli osobom z niepełnosprawnością na aktywne spędzanie czasu i wykonywanie różnych form aktywności fizycznej, co może przyczynić się do poprawy ich kondycji fizycznej.</p>				

Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia
---	---

5.2.2 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer i nazwa projektu	1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK”
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim
Zakres realizowanych działań	<p>W efekcie przeprowadzonej diagnozy obszaru rewitalizacji zidentyfikowano szereg problemów między innymi w sferze społeczno-kulturalnej. Wśród czynników hamujących rozwój ww. obszaru znajduje się niewykorzystany potencjał dziedzictwa przyrodniczego (w szczególności Parku Miejskiego „Chojniak” oraz kulturalnego, co obniża atrakcyjność turystyczną tego terenu. Wynikającym z tego problemem jest nadal niewystarczająca aktywność kulturalna mieszkańców. Znaczna część mieszkańców niechętnie uczestniczy w życiu społeczno – kulturalnym miasta, nie wykazuje inicjatywy, co za tym idzie nie identyfikuje się z miejscem zamieszkania, nie odczuwa potrzeby działania dla dobra wspólnoty. Dodatkowo niski stan majątności mieszkańców przekłada się na poziom ich funkcjonowania oraz aspiracje. Potrzeba zaspokojenia potrzeb bytowych, podstawowych spycha na plan dalszy potrzeby wyższego rzędu. Częste trudności w zagwarantowaniu środków materialnych na potrzeby życia codziennego uniemożliwiają realizację pozostałych potrzeb, a w efekcie potrzeby te zanikają. Udział w różnego rodzaju imprezach kulturalnych, które często odbywają się w większych ośrodkach poza granicami miejsca zamieszkania, jest w takiej sytuacji poza zasięgiem domowych budżetów. Powszechny dostęp łatwych w konsumpcji, wygodnych rozrywek, które nie wymagają wysiłku intelektualnego jest atrakcyjną alternatywą spędzania wolnego czasu. W świadomości społecznej zanika potrzeba i przeświadczenie o tym, że uczestnictwo w kulturze wyższej jest potrzebne, wręcz niezbędne do funkcjonowania na pewnym</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>pożądanym poziomie. Potrzebne są więc działania interwencyjne, wpływające na zmianę mentalną środowiska. Równie ważnym aspektem sytuacji problemowej jest konieczność zaszczepienia, szczególnie wśród młodych mieszkańców miasta, swoistego „lokalnego patriotyzmu”, zainteresowania lokalną kulturą i historią oraz budowanie przywiązania do miejsca zamieszkania.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; rozwój usług czasu wolnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru, * niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - znaczne zwiększenie potencjału turystycznego obszaru rewitalizacji, jako miejsca atrakcyjnego do realizacji np. turystyki weekendowej, co będzie miało wpływ na podejmowanie przez mieszkańców działalności gospodarczych „okołoturystycznych” * bierność części mieszkańców, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – wszelkiego rodzaju inicjatywy integrujące społeczność lokalną wpływają na podniesienie jakości kapitału ludzkiego, oczekiwanym efektem realizacji tego rodzaju wydarzeń ma być również wzrost zaangażowania mieszkańców mierzony pojawieniem się kolejnych oddolnych inicjatyw, * problemy w zakresie bezradności w sprawach opiekuńczo –wychowawczych mieszkańców, przemoc w rodzinie, problem alkoholizmu- jednym z elementów wydarzenia będzie edukacja i wsparcie rodzin w wypełnianiu przynależnych im funkcji, edukacja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz skutków różnego rodzaju uzależnień tym od alkoholu (wsparcie psychologiczne). <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim.</p>		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	<p>Celem przedsięwzięcia będzie integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji, pozostałej części Miasta Stoczek Łukowski oraz promocja ludowych tradycji i obrzędów związanych z Nocą Świętojańską. Zakres rzeczowy projektu obejmuje organizację cyklicznych (corocznych) imprez plenerowych – obchodów Nocy Świętojańskiej w Parku Miejskim „Chojnik”. W trakcie wydarzenia prezentowane będą zwyczaje świętojańskie. Uczestnicy będą mogli odwiedzić przygotowane stanowiska edukacyjne związane z tradycją sobótki, w tym m.in. z pieśniami, wiciem wianków, symboliką wody i ognia. Na przybyłych będą czekały stanowiska pokazowo–warsztatowe dotyczące zwyczajów i wierzeń związanych z wigilią św. Jana. Będzie można zapoznać się z tematyką medycyny ludowej, ziół i ich właściwościami. Nie zabraknie symboliki wody i ognia czy legend o cudownym kwiecie paproci. Ponadto będzie to także okazja do samodzielnego wicia wianka i nauki tradycyjnych sobótkowych pieśni. Najmłodszy uczestnicy będą mogli spróbować swoich sił w pracach plastycznych. Nieodłącznym elementem obchodów będzie poszukiwanie kwiatu paproci, który zakwitał tylko w tę jedną, szczególną noc, a znalazcy miały dać szczęście i bogactwo.</p> <p>Wszelkie wydarzenia kulturalne są elementem służącym odnowie społecznej obszaru rewitalizacji. Odnowa ta odbywa się równolegle poprzez budowanie więzów międzyludzkich, międzypokoleniowych oraz poprzez pozytywny wpływ na kondycję psychiczną oraz emocjonalną społeczności lokalnej. Tego typu przedsięwzięcia są dla każdego mieszkańca, dla całych rodzin, alternatywą spędzania czasu wolnego dzięki czemu przyczyniają się do niwelowania skutków wielu niekorzystnych zjawisk z zakresu sfer społecznej. Cele zdefiniowane dla sfery gospodarczej to dążenie do ożywienia gospodarczego, co dzięki masowemu charakterowi imprezy daje wiele możliwości lokalnym</p>		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	przedsiębiorcom, szczególnie z branży gastronomicznej, hotelarskiej, usługowej. Wszelkie działania wchodzące w skład oferty kulturalno-rozrywkowej odbywać się będą w zrewitalizowanych przestrzeniach publicznych, dzięki czemu otworzą się one na społeczeństwo, a powszechna dostępność umożliwi czynne korzystanie z oferty każdemu członkowi lokalnej społeczności.
Szacowany koszt:	40 000,00 zł
Źródła finansowania	- Środki Lokalnej Grupy Działania - Środki programu EtnoPolska - budżet Miasta Stoczek Łukowski
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia

Numer i nazwa projektu	2/D- QUESTING PRZYRODNICZY		
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim		
Zakres realizowanych działań	<p>Zakres przedsięwzięcia obejmuje stworzenie miejskiej gry terenowej. Koncepcja przedsięwzięcia zakłada wspólną pracę instytucji kultury z mieszkańcami w celu utworzenia gry terenowej. Questing to nowoczesne podchody. Rozwiązywanie zagadek i łamigłówek doprowadzi uczestników gry do odkrycia miejsc i ciekawostek ukrytych w różnych miejscach. Głównym obszarem realizacji gry będzie Park Miejski „Chojniak”. Gra stanie się doskonałym elementem promocji zarówno obszaru rewitalizacji, jak i całego Miasta Stoczek Łukowski.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; rozwój usług czasu wolnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru, * niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - znaczne zwiększenie potencjału turystycznego obszaru rewitalizacji, jako miejsca atrakcyjnego do realizacji np. turystyki weekendowej, co będzie miał wpływ na podejmowanie przez mieszkańców działalności gospodarczych „okołoturystycznych” *bierność części mieszkańców, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – wszelkiego rodzaju inicjatywy integrujące społeczność lokalną wpływają na podniesienie jakości kapitału ludzkiego, oczekiwanym efektem realizacji tego rodzaju wydarzeń ma być również wzrost zaangażowania mieszkańców mierzony pojawieniem się kolejnych oddolnych inicjatyw. *wysoki udział uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – każdy z form edukacji dzieci i młodzieży wpływa na ich rozwój; projekt zakłada atrakcyjną na młodego pokolenia formę zdobycia wiedzy i nabycia kompetencji, * niewystarczający poziom świadomości ekologicznej mieszkańców – wszelkie przedsięwzięcia sprzyjające ochronie środowiska wpływają na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców. <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim.</p>		
Odziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	<p>Nie zwykle ważnym elementem składowym każdego zdrowo funkcjonującego organizmu społecznego jest rodzina. Niezwykle ważne jest zatem wzmacnianie tej podstawowej komórki w jej zadaniach i funkcjach. Wychodząc temu naprzeciw zaplanowano organizację wydarzenia rozrywkowo-edukacyjnego skierowanego do całych rodzin. Gra terenowa będzie doskonałą okazją do wspólnego spędzenia czasu wolnego, wspólnej zabawy i wspólnego przeżywania pozytywnych emocji. Wydarzenie odbędzie się na zmodernizowanych terenach zielonych parku miejskiego z wykorzystaniem nowo utworzonych ścieżek edukacyjnych. Będzie to także okazja do poznania walorów przyrodniczych najbliższej okolicy.</p>		
Szacowany koszt:	10 000,00 zł		
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Środki Lokalnej Grupy Działania - Środki programu EtnoPolska 		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	- budżet Miasta Stoczek Łukowski
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych</p> <p>3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim</p> <p>4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski</p> <p>5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski</p> <p>6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC</p> <p>7/P - Festiwal Smaków Food Trucków</p> <p>8/P - NOC KABARETOWA</p> <p>9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski</p> <p>14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos</p> <p>15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim</p> <p>16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II</p> <p>19/P - Aktywizacja ludzi młodych</p> <p>20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI</p> <p>21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH</p> <p>22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim</p> <p>1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK”</p> <p>3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”</p> <p>6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”</p> <p>7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara”</p> <p>9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji</p> <p>11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!</p> <p>13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia</p>

Numer i nazwa projektu	3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim
Zakres realizowanych działań	Zakres przedsięwzięcia obejmuje realizację cyklicznej imprezy pod hasłem „MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM”. Trzydniowe wydarzenie dedykowane jest wszystkim mieszkańcom okolicy oraz gościom z zewnątrz, w szczególności całym rodzinom z dziećmi. Impreza ma charakter wydarzenia sportowo-kulturalnego, promującego walory turystyczne oraz przyrodnicze ziemi łukowskiej, lokalne marki, twórców ludowych

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>oraz kulturę i tradycje. W trakcie trwania wydarzenia odbywają się liczne konkursy i turnieje sportowe – dla najmłodszych przygotowane przez animatorów, dla uczniów i młodzieży szkolnej, a także dla dorosłych. Odbywa się więc pośrednio promocja zdrowego aktywnego stylu życia. Część rekreacyjną uzupełni spacer krajoznawczy prowadzony przez przewodnika połączony z wykładem o tematyce przyrodniczo-histerycznej. Część edukacyjną stanowią będą pogadanki, wykłady oraz dyskusje prowadzone przez pracowników Miejskiej Biblioteki Publicznej w Stoczku Łukowskim. Część poświęconą tej tematyce uzupełnić może wystawa plenerowa składająca się ze zdjęć z prywatnych archiwów mieszkańców, starych dokumentów czy innych ciekawostek prezentujący historię miejscowości i okolicy. W trakcie imprezy prezentować oraz oferować do sprzedaży swoje produkty będą lokali twórcy, rękodzielnicy. Odbędą się także występy artystyczne lokalnych grup, zespołów, kół zainteresowań. Zorganizowana będzie strefa dla najmłodszych z dmuchańcami, basenem waterball, kolorowymi warkoczami, malowaniem twarzy oraz przekąskami. Imprezę uświetnią wieczorne koncerty zaproszonych zespołów z występem gwiazdy głównej drugiego dnia festynu. Przez cały czas trwania imprezy zorganizowane będzie zaplecze gastronomiczne, usługowe podnoszące dodatkowo atrakcyjność wydarzenia.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; rozwój usług czasu wolnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru, * niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - znaczne zwiększenie potencjału turystycznego obszaru rewitalizacji, jako miejsca atrakcyjnego do realizacji np. turystyki weekendowej, co będzie miało wpływ na podejmowanie przez mieszkańców działalności gospodarczych „okołoturystycznych” * bierność części mieszkańców, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – wszelkiego rodzaju inicjatywy integrujące społeczność lokalną wpływają na podniesienie jakości kapitału ludzkiego, oczekiwanym efektem realizacji tego rodzaju wydarzeń ma być również wzrost zaangażowania mieszkańców mierzony pojawieniem się kolejnych oddolnych inicjatyw, * problemy w zakresie bezradności w sprawach opiekuńczo –wychowawczych mieszkańców, przemoc w rodzinie, problem alkoholizmu-jednym z elementów wydarzenia będzie edukacja i wsparcie rodzin w wypełnianiu przynależnych im funkcji, edukacja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz skutków różnego rodzaju uzależnień tym od alkoholu (wsparcie psychologiczne). <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim</p>		
Odziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	<p>Wszelkie wydarzenia kulturalne są elementem służącym odnowie społecznej obszaru rewitalizacji. Odnowa ta odbywa się równolegle poprzez budowanie więzów międzyludzkich, międzypokoleniowych oraz poprzez pozytywny wpływ na kondycję psychiczną oraz emocjonalną społeczności lokalnej. Tego typu przedsięwzięcia są dla każdego mieszkańca, dla całych rodzin, alternatywą spędzania czasu wolnego, dzięki czemu przyczyniają się do niwelowania skutków wielu niekorzystnych zjawisk z zakresu sfery społecznej. Cele zdefiniowane dla sfery gospodarczej to dążenie do ożywienia gospodarczego, co dzięki masowemu charakterowi imprezy daje wiele możliwości lokalnym przedsiębiorcom, szczególnie z branży gastronomicznej, hotelarskiej, usługowej. Wszelkie działania wchodzące w skład oferty kulturalno-</p>		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	rozrywkowej odbywać się będą w zrewitalizowanych przestrzeniach publicznych, dzięki czemu otworzą się one na społeczeństwo, a powszechna dostępność umożliwi czynne korzystanie z oferty każdemu członkowi lokalnej społeczności.
Szacowany koszt:	10 000,00 zł
Źródła finansowania	- Środki Lokalnej Grupy Działania - Środki programu EtnoPolska - budżet Miasta Stoczek Łukowski
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych</p> <p>3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim</p> <p>4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski</p> <p>5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski</p> <p>6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC</p> <p>7/P - Festiwal Smaków Food Trucków</p> <p>8/P - NOC KABARETOWA</p> <p>9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski</p> <p>14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos</p> <p>15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim</p> <p>16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II</p> <p>19/P - Aktywizacja ludzi młodych</p> <p>20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI</p> <p>21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH</p> <p>22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim</p> <p>1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK”</p> <p>2/D- QUESTING PRZYRODNICZY</p> <p>4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”</p> <p>6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”</p> <p>7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara”</p> <p>9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji</p> <p>11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!</p> <p>13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia</p>

4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”			
Numer i nazwa projektu	4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”		
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miasta Stoczek Łukowski Miejski Ośrodek Kultury Ludowy Klub Sportowy „Dwernicki”		
Zakres realizowanych działań	Projekt obejmuje kontynuację realizowanego od 2001 roku projektu pt. „Grzmią pod Stoczkiem armaty”. Impreza ta to ogólnopolskie biegi terenowe odbywające się w rocznice zwycięskiej bitwy pod Stoczkiem Łukowskim. Organizacja wydarzenia obejmowała będzie imprezę plenerową kończącą biegi. W wydarzeniu uczestniczyć będą wszyscy uczestnicy, organizatorzy oraz osoby z zewnątrz zainteresowane samymi biegami oraz historią regionu, wokół której odbywa się ta impreza. Kluczowym punktem będzie podsumowanie wydarzenia – omówienie wyników w poszczególnych kategoriach, prezentacja zwycięzców, wręczenie pucharów oraz nagród oraz dekoracja medalowa. Część edukacyjną imprezy będą stanowiły wystawy plenerowe dotyczące historii bitwy pod Stoczkiem oraz inscenizacja przygotowana przez uczniów szkoły, mająca na celu przybliżenie wydarzenia oraz głównych jego bohaterów. Ponadto uczestnicy w trakcie pogadanek oraz prezentacji będą mogli zapoznać się z zasadami prowadzenia zdrowego stylu życia oraz zdrowego odżywiania, nauczyć się prawidłowo i efektywnie wykonywać rozgrzewkę oraz przygotować się profesjonalnie do uprawiania określonej dyscypliny sportu jaką są biegi. Wydarzeniu towarzyszyły będą: oprawa muzyczna, mała gastronomia (grill, ognisko, ciepłe napoje, przekąski dla dzieci), animator dla najmłodszych, stoisko z gadżetami sportowymi i upominkami okazjonalnymi.		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	Ze względu na bogatą historię regionu miasto jest na szlaku upamiętniającym walki narodowowyzwoleńcze. Imprezy organizowane w celu ich upamiętnienia są ważnym elementem tożsamości narodowej, lokalnej. Zbiorowa pamięć o historii regionu jest dobrem wspólnym całej społeczności lokalnej, wokół którego budowane jest poczucie wspólnoty i dumy. Dzięki dużej skali wydarzenia skupiało ono będzie wielu uczestników, co przyczyni się do ożywienia gospodarczego, szczególnie w branży turystycznej, jest to także doskonała okazja do promowania lokalnych marek. Wszelkie wydarzenia społeczno-kulturalne zraszające społeczność lokalną sprzyjają tworzeniu przyjaznej atmosfery i pozytywnego nastawienia do miejsca zamieszkania. Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji: *depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; rozwój usług czasu wolnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru, * niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - znaczne zwiększenie potencjału turystycznego obszaru rewitalizacji, jako miejsca atrakcyjnego do realizacji np. turystyki weekendowej, co będzie miał wpływ na podejmowanie przez mieszkańców działalności gospodarczych „okołoturystycznych” *bierność części mieszkańców, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – wszelkiego rodzaju inicjatywy integrujące społeczność lokalną wpływają na podniesienie jakości kapitału ludzkiego, oczekiwanym efektem realizacji tego rodzaju wydarzeń ma być również wzrost zaangażowania mieszkańców mierzony pojawieniem się kolejnych oddolnych inicjatyw,		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>* problemy zdrowotnie niektórych z mieszkańców – przedsięwzięcie wpłynie na propagowanie zdrowego stylu życia, codziennych zachowań i aktywności pozwalających na zachowanie mieszkańców jak najdłużej w jak najlepszej formie. Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>
Szacowany koszt:	245 000,00
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki budżetu Miasta Stoczek Łukowski - sponsorzy prywatni - dotacja z Ministerstwa Sportu i Turystyki
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wsparcia</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa projektu	5/D- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim		
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miasto Stoczek Łukowski		
Zakres realizowanych działań	<p>Wśród problemów Miasta Stoczek Łukowski znajduje się również zły stan techniczny infrastruktury publicznej wpływającej na jakość zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji. Jedynym ze zdiagnozowanych problemów jest stan techniczny oczyszczalni ścieków, która wymaga podjęcia pilnych prac modernizacyjnych. Co prawda oczyszczalnia ścieków znajduje się poza obszarem rewitalizacji, jednakże jest to jedyny tego typu obiekt obsługujący cały teren miasta. Zły stan techniczny tego obiektu wpływa niekorzystnie również na obszar rewitalizacji. Zadanie obejmuje wymianę zużytych urządzeń technologicznych pracujących od 18 lat w ciągu technologicznym oczyszczalni ścieków oraz przeróbki osadów ściekowych, składającego się m.in. z węzła mechanicznego oczyszczania, dwóch reaktorów biologicznych. Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości ścieków oraz usprawnienie pracy istniejącej oczyszczalni. Istniejąca oczyszczalnia zostanie częściowo i przebudowana (zmodernizowana) oraz rozbudowana o nowe obiekty technologiczne.</p> <p>W ramach zadania planowane jest dosprzętowanie w zakresie zakupu np. ciągnika i przyczepy rolniczej do transportu osadu. Planowana przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków przyczyni się do usprawnienia pracy istniejącej oczyszczalni ścieków oraz poprawi jakość ścieków kierowanych do odbiornika.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; wszelkiego rodzaju inicjatywy w zakresie rozwoju i unowocześnienia bazy technicznej wpływają na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru, * niewystarczający poziom świadomości ekologicznej mieszkańców – wszelkie przedsięwzięcia sprzyjające ochronie środowiska wpływają na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców. <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p> <p>Projekt usytuowany jest poza obszarem rewitalizacji, jednakże jego realizacja ma bardzo duży wpływ na obszar rewitalizacji. Na terenie Miasta Stoczek Łukowski funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków, która obsługuje zarówno obszar rewitalizacji oraz pozostałą część miasta. Zły stan techniczny oczyszczalni ścieków wpływa niekorzystnie także na obszar rewitalizacji. Realizacja projektu wpłynie na poprawę jakości zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji.</p>		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	<p>Realizacja projektu pozwoli na osiągnięcie znaczących korzyści społeczno-gospodarczych: * zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego , *redukcję poziomu chorób, * zmniejszone ryzyko awarii dzięki modernizacji przestarzałych systemów oczyszczania ścieków * poprawa komfortu i standardu życia mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski, w tym warunków sanitarnych, będąca efektem rozwoju infrastruktury oczyszczania ścieków.</p> <p>Osiągnięte efekty przedsięwzięcia:</p>		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>Aspekt środowiskowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie oczyszczalni ścieków do wymogów UE i Polski, - zwiększenie wielkości ładunku oczyszczalni ścieków, efektywności oczyszczalni ścieków oraz zagospodarowanie osadów ściekowych, - ograniczenie potencjalnego negatywnego wpływu systemu oczyszczania ścieków na odbiornik, wody powierzchniowe i podziemne. <p>Aspekt społeczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - polepszenie jakości świadczonych usług odbioru ścieków dowożonych, warunków pracy załogi i zautomatyzowanie procesu odbioru ścieków. <p>Aspekt gospodarczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lepsze wykorzystanie infrastruktury ściekowej i zagospodarowanie osadów ściekowych, - zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i rekreacyjnej Miasta Stoczek Łukowski.
Szacowany koszt:	6 315 800,00 zł
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (6 000 000,00 zł) - budżet Miasta Stoczek Łukowski (315 800,00 zł)
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P – Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych</p> <p>2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukowski</p> <p>3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim</p> <p>4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski</p> <p>5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski</p> <p>17/P Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim</p> <p>18/P - Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski</p> <p>5/D- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim</p> <p>6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”</p> <p>8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu</p> <p>9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>12/D- Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski</p> <p>14/D- Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji</p>

Numer i nazwa projektu	6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miasto Stoczek Łukowski Partner/rzy – potencjalne organizacje społeczne
Zakres realizowanych działań	Zakres przedsięwzięcia obejmuje realizację, potencjalnie we współpracy z organizacjami pozarządowymi, dodatkowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego które będzie wypełniał następujące cele: - wyposażenie mieszkańców w narzędzia umożliwiające wdrożenie długotrwałych i pozytywnych zmian w miejscu, w którym żyją,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<ul style="list-style-type: none"> - poszukiwanie i rozwijanie innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych, - pobudzanie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w sprawy lokalne, - zachęcanie mieszkańców obszaru rewitalizacji do podejmowania oddalonych działań na rzecz dobra wspólnego, - zwiększanie aktywizacji społeczności sąsiedzkich i budowanie relacji sąsiedzkich, - wspieranie integracji społeczności na poziomie lokalnym, - wykorzystanie lokalnej infrastruktury i zasobów (w tym dziedzictwo kulturowe), - wsparcie rozwoju wspólnej przestrzeni publicznej w celu budowania relacji pomiędzy członkami danej społeczności. <p>Ostateczny kształt i zakres przedsięwzięcia oraz partnerów je realizujących, a także liczbę zgłoszonych mini-projektów rewitalizacyjnych zostaną ustalone na etapie sporządzania mikro-projektu/ów. W pierwszym etapie planowane jest wspólne opracowanie koncepcji przedsięwzięcia/ęć (ewentualnie konkurs na tego rodzaju koncepcje), tak aby mini projekt/y-rewitalizacyjny/e mógł/y implementować założenia tychże koncepcji.</p> <p>Projekt odpowiada całości problemów zdiagnozowanych w sferze społecznej w obszarze rewitalizacji (depopulacja, konieczność rozwoju usług dla seniorów, dzieci i młodzieży, wsparcie osób wykluczonych społecznie oraz osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnopravnościami, wspieranie rodzin w wypełnianiu przynależnych im funkcji, pomoc ofiarom i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie a także różnego rodzaju uzależnieniom).</p> <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	<p>Przyjęta forma opracowania projektu wpłynie na wzrost zainteresowania i realizacji inicjatyw w formułach partnerskich oraz z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań wpływających na poprawę sytuacji w społeczności lokalnej. W rezultacie, formuła partnerstwa stanie się w przyszłości regułą. Wartością dodaną będzie wzrost innowacyjności obszaru, która będzie dotyczyła inicjatyw oddolnych skupiających się na pilotażach rozwiązań zmieniających sposób funkcjonowania społeczności lokalnej i poprawiających jakość ich życia a także zwiększających zaangażowanie w sprawy lokalne. Szerokie zachęcanie mieszkańców do realizacji oddolnych inicjatyw wpłynie na zwiększenie spójności i aktywizację lokalnych społeczności, w tym szczególnie osób młodych oraz seniorów, przyczyni się do wzrostu poczucia tożsamości lokalnej oraz lepszej integracji społeczności. Istotnym elementem operacji realizowanych w formule partnerskiej będzie sieciowanie, wymiana doświadczeń oraz propagowanie dobrych przykładów, które są dowodem na powodzenie w działaniu. Nie bez znaczenia jest edukacja i poszerzanie światopoglądu.</p>		
Szacowany koszt:	300 000,00 zł		
Źródła finansowania	-Projekt „Regiony Rewitalizacji 3.0” współfinansowanego z programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027		
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych</p> <p>2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukawski</p> <p>3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim</p> <p>4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski</p>		

- 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski
- 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC
- 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków
- 8/P - NOC KABARETOWA
- 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM
- 10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI
- 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski
- 12/P - Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego
- 13/P - Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim
- 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos
- 15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim
- 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II
- 17/P Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim
- 18/P - Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski
- 19/P - Aktywizacja ludzi młodych
- 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI
- 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH
- 22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim
- 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK”
- 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY
- 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM
- 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”
- 5/D- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim
- 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”
- 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara”
- 8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu
- 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji
- 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!
- 12/D- Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski
- 13/D- Rozwój interwencyjnych usług wparcia

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa projektu	7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej "Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara"		
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	STS AVES Stoczek Łukowski		
Zakres realizowanych działań	<p>Przedsięwzięcie obejmuje kontynuację zainicjowanej w 2010 roku cyklicznej imprezy o randze międzynarodowej. Impreza otrzymała tytuł najlepszej imprezy sportowej w województwie lubelskim, a także zajęła VI miejsce w organizowanym przez Krajowe Zrzeszenie LZS w Warszawie pod patronatem Ministra Sportu konkursie na najlepszą inicjatywę w środowisku wiejskim i małomiasteczkowym. Turniej to nie tylko zawody sportowe, ale także szereg imprez towarzyszących, które udowadniają, że sport nie jest nudny, a w połączeniu z dobrą muzyką jest świetnym magnesem dla młodych ludzi. Turniej odbywa się w czterech gminach, w trzech powiatach i dwóch województwach o miano najlepszych w kilkunastu kategoriach. Wszystkie obiekty są od siebie oddalone nie więcej niż 12 km. Główna część imprezy organizowana jest na hali w Stoczku Łukowskim.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; rozwój usług czasu wolnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru, * niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - znaczne zwiększenie potencjału turystycznego obszaru rewitalizacji, jako miejsca atrakcyjnego do realizacji np. turystyki weekendowej, co będzie miało wpływ na podejmowanie przez mieszkańców działalności gospodarczych „okołoturystycznych” *bierność części mieszkańców, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – wszelkiego rodzaju inicjatywy integrujące społeczność lokalną wpływają na podniesienie jakości kapitału ludzkiego, oczekiwanym efektem realizacji tego rodzaju wydarzeń ma być również wzrost zaangażowania mieszkańców mierzony pojawieniem się kolejnych oddolnych inicjatyw, * problemy zdrowotne niektórych z mieszkańców – przedsięwzięcie wpłynie na propagowanie zdrowego stylu życia, codziennych zachowań i aktywności pozwalających na zachowanie mieszkańców jak najdłużej w jak najlepszej formie. <p>Projekt zgłoszony przez STS AVES Stoczek Łukowski.</p>		
Odziaływanie przedsięwzięcia	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p> <p style="text-align: center;">✓</p>	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p> <p style="text-align: center;">✓</p>	<p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p> <p style="text-align: center;">✓</p>
Wpływ na cele rewitalizacji	<p>Impreza o randze międzynarodowej to niebagatelne wydarzenie i wielka szansa dla lokalnej gospodarki. To także dowód na sprawne działania samorządu i atrakcyjność obszaru. Organizacja takiego wydarzenia wyczerpuje realizację wszystkich celów określonych w dokumencie. Sfera społeczna dostaje potężny impuls w postaci niepowtarzalnej okazji do wymiany międzykulturowej, wymiany idei, doświadczeń, poglądów, nawiązywania bliskich relacji, znajomości. Sport jest wyjątkową dziedziną ludzkiej aktywności, która hołduje wyższym zasadom takim jak szacunek do każdego człowieka, konieczność przestrzegania zasad oraz uczciwość. Będzie to zatem wartość dodana całego przedsięwzięcia i wyjątkowa okazja do wykorzystania w celach edukacyjnych, uspołeczniających dla osób w każdym wieku. Wydarzenie sportowe będzie także rozciągnięte w czasie i obejmowało będzie kilka lokalizacji, zatem potencjał do wykorzystania przez lokalną gospodarkę i rodzimych przedsiębiorców będzie wyjątkowo duży. Ożywienie gospodarcze regionu, dzięki wprowadzaniu innowacji,</p>		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	wprowadzaniu na rynek usług i towarów wysokiej jakości, pozwoli miejscowym podmiotom gospodarczym osiągać duże zyski i aktywizować lokalną społeczność poprzez tworzenie nowych miejsc pracy. Tak znamienite wydarzenie będące w repertuarze kalendarza corocznych imprez przyczyni się w sposób nieprzeceniony do budowania marki regionu.
Szacowany koszt:	100 000,00
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Ministerstwo Sportu - "Sport dla Wszystkich", "Sport wszystkich dzieci", Fundacja "Orły Sportu" - samorządy: Marszałek Województwa Lubelskiego, Marszałek Województwa Mazowieckiego, Powiat Łukowski, Powiat Garwoliński, Powiat Siedlecki, Gminy: Miasto Stoczek Łukowski, Gmina Stoczek Łukowski, Gmina Borowie, Gmina Stanin, Gmina Wodynie. - Sponsorzy prywatni.
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> 1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa projektu	8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu		
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miasto Stoczek Łukowski		
Zakres realizowanych działań	<p>Wśród wielu problemów obszaru rewitalizacji znajduje się również wysoki udział budynków pokrytych szkodliwym dla zdrowia i życia ludzkiego oraz jakości środowiska naturalnego azbestem. Pomimo uczestnictwa w latach wcześniejszych w projektach, których głównym zamierzeniem była utylizacji azbestu („System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020) zarówno na obszarze rewitalizacji, jak również całego Miasta Stoczek Łukowski nadal pozostaje duża ilość azbestu do usunięcia. Wyznaczony obszar rewitalizacji wymaga interwencji również z powodu pozostającej na jego terenie dużej ilości azbestu do utylizacji. W 2022 r. liczba budynków pokrytych azbestem wyniosła w obrębie obszaru rewitalizacji 24, co stanowi 13,95% wszystkich budynków mieszkalnych pokrytych azbestem w mieście. Co prawda udział budynków mieszkalnych pokrytych azbestem na obszarze rewitalizacji jest niższy niż średnia miasta (27,88%), jednak nadal budynki te stanowią 20,17% ogólnej liczby budynków mieszkalnych w obszarze rewitalizacji. Zakres przedsięwzięcia będzie więc obejmował usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest. Działania przewidują demontaż, odbiór, transport oraz unieszkodliwienie odpadów azbestowych.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *problemy zdrowotne części z mieszkańców obszaru rewitalizacji – azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców, dlatego jego utylizacja stanowi bardzo ważny element w zakresie poprawy zdrowia społeczności lokalnej, * dużej ilości azbestu do utylizacji – projekt odpowiada w sposób bezpośredni na problem związany z nagromadzeniem szkodliwej substancji, *niska świadomość ekologiczna mieszkańców – przedsięwzięci wpłynie na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców. <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	<p>Chorobotwórcze działanie azbestu jest wynikiem wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Szczególną cechą azbestu jest to, że włókna gromadzą się i pozostają w tkance płucnej w ciągu całego życia. Zmiany chorobowe mogą pojawić się po kilku lub nawet kilkudziesięciu latach. Włókna azbestu trafiają do organizmu głównie drogą oddechową, z wdychanym powietrzem, i w niewielkim tylko stopniu przez skórę i z układu pokarmowego. Jak wskazują liczne badania kontakt z azbestem stanowi przyczynę wielu chorób, m.in.: azbestozę, raka płuc, raka oskrzeli oraz raka opłucnej zwanego międzybłoniakiem. Wdychający włókna częściej chorują też na inne nowotwory - raka żołądka, krtani, nerek, jelit, trzustki, jajnika oraz chłoniaki. Na podkreślenie zasługuje również fakt, iż azbest jest zaliczany aktualnie do dziesięciu najgroźniejszych zanieczyszczeń Ziemi. Wobec wyżej zaprezentowanego wpływu azbestu na stan zdrowia mieszkańców niezwykle istotna jest kontynuacja działań w zakresie usuwania tej szkodliwej substancji na terenie miasta. Dzięki czemu nastąpi zmniejszenie negatywnych skutków zdrowotnych mieszkańców spowodowanych obecnością azbestu oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. Poprawie ulegnie również sytuacja w sferze technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.</p>		
Szacowany koszt:	1 000 000,00 zł		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Źródła finansowania	- Środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych</p> <p>2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukowski</p> <p>3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim</p> <p>4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski</p> <p>5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski</p> <p>17/P Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim</p> <p>18/P - Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski</p> <p>5/D- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim</p> <p>6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”</p> <p>9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>12/D- Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski</p> <p>14/D- Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji</p>

Numer i nazwa projektu	9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim - Szkoła Podstawowa im. gen. J. Dwernickiego i Przedszkole STS AVES Stoczek Łukowski
Zakres realizowanych działań	<p>Edukacja ekologiczna odgrywa bardzo ważną rolę w kształtowaniu świadomości prośrodowiskowej. Edukacja ma za zadanie wykształcić nowe spojrzenie na środowisko i jego walory oraz nauczyć jak chronić przyrodę i racjonalnie korzystać z jej dóbr. Przedmiotem przedsięwzięcia jest realizacja zintegrowanych działań na rzecz kształtowania prawidłowych postaw i nawyków w zakresie zdrowia, żywienia, uprawiania sportu, zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców. Całość realizowanych przedsięwzięć służyć ma również integracji lokalnej społeczności, w tym w szczególności integracji międzypokoleniowej. Jednym z głównych działań będzie rozwijanie i wspieranie pozaszkolnych form edukacji oraz akcji ukierunkowanych na dbanie o wspólną przestrzeń skierowanych do wszystkich mieszkańców. W ramach przedsięwzięcia przewidziano np. organizację konkursów przyrodniczych, organizację akcji cyklicznego wspólnego sprzątnięcia najbliższej okolicy, przygotowanie ścieżek przyrodniczych i dydaktycznych, realizacja warsztatów ekologicznych o różnej tematyce, promowanie informacji w zakresie możliwości dofinansowania do wymiany pieców węglowych na ekologiczne źródła ogrzewania oraz dofinansowania w zakresie montażu odnawialnych źródeł energii, realizacji przedsięwzięć termomodernizacyjnych i zmniejszających energochłonność budynków mieszkalnych. W trakcie prowadzonych konsultacji społecznych zgłaszano, iż dzieci mają problemy związane z brakiem ruchu i wadami postawy, spora część z nich stale nie uprawia aktywności ruchowej – przyzwyczajone są do spędzania wolnego czasu przed telewizorem czy komputerem. Problem ten dotyczy również dorosłych mieszkańców. Nie przestrzegają również zasad zdrowego żywienia. Na taki stan rzeczy wpływ mają przede wszystkim ugruntowane nieprawidłowe nawyki rodziców nie przywiązują wagi do</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>zdrowego stylu życia pojmowanego w kontekście aktywności ruchowej oraz zdrowego żywienia. Wobec czego drugi filar przedmiotowego przedsięwzięcia będzie stanowiła realizacja małych przedsięwzięć przyczyniających się do uatrakcyjnienia oferty spędzania czasu, w tym m.in.: organizacja imprez i festynów o tematyce zdrowotnej, organizacja zabaw i ćwiczeń ruchowych oraz zajęć dedykowanych zarówno dzieciom przedszkolnym jak i w wariacie i osobom dorosłym (m.in. maraton zumby, zumba kids itp.), organizacja eventów sportowych np. zawodów drwali, itp., promocja aktywnego i zdrowego trybu życia wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców obszaru rewitalizacji, realizacja tzw. „Białych Niedzieli” prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie różnego rodzaju chorób. Możliwość uczestnictwa w realizacji wspólnych przedsięwzięć, angażujących osoby w różnym wieku, będzie również ważnym elementem integrującym lokalną społeczność.</p> <p>W zakres zadania będą wpisywały się wszelkie działania i inicjatywy proekologiczne i prozdrowotne realizowane na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz pozostałej części Miasta Stoczek Łukowski.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <p>*problemy zdrowotne mieszkańców- przedsięwzięcie zawiera szereg kompleksowych działań wpływających na poprawę stanu zdrowia mieszkańców,</p> <p>*niska świadomość ekologiczna mieszkańców – przedsięwzięcie wpłynie na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.</p> <p>* Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	<p>Podniesienie wiedzy ekologicznej mieszkańców przyczyni się do zmian ich nieprawidłowych nawyków. Wpłynie to pozytywnie na poprawę zarówno środowiska naturalnego, jak i jakości zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji. Prawidłowe i ekologiczne nawyki oraz przeprowadzone działania związane z kwestiami zdrowotnymi wpłyną na polepszenie stanu zdrowia lokalnej społeczności. Czyste środowisko naturalne to jedno z głównych atutów i potencjałów wpływających na możliwość rozwoju branży turystycznej. Poprawa jakości środowiska naturalnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru rewitalizacji.</p>		
Szacowany koszt:	200 000,00		
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Środki Lokalnej Grupy Działania - Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030 - Program Regionalny Wsparcia Edukacji Ekologicznej na lata 2022-2025 - Środki Ministerstwa Zagranicznych w ramach programu „Edukacja globalna” - Fundusz Naturalnej Energii (Spółka GAZ-SYSTEM) - „Sport na start” - Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego - dotacje w Lasów Państwowych – np. „Klasa z drewna”. 		
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych</p> <p>5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski</p> <p>6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC</p> <p>7/P - Festiwal Smaków Food Trucków</p>		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA! 14/D- Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji</p>
--	--

Numer i nazwa projektu	10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim - Szkoła Podstawowa im. gen. J. Dwernickiego i Przedszkole
Zakres realizowanych działań	<p>Zakres przedsięwzięcia obejmuje organizację cyklu działań edukacyjnych skierowanych do dwóch grup wiekowych. Pierwsza z grup obejmuje dzieci i młodzież. Druga grupa obejmie natomiast osoby w wieku dorosłym. Działania edukacyjne prowadzone będą w różnych formach, m.in. dodatkowych zajęć edukacyjnych w szkole, organizowanych pikników, spotkań, eventów. Bycie przedsiębiorczym to umiejętność, która przydaje się zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym. Kształcenie w zakresie przedsiębiorczości ma pierwszorzędne znaczenie dla konkurencyjności i trwałego wzrostu gospodarki obszaru rewitalizacji. Podkreślenia wymaga fakt, iż przedsiębiorczość jest pojęciem szerokim, na które składają się umiejętności i wiedza finansowa oraz kompetencje „miękkie”, niezbędne do skutecznego działania. Głównym celem przedsięwzięcia jest wsparcie postaw i rozwój kompetencji przedsiębiorczych wśród społeczności lokalnej. W ramach przedsięwzięcia planuje się m.in. cykl warsztatów dla uczniów w celu wzmocnienia w nich umiejętności uczenia się, kształtowania postaw przedsiębiorczych i społecznych, cykl zajęć z lokalnymi przedsiębiorcami działającymi w wybranych branżach gospodarczych, prowadzonych metodą wywiadu z elementami sesji motywującej i aktywizującej uczniów, edukacyjną grę w plenerze, której scenariusz opierał się będzie na uproszczonej symulacji zakładania i rozpoczynania własnej działalności gospodarczej, celem gry będzie promowanie, pobudzanie i kształtowanie postaw przedsiębiorczych i społecznych u uczniów, wizyty studyjne. Prowadzone zajęcia pozwolą na wzrost wiedzy ekonomicznej oraz postawy przedsiębiorczości i racjonalnego decydowania oraz rozwijania wśród dzieci tych kompetencji, które w przyszłości będą poszukiwane na rynku pracy i przyczynią się do rozwoju ich kariery zawodowej. Z postawą przedsiębiorczą wiążą się takie kompetencje jak kreatywność, innowacyjność czy podejmowanie ryzyka mające duży wpływ na</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>skuteczną realizację przedsięwzięć ekonomicznych. W ramach prowadzonych przedsięwzięć przedsiębiorczości będzie ujmowana nie tylko w kontekście gospodarczym, ale też społecznym, a zatem promującym społeczną odpowiedzialność biznesu. Wśród proponowanych zagadnień znajdują się np. umiejętność podejmowania decyzji i osiągania celów czy sztuka budżetowania oraz oszczędzania. W zakres zadania będą wpisywały się wszelkie działania i inicjatywy wpływające na rozwój postawy bycia przedsiębiorczym wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz pozostałej części Miasta Stoczek Łukowski.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji: * niechęć mieszkańców do podejmowania ryzyka, niska innowacyjność i kreatywność oraz rzadka w populacji cecha bycia przedsiębiorczym, niska dochodowość i innowacyjność funkcjonujących podmiotów gospodarczych- celem przedsięwzięcia jest rozwój wśród społeczności lokalnej dwóch pożądanых postaw: bycia przedsiębiorczym oraz postawy proaktywnej, zakładających umiejętność ciągłego stawiania sobie celów i znajdowania metod ich realizacji; prowadzone działania obejmą wzrost wiedzy ekonomicznej oraz postawy przedsiębiorczości i racjonalnego decydowania oraz rozwijania wśród dzieci tych kompetencji, które w przyszłości będą poszukiwane na rynku pracy i przyczynią się do rozwoju ich kariery zawodowej.</p> <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim, Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim - Szkołę Podstawowa im. gen. J. Dwernickiego oraz Przedszkole .</p>		
Odziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	<p>Przedsięwzięcie będzie przeciwdziałać w sposób bezpośredni zdiagnozowanym problemom sfery społecznej i gospodarczej obszaru rewitalizacji. Dzięki niemu nastąpi wzrost kompetencji i umiejętności pozwalających na rozwój postawy bycia przedsiębiorczym wśród lokalnej społeczności. Przeprowadzone różnego rodzaju działania zachęcą do poszukiwania nowych rozwiązań, pomysłów i aktywności w dziedzinie przedsiębiorczości. Pozwolą także na zwiększenie kreatywności i innowacyjności, co przełoży się na zwiększenie jakości kapitału ludzkiego na przyszłość. Prowadzone w placówce edukacyjnej zajęcia pozwolą na wzrost wiedzy ekonomicznej oraz postawy przedsiębiorczości i racjonalnego decydowania oraz rozwijania wśród dzieci tych kompetencji, które w przyszłości będą poszukiwane na rynku pracy i przyczynią się do rozwoju ich kariery zawodowej.</p> <p>Realizacja projektu wpłynie na zmianę mentalności i postrzegania świata przez mieszkańców rewitalizacji. Pozwoli na rozwój kompetencji społecznych oraz wzrost wiedzy ekonomicznej, co będzie miało bezpośredni wpływ na podniesienie jakości kapitału społecznego. Zwiększy również konkurencyjność mieszkańców na rynku pracy. Dzięki niemu nastąpi wzrost zainteresowania mieszkańców prowadzeniem działalności gospodarczej, co w przyszłości wpłynie na wzrost liczby podmiotów gospodarczych, wzrost liczby miejsc pracy oraz ogólne ożywienie gospodarcze obszaru. Rozwój sfery gospodarczej wpłynie na poprawę sytuacji w sferze społecznej, tj. zmniejszenie skali bezrobocia i zubożenia społeczności lokalnej. Projekt realizowany będzie na obszarze rewitalizacji - w budynku MOK oraz placówek edukacyjnych.</p>		
Szacowany koszt:	30 000,00 zł		
Źródła finansowania	- Środki Lokalnej Grupy Działania - Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030 - „Były sobie pieniądze” - Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	- Środki Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich PROW na lata 2021-2027
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych</p> <p>5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski</p> <p>6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC</p> <p>7/P - Festiwal Smaków Food Trucków</p> <p>8/P - NOC KABARETOWA</p> <p>9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos</p> <p>16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II</p> <p>19/P - Aktywizacja ludzi młodych</p> <p>20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI</p> <p>21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH</p> <p>1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK”</p> <p>2/D- QUESTING PRZYRODNICZY</p> <p>3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”</p> <p>6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”</p> <p>11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!</p>

Numer i nazwa projektu	11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim - Szkoła Podstawowa im. gen. J. Dwernickiego i Przedszkole
Zakres realizowanych działań	<p>Zakres przedsięwzięcia obejmować będzie następujące elementy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Celem działań jest wsparcie ludzi młodych w zachowaniu tożsamości z obszarem, w którym żyją, uczą się i pracują. Obejmują one sferę historyczną oraz kulturalną. Realizowane będą poprzez organizowanie warsztatów, konkursów i spotkań ze świadkami historii, zwłaszcza lokalnej, kultury i tradycji miasta (prowadzenie wywiadów z ludźmi, spisywanie tych relacji i ewentualne wydanie ich w publikacji), ale także zapraszanie na spotkania osób „z zewnątrz”, które zajmują się wyżej wymienionymi zagadnieniami. Planuje się założenie literackiego koła dyskusyjnego, w którym wymieniane będą refleksje na temat literatury pięknej, historycznej i obyczajowej. Wszystkie zaplanowane wyżej inicjatywy mają za zadanie odnowić i umocnić tożsamość młodych ludzi ze swoją „małą ojczyzną”, pobudzić patriotyzm, zachęcić młodzież do aktywnego i kreatywnego spędzania czasu, pogłębić wiedzę, a także doprowadzić do budowania trwałych i zdrowych relacji społecznych. 2. Utworzenie Mobilnej Biblioteki, która np. 1 x w miesiącu odwiedzałaby mieszkańców w ich domach (dot. mieszkańców mających utrudniony dostęp ze względu na bariery zdrowotne, samodzielnego funkcjonowania, itd.), aby dowieźć im książki. 3. Utworzenie przy bibliotece czytelnicy pod chmurką, w której mieszkańcy mogą się spotkać, porozmawiać, przeczytać prasę lub książkę, odpocząć; ustawienie przed biblioteką zacytanych ławek (ławki w kształcie książki) – to nowatorskie formy promocji czytelnictwa.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>5. Organizacja spotkań autorskich - to wyjątkowa okazja, by osobiście poznać autora, porozmawiać o tajnikach twórczej pracy, o przesłaniach zawartych w książkach czy otrzymać autograf. To doskonała okazja do bliższego zetknięcia się z literaturą i autorem, który potrafi wciągnąć czytelników w niezwykle historie.</p> <p>Celem prowadzonych działań będzie m.in. lepsza integracja lokalnej społeczności i docenienie lokalnej kultury i tradycji. Ważna będzie też idea integracji międzypokoleniowej i towarzyszące temu zwiększenie aktywności seniorów oraz dowartościowanie osób starszych poprzez stworzenie im warunków do przekazywania swojej wiedzy i doświadczenia młodszemu pokoleniu. Głównym celem projektu jest zwiększenie zainteresowania lokalnej społeczności kulturą i historią regionu, tradycjami i obyczajami ludowymi regionu, aktywizacja lokalnej społeczności wokół ochrony dziedzictwa kulturowego oraz integracja różnych środowisk działających w obrębie kultury ludowej Lubelszczyzny. Jako priorytet powinno być traktowane przekazywanie dzieciom i młodzieży tradycji regionalnych w ich możliwie najwierniejszej formie.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> * depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; rozwój usług czasu wolnego wpłynie na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru, * niewystarczające wykorzystanie potencjału obszaru (walorów naturalnych oraz turystycznych) do rozwoju sfery gospodarczej - znaczne zwiększenie potencjału turystycznego obszaru rewitalizacji, jako miejsca atrakcyjnego do realizacji np. turystyki weekendowej, co będzie miało wpływ na podejmowanie przez mieszkańców działalności gospodarczych „okołoturystycznych” * bierność części mieszkańców, niechęć w aktywne angażowanie się w sprawy publiczne, życie kulturalne, społeczne – wszelkiego rodzaju inicjatywy integrujące społeczność lokalną wpływają na podniesienie jakości kapitału ludzkiego, oczekiwanym efektem realizacji tego rodzaju wydarzeń ma być również wzrost zaangażowania mieszkańców mierzony pojawieniem się kolejnych oddolnych inicjatyw, * problem alkoholizmu- działania umożliwiające atrakcyjne spędzanie czasu wolnego mają charakter prewencyjny. <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim, Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim - Szkołę Podstawową im. gen. J. Dwernickiego oraz Przedszkole.</p>		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
Wpływ na cele rewitalizacji	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> ✓ ✓ ✓ </div> <p>Suma zadań składających się na planowane przedsięwzięcie przyczyni się z jednej strony do rozbudowy oferty instytucji kultury, z drugiej stworzyć będzie platformę/pretekst do spotkań i integracji. Podstawowym założeniem przedsięwzięcia jest integracja pomiędzy różnymi pokoleniami, przekazywanie wiedzy i umiejętności młodym przez osoby starsze. Dzięki realizacji przedsięwzięcia nastąpi: wzrost włączenia społecznego poprzez wzrost uczestnictwa w kulturze, wzrośnie poziom aktywności mieszkańców, a co za tym idzie, nastąpi wzmocnienie kapitału społecznego. Poprzez realizację projektu nastąpi wzmocnienie poczucia przynależności do danego regionu, jego tradycji i kultury wśród lokalnej społeczności.</p>		
Szacowany koszt:	500 000,00 zł		
Źródła finansowania	- Środki Lokalnej Grupy Działania		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<ul style="list-style-type: none"> - Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 (NOWEFIO) - Narodowy Instytut Wolności Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego - Środki fundacji (m.in. Fundację BGK im. J. K. Steczkowskiego, mBanku, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności) - Program ETNOPOLSKA
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych</p> <p>5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski</p> <p>6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC</p> <p>7/P - Festiwal Smaków Food Trucków</p> <p>8/P - NOC KABARETOWA</p> <p>9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos</p> <p>16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II</p> <p>19/P - Aktywizacja ludzi młodych</p> <p>20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI</p> <p>21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH</p> <p>1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK”</p> <p>2/D- QUESTING PRZYRODNICZY</p> <p>3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM</p> <p>4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”</p> <p>6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”</p> <p>10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji</p>

Numer i nazwa projektu	12/D- Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miasto Stoczek Łukowski
Zakres realizowanych działań	<p>Przeprowadzona diagnoza obszaru Miasta Stoczek Łukowski wykazała, iż wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji charakteryzują się bardzo dużym natężeniem problemu w zakresie udział obszarów, na których odnotowano przekroczenie dopuszczalnych stężeń benzo/a/pirenu. Przekroczenie tychże substancji w powietrzu związane jest głównie z wykorzystywaniem nieefektywnych i przestarzałych źródeł ciepła. W ramach przeprowadzonej diagnozy ustalono, iż w obrębie wyznaczonego obszaru łączna powierzchnia wyznaczonych jednostek referencyjnych, w obrębie której odnotowano przekroczenie jakości powietrza wynosi: 433,3418 ha. Na poniższym wykresie zaprezentowane dane dotyczące powierzchni przekroczeń w poszczególnych jednostkach referencyjnych. Na obszarze rewitalizacji łączna powierzchnia terenów, na których odnotowano w 2021 r. przekroczenia jakości powietrza wyniosła 40,2809 ha, czyli 9,30% ogółu obszaru przekroczeń w mieście. Oszacowano, iż udział terenów przekroczeń jakości powietrza w stosunku do całkowitej powierzchni wszystkich wyznaczonych jednostek referencyjnych (wynoszących: 484,6457 ha) kształtuje się na poziomie: 89,81% (średnia miejska). Na</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>obszarze rewitalizacji mamy do czynienia z dużo gorszą sytuacją, gdyż 100% powierzchni znajduje na obszarze, gdzie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych stężeń benzo/a/pirenu w 2021 r.</p> <p>Zła jakość powietrza pociąga za sobą problemy zdrowotne, które z kolei generują koszty ekonomiczne (tzw. koszty zewnętrzne), które ponosi każdy mieszkaniec. Koszty te obejmują w szczególności: wydatki na opiekę zdrowotną, ponoszone bezpośrednio przez ludzi chorujących z powodu zanieczyszczenia powietrza, jak i wydatki w ramach systemu opieki zdrowotnej.</p> <p>Podstawowym celem przedsięwzięcia jest systemowe ograniczenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery, poprzez kompleksową likwidację istniejących, nieefektywnych źródeł ciepła. Zakres przedsięwzięcia obejmuje wdrożenie miejskiego programu przeciwdziałania niskiej emisji polegającego na stworzeniu systemu dopłat dla budownictwa mieszkaniowego - jednorodzinne, spółdzielni, wspólnot, itd. w zakresie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na źródła niskoemisyjne lub podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej. Promowane będą inwestycje w odnawialne źródła energii. Szczegółowy zakres i wysokość dotacji zostaną określone w odrębnym regulaminie. Program dotyczy będzie wszystkich budynków mieszkalnych na terenie Miasta Stoczek Łukowski, ze szczególnym uwzględnieniem (dodatkowe preferencje) dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *problemy zdrowotne mieszkańców- przedsięwzięcie zawiera szereg kompleksowych działań wpływających na poprawę jakości powietrza a przez to również stanu zdrowia mieszkańców, *niska świadomość ekologiczna mieszkańców – przedsięwzięcie wpłynie na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, *zaledwie 32,77% ogółu budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji korzysta z sieci gazowej- przedsięwzięcie wpłynie na wzrost udziału gazu jako alternatyw dla stosowanych dotychczas nośników energii cieplnej, *niemal połowa budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji potrzebuje pilnej wymiany przestarzałych źródeł ciepła (47,06%) – przedsięwzięcie przewiduje bezpośrednie wsparcie w zakresie wymiany nieefektywnych i wysokoemisyjnych źródeł ciepła, Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski. 		
Odziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	<p>Priorytetowym zamierzeniem przedmiotowego działania jest wycofanie z eksploatacji przestarzałych urządzeń grzewczych mające na celu poprawę jakości powietrza na terenie Miasta Stoczek Łukowski. W efekcie realizacji projektu nastąpi nie tylko poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, ale również obniżenie kosztów utrzymania gospodarstw domowych związanych z zapewnieniem odpowiedniego komfortu cieplnego. Wprowadzenie tego rodzaju rozwiązań pozwoli na przeprowadzenie inwestycji mieszkańcom, którzy dotychczas ze względu na ograniczone środki finansowe nie mogli samodzielnie prowadzić tego rodzaju działań. Przyczyni się to do wygenerowania oszczędności finansowych w budżetach domowych, które będą mogły zostać przeznaczone na zaspokojenie innych kwestii. Przedsięwzięcie przyczyni się do zmiany postrzegania obszaru nie tylko przez mieszkańców miasta, ale wpłynie na jego podniesienie atrakcyjności osiedleńczej oraz turystycznej.</p>		
Szacowany koszt:	1 000 000,00 zł		
Źródła finansowania	- Środki Miasta Stoczek Łukowski		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych</p> <p>2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukowski</p> <p>3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim</p> <p>4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski</p> <p>5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski</p> <p>17/P Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim</p> <p>18/P - Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski</p> <p>5/D- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim</p> <p>6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”</p> <p>8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu</p> <p>9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>14/D- Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji</p>
---	--

Numer i nazwa projektu	13/D- Rozwój interwencyjnych usług wparcia
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miejski Ośrodek Pomocy Ewentualni partnerzy (OPS z terenu powiatu łukowskiego oraz NGO)
Zakres realizowanych działań	<p>Wśród wielu problemów, ujawnionych w trakcie prowadzonych konsultacji społecznych, znajduje się również kwestia odczuwalnego przez mieszkańców nie tylko obszaru rewitalizacji, ale również całego Miasta Stoczek Łukowski deficytu usług psychologicznych i specjalistycznych. W szczególności mieszkańcy odczuwają bardzo mocno deficyt dostępnych usług psychologicznych w sytuacjach kryzysowych, gdy taka pomoc jest potrzebna nagle. Problem ten jest szczególnie istotny ze względu na fakt, iż w nie tylko w obrębie miasta, lecz całego powiatu łukowskiego nie ma podmiotu/jednostki stricte zajmujące interwencją kryzysową. Najbliższa tego typu instytucja usytuowana w: Łukowie - 30km, Siedlcach – 40km, Lublinie -110 km, Warszawie 110 km.</p> <p>Jednocześnie doświadczenia ostatnich lat (pandemii COVID-19, wojna w bliskim sąsiedztwie, odcisnęły bardzo mocno piętno na psychice mieszkańców i odczuwają oni coraz częściej potrzebę uzyskania pomocy. Ze względu na specyfikę miejsca należy pamiętać, iż konieczność skorzystania z pomocy psychologicznej jest nadal tematem tabu i wręcz czym wstydlivym. Wobec tego, spora część mieszkańców nie decyduje się na szukanie pomocy. Niepokoją również opinie wśród osób korzystających z dostępnych form pomocy. Nie są oni usatysfakcjonowani uzyskaną pomocą. Podstawowym problemem w tym jest brak znajomości kadr (w tym pracowników instytucji pomocy społecznej) specyfiki interwencji kryzysowej.</p> <p>Celem projektu jest wspieranie integracji społecznej osób dotkniętym kryzysem i ich otoczenia poprzez specjalistyczne usługi oraz podnoszenie kompetencji kadr świadczących usługi interwencji kryzysowej na terenie Miasta Stoczek Łukowski oraz ewentualnych partnerów projektu. Naszym zamierzeniem jest zaproszenie do udziału w projekcie partnerów (OPS) z gmin sąsiadujących, w celu zwiększenia oddziaływania efektów projektu.</p> <p>Koncepcja projektu zakłada przedsięwzięcia o charakterze systemowym, tj. wykraczającym poza obszar miasta (o ile zgłoszą się zainteresowani partnerzy. Projekt realizowany będzie partnerstwie, które obejmować będzie podmioty z dwóch sektorów: społecznego i publicznego.</p>

	<p>Cele szczegółowe projektu to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci - wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych i zmagających się z różnego rodzaju chorobami uzależnienia (m.in. alkoholizmu) - rozwój usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysu, przemocy, dyskryminacji - podnoszenie kompetencji kadr świadczących usługi interwencji kryzysowej - zapewnienie dostępu do usług m.in. poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, psychologicznego dla dzieci, prawnego, terapii i socjalnego osobom dotkniętym kryzysem i ich otoczenia. <p>W ramach projektu zaplanowano rozwój kompleksowych usług, które przyczynią się do realizacji celu głównego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługi specjalistyczne i interwencyjne dla osób doświadczających kryzysu, przemocy, dyskryminacji - grupy wsparcia oraz warsztaty dla osób doświadczających kryzysu, przemocy, dyskryminacji - szkolenia doskonalące, warsztaty dla kadry świadczącej usługi interwencji kryzysowej, - utworzenie całodobowej infolinii punktu interwencji kryzysowej. <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *przemoc w rodzinie – projekt zakłada rozwój usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysu, przemocy, dyskryminacji, * problem uzależnień, w tym od alkoholu - projekt zakłada wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych i zmagających się z różnego rodzaju chorobami uzależnienia (m.in. alkoholizmu) <p>Projekt zgłoszony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoczku Łukowskim.</p> <p>Ze względu na charakter przedsięwzięcia dotyczyć ono będzie zarówno mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i pozostałej części miasta. Prowadzone działania będą w głównej mierze skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Siedziba instytucji publicznej (MOPS) odpowiedzialnej za realizację projektu znajduje się na obszarze rewitalizacji. Jednocześnie ze względu na specyfikę instytucji MOPS, która ze swej natury ma nieść pomoc wszystkim potrzebującym, nie mam możliwości ograniczenia udziału również mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji, gdyż byłaby to nieuzasadniona dyskryminacja pozostałych mieszkańców. Taki sposób postępowania został zastosowany w celu zapewnienia także braku stygmatyzacji osób pochodzących z obszaru rewitalizacji</p>		
<p>Oddziaływanie przedsięwzięcia</p>	<p>Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku</p>
<p>Wpływ na cele rewitalizacji</p>	<p>Projekt jest szczególnie istotny dla mieszkańców wyznaczonego obszaru rewitalizacji. To oni bezpośredni zgłosili potrzebę rozwoju tego rodzaju usług publicznych. W efekcie realizacji projektu mieszkańcy uzyskają dostęp do pomocy w sytuacji kryzysowej, która pozwala na przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencja kryzysowa umożliwia odzyskanie równowagi wewnętrznej. Osoba, która upora się ze swoim problemem, wyjdzie z kryzysu, odzyskuje poczucie sprawczości. Celem interwencji może być pomoc klientowi w uzyskaniu większej świadomości na temat swojego problemu i zmianie poglądów na jego temat. Dzięki temu osoba odzyskuje kontrolę nad swoim problemem. W efekcie interwencji kryzysowej klient odzyskuje umiejętność skutecznego radzenia sobie z problemami. Interwencja</p>		

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	<p>może także pomóc w adekwatnej ocenie okoliczności, które wpływają na powstanie kryzysu. Klient uzyskuje pomoc w znalezieniu skutecznych alternatyw do stosowanych dotychczas nieskutecznych zachowań. W efekcie następuje nie tylko rozwiązanie problemu i wyjście z kryzysu, ale klient zyskuje kompetencje, które pomogą mu w przyszłości w radzeniu sobie z trudnymi doświadczeniami. Projekt przyczynia się do urzeczywistnienia przedmiotowego celu strategicznego. Wpływ na znaczny rozwój usług na terenie nie tylko obszaru rewitalizacji, ale całego miasta. Dostęp do specjalistycznych usług wpłynie znacznie na podniesienie jakości życia mieszkańców. Przedsięwzięcie ma istotne znaczenie zarówno dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji, jak również całego Miasta Stoczek Łukowski. To właśnie zgłoszone potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji stanowiły podstawę opracowania koncepcji przedmiotowego projektu. Mając na względzie istniejącą sytuację niezbędne jest podjęcie trudu wprowadzenia zmian systemowych, nie tylko punktowych o znacznie ograniczonym zasięgu. Jednocześnie na podkreślenie zasługuje fakt, iż projekt w sposób bezpośredni odpowiada na problemy zgłoszone przez mieszkańców i przyczyniła się do zminimalizowania zdiagnozowanych problemów społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji, tj. wykluczenia społecznego, deficytu usług poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, w tym dziecięcego oraz rodzinnego, deficytu ośrodków wsparcia kryzysowego oraz przemocy rodzinnej. Projekt zakłada preferencje dla mieszkańców z obszaru rewitalizacji.</p>
Szacowany koszt:	1 500 000,00 zł
Źródła finansowania	- Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	<p>6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC 7/P - Festiwal Smaków Food Trucków 8/P - NOC KABARETOWA 9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM 10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI 11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski 14/P - Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos 15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim 16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II 19/P - Aktywizacja ludzi młodych 20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI 21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH 22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim 1/D- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK” 2/D- QUESTING PRZYRODNICZY 3/D- MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM 4/D- PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY” 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 7/D- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara” 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji 10/D- Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji 11/D- STUK PUK ! TO JA KULTURA!</p>

Numer i nazwa projektu	14/D- Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji
Podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia	Miasto Stoczek Łukowski
Zakres realizowanych działań	<p>Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej dla obszaru całego Miasta Stoczek Łukowski kształtuje się w 2022 r. na poziomie: 85,58%. W obszarze rewitalizacji sytuacja wygląda niemal identycznie jak w przypadku całego miasta. W 2022 r. 85,61% budynków mieszkalnych korzystało z kanalizacji sanitarnej. W związku ze zdiagnozowanym problemem niewystarczającego stopnia wyposażenia budynków mieszkalnych w infrastrukturę techniczną zapewniającą wysoką jakość zamieszkiwania niezbędne jest podjęcie interwencji w tym zakresie.</p> <p>Celem projektu jest poprawa jakości środowiska naturalnego oraz podniesienie jakości mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej na obszarze rewitalizacji. Przedmiotem inwestycji są roboty sanitarne przy budowie kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami doprowadzonymi do granicy działki. Realizacja inwestycji wpłynie na poprawę standardu i warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji (dzięki likwidacji zbiorników bezodpływowych). Przyniesie także korzyści zdrowotne dla społeczności lokalnej. Ma to związek przede wszystkim ze zmniejszeniem narażenia społeczeństwa na negatywne oddziaływania zanieczyszczeń pochodzących z niekontrolowanego przedostawania się ścieków do gleb, wód gruntowych i powierzchniowych, a także braków dotyczących funkcjonowania oczyszczalni. W związku z występującym ryzykiem związanym z przedostawaniem się ścieków do gruntu oraz mając na uwadze schemat rozprzestrzeniania się tych zanieczyszczeń w różnych ośrodkach tj. gleba, woda gruntowa, woda powierzchniowa i powietrze, pojawią się konkretne korzyści zdrowotne w wyniku realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.</p> <p>W efekcie realizacji przedsięwzięcia powstanie społecznie oczekiwana infrastruktura techniczna, której deficyty zostały zdiagnozowane w trakcie prowadzonego procesu diagnostycznego obszaru rewitalizacji.</p> <p>Projekt wpłynie na poprawę jakości środowiska naturalnego poprzez ograniczenie procesu przedostawania się niebezpiecznych substancji zagrażających życiu i zdrowiu ludzi do wody i gleby, oraz dotrzymywanie bezpiecznych wskaźników emisyjnych w odniesieniu do pozostałych substancji zagrażających ekosystemom wodnym.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> *depopulacja obszaru rewitalizacji, niekorzystne prognozy GUS w zakresie wyludniania się obszaru rewitalizacji i Miasta Stoczek Łukowski – na proces depopulacji mają wpływ nie tylko czynniki demograficzne związane z przyrostem naturalnym, ale również zagadnienia dotyczące migracji ludności, które to z kolei są warunkowane nie tylko dostępnością miejsc pracy ale także atrakcyjność terenu pod względem osiedleńczym; wszelkiego rodzaju inicjatywy w zakresie rozwoju i unowocześnienia bazy technicznej wpływają na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru, * niewystarczający poziom świadomości ekologicznej mieszkańców – wszelkie przedsięwzięcia sprzyjające ochronie środowiska wpływają na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, * 13,45% budynków na obszarze rewitalizacji nie korzysta z sieci kanalizacji sanitarnej - projekt zakłada rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji. <p>Projekt zgłoszony przez Miasto Stoczek Łukowski.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

	Ze względu na charakter przedsięwzięcia dotyczyć ono będzie zarówno mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i pozostałej części miasta. Prowadzone działania będą w głównej mierze skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Siedziba instytucji publicznej (MOPS) odpowiedzialnej za realizację projektu znajduje się na obszarze rewitalizacji. Jednocześnie ze względu na specyfikę instytucji MOPS, która ze swej natury ma nieść pomoc wszystkim potrzebującym, nie mam możliwości ograniczenia udziału również mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji, gdyż byłaby to nieuzasadniona dyskryminacja pozostałych mieszkańców. Taki sposób postępowania został zastosowany w celu zapewnienia także braku stygmatyzacji osób pochodzących z obszaru rewitalizacji		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
	✓	✓	✓
Wpływ na cele rewitalizacji	Projekt oddziałuje zarówno w krótkim jak i w długim okresie w sposób pozytywny, zarówno na jakość życia mieszkańców, jak i szanse i prognozy rozwojowe regionu, a przede wszystkim przyczynia się do poprawy jakości środowiska naturalnego. Dzięki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia spełnione zostaną wszelkie normy i wymogi krajowe oraz unijne związane z ochroną środowiska w zakresie gospodarki ściekowej. Infrastruktura publiczna, która powstanie w wyniku realizacji przedsięwzięcia umożliwi rozwój nowych inwestycji oraz podniesie wartość nieruchomości, które uzyskają dostęp do mediów. Wszystkie podjęte działania będą miały ogromny wpływ na ochronę ekosystemu Miasta Stoczek Łukowski i tym samym kształtowały walory turystyczne regionu.		
Szacowany koszt:	1 500 000,00 zł		
Źródła finansowania	- Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027		
Przedsięwzięcia powiązane i komplementarne	1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych 2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukawski 3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim 4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski 5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski 17/P Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim 18/P - Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski 5/D- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim 6/D- STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA” 8/D- Kontynuacja programu usuwania azbestu 9/D- Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji		

5.3 Szacunkowe ramy finansowe

Dywersyfikacja źródeł finansowania stanowi jeden z podstawowych warunków decydujących o powodzeniu procesu wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Różnorodność i komplementarność finansowa decyduje o tym, że realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie efektywna i bezpieczna (zwiększa szanse na powodzenie i pełną realizację założeń).

5.3.1 Indykatywne ramy finansowe GPR

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogą być realizowane przez różnorodne grupy podmiotów tj. przez podmioty z sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego. Do pierwszego rodzaju źródeł finansowania (tj. komercyjnych) zalicza się przede wszystkim kredyty, pożyczki, obligacje komunalne. Ponadto wskazuje się, że niektóre działania mogą być wspierane przez środki własne przedsiębiorstw i innych podmiotów prywatnych i pozarządowych. Na etapie realizacji zapisów GPR bardzo istotna jest współpraca różnych podmiotów gwarantująca powodzenie wdrażanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wspomniany drugi rodzaj obejmuje źródła niekomercyjne. Wśród nich największe znaczenie mają środki własne budżetu miasta, fundusze europejskie oraz środki pochodzące z programów krajowych.

Poniższe tabele zawierają indykatywne ramy finansowe podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szacunkowe zestawienie kosztów.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Tabela 18 Indykatywne ramy finansowe podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr projektu	Nazwa projektu	Rodzaj projektu	Wnioskodawca	Okres realizacji	Szacunkowa wartość projektu (PLN)	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych (PLN)	Środki prywatne (PLN)	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS (PLN)	Środki pochodzące z innych źródeł (PLN)	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia (PLN)
1/P	Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych	Inwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	2025-2027	4 500 000,00	450 000,00 - budżet państwa	0,00	3 825 000,00 - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	0,00	225 000,00
2/P	Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukawski	Inwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	2023-2024	5 431 807,79	3 500 000,00 - Rządowy Fundusz Inwestycji 1 075 860,00 - Program „MALUCH+” 2022-2029 145 155,03 - środki budżetu państwa	0,00	0,00	0,00	710 792,76
3/P	Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim	Inwestycyjny	Parafia p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim	2024	2 860 000,00	2 802 800,00 - Rządowy Program Ochrony Zabytków	0,00	0,00	0,00	57 200,00
4/P	Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski	Inwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	2024	306 120,00	300 000,00 - Rządowy Program Ochrony Zabytków	0,00	0,00	0,00	6 120,00
5/P	Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski	Inwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	2024-2025	2 200 000,00	1 980 000,00 - Rządowy Fundusz Polski Ład: Program	0,00	0,00	0,00	220 000,00

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nr projektu	Nazwa projektu	Rodzaj projektu	Wnioskodawca	Okres realizacji	Szacunkowa wartość projektu (PLN)	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych (PLN)	Środki prywatne (PLN)	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS (PLN)	Środki pochodzące z innych źródeł (PLN)	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia (PLN)
						Inwestycji Strategicznych				
6/P	KSIĄŻKA BEZ GRANIC	Nieinwestycyjny	Miejska Biblioteka Publiczna im. Al. Świętochowskiego w Stoczku Łukowskim	2025	40 000,00	40 000,00 - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 - Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030	0,00	0,00	0,00	0,00
7/P	Festiwal Smaków Food Trucków	Nieinwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	2027-2030	40 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 000,00
8/P	NOC KABARETOWA	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim	2027-2030	100 000,00	0,00	50 000,00 -środki sponsorów prywatnych	0,00	0,00	100 000,00
9/P	SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim Towarzystwo Kultury Teatralnej w Warszawie	2024-2030	10 000,00	0,00	10 000,00 -środki sponsorów prywatnych	0,00	0,00	0,00
10/P	Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2024-2025	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 000,00
11/P	Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2028	1 000 000,00	0,00	0,00	900 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	0,00	100 000,00 -wkład własny niepieniężny
12/P	Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego	Nieinwestycyjny	Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim - Szkoła Podstawowa im.	2025-2028	1 000 000,00	0,00	0,00	900 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	0,00	100 000,00 -wkład własny niepieniężny

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nr projektu	Nazwa projektu	Rodzaj projektu	Wnioskodawca	Okres realizacji	Szacunkowa wartość projektu (PLN)	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych (PLN)	Środki prywatne (PLN)	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS (PLN)	Środki pochodzące z innych źródeł (PLN)	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia (PLN)
			gen. Józefa Dwernickiego							
13/P	Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim	Nieinwestycyjny	Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim - Przedszkole	2025-2028	1 000 000,00	50 000,00 -środki budżetu państwa	0,00	850 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	0,00	100 000,00 -wkład własny niepieniężny
14/P	Pochód Motocyklowy Klubu Weteranów Szos	Nieinwestycyjny	STOWARZYSZENIE KLUB MOTOCYKLOWY CWS STOCZEK ŁUKOWSKI: CLUB WETERANÓW SZOS	2024-2030	20 000,00	0,00	20 000,00 -środki sponsorów prywatnych	0,00	0,00	0,00
15/P	Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim	Nieinwestycyjny	SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA MPGK STOCZEK ŁUKOWSKI Miasto Stoczek Łukowski	2025-2027	50 000,00	25 000,00 -środki budżetu państwa	0,00	425 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	0,00	25 000,00 zł - wkład własny niepieniężny
16/P	Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2026	800 000,00	40 000,00 -środki budżetu państwa	0,00	680 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	0,00	80 000,00 zł - wkład własny niepieniężny
17/P	Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim	Inwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	2024	487 950,73	287 950,73 zł - Rządowy Funduszu Rozwoju Dróg	0,00	0,00	0,00	200 000,00
18/P	Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski	Inwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	2027-2028	1 400 000,00	40 000,00 -środki budżetu państwa	0,00	1 190 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	0,00	70 000,00 zł
19/P	Aktywizacja ludzi młodych	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2027-2028	800 000,00	40 000,00 -środki budżetu państwa	0,00	680 000,00 zł - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027	0,00	80 000,00 zł - wkład własny niepieniężny

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nr projektu	Nazwa projektu	Rodzaj projektu	Wnioskodawca	Okres realizacji	Szacunkowa wartość projektu (PLN)	Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych (PLN)	Środki prywatne (PLN)	Środki pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS (PLN)	Środki pochodzące z innych źródeł (PLN)	Wkład podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia (PLN)
20/P	YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Kultury	2025-2030	30 000,00	0,00	0,00	0,00	22 500,00 - Środki Lokalnej Grupy Działania	7 500,00
21/P	AKTYWIZACJA SENIORÓW	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Kultury	2025-2030	30 000,00	0,00	0,00	0,00	22 500,00 - Środki Lokalnej Grupy Działania	7 500,00
22/P	Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim	Inwestycyjny	WTZ w Stoczku Łukowskim Powiat Łukowski	2024-2028	70 000,00	0,00	30 000,00 -środki sponsorów prywatnych	0,00	0,00	40 000,00 - środki budżetu Miasta Stoczek Łukowski - środki Powiatu Łukowskiego

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 19 Szacunkowe koszty realizacji przedsięwzięć dodatkowych

Nr projektu	Nazwa projektu	Rodzaj projektu	Wnioskodawca	Szacunkowa wartość projektu (PLN)	Potencjalne źródła finansowani
1/D	NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU "CHOJNIAK"	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim	40 000,00 zł	- Środki Lokalnej Grupy Działania - Środki programu EtnoPolska - budżet Miasta Stoczek Łukowski
2/D	QUESTING PRZYRODNICZY	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim	10 000,00 zł	- Środki Lokalnej Grupy Działania - Środki programu EtnoPolska - budżet Miasta Stoczek Łukowski
3/D	MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim	10 000,00 zł	- Środki Lokalnej Grupy Działania - Środki programu EtnoPolska - budżet Miasta Stoczek Łukowski
4/D	PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”	Nieinwestycyjny	Miasta Stoczek Łukowski Miejski Ośrodek Kultury Ludowy Klub Sportowy „Dwernicki”	100 000,00	- Ministerstwo Sportu - “Sport dla Wszystkich” , “Sport wszystkich dzieci” , Fundacja “Orły Sportu” - samorządy: Marszałek Województwa Lubelskiego, Marszałek Województwa Mazowieckiego, Powiat Łukowski, Powiat Garwoliński, Powiat Siedlecki,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nr projektu	Nazwa projektu	Rodzaj projektu	Wnioskodawca	Szacunkowa wartość projektu (PLN)	Potencjalne źródła finansowani
					Gminy: Miasto Stoczek Łukowski, Gmina Stoczek Łukowski, Gmina Borowie, Gmina Stanin, Gmina Wodynie. - Sponsorzy prywatni.
5/D	Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim	Inwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	6 315 800,00	- Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (6 000 000,00 zł) - budżet Miasta Stoczek Łukowski (315 800,00 zł)
6/D	STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”	Nieinwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski Partner/rzy - potencjalne organizacje społeczne	300 000,00	-Projekt „Regiony Rewitalizacji 3.0” współfinansowanego z programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027
7/D	Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara”	Nieinwestycyjny	STS AVES Stoczek Łukowski	100 000,00	- Ministerstwo Sportu - “Sport dla Wszystkich” , “Sport wszystkich dzieci” , Fundacja “Orły Sportu” - samorządy: Marszałek Województwa Lubelskiego, Marszałek Województwa Mazowieckiego, Powiat Łukowski, Powiat Garwoliński, Powiat Siedlecki, Gminy: Miasto Stoczek Łukowski, Gmina Stoczek Łukowski, Gmina Borowie, Gmina Stanin, Gmina Wodynie. - Sponsorzy prywatni
8/D	Kontynuacja programu usuwania azbestu	Inwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	1 000 000,00	- Środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 - Środki Lokalnej Grupy Działania
9/D	Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim -Szkoła Podstawowa im. gen. J. Dwernickiego oraz Przedszkole STS AVES Stoczek Łukowski	200 000,00	- Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030 - Program Regionalny Wsparcia Edukacji Ekologicznej na lata 2022-2025 - Środki Ministerstwa Zagranicznych w ramach programu „Edukacja globalna” - Fundusz Naturalnej Energii (Spółka GAZ-SYSTEM) - „Sport na start” - Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego - dotacje w Lasów Państwowych – np. „Klasa z drewna” .
10/D	Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim -Szkoła Podstawowa im. gen. J. Dwernickiego oraz Przedszkole	30 000,00	- Środki Lokalnej Grupy Działania - Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030 - „Były sobie pieniądze” - Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego - Środki Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich PROW na lata 2021-2027
11/D	STUK PUK ! TO JA KULTURA!	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Kultury w Stoczku Łukowskim	500 000,00	- Środki Lokalnej Grupy Działania

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nr projektu	Nazwa projektu	Rodzaj projektu	Wnioskodawca	Szacunkowa wartość projektu (PLN)	Potencjalne źródła finansowani
			Zespół Oświatowy w Stoczku Łukowskim -Szkoła Podstawowa im. gen. J. Dwernickiego oraz Przedszkole		- Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 (NOWEFIO) - Narodowy Instytut Wolności Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego - Środki fundacji (m.in. Fundację BGK im. J. K. Steczkowskiego, mBanku, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności) - Program ETNOPOLSKA
12/D	Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski	Inwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	1 000 000,00	- Środki Miasta Stoczek Łukowski
13/D	Rozwój interwencyjnych usług wsparcia	Nieinwestycyjny	Miejski Ośrodek Pomocy Ewentualni partnerzy (OPS z terenu powiatu łukowskiego oraz NGO)	1 500 000,00	- Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-27
14/D	Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji	Inwestycyjny	Miasto Stoczek Łukowski	1 500 000,00	- Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027

Źródło: Opracowanie własne

5.3.2 Potencjalne źródła finansowania GPR

Rewitalizacja jest procesem wieloaspektowym, także pod względem finansowania. Wiąże się ona z koniecznością oparcia realizacji przedsięwzięć na różnych źródłach finansowania stosownie do ich obszarów tematycznych. Zastosowanie zasady komplementarności źródeł finansowania tj. łączenia środków europejskich z różnymi funduszy i programów ze środkami z krajowych źródeł publicznych oraz zaangażowaniu środków prywatnych znacznie zwiększa szanse powodzenia na wdrożenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Poniżej przedstawione są potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

❖ Środki Europejskie

Rozporządzenie ogólne¹⁴ dopuszcza stosowanie przez państwo członkowskie nowego instrumentu wspierającego rozwój regionalny¹⁵ pn. *inne instrumenty terytorialne*¹⁶, który w systemie wdrażania polityki spójności w Polsce będzie wykorzystany m.in. do wspierania działań rozwojowych realizowanych przez pojedyncze JST szczebla lokalnego, tj. gminy. Zgodnie z zapisami *Procedury oceny gminnych programów rewitalizacji (GPR) w województwie lubelskim w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027*¹⁷ Gminny Program Rewitalizacji będzie pełnić funkcję strategii IIT (innego instrumentu terytorialnego) o ile zostanie uzupełniony o opis procesu zaangażowania partnerów, czyli interesariuszy rewitalizacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem programu w odniesieniu do przewidzianych w nich działań finansowanych ze środków polityki spójności. Projekty wynikające z GPR mogą korzystać z różnych źródeł finansowania stosownie do ich dostępności, a sposób realizacji poszczególnych przedsięwzięć może uwzględniać możliwości, jakie stwarzają różne programy pomocowe. Wykorzystanie środków finansowych w ramach programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* stanowić będzie jedno z najważniejszych źródeł wsparcia zewnętrznego procesu rewitalizacji w gminie. Zgodnie z zapisami *Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Województwa Lubelskiego 2021-2027*¹⁸, zastosowanie instrumentów terytorialnych wdrażanych w oparciu o programy rewitalizacji następować będzie w ramach dedykowanych priorytetów i celów szczegółowych: *2.1.11 Priorytet XI Rozwój zrównoważony terytorialnie, 2.1.11.1. Cel szczegółowy 5(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego*

---

¹⁴Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

¹⁵Art. 28 i art. 39 rozporządzenia ogólnego Parlamentu Europejskiego i Rady (UE),

¹⁶Zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027

¹⁷Załącznik do uchwały nr CDXXVI/7499/2023 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 25 stycznia 2023 r.

¹⁸przyjętego przez Zarząd Województwa Lubelskiego Uchwałą nr CDXVII/7223/2022 z dnia 13 grudnia 2022 roku i zatwierdzonego przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2022)8382 z dnia 24 listopada 2022 roku [Dz. U. Woj. Lubelskiego z dnia 20 grudnia 2022 poz. 6857]

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.

Poza wyżej wymienionym i stricte przeznaczonym procesowi rewitalizacji priorytetem, wymienić można również inne priorytety i cele szczegółowe *Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Województwa Lubelskiego 2021-2027*, które stanowią potencjalne źródła finansowania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- ✓ 2.1.2. Priorytet II Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu - 2.1.2.1. Cel szczegółowy 1(ii) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych, 2.1.2.2. Cel szczegółowy 1(iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne.
- ✓ 2.1.3. Priorytet III Ochrona zasobów środowiska i klimatu - 2.1.3.1. Cel szczegółowy 2(iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego, 2.1.3.2. Cel szczegółowy 2(v) wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej, 2.1.3.3 Cel szczegółowy 2(vi) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu, 2.1.3.4 Cel szczegółowy 2(vii) wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia.
- ✓ 2.1.4 Priorytet IV Efektywne wykorzystanie energii- 2.1.4.3 Cel szczegółowy 2(i) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych, 2.1.4.4. Cel szczegółowy 2(ii) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE)2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju.
- ✓ 2.1.7 Priorytet VII Lepsza dostępność do usług społecznych i zdrowotnych- 2.1.7.1 -Cel szczegółowy 4(ii) (EFRR) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online, 2.1.7.2 - Cel szczegółowy 4(iii) (EFRR) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne, 2.1.7.3 - Cel szczegółowy 4(v) (EFRR) zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej, 2.1.7.4 - Cel szczegółowy 4(vi) (EFRR) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ✓ 2.1.8 Priorytet VIII Zwiększanie spójności społecznej – 2.1.8.1 - Cel szczegółowy 4h) (EFS+) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji, 2.1.8.2 - Cel szczegółowy 4k) (EFS+) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji, poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej, 2.1.8.3 - Cel szczegółowy 4l) (EFS+) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.
- ✓ 2.1.9 -Priorytet IX Zaspokajanie potrzeb rynku pracy- 2.1.9.1 - Cel szczegółowy 4a) (EFS+) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwanie bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej, 2.1.9.2 - Cel szczegółowy 4b) (EFS+) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy, 2.1.9.3 - Cel szczegółowy 4c) (EFS+) Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, 2.1.9.4 - Cel szczegółowy 4d) (EFS+) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględni zagrożenia dla zdrowia.
- ✓ 2.1.10 Priorytet X Lepsza edukacja- 2.1.10.1 - Cel szczegółowy 4e) (EFS+) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przezwspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego, 2.1.10.2 - Cel szczegółowy 4f) (EFS+) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

w tym ułatwanie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, 2.1.10.3 - Cel szczegółowy 4g) (EFS+) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwanie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej.

Wśród potencjalnych europejskich źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych można wymienić również:

- ✓ Projekt „Regiony Rewitalizacji 3.0” współfinansowany z programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027 – projekt wdrażany będzie przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie; będzie on polegał na udzieleniu grantów na wybrane do dofinansowania mikro-projekty rewitalizacyjne.
- ✓ *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2021-2027* - to jeden z najważniejszych instrumentów wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w Polsce, realizowany przez Unię Europejską w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (CAP). Celem PROW jest wzmocnienie konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich poprzez wsparcie inwestycji, działań innowacyjnych i projektów społecznych. PROW jest skierowany do różnych grup beneficjentów, takich jak rolnicy, przedsiębiorcy, lokalne grupy działania, samorządy i organizacje pozarządowe z terenów wiejskich. W ramach PROW 2021-2027, beneficjenci mogą uzyskać dotacje na realizację projektów związanych z rozwojem gospodarczym, środowiskowym i społecznym na obszarach wiejskich. Dotacje na działania z zakresu rozwoju społecznego: PROW 2021-2027 oferuje dotacje na działania z zakresu rozwoju społecznego, takie jak m.in. rozwój infrastruktury społecznej, wsparcie dla organizacji pozarządowych czy też wsparcie dla lokalnych inicjatyw na obszarach wiejskich. Dotacje te są przeznaczone dla samorządów, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów z terenów wiejskich, które chcą wdrażać projekty związane z rozwojem społecznym na obszarach wiejskich.
- ✓ *Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat Środowisko* – program został zatwierdzony w dniu 6 października 2022 roku przez Komisję Europejską, jego celem jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego. Z tego względu cele programu są bezpośrednio powiązane z celami programu rewitalizacji, który opiera się na realizacji tej zasady w odniesieniu do wyznaczonego w gminie obszaru rewitalizacji.
- ✓ *Krajowy Plan Odbudowy i Wzmacniania Odporności* - obejmuje środki Funduszu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, które dedykowane są różnym obszarom tematycznym, między innymi zielonej transformacji. Wsparcie będzie kierowane m.in. na wprowadzenie zieleni, bardziej efektywnym wykorzystaniu zasobów oraz przeciwdziałaniu utracie różnorodności biologicznej.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

❖ Środki krajowe

- ✓ *Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa* - zgodnie z art. 90u ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁹ Rada Ministrów realizuje Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, którego celem jest wzmacnianie roli bibliotek publicznych, szkolnych oraz pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego, które stanowią centrum dostępu do kultury i wiedzy. Program ten realizowany jest poprzez poprawę oferty bibliotek publicznych oraz inwestycje w ich infrastrukturę. Obejmuje to w szczególności dostosowanie bazy lokalowej do współczesnych standardów w zakresie obiektów użyteczności publicznej w celu rozwijania kompetencji społecznych i kulturowych mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności świadczonych usług.
- ✓ *Program Wieloletni Senior Plus* - program na lata 2021-2025, który prowadzony jest przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, ma na celu wsparcie warunków do aktywnego starzenia się w środowisku lokalnym oraz jak najdłuższego udziału w życiu społecznym seniorów. Wspiera on działania mające na celu zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie kierowane do najstarszej części społeczeństwa. Program obejmuje zarówno działania związane utworzeniem lub wyposażeniem infrastruktury społecznej wspierającej seniorów, jak też stanowi wsparcia dla zapewnienia funkcjonowania już istniejących obiektów.
- ✓ *Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej* - zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o *grach hazardowych*²⁰ Minister właściwy do spraw kultury fizycznej jest dysponentem państwowego funduszu celowego pod nazwą Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej. Wydatki w ramach funduszu ponoszone są na przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych, rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych, rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa oraz zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej. Zasady wdrażania środków funduszu określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Sportu i Turystyki z dnia 12 sierpnia 2019 roku w sprawie przekazywania środków z Funduszu Kultury Fizycznej²¹.
- ✓ *Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych* - zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 roku o *Funduszu Solidarnościowym*²² fundusz, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jest funduszem celowym obejmującym wsparcie osób niepełnosprawnych oraz emerytów i rencistów. Stosownie do art. 6 oraz art. 7 ust. 1 i ust. 5 ustawy zgromadzone w ramach niniejszego funduszu środki finansowe przeznaczone są na realizację

¹⁹Tekst jednolity Dz. U. z 2021 poz. 1915 ze zmianami

²⁰Tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku poz. 888 ze zmianami

²¹ Tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 1638

²² Tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku poz. 1787

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

zadań w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez programy rządowe Rady Ministrów i programy resortowe ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Jednym z takich programów jest program rozwoju centrów opiekuńczo- mieszkalnych realizowany przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

- ✓ *Fundusz Dostępności* - zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku *o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami*²³ Fundusz Dostępności jest funduszem celowym, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Celem tego funduszu jest realizacja zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Realizacja przedsięwzięć polegających na likwidacji barier architektonicznych może być wspierana w ramach funduszu poprzez korzystnie oprocentowane instrumenty zwrotne.
- ✓ *Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych* - program utworzony został uchwałą nr 84/2021 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2021 roku z późniejszymi zmianami, ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych poprzez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne²⁴ udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw*. Program obejmuje cztery obszary priorytetowe dotyczące różnego rodzaju zadań własnych gminy/miasta. Dotyczą one między innymi infrastruktury drogowej i infrastruktury technicznej, gospodarki odpadami, infrastruktury kulturalnej i sportowej czy też rewitalizacji.
- ✓ *Fundusz Termomodernizacji i Remontów* - wdrażanie programu ustanowiła ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, przewiduje udzielanie wsparcia na działania w zakresie termomodernizacji lub przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu skutkom luki remontowej.
- ✓ *Program Regionalny Wsparcia Edukacji Ekologicznej na lata 2022-2025* - celem programu jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy, aktywizacja społeczna, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa (w tym dzieci i młodzieży) w zakresie tematyki: przeciwdziałania emisjom, odnawialnych źródeł energii i niskoemisyjnego transportu, zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

---

²³ Tekst jednolity Dz. U. z 2020 poz. 1062 ze zmianami

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ✓ *Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 (NOWEFIO)*- jest kontynuacją programów rządowych skierowanej do sektora organizacji pozarządowych. Celem głównym Rządowego Programu NOWEFIO jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne przez poprawę samoorganizacji społecznej, wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym oraz wzmocnienie instytucjonalne sektora obywatelskiego w Polsce. Priorytety: Priorytet 1. Mikro-Inicjatywy, Priorytet 2. Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego, Priorytet 3. Organizacje obywatelskie w życiu publicznym, Priorytet 4. Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich.
- ✓ *Rządowy Program Odbudowy Zabytków* - ma na celu odbudować blask zabytków w całej Polsce. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego.
- ✓ *Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego* - Fundacja Banku Gospodarstwa Krajowego prowadzi liczne programy wsparcia lokalnych społeczności. Celami Fundacji są:
  - 1) wspieranie nauki, edukacji, oświaty i wychowania;
  - 2) prowadzenie działalności charytatywnej;
  - 3) wspieranie ochrony i promocji zdrowia;
  - 4) działania na rzecz osób niepełnosprawnych;
  - 5) promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
  - 6) działania na rzecz kultury i dziedzictwa narodowego;
  - 7) działania wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.
- ❖ **Środki międzynarodowe**
- ✓ *Fundusze norweskie i EOG* - celem funduszy jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych oraz współpracy merytorycznej pomiędzy państwami-darczyńcami oraz państwem-beneficjentem. Szeroki zakres wsparcia jest wzbogacony poprzez możliwość współpracy z partnerami z krajów finansujących, co pozwala na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań.

5.4 Komplementarność i mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych

Komplementarność stanowi istotny element Gminnego Programu Rewitalizacji. Wskazuje na wzajemne powiązania pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami skutkować będzie efektywnym wykorzystaniem

środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. W ramach niniejszego rozdziału powiązania rozpatrywane są w następujących aspektach:

- a) przestrzennym,
- b) problemowym,
- c) w zakresie ustawy o dostępności z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- d) proceduralno-instytucjonalnym,
- e) międzyokresowym,
- f) źródeł finansowania.

5.4.1 Komplementarność przestrzenna

Niniejszy Gminny Program Rewitalizacji spełnia wymagania dotyczące komplementarności przestrzennej. Ze względu na znaczenie tego obszaru planowana interwencja nie spowoduje przesunięcia problemów na inny obszar, a jedynie zapoczątkuje pozytywne zmiany w pozostałych obszarach Miasta Stoczek Łukowski. Komplementarność przestrzenna opiera się na uwzględnieniu ciągłości przestrzeni i relacjach przestrzennych z pozostałymi częściami miasta. Przestrzeń traktowana jest jako całość, w której efekty działań rewitalizacyjnych będą oddziaływać nie punktowo, ale poprzez efekt synergii na całe otoczenie.

Komplementarność przestrzenną w Gminnym Programie Rewitalizacji zapewniają projekty wskazane do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, pozwalające na wyprowadzenie go ze stanu kryzysowego. Projekty te są ze sobą powiązane i wzajemnie się dopełniają, a ich realizacja wpłynie na poprawę stanu obszaru rewitalizacji, a ponadto przyczyni się do poprawy wizerunku całego miasta.

Większość proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych skupia się na obszarze rewitalizacji i jest z nim ściśle powiązana, stanowiąc odpowiedź na jego główne problemy. Dzięki ich realizacji pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze miasta, ponieważ wiele z nich dotyczy infrastruktury (drogi) lub obiektów użyteczności publicznej (obiekty sportowe i edukacyjne), co bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia wszystkich mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski.

5.4.2 Komplementarność problemowa

Przedmiotowy GPR spełnia całość wymogów w zakresie komplementarności problemowej i jest dokumentem spójnym wewnątrz oraz zewnątrz, harmonijnie wplecionym w system zarządzania strategicznego Miasta Stoczek Łukowski:

- ✓ w następnej kolejności (rozdział 3.) zaprezentowano metodologię przeprowadzenia procesu delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ✓ w rozdziale 4. przedstawiono szczegółową diagnozę wyznaczonego obszaru rewitalizacji (zawierającą informację w zakresie zaobserwowanych problemów i obszarów deficytowych, jak również potencjałów decydujących o możliwościach rozwojowych obszaru),
- ✓ w rozdziale 5.1.1 zaprezentowano wizję stanu obszaru po zrealizowaniu programu rewitalizacji,
- ✓ w rozdziale 5.1.2 zaprezentowano zhierarchizowany zestaw celów rewitalizacji (cel główny – cele strategiczne- cele operacyjne), których realizacja następować za pomocą wyznaczonych kierunków działań,
- ✓ w rozdziale 5.2.1 - przedstawiono listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zwierającą w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny oraz opis działań zapewniających dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami),
- ✓ w rozdziale 5.2.2 przedstawiono charakterystykę (realizujących cele i kierunki działań rewitalizacyjnych) pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- ✓ w rozdziale 5.3 przedstawiono indykatywne ramy finansowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz potencjalne źródła finansowania pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- ✓ mechanizmy zapewnienia komplementarności – zarówno pomiędzy rodzajami przedsięwzięć rewitalizacyjnych, różnymi rodzajami podmiotów je realizujących jak i pomiędzy różnymi źródłami ich finansowania zostały opisane w tymże rozdziale (5.4).
- ✓ w rozdziale 6. zaprezentowano kompleksowy system wdrażania GPR wraz z kwantyfikowalnymi rezultatami rewitalizacji, opatrzonymi wskaźnikami oceny postępów wdrażania,
- ✓ szczegółowy opis powiązań przedmiotowego GPR z dokumentami strategicznymi poszczególnych szczebli został zaprezentowany w rozdziale 7. *Powiązanie GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi*,
- ✓ w rozdziale 8. zawarto informacje w zakresie procesu uspołeczniania procedury opracowywania i wdrażania GPR,
- ✓ zakres niezbędnych zmian w dokumentach strategicznych i uchwałach Miasta Stoczek Łukowski został zaprezentowany w rozdziale 9.,
- ✓ rozdział 10 zawiera informacje w zakresie procesu opiniowania dokumentu przez wymagane organy, procedury oceny oddziaływania na środowisko dokumentu, a także załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

Przedstawione w niniejszym Programie przedsięwzięcia rewitalizacyjne są komplementarne na poziomie ogólnym (dopełniania się rodzajami). Wszystkie z przedsięwzięć rewitalizacyjnych mają charakter przekrojowy – realizuje więcej niż jeden cel i dotyka szeregu aspektów (społecznych,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

ekonomicznych, przestrzennych, środowiskowych, technicznych). Wzajemne dopełnianie się w zakresie rozwiązywania problemów przez poszczególne przedsięwzięcia zostało zapewnione m.in. na poziomie naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych prowadzonych w okresie 18-31.10.2023 r. przez Miasto Stoczek Łukowski. Przyjęto zasadę, że komplementarność problemowa występuje jeżeli jest wykazane dopełnianie się przedsięwzięć w zakresie przeciwdziałania co najmniej jednemu problemowi społecznemu i co najmniej jednemu problemowi z pozostałych sfer (gospodarczej, technicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej). W przypadku projektów infrastrukturalnych, dla których dominującą sferą interwencji jest sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa, zakłada się, iż będą one stanowiły trwałą bazę dla realizacji projektów społecznych (wspierających potencjał młodzieży oraz ich kompetencje społeczne i edukacyjne, integracyjnych, aktywizujących mieszkańców, promujących zdrowe nawyki żywieniowe i ruchowe, a także zwiększające świadomość w zakresie postaw proekologicznych i proklitycznych, zwiększających dostęp do kultury). Jednocześnie przedsięwzięcia zostały zaplanowane w taki sposób, aby ich skutki przyczyniały się do niwelowania problemów w różnych sferach, osiągając w niektórych przypadkach wymiar horyzontalny. Aktywizacja społeczna przyczyni się zarówno do ograniczania problemu patologii, jak i aktywizacji zawodowej. Problemy związane z funkcjonowaniem osób niepełnosprawnych będą niwelowane zarówno w warstwie społecznej i zawodowej (m.in. poprzez rozwój sektora ekonomii społecznej), jak i w odniesieniu do fizycznego funkcjonowania (ograniczenia barier architektonicznych) wskazanej kategorii społecznej. Projekty polegające na poprawie jakości usług publicznych (np. poprawa standardu i rozwój programów edukacyjnych, rozwój opieki nad dziećmi do lat 3) przełożą się na wzrost poczucia tożsamości lokalnej i budowanie silnego kapitału społecznego. Projekty obejmujące uporządkowanie przestrzeni publicznych wpłyną na atrakcyjność obszaru jako miejsca zamieszkania i rekreacji (np. uporządkowanie i poprawa estetyki przestrzeni publicznych, a także rozwój ich funkcji o nowe, m.in. turystyczno-rekreacyjne, co niewątpliwie przyczyni się do rozwoju usług turystycznych i okołoturystycznych jak również usług podstawowych dla mieszkańców). Wskazane w ramach niniejszego dokumentu przedsięwzięcia wpływają na niwelowanie problemów w różnych sferach, co przeciwdziała fragmentacji działań i wpływa na ich kompleksowość. W każdym z przypadków przedsięwzięcia zaplanowane zostały w taki sposób, aby bazować na lub wykorzystywać istniejące potencjały obszaru.

Planowane przedsięwzięcia wynikają z potencjału rozwoju obszaru rewitalizacji, a także odpowiadają na potrzeby sygnalizowane w obszarach społecznym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym oraz środowiskowym. Kolejność realizacji zidentyfikowanych projektów rewitalizacyjnych wynika z logicznej konsekwencji wprowadzonych zmian w obszarze rewitalizacji. W pierwszej kolejności realizowane będą projekty inwestycyjne, których efekty w formie udostępnionej powierzchni lub wyposażenia mogą zostać wykorzystane podczas realizacji projektów „miękkich”. Na kolejność realizacji projektów wpływ ma również rozwiązanie najbardziej naglących potrzeb obszaru rewitalizacji. Zaplanowano, iż w pierwszej

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

kolejności przeprowadzone zostaną przedsięwzięcia podnoszące jakość i warunki edukacji, w tym gwarantujące możliwość prowadzenia włączającego procesu edukacyjnego oraz przedsięwzięcie polegające na budowie żłobka (pozwalającego na powrót rodzicom sprawującym opiekę nad dziećmi na rynek pracy (2/P, 12/P, 13/P)). Kolejne, zgodnie z oczekiwaniami społeczności lokalnej, przedsięwzięcia dotyczą kontynuacji, zainicjowanych w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji*, przedsięwzięć obejmujących kwestie uporządkowania i nadania nowych funkcji zdegradowanym przestrzeniom publicznym. W przypadku projektu 1/P planowane przedsięwzięcie stanowi bezpośrednią kontynuację i nawiązanie do wcześniej rozpoczętych inicjatyw. Rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” stanowiła jedno z podstawowych i sztandarowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych w ramach LPR. Niestety ze względu na ograniczone środki finansowe nie udało się zrealizować planowanego projektu (podjęto decyzję o realizacji w pierwszej kolejności innych priorytetowych projektów). Pomysłu tego jednak nie zarzucono i systematycznie zaczęto pozyskiwać środki na realizację niewielkich zakresów przedsięwzięcia. Stan obecny Parku Miejskiego nie jest nadal zadowalający stąd nadal istnieje konieczność podjęcie interwencji w tym zakresie. W opinii interesariuszy procesu rewitalizacji biorących udział w opracowaniu niniejszego GPR projekt rewitalizacji parku to podstawowe i najważniejsze z przedsięwzięć rewitalizacyjnych w okresie do 2030 r. Pozostałe to projektu wynikające z aktualnego zapotrzebowania, których potrzeba realizacji ujawniła się bezpośrednio w trakcie prowadzonego procesu partycypacji społecznej (m.in. 3/P, 4/P, 18/P).

W sferze gospodarczej większość inwestycji technicznych jest komplementarna z projektami miękkimi – np. poprawiona infrastruktura drogowa stworzy lepsze warunki dostępu do rynku pracy przy aktywnym wsparciu projektów takich jak: *Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim* (15/P) czy *Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji* (10/D). Powyższe działania przyczynią się do wzrostu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji oraz do jego rozwoju gospodarczego. Będą to jednocześnie działania, przeciwdziałające bezrobociu na obszarze rewitalizacji, dzięki czemu poprawie ulegnie również sytuacja w sferze społecznej. Poprawa infrastruktury poza oczywistą poprawą jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, przyczyni się także do wzrostu jego atrakcyjności inwestycyjnej, w tym szczególnie w zakresie turystyki i rekreacji.

W zakresie problemów z zatrudnieniem osób wykluczonych, w tym seniorów lub osób z niepełnoprawnościami przewidziano działania wpływające na reintegrację tychże grup (15/P, 22/P). Dla osób borykających się z różnego rodzaju problemami czy to zdrowotnymi, wynikającymi z niekorzystnej sytuacji życiowej czy będącymi pochodną stanu zdrowia, przewidziano przedsięwzięcia umożliwiające na obszarze rewitalizacji oraz pozostałej części miasta rozwój specjalistycznych usług (11/P). Remedium na problemy zweryfikowane w sferze technicznej oraz środowiskowej stanowią przedsięwzięcia obejmujące kontynuację procesu usuwania azbestu, poprawę efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie miasta, rozbudowę i przebudowę istniejącej oczyszczalni ścieków oraz rozwój infrastruktury

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

kanalizacji sanitarnej, a także wprowadzenie programu ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym (18/P, 5/D, 8/D, 12/D, 14/D). Problemy zdiagnozowane w sferze przestrzenno-funkcjonalnej zostaną zażegnane dzięki przedsięwzięciom wpływającym na poprawę infrastruktury drogowej (17/P). Dodatkowo, w odpowiedzi na problemy sfery środowiskowej przewidziano projekty przyczyniające się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców (9/D).

Wyżej wymienione przedsięwzięcia zaspokoją najbardziej palące potrzeby wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Dzięki nim zniwelowane zostaną m.in. problemy w zakresie wyłączenie społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji, deficytu ofert kulturalnej oraz umożliwiającej ciekawe spędzanie czasu wolnego, deficytu oferty dla ludzi młodych oraz seniorów, Uzupełnieniem ww. działań będą projekty umieszczone na liście przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które przyczynią się do poprawy sfery funkcjonalno-przestrzennej obszaru rewitalizacji i wpłyną na podniesienie atrakcyjności osiedleńczej tego terenu, a także ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji.

Całość stworzonej infrastruktury i przestrzeni będzie służyć realizacji przedsięwzięć przeciwdziałających zdiagnozowanym w sferze społecznym problemom dot. m.in. konieczności rozwoju usług społecznych i specjalistycznych usług interwencyjnych, rozwoju oferty dla seniorów, dzieci i młodzieży (11/P, 16/P, 19/P, 20/P, 21/P, 1/D, 2/D,3/D, 4/D), a także wpływających na rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji (10/D). Nowa przestrzeń będzie również na realizację cyklicznych wydarzeń integrujących społeczność lokalną. Będzie również miejscem wielu oddolnych inicjatyw (6/D).

Na uwadze mieć należy fakt, iż proces rewitalizacji sam w sobie jest procesem niezwykle trudnym i wielowątkowy; wymagającym ogromnej determinacji i w początkowym etapie dużego zaangażowania sektora publicznego. W obrębie takich obszarów jak Miasto Stoczek Łukowski, stanowi on dodatkowe wyzwanie. Ze względu na swoiste „zapóźnienie” rozwojowe obszarów peryferyjnych, (do których zalicza się niestety Lubelszczyzna), chcąc zacząć „odnowę społeczną”, zmianę mentalności (która jest mentalnością wielopokoleniową), sposób myślenia i postępowania, trzeba w pierwszej zagwarantować mieszkańcom dostęp do przestrzeni, infrastruktury i usług, które w innych rejonach kraju stanowią rozwiązania standardowe i ogólnodostępne. Dopiero w „nowej przestrzeni” można próbować „zmieniać” mieszkańców.

5.4.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Przedmiotowy GPR charakteryzuje się komplementarnością proceduralno-instytucjonalną, gdyż obejmuje system zarządzania procesem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie interesariuszy, w tym niezależnych od siebie instytucji i podmiotów.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

W rozdziale 6. opisany został szczegółowy system wdrażania GPR, natomiast w rozdziale 6.1. zaprezentowano strukturę zarządzania wdrażaniem GPR. System monitorowania oraz system oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych (oceny postępów realizacji celów GPR) został opisany w rozdziale 6.2. W tymże rozdziale zaprezentowano także mechanizm wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmienność otoczenia programu (w tym na zmiany wywołane przez sam program).

System zarządzania rewitalizacją zostanie włączony w strukturę ogólnego systemu zarządzania w Mieście Stoczek Łukowski głównie poprzez uwzględnienie GPR w filarze schematu struktury zarządzania, jako ramy operacyjnej integrującej wszystkie strategiczne działania.

Komplementarność proceduralno – instytucjonalna przejawia się w systemie zarządzania, jaki został zaprojektowany na potrzeby implementacji rewitalizacji. Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski odpowiada Burmistrz Stoczka Łukowskiego, przy wsparciu Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim. Kwestie rewitalizacji zostaną merytorycznie usytuowane w zakresie obowiązków powołanego Zespołu ds. wdrażania GPR, w skład którego wejdą pracownicy zajmujący stanowiska ds. Gospodarki Gruntami, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska, ds. Gospodarki Komunalnej, ds. Inwestycji. Nadzór nad realizacją GPR będzie pełnił wskazany pracownik merytoryczny – ds. Inwestycji, który będzie jednocześnie koordynatorem rewitalizacji. W Regulaminie Organizacyjnym znajdują się zapisy poszerzające zakres działania ww. stanowisk Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim o zagadnienia związane z wdrażaniem i monitorowaniem wdrażania GPR. Umieszczenie koordynatora w obrębie struktur Urzędu Miasta zapewni skuteczne zarządzanie programem oraz pozwoli na kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych w ramach realizacji polityk publicznych. Przewidziano niezbędne ramy dla efektywnego współdziałania instytucji i podmiotów oraz wzajemnej koordynacji ich działań. Wypracowane wspólne procedury zarządzania programem rewitalizacji w oparciu o istniejące struktury administracyjne i systemy zarządzania gminą pozwolą na zachowanie komplementarności proceduralno-instytucjonalnej oraz skuteczne wdrożenie powiązanych ze sobą przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W celu skutecznej realizacji założeń GPR przewiduje się także współpracę z podmiotami podległymi samorządowi lokalnemu oraz instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego. Instytucje te odpowiedzialne będą nie tylko za konsultowanie, opiniowanie projektów i działań rewitalizacyjnych w ramach prac Komitetu Rewitalizacji, ale także będą uczestniczyły w realizacji poszczególnych przedsięwzięć na zasadach zlecenia zadań publicznych wg procedury przewidzianej w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawie – Prawo zamówień publicznych.

5.4.4 Komplementarność w zakresie ustawy z 19 lipca 2019 roku o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Zapisy ustawy o rewitalizacji obligują jednostki opracowujące dokument do tego, aby w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych umieszczonych na liście podstawowej zawrzeć opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2019 poz. 1696 z późn. zm.). Zgodnie z art. 2 pkt. 3) ustawy osobą ze szczególnymi potrzebami jest osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. W katalogu osób spełniających powyższą definicję wymienić można: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnością (ruchową czy też intelektualną), ale też inne osoby mające w sposób trwały lub czasowy naruszoną sprawność w zakresie mobilności i percepcji (przykładowo osoby niedowidzące, niesłyszące, osoby poruszające się przy pomocy kul, wózków, chodzików, osoby z wózkiem dziecięcym, z ciężkim bagażem, kobiety w ciąży, itp.). W związku z powyższym instytucje publiczne zobowiązane są do:

- ✓ stosowania zasad projektowania uniwersalnego - w rozumieniu art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 (Dz. U. 2012 poz. 1169),
- ✓ racjonalnych usprawnień – tj. modyfikacji lub adaptacji, niepociągających za sobą niepotrzebnych utrudnień, które są niezbędne dla zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości korzystania z dóbr i usług,
- ✓ dostępu alternatywnego – w pierwszych dwóch latach funkcjonowania ustawy, polegającego na zastosowaniu takich rozwiązań organizacyjnych, które zapewnią osobie ze szczególnymi potrzebami dostęp do budynku, ale nie w sposób samodzielny, albo które nie zapewniają dostępu do budynku podmiotu publicznego, ale umożliwiają skorzystanie z usług publicznych, np. w sposób zdalny.

Każde z zwartych w ramach GPR przedsięwzięć zawiera informacje w zakresie jego zgodności z ww. ustawą.

5.4.5 Komplementarność międzykresowa

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r. przykładą wagę do zachowania ciągłości programowej tj. zapewnia ciągłość i kontynuację projektów podejmowanych w poprzednich okresach, przy jednoczesnym uwzględnieniu zmieniającego się otoczenia polityczno-gospodarczego,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

stwarzającego nowe możliwości, ale także stawiającego nowe ograniczenia. Wskazane w GPR projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne są kontynuacją zrealizowanych już przedsięwzięć lub przedsięwzięć planowanych w poprzednich okresach. Istotne jest wykorzystywanie powstałych w przeszłości produktów i rezultatów, zachowanie funkcji oraz udział tych samych użytkowników. GPR opiera się ponadto na wnioskach wyciągniętych z realizacji poprzednich zadań rewitalizacyjnych, co pozwoli na jeszcze bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej.

Zgodnie z zasadą ciągłości w planowaniu, etap opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, poprzedziła analiza obowiązującego w kwestii rewitalizacji dokumentu strategicznego. Kwestie rewitalizacji na terenie Miasta Stoczek Łukowski podejmował przyjęty na podstawie Uchwały Nr XXVI/140/2017 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 26 kwietnia 2017 r. *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017-2023*.

Powyższy LPR był pierwszym dokumentem, w którym wyznaczono obszar rewitalizacji i wytyczono plan działania w zakresie rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski. Program ten stanowił podstawę do podjęcia kompleksowych działań rewitalizacyjnych na zdegradowanym obszarze miasta wymagających szczególnego wsparcia. Ponadto umożliwił efektywne pozyskiwanie dofinansowania do projektów ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2014–2020. Przedmiotowy dokument nie stanowi Gminnego Programu Rewitalizacji w rozumieniu ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U.2021 poz. 485), zawiera jednak informacje w zakresie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz wykaz działań i przedsięwzięć kwalifikujących się do objęcia wsparciem rewitalizacji w ramach RPO WL na lata 2014-2020. Wyżej wymieniony Lokalny Program Rewitalizacji został określony według tzw. procedury pozaustawowej zgodnie z *Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz Zasadami programowania, wdrażania i wsparcia rewitalizacji w województwie lubelskim*. Przejściowe przepisy o rewitalizacji dopuściły obowiązywanie programów rewitalizacji opracowanych wg tej procedury do końca roku 2023.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017-2023 został wpisany do wykazu programów rewitalizacji prowadzonego przez Marszałka Województwa Lubelskiego, co było jednoznaczne z pozytywną weryfikacją i umożliwieniem przedsięwzięciom zawartym, w tym dokumencie ubiegania się o współfinansowanie ze środków unijnych na rewitalizację.

Komplementarność międzyokresowa projektów ujętych w GPR polegać będzie na kontynuacji części działań zapoczątkowanych lub zrealizowanych w ramach wdrażania *Lokalnego Programu Rewitalizacji*. Przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach GPR są kontynuacją i niezbędnym uzupełnieniem działań prowadzonych w poprzednich latach. Część z przedsięwzięć, których ze względu na ograniczone środki finansowe nie udało się do tej pory zrealizować, została przeniesiona do realizacji w ramach GPR ze względu na tożsamość przestrzenną (aktualny obszar rewitalizacji pokrywa się częściowo z pierwotnie wyznaczonym obszarem rewitalizacji w obrębie ulic: Plac Tadeusza Kościuszki, 1 Maja, , Poprzeczna,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Przechodnia, Aleksandra Świętochowskiego, Plac Stanisława Wielgoska, Generała Dwernickiego budynki mieszkalne od nr 1 do 40, Józefa Piłsudskiego budynki mieszkalne od nr 1 do nr 59 , Wyzwolenia dodatkowo w obszarze rewitalizacji ujęto ulice: Krótka, Wojska Polskiego, Armii Krajowej, PCK, Targowa) oraz problemową (część z problemów jest nadal aktualna, zatem zachodzi konieczność podjęcia stosownej interwencji- zaplanowane przedsięwzięcia będą w sposób bezpośredni im przeciwdziałać). Dotyczy to przede wszystkim przedsięwzięcia 1/P *Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych.*

Analogicznie, jak realizowane do tej pory, nowe przedsięwzięcia założone do realizacji w GPR do 2030 r. nastawione są na rozwiązywanie zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji problemów społecznych oraz poprawy jakości życia i funkcjonowania mieszkańców. Komplementarność międzyokresowa dotyczy zarówno wymiaru infrastrukturalnego. W ramach GPR zaplanowano realizację działań znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie wcześniejszych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. przedsięwzięcia LPR, np. 1. *Zagospodarowanie i rewitalizacja parku miejskiego „Chojniak”* oraz terenów sportowych wraz z otoczeniem w Stoczku Łukowskim i 2. *Zagospodarowanie rynku*. Planowane projekty dotyczące: rewitalizacji Parku Miejskiego „Chojniak”, poprawy efektywności energetycznej sektora publicznego (budynek MOK i OSP) oraz budowy parku sportu w m. Stoczek Łukowski znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie zrealizowanych wcześniej przedsięwzięć. Taki sposób postępowania ma na celu osiągnięcie efektu synergii pomiędzy zrealizowanymi już i planowanymi do wdrożenia przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Pozwoli również na znaczne osiągnięcie spójności przestrzennej.

Przedsięwzięcia 13/P - *Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim*, będzie wykorzystywać infrastrukturę powstałą w ramach zrealizowanego przedsięwzięcia LPR, tj. 3. *Rewitalizacja zdegradowanych budynków publicznych (Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w tym tereny targowicy, Zespół Szkół*, w ramach którego przeprowadzono termomodernizację budynku Przedszkola w Stoczku Łukowskim. Szczególne znaczenie ma kontynuacja w GPR przedsięwzięcia przewidzianego w LPR i dotyczącego uporządkowania i zrewitalizowania przestrzeni Parku Miejskiego „Chojniak”.

Kontynuacja dotyczy również aspektu społecznego - bezpośrednia kontynuacja przedsięwzięć mających na celu włączenie społeczne i obywatelskie mieszkańców, rozwój usług społecznych w celu poprawy jakości życia na obszarze rewitalizacji czy podniesienie jakości usług edukacyjnych i zdrowotnych.

Dzięki kontynuacji problemowej poprzednich projektów oraz realizacji nowych zintegrowanych inicjatyw skoncentrowanych na jednolitym obszarze rewitalizacji, możliwe będzie wzmocnienie dotychczas uzyskanych efektów i przyspieszenie procesu wyprowadzania wskazanego terenu ze stanu kryzysowego.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Całość stworzonej infrastruktury i przestrzeni będzie służyć realizacji przedsięwzięć obejmujących m.in. rozwój usług społecznych, zwiększenie oferty dla seniorów, dzieci i młodzieży. Nowa przestrzeń będzie również na realizację cyklicznych wydarzeń wpływających na podniesienie świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców oraz rozwoju postawy przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Będzie również miejsce wielu oddolnych inicjatyw. Powstała w ramach wcześniej zrealizowanych przedsięwzięć, w tym rewitalizacyjnych infrastruktura (m.in. baza dydaktyczna placówek edukacyjnych) pozwoli na kontynuację działań w zakresie włączania społecznego grup defaworyzowanych, rozwoju włączającego charakteru procesu edukacyjnego.

W ramach niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji zakłada się dalsze ożywienie społeczne przestrzeni publicznych, które zostały zmodernizowane w poprzednich latach oraz dalszą modernizację infrastrukturalną wraz z integracją i aktywizacją społeczną mieszkańców oraz ożywieniem gospodarczym obszaru z zachowaniem dziedzictwa kulturowego. Zamierzenia te są ścisłą kontynuacją procesu rewitalizacji z lat poprzednich. Doświadczenie i wnioski z realizacji poprzednich działań pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie wdrażania procesu rewitalizacji.

5.4.6 Komplementarność źródeł finansowania

Przedsięwzięcia wpisane do *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.* mogą zostać zrealizowane przy udziale różnych źródeł finansowania, w tym środków unijnych i prywatnych. Współpraca Miasta Stoczek Łukowski z organizacjami pozarządowymi działającymi na obszarze rewitalizacji dodatkowo poszerza możliwości finansowania poszczególnych przedsięwzięć.

Dążąc do uzyskania możliwie najbardziej korzystnych efektów i jak najskuteczniejszej realizacji wyznaczonych celów GPR zakłada możliwość łączenia wsparcia z różnych źródeł, z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania.

Kolejność realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynika z logicznej konsekwencji wprowadzonych zmian w obszarze rewitalizacji. W pierwszej kolejności realizowane będą projekty inwestycyjne, których efekty w formie udostępnionej infrastruktury lub przestrzeni zostaną wykorzystane podczas realizacji zidentyfikowanych projektów miękkich, dla których ta infrastruktura jest niezbędna. Niektóre przedsięwzięcia miękkie będą realizowane w całym okresie objętym procesem rewitalizacji, w obiektach już dostępnych. Na kolejność realizacji przedsięwzięć wpływ ma również rozwiązanie najbardziej naglących potrzeb obszaru rewitalizacji oraz dostępność źródeł zapewniających finansowanie poszczególnych projektów.

Przedmiotowa komplementarność została zapewniona przez określenie oraz łączenie różnych źródeł finansowania. Przewidziano zarówno przedsięwzięcia współfinansowane przez sektor prywatny, jak

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

i publiczny, środki osób/podmiotów indywidualnych, sektora pozarządowego, jak i środki publiczne oraz środki europejskie.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych z różnych źródeł, z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania, pozwala na uzyskanie korzystnych efektów i wpływa na wzrost dynamiki pożądaných zmian. Ponadto, projekty zapisane w dokumencie dają także możliwość włączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji. Ważne jest wykorzystanie dla celów rewitalizacji dostępnych środków z programów rządowych oraz funduszy pomocowych Unii Europejskiej, a także stworzenie przez gminę warunków dla możliwie szerokiego włączenia się sektora prywatnego w działania na rzecz rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych firm i instytucji oraz programów aktywizacji i wsparcia dla wspólnot mieszkaniowych.

W ramach wszystkich przedsięwzięć z listy przedsięwzięć podstawowych, określono indykatywne ramy finansowe. Przy każdym z przedsięwzięć (z listy podstawowej oraz uzupełniającej) wskazano komplementarne źródła finansowania.

Program zakłada umiejętne wykorzystywanie środków ze źródeł zewnętrznych, dzięki którym będzie można uzyskać korzystne i optymalne efekty na obszarze rewitalizacji.

5.4.7 Kompleksowość

Koncentracja interwencji i niezbędność hierarchizacji potrzeb powodują, że projekty rewitalizacyjne dotyczą terenów o istotnym znaczeniu dla terenów całego miasta przy jednoczesnym objęciu obszarów objętych szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Interwencja GPR dotyczy wielu różnorodnych obiektów i przestrzeni, które z jednej strony wpłyną na poprawę sytuacji na obszarze rewitalizacji, z drugiej natomiast – poprzez efekt synergii będą pozytywnie oddziaływać na ożywienie i rozwój całego miasta. O kompleksowości dodatkowo świadczy przekrojowość poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Podsumowanie kompleksowości w obrębie GPR odzwierciedla załączona poniżej matryca obrazująca powiązania na poziomie przedsięwzięć oraz celów rewitalizacji. Związane jest to z patrzaniem na proces rewitalizacji jako narzędzia osiągnięcia konkretnych i mierzalnych celów.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Tabela 20 Matryca kompleksowości – komplementarność przedsięwzięć z celami strategicznymi i szczegółowymi GPR

Nr	Nazwa projektu	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
1/P	Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych	✓	✓	✓
2/P	Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukowski	✓	✓	✓
3/P	Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim	✓	✓	✓
4/P	Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski	✓	✓	✓
5/P	Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski	✓	✓	✓
6/P	KSIĄŻKA BEZ GRANIC	✓		✓
7/P	Festiwal Smaków Food Trucków	✓	✓	✓
8/P	NOC KABARETOWA	✓	✓	✓
9/P	SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM	✓	✓	✓
10/P	Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI	✓	✓	✓
11/P	Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski	✓		✓
12/P	Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego	✓	✓	✓
13/P	Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim	✓	✓	✓
14/P	Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos	✓	✓	✓
15/P	Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim	✓	✓	✓
16/P	Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II	✓		✓

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nr	Nazwa projektu	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
17/P	Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim	✓	✓	✓
18/P	Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski	✓		✓
19/P	Aktywizacja ludzi młodych			
20/P	YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI	✓		✓
21/P	AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH	✓		✓
22/P	Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim	✓		✓
1/D	NOC ŚWIĘTOJAŃSKA W PARKU „CHOJNIAK”	✓	✓	✓
2/D	QUESTING PRZYRODNICZY	✓	✓	✓
3/D	MAJÓWKA W STOCZKU ŁUKOWSKIM	✓	✓	✓
4/D	PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKICH BIEGÓW „GRZMIĄ POD STOCZKIEM ARMATY”	✓	✓	✓
5/D	Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Stoczku Łukowskim	✓	✓	✓
6/D	STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”	✓	✓	✓
7/D	Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej “Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara”	✓	✓	✓
8/D	Kontynuacja programu usuwania azbestu	✓	✓	✓
9/D	Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców obszaru rewitalizacji	✓	✓	✓

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Nr	Nazwa projektu	Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku
10/D	Przedsiębiorczy obszar rewitalizacji	✓	✓	✓
11/D	STUK PUK ! TO JA KULTURA!	✓	✓	✓
12/D	Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski	✓	✓	✓
13/D	Rozwój interwencyjnych usług wparcia	✓		✓
14/D	Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji	✓	✓	✓

Źródło: Opracowanie własne

5.4.8 Realizacja zasady partnerstwa i partycypacji

W celu jak najpełniejszego zrealizowania celów rewitalizacji wyznaczonych w niniejszym Gminnym Programie Rewitalizacji zapewniono zaangażowanie w proces rewitalizacji instytucji mogących być partnerami w realizacji przedsięwzięć zapisanych w GPR oraz zachęcano mieszkańców do podejmowania inicjatyw służących realizacji celów rewitalizacji. Zasada „partnerstwa” jest jedną z kluczowych zasad przyświecających przygotowaniu i wdrażaniu GPR. Inicjowanie współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi stanowiło podstawę prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji. Przedmiotowa współpraca ma na celu zagwarantować wykorzystanie potencjału organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników, optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji miasta organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców, wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającej się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym.

Gminnym Programem Rewitalizacji realizuje zasadę partnerstwa i partycypacji poprzez angażowanie interesariuszy na każdym etapie jego realizacji. Szczegółowe informacje na ten temat przedstawiono w rozdziale 8. Opis partycypacji społecznej w ramach opracowania i wdrażania GPR.

5.4.9 Mechanizmy integrowania działań

Gminny Program Rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS oraz innych publicznych lub prywatnych), tak aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego, związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Komplementarność działań podejmowanych na obszarze Miasta Stoczek Łukowski została zagwarantowana m.in. poprzez:

- ✓ zhierarchizowany układ celów, które obejmują wszystkie ważne elementy z punktu widzenia wyzwolenia potencjału obszaru rewitalizacji,
- ✓ wielość i różnokierunkowość zadań, zarówno z listy podstawowej, jak i dodatkowej,
- ✓ różnorodność podmiotów zaangażowanych we wdrażanie GPR.

Kluczowymi mechanizmami integracji zaplanowanej w GPR interwencji będą następujące czynniki:

- a) **integracja na poziomie celów** – mechanizm integracji w tym obszarze został wdrożony na poziomie opracowania dokumentu i będzie kontynuowany w okresie jego wdrażania. Etap opracowania dokumentu uwzględnił będzie takie mechanizmy jak:

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ✓ aktywne włączenie interesariuszy w proces diagnozowania obszaru miasta oraz konsultacje wytyczonego obszaru zdegradowanego i wyznaczonego na jego podstawie obszaru rewitalizacji –uruchomienie procesu udziału mieszkańców i organizacji pozarządowych w tworzeniu GPR,
- ✓ otwarty nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych do GPR –przełożył się na stworzenie pola do weryfikacji przedsięwzięć z punktu widzenia ich oddziaływania na podobszary rewitalizacji i zaplanowania kompleksowej i zintegrowanej interwencji.

Na etapie wdrażania mechanizmem integracji na poziomie celów będzie proces monitoringu – weryfikacji osiągniętych celów i formułowania zaleceń określających dalsze kroki wdrażania GPR.

b) integracja na poziomie partycypacji społecznej w zarządzaniu wdrażaniem GPR– mechanizm ten będzie realizowany poprzez:

- ✓ powołanie Komitetu Rewitalizacji – jego podstawową funkcją będzie ocena postępu wdrażania GPR z punktu widzenia integracji i komplementarności podejmowanych działań przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji,
- ✓ współpracę ze środowiskiem seniorów oraz młodzieży w zakresie działań rewitalizacyjnych podejmowanych dla osób starszych, młodzieży i dzieci,
- ✓ współpracę z przedstawicielami organizacji pozarządowych,
- ✓ systematyczne spotkania z interesariuszami,
- ✓ dodatkowym narzędziem integracji jest kontrola społeczna procesu realizowana dzięki publikacji i opiniowaniu sprawozdań z monitoringu GPR.

c) integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem– mechanizm związany z ciągłą oceną postępu wdrażania GPR, realizowany poprzez: monitoring i ewaluację.

Monitoring oraz ewaluacja GPR zostały opisane w rozdziale 6. Na poziomie mechanizmów integracji zostaną one wykorzystane dla prowadzenia procesu zarządzania, zgodnie z zaplanowanymi celami, jednocześnie odnosząc się do mierzalnych wskaźników, co pozwoli na pomiar realizacji celów, a tym samym ocenę integracji GPR.

Poniżej przedstawiono założenia w zakresie integracji działań rewitalizacyjnych:

- ✓ Wykorzystanie szansy na rozwój poprzez rewitalizację - wyzwolenie potencjału społecznego, gospodarczego i przestrzenno-funkcjonalnego obszaru rewitalizacji.
- ✓ Edukacja w zakresie procesu rewitalizacji jako jeden z podstawowych czynników warunkujących jego powodzenie. Podstawowym założeniem jest zapewnienie pełnego i prawidłowego rozumienia procesu rewitalizacji przez wszystkie jednostki i podmioty zaangażowane. Świadomość i wiedza zarówno w zakresie wagi, jak i sposobów prowadzenia działań rewitalizacyjnych jest niezwykle istotnym czynnikiem gwarantującym prawidłowość oraz efektywność procesu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ✓ Podporządkowanie celom rewitalizacji wszystkich celów w poszczególnych sektorach. Proces rewitalizacji winien stanowić cel nadrzędny względem pozostałych celów sektorowych (np. w zakresie polityki społecznej, gospodarczej, komunalnej) na etapie planowania jak i wdrażania.
- ✓ Planowanie działań rewitalizacyjnych w długoterminowej perspektywie (nie ograniczono realizacji działań wyłącznie do programów pomocowych w nowej perspektywie finansowej na lata 2021-2027).
- ✓ Nadanie priorytetowego charakteru działaniom rewitalizacyjnym poprzez ujęcie projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Zapewnienie odpowiednich wkładów własnych z budżetu miasta a dla projektów z zewnętrznym finansowaniem (np. fundusze UE, krajowe, inne międzynarodowe), a także ewentualne wykorzystanie środków ze sprzedaży nieruchomości na realizację działań rewitalizacyjnych.
- ✓ Maksymalne wykorzystanie różnorodnych form współfinansowania – zarówno bezzwrotnych (EFRR, EFS), jak i zwrotnych. Istotnym aspektem jest, aby całość działań rewitalizacyjnych nie była podporządkowana jedynie celom programów pomocowych. Wykorzystanie środków zewnętrznych należy postrzegać jako wykorzystanie szansy, a nie cel sam w sobie.
- ✓ Wzmacnianie oraz integracja działań rewitalizacyjnych w obszarach: społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, kulturowym.
- ✓ Zaangażowanie prywatnych właścicieli nieruchomości w procesy rewitalizacyjne poprzez wdrożenie konkretnych modeli współpracy oraz stworzenie instrumentów wspierających ich indywidualne działania.
- ✓ Inicjowanie działań rewitalizacyjnych skutkujących wytworzeniem silnego „miejscowego” impulsu rozwojowego wywołującego efekt domina. W długim okresie skutkuje to pozytywnym oddziaływaniem na rozległy obszar oraz działa zachęcająco dla pozostałych podmiotów. Wśród narzędzi, które gmina może wykorzystać w tym zakresie znajduje się: możliwość realizacji inwestycji infrastrukturalnych, udostępniania na cele inwestycyjne poszczególnych terenów oraz polepszanie wizerunku istniejących obiektów.
- ✓ Stworzenie oferty i wsparcia dla działań z zakresu ekonomii społecznej i umacniania roli III sektora w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego i skutecznego systemu wspierania mieszkańców.
- ✓ Umacnianie aktywnego sąsiedztwa oraz odbudowywanie relacji społecznych.

6. Część zarządcza

Zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji to proces w którym głównym celem jest zbudowanie odpowiedniego partnerstwa między koordynatorem tego procesu, tj. Urzędem Miasta w Stoczku Łukowskim a innymi podmiotami uczestniczącymi w rewitalizacji bezpośrednio lub pośrednio.

Właściwe zarządzanie programem ma ułatwić realizację poszczególnych przedsięwzięć, a tym samym doprowadzić do osiągnięcia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem stanowiącym operacyjną podstawę do wdrażania projektów rewitalizacyjnych realizowanych przez następujące grupy podmiotów:

- ✓ Podmioty wykonawcze- jednostki realizujące przedsięwzięcia wskazane w GPR należące zarówno do sektora publicznego, prywatnego oraz pozarządowego,
- ✓ Podmioty zarządzające, czyli podmioty odpowiedzialne za wdrożenie, monitoring i ewaluację Gminnego Programu Rewitalizacji.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oparte jest na wsparciu realizacji projektów stworzonych z myślą osiągnięcia celów spójnych z celami strategicznymi oraz operacyjnymi przewidzianymi w dokumencie. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane w programie rewitalizacji lub zakwalifikowane przez program jako dopuszczalne mają bardzo zróżnicowany charakter. Do zakwalifikowania dowolnego projektu jako projektu spełniającego kryteria projektu rewitalizacyjnego, na etapie prowadzonego naboru przedsięwzięć niezbędne było wskazanie w jaki sposób projekt proponowany przez podmiot wykonawczy, realizuje cel strategiczny i cele operacyjne GPR ze szczególnym uwzględnieniem informacji o tym w jaki sposób pomaga rozwiązywać problemy wskazane w diagnozie obszaru przygotowanej na potrzeby GPR.

Projekty umieszczone na liście projektów podstawowych uzupełniają się wzajemnie oraz zaplanowane są do realizacji w sposób nie stwarzający konfliktu realizacji kilku zadań na tym samym obszarze w tym samym czasie. Na uwadze mieć jednak należy fakt, iż zaplanowane przedsięwzięcia mogą być realizowane przez różne podmioty, co dodatkowo wzmacniać będzie ryzyko niespójności czy wręcz ich sprzeczności. Dotyczy to sytuacji, gdy podmioty te faktycznie są od siebie niezależne, ale może zdarzyć się także w rozległej strukturze komórek Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim i jednostek mu podległych. Stąd potrzeba zaplanowania efektywnych mechanizmów faktycznej koordynacji i integracji różnorodnych przedsięwzięć (zarówno „twardych” jak i „miękkich”), a także łagodzenia napięć, jakie mogą zaistnieć między poszczególnymi działaniami/przedsięwzięciami czy też rezultatami realizacji.

6.1 Opis struktury zarządzania GPR

W skład struktury zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji wchodzi Burmistrz Stoczka Łukowskiego (odpowiedzialny za bieżący nadzór nad realizacją GPR, dbałość o zagwarantowanie środków finansowych na jego skuteczną realizację oraz pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania, podejmowanie decyzji o potrzebie dokonania zmian w GPR) oraz Rada Miasta (odpowiedzialna za uchwalanie GPR i jego głównych kierunków, a także opiniowanie jego zmian i aktualizację). Zgodnie z właściwością, zarządzanie i koordynacja GPR, a także realizacja prowadzona będzie w strukturach organizacyjnych Urzędu Miasta. Za wdrażanie GPR odpowiedzialny będzie specjalnie powołany w tym celu Zespół ds. wdrażania GPR, w skład którego wejdą: pracownicy zajmujący stanowiska ds. Gospodarki Gruntami, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska, ds. Inwestycji.

Zadania niezbędne do wykonania w ramach GPR dla każdej z komórek czy stanowisk oraz jednostek organizacyjnych, zostaną określone i ściśle zdefiniowane przez ww. Zespół. Wszystkie komórki czy jednostki organizacyjne, w ramach swoich kompetencji, będą realizowały wyznaczone zadania dostosowując swoje zasoby do potrzeb w sposób elastyczny w ramach istniejących struktur. W ich ramach wyodrębnione zostaną zadania służące realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nad którymi nadzór merytoryczny sprawować będzie Zespół. W ramach procesu opracowywania, realizacji oraz ewaluacji i oceny stopnia wdrażania GPR czynny udział będzie brał również Komitet Rewitalizacji.

Poglądowa struktura zarządzania GPR została przedstawiona na poniższej grafice.

Rysunek 3 Struktura zarządzania GPR

Źródło: Opracowanie własne

❖ BURMISTRZ MIASTA STOCZEK ŁUKOWSKI

Za wdrażanie i monitoring *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.* odpowiadać będzie Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski we współpracy z:

- ✓ Radą Miasta,
- ✓ Urzędem Miasta,
- ✓ Komitetem Rewitalizacji,
- ✓ Samorządowymi jednostkami organizacyjnymi (m.in. MOPS, MOK oraz placówkami edukacyjnymi), ewentualnie zespołami roboczymi,
- ✓ Interesariuszami rewitalizacji.

Do kompetencji Burmistrza Miasta należy również powołanie w drodze zarządzenia Komitetu Rewitalizacji. Burmistrz Miasta będzie również odpowiedzialny za obsługę organizacyjną Komitetu Rewitalizacji.

❖ RADA MIASTA

Rolą Rady Miasta będzie weryfikacja postępów wdrażania *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.* i w razie konieczności, przeprowadzenie aktualizacji programu, zgodnie z procedurą opisaną w rozdziałach 6.2.2 *Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych* oraz 6.2.3 *Aktualizacja GPR*.

❖ ZESPÓŁ DS. WDRAŻANIA GPR

Realizację GPR powierza się Burmistrzowi Stoczka Łukowskiego za pośrednictwem Urzędu Miasta Stoczek Łukowski, w szczególności Zespołu ds. wdrażania GPR, w skład którego wejdą pracownicy zajmujący stanowiska: ds. Gospodarki Gruntami, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska, ds. Inwestycji, przedstawiciel MOPS i przedstawiciel MOK. Do obowiązków Zespołu ds. wdrażania GPR należeć będzie m.in.:

1. Stanowisko ds. Gospodarki Gruntami, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska - osoba ta będzie Koordynatorem odpowiedzialnym za proces zarządzania GPR, który stanowi swoistego rodzaju ramę operacyjną dla przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji oraz wszystkich innych działań Urzędu Miejskiego, które merytorycznie związane są z zakresem rewitalizacji:
  - ✓ odpowiedzialny za koordynację oraz integrowanie działań innych komórek/jednostek w zakresie rewitalizacji,
  - ✓ analiza możliwości, inicjowania i koordynacji działań związanych z pozyskiwaniem środków pozabudżetowych na realizację zadań inwestycyjnych,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ✓ przygotowanie, koordynowanie oraz wdrażanie projektów ujętych w GPR (zarówno w ramach listy podstawowej, jak i pozostałych działań);
- ✓ monitorowanie rzeczowej i finansowej realizacji projektów,
- ✓ monitorowanie realizacji i ewaluację GPR;
- ✓ przygotowywanie sprawozdań i dokonywanie wewnętrznej oceny efektów GPR,
- ✓ realizację GPR, w rozumieniu koordynowania i inspirowania działań administracji i beneficjentów, w kierunku przestrzegania zasad wdrożenia, wymagań zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych (np. FEL 2021-2027, fundusze krajowe), a także spójności GPR,
- ✓ dalsze programowanie procesów rozwojowych, wykraczających poza okres realizacji niniejszego GPR (tj. rok 2030),
- ✓ pełnienie nadzoru merytorycznego nad innymi podmiotami (w zakresie odpowiadającym powierzonym im do realizacji przedsięwzięciom rewitalizacyjnym), w celu zapewnienia uzyskania właściwego poziomu poszczególnych wskaźników,
- ✓ monitorowanie stanu realizacji przedsięwzięć oraz sytuacji na obszarach rewitalizacji,
- ✓ zorganizowanie ewaluacji GPR,
- ✓ monitorowanie skuteczności realizowanych przedsięwzięć i reagowanie na zmiany w otoczeniu oraz niewystarczające efekty działań,
- ✓ współpraca z jednostkami realizującymi projekty oraz monitoring realizacji zakładanych efektów,
- ✓ ciągły dialog z interesariuszami procesu (mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i in.) i inspirowanie udoskonalania instrumentów służących rewitalizacji,
- ✓ współpraca z partnerami społeczno-gospodarczymi przy realizacji ich projektów,
- ✓ bieżący monitoring przedsięwzięć i ocenę postępów realizacji celów programu,
- ✓ inspirowanie aktywnej integracji projektów i instrumentów służących rewitalizacji,
- ✓ inicjowanie i zgłaszanie potrzeby aktualizacji GPR.

2) Stanowisko ds. Inwestycji

- ✓ udział w prowadzeniu procedur procesu inwestycyjnego (m.in. uzyskiwanie wymaganych pozwoleń/decyzji/zgód organów, instytucji),
- ✓ gromadzenie informacji niezbędnych w zakresie monitoringu wskaźników poszczególnych projektów rewitalizacyjnych, jak również wskaźników monitoringu całego GPR, gromadzenie sprawozdań/raportów monitoringowych przygotowywanych przez poszczególnych beneficjentów projektów,
- ✓ współpraca z jednostkami realizującymi projekty oraz monitoring realizacji zakładanych efektów,
- ✓ ciągły dialog z interesariuszami procesu (mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i in.) i inspirowanie udoskonalania instrumentów służących rewitalizacji,
- ✓ współpraca z partnerami społeczno-gospodarczymi przy realizacji ich projektów,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ✓ prowadzenie działań promocyjnych projektów i źródeł finansowania,
- ✓ gromadzenie informacji niezbędnych w zakresie monitoringu wskaźników poszczególnych projektów rewitalizacyjnych, jak również wskaźników monitoringu całego GPR, gromadzenie sprawozdań/raportów monitoringowych przygotowywanych przez poszczególnych beneficjentów projektów,
- ✓ współpraca z jednostkami realizującymi projekty oraz monitoring realizacji zakładanych efektów,
- ✓ ciągły dialog z interesariuszami procesu (mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i in.) i inspirowanie udoskonalania instrumentów służących rewitalizacji,
- ✓ współpraca z partnerami społeczno-gospodarczymi przy realizacji ich projektów,
- ✓ inspirowanie aktywnej integracji projektów i instrumentów służących rewitalizacji,
- ✓ urządzenie przebiegu upowszechnienia GPR i komunikacji społecznej (organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy), współpraca przy sporządzeniu wymaganych okresowych sprawozdań z realizacji GPR.

3) Przedstawiciel MOPS

- ✓ analiza możliwości, inicjowania i koordynacji działań związanych z pozyskiwaniem środków pozabudżetowych na realizację zadań inwestycyjnych,
- ✓ ciągły dialog z interesariuszami procesu (mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i in.) i inspirowanie udoskonalania instrumentów służących rewitalizacji,
- ✓ współpraca z partnerami społeczno-gospodarczymi przy realizacji ich projektów,
- ✓ inspirowanie aktywnej integracji projektów i instrumentów służących rewitalizacji,
- ✓ urządzenie przebiegu upowszechnienia GPR i komunikacji społecznej (organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy), współpraca przy sporządzeniu wymaganych okresowych sprawozdań z realizacji GPR.

4) Przedstawiciel MOK

- ✓ analiza możliwości, inicjowania i koordynacji działań związanych z pozyskiwaniem środków pozabudżetowych na realizację zadań inwestycyjnych,
- ✓ ciągły dialog z interesariuszami procesu (mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i in.) i inspirowanie udoskonalania instrumentów służących rewitalizacji,
- ✓ współpraca z partnerami społeczno-gospodarczymi przy realizacji ich projektów,
- ✓ inspirowanie aktywnej integracji projektów i instrumentów służących rewitalizacji,
- ✓ urządzenie przebiegu upowszechnienia GPR i komunikacji społecznej (organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy), współpraca przy sporządzeniu wymaganych okresowych sprawozdań z realizacji GPR.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Zarządzanie projektami rewitalizacyjnymi będzie odbywał się w oparciu o indywidualne i szczegółowe podejście do wszystkich z nich; począwszy od etapu planowania i przygotowania projektu po etap jego realizacji i monitorowania efektów. Mając na względzie konieczność włączenia w proces rewitalizacji większości komórek Urzędu Miasta czy miejskich jednostek organizacyjnych, Koordynator Rewitalizacji w ramach swoich kompetencji będzie miał możliwość wydawania wiążących dyspozycji i rekomendacji kierownikom/dyrektorom poszczególnych komórek i jednostek w zakresie ich udziału w procesie rewitalizacji. Ponadto, wyżej wymienieni kierownicy i dyrektorzy mają obowiązek umożliwienia wyznaczonym pracownikom pełnego zaangażowania w realizację zadań związanych z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji.

❖ KOMITET REWITALIZACJI

Komitet Rewitalizacji będzie stanowił forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Urzędu Miasta Stoczek Łukowski w sprawach dotyczących prowadzenia oceny rewitalizacji oraz będzie pełnić funkcję opiniodawczo-doradczą.

Komitet jest typowym organem o charakterze opiniująco-doradczym, nie będąc jednocześnie organem jednostki samorządu terytorialnego, do jego zadań należy doradzanie organom wykonującym zadania w zakresie rewitalizacji poprzez:

- ✓ wyrażanie opinii na temat dokumentów przygotowanych przez jednostkę lub na temat podejmowanych przez nią działań,
- ✓ formułowanie opinii z własnej inicjatywy, stając się w ten sposób aktywnym uczestnikiem włączającym się w proces realizacji programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r. pełni funkcję strategii instrumentu terytorialnego, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Jednym z elementów realizacji takiej strategii jest konieczność włączenia partnerów społecznych i gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji na etapie jej realizacji.

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji kluczową formą zaangażowania wskazanych wyżej partnerów będzie, wdrażany na podstawie art. 7. tej ustawy, Komitet Rewitalizacji stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy z odpowiedzialnymi za koordynację tego procesu organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji ustalono, uwzględniając funkcję Komitetu oraz zapewniając wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli. Zasady, określone zostały w drodze *Uchwały Nr II/9/2024 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania*

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Komitetu Rewitalizacji. Uchwała nie stanowi aktu prawa miejscowego. Podjęcie uchwały było poprzedzone konsultacjami społecznymi prowadzonymi w dniach: 02.04.2024 r. -08.05.2024 r.

Konsultacje prowadzone były w formach wymienionych poniżej. Ogłoszenie o sposobach, miejscach i terminach prowadzenia konsultacji społecznych nastąpiło poprzez:

- a) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914),
- b) przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddawany konsultacjom oraz w siedzibie obsługującego go urzędu,
- c) przez udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej Urzędu Miasta,
- d) w sposób zwyczajowo przyjęty w Mieście Stoczek Łukowski, tj. na tablicach ogłoszeń:
  - w siedzibie Urzędu Miasta - Plac Tadeusza Kościuszki 1- II piętro,
  - Plac T. Kościuszki – skwer miejski,
  - ul. Piłsudskiego- przy budynku OSP,
  - ul. Witosa przy budynku W. Witosa 3,
  - ul. Piłsudskiego – przy młynie.

Rysunek 4 Ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu uchwały ws. zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji – storna www. Urzędu Miasta

The screenshot shows the website of the Municipality of Stoczek Łukowski. At the top left is the logo of the municipality, a rooster, with the text "URZĄD MIASTA STOCZEK ŁUKOWSKI". To the right is a search icon and a navigation menu with links: "Strona główna", "Urząd + Dla Turysty + Dla Mieszkańca + Ważne + Kontakt". The main content area displays a public notice titled "Ogłoszenie w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji". Below the title are three blue hyperlinks: "Ogłoszenie w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji – do pobrania", "Projekt uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji – do pobrania", and "Formularz konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji – do pobrania". On the right side of the page, there are two buttons for downloading a VR application: "Aplikacja VR Android" and "Aplikacja VR iOS", each with its respective platform icon.

Źródło: <https://www.stoczek-lukowski.pl/rewitalizacja/rewitalizacja-miasta-stoczek-lukowski-gminny-program-rewitalizacji-dla-miasta-stoczek-lukowski/>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Rysunek 5 Ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu uchwały ws. zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji – storna BIP Urzędu Miasta

Zarządzenie nr UKM.UU5U.ZU2.ZU24.par

BUDŻET	
Budżet miasta	
Sprawozdania finansowe	
Raport o stanie Miasta Stoczek Łukowski	
JEDNOSTKI MIASTA	
Jednostki organizacyjne miasta	
Zarządzenia kierowników jednostek organizacyjnych miasta	
GOSPODARKA	
Ochrona środowiska	
Gospodarka odpadami	
Zagospodarowanie przestrzenne	
Gospodarka nieruchomościami	
Rewitalizacja Miasta Stoczek	

Opublikowane przez: Zbigniew Drosio | Data wprowadzenia: 2024-04-15 07:47:41 | Data modyfikacji: 2024-06-05 07:41:36.

Ogłoszenie w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji

Ogłoszenie w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.pdf

Projekt uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.pdf

Formularz konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.docx

Źródło: <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520>

Formy przeprowadzenia konsultacji społecznych:

- 1) Zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, poprzez wypełnienie formularza dostępnego na stronach internetowych:
  - a) na stronie internetowej Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <http://www.bip.stoczeklukowski.pl/index.php?id=520#520>,
  - b) na stronie internetowej Urzędu Miasta <https://www.stoczeklukowski.pl/rewitalizacja/rewitalizacja-miasta-stoczek-lukowski-gminnyprogram-rewitalizacji-dla-miasta-stoczek-lukowski/>
  - c) dostępnego w postaci papierowej w siedzibie Urzędu Miasta.

Wypełnione i podpisane formularze należało złożyć:

- a) drogą elektroniczną na adres: miasto@stoczek-lukowski.pl,
  - b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski,
  - c) osobiście w Urzędzie Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski, w sekretariacie Urzędu, w godzinach pracy urzędu tj. poniedziałek-piątek: godz. 7³⁰ do godz. 15³⁰,
- 2) Zbieranie do protokołu uwag ustnych:
    - a) osobiście w Urzędzie Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski, w pok. nr 211 (sekretariat) w godz. od 7³⁰ do 15³⁰ lub telefonicznie pod nr 25 7970001 w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰,
    - b) osobiście w trakcie otwartej debaty dla wszystkich interesariuszy rewitalizacji.
  - 3) Otwarta debata dla wszystkich interesariuszy (mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli instytucji, organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych osób) zorganizowana w dniu (25 kwietnia 2024 r. o godz. 14⁰⁰) w budynku Urzędu Miasta Stoczek Łukowski sala nr 7.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Zdjęcie 1 Otwarta debata dotycząca projektu uchwały ws. zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji

Źródło: Urząd Miasta w Stoczku Łukowskim

Projekt uchwały dostępny był:

- a) na stronie internetowej Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <http://www.bip.stoczeklukowski.pl/index.php?id=520#520>,
- b) na stronie internetowej Urzędu Miasta na stronie <https://www.stoczeklukowski.pl/rewitalizacja/rewitalizacja-miasta-stoczek-lukowski-gminnyprogram-rewitalizacji-dla-miasta-stoczek-lukowski/>,
- c) w siedzibie Urzędu Miasta Urząd Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski, pok. Nr 211.

Konsultacje społeczne prowadzone były w dniach od 2 kwietnia 2024 r. do 8 maja 2024 r. W okresie tym nie wpłynęła żadna uwaga telefoniczna ani ustna do protokołu. Nie wpłynęła również żadne formularz konsultacyjny.

Szczegółowe informacje w zakresie prowadzonych konsultacji społecznych projektu uchwały zawarto w *Raporcie z przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji*.

W celu osiągnięcia efektywnej współpracy z Komitetem Rewitalizacji przewiduje się jej oparcie na następujących zasadach:

- ✓ Komitet będzie reprezentować wszystkie grupy interesariuszy procesu rewitalizacji, zmiierzając jednocześnie do samodzielnego wyłaniania interesariuszy spośród ich przedstawicieli.
- ✓ W skład Komitetu wejdą przedstawiciele grup i zespołów o charakterze doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym działających na terenie gminy.
- ✓ Współpraca z Komitetem będzie opierać się na wzajemnej otwartości w celu stworzenia jak najlepszych warunków do swobodnego podejmowania przez Komitet własnych inicjatyw dotyczących wspierania procesu rewitalizacji.
- ✓ Kadencja Komitetu będzie bezpośrednio powiązana z częstotliwością sporządzania oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

W ramach niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji nie wprowadza się zmian w zakresie Uchwały Nr II/9/2024 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski po podjęciu przez Radę Miasta ww. uchwały powołał niezwłocznie w drodze zarządzenia, Komitet Rewitalizacji.

Za Obsługę organizacyjną Komitetu Rewitalizacji zapewnia Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski.

Szczegółowe informacje na temat Komitetu Rewitalizacji zostaną uzupełnione w ostatecznej wersji dokumentu.

❖ SAMORZĄDOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

Jednostki organizacyjne miasta będą bezpośrednio zaangażowane w realizację przedsięwzięć ujętych w GPR, zgodnie z ich właściwościami, tj.:

- ✓ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- ✓ Miejska Biblioteka im. Aleksandra Świątowchowskiego,
- ✓ Miejski Ośrodek Kultury,
- ✓ Zespół Oświatowy, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa im. gen. Józefa Dwernickiego oraz Przedszkole w Stoczku Łukowskim.

❖ ZESPOŁY ZADANIOWE

W przypadku skomplikowanych projektów rewitalizacyjnych (wymagających współpracy specjalistów z różnych dziedzin) Burmistrz Stoczka Łukowskiego w drodze zarządzenia może powołać zespoły zadaniowe składające się z wyspecjalizowanych komórek/stanowisk Urzędu Miasta oraz samorządowych jednostek organizacyjnych.

❖ INTERESARIUSZE REWITALIZACJI

Współzarządzanie procesem rewitalizacji przez interesariuszy rewitalizacji odbywać się będzie za pośrednictwem Komitetu Rewitalizacji oraz form przewidzianych w rozdziale zawierającym opis procesu uspołecznienia wdrażania GPR.

Wdrażanie GPR to system złożony i wielowątkowy. W związku z tym istnieje potrzeba identyfikacji sposobów ograniczenia ryzyka podczas wdrażania GPR. Poniższa tabela zawiera zestawienie ryzyk, które mogą wystąpić podczas wdrażania GPR. W ramach każdego ze zidentyfikowanych ryzyk przypisano prawdopodobieństwo wystąpienia w 3 stopniowej skali:

- 1- niskie ryzyko wystąpienia
- 2- średnie ryzyko wystąpienia
- 3- ryzyko prawdopodobne.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Tabela 21 Identyfikacja i sposób ograniczenia ryzyka podczas wdrażania GPR

Rodzaj ryzyka	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Sposoby rozwiązywania sytuacji problemowej
Nieotrzymanie środków finansowych na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych	3 – ryzyko prawdopodobne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dywersyfikacja źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych (źródła prywatne, konkursowe, zagraniczne, krajowe, itd.) 2. Aktualizacja GPR 3. Angażowanie specjalistów w proces pozyskiwania środków w celu uniknięcia pomyłek i błędów skutkujących brakiem uzyskania dofinansowania
Opóźnienia w realizacji przedsięwzięć	2 – średnie ryzyko wystąpienia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konstrukcja umów zakładająca kary umowne i odpowiedzialność wykonawcy za terminowe ukończenie inwestycji/projektu. 2. Bieżący monitoring postępu realizacji przedsięwzięć
Brak chętnych do uczestnictwa w przedsięwzięciach społecznych	2 – średnie ryzyko wystąpienia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywna promocja planowanych przedsięwzięć społecznych 2. Osobiste zaangażowanie liderów wybranych grup w proces rekrutacji 3. Aktywne formy poszukiwania uczestników projektów prowadzone przez podmioty odpowiedzialne za wdrażanie projektów
Rezygnacja z realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez inne podmioty	3 – ryzyko prawdopodobne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżąca współpraca i komunikacja z podmiotami innymi niż publiczne w zakresie postępów związanych z projektem 2. Doradztwo merytoryczne w zakresie projektów, których realizacja jest zagrożona

Źródło: Opracowanie własne

6.2 System monitoringu i ewaluacji GPR

W celu zmierzenia efektów przyszłych działań rewitalizacyjnych realizowanych w ramach GPR i prawidłowego reagowania na niepożądane tendencje i zjawiska, niezbędne jest wdrożenie odpowiedniego systemu monitoringu i ewaluacji opierającego się na konkretnych wskaźnikach. Celem monitoringu będzie ocena stopnia realizacji celów rewitalizacji i przedsięwzięć rewitalizacyjnych określonych w Programie.

Pojęcie monitoringu oznacza systematyczne obserwowanie jakiegoś procesu i odnotowywanie jego zmieniającego się stanu w celu uzyskania wiedzy o jego przebiegu. Tak rozumiany monitoring spełnia również rolę systemu wczesnego ostrzegania o ewentualnych nieprawidłowościach. System monitorowania GPR został tak skonstruowany, aby umożliwiać dokonywanie obiektywnych pomiarów poszczególnych wskaźników w przyjętych odstępach czasu, dzięki czemu możliwa będzie ocena efektywności realizowanych przedsięwzięć. Głównym celem monitorowania procesów rewitalizacyjnych jest dostarczenie informacji, na podstawie których nastąpi ocena postępu prowadzonych działań oraz

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

weryfikacja tempa i kierunku zmian, do których proces ten zmierza. Dzięki monitoringowi prowadzona będzie identyfikacja trudności lub nieprawidłowości we wdrażaniu Programu. Zagwarantuje ona również zgodność realizacji przedsięwzięć z przyjętymi założeniami i wcześniej zatwierdzonymi celami, a także spełnia funkcję wewnętrznej kontroli, obejmującej ocenę skuteczności i terminowości realizacji poszczególnych przedsięwzięć względem przyjętego harmonogramu, a także kontrolę końcową – sprawdzenie czy ustalone cele zostały osiągnięte.

Wśród instytucji i podmiotów, które będą brały udział w procesie monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji należy w szczególności wymienić:

- ✓ Zespół ds. wdrażania GPR na czele z Koordynatorem Rewitalizacji;
- ✓ Komitet Rewitalizacji;
- ✓ odpowiednie stanowiska w strukturze Urzędu Miasta oraz samorządowych jednostek organizacyjnych sprawujące nadzór i kontrolę nad poszczególnymi sferami istotnymi dla procesu rewitalizacji;
- ✓ wnioskodawców - partnerów, którzy współpracując z gminą realizują przedsięwzięcia rewitalizacyjne przyczyniające się do implementacji GPR.

Szczególna rola w procesie monitoringu przypada beneficjentom, którzy mają obowiązek monitorowania wdrażania poszczególnych ujętych w Programie projektów.

Monitorowanie i ocena GPR ma charakter procesu ciągłego. Oznacza to, że proces monitorowania nie jest procesem jednorazowym dokonywanym na koniec okresu programowania, a jest realizowany na bieżąco zgodnie z harmonogramem realizacji projektów oraz w przypadku sytuacji losowych, które wymagają wprowadzenia zmian w sposobie realizacji GPR. Podstawowymi elementami składowymi przyjętego systemu monitoringu będą:

- ✓ analiza zagregowanych wskaźników rezultatu oraz wskaźników produktu osiągniętych na skutek realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych,
- ✓ analiza jakościowa zmian w strukturze społecznej, gospodarczej, infrastrukturalnej, technicznej i środowiskowej (na podstawie wskaźników oddziaływania) oraz ocena działań podejmowanych przez podmioty zewnętrzne wpisujących się w założenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

6.3 Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji:

- ✓ GPR podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ✓ Ocena sporządzona przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy/miasta w Biuletynie Informacji Publicznej.
- ✓ W przypadku stwierdzenia, że GPR wymaga zmiany, wójt, burmistrz albo prezydent miasta występuje do rady gminy/miasta z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię, o której mowa w ust. 2.
- ✓ W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy/miasta uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Monitoring niniejszego GPR prowadzony będzie w oparciu o następujące zasady:

1. Monitoring realizowany będzie w cyklu rocznym (dot. przedsięwzięć rewitalizacyjnych) oraz okresowym 3 –letnim oraz końcowy (dot. poziomu wdrażania GPR).
2. Monitoring prowadzony będzie w oparciu o wytyczone wskaźniki produktu i rezultatu dla poszczególnych przedsięwzięć (tabela: *Wskaźniki produktu i rezultatu przedsięwzięć rewitalizacyjnych*) oraz oddziaływania (tabela: *Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR*).
3. Źródłem weryfikacji wskaźników będą dane statystyczne, dane źródłowe znajdujące się w dyspozycji Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim, samorządowych jednostek organizacyjnych bądź też partnerów – wnioskodawców, którzy współpracując z miastem realizują przedsięwzięcia rewitalizacyjne przyczyniające się do implementacji GPR.
4. Punktem odniesienia, w procesie weryfikacji wskaźników oddziaływania będą dane pochodzące z końca 2022 r., bądź też inne – w uzasadnionych przypadkach.
5. W procesie monitoringu uwzględniane będą plany wdrażania rewitalizacji określone w Rocznych okresowych harmonogramach (rocznym oraz trzyletnim) realizacji GPR.
6. W procesie monitoringu, w sytuacji braku postępów, które świadczyłyby o wdrażaniu GPR, identyfikowane będą bariery implementacji.
7. Wyniki monitoringu przyjmowały będą postać informacji z realizacji GPR (roczne, za minione 3 lata oraz końcowy).
8. Informacja z realizacji GPR określała będzie zarówno źródła sukcesów, jak i porażek w zakresie osiągnięcia wskaźników, a tym samym kierunków działania i celów rewitalizacji.
9. Za przeprowadzanie monitoringu odpowiedzialny będzie Zespół ds. wdrażania GPR.
10. Proces monitoringu prowadzony będzie z uwzględnieniem form szerokiej partycypacji społecznej – poprzez zaangażowanie Komitetu Rewitalizacji oraz konsultacje społeczne.
11. Informacja z realizacji GPR przedstawiana będzie Radzie Miasta.

Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR będzie realizowana etapowo:

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ❖ etapami trzyletnimi,
- ❖ etapem śródkresowym (przeprowadzona w 2027 r.)
- ❖ etapem końcowym (na koniec 2030 r.).

Obejmować ona będzie całość działań zaplanowanych do realizacji w ramach GPR, w tym ocenę osiągnięcia wskaźników przypisanych poszczególnym celom zakończoną raportem. Poniżej w tabeli przedstawiono wskaźniki monitoringu poszczególnych celów (wskaźniki oddziaływania zgodne ze wskaźnikami użytymi do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.). Ocena stopnia wdrażania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych następować będzie za pomocą wskaźników produktu i rezultatu w ramach oceny sporządzanej corocznie. Wskaźniki produktu odnoszą się do mierzalnych cech samego projektu rewitalizacyjnego i obejmować mogą takie elementy jak np. liczba odnowionych budynków, powierzchnia odnowionych obszarów publicznych, liczba nowo utworzonych miejsc pracy, jakość infrastruktury czy liczba przeprowadzonych działań o charakterze „miękkim”. Wskaźnik rezultatu w ramach przedsięwzięcia rewitalizacyjnego koncentrują się na osiągniętych rezultatach w kontekście zamierzonych celów rewitalizacyjnych. Mogą obejmować takie aspekty jak np. zmniejszenie bezrobocia, zmniejszenie liczby osób uzależnionych od systemu pomocy społecznej. Wyselekcjonowanie wskaźników produktu i rezultatu w ramach poszczególnych projektów rewitalizacyjnych pozwala na obiektywną ocenę postępów i skuteczności działań. Dzięki temu można monitorować. Monitoring wskaźników oddziaływania daje odpowiedź w zakresie czy realizowane zamierzenia GPR przynoszą oczekiwane rezultaty i mają pozytywny wpływ na wyprowadzanie obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Tabela 22 Wskaźniki produktu i rezultatu przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer i nazwa przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wskaźnika
1/P –Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych	Wskaźniki produktu				
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	sztuki	0	4	Protokół odbioru końcowego (amfiteatr, saktepark, tyrolka i plac zabaw)
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	sztuki	0	5	Protokół odbioru końcowego (park, amfiteatr, saktepark, tyrolka, plac zabaw)
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	14,92	Protokół odbioru końcowego, informacje ujęte w ewidencji gruntów i budynków
	Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych, historycznych, przyrodniczych, turystycznych	sztuki/rok	2	5	Statystyki, protokoły z organizowanych wydarzeń, dokumentacja zdjęciowa
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba osób korzystających z obiektów Infrastruktury społecznej/kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu	osoby/rok	0	500	Statystyki, protokoły z organizowanych wydarzeń
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy zyskali dostęp do zrewitalizowanej i w pełni dostępnej przestrzeni publicznej	osoby	701	680	Dane z systemu ewidencji ludności Miasta Stoczek Łukowski	
2/P- Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukawski	Wskaźniki produktu				
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach	sztuki	0	1	Protokół zdawczo - odbiorczy. Dokumentacja techniczna.
	Liczba wybudowanych obiektów opieki nad dziećmi do lat 3	sztuki	0	1	Protokół zdawczo - odbiorczy. Dokumentacja techniczna.
	Liczba doposażonych obiektów opieki nad dziećmi do lat 3	sztuki	0	1	Protokół zdawczo - odbiorczy. Dokumentacja techniczna.
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	0,11	Protokół odbioru końcowego. Dane z ewidencji gruntów i budynków.
	Liczba mieszkańców, którzy zyskali możliwość powrotu na rynek pracy	osoby	0	10	Listy przyjętych i uczestniczących osób do placówki opieki żłobkowej
	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które zyskały dostęp do opieki gwarantującej włączających charakter	osoby	0	1	Listy przyjętych i uczestniczących osób do placówki opieki żłobkowej
	Wskaźniki rezultatu				
	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki żłobkowej	osoby	0	30	Listy przyjętych i uczestniczących osób do placówki opieki żłobkowej
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wspartych dostosowanych obiektów	osoby	0	1	Orzeczenie o niepełnosprawności/ o stopniu niepełnosprawności kandydata. Listy przyjętych i uczestniczących osób do placówki opieki nad dziećmi/edukacyjnej, do nowo utworzonych miejsc.	
Liczba nowo utworzonych miejsc pracy	EPC	0	6	Dokumentacja zatrudnieniowa pracowników placówki	

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wskaźnika
3/P - Prace konserwatorskie i roboty budowlane w Kościele Parafialnym p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim	Wskaźniki produktu				
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby/rok	500	1 000	Statystyki Parafii
4/P - Odnowienie - remont i przebudowa kwatery wojennej, mogił oraz pomników znajdujących się na terenie miasta Stoczek Łukowski	Wskaźniki produktu				
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	sztuki	0	5	Protokół odbioru końcowego
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	sztuki	0	5	Protokół odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba ludności zamieszkujące obszar rewitalizacji	osoby	701	680	Dane z systemu ewidencji ludności Miasta Stoczek Łukowski
5/P - Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski	Wskaźniki produktu				
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze	sztuki	1	4	Protokół zdawczo - odbiorczy. Dokumentacja techniczna (w ramach przedmiotowego projektu powstaną 3 boiska)
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	sztuki	1	4	Protokół zdawczo - odbiorczy. Dokumentacja techniczna (w ramach przedmiotowego projektu powstaną 3 boiska)
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze	osoby/rok	3 000	5 000	Statystyki, protokoły/sprawdzenia podmiotów/instytucji organizujących wydarzenia (UM, Mok)
	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy zyskali dostęp do zrewitalizowanej i w pełni dostępnej przestrzeni publicznej	osoby	701	680	Dane z systemu ewidencji ludności Miasta Stoczek Łukowski
6/P - KSIĄŻKA BEZ GRANIC	Wskaźniki produktu				
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	sztuki	0	4	Sprawozdanie MBP z realizacji projektu
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba osób korzystających z obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	osoby/rok	0	100	Statystyki prowadzone przez MBP; listy osób korzystających z wypożyczalni ulokowane w regałach bibliotecznych
	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy uzyskali dostęp do zwiększonej oferty kulturalnej	osoby/rok	0	10	Statystyki prowadzone przez MBP; listy osób korzystających z wypożyczalni ulokowane w regałach bibliotecznych
7/P - Festiwal Smaków Food Trucków	Wskaźniki produktu				
	Liczba zorganizowanych nowych ²⁵ wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	sztuki/rok	0	1	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski

²⁵ Nowe wydarzenia – obejmują przedsięwzięcie cykliczne, tj. organizowane dorocznie, które stanowi całkowicie nową (wcześniej nierealizowaną) ofertę wydarzeń

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wskaźnika
	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy zyskali dostęp do nowych ²⁶ wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	osoby/rok	0	680	Dokumentacja zdjęciowa Dane z systemu ewidencji ludności Miasta Stoczek Łukowski
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba uczestników nowych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	osoby/wydarzenie	0	100	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski Dokumentacja zdjęciowa
8/P - NOC KABARETOWA	Wskaźniki produktu				
	Liczba zorganizowanych nowych ²⁷ wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	sztuki/rok	0	1	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski Dokumentacja zdjęciowa
	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy zyskali dostęp do nowych ²⁸ wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	osoby/rok	0	680	Dane z systemu ewidencji ludności Miasta Stoczek Łukowski
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	osoby/wydarzenie	0	100	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski Dokumentacja zdjęciowa
9/P - SEJMIK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W STOCZKU ŁUKOWSKIM	Wskaźniki produktu				
	Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych	sztuki/rok	1	1	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski Dokumentacja zdjęciowa
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń kulturalnych	osoby/wydarzenie	200	250	Sprawozdanie z organizowanego wydarzenia przygotowane przez Urząd Miejski
10/P - Utworzenie Miejskiej JADŁODZIELNI	Wskaźniki produktu				
	Liczba utworzonych jadłodzielni	sztuki	0	1	Dokumentacja zdjęciowa, protokół obioru sprzętu i wyposażenia
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba osób korzystających z jadłodzielni	osoby/rok	0	70	Sprawozdania MOPS na podstawie list osób korzystających z jadłodzielni (listy umieszczone w jadłodzielni; statystyki dotyczą osób zostawiających produkty spożywcze oraz osób korzystających z tychże produktów)

²⁶ Nowe wydarzenia – obejmują przedsięwzięcie cykliczne, tj. organizowane dorocznie, które stanowi całkowicie nową (wcześniej nierealizowaną) ofertę wydarzeń

²⁷ Nowe wydarzenia – obejmują przedsięwzięcie cykliczne, tj. organizowane dorocznie, które stanowi całkowicie nową (wcześniej nierealizowaną) ofertę wydarzeń

²⁸ Nowe wydarzenia – obejmują przedsięwzięcie cykliczne, tj. organizowane dorocznie, które stanowi całkowicie nową (wcześniej nierealizowaną) ofertę wydarzeń

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wskaźnika
	Liczba mieszkańców korzystających z programów dożywiania na 100 mieszkańców	osoby	1,57	1,40	Dane MOPS w zakresie osób korzystających z dożywiania Dane ewidencji ludności
11/P - Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski	Wskaźniki produktu				
	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	osoby	0	8	Listy uczestników projektu
	Liczba opiekunów faktycznych/niefORMALNYCH objętych wsparciem w programie	osoby	0	1	Formularze zgłoszeniowe
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	0	1	Dokumentacja potwierdzająca otrzymanie form wsparcia
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	sztuki	0	1	Listy uczestników projektu Formularze zgłoszeniowe Dokumentacja potwierdzająca otrzymanie form wsparcia
12/P - Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego	Wskaźniki produktu				
	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	0	128	Formularz zgłoszeniowy/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Listy obecności na zajęciach i dzienniki zajęć Ankiety ewaluacyjne uczniów, raport z oceny nabytych kompetencji
	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	osoby	0	31	Formularz zgłoszeniowy/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Certyfikaty potwierdzające podniesienie kwalifikacji kadry
	Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	sztuki	0	1	Formalne potwierdzenie uczestnictwa podmiotu np. zarządzenie, uchwała, porozumienie
	Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem	osoby	0	9	Formularz zgłoszeniowy/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Listy obecności na zajęciach i dzienniki zajęć Ankiety ewaluacyjne uczniów, raport z oceny nabytych kompetencji
	Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej	sztuki	0	1	Orzeczenie, opinia, inny dokument potwierdzający spełnienie specjalnych potrzeb edukacyjnych
	Wskaźniki rezultatu				
Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	0	128	Formularz zgłoszeniowy/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Listy obecności na zajęciach i dzienniki zajęć	

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wskaźnika
					Ankiety ewaluacyjne uczniów, raport z oceny nabytych kompetencji
	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	0	31	Formularz zgłoszeniowy/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Certyfikaty potwierdzające podniesienie kwalifikacji kadry
13/P - Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim	Wskaźniki produktu				
	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej	osoby	0	10	Formularze/deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy obecności w formach wsparcia Certyfikaty/ zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/kwalifikacji
	Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem	osoby/rok	0	3	Formularze/deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy obecności w formach wsparcia Orzeczenia/opinie/ inne dokumenty potwierdzające specjalne potrzeby edukacyjne dzieci
	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej	osoby/rok	0	32	Lista dzieci zrekrutowanych do przedszkola Formularze/deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy obecności w formach wsparcia
	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością	sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego prac Protokół odbioru sprzętu i wyposażenia
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	0	10	Formularze/deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy obecności w formach wsparcia Certyfikaty/ zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/kwalifikacji
14/P - Pochód Motocyklowy Klubu Weteranów Szos	Wskaźniki produktu				
	Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych	sztuki/rok	1	1	Dokumentacja fotograficzna Stowarzyszenia CWS, sprawozdania i informacje Stowarzyszenia CWS
	Wskaźniki rezultatu				
Liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych	osoby/wydarzenie	200	300	Statystyki prowadzone przez Stowarzyszenie CWS	
15/P - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej w Stoczku Łukowskim	Wskaźniki produktu				
	Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie	osoby	0	2	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wskaźnika
					Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Oświadczenie o braku zatrudnienia
	Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby	0	3	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Zaświadczenie z PUP potwierdzające status osoby bezrobotnej
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby	0	3	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Zaświadczenie z PUP potwierdzające status osoby długotrwale bezrobotnej
	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoby	0	2	Projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Oświadczenie /dokument potwierdzający posiadanie statusu osoby biernej zawodowo (np. zaświadczenie o przebywaniu na urlopie wychowawczym)
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	1	2	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Orzeczenie o niepełnosprawności/ orzeczeni o stopniu niepełnosprawności
	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	sztuki	0	1	Formalne potwierdzenie uczestnictwa podmiotu np. zarządzenie, uchwała, porozumienie
	Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)	sztuki	1	2	Formalne potwierdzenie uczestnictwa podmiotu np. zarządzenie, uchwała, porozumienie
Wskaźniki rezultatu					
	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	EPC	0	2	Dokumenty zatrudnieniowe PES
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	0	3	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wskaźnika
					Certyfikaty/zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/kwalifikacji
	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	0	3	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Certyfikaty/zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/kwalifikacji
16/P Czas Seniorów w Stoczku Łukowskim – EDYCJA II	Wskaźniki produktu				
	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	osoby	41	61	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Dokumentacja potwierdzająca status osoby wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym
	Liczba osób objętych usługami asystenckim w programie	osoby	2	12	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Dokumentacja potwierdzająca status osoby wymagającej wsparcia asystenta
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	2	12	Formularza/ deklaracja uczestnictwa w projekcie Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie udziału we wsparciu Orzeczenie o niepełnosprawności/ orzeczeni o stopniu niepełnosprawności
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej	sztuki	41	61	Dokumentacja potwierdzająca status wspartego podmiotu (Statut/ Regulamin organizacyjny)
17/P Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowskim	Wskaźniki produktu				
	Długość przebudowanych/wyremontowanych dróg gminnych	km	0	0,197	Protokół odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu				
Liczba mieszkańców korzystających z efektów przedsięwzięcia	Osoby	0	32	Statystyki ewidencji mieszkańców	
18/P - Poprawa efektywności energetycznej sektora publicznego na terenie Miasta Stoczek Łukowski	Wskaźniki produktu				
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	Sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego robót Audyty energetyczny
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej	Sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego robót Audyty energetyczny

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wskaźnika	
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)	Sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego robót Audyty energetyczny	
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	Sztuki	0	1	Protokół odbioru końcowego robót Audyty energetyczny	
Wskaźniki rezultatu						
	Spadek zużycia energii cieplnej	%	0	40	Audyty energetyczny	
Wskaźniki produktu						
19/P - Aktywizacja ludzi młodych	Liczba osób objętych wsparciem w formie porad psychologicznych	osoby	0	8	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia	
	Liczba osób objętych wsparciem w formie treningów kompetencji społecznych	osoby	0	8	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia	
	Liczba osób objętych wsparciem w formie coachingów	osoby	0	8	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia	
	Liczba osób objętych szkoleniami prowadzącymi do nabycia kwalifikacji zawodowych	osoby	0	6	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia Certyfikaty /zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/kwalifikacji	
	Liczba osób objętych wsparciem w formie doradztwa zawodowego	osoby	0	6	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia	
	Wskaźniki rezultatu					
		Liczba uzyskanych certyfikatów: językowych, komputerowych ECDL, praw jazdy	sztuki	0	2	Formularze zgłoszeniowe uczestników projektu Deklaracje uczestnictwa w projekcie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Numer i nazwa przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wskaźnika
					Listy uczestników projektu Dokumentacja potwierdzająca udział w poszczególnych formach wsparcia Certyfikaty /zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji/kwalifikacji
	Liczba udzielonych stypendiów (szkoleniowych, stażowych, refundacji kosztów dojazdu)	sztuki	0	8	Umowy w zakresie udzielonych uczestnikom projektu stypendiów
20/P - YOUTH STOCZEK ŁUKOWSKI	Wskaźniki produktu				
	Liczba zorganizowanych wydarzeń integrujących społeczność obszaru rewitalizacji	sztuki/rok	0	1	Statystyki i protokoły z przeprowadzonych wydarzeń MOK Dokumentacja zdjęciowa
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba uczestników wydarzeń integrujących społeczność obszaru rewitalizacji	osoby/wydarzenie	0	40	Statystyki i protokoły z przeprowadzonych wydarzeń MOK Dokumentacja zdjęciowa
21/P - AKTYWIZACJA LUDZI STARSZYCH	Wskaźniki produktu				
	Liczba zorganizowanych wydarzeń integrujących społeczność obszaru rewitalizacji	sztuki/rok	0	1	Statystyki i protokoły z przeprowadzonych wydarzeń MOK Dokumentacja zdjęciowa
	Wskaźniki rezultatu				
	Liczba uczestników wydarzeń integrujących społeczność obszaru rewitalizacji	osoby/wydarzenie	0	40	Statystyki i protokoły z przeprowadzonych wydarzeń MOK Dokumentacja zdjęciowa
22/P - Stworzenie „Ogrodu bez barier” przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim	Wskaźniki produktu				
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	0,01	Protokół odbioru końcowego Dane ewidencji gruntów i budynków
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach	sztuki	0	1	Dokumentacja zdjęciowa, dokumentacja potwierdzając dokonanie zakupów lub wykonanie prac
	Wskaźniki rezultatu				
	Roczna liczba użytkowników obszaru poddanego rewitalizacji	osoby/rok	0	45	Dane WTZ (listy uczestników)
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wspartych obiektów	osoby/rok	0	45	Dane WTZ (listy uczestników)	

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 23 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR

Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa (2022 r.)	Zmiana	Wartość docelowa (2030r.)	Źródło danych pomiaru wskaźnika
1.	Liczba osób bezrobotnych przypadająca na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	osoby	2,24		2,00	Dane PUP oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczona na podstawie statystyk/ewidencji PUP w zakresie osób zarejestrowanych jako bezrobotne/decyzji PUP o przyznaniu statusu osoby bezrobotnej oraz danych ewidencji ludności)
2.	Liczba osób długotrwale bezrobotnych przypadająca na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	osoby	1,40		1,20	Dane PUP oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczona na podstawie statystyk/ewidencji PUP w zakresie osób długotrwale bezrobotne/decyzji PUP o przyznaniu statusu osoby bezrobotnej oraz danych ewidencji ludności)
3.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS przypadająca na 100 mieszkańców	osoby	5,56		5,00	Dane MOPS oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczona na podstawie danych dot. osób korzystających z pomocy społecznej zawartych w sprawozdaniach MPiPS składanych przez MOPS do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz danych ewidencji ludności)
4.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS z tytułu ubóstwa przypadająca na 100 mieszkańców	osoby	4,71		4,30	Dane MOPS oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczona na podstawie danych dot. osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa zawartych w sprawozdaniach MPiPS składanych przez MOPS do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz danych ewidencji ludności)

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

5.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS z tytułu bezrobocia przypadająca na 100 mieszkańców	osoby	0,71		0,45	Dane MOPS oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczona na podstawie danych dot. osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia zawartych w sprawozdaniach MPiPS składanych przez MOPS do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz danych ewidencji ludności)
6.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego przypadająca na 100 mieszkańców	osoby	0,43		0,20	Dane MOPS oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczona na podstawie danych dot. osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia zawartych w sprawozdaniach MPiPS składanych przez MOPS do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz danych ewidencji ludności)
7.	Liczba mieszkańców korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców	osoby	1,57		1,40	Dane MOPS oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczona na podstawie danych dot. osób korzystających z pomocy społecznej w postaci dożywiania zawartych w sprawozdaniach MPiPS składanych przez MOPS do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz danych ewidencji ludności)
9.	Liczba funkcjonujących organizacji społecznych przypadających na 100 mieszkańców	sztuki/osoby	1,71		2,00	Dane Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczona na podstawie informacji o funkcjonujących NGO oraz danych ewidencji ludności)
10.	Liczba przestępstw przypadająca na 100 mieszkańców	sztuki/osoby	2,00		1,50	Dane Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczana na podstawie statystyk Policji w zakresie odnotowanych

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

						wszystkich rodzajów przestępstw oraz ewidencji ludności)
11.	Liczba przeprowadzonych przez Policję interwencji przypadająca na 100 mieszkańców.	sztuki/osoby	19,83		17,00	Dane Policji Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczana na podstawie statystyk Policji w zakresie odnotowanych wszystkich rodzajów przeprowadzonych interwencji oraz ewidencji ludności)
Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji						
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa (2022 r.)	Zmiana	Wartość docelowa (2030r.)	Źródło danych pomiaru wskaźnika
12.	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przypadająca na 100 mieszkańców	osoby	10,52		11,00	Dane CEiIG oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczana na podstawie danych Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej oraz ewidencji ludności)
Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku						
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa (2022 r.)	Zmiana	Wartość docelowa (2030r.)	Źródło danych pomiaru wskaźnika
13.	Udział powierzchni, na której odnotowano przekroczenie jakości powietrza	%	100,00		50,00	Dane GIOŚ oraz Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczana na podstawie danych GIOŚ oraz ewidencji ludności)
14.	Udział budynków mieszkalnych pokrytych azbestem	%	20,17		10,00	Dane Urzędu Miasta (wartość docelowa obliczana na podstawie informacji zawartych w Bazie Azbestowej)
15.	Udział budynków mieszkalnych korzystających z kanalizacji sanitarnej w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	%	86,55		90,00	Dane Urzędu Miasta (wartość docelowa wskaźnika obliczana na podstawie informacji o infrastrukturze technicznej znajdujących się

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

						m.in. w „Raporcie o stanie miasta”)
16.	Udział budynków mieszkalnych wykorzystujących przestarzałe źródła ciepła w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	%	47,06		10,00	Dane Centralnej Bazy Emisyjności
17.	Udział budynków użyteczności publicznej wymagających prac termomodernizacyjnych	%	50,00		0,00	Dane Urzędu Miasta (wartość docelowa wskaźnika obliczana na podstawie informacji o miejskim zasobie nieruchomości znajdujących się m.in. w „Raporcie o stanie miasta”)
18.	Udział budynków użyteczności publicznej wymagających dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	%	57,14		0,00	Dane Urzędu Miasta (wartość docelowa wskaźnika obliczana na podstawie informacji o miejskim zasobie nieruchomości znajdujących się m.in. w „Raporcie o stanie miasta”)
19.	Udział dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) wymagających interwencji ²⁹	%	88,64		50,00	Dane Urzędu Miasta (wartość docelowa wskaźnika obliczana na podstawie informacji o miejskim zasobie nieruchomości znajdujących się m.in. w „Raporcie o stanie miasta”)
20.	Udział powierzchni terenów publicznych wymagających podjęcia interwencji ³⁰	%	98,04		50,00	Dane Urzędu Miasta Dane ewidencji gruntów i budynków

Źródło: Opracowanie własne

²⁹ Interwencja rozumiana jako: utwardzenie, modernizacja lub całkowita budowa drogi gminnej lub/i powiatowej

³⁰ Interwencja rozumiana jako: kompleksowe uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanego terenu publicznego w celu nadania mu nowych/przywrócenia pierwotnych funkcji użytkowych

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Ocena postępu celów strategicznych i wskaźników diagnostycznych będzie dokonywana raz do roku. Gromadzenie informacji w zakresie wskaźników bezpośrednio związanych z realizacją konkretnych projektów (produktów i rezultatów) będzie następowało w systemie ciągłym i będzie związane z momentem zakończenia tych projektów. Zebrane dane i informacje prezentowane będą w postaci raportu. Za zabieranie danych w ramach monitoringu wartościowego tj, w zakresie ilości uczestników dla części działań rewitalizacyjnych w zakresie wskaźników rezultatu oraz prowadzenie rejestrów/ewidencji, odpowiedzialny będzie Zespół ds. wdrażania GPR (pracownicy zajmujący stanowiska: ds. Gospodarki Gruntami, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska, ds. Inwestycji, przedstawiciel MOPS i przedstawiciel MOK).

Następnym etapem monitoringu wdrażania GPR będzie analiza zebranych danych i informacji. Przedmiotowej analizie dokonywać będzie Komitet Rewitalizacji, który w przypadku stwierdzonych opóźnień w harmonogramie, braku zadowalających efektów formułuje rekomendacje bądź propozycje działań naprawczych. Wnioski z przeprowadzonego monitoringu mogą być podstawą do wprowadzenia zmian do GPR. Formalną podstawą do wprowadzenia zmian w GPR będzie uchwała Rady Miasta. Propozycję zmian w GPR tworzy i przedstawia Zespół na zlecenie Burmistrza Miasta wynikające z rekomendacji Komitetu Rewitalizacji.

Podsumowaniem realizacji GPR będzie analiza jakościowa zmian w strukturze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej i porównanie jej wyników do wniosków diagnozy przeprowadzonej na potrzeby programowania GPR.

6.3.1 Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie odbywało się w cyklach rocznych za pomocą specjalnie sporządzanych w tym celu kart weryfikujących stan realizacji projektu. Podmiot odpowiedzialny za realizację przedsięwzięcia rewitalizacyjnego (referat lub inny realizator) będzie zobligowany do wypełnienia karty projektu i przedłożenie jej w określonym terminie do Zespół ds. wdrażania GPR. Uzupełnione karty będą stanowiły podstawę do sporządzenia raportu rocznego z realizacji projektów GPR do 31 grudnia danego roku. Przedmiotowy raport zostanie przekazany Komitetowi Rewitalizacji do zaopiniowania i będzie stanowił źródło wiedzy o bieżących postępach w realizacji GPR.

6.3.2 System wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu/wyniki ewaluacji programu

Gminny Program Rewitalizacji podlegać będzie ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Burmistrza Miasta, co najmniej raz na 3 lata. W przypadku pojawienia się problemów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych na etapie monitorowania przewidziano możliwości modyfikacji i aktualizacji GPR. W przypadku wprowadzania zmian i korekt w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych w dokumencie należy przedstawić ich uzasadnienie. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji może okazać się konieczna, np. w przypadku braku terminowości realizacji działań oraz nieosiągnięcia zakładanych wskaźników podczas monitorowania.

W przypadku stwierdzenia konieczności modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji wynikającej z danych uzyskanych podczas okresowej oceny aktualności lub raportów okresowych oraz na podstawie oceny konieczności przystąpienia do procesu modyfikacji wydanej przez Komitet Rewitalizacji, Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski wystąpi do Rady Miasta z wnioskiem o jego zmianę. Ocena sporządzona przez Burmistrza podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej. Na podstawie dyskusji, Komitet Rewitalizacji podejmuje decyzję o podjęciu lub zaniechaniu działań modyfikujących. W przypadku podjęcia decyzji o zasadności wprowadzenia zmian w GPR Komitet Rewitalizacji przygotowuje stosowną rekomendację i przedstawia ją Burmistrz Miasta.

Do wniosku załączona zostanie opinia o aktualności i stopniu realizacji programu. Ważne jest, aby proces modyfikacji GPR był przeprowadzony w sposób transparentny i partycypacyjny. Włączenie interesariuszy procesu rewitalizacji w proces modyfikacji programu zwiększa szanse na opracowanie zmian, które będą odpowiadać potrzebom mieszkańców i podmiotów działających na obszarze rewitalizacji.

Proces modyfikacji gminnego programu rewitalizacji składa się z następujących etapów:

→ Analiza aktualności GPR

W pierwszej kolejności przeprowadza się analizę aktualności gminnego programu rewitalizacji, obejmującą następujące elementy:

- ✓ ocenę sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji,
- ✓ ocenę stopnia realizacji celów programu,
- ✓ ocenę efektywności podjętych działań,
- ✓ ocenę ewentualnych zmian w otoczeniu programu, które mogły wpłynąć na jego aktualność.

→ Wszczęcie procedury modyfikacji

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Burmistrz Miasta, po uzyskaniu zgody Rady Miasta, wszczyna procedurę modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji poprzez wydanie w tej sprawie zarządzenia, określającego przybliżony termin zakończenia procesu modyfikacji oraz osoby odpowiedzialne za jego przeprowadzenie.

→ Wypracowanie propozycji zmian

Na podstawie analizy aktualności programu wdrażane są wypracowane propozycje zmian, uwzględniające wyniki analizy, a także opinie i uwagi interesariuszy procesu rewitalizacji. Proces powyższy jest koordynowany przez Koordynatora.

→ Konsultacje społeczne

Propozycje zmian dotyczące listy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych powinny zostać poddane konsultacjom społecznym zgodnie z ustawą o rewitalizacji. Konsultacje powinny być prowadzone z przedstawicielami mieszkańców, organizacji społecznych, podmiotów gospodarczych działających na obszarze rewitalizacji oraz innych podmiotów zainteresowanych procesem rewitalizacji. Dodatkowo zmiany powinny być także pozytywnie zaopiniowane i uzgodnione przez uprawnione organy. Jeśli jednak aktualizacja nie dotyczy będzie listy przedsięwzięć podstawowych, przewiduje się uproszczoną procedurę przyjęcia zmienionego GPR – bez konsultacji społecznych i występowania o opinię uprawnionych organów.

→ Opracowanie projektu aktualizacji GPR

Opracowany jest projekt zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji, uwzględniający wyniki konsultacji społecznych i innych procedur opiniowania – jeżeli są one konieczne, zawierający wszystkie niezbędne zmiany. Projekt zmian GPR jest następnie przedstawiany do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji.

→ Przedłożenie projektu aktualizacji Radzie Miasta i uchwalenie zmiany GPR

Projekt zmiany GPR zostanie następnie przedłożony Radzie Miasta w celu podjęcia uchwały w sprawie zmiany programu. Rada Miasta może uchwalić zmianę GPR w całości albo w części. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji GPR, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Miasta uchyla uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza. Zaktualizowany GPR powinien zawierać uzasadnienie przeprowadzonych korekt i opis zmian oraz ich wpływu na dalszą realizację programu.

Zmiana GPR następuje w trybie, w jakim był on uchwalony. W przypadku zaproponowanych zmian dotyczących modyfikacji w podstawowych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych lub dotyczą ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, obowiązkowo należy przeprowadzić konsultacje społeczne, uzyskać stosowne opinie i przeprowadzić procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu.

6.3.3 Harmonogram realizacji GPR

Wdrażanie GPR to proces złożony i strategicznie zaplanowany na kilka lat. W celu łatwiejszego zobrazowania działań zarządczych niezbędne jest zaplanowanie ich w odpowiednim przedziale czasowym. Poniżej znajduje się harmonogram przedstawiający powyższe działania.

Tabela 24 Harmonogram działań zarządczych

Nazwa zadania	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Prace przygotowawcze Gminnego Programu Rewitalizacji										
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji										
Podjęcie uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji (nie później niż w ciągu 3 miesięcy od uchwalenia GPR)										
Powołanie Komitetu Rewitalizacji I kadencji										
Powołanie Komitetu Rewitalizacji II kadencji										
Powołanie Komitetu Rewitalizacji III kadencji										
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej (niezwłocznie po uchwaleniu GPR)										
Wdrożenie systemu zarządzania określonego w GPR										
Pozyskiwanie wsparcia zewnętrznego realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych										
Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych (działanie ciągłe)										
Sprawozdania z realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (na koniec każdego roku poczynając od 2024 r.)										
Ocena stopnia realizacji z możliwością dokonywania w nim stosownych zmian (po upływie 3 lat)										
Ewaluacja śródkresowa wraz z raportem										
Komunikacja społeczna GPR										
Ewaluacja ex-post wraz z raportem (po zakończeniu procesu wdrażania GPR)										

Źródło: Opracowanie własne

6.3.4 Koszty zarządzania GPR

Rewitalizacja Programu jest zadaniem własnym gminy o charakterze fakultatywnym, które ze względu na poziom jego złożoności wymaga wdrożenia efektywnego systemu zarządzania. Z tego

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

względem, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, struktura zarządzania procesem rewitalizacji powinna znaleźć odzwierciedlenie w kosztach tego procesu określonych w gminnym programie rewitalizacji.

Realizacja *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski* odbywać się będzie w oparciu o zaproponowany system zarządzania oraz korzystać z zaangażowania i udziału pracowników samorządowych oraz innych gminnych instytucji. Zaangażowani w realizację poszczególnych przedsięwzięć pracownicy będą wykonywać swoje zadania w ramach obowiązków służbowych realizowanych poprzez przyjęcie do realizacji niniejszego programu.

Koszt zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji odnosi się w związku z powyższym do tych zadań i elementów procesu rewitalizacji, które w toku wdrażania programu Miasto Stoczek Łukowski będzie realizować w oparciu o jego bezpośrednie postanowienia i wytyczne oraz o przepisy ustawy o rewitalizacji.

W okresie realizacji programu koszty zarządzania jego realizacją będą obejmować:

- ✓ wsparcie i zapewnienie efektywnej organizacji prac Komitetu Rewitalizacji pełniącego funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta Stoczek Łukowski. Koszt będzie ponoszony w całym okresie realizacji programu,
- ✓ zapewnienie ciągłości realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji poprzez wyznaczenie pracownika merytorycznego pełniącego obowiązki Koordynatora. Koszt będzie ponoszony w całym okresie realizacji programu,
- ✓ monitorowanie postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przygotowanie oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji zgodnie z przyjętym systemem monitorowania i oceny. Koszt będzie ponoszony średnio raz na trzy lata.

Dla potrzeb skutecznej realizacji zadań w toku realizacji programu Miasto Stoczek Łukowski będzie dążyć do pozyskiwania wsparcia zewnętrznego na pokrycie części lub całości kosztów procesu zarządzania.

Tabela 25 Przybliżone koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Rok realizacji programu	Orientacyjna wielkość ponoszonych nakładów
2024	40 000,00 zł
2025	40 000,00 zł
2026	60 000,00 zł
2027	40 000,00 zł
2028	40 000,00 zł
2029	60 000,00 zł
2030	40 000,00 zł
Ogółem:	320 000,00 zł

Źródła: Opracowanie własne

7. Powiązanie GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r. został poddany analizie oraz kompleksowej weryfikacji w zestawieniu z kluczowymi dokumentami strategicznymi i operacyjnymi w skali makro i mikro. Zwrócić uwagę, należy na to, iż proces rewitalizacji, co do zasady ma wymiar lokalny i powinien kreować rozwój na poziomie jednostek samorządu terytorialnego, a następnie pośrednio realizować cele i założenia programów na poziomie regionu i kraju.

7.1 Spójność dokumentu w skali makro

Przedmiotowe opracowanie jest w pełni zgodne z założeniami, priorytetami oraz celami artykułowanymi w poniżej zestawionych dokumentach.

Komplementarność dokumentu na poziomie krajowym
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności
<p>Dokument przyjęty został przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r. Określa on główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej. Jego założeniem jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju. Cele i zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki: <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji, • Zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym, • Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, • Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki, • Stworzenie Polski Cyfrowej, • Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”, • Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska;   2. Równoważenia potencjałów rozwojowych regionów: <ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, • Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach, • Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego;   3. Efektywność i sprawność państwa: <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej, • Wzrost społecznego kapitału rozwoju.   <p><i>Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski do 2030 roku</i> wpisuje się w ww. cele i kierunki działań. Oba dokumenty wskazują na konieczność rozwoju gospodarki w oparciu o istniejące zasoby przy jednoczesnym zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Niezwykle istotnym elementem obu dokumentów jest podnoszenie kapitału ludzkiego i społecznego oraz włączenie społeczne wszystkich wymagających tego osób. Nie bez znaczenia pozostaje również kwestia poprawy jakości środowiska naturalnego.</p>
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Dokument przyjęty został Uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Cele i zadania:

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.
2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

W ramach GPR istotną rolę pełnią aspekty dotyczące przywrócenia i utrwalenia ładu przestrzennego (cel strategiczny 3. *Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku*). Istotną kwestią jest również podwyższenie konkurencyjności Miasta Stoczek Łukowski oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i lokalnych walorów krajobrazowych.

**Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020
(z perspektywą do 2030 r.)**

Dokument stanowi aktualizację średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. *Strategii Rozwoju Kraju 2020*, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r., zgodnie z wymogami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Strategia określa nowy model rozwoju – suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r.

Cele i zadania:

1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną:
  - Wzrost zdolności polskiego przemysłu do sprostania globalnej konkurencji,
  - Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych,
  - Przemiany strukturalne sektora,
  - Nowe formy działania i współpracy,
  - Nowoczesne instrumenty wsparcia,
  - Trwałe zwiększanie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie, przy większym wykorzystaniu środków krajowych,
  - Zwiększanie umiędzynarodowienia polskiej gospodarki,
  - Zwiększanie towarów zaawansowanych technologicznie;
2. Rozwój społeczny wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
  - Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne,
  - Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy,
  - Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów,
  - Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe,
  - Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania.
3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu
  - Uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli,
  - Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne- dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorstw,
  - Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,

- Cyfrowe państwo usługowe,
- Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne,
- Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe.

Kierunki działań zaplanowane w ramach celu 1. i celu 2. GPR korelują z celami ww. Strategii, m. in. w zakresie poprawy dostępności dla mieszkańców miasta usług świadczonych na jej terenie, szczególnie w obliczu niekorzystnych zmian demograficznych (starzenia się społeczeństwa), poprawy wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy (poprzez aktywizowanie mieszkańców do podejmowania zatrudnienia poza rolnictwem).

Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

Cele szczegółowe dokumentu to:

- Cel szczegółowy 1: Niskoemisyjne wytwarzanie energii
- Cel szczegółowy 2: Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami
- Cel szczegółowy 3: Rozwój zrównoważonej produkcji - obejmujący przemysł, budownictwo i rolnictwo
- Cel szczegółowy 4: Transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności, obejmująca sektor transportu i handlu
- Cel szczegółowy 5: Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji

Zadania zawarte w GPR, w szczególności służące realizacji celu strategicznego 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku (np. termomodernizacja infrastruktury z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań, prace termomodernizacyjne budynków, rewaloryzacja i zagospodarowanie terenów zielonych), nakierowane są na zastosowanie energooszczędnych technologii co przyczyni się do poprawy sytuacji środowiskowej. Wobec czego są one zbieżne z założeniami Narodowego Programu Gospodarki Niskoemisyjnej.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030) jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r.

Cel główny KSRR:

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzennym.

Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzennym

- 1.1 Wzmaganie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją
- 1.2 Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze
- 1.3 Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska
- 1.4 Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
- 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszących atrakcyjność inwestycyjną obszar

Cel 2 Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

- 1.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego
- 1.2 Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym
- 1.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach

Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

- 3.1 Wzmocnienie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem
- 3.2 Wzmocnienie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym
- 3.3 Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych
- 3.4 Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.

Dokument w sposób jednoznaczny wskazuje, że zapotrzebowanie gmin na niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych jest duże. Odpowiedzią na fragmentaryczne i geograficznie zogniskowane

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

krzysy obszarów powinna być dobrze zaplanowana rewitalizacja, jako narzędzie poprawy warunków życia, rozwoju gospodarczego i jakości środowiska na obszarach kryzysowych. Dokument wielokrotnie wskazuje, iż jednym z najistotniejszych i jednocześnie najskuteczniejszych narzędzi poprawy sytuacji mieszkańców na obszarach spełniających warunki obszarów kryzysowych jest rewitalizacja.

Komplementarność dokumentu na poziomie regionalnym i ponadlokalnym

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku

Przeprowadzona analiza wykazuje zbieżność pomiędzy zaproponowanymi w GPR celami i kierunkami działań, a postulatami i zapisami SRWL2030. W obu dokumentach podkreśla się konieczność wdrożenia działań na rzecz integracji społecznej i podnoszenia kapitału społecznego, poprawę dostępności i rozwoju usług społecznych dla osób starszych oraz osób ze specjalnymi potrzebami. Priorytety działań w ramach wyznaczonych celów SRW2030 oraz GPR obejmują konieczność przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i pozostałym problemom sfery społecznej (m.in. bezrobocie, niski kapitał społeczny, ubóstwo mieszkańców). Zbieżność zauważalna jest również w zakresie działań pro środowiskowych (wdrażanie rozwiązań OZE i niskoemisyjnych). Niezwykle istotnym elementem jest kwestia poprawy infrastruktury technicznej (zarówno rozwój, jak i ulepszanie istniejącej). Tego rodzaju infrastruktura pozwala na stworzenie trwałych podstaw umożliwiających rozwój społeczno-gospodarczy z poszanowaniem środowiska naturalnego.

Zauważalna jest szczególnie korelacja i współgranie celów GPR z celami SRWL2030:

GPR	SRWL2030
Cel strategiczny 1. Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji	Cel strategiczny 4. Wzmacnianie kapitału społecznego
Cel strategiczny 2. Aktywny gospodarczo obszar rewitalizacji	Cel strategiczny 3. Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu
Cel strategiczny 3. Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku	Cel strategiczny 2. Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych

Cele strategiczne i kierunki działań mające wpływ na wzmacniania kapitału społecznego, którego jakość stanowi jeden z kluczowych czynników determinujących wysoki poziom rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wzmacnia możliwości rozwojowe regionu a wzajemne relacje międzyludzkie i społeczne, jak również poziom zaufania i aktywności obywatelskiej budują kapitał społeczny i stanowią cenny zasób kształtujący i wpływający na rozwój regionu.

Zgodnie z ww. Strategią, Miasto Stoczek Łukowski znajduje się w kręgu gmin zagrożonych trwałą marginalizacją ujętych w obszarze Podlaski OSI, gdzie priorytetem rozwoju jest gospodarcze wykorzystanie potencjału krajowych i europejskich korytarzy transportowych.

Kierunki rozwoju w ramach wsparcia Podlaskiego Osi zostały określone w następujący sposób:

1.1 Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych

- Rozwój lokalnych specjalizacji rolnych m.in. w oparciu o odtworzenie historycznie ukształtowanych lub wykorzystanie nowych, niszowych kierunków produkcji.

2.1 Zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej

- Poprawa regionalnych i międzyregionalnych powiązań komunikacyjnych z uwzględnieniem szkieletowego układu dróg ekspresowych (S19, S17 i S12) oraz planowanej autostrady A2, w tym budowa obwodnic miast,
- Poprawa regionalnych i międzyregionalnych połączeń kolejowych z uwzględnieniem Programu Kolejowego CPK Centralny Port Komunikacyjny,
- Rozwój lokalnych układów drogowych zapewniających dostęp do miejsc koncentracji podstawowych usług, a także infrastruktury sprzyjającej elektromobilności.

2.3 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich

- Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości,
- Przeciwdziałanie wykluczeniu transportowemu,
- **Wyprowadzanie ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów (w tym rewitalizacja);**
- Poprawa dostępności do świadczonych podstawowych usług społecznych,
- Zwiększenie dostępności usług telekomunikacyjnych świadczonych na poziomie lokalnym,

- Wspieranie usług publicznych służących rozwijaniu działalności kulturalnej, wzmocnieniu poczucia tożsamości lokalnej i budowie społeczeństwa obywatelskiego.
- 2.4 Ochrona walorów środowiska
- Wspieranie działań na rzecz ochrony i kształtowania zasobów wodnych, w tym racjonalizacji wielkości poboru wody, rozwój i modernizacja oczyszczalni ścieków, zwiększanie małej retencji i renaturyzacji rzek,
  - Ochrona wartości przyrodniczych, w tym krajobrazu, siedlisk i bioróżnorodności.
- 3.2 Wspieranie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw
- Rozwijanie sektora logistycznego (infrastruktura, systemy zarządzania, usługi, kompetencje i umiejętności kadr).
- 3.4 Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo - kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu
- Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym poprzez rozwijanie funkcji użytkowej obiektów kulturowych.
- 4.4 Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej
- Wspieranie działań i współpraca z właściwymi podmiotami na rzecz realizacji inwestycji sprzyjających pogłębianiu kontaktów międzyregionalnych, w tym w zakresie infrastruktury granicznej (budowa i rozbudowa przejść granicznych oraz dostosowanie ich do obsługi ruchu turystycznego) oraz poprawiającej dostępność do przejść granicznych (drogi, linie kolejowe, parkingi buforowe, infrastruktura turystyczna),
- Priorytety rozwojowe ujęte w GPR są zbieżne z kierunkami rozwoju ujętymi w aktualnej *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r.* dla obszaru Podlaski Osi, w którym jest położone Miasto Stoczek Łukowski. W szczególności w zakresie: poprawy sytuacji ekonomicznej mieszkańców poprzez wsparcie rozwoju oferty turystycznej, zrównoważonego rozwoju infrastruktury technicznej, która wymaga modernizacji, czy dbałości o krajobraz i innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczych (np. w rozwoju oferty turystycznej). Niniejszy GPR wpisuje się bezpośrednio w szczególności w kierunek działań OSI wskazujący na konieczność wyprowadzeni ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów (w tym rewitalizacji). Wśród założeń niniejszego GPR znajduje się wyrównywanie potencjałów społecznych, gospodarczych czy infrastrukturalnych pomiędzy obszarem rewitalizacji a innymi terenami miasta oraz wzrost kompetencji społecznych i zawodowych mieszkańców dotkniętych zjawiskiem wykluczenia społecznego. Wpłynie to na podniesienie poziomu spójności całego województwa, jako składowej większej liczby poszczególnych części, w aspektach związanych z gospodarką, zatrudnieniem oraz jakością życia mieszkańców.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego został przyjęty na podstawie *Uchwały Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego* i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego dnia 29 grudnia 2015 r., poz. 5441. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego jest dokumentem o charakterze długookresowym, stanowiącym element krajowego systemu planowania przestrzennego. Określa on zasady i kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu oraz działania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych stanowiąc formalną i merytoryczną płaszczyznę odniesienia dla podejmowanych decyzji przestrzennych. PZPWL jest wyrazem polityki przestrzennej samorządu województwa. Przyjęte kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego stwarzają ogólne warunki dla realizacji zadań inwestycyjnych formułowanych w programach rozwoju.

Cele i zasady zagospodarowania przestrzennego zgodnie z ww. dokumentem:

- Osadnictwo i infrastruktura społeczna

Cele szczegółowe:

- ✓ Poprawa dostępu do usług publicznych i infrastruktury społecznej
- ✓ Rozwój usług i sieci ośrodków pomocy społecznej wynikającej z rosnącej liczby seniorów

- Środowisko przyrodnicze

Cele szczegółowe:

- ✓ Harmonijne zagospodarowanie przestrzeni krajobrazowej
- ✓ Utrzymanie walorów obszarów wyróżniających się szczególnymi cechami przyrodniczymi i krajobrazowymi
- ✓ Przywrócenie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszarom zdegradowanym i o zniekształconych stosunkach ekologicznych

- Środowisko kulturowe

Cele szczegółowe:

- ✓ Identyfikacja, zachowanie i ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego oraz różnorodności krajobrazu kulturowego
- ✓ Zachowanie przed zatarciem specyfiki kulturowej ukształtowanych historycznie struktur przestrzennych
- ✓ Zachowanie i wzbogacanie zasobów dóbr kultury współczesnej
- ✓ Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego

- Gospodarka

Cele szczegółowe:

- ✓ Rozwój potencjału społeczno-ekonomicznego węzłów i ośrodków gospodarczych
- ✓ Wykorzystywanie endogenicznych potencjałów i rozwój specjalizacji regionalnych
- ✓ Zrównoważone wykorzystanie potencjałów rozwojowych tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym i zasobach naturalnych przestrzeni województwa
- ✓ Dywersyfikacja działalności gospodarczej na obszarach wiejskich
- ✓ Zwiększenie konkurencyjności gospodarki rybackiej opartej na wysokiej jakości produktach akwakultury
- ✓ Rozwój infrastruktury turystycznej
- ✓ Zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej obszarów i terenów rekreacyjnych
- ✓ Wzmocnienie oferty zatrudnienia i usług (publicznych i komercyjnych) w miastach z uwzględnieniem potrzeb obsługi okolicznych terenów wiejskich.

Realizacja założeń GPR przyczyni się do realizacji ww. celów szczegółowych poprzez realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych mających na celu m.in. kształtowanie przestrzeni publicznej oraz podnoszenie poziomu jakości życia mieszkańców przy wykorzystaniu lokalnych potencjałów.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa lubelskiego (rozdz. VI.2 PZPWL, rys. 4) miasto Stoczek Łukowski, stanowiące ośrodek koncentracji funkcji podstawowych i rozwoju ponadlokalnych funkcji specjalistycznych, położone jest w obszarze rozwoju i koncentracji funkcji społeczno-gospodarczych oraz wzmocnienia powiązań komunikacyjnych. Dla poszczególnych elementów struktury funkcjonalno-przestrzennej różnicuje się priorytety rozwojowe, w związku z tym przyjmuje się zasadę nadrzędności działań służących utrzymaniu i wzmocnieniu ich funkcji podstawowych (wiodących) oraz preferencje rozwojowe, tj.:

- ✓ w odniesieniu do elementów węzłowych układu antropogenicznego - intensywny rozwój społeczno-gospodarczy z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania lokalnych systemów przyrodniczych decydujących o jakości przestrzeni zamieszkania,
- ✓ w odniesieniu do elementów liniowych układu antropogenicznego - rozwój infrastruktury transportowej zapewniającej sprawność powiązań komunikacyjnych, minimalizującej zagrożenia bezpieczeństwa publicznego oraz kolizje z elementami regionalnej sieci ekologicznej.

GPR wspólnie z ww. preferencjami rozwojowymi obszaru, zakłada bowiem rozwój społeczno-gospodarczy obszaru rewitalizacji z poszanowaniem lokalnych systemów przyrodniczych. Przewiduje także rozwój infrastruktury drogowej (projekt 17/P) wpływającej na poprawę bezpieczeństwa poruszania się po obszarze rewitalizacji.

Program Rozwoju Powiatu Łukowskiego na lata 2021-2030

Program Rozwoju Powiatu Łukowskiego na lata 2021-2030 jest dokumentem, który w perspektywie długoterminowej określa strategiczne kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu. Opracowany Program stanowi ramy dla konstruowania polityki lokalnej, nastawionej zgodnie z misją zadań publicznych na zaspokojenie potrzeb i poprawę warunków życia lokalnej społeczności.

Celem generalnym rozwoju Powiatu Łukowskiego jest tworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz poprawy jakości życia mieszkańców poprzez efektywne wykorzystanie zasobów społecznych, ekonomicznych, turystycznych i kulturowych oraz modernizację infrastruktury, poprawę jakości usług z wykorzystaniem partnerskiej współpracy.

W ramach realizacji celu generalnego wyznaczono następujące cele strategiczne oraz cele operacyjne wyznaczające kierunki działań:

Cel strategiczny 1: Wspieranie jakości i efektywności kształcenia poprzez poprawę infrastruktury oświatowej oraz warunków funkcjonowania placówek edukacyjnych.

Cel strategiczny 2: Promocja i ochrona zdrowia mieszkańców poprzez rozwój profilaktyki zdrowotnej i poprawę infrastruktury i opieki medycznej

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Cel strategiczny 3: Wsparcie dla osób potrzebujących poprzez zwiększenie jakości i efektywności pomocy społecznej oraz realizację działań na rzecz rodziny i osób wykluczonych

Cel strategiczny 4: Poprawa jakości i funkcjonalności oraz rozwój infrastruktury technicznej.

Cel strategiczny 5: Rozwój infrastruktury kulturalnej oraz poprawa jakości oraz pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego

Cel strategiczny 6: Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego i przyrody.

Cel strategiczny 7: Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich oraz poprawa konkurencyjności i warunków gospodarowania w gospodarstwach rolnych.

Cel strategiczny 8: Poprawa bezpieczeństwa lokalnej społeczności oraz zapewnienie porządku publicznego poprzez edukację, wychowanie oraz wspieranie i profesjonalizację podmiotów systemu bezpieczeństwa.

Cel strategiczny 9: Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.

Cel strategiczny 10: Zwiększenie konkurencyjności powiatu poprzez rozwój promocji oraz współpracy międzysektorowej.

Cel strategiczny 11: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego na terenie powiatu.

Cel strategiczny 12: Zapewnienie sprawnej i przyjaznej dla obywateli administracji powiatowej.

Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się szereg celów i kierunków działań analizowanej *Strategii*. W ramach GPR wyznaczono cel strategiczny 1. *Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji*, który koresponduje z następującymi celami Strategii: cel strategiczny 1., cel strategiczny 2., cel strategiczny 3, cel strategiczny 5, cel strategiczny 6, cel strategiczny 8, cel strategiczny 9, cel strategiczny 10, cel strategiczny 11.

Cel strategiczny 2. *Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji* jest zbieżny z celami Strategii, tj. celem strategicznym 7. Natomiast Cel strategiczny 3. *Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku* współgra z przytoczonymi powyżej celami: celem strategicznym 4. oraz celem strategicznym 12.

Powiązanie GPR z ww. Programem wyraża się w analogicznych założeniach w zakresie m. in.: profilaktyki zdrowotnej mieszkańców, wsparcia potrzebujących mieszkańców, w tym rodzin i osób z niepełnosprawnościami, aktywizacji osób pozostających bez pracy i przeciwdziałaniu bezrobociu (m. in. poprzez zwiększanie konkurencyjności gospodarstw rolnych, wspieranie rozwoju lokalnego rynku pracy), modernizacji infrastruktury, z której korzystają mieszkańcy.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Łukowskiego na lata 2017-2024

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Łukowskiego wyznaczone cele, których rozwiązanie przyczyni się w największym stopniu do poprawy stanu środowiska.

1. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
2. Spełnianie standardów emisyjnych z instalacji.
3. Promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
4. Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego.
5. Kontrola poziomu pól elektromagnetycznych.
6. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.
7. Zapewnienie skutecznej ochrony przed podtopieniami i suszą.
8. Rozwój gospodarki wodno-ściekowej, szczególnie na terenach wiejskich.
9. Optymalizacja wykorzystania zasobów kopalin oraz ograniczenie presji na środowisko w trakcie prowadzenia geologicznych prac poszukiwawczych i rozpoznawczych oraz w trakcie eksploatacji złóż kopalin.
10. Ochrona gleb na terenach rolnych i leśnych, ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko glebowe oraz zwiększenie powierzchni rekultywacji terenów poddawanych rekultywacji.
11. Zachowanie i wzmocnienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej powiatu.
12. Zapobieganie poważnym awariom oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia.
13. Ograniczenie ilości odpadów kierowanych do składowania, zwiększenie poziomu recyklingu odpadów i przygotowania do ponownego użycia, zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie.
14. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu.

Założenia GPR, w szczególności kierunki interwencji wskazane w ramach 3. celu strategicznego *Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku*, korelują z założeniami analizowanego dokumentu.

Wszystkie z przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały zaplanowane z poszanowaniem zasad ochrony środowiska, zachowania bioróżnorodności ekologicznej oraz zrównoważonego rozwoju. W ramach dokumentu założono

również realizację zadań stricte odnoszących się do kwestii środowiskowych, np. kontynuacja programu usuwania azbestu oraz zadania „miękkie” mając na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024**

Głównym celem programu jest: podniesienie poziomu skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w powiecie łukowskim.

1. Cel szczegółowy: Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców powiatu łukowskiego.
2. Cel szczegółowy: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia dla ofiar przemocy.
4. Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
5. Cel szczegółowy: Wzmacnianie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele określone w GPR, w szczególności cel strategiczny 1. oraz wchodzące w jego skład cel operacyjne i kierunki działań korelują z celami określonymi w ww. powiatowym programie. Założeniem obu dokumentów jest przeciwdziałanie negatywnym i nieakceptowalnym społecznie zachowaniom, w tym sytuacjom kryzysowym w rodzinach, wsparcie ofiar przemocy, zmiana postaw osób stosujących przemoc, zwiększenie udziału osób stosujących przemoc w różnego rodzaju terapiach czy programach edukacyjnych.

Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w latach 2021 – 2025

Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2021-2025 został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Łukowskiego Nr XXI/213/2020 z dnia 18 grudnia 2020 r.

Głównymi celami Programu są zapewnienie osobom niepełnosprawnym podstawowych warunków do samodzielnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym oraz udzielanie niezbędnej pomocy osobom niepełnosprawnym w taki sposób, aby stawały się bardziej samodzielne i lepiej przygotowane do zmieniającej się sytuacji społeczno – gospodarczej.

Cele programu oraz zadania realizowane w ramach poszczególnych celów:

1. Wyrabianie samodzielności i zaradności osobistej:
  - dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym,
  - dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne,
  - dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego,
  - tworzenie i prowadzenie placówek wspierających osoby niepełnosprawne.
2. Wspieranie rodzin osób niepełnosprawnych:
  - edukacja rodzin, rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych.
3. Likwidacja barier:
  - likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
  - przystosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb os. niepełnosprawnych,
  - likwidacja barier transportowych.
4. Umożliwienie kształcenia osób niepełnosprawnych:
  - likwidacja barier w dostępie do edukacji poprzez realizowanie programów
  - tworzenie oddziałów integracyjnych,
  - edukacja kadry mającej kontakt z osobami niepełnosprawnymi,
  - kształtowanie właściwych postaw zachowań w stosunku do osób niepełnosprawnych.
5. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:
  - podejmowanie działań mających na celu wykorzystanie środków zewnętrznych,
  - podejmowanie działań mających na celu aktywizację społeczną ,nabywanie nowych umiejętności, rozwijanie samodzielności, kompetencji i możliwości samorealizacji.
6. Rozwijanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych:
  - pomoc w tworzeniu i wspieranie: klubów, grup wsparcia, stowarzyszeń,
  - wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
7. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych:

- przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej, wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
  - zapewnienie osobie niepełnosprawnej równego dostępu do rynku pracy,
  - zwrot kosztów pracodawcy za wyposażenie stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej,
  - pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
  - organizowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych,
  - wspieranie stażu os. niepełnosprawnych,
  - pozyskiwanie środków celem zwiększenia liczby miejsc zatrudnienia.
8. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym:
- podejmowanie działań mających na celu wykorzystanie środków zewnętrznych,
  - podejmowanie działań mających na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. Nabywanie nowych umiejętności rozwijanie samodzielności i kompetencji osób niepełnosprawnych,
  - zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości reprezentowania swojego środowiska przy przedsięwzięciach na rzecz rehabilitacji społecznej i zawodowej,
  - dostęp do wszechstronnej rehabilitacji,
  - umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym, publicznym, sportowym, artystycznym,
  - umożliwienie dostępu do otwartego rynku pracy zgodnie z możliwościami, wykształceniem i kwalifikacjami,
  - dostęp do szkolnictwa integracyjnego, specjalnego, indywidualnego, zawodowego.

Całość celów i kierunków działań oraz wszystkie przewidziane w ramach GPR przedsięwzięcia zostały zaplanowane z uwzględnieniem koncepcji uniwersalnego projektowania oraz pełnego włączenia osób z niepełnosprawnościami. Przedmiotowe włączenie następować będzie w sposób niedyskryminujący grupy defaworyzowane oraz wykluczone społecznie. Działania realizowane w ramach GPR przyczynią się również do likwidacji różnego rodzaju barier, w tym architektonicznych, technicznych i komunikacyjnych. Wobec powyższego GPR koresponduje bezpośrednio z założeniami powiatowego programu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Łukowskiego na lata 2021-2030

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Łukowskiego na lata 2021-2030 przyjęta została Uchwałą Rady Powiatu Łukowskiego Nr XXI/212/2020 z dnia 18 grudnia 2020 r. Strategia jest wieloletnim dokumentem programowym i zawiera najważniejsze założenia polityki społecznej, której celem jest społeczeństwo zintegrowane oraz wolne od problemów wykluczenia społecznego i ubóstwa.

Misją Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 -2030 jest przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu najsłabszych grup społecznych poprzez opracowanie odpowiednich programów wsparcia. Dzięki temu nastąpi poprawa warunków i jakości życia mieszkańców naszego powiatu oraz zapewniony zostanie im równy dostęp do pełni praw, dóbr i usług. Strategia zawiera najważniejsze założenia polityki społecznej, której celem jest społeczeństwo zintegrowane oraz wolne od problemów wykluczenia społecznego i ubóstwa. Celem strategicznym jest zapewnienie mieszkańcom powiatu należytego poziomu zaspokojenia potrzeb i zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez zwiększenie oferty i jakości świadczonej pomocy.

Cel nadrzędny realizowany jest poprzez następujące cele operacyjne oraz podporządkowane im kierunki działań:

Cele operacyjne:

1. Efektywna współpraca powiatu z instytucjami i organizacjami zajmującymi się polityką społeczną;
2. Profesjonalizacja kadr pomocy społecznej;
3. Wspieranie działań na rzecz poprawy sytuacji ekonomiczno – bytowej rodziny;
4. Rozwijanie systemu wsparcia rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich funkcji;
5. Działania na rzecz wsparcia i rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej oraz działania na rzecz wsparcia instytucjonalnej pieczy zastępczej;
6. Rozwój infrastruktury pomocy społecznej i opieki nad dziećmi;
7. Współpraca w zakresie tworzenia warunków sprzyjających ograniczeniu i eliminowaniu skutków niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży;
8. Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym;
9. Pomoc cudzoziemcom;
10. Poprawa systemu opieki nad osobami starszymi;
11. Pomoc osobom niepełnosprawnym;

12. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z dostępnych form rehabilitacji zawodowej;
 13. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Powiązanie GPR z wyżej opisaną Strategią wyraża się m. in. w analogicznych kierunkach działań w zakresie wsparcia dla rodzin (np. poprzez wyrównywanie szans, pobudzanie aktywności zawodowej rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, wsparcie w zaspokojeniu podstawowych potrzeb rodzin, które znajdują się w trudnej sytuacji), rozwijania rozwiązań ograniczających skutki niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży (np. poprzez edukację rodziców i grup zawodowych pracujących z dziećmi i młodzieżą, wspieranie w tworzeniu alternatywnych form spędzania czasu), wsparcia osób z niepełnosprawnościami (np. likwidowanie barier architektonicznych, które będą wspierały możliwość pełniejszego korzystania przez tę grupę mieszkańców z terenów publicznych i usług, integrację ze społecznością lokalną) oraz osób zagrożonych wykluczeniem (np. poprzez integrację ze społecznością, wsparcie w sytuacjach kryzysowych).

Powiatowy Program Opieki Nad Zabytkami na lata 2021 – 2024

Strategicznym celem *Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Łukowskiego na lata 2021-2024* jest zachowanie dziedzictwa kulturowego znajdującego się na terenie powiatu, które służyć powinno budowaniu i utrwalaniu poczucia tożsamości lokalnej społeczności, utrzymaniu ładu przestrzennego, rozwojowi turystyki oraz rozwojowi społeczno-gospodarczemu.

Trzy podstawowe priorytetu Programu:

- Priorytet I: Zarządzanie dziedzictwem kulturowym powiatu
- Priorytet II: Ochrona krajobrazu kulturowego powiatu
- Priorytet III: Promocja i edukacja oraz dokumentacja dziedzictwa kulturowego powiatu

Cele określone w GPR uwzględniają priorytety i szczegółowe kierunki działań przewidziane w ramach Powiatowego Programu Opieki Nad Zabytkami. Spójność GPR z Programem przejawia się m. in. w podejmowaniu działań, które mają na celu zwiększenie atrakcyjności zabytków, zahamowanie procesu ich degradacji, ochronę dziedzictwa kulturowego gminy i jej walorów przyrodniczych.

Program Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla Powiatu Łukowskiego na lata 2010-2032

Azbest jest niebezpieczny dla zdrowia, gdyż może powodować poważne choroby układu oddechowego. Z tego względu w Polsce i województwie lubelskim oraz w powiecie łukowskim podejmuje się działania zmierzające do wyeliminowania ze środowiska szkodliwych wyrobów. Ze względu na zagrożenie, jakie stwarzają ww. wyroby, powinny one zostać usunięte ze wszystkich obiektów w kraju do końca 2032 roku. Omawiany dokument formułuje następujące cele:

- spowodowanie oczyszczenia obszaru powiatu z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców powiatu spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań,
- spowodowanie sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie w określonym horyzoncie czasowym, do spełnienia wymogów ochrony środowiska,
- stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- pomoc mieszkańcom powiatu w realizacji kosztownej wymiany płyt cementowo – azbestowych zgodnie z przepisami prawa.

W Programie założono realizację takich zadań jak:

1. kontynuacja kampanii informacyjnej o szkodliwości wyrobów zawierających azbest i bezpiecznym jego usuwaniu, edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania,
2. odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i innych przez firmy specjalistyczne posiadające odpowiednie zezwolenia,
3. podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację Programu,
4. przeznaczenie części środków finansowych z budżetu powiatu na realizację Programu,
5. usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów oświatowych, użyteczności publicznej i innych będących własnością powiatu,
6. eliminacja powstawania, likwidacja „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest,
7. oczyszczenie terenu powiatu z odpadów azbestowych,

8. monitoring usuwania azbestu ze szczególnym uwzględnieniem jego bezpiecznego demontażu i unieszkodliwiania oraz monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji Radzie Powiatu,
 9. okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu,
 10. opracowanie Gminnych Planów Gospodarki Odpadami i Programów Usuwania wyrobów zawierających azbest (uwzględniającego harmonogram zadań niniejszego Programu).
 GPR będzie realizował powyższe cele poprzez realizację kierunków interwencji przewidzianych w ramach celu strategicznego 3. *Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku.* W ramach GPR przewidziano przedsięwzięcia stricte odnoszące się do usuwania szkodliwego dla życia i zdrowia ludzkiego azbestu.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Łukowskiego

Podstawowym celem opracowania powyższego Planu jest poprawa, jakości systemu transportowego i jego rozwój zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Cele szczegółowe:

- Cel 1. Poprawa dostępności transportowej i jakości transportu - instrument poprawy warunków życia i usuwania barier rozwojowych;
- Cel 2. Poprawa efektywności funkcjonowania systemu transportowego – instrument zwiększania wydajności systemu z jednoczesnym ograniczaniem kosztów;
- Cel 3. Integracja systemu transportowego – w układzie gałęziowym i terytorialnym;
- Cel 4. Wspieranie konkurencyjności gospodarki obszaru - instrument rozwoju gospodarczego;
- Cel 5. Poprawa bezpieczeństwa - radykalna redukcja liczby wypadków i ograniczenie ich skutków (zabici, ranni) oraz poprawa bezpieczeństwa osobistego użytkowników transportu;
- Cel 6. Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne i warunki życia.

Wyżej zaprezentowane zestawienie wskazuje na silne powiązanie pomiędzy celami strategicznymi *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski do 2030 roku*, a krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi dokumentami strategicznymi. W wielu z przytoczonych dokumentów odnaleźć można priorytety i cele strategiczne związane z ochroną i zrównoważonym wykorzystaniem zasobów naturalnych, w tym przede wszystkim redukcję zjawiska niskiej emisji. W kierunkach działań zaproponowanych w GPR znajdują się odpowiednie zapisy mające za zadanie realizację tego celu. Podobnie w przypadku integracji społecznej osób w trudnej sytuacji życiowej.

7.2 Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi miasta

W chwili obecnej Miasto Stoczek Łukowski nie posiada obowiązującej Strategii Rozwoju Miasta. Wobec tego, w ramach poniższego zestawienia wykazano zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji ze *Strategią Rozwoju Ponadlokalnego Łukowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020-2030*. Gminny Program Rewitalizacji w wymiarze mikro jest zgodny z następującymi dokumentami:

Komplementarność dokumentu na poziomie lokalnym

Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście Stoczek Łukowski na lata 2023 – 2025

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Celem głównym Programu jest pomoc dla rodzin zamieszkujących na terenie Miasta Stoczek Łukowski w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych. Program określa działania profilaktyczne oraz upowszechniające działania prorodzinne. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

Cele szczegółowe to:

- 1) prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej,
- 2) wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo w celu przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie,
- 3) podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi,
- 4) pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania,
- 5) współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny,
- 6) wzmacnianie roli i funkcji rodziny,
- 7) wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo– wychowawczych rodziny,
- 8) podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,
- 9) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 10) zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodzinom o niskim statusie materialnym.

Pierwszy cel strategiczny GPR (*Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji*) obejmuje realizację działań mających na celu poprawę sytuacji społecznej oraz bytowej mieszkańców obszaru rewitalizacji znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji. Założenia GPR w centrum zainteresowań stawiają rodziny zmagające się z licznymi problemami i nierzadko dotknięte różnego rodzaju dysfunkcjami. Wobec tego, założenia zarówno GPR jak i analizowanego dokumentu (w zakresie zagadnień merytorycznych, jak i grupy docelowej) są zbieżne. Ww. cele dokumentu współgrają także z założeniami 3. celu strategicznego (*Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku*) zakładającym m.in. rozwój usług publicznych wpływających na poprawę sytuacji mieszkańców miasta.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Stoczek Łukowski na lata 2023– 2026

Głównym celem dokumentu jest eliminowanie przypadków występowania przemocy domowej, wsparcie osób doznających przemocy domowej, skuteczne oddziaływanie na osoby sprawujące przemoc domową oraz kontynuowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja celów szczegółowych:

- Zapewnienie skutecznej pomocy osobom uwięzonym w przemoc domową;
- Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową;
- Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej, w tym kontynuowanie działań edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży;
- Współpracowanie podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- Pogłębianie wiedzy i doskonalenie umiejętności pracowników z instytucji oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Ww. cel główny i cele szczegółowe dokumentu korespondują z celami GPR, w szczególności celu 1. *Odnowa społeczna obszaru rewitalizacji*.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Stoczek Łukowski na lata 2015 - 2024

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Stoczek Łukowski na lata 2015 – 2024 stanowi podstawę do realizacji działań, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni wyłączeniem z lokalnej społeczności, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej. Dokument zakłada realizację działań zgodnie z podstawowymi zasadami społecznymi: personalizmu, dobra wspólnego, pomocniczości i solidarności. Wszelkie przedsięwzięcia podejmowane w ramach tejże strategii będą prowadzone w oparciu o oddolną aktywność obywatelską mieszkańców i partnerskie współdziałanie aktywnych podmiotów działających na terenie Miasta Stoczek Łukowski.

W ramach strategii opracowano następujące cele strategiczne

- Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i uzależnieniom oraz zapobieganie ich skutkom;
- Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży;

- Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym;
- Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego;

Wyżej wymienione cele dokumentu są komplementarne z założeniami celu 1. strategicznego GPR. W obu przypadkach w centrum postawieni zostali mieszkańcy; ich potrzeby i problemy. Podstawowym zamierzeniem obu dokumentów jest wyprowadzenie ze stanu kryzys sfery społecznej, co ma przełożyć się na poprawę sytuacji w pozostałych sferach, tj. gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Stoczek Łukowski na lata 2023 – 2026

Nadrzędnym celem programu jest: przeciwdziałanie powstawaniu uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.
2. Udzielanie potrzebującym rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
4. Ograniczanie dostępności alkoholu.
5. Współpraca podmiotów realizujących zadania niniejszego Programu.

Zadania zaplanowane w GPR ukierunkowane na realizację 1. celu strategicznego są spójne z celami szczegółowymi opisanymi w *Gminnym Programie Profilaktyki [...]*. W ramach obydwu tych strategicznych dokumentów priorytetowym założeniem jest realizacja działań profilaktycznych i przeciwdziałających różnego rodzaju uzależnień, prowadzenie edukacji mieszkańców w powyższej problematyce, promowanie zdrowego stylu życia i wsparcie w wychodzeniu z uzależnień, tak, aby ograniczyć zdrowotne i społeczne skutki uzależnień wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania innych środków psychoaktywnych czy wyrobów tytoniowych oraz skutków uzależnień behawioralnych.

Program Współpracy Miasta Stoczek Łukowski z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024

Celem głównym programu jest realizowanie w środowisku lokalnym działań zmierzających do budowy społeczeństwa obywatelskiego oraz poprawa jakości życia oraz pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Miasta poprzez stwarzanie im możliwości i warunków do uczestnictwa w życiu publicznym.

Celami szczegółowymi są:

- 1) inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć z zakresu przedsiębiorczości społecznej oraz budowanie wewnętrznego rynku pracy poprzez dofinansowywanie oraz zlecanie do realizacji usług społecznych, stymulowanie powstawania grup inicjujących powstanie podmiotów ekonomii społecznej,
- 2) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje poprzez stworzenie warunków do powstawania inicjatyw i podejmowania działań na rzecz mieszkańców Miasta, promocję i wsparcie aktywności lokalnych liderów,
- 3) efektywne wykorzystanie zasobów materialnych i ludzkich na rzecz poprawy standardu życia mieszkańców, stały wzrost poziomu ilościowego i jakościowego realizowanych usług społecznych,
- 4) tworzenie warunków do społecznej aktywności, wspieranie wolontariatu, wzmacnianie działań istniejących organizacji pozarządowych, udzielanie pomocy w dostępie do wiedzy, w tym do poznania przykładów dobrych praktyk, pomoc w zdobywaniu pozabudżetowych środków finansowych na działania i rozwój organizacji.

Cel strategiczny 1. określony w GPR, uwzględnia cel główny i cele szczegółowe przewidziane w *Programie Współpracy Miasta Stoczek Łukowski z organizacjami pozarządowymi [...]*. W GPR, podobnie jak w ww. *Programie*, duży nacisk zostanie położony na wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego poprzez rozwijanie współpracy między lokalnymi organizacjami pozarządowymi i Urzędem Miasta, aby wspólnie realizować inicjatywy wspierające mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji, działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a także budować pozytywny wizerunek miasta. W ramach GPR przewiduje się również zwiększenie zaangażowania mieszkańców miasta w działalność organizacji pozarządowych działających lokalnie, aby wzmacniać kapitał społeczny.

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Stoczek Łukowski na lata 2010-2032

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Podstawowym celem Programu jest sukcesywne usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Stoczek Łukowski, a co za tym idzie – wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków w działania azbestu. Program zakłada w przedziale czasowym 2010 – 2032, całkowite usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Stoczka Łukowskiego.

Zadania zaplanowane w GPR ukierunkowane na realizację celu strategicznego 3. są spójne z założeniami określonymi w *Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest [...]*.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Stoczek Łukowski

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Stoczek Łukowski zostało przyjęte Uchwałą Nr XLII/275/2022 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 28 października 2022 r.

Zapisy zawarte w GPR (w szczególności dot. to celu strategicznego 3. *Przestrzeń obszaru rewitalizacji przyjazna mieszkańcom i środowisku* oraz realizujących go kierunków działań) wpisują się w zaproponowane w SUIKZP kierunki rozwoju.

W dokumencie wskazano szereg celów polityki przestrzennej miasta Stoczek Łukowski, wśród nich m.in.:

- Uporządkowanie funkcjonalno - przestrzenne i estetyczne zabudowy oraz poprawa wizerunku miasta
- Wzbogacenie lokalnego rynku pracy i przeciwdziałanie bezrobociu głównie poprzez wyznaczenie terenów aktywności gospodarczej na południe od linii kolejowej.
- Wspieranie rozwoju istniejących zakładów usługowych, produkcyjnych, magazynowych i składowych.
- Wykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych miasta dla rozwoju funkcji rekreacji i wypoczynku.
- Ochrona terenów i obiektów o wysokich wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i ekologicznych.
- Ochrona krajobrazu kulturowego poprzez m.in. poprzez: respektowanie historycznych układów zabudowy, projektowanie nowych obiektów w nawiązaniu do tradycyjnego charakteru zabudowy lub w innych formach harmonizujących z krajobrazem kulturowym.
- Planowanie i realizacja inwestycji w mieście z uwzględnieniem potrzeby ochrony środowiska przyrodniczo - krajobrazowego.
- Poprawa wyposażenia w infrastrukturę techniczną na istniejących terenach zabudowanych oraz przygotowanie terenów pod nowe inwestycje poprzez kompleksowe uzbrojenie terenu.
- Poprawa stanu istniejących obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.

GPR przyczyni się do realizacji ww. postulatów. W jego ramach duża uwaga została poświęcona przywróceniu właściwej formy obszarom zdegradowanym, w tym zdegradowanym przyrodniczo. Wśród wielu elementów składowych podejmowanych działań istotną kwestię zajmuje zachowanie bioróżnorodności przyrodniczej. W jego ramach przewidziano głównie prace w istniejących obiektach/budynkach. Nie zakładano powstania nowych budynków.

W dokumencie odniesiono się również do kwestii rewitalizacji. Wskazano informację, iż stosownie do uchwały nr XXVI/140/2017 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017 - 2023, na terenie miasta wyznaczone zostały obszary zdegradowane oraz obszary wymagające rewitalizacji. Ich zasięg oznaczono na mapach: 6 oraz 7 w części UWARUNKOWANIA. Analiza obszaru rewitalizacji ujętego w ramach SUIKZP oraz aktualnie wyznaczonego na podstawie przeprowadzonej delimitacji obszar rewitalizacji wskazuje częściowo na tożsamość przestrzenną - aktualny obszar rewitalizacji pokrywa się częściowo z pierwotnie wyznaczonym obszarem rewitalizacji w obrębie ulic: Plac Tadeusza Kościuszki, 1 Maja, , Poprzeczna, Przechodnia, Aleksandra Świętochowskiego, Plac Stanisława Wielgoska, Generała Dwernickiego budynki mieszkalne od nr 1 do 40, Józefa Piłsudskiego budynki mieszkalne od nr 1 do nr 59 , Wyzwolenia dodatkowo w obszarze rewitalizacji ujęto ulice: Krótka, Wojska Polskiego, Armii Krajowej, PCK, Targowa. Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, iż w związku z wejściem w życie nowych przepisów prawa dotyczących zastąpienia SUIKZP nowym dokumentem planistycznym, tj. planem ogólnym, nie przewiduje się aktualizacji obowiązującego SUIKZP Miasta Stoczek Łukowski.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Łukowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020-2030

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Łukowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020-2030 została opracowana dla OF obejmującego teren: Miasta Łuków, Gminy Adamów, Gminy Krzywda, Gminy Łuków, Gminy Stanin, Miasta Stoczek Łukowski, Gminy Stoczek Łukowski oraz Gminy Wojcieszków.

W ramach analizowanego dokumentu wyznaczono następujący cel strategiczny: ŁUKOWSKI OBSZAR FUNKCJONALNY JAKO OBSZAR AKTYWNY GOSPODARCZO WYKORZYSTUJĄCY WALORY NATURALNE. Niniejszy

GPR realizuje ww. cel strategiczny. Przewiduje on szereg działań rewitalizacyjnych wykorzystujących potencjał walorów walory naturalnych obszaru rewitalizacji od rozwoju społeczno-gospodarczego. GPR realizuje także cele operacyjne strategii, w tym: 2. Tworzenie atrakcyjnych warunków do życia dla mieszkańców (poprzez realizację działań w zakresie nowoczesnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz realizowanie oferty kulturalno-historycznej) oraz cel 3. Łukowski Obszar Funkcjonalny obszarem odpornym na zmiany klimatu i niespodziewane wydarzenia (przedmioty cel zakłada m.in. realizację następujących działań: budowa więzi społecznych i wsparcie organizacji pozarządowych wsparcie systemu opieki zdrowotnej i społecznej). GPR przewiduje działania wpływające na rozwój oddolnych inicjatyw, budowanie spójności społecznej, realizacji i więzi międzyludzkich, budowanie kapitału społecznego oraz aktywizację mieszkańców w zakresie angażowania się w działania statutowe NGO.

8. Opis procesu partycypacji społecznej w ramach tworzenia i wdrażania GPR

Partycypacja społeczna została wprowadzona jako filar działań na różnych etapach Gminnego Programu Rewitalizacji (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, w tym finansowanie, monitorowanie i ewaluacja) procesu rewitalizacji odbywającego się na terenie Miasta Stoczek Łukowski. Podstawowym założeniem tego rodzaju podejścia jest chęć podniesienia skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz zwiększenia gotowości i świadomości mieszkańców o partycypacyjnym współdecydowaniu o obszarze objętym Programem. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji stanowi ona warunek sine qua non procesu rewitalizacji. Istotnym zagadnieniem sektora publicznego jest wzbudzenie przeświadczenia społeczeństwa o realnej możliwości decydowania o losach wspólnoty samorządowej. Ponadto włączenie szerokiego grona interesariuszy w proces rewitalizacji realizuje zasadę partnerstwa wynikającą z art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. i polegającą na łączeniu szerokiego grona partnerów. Zasada ta bazuje na założeniu, że otoczenie środowiska lokalnego jest najważniejszym elementem tworzenia dokumentu, który ma stanowić narzędzie do projektowania konstruktywnych zadań, podejmowanych w celu rozwiązywania problemów i eliminacji niepożądanych zjawisk, a tym samym podnoszących jakość życia mieszkańców terenów zdegradowanych.

Podstawowym wymogiem rzeczowej dyskusji jest świadomość społeczeństwa o procesie rewitalizacji, jej znaczeniu i oczekiwanych efektach. W związku z tym, gro uwagi poświęcono na trafienie do społecznej świadomości mieszkańców i dostarczenie im informacji o zaletach rewitalizacji i procesach towarzyszących wyprowadzaniu poszczególnych miejsc z sytuacji kryzysowej. Szczególnie pomocne w tym zakresie okazały się być narzędzia informatyczne, takie jak: strona internetowa Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim. W tym celu na stronie <https://www.stoczek-lukowski.pl/> oraz <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520> utworzone zostały zakładki poświęcone Gminnemu Programowi Rewitalizacji.

W poniższych podrozdziałach zawarto szczegółowy opis dotyczący metod i narzędzi zastosowanych w celu zapewnienia partycypacji społeczności lokalnej w ramach poszczególnych elementów opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji oraz późniejszego jego wdrażania, monitoringu i ewaluacji.

8.1 Partycypacja społeczna na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Pierwsza etap procedury związanej z procesem rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski obejmował prace związane z wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta. Zarówno proces analizowania i diagnozowania sytuacji społeczno-ekonomicznej Miasta Stoczek Łukowski (którego wyniki przedstawiono w dokumencie „Diagnoza służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Stoczek Łukowski”), jaki i społecznego odbioru zagadnień objętych sytuacją kryzysową, odbywał się metodą partycypacyjną, u podstaw której leży przekonanie o niezbędności włączania mieszkańców i partnerów społecznych w przebieg wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także przedsięwzięć i aktywności, które powinny przyczynić się do poprawy sytuacji na wyznaczonych podczas konsultacji obszarach.

W okresie 28.06.2023r.-06.07.2023r. na terenie Miasta Stoczek Łukowski przeprowadzono badanie ankietowe. Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w formie elektronicznej za pośrednictwem miejskiej strony internetowej (<http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520>). Społeczność lokalna została szeroko poinformowana w sposób zwyczajowo przyjęty o prowadzonym badaniu (informacje przekazano pracownikom UM oraz jednostek podległych, którzy mieli informować osoby przybywające do instytucji o badaniu ankietowym, informacje rozpowszechniano wśród rodziców za pośrednictwem kadry szkoły i przedszkola). Wyniki przeprowadzonego badania zostały przedstawione w ww. diagnozie delimitacyjnej.

Rysunek 6 Informacja w zakresie badania ankietowego prowadzonego w ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Badanie ankietowe - Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski

Szanowni Mieszkańcy,
Serdecznie zapraszamy Państwa do udziału w badaniu ankietowym stanowiącym jeden z istotnych elementów służący wyznaczeniu obszarów kryzysowych (zdegradowanych i rewitalizacji) na terenie naszego miasta.

Wyznaczenie tychże obszarów pozwoli na wdrożenie niezbędnych działań rewitalizacyjnych prowadzonych na podstawie opracowanego Gminnego Programu Rewitalizacji.

Program ten obejmie działania mające na celu ożywienie zdegradowanych obszarów gminy, poprawę jakości życia ich mieszkańców, przywrócenie ładu przestrzennego, gospodarczego i aktywizację środowisk lokalnych.

Obszar rewitalizacji wytypowany zostanie spośród obszarów cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcyjnych, technicznych i środowiskowych, przy uwzględnieniu endogenicznego potencjału i znaczenia dla rozwoju lokalnego.

Gminny Program Rewitalizacji stanowić będzie również formalną podstawę do ubiegania się o środki europejskie na działania związane z rewitalizacją. Dlatego zwracamy się do Państwa z prośbą o aktywne wzięcie udziału w pracach nad przygotowaniem diagnozy służącej wyznaczeniu obszarów kryzysowych.

Prace nad dokumentem zaczynamy od badania sondażowego i tą drogą zwracamy się do Państwa z prośbą o wyrażenie opinii na temat warunków życia oraz miejsc wymagających rewitalizacji. Badanie ma charakter anonimowy.

Poznanie Państwa zdania w kwestii rewitalizacji gminy pozwoli na sformułowanie założeń programu możliwie bliskiego oczekiwaniom mieszkańców.

Link do ankiety: <https://forms.gle/FxGgjyD12znzE5AA>

Badanie ankietowe prowadzone będzie w dniach od 28.06.2023 r. do 06.07.2023 r.

Źródło: <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520>

Następnie projekt Uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski wraz z uzasadnieniem i projektem „Diagnozy służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Stoczek Łukowski” oraz mapą stanowiącą integralny załącznik do ww. projektu uchwały zostały poddane konsultacjom społecznym. Przedmiotowe konsultacje prowadzone były w dniach od 18 lipca 2023 r. do 18 sierpnia 2023 r. w następujących formach:

- 1) zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, poprzez wypełnienie formularza dostępnego na stronie internetowej BIP Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520> i na stronie <http://www.stoczek-lukowski.pl/> w zakładce: REWITALIZACJA MIASTA STOCZEK ŁUKOWSKI – Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski oraz dostępnego w postaci papierowej w siedzibie Urzędu Miasta Stoczek Łukowski, ul. Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski. Wypełnione i podpisane formularze należało złożyć:
  - f) drogą elektroniczną na adres: miasto@stoczek-lukowski.pl,
  - g) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski,
  - h) osobiście w Urzędzie Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski,, w sekretariacie Urzędu, w godzinach pracy urzędu tj. poniedziałek-piątek: godz. 7.30 do godz. 15.³⁰,
- 2) zbieranie do protokołu uwag ustnych:
  - a) osobiście w Urzędzie Miasta Stoczek Łukowski, ul. Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski, w pok. nr 211 (sekretariat) w godz. od 7.30 do 15.³⁰ lub telefonicznie pod nr 25 7970001 w godzinach od 7.³⁰ do 15.³⁰,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

3) badania ankietowego on-line dotyczącego opinii na temat proponowanych granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, a także zaproponowanych w uchwale rozwiązań. Link do ankiety dostępny będzie na stronie internetowej BIP Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520> i na stronie <http://www.stoczek-lukowski.pl/> w zakładce: REWITALIZACJA MIASTA STOCZEK ŁUKOWSKI – Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski.

Rysunek 7 Informacja w zakresie badania ankietowego prowadzonego w ramach konsultacji społecznych projektu uchwały ws. wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Ankietyzacja prowadzona w ramach konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski

Szanowni Państwo,

w związku z prowadzonymi konsultacjami społecznymi projektu Uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski, zwracamy się z prośbą o wypełnienie anonimowej ankiety. Badanie ankietowe prowadzone będzie w formie elektronicznej w dniach 18.07.2023 r. -18.08.2023 r.

W ramach przeprowadzonego procesu konsultacyjnego chcemy poznać Państwa opinie na temat granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz zaproponowanych w uchwale w sprawie obszarów rozwiązań.

Zachęcamy Państwa do aktywnego wzięcia udziału w prowadzonych konsultacjach społecznych.

Źródło: <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520>

4) spotkania rewitalizacyjnego organizowanego w formie stacjonarnej lub online. Informacja o otwartym spotkaniu rewitalizacyjnym została zamieszczona na stronie internetowej BIP Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520> i na stronie <http://www.stoczek-lukowski.pl/> w zakładce: REWITALIZACJA MIASTA STOCZEK ŁUKOWSKI – Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski, na minimum 7 dni przed planowanym spotkaniem.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Rysunek 8 Informacja w zakresie spotkania prowadzonego w ramach konsultacji społecznych projektu uchwały ws. wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Radni Rady Miasta w kadencji 2014 - 2018
Kierownicy jednostek organizacyjnych w kadencji 2014 - 2018
Pracownicy Urzędu Miasta w kadencji 2014 - 2018
Radni Rady Miasta w kadencji 2018 - 2024
Kierownicy jednostek organizacyjnych w kadencji 2018 - 2024
Pracownicy Urzędu Miasta w kadencji 2018 - 2024
INNE
Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego
Rejestry i ewidencje
PETYCJE
OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

Ogłoszenie o spotkaniu rewitalizacyjnym organizowanym w ramach konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Miasta w Stoczku Łukowskim w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Stąd istotny jest aktywny udział interesariuszy rewitalizacji w procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski zaprasza wszystkie zainteresowane podmioty i instytucje, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji społecznych oraz mieszkańców Miasta Stoczek Łukowski na spotkanie rewitalizacyjne, które zorganizowane zostanie w dniu **11.08.2023r. o godz. 10.00** w budynku Urzędu Miasta Stoczek Łukowski sala nr 7

Celem spotkania będzie przybliżenie zagadnień dotyczących procesu rewitalizacji, zaprezentowanie wyników przeprowadzonej diagnozy problemów występujących na terenie gminy oraz prezentacja projektu Uchwały Rady Miasta w Stoczku Łukowskim w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski.

W trakcie spotkania będzie istniała możliwość zbierania uwag do zaprezentowanego projektu uchwały. Szczegółowe informacje wraz z projektem uchwały zostały opublikowane na BIP Urzędu Miasta w Stoczku Łukowskim.

Źródło: <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520>

Spotkanie rewitalizacyjne zorganizowane zostało w dniu 11.07.2023 r. o godz. 10.00 w budynku Urzędu Miasta Stoczek Łukowski sala nr 7. W trakcie spotkania zostały przybliżone zagadnienia dotyczące procesu rewitalizacji, zaprezentowano wyniki przeprowadzonej diagnozy problemów występujących na terenie miasta, prezentowano konsultowany projekt Uchwały oraz odbyła się dyskusja z mieszkańcami.

W spotkaniu wzięło udział 9 osób, w tym – 1 przedstawiciel Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej, 3 pracowników Urzędu Miasta Stoczek Łukowski, 1 przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Kultury, 1 przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, 1 przedstawiciel STS AVES Stoczek Łukowski, 1 przedstawiciel Warsztatu Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim, a także przedstawiciel podmiotu zewnętrznego opracowującego projekt GPR.

Zdjęcie 2 Spotkanie konsultacyjne w ramach wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w dniu 11.07.2023 r.

Źródło: Urząd Miasta w Stoczku Łukowskim

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Szczegółowa informacja z przebiegu prowadzonych konsultacji społecznych wraz z listą zgłoszonych uwag oraz odniesieniem do nich znalazła się w „Raporcie z konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miasta Stoczek Łukowski w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski”.

Rysunek 9 Informacja w zakresie publikacji raportu dotyczącego konsultacji społecznych projektu uchwały ws. wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Źródło: <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520>

Ostateczny kształt obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji został wyznaczony *Uchwałą Nr LII/342/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski.*

8.2 Partycypacja społeczna na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z wymogami ustawowymi kolejnym krokiem było podjęcie stosownej uchwały ws. przystąpienia do opracowania GPR. Prace nad opracowaniem niniejszego dokumentu zostały podjęte na podstawie *Uchwały Nr LIII/348/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 28 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.* W tworzeniu niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji aktywnie uczestniczyli przedstawiciele wszystkich sektorów: publicznego, społecznego oraz gospodarczego. Opracowania dokonano aktywnymi metodami planowania strategicznego z udziałem lokalnej społeczności. W zakresie poszczególnych elementów opracowania dokumentu prowadzone były konsultacje społeczne odpowiednio dobranymi metodami partycypacyjnymi. Pozwoliło to na osiągnięcie najwyższego poziomu udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji w sprawie zawartości GPR. Całość procesu partycypacyjnego miała charakter otwarty. Konsultacje zostały zorganizowane w sposób stwarzający mieszkańcom warunki do uczestnictwa zgodnie z zasadą powszechności, partnerstwa, równości i jawności. Działania prowadzone były w sposób umożliwiający jak największe zaangażowania społeczności w pracę nad GPR. Uwzględniały one również oczekiwania mieszkańców, w taki sposób, aby jak największa liczba osób mogła uczestniczyć w pracach nad tworzeniem GPR. Niektóre z działań była prowadzone w Internecie z myślą o aktywnych i zapracowanych, którzy nie mogą uczestniczyć bezpośrednio w działaniach. Część prowadzona była na spotkaniach bezpośrednich. Szczególną uwagę przywiązywano do zapewnienia pełnej dostępności osobom

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

z niepełnosprawnościami (m.in. organizacją spotkań w miejscach spełniających standardy dostosowania i zapewnienie specjalnego transportu w trakcie spaceru badawczego, itd.). Duży nacisk kładziony był na to, by spotkania nie były wykluczające poprzez dostosowanie godzin, a także dni tygodnia. W celu dotarcia do jak największej liczby mieszkańców, zaproszenia do udziału w pracach dystrybuowane były do uczestników różnymi kanałami komunikacji m.in. przez: drogą mailową, zamieszczane na stronach www i portalach społecznościowych. Poza tym informacje o spotkaniach zawieszano na tablicach informacyjnych w miejscach użyteczności publicznej tj.: ośrodki zdrowia, tablice informacyjne przy parafiach. Do współpracy angażowano przedstawicieli instytucji publicznych (m.in. szkół, instytucji kultury, instytucji pomocy społecznej).

W dniu 13.10.2023r. w Sali konferencyjnej Urzędu Miasta Stoczek Łukowski (parter pok. Nr 7) odbyło się otwarte spotkanie rewitalizacyjne dla mieszkańców miasta, w szczególności wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Spotkanie miało formę warsztatów projekcyjne w zakresie celów i kierunków działań rewitalizacyjnych oraz odpowiadających im przedsięwzięć/projektów rewitalizacyjnych. W pierwszej części warsztatów przedstawione zostały wyniki szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji oraz wynikające z tego założenia części planistycznej GPR. Dopracowywano kwestię potencjałów obszaru rewitalizacji. Następnie wspólnie zaprojektowano cele rewitalizacji, wizję obszaru rewitalizacji po zakończeniu realizacji całego procesu oraz planowane efekt działań. Mając na względzie opracowane cele rewitalizacji i wizję obszaru po zakończeniu procesu zaplanowano szkic przedsięwzięć przeciwdziałających negatywnie zdiagnozowanym problemom.

Rysunek 10 Ogłoszenie o spotkaniu rewitalizacyjnym oraz spacerze badawczym w ramach opracowania GPR -13.10.2023 r.

Szanowni Państwo,
Informujemy, iż w dniu 28 września 2023 r. Rada Miasta Stoczek Łukowski podjęła Uchwałę Nr LIII/348/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

W związku z tym, zapraszamy wszystkich mieszkańców gminy, w szczególności wyznaczonego obszaru rewitalizacji, na otwarte spotkanie rewitalizacyjne. Spotkanie będzie miało formę warsztatów projekcyjnych w zakresie celów i kierunków działań rewitalizacyjnych oraz odpowiadających im przedsięwzięć/projektów rewitalizacyjnych. W pierwszej części warsztatów przedstawione zostaną wyniki szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji oraz wynikające z tego założenia części planistycznej GPR. Doprecyzowane zostaną kwestie potencjałów obszaru rewitalizacji. Następnie wspólnie zaprojektowane zostaną cele rewitalizacji, wizja obszaru rewitalizacji po zakończeniu realizacji całego procesu oraz planowane efekt działań. Spotkanie odbędzie się **dnia 13.10.2023 r. o godz. 10⁰⁰ w Sali konferencyjnej Urzędu Miasta Stoczek Łukowski (parter pok. Nr 7).**

Po spotkaniu zapraszamy wszystkich chętnych do udziału w spacerze badawczym. Spacer da możliwość mieszkańcom na czynne włączenie się w prowadzony proces rewitalizacji. Podczas spaceru zostaną przedstawione pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz zostaną wysłuchane propozycje mieszkańców. Doprecyzowane zostaną zakresy planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Uczestnicy spaceru będą mieli możliwość bezpośredniej obserwacji przestrzeni i zauważenia obszarów deficytowych, których w inny sposób nie dało by się zauważyć.

Spacer rozpocznie przed Urzędem Miasta Stoczek Łukowski o godz. 11⁰⁰.

Bardzo serdecznie zapraszamy wszystkich do aktywnego włączenia się w prace nad opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

*Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski
/-/ Marcin Sentkiewicz*

Źródło: Urząd Miasta Stoczek Łukowski

W spotkaniu konsultacyjnym zorganizowanym w dniu 13.10.2023 r. wzięło udział 11 osób, w tym: 3 pracowników Urzędu Miasta, Skarbnik Miasta, Sekretarz Miasta, Przewodniczący Rady Miasta,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

1 przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Kultury, 1 przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, 1 przedstawiciel STS AVES Stoczek Łukowski, 1 przedstawiciel Warsztatu Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim, a także przedstawiciel podmiotu zewnętrznego opracowującego projekt GPR.

Zdjęcie 3, Zdjęcie 4 Spotkanie konsultacyjne w ramach opracowania GPR w dniu 13.10.2023 r.

Źródło: Urząd Miasta Stoczek Łukowski

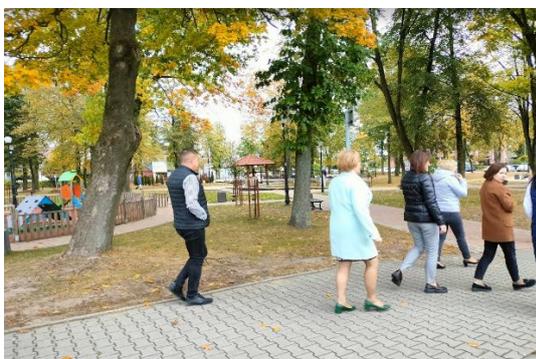
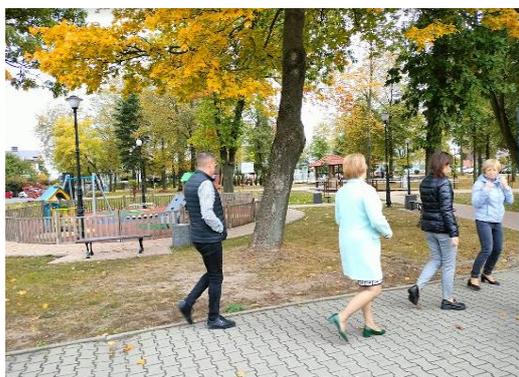
Kolejnym elementem zapewniającym partycypacyjny charakter procesu opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji był spacer badawczy prowadzony w obszarze rewitalizacji. Spacer badawczy odbyła się w dniu 13.10.2023r. Spacer dał możliwość mieszkańcom na czynne włączenie się w prowadzony proces rewitalizacji. Podczas spaceru zostały przedstawione pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz zostały wysłuchane propozycje mieszkańców. Doprecyzowano zakresy planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Uczestnicy spaceru mieli możliwość bezpośredniej obserwacji przestrzeni i zauważenia obszarów deficytowych, których w inny sposób nie dało by się zauważyć. Kluczowym zamierzeniem tego narzędzia jest możliwość spojrzenia na przestrzeń ze swojej perspektywy – użytkownika/użytkowniczki przestrzeni, identyfikując problematyczne miejsca i sytuacje oraz miejsca i pomysły na rozwój tej przestrzeni. W trakcie spaceru dokonano oceny przestrzeni oczami jej użytkowników (np. pod kątem dostosowania do potrzeb osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami, ogólnej oceny konkretnych rozwiązań architektonicznych czy infrastrukturalnych, problemów w zakresie efektywności energetycznej budynków). Podczas spaceru zebrano cenne uwagi i propozycje dotyczące potrzeb oraz możliwych kierunków działań rewitalizacyjnych. Pozwolił on również na zebranie pomysłów na nowe rozwiązania w sposobie zagospodarowania przestrzeni (np. nowe lokalizacje ławek, placu zabaw, itd.). Spacer pozwolił na zaproszenie użytkowników do krytycznego „audytu przestrzeni” i umożliwił poddanie różnych rozwiązań przestrzennych ocenie w autentycznej sytuacji ich użycia. Rekomendacje ze spaceru posłużą do projektowania nowych i ulepszania dotychczasowych rozwiązań w zagospodarowaniu przestrzeni obszaru rewitalizacji.

W spacerze badawczym zorganizowanym w dniu 13.10.2023 r. wzięło udział 11 osób, w tym: 3 pracowników Urzędu Miasta, Skarbnik Miasta, Sekretarz Miasta, Przewodniczący Rady Miasta, 1 przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Kultury, 1 przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, 1

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

przedstawiciel STS AVES Stoczek Łukowski, 1 przedstawiciel Warsztatu Terapii Zajęciowej w Stoczku Łukowskim, a także przedstawiciel podmiotu zewnętrznego opracowującego projekt GPR.

Zdjęcie 5 Spacer badawczy w ramach opracowania GPR w dniu 13.10.2023 r.

Źródło: Urząd Miasta w Stoczku Łukowskim

Następne z działań mających na celu włączenie mieszkańców w proces opracowywania GPR obejmował ogłoszenie otwartego naboru na przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Nabór prowadzony był w okresie do 18-31.10.2023 r. W ramach naboru wszystkie zainteresowane osoby miały możliwość przedstawienia propozycji przedsięwzięć odpowiadających na wyznaczone cele rewitalizacyjne oraz kierunki interwencji.

Rysunek 11 Ogłoszenie o naborze na przedsięwzięcia rewitalizacyjne prowadzonym w dniach 18-31.10.2023r.- w ramach opracowania GPR

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

ARCHIWUM

SKRZYNKA PODAWCZA

Skrzynka Podawcza

MIASTO

Podstawowe Dane Jednostki:

URZĄD MIASTA

Wykaz telefonów

Załatwianie spraw

ORGANIZACJA URZĘDU

Rewitalizacja Miasta Stoczek Łukowski - Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski

Rewitalizacja Miasta Stoczek Łukowski - Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski

Nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

[Informacja w zakresie naboru na przedsięwzięcia rewitalizacyjne..pdf](#)

Źródło: Urząd Miasta w Stoczku Łukowskim

W trakcie prowadzonego naboru przedsięwzięć pomioty spoza sektora publicznego zgłosiły 3 projekty umieszczone na liście przedsięwzięć podstawowych (STOWARZYSZENIE KLUB MOTOCYKLOWY CWS STOCZEK ŁUKOWSKI: CLUB WETERANÓW SZOS, Parafia p. w Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Stoczku Łukowskim, SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA MPGK STOCZEK ŁUKOWSKI- w zakresie ostatniego Miasto Stoczek Łukowski przystąpiło jako partner) oraz 1 umieszczony na liście przedsięwzięć uzupełniających (STS AVES Stoczek Łukowski). Dodatkowo 1 przedsięwzięcie na listę podstawową zostało zgłoszone przez Powiat Łukowski w partnerstwie z WTZ. Pozostałe przedsięwzięcia stanowią inicjatyw Miasta Stoczek Łukowski lub/i miejskich jednostek organizacyjnych.

Zgodnie z wymogami ustawowymi projekt Gminnego Programu Rewitalizacji został poddany konsultacjom społecznym.

Konsultacje społeczne prowadzone były na podstawie:

- ✓ art. 6 ust. 1, 2, 4, 5 i 5a oraz w związku z art. 17 ust. 2 pkt. 4) ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278)
- ✓ art. 5a ust. 1, art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.)
- ✓ Zarządzenie Nr ORM.0050.202.2024. Burmistrza Stoczka Łukowskiego z dnia 11 kwietnia 2024 w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w celu zbierania uwag, opinii i propozycji dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Konsultacje społeczne projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski 2030 r.* prowadzone były w dniach od 16 kwietnia 2024 r. do 22 maja 2024 r. Konsultacje prowadzone były w formach wymienionych poniżej. Ogłoszenie o sposobach, miejscach i terminach prowadzenia konsultacji społecznych nastąpiło poprzez:

- e) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914),
- f) przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddawany konsultacjom oraz w siedzibie obsługującego go urzędu,
- g) przez udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej Urzędu Miasta,
- h) w sposób zwyczajowo przyjęty w Mieście Stoczek Łukowski, tj. na tablicach ogłoszeń:

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- w siedzibie Urzędu Miasta - Plac Tadeusza Kościuszki 1- II piętro,
- Plac T. Kościuszki – skwer miejski,
- ul. Piłsudskiego- przy budynku OSP,
- ul. Witosa przy budynku W. Witosa 3,
- ul. Piłsudskiego – przy młynie.

Rysunek 12 Publikacja ogłoszenia o konsultacjach społecznych projektu GPR w prasie

Olej wyciekł z wagonu-cysterny na torach kolejowych

LUKÓW W poniedziałek, 8 kwietnia, przed godz. 14:00 policja otrzymała zgłoszenie o wycieku paliwa z wagonu kolejowego (cysterny) na ul. Okrzei. Na miejscu interweniowała straż pożarna.

Przybyli na miejsce policjanci ustalili, że w wagonie-cysternie,

którym przewożony był olej napędowy, doszło do rozszczelnienia zawonu spustowego.

Ze wstępnych ustaleń wynika, że na tory wyciekło około 10 litrów oleju. Substancja została zneutralizowana przez strażaków, a rzesownik PKP naprawił zawór. Nie stwierdzono zagrożenia dla osób i mienia, a także nie stwierdzono, aby płoński zamoczone na cysternie były naruszone - informuje Marcin Jęzicki z KPP w Łukowie.

Jak podał nam dyżurny Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Łukowie olej z cysterny nie leciał mocno, a tylko się sączył. Na miejscu działały trzy zastępy zawodowych strażaków i OSP KSRG Dąbie. Strażacy podawali pod wyciek specjalną taśmę, wczepiając słaby lejkiwce do naprawy zaworu.

80

Ruszają konsultacje społeczne Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Przy czynnym współudziale społeczności lokalnej gmina opracowała dokument umożliwiający rewitalizację wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Przedstawione w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przedsięwzięcia przyczynią się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej nie tylko ww. obszaru rewitalizacji, ale całego Miasta Stoczek Łukowski.

Konsultacje społeczne będą prowadzone od dnia 16 kwietnia 2024 r. do dnia 22 maja 2024 r.

Gminny Program Rewitalizacji to wieloletni program działań, którego fundamentem jest szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Program określa, na podstawie wyników diagnozy, cele rewitalizacji oraz kierunki działań, za pośrednictwem których wskazany obszar ma zostać wyprowadzony ze stanu kryzysu. Jego realizacja ma stworzyć warunki do zrównoważonego rozwoju. Dokument zawiera również opis przedsięwzięć, które będą realizowane na obszarze rewitalizacji. Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z załącznikami, skierowany będzie do konsultacji.

W ramach konsultacji odbędą się:

- 1) zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, poprzez wypełnienie formularza dostępnego:
  - a) na stronie na stronie internetowej Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520&520>,
  - b) na stronie Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <https://www.stoczek-lukowski.pl/rewitalizacja/rewitalizacja-miasta-stoczek-lukowski-gminny-program-rewitalizacji-dla-miasta-stoczek-lukowski/>
  - c) w postaci papierowej w siedzibie Urzędu Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski.
- 2) Wypełnione i podpisane formularze należy złożyć:
  - a) drogą elektroniczną na adres: miastostoczek-lukowski.pl
  - b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miasta Stoczek Łukowski, ul. Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski,
  - c) osobiście w Urzędzie Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski, w sekretariacie Urzędu, w godzinach pracy urzędu tj. poniedziałek-piątek: godz. 7⁰⁰ do godz. 15⁰⁰,
- 3) Zbieranie uwag ustnych:
  - a) osobiście w Urzędzie Miasta Stoczek Łukowski, ul. Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski, w pok. nr 211 (sekretariat) w godz. od 7⁰⁰ do 15⁰⁰ lub telefonicznie pod nr 25 797 0001 w godzinach od 7⁰⁰ do 15⁰⁰,
  - b) osobiście w trakcie otwartej debaty dla wszystkich interesariuszy rewitalizacji.
- 4) Otwarta debata dla wszystkich interesariuszy (mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli instytucji, organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych osób) zorganizowanej w dniu **25 kwietnia 2024r. o godz. 13⁰⁰ w budynku Urzędu Miasta Stoczek Łukowski sala nr 7.**

Wszystkie niezbędne informacje wraz z projektem dokumentu i wymaganymi załącznikami zostaną udostępnione w dniu 16 kwietnia 2024 r.

- a) na stronie na stronie internetowej Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520&520>,
- b) na stronie Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <https://www.stoczek-lukowski.pl/rewitalizacja/rewitalizacja-miasta-stoczek-lukowski-gminny-program-rewitalizacji-dla-miasta-stoczek-lukowski/>
- c) w postaci papierowej w siedzibie Urzędu Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski.

Zapraszamy wszystkich chętnych bardzo serdecznie do udziału we wspólnym opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: lukow24.pl (wydanie papierowe)

Wola Myśłowska, dnia 16 kwietnia 2024 r.

OGŁOSZENIE

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- części obrębów ewidencyjnych Nowy Świat, Germanicha, Ksawerynow i Jarczew,
- części obrębów ewidencyjnych Myśłów, Wola Myśłowska i Dychawica,
- części obrębów ewidencyjnych Powały, Ciechomin i Lisikierz,

wraz z przeprowadzeniem strategicznych ocen oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023, poz. 977 ze zm.) oraz w związku z art. 6a ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021, poz. 724 ze zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy Wola Myśłowska:

- a) Uchwały Nr XLVI/267/2024 z dnia 18 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów ewidencyjnych Nowy Świat, Germanicha, Ksawerynow i Jarczew;
- b) Uchwały Nr XLVI/268/2024 z dnia 18 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów ewidencyjnych Myśłów, Wola Myśłowska i Dychawica;
- c) Uchwały Nr XLVI/269/2024 z dnia 18 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów ewidencyjnych Powały, Ciechomin i Lisikierz.

Szczegółowy zakres i granice obszarów objętych sporządzeniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zawierają załączniki graficzne do ww. uchwał dostępne do wglądu w Urzędzie Gminy Wola Myśłowska oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem: <https://wolamyslowska.bip.lubelskie.pl/?id=2> w zakładce Prawo lokalne, Uchwały Rady Gminy.

Jednocześnie na podstawie art. 6e ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021, poz. 724 ze zm.) informuję, iż w dniu 17 kwietnia 2024 r. odbędzie się spotkanie otwarte dot. ww. projektów planów miejscowych:

- o godzinie 16:00 – spotkanie w formie spotkania bezpośredniego dotyczące projektu planu obejmującego obszar części obrębów ewidencyjnych Nowy Świat, Germanicha, Ksawerynow i Jarczew,
- o godzinie 17:00 – spotkanie w formie spotkania bezpośredniego dotyczące projektu planu obejmującego obszar części obrębów ewidencyjnych Myśłów, Wola Myśłowska i Dychawica,
- o godzinie 18:00 – spotkanie w formie spotkania bezpośredniego dotyczące projektu planu obejmującego obszar części obrębów ewidencyjnych Powały, Ciechomin i Lisikierz,
- o godzinie 19:00 – spotkanie za pomocą środków porozumiewania się na odległość dotyczące projektu planu obejmującego obszar części obrębów ewidencyjnych Nowy Świat, Germanicha, Ksawerynow i Jarczew,
- o godzinie 19:30 – spotkanie za pomocą środków porozumiewania się na odległość dotyczące projektu planu obejmującego obszar części obrębów ewidencyjnych Myśłów, Wola Myśłowska i Dychawica,
- o godzinie 20:00 – spotkanie za pomocą środków porozumiewania się na odległość dotyczące projektu planu obejmującego obszar części obrębów ewidencyjnych Powały, Ciechomin i Lisikierz.

Spotkania otwarte przeprowadzane za pomocą środków porozumiewania się na odległość odbędą się pod adresem strony internetowej: <https://w-hereby.com/emstym>.

Stosownie do art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt. 1 art. 51 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023, poz. 1094 ze zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ww. planów miejscowych, obejmującej w szczególności sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko.

Dokumentacja sprawy znajduje się w Urzędzie Gminy Wola Myśłowska, Wola Myśłowska 57, 21-426 Wola Myśłowska i można się z nią zapoznać w godzinach pracy Urzędu w pokoju nr 8. Zainteresowani mogą składać wnioski do sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w nieprzekraczalnym terminie do dnia 17 maja 2024 r. Wnioski należy składać na piśmie: osobiście w Urzędzie Gminy Wola Myśłowska, pocztą na adres Urząd Gminy Wola Myśłowska 57, 21-426 Wola Myśłowska, ustnie do protokołu w Urzędzie Gminy Wola Myśłowska, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1797 ze zm.) na adres: urzadz@wolamyslowska.com.pl lub na elektroniczną skrytkę podawczą Urzędu Gminy Wola Myśłowska (adres skrytki: ym253@wp.pl).

Wniosek do projektu planu miejscowego należy złożyć na formularzu stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz.U. poz. 2509). Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Wola Myśłowska.

Wójt Gminy Wola Myśłowska
Kinga Szerszeń

Składowe informacje:

1. Administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Wola Myśłowska (adres siedziby: Wójt Gminy Wola Myśłowska Wola Myśłowska 57, 21-426 Wola Myśłowska).
2. W sprawach ochrony danych osobowych kontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych – email: inspektorochonydanych.com.pl lub pisemnie na adres siedziby.
3. Dane osobiste przetwarzane będą w celu realizacji zadań publicznych określonych przepisami prawa tj. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i polityki urbanistycznej podlegającej odpowiedzialności za ogólny interes publicznego.
4. Dane osobiste przetwarzane będą wyłącznie do celów realizacji obowiązku wynikającego z przepisów prawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym lub do czasu realizacji określonego zadania publicznego.
5. Klient posiada prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, uaktębnienia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przeniesienia danych, prawo do usunięcia danych, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.
6. Klient ma prawo wyrażenia sprzeciwu w zakresie nadzorczym stronie do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych gminy, na podstawie danych osobowych dotyczących historii realizacji projektów urbanistycznych i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
7. Podanie danych osobowych w zakresie wymaganych do wypełnienia przez projektanta prawa jest obowiązkowe. Wypełnienie powyższych poleceń dotyczących danych osobowych nie stanowi dowodu.
8. Dane osobiste nie będą profilowane.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Rysunek 13 Ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu GPR – strona www. Urzędu Miasta

URZĄD MIASTA STOCZEK ŁUKOWSKI

Strona główna | Urząd + Dla Turysty + Dla Mieszkańca + Ważne + Kontakt

Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- [1. Obwieszczenie o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu GPR](#) **Pobierz**
- [2. Projekt GPR Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.](#) **Pobierz**
- [3. Załącznik nr 1 do GPR](#) **Pobierz**
- [4. Zarządzenie Nr ORM.0050.202.2024](#) **Pobierz**
- [5. Załącznik nr 1 do Zarządzenia](#) **Pobierz**
- [6. Załącznik nr 2 do zarządzenia](#) **Pobierz**

Zarządzenie Nr ORM. 0050.202.2024. Burmistrza Miasta Stoczek Łukowski z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w celu zbierania uwag, opinii i propozycji dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

[Zarządzenie-Nr-ORM.-0050.202.2024](#) **Pobierz**

NA SKRÓTY

- Deklaracja dostępności
- Księga Honorowych Obywateli
- Dokument do pobrania
- Formularze Podatkowe
- Aplikacja VR Android

Źródło: <https://www.stoczek-lukowski.pl/rewitalizacja/rewitalizacja-miasta-stoczek-lukowski-gminny-program-rewitalizacji-dla-miasta-stoczek-lukowski/>

Rysunek 14 Ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu GPR – strona BIP Urzędu Miasta

ORGANIZACJA URZĘDU

- Regulamin organizacyjny
- Nabory na wolne kierownicze stanowiska urzędnicze
- Nabory na wolne stanowiska urzędnicze
- Ogłoszenia

ORGANY

- Rada Miasta
- TRANSMISJA OBRAD RADY MIASTA STOCZEK ŁUKOWSKI
- Imienne wykazy głosowań radnych Rady Miasta Stoczek Łukowski kadencji
- Interpelacje i zapytania radnych Rady Miasta Stoczek Łukowski
- Komisje Rady Miasta

PRAWO LOKALNE

- Statut Gminy
- Zarządzenia Burmistrza Miasta
- Uchwały Rady Miasta
- Protokoły z sesji Rady Miasta
- Akty Prawa Miejscowego
- Podatki i opłaty lokalne

BUDŻET

- Budżet miasta

Opublikowane przez: Zbigniew Drosio | Data wprowadzenia: 2024-06-04 13:32:49 | Data modyfikacji: 2024-06-05 07:41:36.

Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- [1. Obwieszczenie o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu GPR.pdf](#)
- [2. Projekt GPR Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r..pdf](#)
- [3. Załącznik nr 1 do GPR.pdf](#)
- [4. Zarządzenie Nr ORM. 0050.202.2024.pdf](#)
- [5. Załącznik nr 1 do Zarządzenia.docx](#)
- [6. Załącznik nr 2 do zarządzenia.docx](#)

Opublikowane przez: Zbigniew Drosio | Data wprowadzenia: 2024-04-16 13:12:26 | Data modyfikacji: 2024-06-05 07:41:36.

Zarządzenie Nr ORM. 0050.202.2024. Burmistrza Stoczka Łukowskiego z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w celu zbierania uwag, opinii i propozycji dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

[Zarządzenie Nr ORM.0050.202.2024.pdf](#)

Źródło: <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520>

Formy przeprowadzenia konsultacji społecznych:

- 2) Zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, poprzez wypełnienie formularza dostępnego na stronach internetowych:
  - d) na stronie internetowej Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <http://www.bip.stoczeklukowski.pl/index.php?id=520#520>,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- e) na stronie internetowej Urzędu Miasta <https://www.stoczeklukowski.pl/rewitalizacja/rewitalizacja-miasta-stoczek-lukowski-gminnyprogram-rewitalizacji-dla-miasta-stoczek-lukowski/>
- f) dostępnego w postaci papierowej w siedzibie Urzędu Miasta.

Wypełnione i podpisane formularze należało złożyć:

- a) drogą elektroniczną na adres: miasto@stoczek-lukowski.pl,
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski,
- c) osobiście w Urzędzie Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski, w sekretariacie Urzędu, w godzinach pracy urzędu tj. poniedziałek-piątek: godz. 7³⁰ do godz. 15³⁰,
- 2) Zbieranie do protokołu uwag ustnych:
- a) osobiście w Urzędzie Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski, w pok. nr 211 (sekretariat) w godz. od 7³⁰ do 15³⁰ lub telefonicznie pod nr 25 7970001 w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰,
- b) osobiście w trakcie otwartej debaty dla wszystkich interesariuszy rewitalizacji.
- 3) Otwarta debata dla wszystkich interesariuszy (mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli instytucji, organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych osób) zorganizowana w dniu 25 kwietnia 2024 r. o godz. 13⁰⁰ w budynku Urzędu Miasta Stoczek Łukowski sala nr 7.

Przeprowadzona debata miała charakter informacyjny oraz dyskusyjny. W jej trakcie zbierano opinie na temat kierunków planowanych działań oraz mechanizmów wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Uczestnicy informowani byli także o możliwości zgłaszania w dalszym ciągu przedsięwzięć, których realizacja wpisywała by się w cele i założenia GPR. Zastosowane formy konsultacji pozwoliły na przekazanie mieszkańcom informacji o zachodzącym procesie rewitalizacji, a przede wszystkim zapoznanie się z opiniami interesariuszy rewitalizacji oraz rozwinięcie dialogu między podmiotami zaangażowanymi w ten proces oraz ich integrację.

Zdjęcie 6 Otwarta debata dla wszystkich interesariuszy zorganizowana w dniu 25 kwietnia 2024 r. r.

Źródło: Urząd Miasta w Stoczku Łukowskim

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z wszystkim niezbędnymi załącznikami dostępny był:

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

a) na stronie internetowej Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Stoczek Łukowski <http://www.bip.stoczeklukowski.pl/index.php?id=520#520>,

b) na stronie internetowej Urzędu Miasta na stronie <https://www.stoczeklukowski.pl/rewitalizacja/rewitalizacja-miasta-stoczek-lukowski-gminnyprogram-rewitalizacji-dla-miasta-stoczek-lukowski/>,

c) w siedzibie Urzędu Miasta Urząd Miasta Stoczek Łukowski, Plac T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski, pok. Nr 211.

W okresie prowadzenia konsultacji społecznych (od 16 kwietnia 2024 r. do 22 maja 2024 r.) nie wpłynęła żadna uwaga telefoniczna ani ustna do protokołu. Nie wpłynęły również żadne formularze konsultacyjne.

W trakcie prowadzonych konsultacji społecznych w ramach autokorekty dokonano następujących zmian:

- 1) W związku z przeprowadzonym podziałem działek ewidencyjnych zaistniała konieczność zamiany lokalizacji w zakresie następujących przedsięwzięć rewitalizacyjnych:
  - a) *2/P - Utworzenie żłobka w m. Stoczek Łukowski* – zmiana działki ewidencyjnej z 1951/4 na 1951/15
  - b) *6/P – KSIĄŻKA BEZ GRANIC* - zmiana działki ewidencyjnej z 1951/4 na 1951/16
  - c) *12/P - Program rozwojowy Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Dwernickiego* – zmiana działki ewidencyjnej z 1951/4 na 1951/16
- 2) Skorygowano oczywistą omyłkę pisarską w zakresie projektu *13/P- Włączająca edukacja w Przedszkolu w Stoczku Łukowskim*. Wpisano prawidłowe numery działek ewidencyjnych, tj. 1948, 1947/1.

Szczegółowe informacje oraz podsumowanie prowadzonych konsultacji społecznych projektu dokumentu zawarto w opublikowanym „Raportie z przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.*”.

8.3 Partycypacja społeczna na etapie wdrażania GPR

Szerokie upowszechnienie informacji o rewitalizacji i partycypacyjny model opracowywania niniejszego *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.* będzie się przekształcał w partycypacyjny model jego wdrażania, a wokół grupy uczestniczącej w pracach nad dokumentem będą pojawiały się kolejne podmioty lokalne angażujące się w działania rewitalizacyjne.

Ze względu na społeczny charakter procesu rewitalizacji (w tym przede wszystkim dotyczący aspektu realizacji przedsięwzięć „z mieszkańcami”, a nie tylko „dla mieszkańców”) na etapie wdrażania

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

niniejszego GPR zastosowany zostanie szeroki wachlarz instrumentów umożliwiających współuczestnictwo społeczności w poszczególnych projektach, m.in. dyskusje o sposobach zagospodarowania i przyjmowania właściwych rozwiązań, zastosowanie w SIWZ społecznych kryteriów oceny ofert inwestycyjnych, premiując zatrudnianie lokalnych bezrobotnych.

Bez pełnej oraz aktywnej współpracy pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym, wdrażanie zaplanowanych w ramach niniejszego dokumentu projektów rewitalizacyjnych nie ma szans powodzenia. Jedynie ścisła współpraca stanowi gwarancję pełnego sukcesu. Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że określenie jasnych zasad i sposobów współuczestnictwa wszystkich interesariuszy jest niezwykle istotne i stanowi zasadniczy element w celu osiągnięcia zgodności podejmowanych działań z potrzebami i oczekiwaniami lokalnego społeczeństwa, ograniczenia występowania konfliktów oraz kosztów ich rozwiązywania, a także stanowi podstawą wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego. Ranga równoprawnej współpracy w procesie rewitalizacji obszarów objętych kryzysem jest niezwykle istotna, nie tylko ze względu na społeczną użyteczność Gminnego Programu Rewitalizacji, lecz również w zakresie wymogów stawianych przez Unię Europejską. Mając to na uwadze, już od samego początku tworzenia Programu szczególną funkcję - zarówno opiniotwórczą, jak i ważnego kreatora zdarzeń w Programie, przypisano społeczności lokalnej (obejmującej nie tylko samych mieszkańców, lecz również przedsiębiorców, członków NGOów).

Kluczowe jest tu również powołanie Komitetu Rewitalizacji. Silne umocowanie czynnika społecznego w procesie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji gwarantuje wypracowanie spójnego i wspólnego sposobu działania ponad jednostkowymi celami partnerów procesu (władz lokalnych, beneficjentów Programu, podmiotów włączanych) i da rzeczywisty impuls do rozwoju terenów rewitalizowanych i w konsekwencji całego miasta.

Kooperacja międzysektorowa w ramach wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji zachodzić będzie na 3 płaszczyznach:

- ✓ **merytorycznej** – poprzez zespołowe podejmowanie decyzji, a także rozwiązywanie problemów;
- ✓ **organizacyjnej** – poprzez włączanie specyficznych i unikalnych zasobów oraz kompetencji charakterystycznych dla danego sektora i wzajemnym ich uzupełnianiu podczas realizacji wspólnych projektów;
- ✓ **finansowej** – poprzez zapewnienie wkładu własnego w realizację określonych przedsięwzięć.

Współuczestniczenie trzech wyżej wymienionych sektorów w realizację zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji odbywać się będzie w oparciu o następujące zasady:

- ✓ respektowania własnych potrzeb oraz możliwości,
- ✓ kompromisowego rozwiązywania problemów,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- ✓ przejrzystość podejmowanych działań,
- ✓ otwarty dialog z mieszkańcami.

Na etapie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, zarówno Zespół ds. wdrażania GPR, jak i inne podmioty zaangażowane w jego urzeczywistnienie, a także konkretni beneficjenci podejmowanych działań, dołożą wszelkich starań, aby we właściwy sposób rozpowszechnić informacje o jego celach, zamierzeniach, jak i konkretnych efektach, które przyniesie realizacja. Działania te będą nakierowane również na dalszy proces konsultacji i ewentualną aktualizację GPR w sytuacji zmiany czynników, które determinowały obecny jego kształt.

Za podejmowanie merytorycznych działań promocyjnych odpowiedzialny będzie Zespół ds. wdrażania GPR. Do jego zadań należeć będzie opracowanie strategii informacji i promocji. Głównym celem działań informacyjnych i promocyjnych, realizowanych w ramach GPR, jest podniesienie świadomości opinii publicznej o mechanizmach i procesach rewitalizacji, a także przebiegu realizacji i efektach oraz rezultatach Programu. Grupę docelową ww. działań stanowić będzie:

- ✓ społeczeństwo, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji (w tym poszczególne grupy społeczne, takie jak młodzież, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami itp.);
- ✓ lokalni przedsiębiorcy,
- ✓ beneficjenci i potencjalni beneficjenci Programu;
- ✓ partnerzy społeczno-gospodarczy;
- ✓ organizacje pozarządowe;
- ✓ właściwe władze publiczne (władze regionalne województwa lubelskiego, administracja rządowa szczebla wojewódzkiego, władze publiczne gmin i powiatów sąsiedzkich, władze publiczne miast i gmin partnerskich);
- ✓ media (prasa, radio, telewizja o zasięgu lokalnym, regionalnym, media elektroniczne).

Proces informowania o GPR będzie miał charakter dwukierunkowy, pozwalający odbiorcom przekazów na informację zwrotną (przekazywanie własnych opinii). W związku z tym, strategia działań informacyjnych i promocyjnych powinna uwzględniać zarówno bierne, jak i czynne prawo obywateli do informacji. Do instrumentów realizacji wśród działań GPR w wyżej wymienionych sferach należy wyliczyć:

- ✓ zastosowanie oficjalnych stron internetowych miasta i jednostek podległych (w tym BIP) do publikacji informacji o rewitalizacji;
- ✓ prowadzenie na stronie internetowej Urzędu Miasta oraz BIP zakładki dotyczącej Gminnego Programu Rewitalizacji, w ramach której można znaleźć informacje na temat: podstawowych pojęć i zagadnień związanych z procesem rewitalizacji, problematyki rewitalizacji obszarów miejskich, procesu opracowywania oraz konsultowania GPR; a w późniejszym okresie również: bieżącego stanu wdrażania, finansowania, ewaluacji Programu (upublicznianie sprawozdań),

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

innych materiałów o charakterze informacyjnym (np. komunikaty o przetargach, konkursach ofert i ich wynikach), bazę przedsięwzięć rewitalizacyjnych, galerię fotografii dokumentującą stan sprzed realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych i po ich realizacji;

- ✓ publikowane przez Zespół ds. wdrażania GPR oraz inne podmioty zaangażowane w realizację Gminnego Programu Rewitalizacji informacje związane z realizacją poszczególnych przedsięwzięć;
- ✓ publikacje m.in. uchwalenia GPR, kolejnych etapów wdrożenia i ewaluacji, uzyskania środków na finansowanie Programu lub poszczególnych projektów, zakończenia realizacji poszczególnych projektów realizowanych w ramach GPR,
- ✓ współpraca z lokalnymi mediami mająca na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wnioskach z monitorowania GPR.

Uspołecznienie wdrażania GPR będzie również poprzez współpracę pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi, m.in.:

- ✓ przygotowywanie bieżących informacji z przebiegu wdrażania GPR,
- ✓ opracowanie ankiety internetowej skierowanej do mieszkańców i innych interesariuszy dotyczącej oceny stopnia wdrażania GPR oraz poziomu zadowolenie i satysfakcji mieszkańców w tym zakresie,
- ✓ powołanie Komitetu Rewitalizacji składającego się z przedstawicieli różnych grup interesariuszy rewitalizacji; stanowiącego forum współpracy i dialogu szerokiego grona interesariuszy (NGO, przedsiębiorców, lokalnych liderów, mieszkańców) z organami miasta w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji;
- ✓ włączenie organizacji pozarządowych poprzez wspieranie inicjatyw oddolnych na obszarze rewitalizacji w ramach organizacji otwartych konkursów ofert oraz tzw. małych grantów.,
- ✓ organizowanie otwartych spotkań warsztatowych dla interesariuszy procesu rewitalizacji (co trzy lata, zgodnie z cyklem oceny GPR) w celu:
  - przekazania informacji na temat postępów wdrażania założeń GPR oraz zakresu możliwych działań do zaplanowania i podjęcia w ramach procesu rewitalizacji w każdej ze sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej) dla obszaru rewitalizacji;
  - stworzenia przestrzeni do dyskusji i wsparcia pod kątem wymiany doświadczeń z dotychczasowego wdrażania przedsięwzięć oraz pod kątem pracy nad pomysłami na nowe przedsięwzięcia istotne.

Proponowane działania mające na celu wspieranie rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi mogą zostać rozszerzone, dostosowane do panujących przepisów prawnych.

8.4 Partycypacja społeczna na etapie oceny GPR

Istotnym punktem procesu rewitalizacji jest uwzględnianie w nim udziału społeczeństwa nie tylko na etapie planowania i wdrażania, ale także w momencie oceny efektów wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Niezwykle ważnym elementem jest podsumowanie efektów procesu rewitalizacji oraz prognoza ich trwałości oraz efektów synergicznych i mnożnikowych. Przedmiotem oceny końcowej jest nie tylko zweryfikowanie, czy cele rewitalizacji zostały całkowicie osiągnięte ale również ocena trwałości osiągniętego stanu, w tym przede wszystkim dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji. Na tym etapie podejmuje się również decyzje o ewentualnej konieczności przedłużenia działań rewitalizacyjnych.

Realizacja tego etapu nie jest możliwa bez partycypacji społecznej. Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji winna obejmować diagnozę czynników społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i techniczno-środowiskowych obszaru rewitalizacji opartą na wskaźnikach oraz opiniach mieszkańców. Partycypacja społeczna na etapie ewaluacji procesu rewitalizacji zagwarantowana jest poprzez uczestnictwo przedstawicieli mieszkańców w pracach Komitetu Rewitalizacji oraz w szerokich konsultacjach społecznych.

Wśród instrumentów i narzędzi aktywnego włączenia mieszkańców w ocenę efektów Gminnego Programu Rewitalizacji należy wymienić:

- ✓ badania ankietowe i sondażowe na temat oceny procesów rewitalizacji z wykorzystaniem np. mediów społecznościowych;
- ✓ badania opinii publicznej dot. jakości życia na obszarze rewitalizacji,
- ✓ debaty publiczne na temat postrzegania zmian na obszarze rewitalizacji,
- ✓ warsztaty sektorowe;
- ✓ spacer studyjne, warsztaty z mieszkańcami.

Wyżej wymienione instrumenty powinny być dostosowane do lokalnych warunków oraz możliwości działania. Dla partycypacji społecznej w rewitalizacji ważne są przy tym umiejętności osób animujących proces oraz ich otwartość na współpracę z mieszkańcami i ich organizacjami. Bez owej otwartości i pełnej gotowości do współpracy – instrumenty partycypacji nie będą spełniały swej roli.

9. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz dokumentów

9.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na obszarze rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

9.2 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

9.2.1 Niezbędne zmiany w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

W związku z realizacją postanowień *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.* nie przewiduje się konieczności wprowadzania zmian dotyczących Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Stoczek Łukowski przyjętego Uchwałą Nr XLII/275/2022 z dnia 28 października 2022 r.

W ramach ww. dokumentu wśród obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remedjacji wskazano informacje dot. wyznaczonych na podstawie *uchwały nr XXVI/140/2017 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Stoczek Łukowski na lata 2017 – 2023*, obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji. Jednakże, w trakcie prac nad niniejszym GPR, 24 września 2023 r. weszły w życie przepisy Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta wprowadza nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny, dokument w randze aktu prawa miejscowego, który będzie uchwalany obligatoryjnie dla całego miasta. Plan ogólny zastąpi dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Będzie to dokument zawierający wyłącznie podstawowe ustalenia, które pozwolą gminie zaplanować zrównoważony i harmonijny rozwój. Co ważne, jego ustalenia będą podstawą nie tylko do uchwalania planów miejscowych, ale także do wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Dotychczasowe Studium będzie obowiązywało do momentu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 31.12.2025 r. Ustawa zakłada również, że w nowym systemie planowania rozwoju, polityka przestrzenna będzie określana w lokalnej lub

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

ponadlokalnej strategii rozwoju miasta. W związku z powyższym, przy określaniu ustaleń przyszłego planu ogólnego należy uwzględnić uwarunkowania rozwoju wynikające z lokalizacji w granicach miasta obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji określonego w *Uchwale Nr LII/342/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski*. Natomiast w opracowywanej w przyszłości strategii rozwoju miasta w ramach ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej należy określić zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji.

9.2.2 Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W związku z realizacją postanowień Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r. nie przewiduje się konieczności uchwalenia lub zmiany obowiązujących na terenie Miasta Stoczek Łukowski miejscowych 10 planów zagospodarowania przestrzennego:

1. Uchwała nr XLIV/242/97 Rady Miejskiej w Stoczku Łukowskim z dnia 31 grudnia 1997 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stoczek Łukowski.
2. Uchwała nr III/18/98 Rady Miejskiej w Stoczku Łukowskim z dnia 12 grudnia 1998 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stoczek Łukowski.
3. Uchwała nr XXXII/152/2000 Rady Miejskiej w Stoczku Łukowskim z dnia 14 listopada 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stoczek Łukowski.
4. Uchwała nr V/25/2003 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 06 marca 2003 r. sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stoczek Łukowski.
5. Uchwała nr XXXIII/161/2005 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 18 października 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Stoczek Łukowski.
6. Uchwała nr XLII/276/2022 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 28 października 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki ewid. nr 732/3 w Stoczku Łukowskim.
7. Uchwała nr XLVI/304/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek ewid. nr 1002 i 1003 w Stoczku Łukowskim.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

8. Uchwała nr XLVII/310/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek ewid. nr 1045, 1046, 1064 i części działki nr 1049 w Stoczku Łukowskim.
9. Uchwała Nr XLIX/322/2023 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki ewid. nr 2123/6 i części działek nr 1970 oraz 788/1 w Stoczku Łukowskim.
10. Uchwała Nr LVIII/374/2024 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek ewid. nr 1025, 1026/1 i 1026/2 w Stoczku Łukowskim.

9.3 Określenie niezbędnych zmian w uchwałach o których mowa w art. 21 ust 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz.725)

W związku z realizacją postanowień *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.* nie przewiduje się konieczności wprowadzania zmian w *Uchwale Nr VI/35/2003 Rady Miasta w Stoczku Łukowski z dnia 16 kwietnia 2003 roku w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta Stoczek Łukowski* oraz *Uchwale Nr X/56/2003 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 24 października 2003 roku w sprawie ustalenia zasad polityki czynszowej.*

9.4 Zapewnienie zgodności z regulacjami prawnymi w zakresie prawa wodnego, ochrony przeciwpożarowej i ochrony przyrody

9.4.1 Prawo wodne

Zgodnie z art. 16 ust. 34 ustawy Prawo wodne, obszary szczególnego zagrożenia powodzią stanowią obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wybudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy lub przymuliska (o których mowa w art. 224 ww. ustawy), stanowiące działki ewidencyjne i pas techniczny.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

z wyznaczenia obszarów szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzjach o warunkach zabudowy, dotyczących nieruchomości w całości lub w części położonych na tych obszarach.

Uzgodnienia z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wymagają projektu następujących dokumentów/decyzji na poziomie lokalnym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, gminny program rewitalizacji, decyzja o warunkach zabudowy, decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Dokonując ww. uzgodnień PGW Wody Polskie uwzględnia prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi, poziom zagrożenia powodziowego, proponowaną zabudowę i zagospodarowanie terenu położonego na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, a także jego aktualne zagospodarowanie i dotychczasowe przeznaczenie. Ww. uzgodnienie lub odmowa uzgodnienia następuje w drodze decyzji.

Zagospodarowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią nie może:

1. naruszać ustalenia planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
2. naruszać ustalenia planu zarządzania ryzykiem powodziowym;
3. stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków;
4. naruszać funkcjonowania infrastruktury krytycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;
5. utrudniać zarządzania ryzykiem powodziowym.

Ponadto w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. 2022 poz. 2739) zostały zidentyfikowane główne cele zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym cel główny obejmujący zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego.

9.4.2 Ochrona przeciwpożarowa

Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne (lista podstawowa oraz lista dodatkowa) będą zgodne z przepisami prawa oraz wszelkimi wymogami w zakresie ochrony przeciwpożarowej, m. in. poprzez:

- zapewnienie drogi pożarowej do obiektów/budynków, które ich wymagają uwzględniając postanowienia określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030 — zwanego dalej rozporządzeniem)

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu,
- zakaz lokowania na obszarze rewitalizacji zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska.

9.4.3 Ochrona środowiska

Zaplanowane przedsięwzięcia nie będą realizowane w obrębie obszarowych form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Istotnym elementem rewitalizacji, zwłaszcza w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznej jest realizacja tego zadania w sposób zrównoważony, który przy zastosowaniu rozwiązań ułatwiających dostępność miejsc dla większej liczby grup społecznych zachowa również przyrodnicze walory terenu, które również pozytywnie wpływają na funkcjonowanie lokalnych społeczności. Dlatego też projekty rewitalizacyjne mają na celu zachowanie terenów zielonych, ochroną istniejących pomników przyrody oraz siedlisk gatunków chronionych. Niewskazane jest nadmierne usuwanie drzew i krzewów oraz przekształcanie terenów zielonych w wybetonowane place. Mając na względzie postępujące zmiany klimatu, w tym okresy o wysokich temperaturach, nie przewiduje się usuwania większości drzew z osłoniętych placów, do utrudniłoby lub uniemożliwiło wielu osobom korzystanie z przestrzeni publicznej.

Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą prowadzone w sposób zapewniający troskę o zachowanie terenów zieleni na terenach rewitalizacji, zwłaszcza w zakresie ochrony bioróżnorodności przyrodniczej, w tym siedlisk gatunków chronionych. Realizowane projekty nie spowodują zniszczenia istniejących i potencjalnych siedlisk gatunków chronionych. W celu ochrony liczebności wielu chronionych gatunków ptaków (m.in. jerzyki, kawki, wróble, mazurki, kopciuszkę) oraz nietoperzy, w ramach prac związanych z modernizacją i termomodernizacją budynków, wprowadza się następujące ramy korzystania ze środowiska:

- ➔ ze względu na możliwość zasiedlania budynków przez gatunki ptaków bytujących w szczelinach i otworach wentylacyjnych, przed rozpoczęciem prac powinno się przeprowadzić audyt ornitologiczny, a w ich trakcie wdrożyć odpowiednie rozwiązania chroniące (m.in. prowadzenie prac poza sezonem lęgowym, wykonanie zastępczych miejsc lęgowych itp.);
- ➔ ze względu na możliwość zasiedlenia budynków przez nietoperze, przed przystąpieniem do realizacji prac należy dokonać szczegółowej oceny walorów przyrodniczych i skali zagrożeń; w przypadku stwierdzenia występowania nietoperzy należy wdrożyć odpowiednie rozwiązania chroniące (m.in. odpowiedni termin realizacji prac - późne lato i wczesna jesień; zaklejenie szczelin

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

i innych kryjówek - jeśli istnieje podejrzenie, że mogą w nich przebywać nietoperze - jest niedopuszczalne; można to zrobić dopiero po bezpiecznym opuszczeniu przez nietoperze kryjówek letnich lub zimowych; po opuszczeniu przez nietoperze kolonii letniej (przełom lata i jesieni) lub zimowej (początek kwietnia) jest możliwe zabezpieczanie schronień, ale tak, by zwierzęta mogły wychodzić z kryjówek; ostateczne zatkanie wstępnie zabezpieczonych schronień nietoperzy, może nastąpić dopiero po upewnieniu się, że wszystkie ssaki opuściły azyl).

Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, należy zwierzętom zapewnić istnienie odpowiedniej ilości właściwych schronień po remoncie:

- ✓ Pozostawienie kilku szczelin i otworów wykorzystywanych do tej pory przez nietoperze, gdyż te zwierzęta są bardzo przywiązane do swoich schronień. Jest to też często rozwiązanie najprostsze z technicznego punktu widzenia, przy czym nie może wpływać negatywnie na efekt docieplania i trwałość budynku. Jeśli po wykonaniu oceny technicznej uznano, że możliwe jest dalsze wykorzystywanie przez zwierzęta zajmowanych wcześniej szczelin, trzeba zagwarantować nietoperzom łatwy dostęp poprzez pozostawienie odpowiednio zabezpieczonego otworu w izolacji termicznej;
  - ✓ Jeśli nie ma możliwości pozostawienia schronień istniejących, należy utworzyć schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu;
  - ✓ Liczba alternatywnych schronień powinna w pełni równoważyć stratę;
  - ✓ Zrównoważenie strat należy rozpatrywać w skali lokalnej (np. osiedla, dzielnicy), a nie pojedynczego budynku, na którym może wystąpić problem z umieszczeniem odpowiedniej liczby skrzynek.
  - ✓ Nie wszystkie skrzynki są zajmowane przez nietoperze, dlatego ich liczbę trzeba zwiększyć w zależności od gatunku i warunków lokalnych - o 50-200% - w stosunku do miejsc wykorzystywanych przez nietoperze, przed jego remontem;
  - ✓ Dobór skrzynek i ich lokalizacja musi być uzgodniona z chiropterologiem (chiropterolog – specjalista zajmujący się między innymi życiem i zwyczajami nietoperzy).
- ➔ ze względu na ochronę siedlisk i gatunków hydrogenicznym oraz wyeliminowanie kolizji dróg twardych ze szlakami migracyjnymi lub miejscami rozrodu i regularnego przebywania fauny, wyklucza się trasowanie nowych odcinków dróg przez siedliska przyrodnicze; dodatkowo przepusty wodne należy dostosowywać do wymogów przepustów ekologicznych dla małych i średnich zwierząt oraz stosować rozwiązania chroniące stosunki wodne oraz jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja działań zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji nie jest związana z możliwością wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi ani nie powoduje zagrożenia dla środowiska.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Zgodnie z przyjętymi założeniami realizacja działań przedstawionych w dokumencie spowoduje korzyści dla środowiska naturalnego zarówno w obszarze rewitalizacji, jak i całego miasta. W dokumencie wskazano działania mające na celu poprawę stanu środowiska i jakości powietrza. Wszelkie niekorzystne oddziaływania powstałe w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych będą lokalne, krótkotrwałe i ustąpią z chwilą ukończenia prac budowlanych.

Ponadto jego realizacja ma na celu przeciwdziałanie ocieplaniu klimatu oraz adaptacji do zaistniałych już zmian.

Zaplanowane przedsięwzięcia charakteryzują się przejściowym oddziaływaniem na najbliższe otoczenie tylko w momencie prowadzenia prac inwestycyjnych. Aby zapewnić jak najmniejszą ingerencję projektów inwestycyjnych w środowisko, w trakcie realizacji prac będą przestrzegane obowiązujące normy i przepisy w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz przepisy BHP, a także zapewniona zostanie ochrona dla osób oraz własności publicznej poprzez unikanie uciążliwości, skażenia środowiska i hałasu. Cele szczegółowe przewidziane do realizacji ze względu na rodzaj i usytuowanie, nie będą miały zatem negatywnego wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji.

W celu ograniczenia występowania negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie realizacji inwestycji, zostanie zastosowanych szereg działań zapobiegających, w tym m.in.:

- ✓ dobrze przemyślany wybór lokalizacji
- ✓ stosowanie odpowiednich materiałów, rozwiązań technologicznych i technicznych, które są bezpieczne dla środowiska
- ✓ selektywne gromadzenie powstających odpadów oraz przekazanie ich do unieszkodliwiania lub odzysku,
- ✓ dostosowanie terminów prac do okresu rozrodczego zwierząt (poza sezonem lęgowym ptaków, przygotowanie zastępczych miejsc lęgowych),
- ✓ stosowanie się do zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie oraz w przepisach prawnych przy realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

W związku z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych nastąpi dbanie o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronie podlegać będą drzewa, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, zwiększanie powierzchni biologicznie czynnych, unikanie tworzenia powierzchni uszczelnionych.

W zakresie każdego z przedsięwzięć rewitalizacyjnych mających charakter inwestycyjny (ujętych na liście podstawowej oraz uzupełniającej) w celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania, na etapie prowadzonego procesu inwestycyjnego, prowadzone będą procedury planowania i analiz,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

pozwalające na ograniczenie ewentualnego wpływu przedsięwzięcia na gatunki chronione oraz pozostałe. Tam, gdzie jest to wymagane obowiązującymi przepisami prawa, podmiot realizujący przedsięwzięcie będzie zobowiązany do uzyskania decyzji środowiskowej potwierdzającej, że prace oraz eksploatacja przedsięwzięcia będą prowadzone w sposób minimalizujący wpływ na środowisko naturalne. W przypadku, gdy uniknięcie oddziaływania na środowisko naturalne będzie niemożliwe, podmiot realizujący przedsięwzięcie dążyć będzie do ograniczenia jego oddziaływania. W sytuacji, gdy nie będzie przynosić to wymiernych skutków, przeprowadzana będzie – po uzyskaniu decyzji zezwalających na odstępstwa od zakazów, tzw. decyzji derogacyjnych – kompensacja przyrodnicza. Na podstawie ewentualnych decyzji derogacyjnych, podczas realizacji inwestycji, chronione gatunki będą odławiane, przenoszone lub niszczone, a ich siedliska podlegać będą odtworzeniu, itd. (zgodnie z ww. decyzją). W przypadku stwierdzenia na etapie procesu inwestycyjnego potencjalnych lub aktualnie wykorzystywanych miejsc gniazdowania i siedlisk chronionych gatunków ptaków lub innych organizmów objętych ochroną, wszelkie prowadzone prace zostaną poprzedzone uzyskaniem decyzji regionalnego dyrektora ochrony środowiska zezwalającej na odstępstwa od ustawowych zakazów w stosunku do tych gatunków oraz wskazującej działania kompensacyjne. Głównym celem prowadzonych działań kompensacyjnych będzie przywrócenie równowagi przyrodniczej na danym terenie oraz zrekompensovanie ewentualnych szkód dokonanych w środowisku. Koniecznym jest przeciwdziałanie wprowadzaniu obcych gatunków, zagrażających integralności naturalnych ekosystemów i siedlisk.

Realizacja wszystkich przedsięwzięć rewitalizacyjnych nastąpi w sposób zrównoważony, który przy zastosowaniu rozwiązań ułatwiających dostępność miejsca oraz przestrzeni publicznych dla większej liczby odbiorców, zachowa przyrodnicze walory terenu, które wpłyną także na funkcjonowanie lokalnych społeczności. Projekt wpływa na zachowanie terenów zielonych oraz ewentualnych siedlisk gatunków. Przedsięwzięcia nie obejmuje wycinki drzew i nadmiernego usuwania krzewów, a także przekształcania terenów zielonych w wybetonowane place. Zaplanowane przedsięwzięcia nie obejmują usunięcia większości drzew z odsoniętych placów, co utrudniłoby lub umożliwiło wielu osobom korzystanie z przestrzeni publicznych (w kontekście zachodzących zmian klimatu i okresów wysokich temperaturach). Działania polegające na rewitalizacji obszaru, w tym terenów zielonych, będzie opierać się na efektywnym wykorzystaniu zasobów oraz przeciwdziałaniu utracie różnorodności biologicznej.

Mając na celu przeciwdziałanie zjawisku zanieczyszczenia światłem zaplanowano następujące działania: montaż lamp, które kierować będą światło w dół, minimalizując rozproszenie światła w górę i na boki, zastosowanie osłon i kloszy ograniczających rozproszenie światłem, unikanie świateł o wysokiej intensywności i barwie niebieskiej, które mają większy wpływ na zanieczyszczenie światłem, stosowanie technologii LED z regulacją intensywności światła, co pozwala na dostosowanie poziomu

oświetlenia do rzeczywistych potrzeb, określenie czasu włączenia lamp (w zależności od potrzeb, pory roku i okresu dnia) jedynie w okresie, jedynie gdy są one potrzebne.

9.4.4 Transport kolejowy

Wyznaczony obszar rewitalizacji znajduje się w sąsiedztwie linii kolejowej nr 12 Skierniewice – Łuków, odcinek Pilawa - Łuków. Średniodobowe natężenie ruchu na przedmiotowym odcinku linii kolejowej wynosi 15 pociągów, z czego 14 stanowią pociągi towarowe (dane z 2023 r.).

Dla linii kolejowej nr 12 został wskazany projekt pn. „Opracowanie dokumentacji projektowej dla przedsięwzięcia „Prace na linii kolejowej nr 12 Skierniewice – Łuków (C-E 20)”. W związku z planowaną modernizacją ww. linii kolejowej na obszarze stycznym do linii kolejowej przewidziano realizację:

- infrastruktury drogowej dla drogi klasy Z pod wiaduktem kolejowym w km 131+202;
- infrastruktury drogowej dla drogi klasy G pod wiaduktem kolejowym w km 131+849;
- kabli średniego napięcia oraz kanalizację teletechniczną;
- instalacji sanitarnej: kanalizacji deszczowej, wodociągów, kanalizacji sanitarnej tłocznej;
- przebudowę gazociągu;
- zbiornika infiltrującego w km 131+180.

Realizacja ww. zamierzeń wykracza poza istniejący obszar kolejowy. Jednocześnie spośród wszystkich wskazanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w sąsiedztwie ww. linii kolejowej wskazano poniższe projekty:

- 1/P – „Kompleksowa rewitalizacja Parku Miejskiego „Chojniak” w celu przywrócenia mu funkcji użytkowych”,
- 5/P – „Budowa parku sportu w m. Stoczek Łukowski”,
- 6/P – „Książka bez granic”,
- 14/P – „Pochód Motocyklowy Clubu Weteranów Szos”,
- 1/D – „Noc świętojańska w parku „Chojniak””,
- 2/D – „Questing przyrodniczy”,
- 4/D – „Podsumowanie ogólnopolskich biegów „Grzmią pod Stoczkiem armaty”.

Przedsięwzięcia 6/P, 14/P, 1/D, 2/D, 4/D nie mając charakteru inwestycyjnego. Są to działania „miękkie”, których głównym założeniem jest włączenie społeczne i obywatelskie grup marginalizowanych. Natomiast przedsięwzięcia 1/P oraz 5/P są projektami infrastrukturalnymi. W ramach przedmiotowych projektów planowana jest rewitalizacja przestrzeni publicznej/obiektów, które będą pełnić funkcje kulturalne, społeczne i turystyczno-rekreacyjne oraz będą aktywizować i integrować mieszkańców. Zamierzenia inwestycyjne realizowane w sąsiedztwie obszaru kolejowego,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

zostaną na etapie inwestycyjnym uzgodnione zgodnie z przepisami ustawy o transporcie kolejowym, z właściwym terytorialnie zakładem linii kolejowych, PKP Linie Kolejowe S.A. Zakładem Linii Kolejowych w Siedlcach.

Zagospodarowanie terenów sąsiadujących z infrastrukturą kolejową oraz wszelkie zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w sąsiedztwie terenów kolejowych będą zgodne z przepisami odrębnymi, w tym z:

- ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym,
- rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych,
- rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych oraz bocznic kolejowych z drogami i ich usytuowanie, ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane,
- rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
- ustawą z dnia 21 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W zakresie kwestii podejmowania ewentualnych działań dot. ograniczenia narażenia użytkowników terenów planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na uciążliwości generowane przez ruch kolejowy oraz rozwiązań ograniczających możliwość wkraczania osób postronnych w obszar kolejowy w m miejscach do tego niewyznaczonych przewidziano:

- * zgodne z prawem zabezpieczenie placu budowy,
- * ogrodzenie parku „Chojniak” oraz parku sportu,
- * ustawienie widocznych znaków ostrzegawczych informujących o zakazie wstępu na teren kolejowy,
- * edukowanie lokalnych mieszkańców o zagrożeniach związanych z wkraczaniem na tory kolejowe.

10. Podsumowanie

10.1 Opiniowanie GPR przez właściwe organ

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4) ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji wójt, burmistrz albo prezydent miasta, po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzenia

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

gminnego programu rewitalizacji, występuje o zaopiniowanie projektu gminnego programu rewitalizacji:

a) w każdym przypadku przez:

- zarząd właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- zarząd właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
- właściwego wojewodę – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
- właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną,
- operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
- Komitet Rewitalizacji, jeżeli został powołany,
- Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości,

b) w przypadku gdy jest to uzasadnione specyfiką obszaru rewitalizacji przez:

- właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska – w zakresie form ochrony przyrody,
- właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków – w zakresie form ochrony zabytków,
- właściwego dyrektora urzędu morskiego – w zakresie zagospodarowania pasa technicznego, pasa ochronnego oraz morskich portów i przystani,
- właściwy organ nadzoru górniczego – w zakresie zagospodarowania terenów górniczych,
- właściwy organ administracji geologicznej – w zakresie zagospodarowania terenów osuwisk,
- właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- ministra właściwego do spraw zdrowia – w zakresie zagospodarowania obszarów ochrony uzdrowiskowej,

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – w zakresie nieruchomości Skarbu Państwa będących w trwałym zarządzie tego Gospodarstwa.

Zgodnie z punktem 5) ww. artykułu wójt, burmistrz, prezydent miasta wprowadza zmiany wynikające z przeprowadzonych konsultacji społecznych i uzyskanych opinii oraz przedstawia radzie gminy do uchwalenia projekt gminnego programu rewitalizacji.

Wobec powyższego, Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski wystąpił o zaopiniowanie projektu dokumentu do organów/instytucji wymienionych w kolejnej tabeli:

Tabela 26 Lista organów/instytucji, do których wystąpiono o wydanie opinii ws. GPR

Lp.		Nazwa organu/instytucji
1	1	Zarząd Powiatu Łukowskiego, ul. Piłsudskiego 17, 21-400 Łuków
2	2	Zarząd Województwa Lubelskiego, ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin
3	3	Wojewoda Lubelski, ul. Spokojna 4, 20-029 Lublin
4	4a	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego -Delegatura w Lublinie, ul. Narutowicza 73, 20-019 Lublin
5	4b	Komenda Główna Straży Granicznej, al. Niepodległości 100, 02-514 Warszawa
6	4c	Nadbużański Oddział Straży Granicznej, ul. Trubakowska 2, 22-100 Chełm
7	4f	Agencja Wywiadu, ul. Miłobędzka 55, 02-634 Warszawa
8	4g	Komendant Powiatowy Policji w Łukowie, ul. Międzyrzecka 9, 21-400 Łuków
9	4h	Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie, ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 73, 20-019 Lublin
10	4i	Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji w Lublinie, ul. Spadochroniarzy 5, 20-043 Lublin
11	5	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łukowie, ul. Partyzantów 6, 21-400 Łuków
12	6	LUBELSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY, ul. Pielęgniarek 6, 20-708 Lublin
13	7	Miejska Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna Urzędu Miasta Stoczek Łukowski
14	8a	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie, Gazownia w Lublinie, ul. Diamentowa 15, 20 – 471 Lublin
15	8b	PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa, ul. Marsa 95, 04-470 Warszawa
16	8c	Polskie Sieci Elektroenergetyczne Spółka Akcyjna, Departament Eksploatacji w Warszawie, Al. Jerozolimskie 132, 02-305 Warszawa
17	8d	Zakład Gospodarki Komunalnej w Stoczku Łukowski, ul. Kościelna 7, 21-450 Stoczek Łukowski
18	8e	Telekom System Sp. z o.o., ul. Żelechowska 22, 21-400 Łuków
19	8f	Orange Polska S.A., al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa
20	8g	P4 Sp. z o.o., Skrytka pocztowa 43, 02-671 Warszawa
21	8h	T-Mobile, ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa
22	8i	Fibee I Sp. z o.o, ul. Wierzbowa 84, 62-081 Wysogotowo
23	8j	PKP TELKOL sp. z o.o., ul. Szczęśliwicka 962, 02-353 Warszawa
24	8k	PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Krakowie, ul. Rondo Mogiłskie 1, 31-516 Kraków
25	8l	LUBELSKIE CENTRUM INNOWACJI I TECHNOLOGI, ul. Mieczysława Karłowicza 4, 20-027 Lublin
26	8ł	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa
27	8m	Polskie Koleje Państwowe S.A.. Centrala, Al. Jerozolimskie 142A, 02-305 Warszawa

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lp.		Nazwa organu/instytucji
28	8n	Centralny Port Komunikacyjny, Al. Jerozolimskie 142A 02-305 Warszawa,
29	8o	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie, ul. Bohdana Dobrzańskiego 3 20-262 Lublin
30	8p	Zarząd Dróg Powiatowych, ul. Łapiguz 112, 21-400 Łuków
31	8r	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie, ul. Ogrodowa 21, 20-075 Lublin
32	9	Krajowy Zasób Nieruchomości, ul. Nowy Świat 19, 00-029 Warszawa
33	10	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, ul. Bazylianówka 46, 20-144 Lublin
34	11	WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW W LUBLINIE DELEGATURA WUOZ W BIAŁEJ PODLASKIEJ, ul. Janowska 27, 21-500 Biała Podlaska
35	12a	Okręgowy Urząd Górniczy w Lublinie, ul. Magnoliowa 2, 20-143 Lublin
36	12b	Starosta Łukowski, ul. Piłsudskiego 17, 21-400 Łuków
37	13	Geolog Wojewódzki Marszałek Województwa Lubelskiego, ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin
38	14a	Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, ul. Zarzecze 13 B, 03-194 Warszawa
39	14b	Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie, ul. Leszka Czarnego 3, 20-610 Lublin
40	15	Nadleśnictwo Łuków, Ławki 56a, 21-400 Łuków
41.	8s	Telekomunikacja Polska, ul. Dr. W.Chdźki 10, 20-093 Lublin

Źródło: Urząd Miasta Stoczek Łukowski

Szczegółowe informacje w zakresie uzyskanych opinii zawiera kolejna tabela.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Tabela 27 Wykaz opinii i uwag zgłoszonych przez organy/institucje oraz sposób ich rozpatrzenia w zakresie *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.*

Lp.	Data opinii i rodzaj dokumentu	Podstawa prawna	Nazwa instytucji/organu Organizacyjnej	Opinia (uwagi)	Sposób rozpatrzenia
1.	Uchwała Nr 2/8/2024 Zarządu Powiatu Łukowskiego z dnia 14 maja 2024 r.	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 1	Zarząd Powiatu Łukowskiego ul. Piłsudskiego 17, 21-400 Łuków	Zarząd Powiatu Łukowskiego zaopiniował pozytywnie projekt dokumentu w zakresie zgodności ze „Strategią Rozwoju Powiatu Łukowskiego opracowaną na lata 2021-2030”, podjętą Uchwałą Nr XXI/209/2020 Rady Powiatu Łukowskiego z dnia 18 grudnia 2020 r.	Nie dotyczy
2.	Uchwała Nr V/53/2024 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie wyrażenia opinii do projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Soczek Łukowski do 2030r.”	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 2	Zarząd Województwa Lubelskiego ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin	Zarząd Powiatu Łukowskiego zaopiniował pozytywnie projekt „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Soczek Łukowski do 2030 r.” w zakresie zgodności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województw Lubelskiego przyjętym uchwałą nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. ogłoszonym w Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego dnia 29 grudnia 2015 r. poz. 5441 oraz Strategią Rozwoju Województwa do 2030 r. przyjętą uchwałą nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 roku.	Nie dotyczy
3.	Pismo z dnia 12 lipca 2024 r. znak: IF-II.743.1.42.2024.DB	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 3	Wojewoda Lubelski Wydział Infrastruktury Oddział Nadzoru Urbanistycznego Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie ul. Spokojna 4 20-029 Lublin	Zakres projektu GPR nie koliduje za zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zmian.), tj. przebiegiem drogi krajowej nr 76. Brak uwag.	Nie dotyczy
4.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 4	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego - Delegatura w Lublinie ul. Narutowicza 73, 20-019 Lublin	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
5.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 4	Komenda Główna Straży Granicznej al. Niepodległości 100, 02-514 Warszawa	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
6.	-	art. 17 ust. 2 pkt	Nadbużański Oddział Straży Granicznej	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lp.	Data opinii i rodzaj dokumentu	Podstawa prawna	Nazwa instytucji/organu Organizacyjnej	Opinia (uwagi)	Sposób rozpatrzenia
		4 lit. a tir. 4	ul. Trubakowska 2 , 22-100 Chełm		
7.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 4	Agencja Wywiadu ul. Miłobędzka 55, 02-634 Warszawa	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
8.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 4	Komendant Powiatowy Policji w Łukowie ul. Międzyrzecka 9, 21-400 Łuków	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
9.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 4	Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 73, 20-019 Lublin	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
10.	Pismo z dnia 18.05.2024r. znak: 1998/2024	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 4	Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji Ośrodek Zamiejscowy w Lublinie ul. Spadochroniarzy 5, 20-043 Lublin	Opinia pozytywna. Brak uwag. Zawarto informacje, iż w <i>obszarze objętym programem rewitalizacji nie występują tereny w trwałym zarządzie lub użytkowaniu MON, jak również ich strefy ochronne oraz urządzenia infrastruktury technicznej resortu obrony narodowej.</i> <i>Mając powyższe na uwadze projekt został zaopiniowany pozytywnie.</i>	Nie dotyczy
11.	Pismo z dnia 15.05.2024r. znak: POR-I.5263.10.2024	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 4	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łukowie, ul. Partyzantów 6, 21-400 Łuków	Opinia pozytywna. Brak uwag. Zawarto następującą informację: W opinii Komisji, w tekście omawianego dokumentu powinien być podany skład osobowy zespołu autorskiego, który opracowuje dokument.	Nie dotyczy
12.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 6	LUBELSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY ul. Pielęgniarek 6, 20-708 Lublin	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
13.	Protokół z posiedzenia Miejskiej Komisji Urbanistyczno-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 7	Miejska Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna	Opinia pozytywna. Brak uwag.	Nie dotyczy

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lp.	Data opinii i rodzaj dokumentu	Podstawa prawna	Nazwa instytucji/organu Organizacyjnej	Opinia (uwagi)	Sposób rozpatrzenia
	Architektonicznej z dnia 13.05.2024 r.		Urzędu Miasta Stoczek Łukowski		
14.	Pismo z dnia 07.05.2024r. Znak: PSGLU.RODZ.422.075.1.2 4	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie, Gazownia w Lublinie, ul. Diamentowa 15 , 20 – 471 Lublin	<p>Opinia pozytywna. Bark uwagi do projektu dokumentu.</p> <p>Organ przedstawił następujące informacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W obrębie obszaru wskazanego w zawiadomieniu jest zlokalizowana infrastruktura gazowa: <ul style="list-style-type: none"> • średniego ciśnienia, ➤ Planując rozbudowę infrastruktury należy uwzględnić konieczność zachowania stref kontrolowanych dla istniejących gazociągów zgodnie z obowiązującymi przepisami. ➤ W strefie kontrolowanej istniejących gazociągów dopuszcza się budowę nowych sieci gazowych. ➤ W strefach kontrolowanych nie należy wznosić budynków, urządzeń stałych składów i magazynów, sadzić drzew i krzewów oraz podejmować działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji. ➤ W strefach kontrolowanych istnieje ograniczenie praw własności właścicieli gruntów związane z zagwarantowaniem dostępności do gazociągu dla służb eksploatacyjnych Operatora Systemu Dystrybucyjnego. ➤ Ponadto przy scalaniu lub podziale nieruchomości gruntowych lub działek objętych planem należy przewidzieć dostępność do infrastruktury technicznej. ➤ Zastrzegamy sobie możliwość dostępu do infrastruktury gazowniczej w związku z przebudową, budową nowych sieci, pracami włączeniowymi, awariami oraz przyłączeniem nowych odbiorców na podstawie umów przyłączeniowych. ➤ W przypadku ewentualnej kolizji projektowanego zamierzenia inwestycyjnego z istniejącymi gazociągami możliwe jest ich przebudowanie – w takim przypadku należy wystąpić do Oddziału Zakład Gazowniczy w Lublinie o wydanie warunków technicznych przebudowy. ➤ Budowa infrastruktury podziemnej oraz elementów zagospodarowania terenu winny być wykonane w sposób bezkolizyjny w stosunku do istniejącej infrastruktury gazowniczej ze szczególnym uwzględnieniem następujących przepisów i norm: <p><i>Rozporządzenia Ministra Gospodarki (lub innego właściwego) „w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie”, obowiązującego w okresie wykonania przedmiotowego gazociągu.</i></p> ➤ Przewidzieć możliwość prowadzenia sieci gazowych w pasach drogowych poza działkami prywatnymi. ➤ Przyłączenie Klientów do sieci gazowej możliwe jest zgodnie z procedurami obowiązującymi w Polskiej Spółce Gazownictwa sp. z o.o.. ➤ Każda zmiana zagospodarowania terenu, przez który przebiega gazociąg wymaga pisemnego uzgodnienia z Oddziałem Zakład Gazowniczy w Lublinie. 	<p>Nie dotyczy.</p> <p>Część z informacji dotyczy innego dokumentu planistycznego. Organ w części informacji odniósł się do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Wobec powyższego informacje te nie są adekwatne i nie dotyczą GPR.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lp.	Data opinii i rodzaj dokumentu	Podstawa prawna	Nazwa instytucji/organu Organizacyjnej	Opinia (uwagi)	Sposób rozpatrzenia
				<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prosimy o ujęcie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zapisu, który mówi o tym, że w strefie kontrolowanej istniejących gazociągów dopuszcza się budowę nowych sieci gazowych. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew i krzewów oraz podejmować działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji. Ponadto przy scalaniu lub podziale nieruchomości gruntowych lub działek objętych planem należy przewidzieć dostępność do infrastruktury technicznej. W strefach kontrolowanych istnieje ograniczenie praw własności właścicieli gruntów związane z zagwarantowaniem dostępności do gazociągu dla służb eksploatacyjnych Operatora Systemu Dystrybucyjnego. ➤ W przypadku planowania szczegółowych zadań inwestycyjnych na terenie objętym zmianami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, należy w stosunku do ww. gazociągów uwzględnić przepisy wynikające z Dz.U. z dnia 4 czerwca 2013 r. poz. 640 Załącznik nr 2 tabela nr 1 normy PN-91/M-34501 oraz dokonać uzgodnień lokalizacyjnych w Dziale Zarządzania Majątkiem Sieciowym oraz stosownej Gazowni Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie, ul. Diamentowa 15, 20-471 Lublin." 	
15.	-		PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa ul. Marsa 95 , 04-470 Warszawa	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
16.	Pismo z dnia 14.05.2024r. Znak: DE-DSW-DUW- WFW.071.206.2024.2	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Polskie Sieci Elektroenergetyczne Spółka Akcyjna, Departament Eksploatacji w Warszawie, Al. Jerozolimskie 132, 02-305 Warszawa	Opinia pozytywna. Brak uwag. Organ poinformował, iż nie są planowane urządzenia sieci przesyłowej będącej własnością Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. siedzibą w Konstancinie- Jeziornie.	Nie dotyczy
17.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Zakład Gospodarki Komunalnej w Stoczku Łukowski, ul. Kościelna 7, 21-450 Stoczek Łukowski	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
18.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Telekom System Sp. z o. o. ul. Żelechowska 22, 21- 400 Łuków	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
19.	Pismo z dnia 20.05.2024r. znak: 2405070090/TTDSIKU/JH/ 01	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Orange Polska S.A. al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	Opinia pozytywna. Zwarto następującą uwagą:	Projekt dokumentu został uzupełniony zgodnie z uwagą. Na stronie 187 GPR zwarto następującą informację:

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lp.	Data opinii i rodzaj dokumentu	Podstawa prawna	Nazwa instytucji/organu Organizacyjnej	Opinia (uwagi)	Sposób rozpatrzenia
				<i>W przypadku wystąpienia kolizji z urządzeniami telekomunikacyjnymi naszej własności należy wystąpić do ORANGE POLSKA o wydanie warunków technicznych na ich zabezpieczenie lub przełożenie.</i>	<i>W przypadku projektów rewitalizacyjnych w sytuacji wystąpienia kolizji z urządzeniami telekomunikacyjnymi należy wystąpić do właściwego zarządcy sieci o wydanie warunków technicznych na ich zabezpieczenie lub przełożenie.</i>
20.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	P4 Sp. z o.o., Skrytka pocztowa 43, 02-671 Warszawa	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
21.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	T-Mobile ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
22.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Fibee I Sp. z o.o. ul. Wierzbowa 84, 62-081 Wysogotowo	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
23.	Pismo z dnia 28.05.2024r. Znak: RU101-504-194.1/24	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	PKP TELKOL sp. z o.o. ul .Szczęśliwicka 962, 02-353 Warszawa	Opinia pozytywna. Brak uwag. Zwarto następującą informację: <i>Jednocześnie informujemy, iż w przypadku planowania jakichkolwiek prac na terenie kolejowym lub w jego zbliżeniu, należy wystąpić z wnioskiem o wydanie uzgodnienia lub wnioskiem o wydanie warunków technicznych dla planowanych prac.</i>	Nie dotyczy
24.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Krakowie, ul. Rondo Mogiłskie 1, 31-516 Kraków	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
25.	Pismo z dnia 15.05.2024 r. znak: RSS.030.3.2024.WKI	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	LUBELSKIE CENTRUM INNOWACJI I TECHNOLOGI	Projekt dokumentu został zaopiniowany pozytywnie. Organ zawarł następującą informację:	Projekt GPR był opiniowany przez zarządców poszczególnych sieci. W wyznaczonym okresie nie wpłynęły żadne propozycje

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lp.	Data opinii i rodzaj dokumentu	Podstawa prawna	Nazwa instytucji/organu Organizacyjnej	Opinia (uwagi)	Sposób rozpatrzenia
			ul. Mieczysława Karłowicza 4, 20-027 Lublin	Jednocześnie poddajemy pod Państwa rozważenie, uwzględnienie - zarówno w części diagnostycznej jak i planistycznej, stanowiącej o projektach i przedsięwzięciach rewitalizacyjnych - zagadnień infrastruktury telekomunikacyjnej. Infrastrukturę tę - w naszej ocenie - należy bowiem traktować jako element podstawowej infrastruktury technicznej, mającej bardzo istotne znaczenie dla rozwoju społeczno - gospodarczego.	przedsięwzięć w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej.
26.	Pismo z dnia 16.07.2024r. Znak: ITS9.2110.48.2024.MM.3	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa	Opinia pozytywna. Brak uwag.	Nie dotyczy
27.	Pismo z dnia 08.05.2024r. znak: KNKr1.6524.10.2024	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Polskie Koleje Państwowe S.A.. Centrala, Al. Jerozolimskie 142A, 02 -305 Warszawa Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Krakowie Ul. Rondo Mogliskie 1 31-516 Kraków	Opinia pozytywna. Brak uwag.	Nie dotyczy
28.	Pismo z dnia 20.05.2024r. Znak: KPR.060.11.2024.00.MB	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Centralny Port Komunikacyjny, Al. Jerozolimskie 142A 02-305 Warszawa,	Zgodnie z informacją organu Miasto Stoczek Łukowski znajduje się poza korytarzem Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego. W związku z tym Centralny Port Komunikacyjny Sp.z o.o. nie jest stroną w przedmiotowej sprawie.	Nie dotyczy
29.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie, ul. Bohdana Dobrzańskiego 3 20-262 Lublin	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
30.	Pismo z dnia 06.05.2024r. znak: T.423.67.2024.EC	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Zarząd Dróg Powiatowych, ul. Łapiguz 112, 21-400 Łuków	Opinia pozytywna. Brak uwag.	Nie dotyczy

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lp.	Data opinii i rodzaj dokumentu	Podstawa prawna	Nazwa instytucji/organu Organizacyjnej	Opinia (uwagi)	Sposób rozpatrzenia
31.	Pismo z dnia 14.05.2024r. znak: O/LU.Z-3.439.9.2024.PR	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie, ul. Ogrodowa 21, 20-075 Lublin	Opinia pozytywna. Brak uwag. Organ poinformował o następujących kwestiach: Dodatkowo informuję, że wskazany do przebudowy fragment drogi gminnej nr 102575L (ul. 1 Maja w Stoczku Łukowski) posiada skrzyżowanie z drogą krajową nr 76 (ul. Piłsudskiego w Stoczku Łukowski) w km 47+204 po stronie prawej zgodnie z pikietażem drogi krajowej. Z uwagi na klasę, do jakiej została zaliczona droga nr 76 (G – główna) oraz fakt, że utrzymanie i ochrona skrzyżowania dróg różnej kategorii należy do zarządcy drogi właściwego dla drogi wyższej kategorii – co wynika z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320) – wszelkie działania planowane w obszarze ww. skrzyżowania związane z projektem rewitalizacyjnym o numerze 17/P pn.: „Przebudowa ul. 1 Maja Nr 102575L w Stoczku Łukowski”, muszą być wcześniej uzgodnione z zarządcą wymienionej wyżej drogi krajowej.	Projekt GPR został uzupełniony na stronie 187 o następujące informacje: <i>Wszelkie działania w zakresie infrastruktury drogowej muszą być na etapie realizacji inwestycji z zarządcami poszczególnych dróg.</i>
32.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 10	Krajowy Zasób Nieruchomości, ul. Nowy Świat 19, 00-029 Warszawa	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
33.	Pismo z dnia 10 lipca 2024 r. znak: WPN.614.14.2024.MPO	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. b tir. 1	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, ul. Bazylanówka 46, 20-144 Lublin	Należy zwrócić uwagę na zapis o „zabezpieczeniu przed rozprzestrzenianiem się zjawisk szkodliwych dla zdrowego drzewostanu”, który nie powinien dotyczyć tylko wycinki drzew chorych. Należy również rozważyć możliwość pozostawiania na terenie parku martwych drzew (pni po wycince lub ich fragmentów), które pełnią bardzo ważną rolę biocenotyczną. Po zapoznaniu się z uzupełnionym projektem dokumentu, należy wskazać, że uwzględnić on wymagania w zakresie ochrony przyrody.	Projekt GPR został uzupełniony w tym zakresie.
34.	Pismo z dnia 23.05.2024r. znak: BP-I.5150.3.5.2024.AS1	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. b tir. 2	WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW W LUBLINIE DELEGATURA WUOZ W BIAŁEJ PODLASKIEJ, ul. Janowska 27, 21-500 Biała Podlaska	Opinia pozytywna z następującymi uwagami:	Uwagi nie są zasadne. Projekt GPR zawiera odniesienie do kwestii wskazanych przez organ. Informacja w zakresie stanu technicznego tradycyjnego drewnianego budownictwa znajduje się na stronach 140-142 GPR. Informację na temat działań służących ratowaniu tego rodzaju budownictwa umieszczono na stronie 142 GPR.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lp.	Data opinii i rodzaj dokumentu	Podstawa prawna	Nazwa instytucji/organu Organizacyjnej	Opinia (uwagi)	Sposób rozpatrzenia
				<p>Jednocześnie zwracamy uwagę na potrzebę ujęcia w programie rewitalizacji miasta zagadnień określonych poniżej.</p> <p>W Gminnym Programie Rewitalizacji należy odnieść się do stanu technicznego tradycyjnego drewnianego budownictwa występującego na terenie miasta. W programie w szczególności należy odnieść się do stanu technicznego obiektów drewnianych ujętych w gminnej ewidencji zabytków, oceniając w stosunku do każdego z nich występujące negatywne zjawiska w szczególności degradację ich stanu technicznego (zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4 ustawy o rewitalizacji).</p> <p>Gminny Program Rewitalizacji powinien wskazywać działania ratujące tradycyjne drewniane budownictwo występujące na terenie miasta, w tym obiekty które mogą zostać zachowane w wyniku relokacji na wskazane odpowiednie dla nich miejsce.</p> <p>W Gminnym Programie Rewitalizacji należy również odnieść się do występujących na terenie miasta negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych tj. niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, w szczególności w stosunku do centrum miejscowości oraz otoczenia zespołów zabytkowych (zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o rewitalizacji).</p> <p>W Gminnym Programie Rewitalizacji należy wprowadzić działanie polegające na sporządzeniu, przyjęciu i wdrożeniu „uchwały krajobrazowej”, o której mowa w art. 37a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli uchwały określającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane.</p>	<p>Informacje w zakresie negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych znajdują się w rozdziale 5.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna. Informacje w zakresie niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru zawarto na stronie 162 GPR.</p> <p>Rekomendacja w zakresie sporządzenia i uchwalenia „uchwały krajobrazowej” znajduje się na stronie 163 GPR.</p>
35.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. b tir. 4	Okręgowy Urząd Górniczy w Lublinie, ul. Magnoliowa 2, 20-143 Lublin	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
36.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. b tir. 4	Starosta Łukowski, ul. Piłsudskiego 17, 21-400 Łuków	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
37.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. b tir. 4	Geolog Wojewódzki Marszałek Województwa Lubelskiego, ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
38.	Pismo z dnia 22.05.2024r. znak: W.RPP.610.169.2024.AP	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. b tir. 6	Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, ul. Zarzeczcie 13 B, 03-194 Warszawa	Organ umorzył postępowanie w zakresie uzgodnienia GPR. Teren wskazany przez Wnioskodawcę zlokalizowany jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią, tym samym brak jest podstaw materialnoprawnych do wydania decyzji uwzględniającej projekt GPR.	Nie dotyczy

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

Lp.	Data opinii i rodzaj dokumentu	Podstawa prawna	Nazwa instytucji/organu Organizacyjnej	Opinia (uwagi)	Sposób rozpatrzenia
39.	Decyzja z dnia 07.05.2024r. znak: L.RPP.0155.16.2024	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. b tir. 6	Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ul. Leszka Czarnego 3, 20-610 Lublin	Obszar objęty opracowaniem znajduje się w regionie wodnym Środkowej Wisły, który jest administrowany przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie PGW Wody Polskie. Sprawa przekazana zgodnie z właściwością.	Nie dotyczy
40.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. b tir. 8	Nadleśnictwo Łuków, Ławki 56a, 21-400 Łuków	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy
41.	-	art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tir. 8	Telekomunikacja Polska, ul. Dr. W.Chdźki 10, 20-093 Lublin	Brak opinii w wymaganym terminie. Milcząca zgoda organu.	Nie dotyczy

Źródło: Opracowanie własne

10.2 Ocena oddziaływania na środowisko

Działając na podstawie art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094), Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski wystąpił ze stanowiskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie uzgodnienia braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.*

W trakcie prowadzonej procedury uzyskano następujące stanowiska organów:

- 1) Pismo z dnia 06.08.2024 r. znak: WOOŚ.410.192.2024.ERU Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie, na podstawie art. 47 ustawy ooś, uzgadnia brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski 2030 r.*
- 2) Pismo z dnia 31.07.2024 r. znak: DNS-NZ.7016.142.2024 Lubelskiego Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie –w opinii organu *Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.* na etapie stwierdzenia potrzeby przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie wymaga wydania opinii państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

Wobec powyższego Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski działając na podstawie art. 48 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn zm.) poinformował w dniu 07.08.2024 r. o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.*³¹

10.3 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji wymagają diagnozy i analiz, zdiagnozowanych problemów, zgłoszonych potrzeb, konsultacji społecznych, opinii oraz

---

³¹ <http://www.bip.stoczek-lukowski.pl/index.php?id=520#520>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski. Dla większości przedsięwzięć jest możliwe ustalenie konkretnej lokalizacji. Wśród nich znajdują się przedsięwzięcia inwestycyjne dotyczące budynków, które zostaną poddane modernizacji i/lub adaptacji pod inne funkcje, przedsięwzięcia dotyczące rewitalizacji przestrzeni publicznej, a także przedsięwzięcia nieinwestycyjne dotyczące m.in. działań społecznych, którymi objęci zostaną mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Działania te będą organizowane m.in. w konkretnych lokalizacjach, np. w siedzibie organizacji lub placówki oświatowej oferującej aktywizację społeczną mieszkańców obszaru rewitalizacji. Część przedsięwzięć rewitalizacyjnych dotyczy inwestycji i działań społecznych zaplanowanych do realizacji w przestrzeni publicznej i na terenach zieleni. Kilka przedsięwzięć nie zostało ukazanych na mapie w konkretnych lokalizacjach z następujących przyczyn:

- 11/P - *Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Mieście Stoczek Łukowski* – jest to przedsięwzięcie systemowe i ze względu na swoją specyfikę obejmuje obszar całego miasta; w jego zakresie przewidziano preferencje dla mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- 6/D - *STOCZEK ŁUKOWSKI „ODNOWA”* - przedsięwzięcie ma charakter koncepcji; na ten moment nie ma możliwości określenia konkretów co do liczby partnerów, zakresu oraz lokalizacji
- 8/D - *Kontynuacja programu usuwania azbestu* - jest to przedsięwzięcie systemowe i ze względu na swoją specyfikę obejmuje obszar całego miasta; w jego zakresie przewidziano preferencje dla mieszkańców obszaru rewitalizacji; na ten moment nie ma możliwości wykazania konkretnych lokalizacji w obszarze rewitalizacji;
- 12/D - *Program ograniczania niskiej emisji w sektorze mieszkalnym na terenie Miasta Stoczek Łukowski* - jest to przedsięwzięcie systemowe i ze względu na swoją specyfikę obejmuje obszar całego miasta; w jego zakresie przewidziano preferencje dla mieszkańców obszaru rewitalizacji; na ten moment nie ma możliwości wykazania konkretnych lokalizacji w obszarze rewitalizacji,
- 13/D - *Rozwój interwencyjnych usług wparcia* - przedsięwzięcie ma charakter koncepcji; na ten moment nie ma możliwości określenia konkretów co do liczby partnerów, zakresu oraz lokalizacji
- 14/D - *Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze rewitalizacji* - przedsięwzięcie ma charakter koncepcji; na ten moment nie ma możliwości wykazania konkretnych lokalizacji w obszarze rewitalizacji.

**Załącznik nr 1 Mapa zawierająca podstawowe kierunki
zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji
Miasta Stoczek Łukowski**

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY

Na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U.U.E.L. z 2016r. Nr 119, s.1 ze zm.) - dalej: „RODO” informuję, że:

- 1) Administratorem danych osobowych jest **Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski**, Plac Tadeusza Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski, telefon kontaktowy: 25 797-00-01
e-mail: miasto@stoczek-lukowski.pl
- 2) Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym mogą się Państwo kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych za pośrednictwem adresu e-mail: inspektor@cbi24.pl lub pisemnie na adres Administratora.
- 3) Państwa dane będą przetwarzane w celu związanym z przeprowadzeniem konsultacji dotyczących sporządzenia gminnego programu rewitalizacji.
- 4) Podstawą legalizującą przetwarzanie Państwa danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c) RODO, tj. gdyż jest to niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze oraz art. 6 ust. 1 lit. e) RODO, tj. gdyż jest to niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej Administratorowi, w zw. z art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t. j. Dz. U.2024 poz. 278.)
- 5) Państwa dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji celu, o którym mowa w pkt. 3 z uwzględnieniem okresów przechowywania określonych w przepisach szczególnych, w tym przepisach archiwalnych, tj. 10 lat.
- 6) Państwa dane osobowe będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, lecz nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu.
- 7) Państwa dane osobowych nie będą przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy (obejmujący Unię Europejską, Norwegię, Liechtenstein i Islandię).
- 8) W związku z przetwarzaniem Państwa danych osobowych, przysługują Państwu następujące prawa:
  - a) prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii, z tym że w przypadku gdy dane osobowe nie zostały zebrane od osoby, której dane dotyczą, to realizacja prawa do informacji o źródle ich pozyskania (art. 15 ust. 1 lit. g RODO) przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano;
  - b) prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych osobowych;
  - c) prawo do ograniczenia przetwarzania danych osobowych;
  - d) prawo do usunięcia danych w przypadkach określonych w przepisach RODO;
  - e) prawo do wniesienia sprzeciwu, jako przysługujące w sytuacji, w której podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. e) RODO (vide: art. 21 ust. 1 RODO).
  - f) prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) w sytuacji, gdy uznają Państwo, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO);
- 9) Podanie przez Państwa danych osobowych w związku z ciążącym na Administratorze obowiązkiem prawnym jest obowiązkowe, a ich nieprzekazanie skutkować będzie brakiem realizacji celu, o którym mowa w punkcie 3.
- 10) Państwa dane mogą zostać przekazane podmiotom zewnętrznym na podstawie umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych tj. podmiotom zapewniającym ochronę danych osobowych i bezpieczeństwo IT, dostawcom usług teleinformatycznych, dostawcom usług

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stoczek Łukowski do 2030 r.

informatycznych w zakresie systemów księgowo-ewidencyjnych, dostawcy strony podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej, dostawcy usług informatycznych w zakresie systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją w jednostce, dostawcy usług hostingu poczty mailowej w przypadku korespondencji prowadzonej drogą mailową, dostawcy usług brakowania bądź archiwizowania dokumentacji i nośników danych, a także podmiotom lub organom uprawnionym na podstawie przepisów prawa.